De Rotterdamsche Hermes

Jacob Campo Weyerman

editie A. Nieuweboer

bron
Jacob Campo Weyerman, *De Rotterdamsche Hermes*. Ingeleid door Adèle Nieuweboer. Huis aan de drie grachten, Amsterdam 1980.

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/weye002rott01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

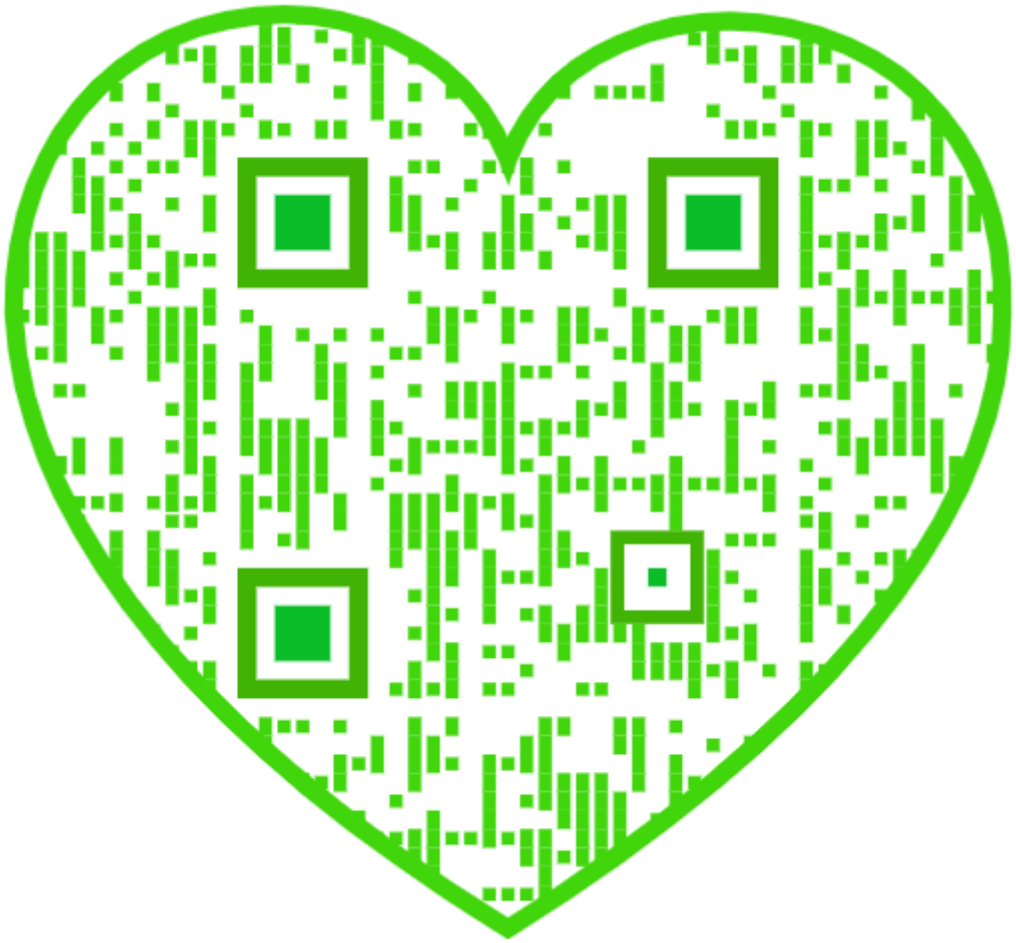

Voorwoord

Het doel van deze uitgave ligt in het verlengde van de doelstellingen van de in 1977 in het leven geroepen Stichting Jacob Campo Weyerman. Deze stichting ziet als haar voornaamste taken 'het bevorderen van de kennis van leven en werk van Jacob Campo Weyerman (1677-1747), en de uitgave van zijn toneelstukken, tijdschriften, enz.' [1].

Weliswaar zal kennis van leven en werk van deze 18e-eeuwse vrijbuiter de uitgave en studie van zijn werk positief beïnvloeden, anderzijds vragen de veeleisende studies een beschikbaarheid van teksten die ten opzichte van dit oudere materiaal maar al te vaak ontbreekt. Deze overweging heeft bij de Stichting geleid tot de tendens snelle, liefst foto-mechanische, uitgaven van Weyerman-teksten te bevorderen ten einde verdere bestudering door een groter publiek mogelijk te maken. De uitgave van *De Rotterdamsche Hermes* is dan ook mede tot stand gekomen door de steun van de Stichting Jacob Campo Weyerman.

Uit de vele mogelijkheden voor uitgave is deze keer [2] gekozen voor het vroegste werk uit een met de scherpe pen van Weyerman vlijtig beoefend genre: het satirische tijdschrift. [3]

De Rotterdamsche Hermes verscheen van 13 september 1720 tot 4 september 1721 in 59 afleveringen en in totaal 416 pagina's. De eerste 14 nrs. verschenen tweemaal per week met 4 pagina's per aflevering, en de nrs. 15 tot en met 59 éénmaal per week met 8 pagina's per aflevering. Het werk vormde een reactie op de *Amsterdamsche Argus* (van Hermanus van den Burg), zoals onder andere blijkt uit de titelprent en de verklaring daarop [4], en werd onmiddellijk opgevolgd door de *Amsterdamsche*

1 *Mededelingen van de Stichting Jacob Campo Weyerman*, nr. 1 (1978), p. 1.
2 Eerder verschenen: *Den Heer is betoovert, en De Juffer is behext* [...], door Jakob Campo Weyerman. Naar het handschrift uitgegeven door A.J. Hanou. 'Huis aan de drie Grachten', Amsterdam, 1979; Jacob Campo Weyerman. *Den Vrolyke Tuchtheer (1729).* Uitgegeven door A.J. Hanou. Amsterdam, 1978. 2 dln. Amsterdamse smaldelen 7.
3 Zie hiervoor de inleiding op dl. 2: *kommentaar* van: Jacob Campo Weyerman. *Den Vrolyke Tuchtheer*. Uitgegeven door A.J. Hanou. Amsterdam, 1978. Amsterdamse smaldelen 7.
4 Zie H.M. de Blauw. *Illustraties bij de werken van Weyerman*. In: *Mededelingen van de Stichting Jacob Campo Weyerman*, nr. 1 (1978), p. 6. Verdere opmerkingen van Weyerman zelf in dl. 4 van *Levensbeschryvingen der Nederlandsche konstschilders*. Dordrecht, 1769, p. 466-7, tevens in: *Mededelingen van de Stichting JCW*, nr. 6 (1978), p. 52.

Hermes, eveneens van Weyerman [5].

Het voor deze uitgave gebruikte exemplaar is dat van de bibliotheek van het archief der gemeente Rotterdam, sign. P 75 x (4° .π^2, A-O^2, P-3L^4). De tekst wordt voorafgegaan door titelprent en titelpagina, samen op een half blad gedrukt.

Er is voor dit exemplaar gekozen om redenen van beschikbaarheid. Helaas ontbreken hierin de 'VERKLARING / DER NEVENSSTAENDE / TITELPRENT' en 'DE / TITEL EN TITELPRENT / TOT DEN / HERMESLEZER'. Deze tekstdelen zijn echter toch in de reprint opgenomen. Ze zijn afkomstig uit exemplaar P 75, eveneens berustend in het archief der gemeente Rotterdam. De volgorde van het voorwerk is die van exemplaar P 75.

Het in exemplaar P 75 x aanwezige nawerk is niet opgenomen. In de lijst van in diverse exemplaren aangetroffen nawerk aan het eind van dit voorwoord zijn de betreffende stukjes echter wel verantwoord.

We kennen op dit moment negen exemplaren. Hoewel deze niet alle van pagina tot pagina met elkaar zijn vergeleken, kan toch één en ander gezegd worden omtrent onderlinge verschillen.

Twee exemplaren (UB Amsterdam, sign. Y 1331 en UB Leiden, sign. 1207 B 17) hebben geen voorwerk en behoren tot wat men zou kunnen noemen 'het oudste type'. Waarschijnlijk vormen zij een eenvoudige bundeling van eerste edities van afzonderlijke afleveringen. Het impressum aan het eind van de afleveringen verandert geleidelijk, dat wil zeggen: van de vele genoemde boekverkopers valt eens iemand af of er komt iemand bij, maar altijd in een plausibele volgorde.

Afgezien van mogelijke correcties op de pers of ingeslopen zetfouten (ex. Gemeentelijke Bibliotheek Rotterdam, sign. 26 D 29 heeft de paginering van 177 tot en met 184 als: 177-182-183-180-181-178-179-184) zijn de exemplaren van de Gemeentelijke Bibliotheek Rotterdam (sign. 26 D 29 en 1189 E 18; dit laatste, onvolledige, exemplaar bevat slechts de nrs. 1 tot en met 32 (p. 1-200)), Bibliotheek Gemeente-archief Rotterdam (sign. P 75 x), UB Gent (sign. A 1453) en KB Brussel (sign. 4° . II 2874/A) gelijk aan de exemplaren UB Amsterdam en UB Leiden, met dien verstande dat

5 Zie hierover de suggestie van H.M. de Blauw omtrent de ondertekening van de verklaring van de titelprent, in: *Mededelingen van de Stichting JCW*, nr. 1 (1978), p. 6.

zij wel een toegevoegd voorwerk hebben; het voorwerk van het 2e ex. GA Rotterdam (P 75 x) bestaat echter slechts uit titelprent en titelpagina.

De exemplaren van GA Rotterdam (sign. P 75) en KB Den Haag (sign. 1350 D 18) verschillen hiervan aanzienlijk in zetsel. De foutieve paginering van de 'eerdere' exx. in nr. 36: 225-230-231-228-229-226-227-232, en de onterechte aanduiding van nr. 29 als nr. 26 zijn hersteld. Daarnaast zijn enkele nieuwe fouten ingeslopen: het eerste nr. is ten onrechte gedateerd 13 september 1721 in plaats van 1720 en pagina 214 is nu aangeduid als 814. Bovendien hebben deze exx. een toegevoegde paginering in de nrs. 2, 7 en 13, waar elders de paginering pas begint bij nr. 16. Ook het impressum wijkt af. Sommige afleveringen lopen gelijk met die van de eerder vermelde exemplaren, andere hebben een impressum dat in de volgorde der nrs. nogal uit de lucht komt vallen. Het ex. KB Den Haag, sign. 1350 D 18 wijkt het meest af. Dit ex. heeft alle veranderingen die het ex. GA Rotterdam P 75 vertoont, maar daarenboven nog 7 andere. Bovendien mist dit ex. op p. 64 ten opzichte van de overige exx. 14 regels tekst. Het laat zich raden dat grondig tekstonderzoek frappante verschillen aan het licht kan brengen [6].

Wellicht is men al tijdens de produktie van de *Hermes*, nog vóór de algehele overname door Arnold Willis, met herdrukken begonnen. De nrs. 38, 40 en 42 van het 'eerdere' type hebben bijvoorbeeld een impressum dat overeenkomt met dat van de nrs. 2, 7 en 25 van de 'latere' exx.: GA Rotterdam, P 75 en KB Den Haag, 1350 D 18. Het ziet ernaar uit dat de afzonderlijke afleveringen minstens twee, misschien wel meer drukken gekend hebben. Vermoedelijk fungeerde de firma Willis in Rotterdam als een soort centraal boekhuis, dat per bestelling, of per groep bestellingen nieuwe pakketten *Rotterdamsche Hermes* uit de nog resterende losse afleveringen samenstelde en waar nodig voor enkele afleveringen een nieuwe editie produceerde. Er is een groter aantal afleveringen (7) met het impressum Rotterdam, Arnold Willis in het ex. KB Den Haag, 1350 D 18 dan in het ex. GA Rotterdam, P 75, terwijl dit impressum in de overige exx. in het geheel niet voorkomt.

Concluderend kan men zeggen dat op dit moment 3 typen exemplaren bekend zijn:

A UB Leiden (1207 B 17) en UB Amsterdam (Y 1331);

A^1 GB Rotterdam (26 D 29); GB Rotterdam (1189 E 18); GA Rotterdam

6 Zie ook A.J. Hanou in: Jacob Campo Weyerman. *Den Vrolyke Tuchtheer*. Uitgegeven door A.J. Hanou. Amsterdam, 1978. Amsterdamse smaldelen 7. Dl. 2 *kommentaar*, p. 196 en 197.

(P 75 x); UB Gent (A 1453) en KB Brussel (4°. II 2874/A), alle met toegevoegd voorwerk;
B GA Rotterdam (P 75);
C KB Den Haag (1350 D 18).

Afgezien van deze typering hebben enkele exemplaren bijgebonden nawerk: UB Leiden (1207 B 17); GA Rotterdam (P 75 x); UB Gent (A 1453); KB Brussel (4° . II 2874/A).

Dit nawerk omvat:

- AENMERKINGEN / OVER DEN OPGEWORPEN / HERMES / EN ZYNEN / TEGENSTREVER. / Aan den Hr. ***. 1721. 8 pg. (UB Leiden, 1207 B 17; GA Rotterdam, P 75 x)
- ANTICYR / VOOR / HERMES / FURIBUNDUS / [met:] TOEGIFTJE / *Op de Afbeelding van den LANGEN JAPIK, laatst / geteekent door den Schilder B****. z.j. Samen 8 pg. (UB Leiden, 1207 B 17)
- BESCHOUWING / VAN DEN NIEUWEN / HERMES, / *Aan den Heere ****. 1720. 8 pg. (GA Rotterdam, P 75 x)
- BRIEFGESPREK / aan A. z.j. 8 pg. (UB Leiden, 1207 B 17)
- BRIEFGESPREK / OF / SAMENKOUTING / DOOR / LETTEREN. z.j. 8 pg. (UB Leiden, 1207 B 17)
- BRIEFGESPREK / *OF* / SAMENKOUTING DOOR LETTEREN / Aan V***. z.j. 8 pg. (UB Leiden, 1207 B 17)
- BRIEFGESPREK / *OF / SAMENKOUTING door LETTREN* /V. aan M. z.j. 12 pg. (UB Leiden, 1207 B 17)
- MISVERSTANT / [gevolgd door:] DE GEEST / VAN DEN / GESTOORDEN HERMES / *AAN DE MAAZ*. z.j. Samen 8 pg. (UB Leiden, 1207 B 17; GA Rotterdam, P 75 x; KB Brussel, 4° . II 2874/A)
- ONTLEEDING / VAN EEN / EERLOOS ZANGERTJE, / VERSCHEIDEN DEN XXIV. DER / LOUMAANT MDCCXXI. 8 pg. (UB Leiden, 1207 B 17; GA Rotterdam, P 75 x; UB Gent, A 1453)
- PROJECT / VAN EENE / WINT-ASSURANTIE- / COMPAGNIE, / ENZ. / TOT BEHOUDT VAN DE VERLOOPENDE / COMMERCIE EN UITTEERENDE NAVI- / GATIE IN DIT HOLLENDE JAAR / VAN 1720. 10 pg. (UB Gebt, A 1453)

Het nawerk is voor de keuze van het uit te geven exemplaar niet in beschouwing genomen, maar biedt ongetwijfeld mogelijkheden tot nadere rapportage omtrent *De Rotterdamsche Hermes*.

Amsterdam, mei 1980
A.N.

[Rotterdamsche Hermes]

Verklaring der nevenstaende titelprent.

D'aenschouwer, die als opgetogen
Ons schynt te vragen met zyne oogen,
  Door al den omslagh dien hy hier
  Ziet afgeschaduwt op 't papier,
Wat 't eene en andere wil zeggen;
Wat toef, men zal 't hem uit gaen leggen.
  Voor eerst, de Knaap, die overend
  Zich opdoet in dees titelprent,
Met Muts en Slangenstaf naer 't leven,
Wort ons voor Hermes opgegeven:
  Geplaetst met zeer veel oordeel by
  Zyn Zusje, d'aertige Thaly,
Die hy vast aentoont wat gebreken
Doorgaens in kap en keuvel steken:
  Als Schraepzucht, Traegheit, Hovaerdy,
  Nydt, Wrok en geestlyke apery,
En andre menschlyke euveldaden,
Waermeê de Tydt hier schynt beladen,
  En die hy, zonder veel beslagh,
  Van lieverleê brengt aen den dagh,
Gewoonlyk uit den vollen horen
Des dertlen Overvloets geboren.
  Thalie, die hier ziet terneêr,
  Is meê niet weinigh in de weer
(Uit d'Onrust kent men haren yver)
Als een getrou historyschryver
  (Men zie met welke oplettenheit
  Zy ga slaet wat haer Hermes zeit)
Om alles voor den wrok der jaren
Op zuivre bladen te bewaren;
  Wiens vrye schryfstyl, die ons streelt,
  Juist door den Kater wort verbeelt.
Het Quantje, dat, niet buiten reden,
Hier Hermes zy komt te bekleeden,
  En wel een Sater lykt van leest,
  Is Daemon, zyn getrouwe geest,
Een Snaekje dat uit alle hoeken
De tydingjes wist op te zoeken,
  En, als een deeglyk afgezant,
  Die zynen meester bragt ter hant.
De Kintjes die den voorgront sieren
By eene menigte papieren
  Van Borsten, door hun harssenvrucht
  Het woeden van tydt ontvlucht,
Hier door de gryns te kennen geven
D'onnoosle kintscheit van ons leven;
  Hoe wy, aen d'ydle vrees gepaert,
  En voor een' bullebak vervaert,
Steeds domlings zoeken als de blinden
Naer iets dat nergens is te vinden.
  Dat dees Gedenknaelt tot een prael

Pronkt met het beelt van Juvenael
En Zang- en Speeltuig dat voor dezen
Plagt ryklyk in gebruik te wezen,
Slechts toont, wat stoffe, styl en zwier,
Ons Hermes schaft in zyn papier,
Wen hy boert en geestigheden
Komt d'Ondeugt op haer zeer te treden,
En d'eedle Deugt ten top van eer
Te voeren op zyn fenixveêr.
De Hemelteekenkring, hieronder
Geschaduwt, toont ons in 't byzonder
Hoe Hermes, waer hy leeft en zweeft,
Zich aen den tydt verbonden heeft,
Om met Nouvelles by dozynen
Voor zynen lezer te verschynen:
Terwyl men verder in 't verschiet
Het fabeltje van Iô ziet,
Een Nimf, de menschlykheit onttogen;
Waer Argus met zyn hondert oogen
Vast op zyn doodlyk kerkhof rust,
Door Hermes in den slaep gesust.
Wat hem nu verder onder 't droomen
Door Majaes Zoon zal overkomen
Zal niet veel goets zyn, naer ik gis:
Want na 't ons duidlyk toeschynt is
Zyn levensuurtje aen 't *expireeren*,
Daer hy naer d'eeuwigheit hem staet te *transporteeren*.
A.H.

Jacob Campo Weyerman, *De Rotterdamsche Hermes*

DE ROTTERDAMSCHE HERMES,
Behelzende een' schat van zeer geestige en kortswylige Aanmerkingen over het gedrag der hedendaagsche Waerelt.

Te ROTTERDAM,
Gedrukt bij ARNOLD WILLIS, Boekverkooper over den Rystuin.

De titel en titelprent tot den Hermeslezer.

DIe spade komt komt ook; zegt zeker spreekwoort: en 't geen zich eenmaal zien laat toont dat het 'er is: zoo is 't mede met ons gelegen, die eindelyk, na verzoek en aanzoek van dezen en genen, uit de gevangkenis, waarin wy dus lange gezucht hebben, als een *Klaas Klomp* en *Filippyn* by de Quakzalvers, of *Harlequin* en *Politionelle* by de Goochelaars en Koordedanssers voor den dag komen, om 't volk by den anderen te lokken, en bekent te maken wat waren daar te vinden zyn en geveilt worden: *en fin* wy*reprezenteeren* tegenwoordig ('t geen noch wel 't beste zal klinken) en uithangbort van den ROTTERDAMSCHEN HERMES. Het stont byna gezien dat men ons ten eenemale der eeuwige vergetenheit zoude hebben te bewaren gegeven, had het medogende gemeen zich onzer niet aangetrokken, alzoo wy geen kleetje voor onze naaktheit (of, om duidelyker te spreken, geen letter schrifts tot ons geleide) van onzen Meester kon-

den *obtineeren*; 'tzy dat hy ons als aterlingen van zyn' stam aangemerkt, of dat geringe medelyden niet waerdig geoordeelt heeft. Nu is een ieder t' over bekent wat een afschuwelyk gedrocht de Armoede is. Ze is als een schip met enkel buskruit bevracht; niemant wil 'er graag mede te doen hebben, en waar ze zich wend besmet ze de lucht, zoo dat 'er ieder een afgryzen van heeft. Dus werden we genootzaakt, wilden we niet naakt, gezegt schaamteloos, in de waerelt herom dolen, de goede luiden lastig te vallen; door welkers milddadigheit men ons dus opgetralyt ziet verschynen. Die 't goede met den onderdrukten voor heeft is lof waerdig, en de geredde behoeftige wort een schuldenaar van de Dankbaarheit. Nu zouden we ons ter nauwer noodt, zonder veel opspraaks te vreezen, mede op een boere kermis konnen laten vinden. Komen we niet zoo rykelyk uitgedoscht te voorschyn als onze Ybuurman, men neme in aanmerking, dat Roome 't hooft verre boven 't geringe Mantua verheft, en Jupyns gewyde eik boven de lage waterwilgen uitsteekt: doch de verhevenste daken hebben wederom de zwaarste buijen af te kaatzen. Die zich met zyn' staat weet te vreden te houden zal den Nydt het minste in 't ooge loopen. Altoos wy achten ons nu dermate toegerust dat we een degelyk mensch mogen onder 't gezicht komen, en durven ons vleien dat we van velen noch al met eenige toegenegenheit zullen ontfangen worden.

Dit meenden we met onze intrede in de waerelt den Hermeslezer te moeten berichten, zonder echter te weten of we te veel of te weinig gezegt hebben, dewyl het onweer gewoon is den rampzaligen op 't hooft te storten. Hy vare intusschen wel en gunne, indien 't hem belieft, ons 't zelve.

No. 1
***Rotterdamsche* HERMES.**
***Vrydag den* 13 *Septemb.* 1720.**

Semper ego auditor tantum? numquamne reponam,
Vexatus toties rauci Theseïde Codri?
Impune ergo mihi recitaverit ille togatas,
Hic elegos!
J. JUV. Satyra I.

NIeuschierigheit, het verlokkend ooft van *Temptatie*, waaraan de aangename *Sexe* zig noch dagelyks overgaapt, dwong my onlangs een vriendelyk oog te slaan op een blad papiers, 't geen tot een *Surtout* verstrekte aan een pond Confituren, en in 't *front* met een prentje was gesierd, een keerel verbeeldende die een Koe met de reghter hand by een' hoorn had gevat, en in den linker poot een hart liet zien, *apparent* een Egyptisch zinnebeeld, dat, zoo ymand roekeloos genoeg durfde zyn hem of zyne schriften te *critizeren*, hy aan de zulke het hart in de hant zoude geven. De Tytel zelfs was ARGUS. Het eerste dat zich aan myne gedaghten opdeed was een aardig uitheemsch Vaersje, ten naasten by van dezen inhoud:

't Geen Nazo eertyts heeft gedigt
Bevind ik aan myn lieve Night;
Want dat door God Priaap zyn standert,
Niet reghts nog links, *maar binnens beens*,
Clarisse is in een koe verandert
En melk geeft, *is niet ongemeens.*

Met een ongemeene nieuschierigheid *visiteerde* ik den inhoud of het ingewand van Argus, dog ik bevond, tot myn leedwezen, dat het met die *Piramidale Tytels* gelegen was als met de opperste *appartementen* in Paleizen of Heerehuizen, welke door de bank het slegste gemeubileerd zyn, want alle de dakvensters van dien Koehoeder waren met een doodelyke slaapzugt bekroopen, en vertoonde zig hier of daar een flikkerligtje en stalkaarsje, benevens eenige weinige Amerfoordsche Diamanten, op den toets *geprobeerd*, veranderden die aanstonds in vergalde en *corrosive Mixtuuren* of ylende koorts *Perioden*; nu het zoude ook een wonderwerk in de natuur zyn, indien zoo veele *differerende* Hartstoghten, onder een zelve Zotskap broeyende, malkanderen niet verteerden.

Verder kon ik niet bespeuren uit wat oirzaak hy Argus voor zyn Uitgangbord, patroon of model neemd. Is het om deszelfs hondert oogen, waarom die niet, als een wakker Generaal, wyd en zyd *gedetacheerd* om kondschap te bekomen? Wil hy ze als een gebraade Winterpeer voor den besneeuden ouderdom bewaren, waarom dan de Trompet gestoken? Want de tot nog toe geschilderde oogen hebben zig niet anders vertoond op het panneel van zyn weekelyks papier dan de *gemetamorphozeerde* uit de Paauwestaart van Juno; een *surprenante* vertooning voor kinderen of zotten. Als ik my aan een oogenkeus wou vergaapen, verkoos ik veel liever Polyfemus dan Argus. Hoe geringer ophef hoe heerlyker uitslag.

Maro verhefte zyn' Heldentoon zoo schielyk niet in het begin van zyn Vergood Gezang als de Blaasbalk, die dus aanvangt:

> *Fortunam Priami cantabo, & nobile bellum*.
> 'k Zal Priaams noodlot en den eedlen oorlog zingen.

Maar zyn ophef is eenvoudig: *Dic mihi Musa virum....* en ruikt geenzins naar het *Sublime* van de *Garonne*,

> *Je chante le Vainqueur, des Vainqueurs de la terre*.

of naer de Fransche Geitemelk van den schatryken St. Amant, aan wie de Hemel tot een erfdeel had gegeven de Poëtische ader, een Rustbed, benevens vyf processen.

> *Sur le lut eclatant de la noble Uranie*.

Ik verzoek, Heer *Ingenieur* met honderd oogen, sla eens een van die blikken op de Inleiding van den grooten Papa aller Dighteren, den blinden Homeer: *Iram cane Dea....* ik zal tegenwoordig de

laatste Latynsche en Fransche Vaerzen tot uw gemak niet vertolken, dewyl ik een gruwzame *idea* van uwe Taalkunde heb.

Dog voornamelyk *supreneerd* my dit volgende, dat, daar gy altoos zoo een voornaam Liefhebber van Tuinen en bloemperken zyt geweest, zelfs die geene niet uitgezonderd die twaalfmaal in een jaar bloeien, dat, zeg ik, gy niet hebt *geobserveerd* hoe Natuur hare uitspanning neemt in de *Varieteit* van *Productien*. Zy brengd immers ieder maand geen Comcommers, Perzikken of Heulbloemen voort. Neen, Argus; 't past altoos niet, een' vrolyken Lezer in slaap te sussen door *Opiaaten* of verkoelende gewassen van een waterzughtige veder: zy schenkt altoos geen Anemiàs of Windbloemen, schielyk bevat, eerder vergeten; altoos geen *Aconyt*, *Thora*, of donkerblauwe Munnikskapjes, schoon in 't oog, maar inwendig doodelyk. Neen; nogmaals neen, Argus; zy vereerd ons mede Roozen, waar van Anakreon zoo lieffelyk opdeund;

> *Rosa honos decusque Florum*.
> De Roos, sieraad en eer der bloemen.

zy geeft Violen en Lelytjes van den Dale, waaruit men hartsterkende syropen en breinverfrissende geneesmiddelen trekt. *Repliceer* my niet dat gy desgelyks u *reguleerd* naar de verdeeling van het jaar, dat uw Argus mede in vier *Saizoenen*verdeeld is: de Lente voor de Vrouwen; de Zomer voor de Actionisten; de Herfst voor den Godsdienst; en de Winter om de Kourant met een maskerade kleed te ontsieren; de toemaat van blauwe klugtjes, magere en uitgeteerde loopjes, koorts- en graveelverwekkende *Poëzy* zulje mogelyk op den hoop toegeven. Ik zal zien of ik in 't toekomende die loffelyke verdeeling kan uitcyfferen en ondertusschen den Lezer een schets van myn voornemen geven.

Tweemaal 's Weeks zal zich Hermes in 't openbaar doen zien, zullende zyn voornaamste welmeenende *intentie* zyn den verdwaalden Argus op de verlate loopbaan van de Reden te brengen. Want hy *presumeert*, zoo 'er nog eenige geinsters van *Ambitie* resideren, dat zulks hem tot een spoor in de zy van traagheit zal verstrekken om zig behoorlyk van zyn pligt te *acquiteren*.

Ik heb eens hooren vertellen, dat voor de *Reformatie* de Onwetenheit onder de Geestelyken zoo diep was ingewortelt, en alle beschavende Geleertheit (dat zyn de *Studia humanitatis*, zegt Pieter

Burman) in zoo eene doodelyke *Letargie* verzonken lag, dat de Grieksche Taal, in een Pootuyl verandert, op een houte kruk zat, waar langs de gekapte Mussen en Spreeuwen snorrende heen schoren; en het Latynsche lighaam zoodanig was uitgeteert, dat 'er naauwlyks zoo veel van Romulus Taal overschoot als de Outerknapen noodig hadden om de Misse te zingen. Maar hoe die Talen, t'zedert de *gecombineerde* oorlogs*declaratie* van die twee wakkere mannen, Maarten Luther en Jan Kalvyn, ontlooken zyn, is thans voor een ieder zonneklaar. Tegenspraak scherpt den geest, want ieder sterveling tragt altoos zyne stellingen (als zynde quanswys een *point d'honneur*) op het *serieuste* te verdedigen. Men klaagt wel dat men gezontheid *mankeert*, geen goederen bezit, enz. maar zeer zelden, of nimmermeer dat het aan't verstand hapert. Sa, flux dan in den zadel, Argus! Wort ryker in gedaghten door het besnoeien van overtollige woorden: *Rebus ditiores essemus, si verba contemneremus*, zegt Plato. En of Troye het ongeluk heeft gehad van door een houte paerd verovert te worden, draag voor het minst zorg dat gy die vermaarde Koopstad, Heer Gysbrechts Burgt, niet door den stuggen Ezel uwer onkunde en verwaandheid verraad.

Zyn tweede oogmerk zal zyn, na een gesuikerde *Critique* van het Babelschrift, dat is, de Papiere Argus, niet van Confucius, maar van confuzie, te traghten allerlei soort van zaken, en op het vermakelykste en op het nutste te trakteren, hy zal traghten, zeg ik, en hier mede bepaalt hy zyne beloften.

Te Rotterdam, by JOAN HOFHOUT en ARNOLD WILLIS, Boekverkoopers, en vorder te bekomen in alle de voornaamste Hollantsche Steden.

No. 2
***Rotterdamsche* HERMES.**
***Dynsdag den* 17 *Septemb.* 1720.**

Frange miser calamos, vigilataque praelia dele,
Qui facis in parva sublimia carmina cella,
Ut dignus venias haederis, & imagine macra.
J. JUV. Satyra-

HEt is eene onbegrypelyke *rezolutie* (zei gisteren een Heer tegens Hermes, die een jaarlyks inkomen van tienduizend guldens, benevens vier *Officien* bezit) dat een onbekende uit den draaikolk van een *imaginair* beterweten komt opborrelen, om de Hollantsche Republyk met wekelyksche *Productien* te dreigen, en de jammerschriften van een' gestabileerden *Commentateur* van de Kourant geleerde en mindere Zotten durft aantoonen: want, bulderde hy voort, *speculatien* van die natuur zyn gehaat of gevreest; gehaat van de reets gequetsten, en gevreest van die geene die zyne Yzerverkensschichten op het ligchaam hunner gebreken t'sidderende zien aansnorren. Vorders riep hy, dat het verstant *geprofaneert* wierd door het *attaqueren* van diergelyke zwakke *Fortificatien*; dat men dagelyks als uit den top van een' Libanons Ceder moest neerwaarts klimmen om een mager graspyltje of verzengd heibloemtje te vertrappen; dat 'er reets zoo veele *instructive passagien* tegens dat misbruik door verschrikkelyke Geleerden en monsters in zedelessen waren *geallegeerd*, dat..... dat het nutter was, die inbeelding als de sneeu van *Benzoïn* te laten

uitwaassemen, dan een Eerzuil te *fondeeren* op de puinhoopen van windblazen en *Grossiers* een Fransch geduld; en, in Chimeerzalf. Ik heb, vervolgde hy, zonder de Lyftrauwanten van vier Offiçien, benevens de Zwitzersche *Sauvegarde* van tien duizend guldens, zoude ik u voor de vuist *demonstreren*, dat de ouderdom een groote *avantagie* in *conversatie* bezit: want dewyl de Man met de gryze manen, anders de Tyd genaamt, door de onbarmhartige trektangen van jaren alle myne *Reliquien* van St. Apollonia heeft uitgerukt, is het spraaklid onbelemmerd: en hoe minder dagen een gryzaard verwagt, hoe meerder hy van de *prensente* oogenblikken tragt te profiteren: dog boven alle verwagting, *pauzeerde* de vergulde *Orateur*. Waarop Hermes vrymoedig *repliceerde*, dat zyne *argumenten* waarschynelyk, dog geene waarheden waren: dat'er wel een aangename schynbloos op de schil van zyn Twistappeltje lag, dog dat het inwendig wormsteekig was; dat hy onlangs te Brussel iets had geremarkeerd 't geen zyne stelling krachtig *favorizeerde*, namelyk, dat, hoe veele waaghalzen van den bezeepten spriet, die de waterprys verbeeldde, in de vaart tuimelden, zulks nogtans de andere *Competiteurs* niet afschrikte, maar ter *contrari* vleugels byzette om die belooning te *meriteren*, het geen de Lukgodin, als een vrou die het met de jeugt houd, een jong borst liet toekomen. Dat die Tuimelaars hem voorkwamen als de *Auteuren* van den Rotterdamschen SATURNUS, den Mensch ontmaskerd, Fabrikeur in Brieven, Schuitpraatje, Reizenden Momus, en diergelyke; maar dat Hermes zig aan het kwaad *succes* van zyne voorzaten geenzins stoorde; dat hy zig verbeeldde dat de Titel zelfs hem wel eenigzins zoude *reconciliëren* met de beide *Sexen* van het eerste *fatsoen*, wier eerelyk wonden, meest van voren, hy door de *Chymicale Electuarien* van zynen Arkadischen Jongeling, gelyk hem Palingenius in zynen Sodiak des Levens doopt, had weten te *soulageren*. En belangende het *attacqueren* van een zwakke *Fortificatie*, dat zulks geenzins *applicabel* was op den ontsaggelyken en tot de tanden toe doorgeleerden Argus, vermits die onversaagde Schryver, in spyt van dien zilten plas tusschen den Amstel en Groot Brittanje, dagelyks die drie Koningryken durfde *affronteren*: dat hy meer dan eens over de besneeude *Alpen* en steile *Pireneën*, als een andere Ikarus, door behulp van vreemde pennen had gevlogen; ja dat de *Barriere* tusschen den Leeu en de Lelyen,

die Fransche bloemen, dewelke door een *Messissippische Aurora* schenen te ontluiken, voor den beet van zyne Ruspen of het zuigen van zyne Spinnekoppen niet konde bewaren; dat die verschrikkelyke Regtbank, de onvergeeffelyke *Inquisitie*, hem nooit had afgeschrikt de grofste zeeren van deszelfs Godsdienst met een roestige paardekam open te krabben, ja dat hy, als een gewone Krygsolyfant, de snuit en tanden van de vyanden afgewend, en zyne eige aanvoerders met stompe voeten had vermorsseld; en, als een gelubde Balkhaas, Katers en Katten verbeet, ja dat..... in 't kort (viel'er onze *Offiçiant* op in) zoo ik in uw plaats was..... en ik in d'uwe (*brusqueerde* Hermes) ik zoude, geplaatst op de hooge duinen van vier *Offiçien*, en op de Memfische spits van tien duizend guldens jaarlyks, als van een ongenaakbare hoogte, den Ytimon met de Konst zien kathalzen. Want niet..... en om dat hy niet is (zei de *Podagreuze* goude Tor) is hy alles.

De schaduwe was altoos de oudste Broêr van NIET.
NIET *was in wezen eer de weereld zelfs was* IET,
En hoefd nooit voor zyn eind te duchten.
Dog nimmer baard het NIET *een' ware Wysgeer pyn*,
Maar wel om 't minste deel van NIET *te mogen zyn*
Ziet men gedoemde veeltyds zuchten.

Wat zyn maagschap met de schaduw aangaat (hervatte Hermes dien *text*) zulks word abuzivelyk *geallegeerd;* want in *declicate* werkken, 't zy *proza* of vaerzen, moet altoos eene aangename en *harmonieuze* schakeering zyn van bevallige en *instructive* voorwerpen, waar van ik tot dato dezes geen schaduw in Argus heb bespeurd. Ik zie wel (zei de Ezel van *Potosi*) dat men geen' Tyd geeft aan Heeren van *Digniteiten*, dog (bromde hy vorders) dit zal ik u voor't laatste zeggen, om uwe *Critiques* tegens myn' vriend te vertrotzen, dat Argus begaafd is met een Fransch *parool*, Nederlandsche *Vivaciteit*, Yrsche geleerdheit, Schotte beleeftheit, Italiaansche openhartigheit, Engelschen eerbied voor vreemden, Deensch verstant, Geldersche Taalkunde, Spaansche uitvoerigheit, Brabandsche welsprekenheit, in 't kort een *compleete potpouri* of Spaansche *Ollio* van alle die ingezulte deugden. Hierop ontfing Hermes een *geforceerde sa-*

luade, en myn Heer stak af, terwyl Hermes in een diepe verwondering *bespeculeerde*, hoe die man, overladen met vier *Offiçien*, waar mede men vier eerlyke of oneerlyke persoonen had konnen voorzien, nog zoo lugtig *marcheerde*.

Onlangs waren alhier twee Vorstelyke *personagien*, de Prins *Illa Cadego* en de Princesse *Toschea Stoga*, volgens haar *qualiteit* in den Stads Doele *gelogeerd*. De Princesse was over 't lyf *gepiqueert* als *point* de *Marzeille*. En als men hare Hoogheid met een groote *submissie adverteerde*, dat die *Tapissery* uitnemend heerlyk, dog niet genoegzaam verheven was, heeft de Prins belooft die met een Floridasche naald tusschen vel en vlees op te vullen.

Een jonge Dame, welke onlangs aan een' bejaarden Zondaar door den Gordiaanschen Echtknoop was vastgehecht, heeft, uit een teêrheit van *conscientie*, het huwelykskoningryk tegens eene vrye Republyk verwisseld. Zy was uit Roomsche ouders gesprooten, en sustineerde uit dien hoofde dat zy altoos *Catholyk*, dat is, Algemeen moest blyven.

Toekomenden Vrydag zal Hermes de eer hebben van zynen Lezer eenige *remarques* over verscheide *civile perioden* van den Argus te *communiceren*, benevens eene schets van zyne verdeeling.

'k Zal tragten om dien man iets naar den mont te kooken.
Die vrientschap komt heel onverwacht.
't Is zoo: doch had die Knaap van elk geen kwaat gesproken,
Geen Hermes had om hem gedacht.

De Hermes wort uitgegeven, te Rotterdam by *Joan Hofhout* en *Arnold Willis*; Amsterdam *Oosterwyk*, *Ratelbant* en *Rank*; Haarlem *van Lee*; Leiden *Langerak* en *Haak*; Haag *Wed: Bouquet* en *vander Burg*; Delf *Boytet*; Dort *Outman*; Gouda *vander Kloes*; Utrecht *Charlois*; Middelburg *van Hoeke*; Vlissingen *Willegaarts*; Goes *Bakker*; *Z*: Zee *de Voogt*; en Bergen op Zoom *Overstraten*.

No. 3
***Rotterdamsche* HERMES.**
***Vrydag den* 20 *Septemb.* 1720.**

Ut nemon in sese tentat descendere nemo?
Sed praecedenti spectatur mantica fergo.
A. PERSII Satyr. 3.

HErmes verwondert zich ten uiterste dat de welbespraakte Koehoeder, de scherpzinnige Argus, altoos *continueert* zyn' evennaasten aan te bassen, gelyk hy nog korts zyn zwadder heeft uitgespogen op een verdienstig *Acteur* van den Amsterdamschen Schouburg. Kan hy met de oogen van zyn' Paauwestaart geen ander *sujet* vinden om zyn zwarte gal mê te voeden? Moet hy dagelyks erger en bitterder taal voeren, en dat zoo welluidend en met zulke vloeiende *expressien*, als of hy het alles uit een Westfaalsch *Manuscript*, ten overstaan van de Herren Scholtus, Pharhér und Koster, had *getranslateert?* 't is waaragtig iets raars, als een *Lunatique* voor Achitophel t'scheep komt, of een keerel, op een houte stelt of twee krukken rydende, zich uitgeeft voor een' Dans- of Schermmeester, en in alles een Lucifer nabootst, behalven in geest en uitvinding; want nu schrapt hy weer met het stompe *Crayon* van kwaatsprekenheit een gebrekkige, en niet naar het *Origineel* zweemende, *Schets* op zyn' weekelykschen papiere vlieger naar een' Man, aan wien de verlichtste Kenners, ja onkundigen zelfs, het verdiende *plaudite* van een uitmuntend *Acteur* op het *Theater*, en het *karacter* van een aange-

naam persoon in *conversatie* hebben gegeven. Argus nochtans *transmuteert* de welverdiende lauweren in een' stroowis, gelyk de verloore Zoon zyn vaderlyk erfdeel in verkensdraf, en, als of hy mê iets van de *Metempsychosis* van Pithagoras had gehoort, een *genereuse* en schoone ziel in een' mageren geest. Doch men zou Argus konnen vragen, uit wat oorzaak die opstyging van booze dampen spruit. Hermes *presumeert* uit geene andere, dan als die van een' Jager zonder *privilegie*, anders een Hegspringer gedoopt, die op ban en boet een schoon Hart in een' Diergaarde uitkipt, het zoo lang vervolgt tot het buiten adem neêrstort, dan zyn moortmes uittrekt, den onnozelen keelt, het vel afstroopt, en, als een tweede Nimrod of rouhairige Ezau, met bloedige tanden verslint. Verdienste is altoos een onverdraaglyke kleur aan de leepe oogen van de Nyd geweest; en indien ze dan met de Sint Nikolaasgift van de Fortuin vergezelschapt gaat, versmelt de Leepoog als eene met zout bestrooide Herfstslek.

Invidus alterius, macrescit rebus opimis.

Gelyk het ongediert van padde of slek
Der Schuimgodinne krans met een' bekwylden bek
Bezevert, doch geen' stam of schorsse kan verbyten,
Zoo is 't ook met het stomp gebit
Van Argus, die altoos op 's Mans verdiensten vit.
Doch nimmer zal de deugt door Afgunsts tanden slyten.
Ach! kon ik Ninevè als Jonas in deze Eeuw
Eens dwingen tot berou en zynen waan verpletteren!
Kon ik dien kouden berg van hagel, wint en sneeuw,
Eens doen versmelten; en al d'ongezulte letteren
Weêrom doen kruipen in die Baarmoêr van met gal
Doormengden Inkpot, die, als een Dekoktieketel,
Staâg bromt en pruist, en te vermetel
Zyne eb niet eens gevoelt en andre dreigt ten val.
Want prikt die Aposteun *maar eenmaal met de spel*
Van reên, zy stort haar gif, voort slinkt haar bol gezwel.
Doch, Argus, 't is vergeefs in al dit vuil te dabberen.
Neen; Hermes wil zich niet met oudwyfs pap beslabberen.
Want schoon hy van den put uws geests geen einde ziet,

't Is modder, Argus, en in 't minst de diepte niet:
Des moet der Joodenvloek het dier den nek verkrachten,
Dat eertyts u beschonk met inkt, papier en schachten.
Men geeft geen' zottebol dees wapes, vol gevaar;
Gelyk een Minne 't kind bewaart voor mes of schaar.
Doch heeft d'onwetenheit 't onkundig Big geworpen,
En kunt gy 't pennegif niet weder binnen slorpen,
Smoor in 't toekomende die roekelooze wulp
In zyn geboorteschulp;
Dan zal Manasse door berougetraan zyn feilen
Eerst zuivren, en het diep van medelyden peilen.

Ongeëisste *Advizen* worden zelden met dankbaarheit *geaccepteert*: dies, zoo Hermes het ongeluk heeft Argus te *disobligeren*, zal hy zich door verachting wreken.

Nam laureata Numae, fontesque habitamus eosdem
Et comite Egeria ridemus insania caepta.
SULP. Satyr.

De Godinne Themis heeft onlangs een verzilverde star *J.V. Doctoris*, zoo men zegt, door de *maligne influentie* van een Ottomans Heulsapje zien verschieten: men *sustineert* dat de liefde daar van de *causa movens* is geweest. Weinig *sujet* is 'er om zich over de *disorders* van die hartstogt te verwonderen: want wat kan men anders van een Juffer, die uit zee geboren is, dan stormen en onweer verwachten? van een Smitsvrou, vonken en gloeiende kolen? van een Byzit des Oorlogsgodts krakkeelen en doodslagen? van Kupidos Moeder eene onverzadelyke *Concupiscentie*? Want alle Juffers zyn niet als de Poolsche Dames, waar van zeker Ambassadeur zeide, datze blanker waren dan hare sneeubergen, doch ook vry koelder; en dat hare *conversatie* hem meer dan eens eene langdurige verkoutheit had medegedeelt. *Mulieres majore adeuntur periculo quam fructu*, zegt Franciscus Xaverius, dat is, *Daar is altoos meer gevaar dan vrucht van Vrouwen te wachten*. Doch Hermes verzoekt dat Argus, die *apparent* diep in het Latyn verzonken is, dit niet vertaalt, Vruchten die gemeenlyk negen maanden groeien eer zy ryp zyn, en by Mama Eng..... te Amsterdam meer op de bedden dan tegen den muur geplant wierden.

Onlangs had Hermes de eer van een *consultatie* van twee *Midicinae Doctores*, by te woonen, waar van de oudste uit het slekkenhuisje van den *Apotheek* in de parlemoere schulp van de geneeskunst was gekroopen: maar, helaas! hunne *ordonnantien* en *sentimenten discordeerden* meer dan de snaren van eene ongestelde luit, waar van men zegt, dat men dikmaals dat *Instrument* ziet stellen, doch zelden daar op speelen. De oudste condemneerde de Lydster, dewelke zoo zwak was dat zy geen once zyde kon optillen, tot den kelk des doots, *Ipecacuanha* het *lethale Conditum* van den *Cortex Peruvianus*, en een zieluitdryvend *purgans*. Doch als de Jongste, die meer medelyden voor de *sexe* betuigde, dat dootvonnis weigerde te onderteikenen, verliet de oude Rechter schielyk den zetelstoel van *Radamantus*, greep, door het toeknippen van *Atrops* scheer, eenige zilvere Ruiterpenningen (AElianus zegt, dat een Gans in stervensnoot altoos de pooten contracteert) en verdween zoo schielyk als de Prins **** die 's nachts zonder trommelslag d'Armée liet opbreken. Hoe waarachtig is het Puntdichtje van Ouwenus: de Doctoren leven by onze ziekten en de Advokaten by onze zotheden:

> *Ulceribus, Galene vales tantummodo nostris*,
> *Stultitia nostra, Justiniane Sapis*.

Hermes blyft by gebrek van papier gebrekkig omtrent de *Aritmetique* van de vier saizoenen van Argus, doch in de naaste verhoopt hy een gedeelte van zyne belofte te voldoen.

De Hermes wort uitgegeven, te Rotterdam by *Joan Hofhout* en *Arnold Willis*; Amsterdam *Oosterwyk*, *Ratelbant* en *Rank*; Haarlem *van Lee*; Leiden *Langerak* en *Knotter*; Haag *vander Burg*; Delf *Boytet*; Dort *Outman*; Gouda *vander Kloes*; Utrecht *Charlois*; Middelburg *van Hoeke*; Vlissingen *Willegaarts*; Goes *Bakker*; Z: Zee *de Voogt*; en Bergen op Zoom *Overstraten*.

No. 4
Rotterdamsche HERMES.
Dynsdag den 24 *Septemb.* 1720.

Solvitur acris hyems grata vice veris, & Favoni:
Trahuntque siccas machinae carinas:
At neque jam stabulis gaudet pecus, aut arator igni:
Nec prata canis albicant pruinis.
Jam Cytherea choros ducit Venus, &c.....
HORAT. carm. Ode 4.

DE aangename en jeugdige Lente, uitgestreken als eene Veltbruit met hangende hairlokken, druipende van Krokusdauw en reuk- en oogbetoverende vruchtbloessems, komt zich op het duizentkleurig Hoftapyt prachtig vertoonen. De Ridder Guarini begroet haar in zyn' *Pastor fido* met den lieffelyken naam van Bloem- en Kruidenmoeder, en Voortteelster van nieuwe Liefdevlammen. Deze gematigde hitte, of liever natuurlyke warmte, verwakkert onze sluimerende hartstogten, en wy gevoelen door onze bloet- en andere vaten eene tintelende of prikkelende kitteling. Met het openen van de saffraanknopjes ontluiken alle onze vrolykheden. Want die doordringende geurgeest *purifieert* de door de Winterkoude of *Melancolie geobstrueerde* herssenen (namentlyk aan de zulke die'er hebben,) van alle kwaataardige vochten en overtollige *humeuren*. Doch Argus, die, zonder *consequentie*, maar weinige *favorite passietjes* bezit, en als een oud Kastiliaan zyn *graviteit* bewaart, neemt geen *exempel* aan die

variatie; maar vertoont zyne wekelykscbe papiere *Komeet* aloos in den zelve draaikring, en vereert in het bits of laf aan den gepynigden Lezer, als de *provizie* van zyn wintergraan opgesmuld is, *liberalyk* kaf en lege doppen.

Dat 's immers brein, al trotst dees stelling elks vermoeden.
Want waarin zou de worm van schrift zich anders voeden?
Schoon ik heb meer dan eens bespeurt
In reets volwasse hazenoten
Een' geelen worm, in stof besloten,
En echter op den bast de kern was goetgekeurt:
Zoo is 't ook met den vaatschen styl
Van Argus, daar men hem ziet met zyne stompe byl.
Van lettren zonder zin rampzaalge spaandren maken,
Waarvan een Dommekracht of rechte Jonker Kloet,
Als van een diep geheim, op ossehoorens toet.
Doch echte Schryvers wraken
't Gebou van zulk een Man. want die niets onderscheit
Wort nooit tot geest gestremt, maar wel tot arrebeit.

Nochtans, Argus, schoon men u dit al toestaat, *considereer* evenwel, verzoekt Hermes, dat, alhoewel gy de *zomerzotjes* van verminkte gedachten, benevens de *Narcissen* van eigeliefde, door het smakeloos zout van een vaatsche *critique* in den *corrosiven* azyn van stilstaande bespiegelingen inzult, dat die, zegt hy, echter nooit zonder bederf of verrotting het *retour* van de andere *saizoenen* konnen verduuren. Vergader veel liever van tyt tot tyt aangename *productien* van de natuur; neem tot uw voorwerp een jonge spruit *masculini generis*, die door zestien à achtien lentestralen gekoestert, tot een *vegetatief* mensch is opgewassen; pluk die met alle hare naturelyke *agrementen*, dat zyn *geaffecteerde* spreekwyzen, valsche Fransche *airs*, nieumodische vloeken, noitgepasseerde liefdegevallen (ten ware eene nacht*rescontre* met mama's keukemeit of eene overjaarde Koppelaarster) gedroomde *batailles* en leugenachtige *bravoures*..... met een woort, een *Calepinus* vol zotheden; de allerminste trek van uwe kraejeveer, ervare Argus, zal iets waarschynelyks van de natuur verbeelden: en of die borstelstreken zich eenigsins te grof vertoonden aan een konstkundig

oog, bied dat de slagtanden met het *applicabele* vertellingje van den Biscaier, die, niets anders dan kladschilders figuuren konnende afmalen, aan die geen, die hem zulks verweet, met eene doodelyke *fierheit* antwoordde, dat het *glorieuzer* was te zyn *primero en aquella grosseria, que secundo en la delicadeza*, de voornaamste in het grof dan de tweede in het fyn.

Onderdaags was Hermes in de slaapkamer van den Heer *** die door de ysspooren van een koude koorts bereden wierd, en *pro forma* een *consultatie* van verscheide Geneesheeren als een Krygsraat belegt had, om de uitspraak van zyn vonnis te verzoeken. Of nu de koorts of de *varierende* doots*articulen* van de voorvechters van *Hippocraat* en *Galeen* van dit volgende oirzaak waren, is hem onbewust; altoos de Lyder raakte in een maling of verbeelding dat hy een soldaat, en *gecondemneert* was om *geharquebuseert* te worden, en *addresseerde* zich *immediaat* aan een van de ervarenste en vermaarste Doktoren, by wien hy *gelogeert* was, in deze *termen: Myn Heer, wy zyn een' langen tyt Tentkameraats geweest, dies bid ik u, schenk my den eersten kogel*. De tyt zal leeren of'er fiat op zyn *Request* verleent is.

Gisteren had Hermes de eer een' lieven vrind te ontmoeten, die zoo doodelyk op eene *Rossette*, die meer een zonnebloem dan een eglantier geleek, verlieft was, dat hy geen kans zag om hem te *cureren* dan met een duistere kamer en versch stroo. Het is een wonderlyke zaak dat die *passie* zoo volmaakt voor dobbelman op den schouburgh van de werelt *ageert*, en zoo wel, als zeker *Directeur* van twee *Comedien*, de aanschouwers op klompen als Sophoklesche Laerzen voldoet. De liefde wort dikmaals verbeelt door een kint, mogelyk om dat die zelden tot jaren van *discretie* komt, of wel om dat een kint dikmaals het eynde daar van is. Zy doet haar intrê door de glaze vensters van onze oogen, maar den uitgangk door een valdeurtje, dat vry lager en wel tienmaal zoo duister is. Jeugt, gereed gelt en schoon linnen *mainteneren* voor een' tyt hare tiranny, doch dat hippellend stalkaarsje verdwynt allensks, en laat ons in den duisteren nacht van naberou steeken. Dan komt d'Ervarenheid en Ouderdom hant aan hant ons naar 't graf sleuren, terwyl wy in die laatste *periode bespeculeren* en *experimenteren*, dat, hoe dieper iemant in alle de eigenschappen van die klevende hartstogt doorleert is, hoe minder gelukzaligheit hy daar in bezit.

Een man die, als Hermes, *couragïeus*, of liever dol genoeg is om langs de Drukpers zyne gedachten aan 't gemeen te geven, waagt meer dan hy zich in 't begin wel verbeelt: want voor de *depence* van een kopje Koffy, een pyp Tabak, een glaasje Luiks bier, of ten uiterste een' stuiver, ontfangt eider Lulleman een *Octroi* om hem als een *subject* van *Anatomie* te ontleeden. Hier van heeft Hermes over eenige dagen een voorval gehad met een' koopman van eene gelukkige en aan vallige *physionomy*; want zyne oogen vertoonden zeer natuurlyk in haren omtrek twee brilglazen van een' Spaanschen *Inquisiteur*, en zyn neus behoeft in kleur en *taille* voor geen' britschen vossestaart te wyken; de mont is van te groote *gapaciteit* om 'er weinig over te zeggen, en de *carnatie* (vleeskleur) van die lieve trony, vry hooger *geillumineert* dan de*morgenstar* van Miltons verlooren *Paradys*, zal ik overslaan. Deeze bevallig Endymion gromde in 't *affirmative*, dat Argus (het is ook waar) een beter styl en meer geest had dan Hermes; dat de laatste onverstaanbaar was: en hy dreigde hem ('t schynt ongeloofelyk) noit meer te lezen; en z. v. Hermes heeft zich meer dan eens in *syroop* van koozen zien *dissolveren*: doch nimmer in zuur. Des waren zyne eerste gedachten die krachtige *argumenten* te *combatteren*; maar hy erinnerende zich dat een diamant wort verzacht door bokkebloet, derhalven zal hy maar eene eenige zaak aan dien goeden Heea zeggen, dat is, dat, als Hermes tweemaal *bankeroet* gespeelt zal zyn in geest en *inventie*, als een zeker man in zyn' koopmansstaat, Eer en *Crediet*, hy mogelyk (want het ongeluk scherpt den geest, en wort op het stroo gerypt als de Mispelen) de eer zal hebben van hem, als Mederidder van het kopere Mombakkes, beter te bevallen.

Sapienti sat dictum.

De Hermes wort uitgegeven, te Rotterdam by *Joan Hofhout* en *Arnold Willis*; Amsterdam *Oosterwyk*, *Ratelbant* en *Rank*; Haarlem *van Lee*; Leiden *Langerak* en *Knotter*; Haag *vander Burg*; Delf *Boytet*; Dort *Outman*; Gouda *Endenburg*; Utrecht *Charlois*; Middelburg *van Hoeke*; Vlissingen *Willegaarts*; Goes *Bakker*; Z: Zee *de Voogt*; en Bergen op Zoom *Overstraten*.

No. 5
***Rotterdamsche* HERMES.**
***Vrydag den* 27 *Septemb.* 1720**

Hostis si quis erit nobis, amat ipse puellas.
PROPERT. lib. 2.

HErmes zal voor zyn Zomersaizoen een zestienjarige Maagt, als een versontloke roos uitkippen, die de veelkleurige bloessempoeder van onrype bevattingen uit de golvende tuiten van hare blonde paruik schud, en, dagelyks hoorende dat schoonheit onbestendig is, met een bléék verlangen naar een steeltje duikt, om hare zwakheit te onderschragen, wiens lonken Zonnestralen, en wiens tranen men paerlen noemt, volgens *Lopo de Vega*, welke zegt, dat de zee van eene schreijende Herderinne, zittende aan haren oever, de tranen vergaderende, in eene schulp besloot, en in paerlen veranderde:

Y el mar como imbidioso
A tierra por las lagrimas salia,
Y alegre de cogerlas
Las guarda en conchas y convierte en perlas.

Hy zal, zeg ik, eene Deerne uitkiezen, welke eenen adem heeft als Sephyrus, een voorhooft als Minerva, oogen als Thetys, mont als Psyche, en kniën als Venus, een' boezem als twee onbemorste Sneeuheuvelen, vastgehecht door twee kleine granaatknopjes op

een ligchaam, lelyblank als dat van de Mingodes, toen zy moedernaakt uit Zee in de wieg van een roosverwige parlemoere schulp kwam opborrelen. Maar hoe bedrieglyk is het buitenste van die pekelvrucht! Want schoon hare oppervlakte gladder is dan het gestalde kristalyn van een' verzilverden Visvyver, en dat men niets hoort dan zuchtjes van Westewinden; verborge rotzen, vol gevaar, leggen'er onder dat sneeuwater. Die groote stilte, groote Argus, is een *Tempeest*: derhalven verslinger u niet aan de toetakeling van dat Mosselscheepje: *examineer* liever en den ballast en *proviand*. O wat een Roman, vol Luchtkasteelen, hoe veele *geaffecteerde* verstoortheden, klevende afwyzingen, *melancolieke minuitjes*, rollende hartstogtjes, bestudeerde lonkjes, onverwachte traanorkanen, en noch onverwachter lachlichtjes zult gy vinden! hoe dikwyls zullen uwe ooren niet vangen het betoverend geluit van die logenachtige beloften!

Neen, myn Ziel, eer zal ik sterven dan ophouden u te minnen.

Doch wie zal zyn gelukzaligheit betrouwen aan Jufferentranen of aan op strantpapier gedrukte trouwheit? Niemant, die slechts wat verder ziet dan (gelyk men zegt) zyn neus lang is, of die weet dat het zyn Juffereeden, ligter dan de Zuidenwint, en in vollen zwier en kracht ons dertel afgeschildert door *Georgio de Monte-Major*. En of schoon ons Aristoteles tracht te *proberen* dat het Zeediep zoet, en het bovenste zult is, d'ervarenheit heeft Hermes altoos een tegenstrydige waarheit doen zien: want als Myn Heer de Dolfyn aan Madame de Dolfine is vastgekleeft door het *matrimonieele* lympotje, is 'er noit rust, zelfs niet als hy slaapt: waarom een Italiaansch Dichter aardig zingt:

E dormendo riposo ancor non have.
Zelfs in den slaap kan hy geen rust genieten.

Een dergelyke linnelapje, als dat zuiver gewassen, helder gesteven en glad gestreken was door de konstige hant van Argus, zou somtyts niet kwalyk in zyn' wekelykschen Kinderkorf te pas komen.

Het schynt of het ys van Hermes door de natuurlyke warmte van die naakte waarheit ontdoit is, daarom zal hy dit tegenwoordige Pasteitje meest met *foeminine* hoenderwiekjes, vrouwelyke kalfsborstjes en hinnepatryzeboutjes stofferen.

Is het niet een zwakheit, onbetamelyk aan een groote ziel, zoo veel werks te maken van eene *Chimerique* Ridder-Order, bestaande uit een *Medaille* en een paar ellen zyde? het eerste is te bekomen by een' Goutsmit, en het tweede by een' Lintwever. Milord ****** nochtans, die, benevens die order, een *Ducale* kroon draagt, waar voor een tweehondertjarig hart zich meer moet verootmoedigen dan *St. Hubert* voor zyn' Voorzaat, is hier door zoo opgeblazen als een gevallen Engel, en in die verbeelding, dat alle de verdiensten van den geheelen aartbodem in zyn persoon alleen verzamelt zyn. Hy was eenmaal by de Hartoginne van ****** en ziende een' kostelyken Diamantring aan haren vinger flikkeren, zeide hy tegens een Vrient: *Ik had veel liever den Ring dan de hant. En ik, repliceerde* de Dame, *veel liever den Halsbant dan den Buldog*.

Ieder taal heeft een *particulier agrement* in hare uitdrukkingen; want Hermes kent iemant, die, zonder den Drievoet van Apol, wel zou weten te raden, of eene Nederduitsche Overzetting uit het Italiaansch, Spaansch, Engelsch of Gaskonsch gehaalt was. By voorbeelt, *remarkeer* eens deze Italiaansche gedachten van *Torquato Tasso*, waar Armida haren *Galant Reinout* door eene *genitale* belofte tracht te bewegen, *Saro qual piu vorrai, scudiero ò scudo. Ik zal zyn wat gy liefst begeert, uw Schiltknaap of uw Schilt*. Die Princesse sloeg waarlyk den spyker op het hooft: want als Schiltknaap moest zy in alle batailjes de naaste by haren dapperen Reinout zyn en by zyne wapenen, dewelke toen, als tegenwoordig, bestonden in een slagzwaart en twee hantgranaten; doch wat het schilt aangaat, niet van ossehuiden, gelyk dat van Ajax, maar van zacht Jufferenleer: men heeft geen reuzekracht van nooden om daar langs iemant te quetzen, want dat soort van wapenen is zeer rekkelyk: altoos Hermes heeft 'er weinig lancien op zien breken zonder aanstonts eene opening te bekomen.

Men vint *Mizantropen* en bejaarde Vryers, die, als oude Katers, altoos schrollen op de huwlyksrotteval. Hermes kan niet beseffen om wat reden. Want een Vrou, in haar bruiloftshembt of in haar dootkleet zyn beide even aanlokkende voorwerpen; het eerste opent het *klinket* om de Maagdelyke *Fortresse* by verdrag over te geven, en de andere opent de deur van den Tempel der goude Vryheit. Het eerste *contenteert* ons ligchaam door een' ingebeelden zegen en een

huwelyksnieutje, en het tweede voldoet onze ziel door't *present* van eene *reële* gelukzaligheit: zoo dat wy, als de Bisschop *Masius*, niet weten aan wie ons te *adresseren*.

Tot wie van dees beproefde Maagden
Zal ik myn wenden? is 't lot myn geliefde Bruit,
Wiens kante hembt het nachtbanket besluit,
Of tot de doot, waar langs myn vryheitsglanssen daagden?

Een van myne kennissen heeft over zes à zeven maanden den middelweg van Nazo omtrent dit raadsel gevonden: want hy wert ontkeetent, bedroog de doot, en zyn Vroutje stierf *civiliter*, dat is op Bastertnederduitsch, hy wiert van die Dame *gesepareert* in bed en tagel. Hier volgt zyne belofte *in futuris*.

O Vrou, het ergste van de Kanzelplaag, vaar wel:
Kwaat, op het best, maar op het allerkwaatste een Hel.
Een vel vol wormkruit, bittre dosis *voor ons leven;*
Kweekschool van al de zorg die 't stiefmoêrs lot kan geven;
Gescheurde Diefeg, die den eersten dootskrans span;
De wraak des Hemels, en d'ellende van den Man.
En sint dat oogenblik met alle zyn helsch vermogen
Hebt gy den vloek vermeert, en al ons goede pogen
Gestremt. wech, Kerkboei, wech, die klemde ziel en lyf.
Gezegent zy die magt die my ontsloeg van 't Wyf.
En of myn vryheitsvink, dit koitje dus ontsprongen,
Noch eens gedachtig wiert daar in op nieu te jongen,
Zoo zyn myn gasten, eer ik deze vreugt beslaap,
*Myne allerzoetste bruit, de D**** en de Paap.*

De Hermes wort uitgegeven, te Rotterdam by *Joan Hofhout* en *Arnold Willis*; Amsterdam *Oosterwyk*, *Ratelbant* en *Rank*; Haarlem *van Lee*; Leiden *Langerak* en *Knotter*; Haag *vander Burg*; Delf *Boytet*; Dort *Outman*; Gouda *Endenburg*; Utrecht *Charlois*; Middelburg *van Hoeke*; Vlissingen *Willegaarts*; Goes *Bakker*; Z: Zee *de Voogt*; en Bergen op Zoom *Overstraten*.

No. 6
Rotterdamsche HERMES.
Dynsdag den 1 *October* 1720.

Nec te dicentis moveat reverentia. Sed quid
Dixerit, attendas qua ratione probet.
JOH. OWENI Monost. & Polit.

VOor het tegenwoordige zal Hermes het vervolg van de *saizoenen* uitstellen tot toekomenden Vrydag, gelyk een wel*geintentioneerd* zondaar zyne overtredingen doet tegens een' hoogtyt; dan is het: *Halte, myne dagelyksche tytkortingjes; ik heb iets noodzakelyks met Heeroom te doen; doch hebt patientie; als de weerelt en de Parochiaan voldaan zyn zullen wy als trouwe vrienden malkanderen met meerder liefde dan te vooren embrasseren*. Des zal hy nu, in plaats van met den Herfst, met den vriendelyken en ongeblankketten Argus zyne intrede doen, en, is het mogelyk, de duistere *centurien* van den *Ynostradamus* ophelderen; doch met een den lezer waarschouwen, dat hy voornemens is om die geleerde *periode*, die Hermes raakt, te *tracteren* als een spaansche *Alcade* smorgens vroeg de straten van Madrid doet; dat is, zorgvuldig het ingewant van de nacht*quispedooren* te *bespeculeren*; niet om die uitgestorte schatten op te rapen, daar in te dabberen, veel minder die te proeven, neen, maar om'er, indien het doenlyk is, zonder zyne schoenen te bevuilen door te *passeren*. Ondertusschen moet Hermes aan zyn' vrient Argus een Historitje vertellen.

Een praatvaar, na dat hy *Aristotiles* by na verworgt had door taie en langgerekte koorden van ongezulte Letteren (neem dat'er in dien tyt

ook een Argus was, dien hy *commentarieerde*) vroeg hem: *Is dat niet heerlyk, Papa, en ten hooghsten verwonderlyk? Dat niet* (*repliceerde* de Filosoof) *maar wel, dat een mensch, die twee beenen heeft, het geduld heeft van in uw gezelschap te blyven en dat kakelen aan te hooren*. Onbeleeftheit, Argus, is geen feil van de ziel maar slechts de uitwerking van verscheide feilen, als van verwaantheit, plichtsonkunde, luiheit, een botte traagheit, en laffen haat en nyt. *Pausanias* verhaalt ons, Heer Argus, dat in *Arakdie*, waar de Harddravers van *Silicus* geteelt worden, een stilstaande water is, dat, door een' eikentak geroert zynde, duistere dampen op werpt, die aanstonts in stinkende waterdroppelen *dissolveren*, doch meer schade aan den reuk dan aan het ligchaam toebrengen. Hermes, gelooft men, heeft de *survivance* van dat wonder: want om dat hy vyf of zesmaal met de punt van zyne Roede in den stilstaanden put, die wekelyks een' Koehoeder opwerpt, heeft gespeelt, word die *goede Hals*, als een andere Boksvoet of *Marzias*, de huit over de ooren gehaalt, en dat in *Juliaans Apostaats* Latyn, het *Gaulois vale* van de Fransche *Refugiees*, en welsprekenheitsbloemen, geplukt van den *Arbor Triste* in*Malakka*, welke noit bloeit dan 's middernachts, en zyne bloessems door de opgaande zon ziet nederdruipen, en diergelyke beleefde termen meer, zoo dat'er gelooft wort, indien Argus ten eenigen tyde de kracht kreeg om een Vrou of *Concubine* te bezwangeren, uit die verlossing niet dan tanden of nagelen voor den dag zouden komen. Doch het gevaar, dat uit die *monstreuse* geboorte te duchten stont, zou niet groot zyn, want het is (volgens *Bias*) eigen aan een zot, te willen maar niet te konnen beschadigen.

Quid stulti proprium? non posse & velle nocere.

Hermes zal de civile *expessien* van *Beul* of *Vilder*, schoon ruim zoo *applicabel* op Argus als op iets anders, benevens de menigvuldige *condradictien*, en het dreigen *van geen gelegentheit te zullen geven, dat zyn papier om dat van een Pasquillant gelezen wort*, overslaan. Want belangende dit laatste, het is niet waarschynelyk dat een Vader des huisgezins zyn kint zal *forceren* om de *historie* van *Robbert de duivel* of *Doktor Faustus*, in plaats van *Telemachus* te lezen: niet dat'er geschreven staat, *dat uw papier niet divertissant genoeg is*, neen Standert-drager van den Pauwestaart, het is om wat anders; want rakende *uw manier van diverteren*, een *Comediant*, die zeer natuurlyk te Delfshaven een Boer verbeeldde, heeft Hermes beter voldaan dan het Opperhooft, die de Rol van

Doktor Filebout door eige *bouffonneries* ontsierde. Men zal u, alzoo onze kennis noch jongk en onryp is, niet verder lastig vallen. Enkel en alleen *glorieert* Hermes hier in, dat, ofschoon de dagelyksche *miraculen* zoo menigvuldig niet meer zyn als in de *primitive* tyden, hy evenwel door zyn Toverroede eenen Nederduitschen Klerk *drie regels Latyn en drie woorden Fransch*, welke hy by deze of geene okkazie in 't lyf zal gekregen hebben, heeft doen uitbraken. Daar word gelooft, dat de Goden, om *Orfeus* te straffen van dat hy door zyn Lier de zweepslagen der verdoemden had *gesoulageert*, hem zyne Vrouw wedergaven, en ter *contrarie*, om hem voor zyn *Muzyk* te beloonen, toestonden dat hy ze aanstonts weder verloor. De Heer *****, die zoo gelukkig door de zeissen eener quaataardige koorts van zyne Huisslang was *gesepareert*, *resolveerde* echter om in de *gepasseerde* Lentemaant een nieuwe kermis te koopen; des hem Hermes (hoewel wat laat) met zyne gedachten zal vereeren, en den Hulstboom van zyn tweede huwelyk met een' krans van Herfstbloemen *siereren*.

Hier speelt de man voor Loots, het wyf voor Oceaan;
Zy is beweging, hy in prykel van vergaan.
Want die in Hymnus lot tot tweemeel toe zyn krachten
Ten prooi werpt in den muil van 't klevende vermaak,
Is tweemaal in gevaar van in dien strop te smachten;
En dat is, op myn woort, een vreezelyke zaak.
Het is ons eigen Lans waar meê deze Amazonen
Ons grieven. en de doot,
Van alle vreugde ontbloot,
Zal met een' krans van stroo ons droeve rust eerst kronen.
Die Heidensche offerblok en doodelyke kluister
Is als een stalkaars, die eerst licht, en dan in 't duister
Ons op een dorre hei en onbekende baan
Wanhoopende laat staan.
Het stremt d'Orakelbeek en Levies Outerkraeien,
Want wie kan op den zelven stont
Den Kansel en zyn Rozemont
Voldoen? 't is Herkles werk een tweegespan te paeien.
Ja Rykaart, op zyn zwanekoets
Gestrekt, kan dezen zwaren toets
Van vraag- en geeforkaan, niet doorstaan dan met klagen.
Zyn Gaike eischt meer voor eenen lonk
Dan Mark aan Kleopatra schonk.
Een beest, gelyk men weet, kan zelden dobbelt dragen.
En of men zucht en steent dat onze *fonds* verermt:
Genâ en zaligheên
Verzelden steets die geen,

(Schreeut Tempelbulbak) die met d'outerpassen schermt.
Maar 't ergste is, dat altoos door beurtverwisselingen
Een jonge Mars of blonde Adoon,
Liefhebbers van de hartekroon,
In't middelpunt van uw huwlyksvesting dringen.
Want dit 's een zeker *cordiaal*,
Dat ieder drinkt uit Hymnus Schaal,
En ieder vrome man naukeurig mag onthouwen.
Eet, goede hals, en wees niet vies,
Schoon Pieter, Klaas en Koos en Dries,
Ja duizent ongenoemt, staâg in uw' pappot spouwen.
Bemint gy dan de vreên
Door kracht of door gebeên,
Slaaft dan den hals aan stuk door angst en *repetitie*,
En steek en hou, leg aan, geef vier,
Hou moet en longen goet. vraag nimmer om kwartier:
Schoon kruit en loot is op, men eist meer *ammunitie*.
En of dan Kaprikorn geen een ei in de pan
Kan slaan,
Hy moet'er aan
Want Saidas Gardiaan verbeelt voor't minste een man.
Vier, vloet en Vrou, begint met d'eige lettertallen,
Dat altoos tot uw voordeel uit zal vallen.
Want wie wacht voordeel Matant
Die gulzige Quadrant?
Uw vier en vloet verdroogt, uw min vergaat in assen:
Want wie kan altoos in het vier of 't water plassen?
Wie kan het Molentje met alle kittelvaan
Een ogenblik doen stille staan?
Ja zelfs een *Inventeur* van spuit en waterpompen
Is zoo onmachtig om de vlam
Te blussen van dat Dier, als of men ondernam,
Om met zyn' duim alleen den AEtna uit te dompen.
Geloof het zoo je wilt, 't is waarheit tot een tittel.
'k Heb duizent zaken meer.
Maar voor deez' eenen keer
Zal dit het laatste zyn van Hermes nachtkapittel.

De Hermes wort uitgegeven, te Rotterdam by *Joan Hofhout* en *Arnold Willis*; Amsterdam *Oosterwyk*, *Ratelbant* en *Rank*; Haarlem *van Lee*; Leiden *Langerak* en *Knotter*; Haag *vander Burg*; Delf *Boytet*; Dort *Outman*; Gouda *Endenburg*; Utrecht *Charlois*; Middelburg *van Hoeke*; Vlissingen *Willegaarts*; Goes *Bakker*; Z: Zee *de Voogt*; en Bergen op Zoom *Overstraten*.

No. 7
***Rotterdamsche* HERMES.**
***Vrydag den* 4 *October* 1720.**

Ut gaudet insitiva decerpens pyra,
Certantem & uvam purpurae!
HORAT. Epod. I.4. epod. 2.

HIer komt de vruchtbare Herfst op het tooneel; bekranst, als de Tuingot of vader *Sylvaan*, met gloeiende Druivetrossen, duurzame Winterpeeren en Festoenen van blozende Appelen. Hy is gedoscht in een' *feuillemorten* tabbert, bestikt met geele en halfgroene Wyngaartbladeren (Hermes hoopt in 't kort den vrolyken Argus met een' diergelyken *Japon* te zien pronken) en hy verzamelt, als een eerlyk Tuinman, met vereelde handen den noodigen voorraat voor zynen Lantheer, den gestrengen Winter; een voorraat, die hy, als een tweede Sampson, heeft gehaalt uit den sterken muil der klaiachtige aarde en de klauwen van groenbemoste of witberypte vruchtdragende takken. Hy is ruim zoo voorziende als arbeitzaam, want hy bewaart, als een ervare *Confiturier*, door de zoutmynen van *St. Hubes*, zyne opgeleide gewassen, welke anderszins als wittebrootskindertjes te vroeg zouden rotten. Dat onze lieve vrient, de Heer *Hondertoog*, aan die voorzorg een voorbeelt geliefde te nemen, het is zeer waarschynelyk, dat hy zyne Lezers niet altoos op zure sleepruimen, bevroze zotsappeltjes of uitgeslagene rabauwen zou *trakteren*. Maar om ons niet van den Herfst te ver-

wyderen. Of wel zyne fruiten veeltyts met stuure buien, zware slagregenen en bulderende stormwinden *geaccompagneert* zyn, die eetbare *prezenten* nochtans *participeren* niets van die onguurheden, maar zyn vry van meerder waarde dan die van *Thetys*, dewelke, als eene karige *Abdisse*, hare buuren met groot gedruis een kloosterkraam van geschilderde schulpjes en kromgedraeide horentjes vereerd, terwyl zy een' oneindigen schat van rykdommen in haren gierigen boezem bewaart. Dit laatste doet Hermes gedenken aan zeker *liberaal* Heer, den *Rentmeester* van *****. die zoo overtollig, als een *successeur* van *St. Egbert*, de eierschalen aan den armen vereerde, terwyl hy zelfs van de doiers lekkere appelstruifjes bakte. Het eerste brengt hem in geheugen eene volgeestige gedachten van zeker Italiaansch Dichter, welke gelooft, dat Natuur *badinerende* haar vermaak neemt om die persoon (dat is de konst) naar te bootsen die alle zyne glorie stelt om haar naar te bootsen:

Di natura arte par, che per diletto
L'imitatrice sua Scherzando imiti.

De Wynmaant, Moeder der Dronkaarts, en Koppelaarster van de Jagtliefhebbers (want zy stoot het wilt op, hoe wel van een ander soort dan daar Argus een *Duif* van heeft geschoten) stelt Hermes voor oogen de *accusaien* van zynen vrient, *dewelke meent, dat hy met geene nuchtere zinnen tot die dwaasheit van schryflust is gebragt*; en dus gedenkt hy met een aan die zoete *periode* van *Jagtschen Mastdog, dolle Adderpest, Hydra, en zoo voorts*. Hoedanig moet de man met zyne slangeroede hier in zich gedragen? moet hy de welverdiende loftuitinge niet geven aan die *serieuze* en *hieroglyfische* benamingen? of moet hy met een *meprisante* stilzwygenheit die *Argivische* dootsprongen beschouwen, te meer daar ons *Ovidius* leert, dat de Vogel van *Juno*, geprezen wordende, zyn' waaier uitspart, maar indien'er gezwegen wort, zyne geschilderde schatten verbergt.

Laudatas ostentat avis Junonia pennas;
Si tacitus spectes, illa recondit opes.

Neen, Argus; of wel d'Italiaanen de wraak voorstellen als het zoetste dat een sterveling bezit; en dat, gewelt met gewelt te kee-

ren, eene oude *sententie* is, nochtans zal zulks tegenwoordig niet geschieden:

Want zou dees scherpe zwaneveer
't Onwaardig Voorwerp bits doen schelden of doen liegen,
Alsdan was Hermes wis die Keizer, die weleer
Al zyn vermaak nam in 't doorsteken van de vliegen.

Maar vergaap u evenwel niet te veel aan 't *exempel* van den goeden *moordenaar*, die onverwacht *gepardonneert* wiert; want *moderatie* is als een versche Kraamvrou, zeer *sujet* aan het instorten. Hermes oordeelt dat het heilzamer is voor Argus in het toekomende een Rouwfloers over zyn kermestrommel te trekken, of de ganzen te *imiteren*, als zy den berg *Taurus*, de hooftstat der Arenden, met logge uilspennen moeten overvliegen; als wanneerze een' steen in den bek nemen, om door 't geluit niet bekent te worden; en altoos by nacht *passerende*, worden zy zelden van die *Souverainen* gehoort of gezien.

Gisteren verhaalde een Dame aan Hermes, dat zy te Amsterdam de eer had genoten van den Prins *Itta Cadego*, benevens de princesse *Toschea Hoga te salueeren*. Om den anderen dag droeg de vorst (volgens haar *relaas*) een keten of veeren door den neus; geene onaardige verbeelding van lucht en aarde. Zoo nu de vorstinne noch eenig vuur in haar waterkruikje draagt, konnen zy *compleet* de vier *Elemente* uit maken.

Onderdaags viel het oog van Hermes op eene *passagie* van *Thyesies*, een Treurspel van *Seneka*, waar in het hofleven gewraakt wort, en een gerust leven is afgeschetst. Die *passagie* deed hem eenige *reflectien* maken op die rampzalige verkiezing van Hoveling te willen zyn; dat is, altoos ten eenemaal afhangkelyk te wezen van eens anders wil; noit te durven betuigen wat'er op long of lever legt; Gunstelingen te vleien zonder die te beminnen; inder daat in goet te verarmen en in hoop te verryken; alles wat men ziet te pryzen, maar niets te achten; de grooten te onderhouden met *discourssen* die men in de ziel vervloekt; geen vrient te hebben schoon men gestadig een ieder zoent; om een' hont te lagchen, en eene kat, die de *sultane favorite* is, te *caresseren*; noit de *fortuin* te dwingen dan met zyn' Evennaasten een beentje te zetten..... in 't kort.

't Hof is een Vrystat, waar de lastren triomferen,
Waar Zedentiranny zich openhartig melt,
Voor schelmsche pogingen een altoos open velt
Daar Schyndeugt ware Deugt altoos tracht te overheeren.

Een school, waarin de ziel al d'archlist komt te leeren;
Een zee, waarin 't gemoet lyt schipbreuk door gewelt;
't Bedrieglyk momgezicht, waarin een schelm zich stelt,
En 't prachtig Schoutooneel waar Onrecht zal braveren.

Een bosch, waarin de Deugt wort dolende omgeleit.
Een plaats, waar dag noch nacht de waarheit wort gezeit.
In 't kort, waar al het schelms en lastren zamen leven.
De wyze Salomon veracht hier 's Heers gebot.
De groote Peter zal ons 't grootste voorbeelt geven,
Die kwam maar eenmaal daar, en hy verzaakte Godt.

De Hermes wort uitgegeven, te Rotterdam by *Joan Hofhout* en *Arnold Willis*; Amsterdam *Oosterwyk*, *Ratelbant* en *Rank*; Haarlem *van Lee*; Leiden *Langerak* en *Knotter*; Haag *vander Burg*; Delf *Boytet*; Dort *Outman*; Gouda *Endenburg*; Utrecht *Charlois*; Middelburg *van Hoeke*; Vlissingen *Willegaarts*; Goes *Bakker*; Z: Zee *de Voogt*; en Bergen op Zoom *Overstraten*.

No. 8
Rotterdamsche HERMES.
Dynsdag den 8 *October* 1720.

Clementia est temperantia animi, in potestate ulcifcendi: vel,
lenitas superioris adversus inferiorem in constituendis poenis.
SENECA l.2. de Clem.

IS het om dat de roede van Hermes weerzyts met twee slangen, gelyk twee *tenanten* van een wapen, bezet is; dat onze *Professor Literarius*, de ontzagchelyke Argus, hem Hydra noemt? of is het om *genereuzement* voor zyn misslag in het mannelyke, en vrouwelyke (hoewel Hermes verstaan heeft dat hy redelyk achter dat laatste is) als een *Auteur* zonder *authoriteit*, op een blad grau papier, en de geboeide vuist gewapent met een pen uit zwavelstokjes versneên, *honorabele amende* te doen, zeggende: Heeren, nooit heeft Argus *AElianus*, *Aldrovandus* of *Plinius* gelezen, anders zou hy hebben opgemerkt, dat'er zoo wel *Hydrus* staat als *Hydra*; dat het eerste *Masculin* is; en *specialyk* dat *Plinius* schryft in zyn 29 Kapittel, dat die Slangen, die *Hydri* worden genoemt, het allerschoonste soort van alle Waterslangen is, en zoo voorts. *In orbe terrarum pulcherrimum anguium genus est: quod in aqua vivit: Hydri vocantur*. En *AElianus* zegt in zyn 9 Boek, dat'er in *Corcyra Hydri* gevonden worden, waarvan het spreekwoort komt: *veranderlyk als Hydra*. Desgelyks *Hydra* aan stukken te houwen, 't welk zoo veel is, als zig een noit gedaan werk op den hals halen, enz. Welaan, Argus, uw ontzag ontwapent Hermes,

des zal hy u een denkbeelt geven van *Hydra*, en dat uit een medelydzaamheit die een ieder diende te gevoelen voor zyn amptgenoot, ja dat noch meer is zonder roe of plak: want dwalen is *Arguslyk*.

Mevrou ***** zeide eens zeer geestig op het *sujet* van *Polieukte*, dat men meer gesticht wierd door de waarheit van den Godsdienst uit den mont van een' Leeraar te hooren, dan uit dien van een Haagsch *Comediant*; ook is het nutter uit de levende bron der Geschichtschryvers de Historien te putten dan uit de geblankette Hengstebron der Poëten: want het laatste klatergout is altoos met ruim zoo veel aardachtige stof besmult als het wekelyks nieus van den *boussonnerenden* Ykourantier Argus. Nu tot de *explicatie* van *Hydra*. De Poëten, waar van de sommigen in voorgaande eeuwen alzoo zot en laf waren als verscheide noch levende, hebben verzonnen, dat het *Serpent* van *Lerna* een *AEgyptisch* zinnebeelt was van een vereenigt *Parlement* zonder *Wigs* of *Torrys*, en dat, als'er een bolletje afgeblazen wierd, 'er fluks een ander opsprong. *Servius* is klaarder in d'uitlegging van deze verziering dan *Palephatus*, en zegt, dat *Lerna* een akker was, waaruit weekelyks ruisschende watergolven vloeiden die de omleggende weiden en beemden onder water dompelden, en dat, zoo haast d'eene opening gestopt was, *differente* andere uitgudsden, en vorder, dat *Herkules* dat ongemak *remedieerde* door alle die watermonden te doen opdroogen.

Male verum examinat omnis
Corruptus Judex.
HORAT. l. 2. Sat. 3.

Een omgekocht Rechter onderzoekt altoos niet naar een waar bescheit.

Ziet Argus kans om Hermes bron, die hemelhoog
Den Argus heft, en nooit zyn waterpomp weerhouden
Zal door zyn killen inkt te stremmen, te verkouden,
Of door een kintsgedacht, die als een spongie droog
En meer doorgaat is dan een puimsteen, toe te stoppen:
Fiat; *begin vry, groote man,*
Sla Hermes in den ban,
En houw van Hydraas nek die slange- en drakekoppen:
Maar ach! hy ducht
Dat al uw boert is ernst, en al uw ernst maar klucht;

En zoo ge een van de daân van Herkles uit wilt voeren,
Het eer zal zyn Augeüs stal
Te kuisschen van zyn' drek en mest, dan Hydraas val
t'Uitwerken. 't past geen Haas de valken te beloeren.

Jonker ****, die, twee maanden geleden, de laatste gunst van *Mademoiselle Phillis* genoot, die altoos kuisscher langs het gehoor dan het gevoel was geweest, woonde 's anderendaags eene *converzatie* by van jonge Heeren en Juffers, waarin de minste *Candidaat* een duister schriftuurplaatsje van de konst der Minne wist uit te leggen: maar de vrolyke en openhartige *Fillis* lachte met alle die *quotatien*; waarop de onlangs begunsyigde Minnaar haar elpenbeene *memorie*-boekje verzocht, en daar in deze vier navolgende regeltjes schreef:

'k Lach met Kupidoos toorts: wie zag ooit Fillis blaken?
Riep Fillis, zuiver als de zuster van de zon.
Ach Fillis! zoo je P ... maar een woort spreken kon,
Zy zou dien rooden mont haast leugenachtig maken.

Het is eene loffelyke zaak, bakens op te rechten, zoo voor den Zeeman die zyn schip in 't holle pekel, als voor den Minpiloot die zyn vaartuig in binnenlantsche revieren en met riet en mos bewasse kreekjes waagt; want of wel vuur en water tegenstrydige elementen zyn, echter heeft men meer dan eens gezien dat een *Brander* by water wiert aangetast, doch by vier verlaten. Hermes verzoekt den Lezer, en voornamentlyk die aan 't Y woont, dit klinkdicht te *examineren* en te toetzen of'er geene van die *muzikale* toonen onder loopen, waar door dagelyks de muuren van *Mama Eng****'s Caravansera* wedergalmden.

Ha! 'k heb hem doodlyk lief om zyn bevalligheden.
O! 't is een eerlyk man, stilzwygende als de nacht;
'k Moet sterven, zoo 'k altoos niet naar zyn byzyn trach,
Om al zyne aardigheên en lieffelyke reden.

Maar Kobe, dat's een zot, die heeft my lang gebeden
Om 't zoet, waar naar zyn neef veel maanden heeft gewacht.
Foei, 't is een groote gek, daar alle man mê lacht,
*Zwart als een D****, en mismaakt in geest en leden.*

Kom, kom: zoo vry niet eens: nu zoetjes wat, myn Heer:
Wech, handen van de bank: je doet my waarlyk zeer;
Foei, foei: dat is verraat. Heer, Jonker, is dat tieren?

'k Zal schreien zoo je gaat. adieu mon Cher Amant,
'k Bemin u als myn ziel..... dit was altoos den trant,
Heer Argus, van Mama haar fynste kamenieren.

Hermes moet zyn' boezemvrient Argus noch een klein *comparatie*-spreukje vertellen: voor eerst, om dat hem aangebragt is dat Argus een vogel was die geen vaak heeft, en dat hy, als die van *Pallas*, wakker was als andere sliepen: ten tweeden, dat dezelve Argus, als een *Heilige Vader*, op de schoften van zyne lieve vrienden, of als het beelt van *Isis* op de pakzadels van *langgeoorde Dieren*, wiert gedragen, en by gevolg altyt in staat was om met een Hermes vyf a zes te leven, gelyk *Polyfemus* met de metgezellen van *Ulysses*, dat is, met huit en hair O.P. op.

Een *Milord Argus* wert door twee keerels in een draagstoel, lui en makkelyk sluimerende, voorgetorst, en door een Vleeshouwer ontmoet, die twee kalveren, met de pooten aan een gebonden, om den hals droeg, het welk van verre niet kwalyk naar een ouwerwetsche Delfsche *Palatine* zweemde. Haal uit, riepen de dragers (want *Milord protesteerde* dat hy niet een enkel woort wilde spreken) of by den akrement en dit en dat..... Haal zelfs uit, schreeude de kalverbeul, die nevens zyn linker zy een klein bulhontje droeg, wat D*****! gy, lompe vlegels, draagt'er maar *een* met u beiden, en ik *alleen* draag 'er *twee*.

Mutato nomine de te
Fabula narratur
HOR. Ser. l. 1. Sat. 1.

De Hermes wort uitgegeven, te Rotterdam by *Joan Hofhout* en *Arnold Willis*; Amsterdam *Oosterwyk*, *Ratelbant* en *Rank*; Haarlem *van Lee*; Leiden *Knotter*; Haag *vander Burg*; Delf *Boytet*; Dort *Outman*; Utrecht *Charlois*; Middelburg *van Hoekke*; Vlissingen *Willegaarts*; Goes *Bakker*; en Bergen op Zoom *Overstraten*.

No. 9
Rotterdamsche HERMES.
Vrydag den 11 *October* 1720.

At quum tonantis annus hybernus Jovis
Imbres nivesque comparat:
Aut trudit.....
HORAT. epod. l. 1. epod. 2.

DE Tieran van de vier Jaargetyden, de scherpe Wintervorst, komt op het laatst zyne gryze kruin vertoonen

Tot d'ooren toe in 't bont gedost,
Als een Magnaat of Poolsch Starost:

en versmult, als een *prodigaal* Hoveling, in minder dan drie maanden het inkomen van de drie voorgaande *saizoenen*. Hy draait de *Hussare* beerehuit van zyne *religie* naar weer en wint, buigende met meer *devotie* zyne stramme kniën voor het altaar van versontstoken eikenhout en glimmende turfkolen, dan een *Perziaan* de zyne voor de ryzende zon. Eene gestadige inwendige hitte veroorzaakt hem een' hontshonger, en zyn magere Winterkoe verslint in drie beten al de boter en kaas van de voorgaande negen vette beesten. Konden de ontheupte koejen van Argus, gemest met schrale en uitgeteerde gedachten, dat eigen wonderwerk in zyn papiere Klapmuts brengen, en de Hokkelingen van Hermes met huit en hoorns binneschieten, o met wat een vergenoeging zouden die *Mecaenaten* dat dorre *knekelhuisje*, zyn wekelyksche *Mestkar*, niet bezoeken, op hoop

van hier of daar een' schonk of uitgezopen mergpyp van *Sant* of *Santinne* op te loopen! maar helaas! Hermes vreest,

En al zyn vrees is dat hun pogen
Onnut is, als gebout op Argus onvermogen.
Want al zoo min als Juffers nat,
Dat uit lieve oogen spat,
Betrout wort, wyl die bron kan eeuwig tranen geven;
Zoo min als Kloris koorts, schoon al haar leden beven,
Gelooft wort, als zy galmt: Helaas! myn Ziel vertrekt:
Ten zy ze op stroo legt uitgerekt;
Zoo min kan Hermes 't woort van Argus respecteren,
Daar by den Lezer dreigt door geest te diverteren.

Maar die armoede van onzen Argus daar gelaten. De bittere Vorst *predomineert* niet altoos. Gedurig is 'er geen sneeu en hagel in het winterkwartier te zien; altoos geene vlagen, geene onguure noortsche buien te gevoelen, noch bulderende zuchten van den fellen *Boreas* te hooren..... neen, daar zyn ook *Antipodes* van gebrek en ongemak; daar zyn *Conserven* van *Muzyk*, Baelen, enz. men beslaat het ys door Schaatsryders en Narresleden (vergeef my, o Argus, die laatste *expressie*, dewyl gy het geheele jaar door met dien bolderwagen rydt) men heeft'er adelyke en burgerlyke byeenkomsten, waar die aanlokkelyke *Sexe*, op het *avantagieuste* uitgestreken, de andere helft beheerst, en, als *moderne* Medeaas, Circes of Armidaas, de mannelyke zwakheden betovert. Men *maskeert*'er zoo wel de hartstochten als de ligchamen; en het is somtyts geene onmogelyke zaak in die vermomming de vrou af *maitresse* van zyn' evennaasten als zyne eigen te omhelzen. Een dier, voortgeteelt uit een sprinkhaan, en een vlindertje dat de loffelyke konst *doceert* van geen valsche passen te maken, voldoet het gezicht door *curieuse* maatsprongen en welgesnede *kabriolen* (doch geene zots *kabriolen*, gelyk een *mercenaire* veder wekelyks haspelt op de dansvloer van een wit papier, en dat door de *brutale order* van een vergalde inbeelding.... in't kort de Winter is met zoo veele *agrementen* vermengt, dat 'er Hermes voor het tegenwoordige zyn pen by neerlegt, te meer daar hy ziet dat Argus zoo ongeneezelyk met de ongevoelige kwaal van *melaatsheit* behebt is, dat, zoo hy daar in *continueert*, Hermes byna van voornemen zou worden daar jegens te *protesteren*, en den *Bubulcus* niet meer

te *toucheren*, berispen, of zyne zeeren open te krabben, en zulks voor..... voor altoos? neen, tot toekomenden Dynsdag den 15 October 1720.

Hermes is onbewust of het *Balthazar Gratiaan* of iemant anders is, dewelke schryft dat'er twee zaken zyn die schielyker groeien dan duivelsbroot (*champignons*) het eerste is een *proces*, tusschen de handen van *Prokureurs* en *Advocaten*; en het tweede iets, ongenoemt *ongeblameert*, tusschen de handen van eene jonge Juffer. Voorlede Rotterdamsche Kermis waren'er twee Heeren in een Tent daar men *Comedien* verkoft: waarvan d'een in den Bak zat en de andere in de tweede plaats; roepende d'eerste zynen vrient toe: *Heer Jan, waar zien we flus malkanderen*? Deze (die een' ouden Boer beloerde, welke, om zyne vingers te ontdoien, dezelve onder de rokjes van een jong Boerinnetje had verborgen) antwoordde hem: *In de herberg van de hant onder den voorschoot*. De Boer, naar 't scheen, hieraf verschrikkende, wilde zyn' poot te rug trekken; waarop de bewuste vrient hem toeriep: *Neen, neen, dat gaat zoo niet, bestemaat; want als gy het Uithangbort wechneemt konnen wy onmogelyk de Herberg weêr vinden*.

Men acht het eene zotte en kinderachtige *questie*, in *dispuit* te trekken, welk van deze twee het beste is, gelt of verstant. Indien men Hermes deze vraag kwame te doen, zou hy *repliceren* dat hy liever ryk dan arm wilde zyn, want de Juffers, de wynhuizen, *basset faraon*kramers, en diergelyke adelyke *exercitien*, zouden meer vrucht uit zyne *liberaliteit* ontfangen, dan de tegenwoordige Wyzen stichting trekken van zyn gedult.

Drie dagen geleden ontfing Hermes in een' brief, met vergult Lak *gecachetteert*, dit volgende vaersje, met verzoek den uitleg daar van aan het *adres* te *expliqueren*. Om de waarheit geen gewelt aan te doen vint hy het te *misterieus* en diepzinnig voor zyn hooge jaren, dies zal hy het liever aan de *decisie* van beide de *Sexen* verblyven.

Raatzel.

O Leeuwemuiltje dat de krachten
Van Sampsons tart, of al zoo hoog,
Besloten voor dees hant en oog,
Doch naakt ontdekt aan myn gedachten;

O duistre springbron, waert te roemen,
Wiens middel kleurt gelyk een roos;
Doorluchte zeekoraal, turkois,
Of 't opperst van granatebloemen;

O blonde pruik, sneeuwitte vlokken,
Als zyde blank, als zilver glat;
De Mingodinne draaide 't rat;
Kupido zelfs spon deze lokken.

Verzilvert vlies, blazoen der minne,
Dat steets myn zieltje houdt bezet,
Gelyk een vliegje hangt in 't net
Of webbe van een herrefstspinne.

Klein dal, waar rozeknopjes bloeien,
Dit 's 't laatste dat u wort gewenst:
Maak dat uw bloemtje niet verslenst
By faut van 't zelve te besproeien.

Noch een woort, en daar mê gedaan. Zoo als Hermes bezig was met den laatsten regel van 't vaersje, verweet hem iemant dat zyne *moderatie te* groot was geweest omtrent het *defenderen* van die lasterlyke *periode* van Argus, dat men by dit en by dat en by deze en geene..... Maar die Heer wist noch niet dat Hermes noit meer menschen aan toornige hartstogten had onderhevig gevonden dan gryzaarts, vrouwen en kinderen, om dat het een zwakheit in de ziel is, en hy beschout dat gebaar maken van Argus als de droefheit van *Agamemnon*, die op 't hoogst van zyn *afflictie* het hair uit den kop trok, als of groote zwarigheit door de kale herssenpan verligt wiert.

Perinde Stultissimum Regem in luctu fibi evellere, quasi calvitio maeror levaretur.
CICERO.

De Hermes wort uitgegeven, te Rotterdam by *Joan Hofhout* en *Arnold Willis*; Amsterdam *Oosterwyk*, *Ratelbant* en *Rank*; Haarlem *van Lee*; Leiden *Knotter*; Haag *vander Burg*; Delf *Boytet*; Dort *Outman*; Utrecht *Charlois*; Middelburg *van Hoekke*; Vlissingen *Willegaarts*; Goes *Bakker*; en Bergen op Zoom *Overstraten*.

No. 10
Rotterdamsche HERMES.
Dynsdag den 15 *October* 1720.

Dii Immortales! Aurum quid valet.
PL. AUL. S. 1.a.1.

ONlangs had Hermes een *visite* van een bejaard Filozoof, dewelke onder andere zaken van middelmatig belang zeide, dat'er drie *differerende* soorten van menschen waren die hem zeer *comicq* voorkwamen; voor eerst Monnikken en Priesters, vermits die altoos vrolyk zyn, en zelfs zingen terwyl ze een' dooden naar zyn duistere kelderkeuken *convoijeren:* ten tweeden, de Geneesheeren, aan dewelke men permitteert de Lyders ongestraft naar het altoosgapende valdeurtje van *Scoronconcolo*, of de uitgeteerde doot, te zenden: en ten derden, de Heeren en Meesters Advokaten, dewelke dagelyks, gelyk Konink Richard de derde, een hantbreet van hunne *Conscientie* afsnyden, en daarop, als op de uitgave van gereede penningen teeren. Het is zeer *apparent* dat die goede man, toen hy d'eerstemaal die *remarques* maakte, d'*Aktionisten* noch niet zal gekent hebben, anders kon'er bygevoegt worden, eene zekere zonde, schoon ons die vry wat vreemt voorkomt, namelyk die van verlochening, dewelke thans ruim zoo *abondant* onder verscheide Kooplieden in zwang gaat als onder de Turksche slaven: want Hermes zou zynen Lezer durven verzekeren, dat men in deze waereltstreek de straten naulyks een oogenblik kan gebruiken zonder verscheide *Renegadôs* te

ontmoeten, die den echten styl van koophandel verzaakt, en de geblankette *Aktie*kraam hebben *geëmbrasseert*, om alzoo eene wezentlyke zaak van de uitterste aangelegentheit tegens den ydelen en onbezonnen Alkoran van Mahomet te verruilen. Dit soort van menschen komt Hermes voor als de Lantpalingen, *Vipers* genoemt, dewelke den buik en het ingewant van hare vruchtbare Moeder doorknagen: en 't schynt hem toe als of het oude Kapitool, die eerwaarde Beurs, door *moderne* Gaulen en wispelturige Britten verraden en overgegeven was, die de Ganzen, dewelke dat bewaakten, omgekocht hebbende, het zelve nu met een talryk *garnizoen* van *Aktie*Gotten en Wandalen houden bezet en besloten. Hermes is voornemens om allen aanstoot, aan wie het ook zyn mag, te myden, voor als noch geene *particulariteiten* aan te halen: alleen wenscht hy dit in *faveur* van de *Aktionisten*, dat zy in d'eerste zes weken uit die gulde droomen noch niet mogen gewekt worden: en ten anderen *feliciteert* hy verscheide *Assurantie*Heeren met hunnen nieuwen Adel, dewyl het zekerlyk eene menigte van zyne lezers, zoo wel als aan hem zelve zal bekent wezen, hoe'er vele door dezen handel zyn veradelt of tot *Souverainen* geworden; veradelt, dewyl zy vergeten hunne schulden te betalen, en *Souverainen*, om dat zy dagelyks hun woort, eertyts zoo heilig en ongeschonden by den koopman, breeken, als zulks maar *contribueert* tot uitbreiding van de grenspalen van het Koningkryk der *Aktien*.

Raatzel.

'k Spring van de laagste bank op d'elpenbeene troonen
Van vorsten, en bestuur den doodelyken staf
Des Dwinglants, die de bloem van't recht verstrooit als kaf.
'k Heb meer vermogen dan die 't groot heelal bewonen.
'k Ben dat gezocht metaal;
De vrucht der lieve Vrê, en van Bellona 't staal.
Ik sluit de helspelonk, 'k win 't starpaleis door waerde.
Ik schryf bevelen voor aan ieder sterveling,
Ik schaak de Lukgodes die aan den zontrans hing,
En echter ben ik maar gedroogde klei en aarde.

't Gewelt der reuzen moet voor myne krachten wyken.
Geen zaak, hoe moeilyk, die 'k niet aanstonts overwin.

'k Bedwing het nootlot. 'k trots de weerelt naar myn' zin.
De Liefde, Deugt en Eer, moet voor myn magt bezwyken.
Gelyk een donderslag,
Doch meer geweldig, kome ik dreigend voor den dag;
Maar door geen slecht geluit waar door't gehoor vervaarde.
Dees sterft door myn bevel, geen leeft door myn gebot.
Door doot of levensgift ben ik een aartsche God,
En echter ben ik maar gedroogde klei en aarde.

'k Ben onbeweeglyk. 'k heb geen ziel om op te roemen;
Myn ziel nochtans ontleent haar leven uit myn bloet.
Doch gy, o schoone Sex die smaak en oog voldoet,
Aanloklyk ooft en blos van Cypris lentebloemen,
Die alles door uw vlam
In asch verteert, misacht myn' stempel niet. neen, Lam,
Het was voor my dat gy uw kuisheitsknopje spaarde.
Geen maagt, die my niet in haar' blanken boezem bergt;
Geen vrou, die om myn' lonk haar' Bedtieran niet tergt;
En echter ben ik maar gedroogde klei en aarde.

Onder de *societeit* der zotten zyn deze drie niet van de allerminste; een getrou Minnaar; een barmhartig Soldaat en een oprecht Speelder. De Heer *****, geboren te Delf, een plaats vermaart door de wieg van den grooten Huig de Groot, verspeelde te Parys *a la Bassette*, in min dan drie uren tyts, een wissel van zes maanden; zoo dat hy gedwongen werd de *succulente ordinarissen* en lekkere wynhuizen te verlaten, en de betoverde *saletten* van bejaarde *Coquettes* en schrale Burgerjuffertjes te bezoeken. Hoe min iemant verteert, echter moet hy iets verteren; des moest hy, om dien onverbiddelyken *crediteur* de Maag te voldoen, nu en dan een pak kleederen tegens andere nootzakelykheden verruilen. Kortom in 't hartje van den Winter, gekleet in een luchtig zomerkleetje, woonde hy een *converzatie* by, waarin de zielsverhuizing van *Pythagoras gedebatteert* wiert. Onze Delvenaar, om de *Dames* te vermaken, zeide: *Mejuffers, daar is niets zekerder dan die stelling, want het heugt my noch, dat ik over eenige eeuwen het gulde Kalf was. Dan ben je zeer zuinig geweest* (*repliceerde* eene *Dame*) *want t'zedert al dien tyt is 'er niet meer afgesleten dan 't vergultsel*.

Cherillus was zoodanig een Poëet in den ouden tyt als *Argus* een schryver is in den tegenwoordigen. Die Poëet ging eens een *akkoort* aan met een Roomsch Ridder, welke twee handen had als twee theetafeltjes, en een weinig harder dan een ambeelt, en zulks op deeze *conditie*: dat hy voor elk goet vaers een dukaat, en voor elk kwaat een *sufflet* zoude ontfangen. Doch hy werd voor de laatste zoo *genereus* betaalt, dat hy onder de pooten van zynen *Crediteur* dootbleef. *Argus* heeft meer verstants dan zoo eene gevarelyke weddenschap aan te gaan; en zoo hy'er al iets onder wilde zetten zouden het zekerlyk zyne vleezige partyen zyn, gelyk hy ze in zyne rommelpastei van ongezoute letteren, Nom. 16, zyn lezer voordischt. Maer zou de Bloetbenling wel weten, dat die zoo *sujet* zyn aan de *correctie* van de voeten, als de koonen aan de handen?

Loop, bloodaart Argus. zoo je ooit in het ruime velt
Uw nootlot vint, laat dan vry aan je makkers weten,
Dat het door krygsgeweer of Martiaalsch gewelt
Niet is, maar dat je hebt te veel nat gras gegeten.

Hermes was eenmaal verzocht door den Heer Kapitein *** welke verscheide vrienden op zyn eerste wacht *trakteerde*, en onder andere stichtelyke *discourssen* zich liet ontvallen: *Ik weet niet wat'er aan scheelt, als ik op de wacht ben bevind ik myn altoos geincommodeert door iets dan den kop opsteekt, van gramschap zwelt, en in dat postuur verscheide uuren zyn contenantie houdt; maar als ik t'huis by Madame kom, is hy zoo zedig, zoo mak, zoo.... Die Priaap is maar een hondsvot* (viel'er Majoor **** op in) *die den gebraden haan speelt daar geen vyant by of omtrent is, en, naast aan de battery gecampeert, geen couragie heeft om 't geschut eens los te branden*.

Stryk u eens met dien slangenoly, schreeuleelyk *Argus*, en ontfang deze vermaning als een paerel, gevonden op eens vyants mesthoop. Een Spanjaart schreef eens aan zyne huisvrou: *Ik ben de minste van uwe mannen. Elmenor marido de vuessa merced.*

En Hermes roept, in spyt van Argus dommen yver,
Dat hy in keus en geest is d'allerminste schryver.

De Hermes wort uitgegeven, te Rotterdam by *Joan Hofhout* en *Arnold Willis*; Amsterdam *Oosterwyk*, *Ratelbant* en *Rank*; Haarlem *van Lee*; Leiden *Knotter*; Haag *vander Burg*; Delf *Boitet*; Dort *Outman*; Utrecht *Charlois*; Middelburg *van Hoekke*; Vlissingen *Willegaarts*; Goes *Bakker*; en Bergen op Zoom *Overstraten*.

No. 11
Rotterdamsche HERMES.
Vrydag den 18 *October* 1720.

Ignorantia vero ingenii vitium est, quum quis ignorat quid facere debeat, aut dicere.
QUINT. l.7.c.2.

SOkrates, d'Atheensche Filozoof, was gewoon te zeggen, *dat hy dit zeker wist, dat hy niets wist: Se hoc unum scire, se nihil scire*: waaruit blykt dat Stilzwygenheit de *sauvegarde* is van Onwetenheit. Een Italiaan zegt zeer aardig: *Die iets weet weet genoeg, maar die weet te zwygen weet meer*.

Assa sa chi sà, ma piu sà chi tacer sà.

Dit brengt Hermes in gedachten de *fameuze* Redenvoering van den Heer *Pieter Burman* tegens de *Studia humanitatis*, door den nalooper van St. Rochus, Dirk Smout (wat heerlyker naam is *Smout!*) overgezet, *De Beschavende Geleertheit*, en zulks met *approbatie* van den *Auteur*. Hermes is niet van voornemen t'onderzoeken of het een' getabberden Geleerden betaamt zoodanige stichtelyke *Satyrâs*in de werelt te voeren, of aan de Latynsche of Duitsche drukpers over te leveren, om als draaiborden alle markten en kermissen af te loopen; maar wilde dit alleen den bewusten Heer Redenvoerder met groote *submissie* wel gevraagt hebben, of die overzetting, van *Beschavende Geleertheit*, nader aan de kracht of *energie* van die twee Latynsche

woorden is verknocht dan de vertaling van den heer Hooft en andere, die zoo *beschaaft* en met zoo vele *moderatie* veroordeelt worden. Het woort *Humanus* is (volgens een Schryver van *crediet*) *quod habeat circa homines amorem & miserationis affectum. Unde humanitas dicta, qua nos invicem tuemur*. Hier wort wel gezegt, dat 'er liefde en medelydzaamheit vereischt wort om malkander te beschermen, en zoo voorts, maar niet een woort dat naar *Beschaaftheit* riekt. Het vaersje van Ovidius, 't geen als een *Campioen* of Voorvechter van zyn Ed: wort *geallegeert* om de *Beschaaftheit* te *mainteneren*, kent geene *beschaaftheit*, maar wel *humaniteit:*

-----Ingenuas didicisse fideliter artes
Emollit mores, nec finit esse feros.

De wetenschap van goede konsten maakt menschen gedwée en tam, en onderscheit hen van 't wilt gedierte; maar beschaaft ze niet; want als mak en gedwee te zyn iemant beschaaft, kon de Heer *Professor* een' *Beer*, die, om zyne gaven te vertoonen, door zyne Heeren en Meesters omgevoert wort, of een' *Lybischen Woutkoning*, benevens een *Tieran van Hirkanien*, desgelyks *beschaaft* noemen, of den Floridaschen Prins *Illa Cadego*, die zich in den Doele gansch *fatzoenlyk* met lepel en vork wist te behelpen.

Zyne *Professorale Eerwaerdigheit considerere* eens of 'er tusschen *Geleertheit* en *Beschaaftheit* geen groot onderscheit is, dewyl zeker Vorst een' Geletterden of Getabberden, die op ver na de *beschaaftste* niet was, met dit zeggen *reprocheerde*, dat een man, welke toeneemt in geleertheit, en afneemt in levensmanieren, meer verliest dan wint.

Qui proficit in studiis, & deficit in moribus, plus deficit quam proficit.

De Grieken verschillen niets van de Latynen omtrent het woort *Humanitas:* zy schryven φιλανθρωπια (*liefde voor den mensch*) samengestelt uit φιλος (*liefde*) en ἄνθρωπς (*een mensch*). De Italiaan schryft, *humano*, *benigno*; de Spanjaart zet een *a* voor een *o*, *Cosa humana y benigna*; de Franschman *humain*, waar van *les humanités*, *doux*, en zoo voorts; de Engelschman *gracious*, enz. Zou een Nederlander niet lagchen als hy aan een Engelsman, die Nederduits verstont, vroeg: *Wat beduiden die woorden, OUR GRACIOUS SOUVEREIGN?*

en de ander *repliceerde*: *Onzen beschaafden Konink?* Het woort *beschaaft*, dat de Franschen *poli* of *politesse* noemen, is slechts *applicabel* op Hovelingen, of persoonen die door een grondige werelt- en menschkunde zich zoo geschikt in den omgang met beider *Sexen* weten te gedragen, dat zy niets ter hant nemen 't geen iemant aan eer of fatzoen kan beledigen of kwetzen, en by gevolg altoos aangenaam zyn en blyven. Hoe verschillig nu de *praktyk* van de *Theorie* van *Beschavende Geleertheit* in den *Auteur* van die Redenvoering is, zal Hermes overlaten aan de *serieuse reflectien* van de onpartydige Lezers, welke de *Voorreden* en *Redenvoering* van den heer *Burman* hebben doorbladert. Dit alleen zal hy 'er byvoegen, dat het ten hoogsten *onbeschaaft* aan een vermaart *Professoor* is, een' geveinsden *Janus Bifrons* (dag en nacht) of de kruik met twee ooren uit te hangen, om, na hem uit het vergulde Farizeeusche honigpotje vol achting wat om den mont gesmeert te hebben, het blaadje om te wenden, en dien grooten *Hooft*, dien Nederduitschen Tacitus, als een andere Saul, in zyne dootbus te willen storen, onkunde der tale aanwryven, en zyne weergalooze Overzetting met ongewyde handen verscheuren; en zulks juist in eene Redenvoering, welke zelve zoo lam en gebrekkig is, dat men zich in duizent bochten dient te wringen om de echte kracht van twee Latynsche woorden te vinden, op wier *fundament* nochtans het gansche *literale* Gebou van zyne Waerdigheit gesticht is. Doch nu een praatje van de Schoonheit.

Deze is, volgens het gevoelen van Hermes, de allergevaarlykste snaar, om, zonder den strykstok van ongemeene loftuitingen, te worden aangeroert. Waarachtig de *Dames* hebben het recht aan hare zyde of waar je wilt, want de gebaarde Tirannen, de Mans, veranderen alle in gebore Engelschen, dat is, door het recht van eerstgeboorte zitten zy schrylings over de zwakheden van die fulpe Lammeren heen. De Vrouwen is immers het minste bewint niet gegeven in eenige Regeering; geen waerdigheden in het Kerkelyke; geen *administratie* in Ampten; geen deelgenootschap in geheime handelingen, noch geene *applicatie* tot de wetenschappen. De *Filozofen* verbieden haar de Wysbegeerte; d'Advokaten de Rechtbank, en de Mahometanen sluiten haar uit het Paradys. Die van Athenen (dewelke mê weinig wezen van de naakte Waarheit hadden) verboden haar den inkoop van eenige koopmanschap boven de waerde van een

maatje Haver, (van wat natuur die geweest is, zou men by den Kramer met de hondert brillen konnen vernemen, dewelke eertyts lustig op de Beurs van d'algemeene Haverkist heeft *genegotieert*) en de zachtzinnigste van het *Genus Masculinum* kakelen, dat de ondeugt des mans beter is dan eene vrouwelyke weldaat:

Van Adams eeu en Sampsons kracht,
En Davids zilte tranen,
Van Salomon (*schoon 't gout van Ophir Saba bragt*)
En Job, die 't booze spook zyn 's wyfs niet uit kon manen;
Een Peter, die zyn' Heer (*'t is jammer dat men 't zeit*)
Zoo laf verzaakte om eene meit;
Van Helenaas, Pandoors, van Mirraas, Dianiren,
Vergaart de man het groen om 't loffestoen te sieren
Der Juffers. Bartolus schreeuwt leelyk, wyl hy kraakt
Dees regtsgeleerde noten:
Voor goede Vrouwen is 'er nooit geen Wet gemaakt;
Want d'uitgebrande deugt is lang daar afgesnoten.
En Codrus voegt 'er by, schoon hem die zaak niet let,
Dat geen gewelf met zoo veel starren is bezet,
Geen zee met vissen, of met ongediert de bergen,
Als d'aard met Juffers, die en aarde en hemel tergen.
Dat 't vroulyk kalfsvlees ruim zoo taai is als de doot,
Waaraan een gulzig man by wylen ook kan stikken;
En dat..... maar zien zy maar twee bruine of blaauwe blikken,
Dan is 't: o hongersnoot;
Peccavi Mater! *'k heb gezondigt: 'k zal met tranen*
De hennen paaien, spyt al d'ouwerwetsche hanen.
Ik zal, o Filida!.... 'k zal voortaan door berou
Geen' wierook branden, dan op 't outaar van de Vrou.

Het is Hermes leet dat 'er plaats ontbreekt om eenige woorden te wisselen met zyn' boezemvrient Argus, die als een eerlyk *Aktionist* goet gelt voor slecht schrift neemt; want het klein Slangemannetje verzoekt den grooten Brilleman te gelooven, dat, al was het Hollantsdiep geplaveit met Argussen, hy 'er geen waerder zou willen opvissen dan zyn persoon: derhalven blyft hy met zoo veel achting voor zyn Ed. als de geweze *Pere Q***** voor de *Bulle Unigenitus* tot het uiterste heeft betuigt,

HERMES.

De Hermes wort uitgegeven, te Rotterdam by *Joan Hofhout* en *Arnold Willis*; Amsterdam *Oosterwyk*, *Ratelbant* en *Rank*; Haarlem *van Lee*; Leiden *Knotter*; Haag *vander Burg*; Delf *Boitet*; Dort *Outman*; Utrecht *Charlois*; Middelburg *van Hoekke*; Vlissingen *Willegaarts*; Goes *Bakker*; en Bergen op Zoom *Overstraten*.

No. 12
Rotterdamsche HERMES.
Dynsdag den 22 *October* 1720.

Imo oedepol una litera plus sum, quam Medicus.
C. nunc tu Mendicus es? L. tetigisti acu.
PLAUT. in Rud.

HErmes zag gisteren een Medecinae Doktor wandelen met een man die niet zien kon; dat is, die van de wieg af blint geweest en blint gebleven was. Soort zoekt soort, want hem dunkt dat'er geen grooter overeenkomst is dan tusschen een' Blinden en een' Geneesheer, en zulks om de volgende reden: de Blinde ryd, als *St. Nikolaas*, op het houte paart van zyn Wigchelroê, bestiert door den toom van een van de vyf zinnen, het Gevoel, door straten en stegen; en hoe onkundig hy ook is in het begrip van de lengte en breette der zelve, echter komt hy, zonder zelfs te weten hoe of op wat een manier, in dezelve te recht. De Doktor gaat desgelyks te werk in *d' Architectuur* van het menschelyk ligchaam, gewapent met de *professorale* lessen van *d' Akademie*, en eenige *manipels* Grieks, leunende op de schouderen van d'Ontleedkunde (*Anatomia*) kennis der Kruiden (*ars Botanica*) en een manier om een *receptie* (*methodus prescribendi*) voor te schryven. Hy slaat vuur, ontsteekt eenige nachtkaarssen, en doorloopt met een duister *raizonnement* de duistere *Casematten* waar in zich de koortsen en kwalen verschuilen, en de loopgraven waar langs die vyanden onze zwakke en ellendige *Fortificatie attacqueren*.

By geval volgt daar op wel de genezing, maar hoedanig die geschiet, is den Geneesheer, en die geene dewelke zich met geene klatergoude *argumenten* en praatjes van zilvere lovertjes laten ophouden, onbewust. Maar dit is echter by Hermes eene waarheit, dat die konst, om d'overtollige kwalen uit te roeien, zeer na verknocht is aan den vochtigen styl van de mededogende Juffertjes, welke d'overtollige *humeuren* door een *palliative* genezing aftappen; dat is, of betaling voor 's hants, of in *ipso actu* genieten; want ondankbaarheit is eene *Epidemicale* ziekte:

Exige, dum dolet, post curam medicus olet.

en het tweede is mede geen leugen; te weten, dat, zoo lang 'er vastgestelt blyft dat menschen moeten sterven, en zy graag zouden blyven leven, de Doktor in de gezontheit *gerailleert* en in de ziekte wel betaalt zal worden.

Martiaal zegt, dat hy, die naar eene *profitabele* konst tracht, op fluit of andere *instrumenten* moet leeren spelen. En *Plautus*, dewelke ook niet onkundig was omtrent de eigenschappen van die *professie*, zegt ergens tegens sommige Likkebroêrs en Opsnappers: *Waarachtig, Heeren, je leeft als Muzikanten*. Daar is een Latyns spreekwoort, waarin niet onaardig zyn afgeschetst de zangwyzen van de volgende Natien;

Hispanus slet, dolet Italus, Germanus boat, Flander ululat, solus Gallus cantat.

De vrome Spanjaart schreit; de kuissche Italiaan
Klaagt zingende zyn lot gelyk Meanders zwaan:
De wakkre Duitscher loeit; de Vlaamsche toonen springen
Gelyk een uilsconcert. de Frans alleen kan zingen.

Maar *apropo* van de Muziek. Hermes is verhaalt dat eene welbekende Dame te Dort eenmaal eene aangename *definitie* gaf van de *masculine Muziekinstrumenten*. Zy vergeleek een Jongman tot zyn 25 jaar by een Fluit, dat is, altoos gestelt, en waarop men zoo veel *airtjes* kan speelen als men wil, mits dat het aan geen' adem hapert. Tot 50 a 55, by een Fiool, daar men wel een weinig *krik krak* mê heeft

eer ze gestelt is, doch dan tamelyk wel speelt; maar, helas! tot de 70 a 80 jaren zyn zy als een Luit: men heeft twee a drie uuren werk om die te *accorderen*, en zoo als 't *Concert* zal aangaan, *klink!* daar springt de snaar aan stukken, en wech is de Muziek.

Men vint menschen die noit hun' mont openen dan tot schade van hun' evennaasten; dat is, zyn eeten en drinken altoos op eens anders beurs, of zy beledigen iedereen door hunne tong. Hermes verzoekt zynen vrint Argus eens in den spiegel te zien, en te *examineeren* of hem dit *portrait* niet gelykt, die onkundige en *insolente* Schryver, dewelke dagelyks den bedroefden meerder droefheit toebrengt, met een koper mombakkes in een gestreepte zotskap zich gestadig vertoont op het doodelyke Pesttooneel van het rampzalige Marseille, en uit dat sidderend voorwerp stoffe haalt om zyn' papieren brootwinkel met bittere *reflectien* op den ellendigen stant van die Lyders te *stofferen*, of met moedernaakte bordeelkluchtjes op te vullen, als blykt uit zyne Wekelyksche Brillemars No. 18. pag. 137, 140 en 143. Maar het is natuurlyk dat alles verzuurt 't geen in een onrein vat wort gestort; en het beste voetsel verandert in eene zieke maag in taeije slym en vuiligheit. Waarom, onnozele Hals, niet liever uit uw eigen binnenste stoffe gekozen, om, als de Spinnekop, daar uit een net te weven, waarin gy de vliegen en vlindertjes van uw halfbakke lezers en aankomende Latynsche schooljongens kunt verstrikken. Neen, Lamgat, verwerpt nooit in het toekomende uw gewoone krukken, want dan dient ge te kruipen, daar ge anders ter nauwernoot noch kondt huppelen.

Foei, Ossenweider, die geen vinding, keus noch oordeel
Bezit, maar eigen voordeel
Beoogt, en uit den Nieusapteek Gewassen pikt
Waar mê gy 't Kruitboek van uw' dooden Argus slikt;
Gewassen, nooit gerypt door Drievoets gulde stralen,
Maar die, als Oeveräas, voor Vespers schaduw dalen,
En, als een Beer, uw snuit met zulk een' schat vervult,
Die min de goutsmit dan nachtwerker heeft vergult;
Die, als een Lucifer, die 't helpaleis deed daveren,
Tracht langs uw vliegertou den startrans te beklaveren.
Hoe, vreest men dat der Reuzen val
Door Argus bons vermeerdren zal!

Want d'Ygot, Argus vrint, is al te dun van ooren,
Om langer 't schor geluit te hooren
Van uw trompet, die zonder klank
Altoos scheit met een' stank,
En of gy tracht uw snoô manieren
Door gryze zedigheit te sieren,
't Is vrees (*want zedigheit wert u nooit toevertrout*)
En geen berou, wanneer de Wolf vlucht in het wout:
Zoo zien we een' Olifant met stompe en plompe voeten
In d'opgeslage tent de kermisgasten groeten,
't Pistool afschieten, dat met onverwacht geschal
Het kinderoor verbazen zal;
Maar syne kykers zien door 't masker van die zwieren
*Dat deze vrint van *Lips is 't grofste van de dieren:*
En of hy Arguslyk speelt voor een hoofsch galant;
Hy is en blyft een Olifant.
En om dat ge u niet zoudt misrekenen
Zal Hermes 't vonnis ondertekenen:
Vergeefs tracht Argus naar de gonst
Van lezers, daar Natuur is stiefmoêr van zyn konst.
HERMES..

Adieu, Argus, lach 'er eens mê; want gelyk de donderslagen in de locht meer schrik dan schade toebrengen, zoo zal u deze kastyding meer vrees voor het tegenwoordige dan schade in het toekomende veroorzaken. Doch Hermes zal zien dat hy voortaan zyne pen met Kanarisuiker opvult, om, is het mogelyk, aan u gekonfyte en *gecandelizeerde* letteren te schenken.

De Hermes wort uitgegeven, te Rotterdam by *Joan Hofhout* en *Arnold Willis*; Amsterdam *Oosterwyk*, *Ratelbant* en *Rank*; Haarlem *van Lee*; Leiden *Knotter*; Haag *vander Burg*; Delf *Boitet*; Dort *Outman*; Utrecht *Charlois*; Middelburg *van Hoekke*; Vlissingen *Willegaarts*; Goes *Bakker*; en Bergen op Zoom *Overstraten*.

* Lipsius heeft een klein Traktaatje van den Olifant geschreven.

No. 13
Rotterdamsche HERMES.
Vrydag den 25 *October* 1720.

Et penitus toto divisos orbe Brittannos.
VIRGIL. Eclog. 1.

VOorleden Zaturdag was Hermes in het Koffihuis van d'Engelsche *Quincampoix*, alwaar een Engelsch *Aktionist* meer dan vyftigmalen met de gewoone saus van *G** damme repeteerde: Sir i am a true-born Englishman*; dat is: *Ik ben een oprecht Engelschman geboren:* een Titel vry hooger by hen geschat dan eertyts by de Romeinen die van Burger van Rome. Het zal den Man met Kampedoos wenschhoetje (Hermes met het gevlerkte mutsje) althans lusten een onderzoek te doen op wat hoeksteen d'*Architectuur* van die glorie *gesondeert* is, en aanstonts zonder groote Inleiding een begin maken.

De hovaerdige Lucifer, de Voorzitter in de *Magistratuur* van Acheron, ontfing op dien tyt, toen zy eene verdeeling van 't Heelal maakte, de groote Provintie van Spanje voor zyn *partagie*, en schonk aanstonts aan die nederige *Natie* voor een Nieujaarsgift de goude Mynen van *Mexiko* en de zilvere bergen van *Peru*.

En of wel 't dierbaar gout,
In Wysheits hant betrout,
Is magtig om 't gebou van Atlas te onderschragen;
De Spanjaart echter door zyn' moet
Sterft als een Tantalus in 't midden van zyn goet,

En komt in 't staciekleet een bedelaalmoes vragen:
Een Natie, op zich zelf alle andere ongelyk,
*Zoo d***** arm, zoo vreeslyk ryk.*

Onkuisheit koos de *Zona Torrida* van Italie, wiens inborelingen bloet in Sod**** en verfoeilyke lusten *fermenteert:* en wier gezwolle aderen overvloeien van geile neigingen, gelyk de vuurspouwende Vezuvius van geele solferbeken; en wier bovennatuurlyke hitte door de blaaspyp van de onderaartsche vlammen wort aangeblazen.

Dronkenschap, de gunsteling van de hel, kreeg het beheerschen van Duitslant: en niemant is beter vergenoegt dan die Onderdanen met hun' Vorst. De laatste geeft hun vryheit van *Conscientie*, om Luther, Kalvyn of Roome te kiezen; en het is hem onverschillig by wat Compas zy hun vaartuig van toekomende hoop bestuuren.

Een noitvernoegde zucht tot zingen, danssen en duëlleren boude haren zetel in Vrankryk, eene *Natie* altoos ligtvaerdig en onbestendig, die, eerst zich zelve *geruïneert* hebbende, als door een loopend vuurtje de half gedoofde koolen van nabuurige zonden heeft aangestoken.

Door een' blinden en brutalen Godsdienst *gouverneert* hy vorder de Heidenen, en door eene *arbitraire* mogentheit is zyn persoon de Vorst en het voorwerp van hunne aanbiddingen; de rest wort bestiert door zyne *Vicerois* en Lantvoogden in verscheide Provintien en volksplantingen, dewelke schrylings over de zwakheden van de navolgende *Natien* heenzitten, en dezelve door eene reeks van *odieuze* hartstogten ringelooren, als:

Den Yr door yver, en den Rus door dommekracht;
Door razerny den Deen; den Zweed door droef gedagt;
Door beesteonwetenheit de harde Muskovyten,
En den Chinees door het vernuft in tween te splyten.
Het gelt ontzenuwt en verwyst den Perziaan;
En d'armoed zet tot schelms den armen Tarter aan.
Het boek van Mahomet zal Turk en Moor verheeren;
En koppigheit zal den verstokten ood regeeren:
Ontzintheit Portugaal; bedrog en list den Schot,
De wraak den Pool; en hier is Mammon Neêrlants lot.

Hermes zal (dewyl hy zelf ruim een halve Engelsman is) in zyne kittelende *Satyra* de ondeugden van Engelant (zoo het eenigzins doenelyk is) met een gaze sprei beschaduwen, om met meerder lui-

ster zyne Erfdeugden te doen afsteeken; *de eerste te menigvuldig, helâs! en de laatste te weinig*. Toekomenden Dynsdag zal 't *Portrait* van Albion gedootverft worden. Nu iets van Seneka.

Het voornaamste en onwaardeerbaarste geluk dat een sterveling kan begeeren, en het allernaaste aan de onsterffelykheit vermaagschapt is, volgens het gevoelen van den bewusten Filozoof, is in ramp en tegenspoeden onverschrikt en altoos zich zelf te zyn. *Demokriet* schynt in zyn nut en stichtelyk *Traktaat* van de gerustheit des Gemoets te gelooven, dat de grootste opmerking van de ziel in haren eigen omtrek is besloten, en dat zy nimmer naar den wachttooren van de oogen zou loopen, al was het dat alle de klokken van het geheel Al alarm luidden, ten ware het was uit een *domestiek* medelyden over hare ingezetenen, gelyk wanneer'er een inlants krakkeel ontstaat tusschen Vreeze en Begeerte, tusschen Gierigheit en Onkuisheit, of als de Wraak d'oppermagt van 't Gericht overheert, en de wil van Redelykheit door de *domineerende Cabale* van Heerschzucht wort gedwarsboomt, en zoo voorts. Want wat baat de stilzwygenheit van alle schepzelen en *nietgeänimeerde* geschapenheden, als ons de innerlyke denkbeelden verschrikken? des is dit vaers van *Varro* gebrekkig:

Omnia noctis erant, placida composta quiete.

Geen rust is 'er die duurzaam en aangenaam kan zyn dan die door de Rede wort*geformeert*: des zeit een Filozoof zeer aardig:

Ons hoogste Luk en Zaligheden
Zyn alle afhangklyk van de Reden.
Een ieder mensch heeft uit zich zelf zyn' voorspoet hier.
De rykste man, verzaat van weelden,
Geniet veel min dan ik plaizier.
Zoo ik het my maar kon verbeelden.
Ik ben geen Vorst noch magtig Koning;
Ik heb geen' staat, geen hof noch woning,
Geen fiere Fillis noch geen blonde Rozelyn;
Noch zal ik my gelukkig achten:
Want ben ik niet het geen zy zyn,
'k Ben dat nochtans waar naar zy trachten,
Die zonder u, o Rede, loopen
Om Peruûs schatten op te hoopen
Zyn in het zottental dat aan de schorsse kleeft.

Men moet, in spyt van domme menschen,
Naar niets meer trachten dan men heeft,
Om dat te hebben 't geen zy wenschen.

Drie soorten van menschen verstaan het liegen meesterlyk: de Reizigers, de Jagers en de *Militairen*. Een Reiziger liegt boomen uit d'aarde. Een Jager schiet somtyts op een' dag zoo veel sneppen en eendvogels als het Wees- en Rasphuis van Amsterdam in veertien dagen konnen *verorberen*: en een *Militair* slagt in eene *battailje* meer vyanden, dan een vermaart Doktor Lyders in een geheel jaar naar d'andre waerelt *depecheert*, en zulks zonder de minste *alteratie*; en ondertusschen is Hermes verhaalt van een zeker Kapitein, dewelke in de *Bataille* van Rammelies zulke *Martiale* hartkloppingen onderhevig was, dat de goude knoopen van zyn' geborduurden rok sprongen; en wederom van een ander, die zoo onbeweeglyk op zyn kooten stont als de naalt van 't Compas in een' vliegenden storm; en van een' derden wiens tanden door *couragie* klaterden als drooge Laurier die verbrant wort, terwyl de oogen van zyn' Luitenant blonken als de stippelen van uitgeslete dobbelsteenen. Maar *a propo*, hier moest *Arioste* niet overgeslagen worden, dewelke spreekt van een voornaam *Cavalier*, die niet eens *remarqueerde* dat hy verslagen was, maar *desperaat* in het vechten voortging, schoon hy hartsteken doot was.

Il povér huomo che non 'seu era accorto,
Andava combattendo & era morto.

Die Krygsman verweerde zich beter dan die Amfioenëter, die de koe by de horens heeft gevat, de doodelyke Argus, Ridder van de schoone Iö, die zoo gemakkelyk het *proces* aan Hermes opgeeft. Maar is 't niet mogelyk, heer Argus, dat men tegens nieujaar eenige nieuwe Heiligen met roode letters geteikent zal zien in uw' weeklykschen Almanak (dat is) wat bestendigs tegens een Eeu van vierentwintig uuren, of iet 't geen tweemaal, zonder zich aan een' hartvang bloot te geven, gelezen kan worden. Hierop zal hy uw antwoort te gemoet zien, en intusschen met zeer veel achting om te lagchen verblyven,

HERMES

De Hermes wort uitgegeven, te Rotterdam by *Joan Hofhout* en *Arnold Willis*; Amsterdam *Oosterwyk*, *Ratelbant* en *Rank*; Haarlem *van Lee*; Leiden *Knotter*; Haag *vander Burg*; Delf *Boitet*; Dort *Outman*; Utrecht *Charlois*; Middelburg *van Hoekke*; Vlissingen *Willegaarts*; Goes *Bakker*; en Bergen op Zoom *Overstraten*.

No. 14
Rotterdamsche HERMES.
Dynsdag den 29 *October* 1720.

Et tamen ut longe repetas, longeque revolvas
Nomen: ab infami gentem deducis asylo.
JUV. Sat. 8.

HErmes zal (om zyn woort als een eerlyk Nieus- of Outschryver, 't is hem evenveel hoe 't zyn Lezer noemen wil, te houden) de herkomst van zyn halve Mama, het preutsche Albion, thans een weinig van terzyden aanroeren, alzoo hy met een halfblaatje wekelyks in zoodanig een engen perk bekrompen zit, dat het hem niet toegelaten is veel kromme sprongen van praatjes over wytluftige stoffe aan te vangen. Echter za hy 'er voor een gedeelte van zeggen 't geen hy weet, zonder dat hy gedachten maakt dat zyne halve Broeders of Zusters zich zyner praatjes veel zullen bekreunen.

Dit plekje op d'Aardglobe, namelyk Engelant, was middelmatig bevolkt, en genoegzaam onbekent (gelukkig was het ware 't zoo gebleven) wanneer het eerst ontdekt en afgeloopen wiert van een troep vagebonderende en heromzwarmende Zeeroovers, dewelke by geval daarop verlieft wierden door de maagdelyke groente van zyne Zaai- en Weilanden en bekwame Havens (hoe fraaier Meisjes hoe meerder aanstoot.) Deze werden wederom door magtiger daar uitgebonst, en de laatste weder door de andere, tot dat de Romeinen zich vertoonden onder het*commando* van *Julius Caezar*, benevens de hulp-

benden der *Gaulen*, *Grieken* en *Longobarden*. Met *Hengistus* kwamen de *Saxen*; met*Suëno* de *Deenen*, min aangelokt door eer dan door plunder en een' vetten buit. De *Schotten*, *Pikten* en *Yren*, kwamen 'er als uitgehongerde wolven op afstuiven; en *Willem*, *Hertog* van *Normandyen*, *conquesteerde* door een eenige*battaille* dat schoone Koningryk.

Deze allen lieten na Barbarische Aterlingen,
(*Want Ontucht was de ruste en 's Krygers zoet gemak*)
En uit de moer en gist van 't stinkend legerpak
Komt Waan, gelyk een Hengst van adel, briesschend springen.

Een eerwaarde Dorpspastoor, die meer olie en arbeit heeft besteet in de naturelyke *recherche de Propagando homine* dan in de *Propaganda fide* (meer om den mensch dan om het geloof voort te planten) zegt, dat'er zelden een Regiment soldaten in zyn Dorp vernachtte, of liet het 's anderendaags drie nieugeworve *Battaillons* achter, een van Koekkoekken, een van Hoeren, en een van Bastaarden. Wat nu hier van zy laat Hermes aan de *decisie* van d'ervarenheit en beschuldigde Heeren *Militairen*.

Uit de vermenging van de aanstonts genoemde *Natien* is d'Engelsman gesproten en voortgeteelt; en de proef op die som is, dat'er een *Skibboleth* op die tong verzegelt is en blyft; want met de minste opmerking kan iemant het *accent* der tale van *Romeins*, *Saxisch*, *Deens* en *Noormans-Engelsch* onderscheiden.

Die *Willem van Normandye*, *de eerste* (die min *consideratie* bezat dan een andere, *Willem de derde*) vereerde aanstonts, na dat hy den vogtel had opgestoken en 't ryk in rust was, die Landen, dewelke hy door het zwaart had geërft, aan zyne Schutters: want het onweer over zynde, wert hy niet gedwongen zyne Garde te paert weer over Zee te zenden, maar ter *contrarie*, hy *incorporeerde* zyne Normannen met de Deensche Ladies, wier goutgeele lokken men noch hedensdaags door de blonde paruiken van de *moderne* Britten ziet heenschynen. Doch dat nu uit die *compositie* een *True born Englishman* kan opborrelen, komt Hermes vry wat duister en onwaarschynlyk voor.

Onder de regering van de *charitabele* Koninginne Elizabeth *arriveerden* aldaar de *Duitschen*, *Walen*, *Vlamingen*, *Yren*, *Schotten*, *Waldenzen*, *Valtolinen* en *Hugenoten*, over de driemaal hondertduizent in getal; het minste partytje tot behoudt van hunne *religie*, maar het meeste tot behoudt van hun ligchaam. Zoo *decamperen* de Arabiers

en bewoonders van de Alpische Piramiden. En zoo iemant Hermes mogt vragen uit wat oorzaak hy zulks *presumeert*, zoude hy den vrager konnen toevoegen: uit eene *stomachale* oorzaak; dat is, om nieu hooi en haver te zoeken wanneer het vorige is *afgevourageert.*

Voor 't laatst vertoont zich 't Hooft der wytberoemde Pikten,
Op wiens gerust en vreedsaam ryk
De Drinkers van de Tay en Tweed gezamentlyk
Ruim zeven jaren bikten
Met kint en pak
En bedelzak,
Compleet verhongert, en helâs! noch munt noch kruissen.
Met duistre trou en inlantsche eer,
Met Lucifers talent en het krawaziezeer
Sprong elk den berg af om Brittanje schoon te kuissen.
En die op 't achterst van een koets
Stont met een passement van fulp, galon of garen,
Sprong van dien troon daarin vol moets.
Maar 't Doedelvisje kon de schulp niet evenaren.
Want of men 't zwygt of dat men 't zegt,
Sieraat of Staat hervormt geen' imborst van een knecht.

In het toekomende papier is Hermes voornemens zynen Lezer eene kleine en onvolmaakte schets van een *True born English humeur* en levensmanier te geven: eene schets, zegt hy; want om zulks volmaakt te schilderen was'er een *Assurantie-Contract* van eenige hondert jaren levens noodig, of eene van de uitterste nootzakelykheden, een *civiel Contract* met dien Man aan te gaan, die (volgens het schryven van sommigen) Paus Silvester op den stoel hielp.

Want True born English is niets dan een contradictie;
In taal Ironisch, in de zaak een looze fictie:
Hy toont, wie op dees slechte Archiven zegepraalt,
Dat hy de Spotproi is, en 't schimpmaal noch betaalt.
't Is Metaphorisch, en bezit deze avantagie,
Dat die persoon 't heelal bestaat in parentagie.

't Latynsch spreekwoort is: *Toont my een' Logenaar, ik zal u een' Dief toonen.*

Ostende mihi mendacem, & ostendam tibi furem.

Had nu iemant op een' Molenaar gedacht, dan was 'er altoos een derde geweest om den lantaren te dragen. Dit brengt Hermes het volgende te binnen. De Abt van ***** vermaart door eene uitgekipte Bibliotheek, bestaande in den *Verstandigen Confiturier*, een Tractaatje van den *Wyngaart*, en een van *allerlei Geltspecien*, bene-

vens vyf *manuscripten*, groot folio, in Turksleer gebonden en op snê vergult, behelzende de *variërende campementen* van schotelen, *assiëtten* en tafelborden in *Ecclesiastique* Maaltyden, beschreven door Robbert Vino, Montkok van zyn Voorzaat, vroeg eenmaal aan een Graanknyper, of hy niet een' Molenaar wist die eerlyk en oprecht was, en waarop zich iemant kon betrouwen, en zoo voorts. *Ja, repliceerde hy, gisteravont is myn vrou verlost van een' jongen zoon, die een geboren Molenaar is, en die durf ik UE. Eerwaarde op trou toezeggen, en anders geenen*.

Men zegt dat eens een vermaard *Theologant* op een diergelyke wyze den Prins **** (die hem schimpgewys vroeg, of ook Princen en Vorsten in het koninkryk der Hemelen konde komen) dus antwoordde: *Ja, zyn Hoogheit, indien zy in de wieg sterven*.

Noch een oogenblik *patientie*, vriendelyke Argus, en dan naar bed. Hermes verzoekt onderricht te zyn wegens de duisterheit van uwe *perioden*. Het schynt dat gy de Lezers dootsteekt met een' degen daar de schê noch om is, of datje het fabeltje van Luilekkerland zoekt op te helderen, dat is, een ieder een bryberg van onverstant, lamme *constructien*, doodelyke gezangen, en onvergeeflyke inleidingen voor te houden, op hoop van eenmaal, na het doorstaan van die pynbank, tot iets toegang te krygen dat de gelede ongemakken en tytverlies zal vergoeden..... wel wat is 'er gaande? klap eens, Ybotje. Is 'er ook een stekade in dien plompen rotting verborgen, om op het onvoorzienst uw talent in die schermslagen te toonen? of heb je in *Ferdinand Mendez Pinto* gelezen, dat in het oosten de Vrouwen in Gezantschappen *geëmploieert* worden, als wanneer het haar vrystaat zonder *offenzie* eene *foeminine Oratie* te doen, en, dat zoo zynde, het aan u *gepermitteert* is wekelyks eenige jongens*remarques* te laten drukken? of heeft u iemant vertelt dat Despreaux zingt:

Daar 's geen gevaar te vreezen;
Een Boekworm went het, men vint zotten die het lezen?

Onderricht Hermes toch eens wat'er van is, en laat de stomheit aan die dieren en onverstandige schepselen die noch minder weten ('t is veel gezegt) dan Argus.

N.B. Aanstaanden Donderdag, en zoo vervolgens alle Donderdagen, zal de Hermes maar eenmaal ter week op een geheel blad worden uitgegeven.

De Hermes wort uitgegeven, te Rotterdam by *Joan Hofhout* en *Arnold Willis*; Amsterdam *Oosterwyk*, *Ratelbant* en *Rank*; Haarlem *van Lee*; Leiden *Knotter*; Haag *vander Burg*; Delf *Boitet*; Dort *Outman*; Utrecht *Charlois*; Middelburg *van Hoekke*; Vlissingen *Willegaarts*; Goes *Bakker*; en Bergen op Zoom *Overstraten*.

No. 15
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 31 *Octob.* 1720.

Ergo ut miremur te, non tua, primum aliquid da,
Quod possim titulis incidere praeter honores.
Quod damus illis, & dedimus, quibus omnia debes.
J.JUV. Sat. 8.

HErmes heeft in zyn laatste papier de Monsterrol van Brittanje opgelezen; nu zullen de*respective Officieren* en Soldaten, ieder naar zynen name gelieven te luisteren.

Het Stamhuis is genoemt. nu, Satyra, op ban
En boet 't humeur geschetst (de handel maakt den man
Trots als de Britten, ruim zoo dapper als ze schynen,
Die 't jok vervloekten en daar onder moesten kwynen,
Zyn Edgards zonen; doch 't voorzichtig Wysgeers ent
Was nimmer hun bekent.
Geen zorg van't huisgezin van vrou of zoete kinderen
Kon ooit der Britten vreugde hinderen.
De Pikt maakt hem ontzint, de Deen gansch wrang en bot,
De Norman pleiter en doorvalsch de valsche Schot.
De schrale trou en eer, door Saxenbloet gegeven,
Schynt, nu hy out wort, hem maar weinig aan te kleven.
Verschriklyk door 't klimaat, en door opvoeding stout:
Door 't bloedig vlees is 't dat hy zyn couragie hout.
Als dat zich met de fles en Fillis lonken paarde,
En dat zyn buik vol is, ontbreekt hem niets op aarde.

Hy is zwak in geheime *intrigues*, want hy klapt meer dan hy weet, en *contramineert* dikmaals zyne eigen onderneming. Dit is voor het grootste gedeelte de bewegende oorzaak geweest waardoor de doodelyke *Assassinatie-complotten*, *geformeert* tegens den levensdraat van Koning Willem de derde, eer zy tot rypheit konde gebragt worden, mislukten. Een Engelschman zou een slecht Trompetter zyn, want hy zou, in plaats van *Ranketanterre*, altoos zyn' eigen lof blazen. Zyn *caracter* brengt mê, dat hy in *conscientie* verplicht is tot *illustratie* van zyn' *particulieren* goeden naam, dien van zyne Nabuuren te *diffameren*. Maar onder vele andere bezit hy deze goede eigenschap, dat zyne kwaataardigheit zelden verder dan het tipje van de tong *passeert*, en dat hy niet lang op een voorwerp blyft, doordien eene ingebore *genereusheit*, als een *familiaire* geest, hem gestadig errinnert, dat hy de glorie van Oud-Engelant moet bazuinen; en als de windpyp dan begint te verslappen is zyne laatste beschuldiging, dat hy vrylyk *vergeet en vergeeft alle injurien*: en hiervan is de helft waarachtig,

> *Want hy vergeet het goet, genoten deucht en eer,*
> *Maar 't kwaat dat hem geschiet vergeeft hy nimmermeer*.

Dronkenschap en ongeregeltheit is de lantziekte van den Engelsman, want dat hy by de dagtoorts wint wort by de kaars opgesnapt. Hy verdrinkt zyn jeugt, en met bei de handen te gelyk palmt hy den gryzen ouderdom met alle deszelfs zwakheden en kwalen in; zyn ziel en gedachten *circuleren* in den omtrek van een vat *Strong Ale* (sterk bier) en oxhooft *Syder* of een kelder vol *Cherry Sek en Canary*. De Britsche Doktoren *abandonneren* de koeldranken van *Galeen*, en in plaats van 't Urinaal, nemen zy *inspektie* van *Clairet*, *Montain Portugal* en diergelyk water: ook zyn meest de *moderne* Engelsche *ordonnantien* met *Clairet*, *Sek* en *spicifique* Wynen *geborduurt*; ja een jonggeboren kint wort op zyn intrede van de werelt met een glas *Vin de Grave* verwelkomt. Witte wyn is het uchtent- en roode wyn het avontgebet, ja tot de brakken van *Ambrosius Paré* en *Barbette* (de Chirurgyns) dewelke (wat konnen voorbeelden niet al uitwerken!) de wonden van hunne *patienten*, in plaats van Balsem van Gilead, door den Druifolie van Madame Pontak *consolideren*.

De Rechters duiken langs den trechter van een voêr *Clairet* tot den bodem van de*dubieuze* en diepe geheimen der overtredingen:

doch 's anderendaags daar uit opborrelende, bekennen zy openhartig, dat de memoriekonst een ongemeen talent is, doch niet al te na aan den wyn vermaagschapt. De Soldaat vyzelt door behulp van wyn zyn *couragie* tot boven 't gestarnt. En Ste. *Coecilia purifieert* door een gorgelwater van zuiveren Nantes de verroeste *accenten* en schorre stemmen van Westmunster- en St. Paulus-Choralen.

De Poëten hebben Parnas verlochent, en Apol is met de Noorderlamp van Helikon gelyk een beroit Aktionist *gedecampeert*, om aan Bacchus zynen *vakanten* zetel te *cederen*, dewelke thans door zyn' dronken ryksstaf de *confuze* denkbeelden van den *Chaos* der Zangers *rafineert*, de ondeelbare stofjes in klinkende *syllaben* verzamelt, en de onzinnige woorden door het lympotje van den Wyn en Brandewyn aaneen hecht. Ook is het 'er niet te slimmer om, want de Druif bezit meer vlugge deelen dan het smakeloos Spawater van de Hengstebron. O hoe *geillumineert* is de gloeiende *carnatie* van God *Bromius* Theedrinkers! hoe vierig flikkeren die oogen! hoe dertel spartelen hunne gedachten, en hoe ryk zyn die vindingen! 't is een andere saus dan van die *laborieuse* halzen, die het uithangbort van hunne werken door een gelauweriert *conterfeitsel* met ingevalle kaken ontsieren, en..... maar neen, o veder, maal liever hunne gloriezon van toekomende gelukzaligheit, wanneer de wasse toorts van de Dichtkunde uitgebrant, en de voorlooper des Doots door armoede is uitgebluscht, want na die ontbinding wort het koffer, waaruit Apol zoo veele jaren, als uit den Drievoet, zyne Godspraken heeft gelevert, met eene ongemeene *stacie*, of uit een kelder-logement gehaalt, of van een derde verdieping, door behulp van aaneengeknoopte koorden, neêrgelaten. Dan begint de *marsch* van de bastaarden der Zanggodinnen, elk op 't onzienelykst gedost in geleende roukleederen: zy vermoorden den ongelukkigen *Horatius* door onbarmhertige gezangen, en schokken de deuren van zyne Tombe, duurzamer dan koper, door een verschrikkelyk gebalk uit de harren en hangen. d'Een *reciteert* huilende een stuk of brok van *Ovidius* Ballingschap, d'ander de doot van *Patroklus*, uit d'Ilias van *Homerus*, en de derde vergelykt de doot by de pooten van *AEneas*, toen hy *Turnus* de laatste *benedictie* gaf: in 't kort het maatgezang is ruim zoo*melodieus* als een kindermaal, daar *Mopsus* de gasten met de *solo* van een yzere tang vermaakt. Het ligchaam gezonken zynde, loopen

zy alle als losgebroke stieren met toegeslotene oogen, uit vrees van *diverterende* voorwerpen t'ontmoeten, naar hunne *respective residentie* plaatsen, dees daalt, door behulp van een hennepe rigtsnoer, langs een puinhoop van *geruïneerde* keldertrappen, in een paleis, ruim zoo duister als de laatste rustplaats van zyn begrave *Collega*; geene klimt langs een' gemakkelyken wenteltrap van verscheide aaneengebonde ladders op den troon van een wankelbare vliering, terwyl zyn Konstgenoot de studeerkamer van een klein kroegje uitkipt, daar hy in 't hoekje van den rookenden haart zyne eerste gedachten, door behulp van een' uitgedoofden zwavelstok, tegens de gemarmerde wanden van het haartje schetst, en de tegensporrelende verstoppingen in de poëtische ader door *gereitereerde* droppelen van Schiedamsche Hyppokrene zuivert. Hy wort met een diepe verwondering in die *occupatie* beschout door een menigte geleerde Kruiers, *misterieuse* Slepers, nederige Schoenlappers en hoogdravende Schoorsteenvegers. De onwetenste groet hem voor een verrezen *Beronicius*, en zy trachten alle door de *liberale* offerhande van een kelkje snorwater hunne *veneratie* voor zyne rare verdiensten te betuigen. Eindelyk rolt het wanschepsel in de luiren van een half blat grau papier, en het Virgiliaans *nunc opus exegi* opgepolyst zynde, loopt men naar een' bescheiden drukker, welke het met eene ongemeene *applicatie examineert*, en na rype *critique* aan de pynbank van de drukpers overlevert, dewelke men dan hoort steenen onder de verdrukkingen van Eerezuilen, Grafnaalden, Lykcipressen, enz. enz. en dan siert men met die noit verdorrende kranssen den overleden Zanger, welke daar mê prykt als een Paaskalf met verzilverden laurier, of een ton nieuwe pekelharing met goutsbloemen en dubbele stokrozen. Wie zou niet trachten om hier beneden in kommer en gebrek te willen leven, 's zomers linnen en 's winters een' mantel te derven, om naar zyn doot, als een martelaar van den honger, in het *Calendarium* van *gebeatificeerde* Lierhelden voor eeuwig te pronken? O hoe *gefondeert* is het zeggen van *Muretus in Catullum*! *Dat, schoon het waarachtig is dat een ieder in zyn eigen werk behagen schept, zulks echter nooit waarachtiger is dan onder de Dichters*.

> *Cum omnibus in vebus verum illud est, suum cuique opus placere;tum nusquam verius, quam in ratione scribendorum carminum*.

en *Cicero* zegt, II. de Ora. *Dat een echt Dichter altoos ontsteken is, en nooit bevonden wort zonder een aanblazing die wat naar razerny riekt*. dat is (volgens Hermes) half gek.

> *Bonus Poëta nemo sine inflammatione animorum existere potest: & sine quodam afflatu furoris*.

Toekomenden Donderdag zal Hermes de *resterende qualiteiten* van Albion zynen lezers gemeen maken.

Een Advokaat is een *professie*, dewelke niet alleen ten hoogsten *illustre*, maar ook van de uiterste aangelegentheit is; waarom ook die Heeren *per excellentiam* Heeren en Meesters zyn genoemt. Hermes durft beweren dat geen *digniteit* nader verknocht is aan de Spaansche Grandes dan die van Voorspraak, want een Advokaat dekt zich met zoo veel fierheit in de tegenwoordigheit van zyne Rechters als die genoemde Grooten in 't byzyn van hun' Koning. Of nu deze *distinctie* haar begin trekt van een Advokaat die dus zyn *pleidoi* begon: *De Koningen*, *onze voorzaten*, enz. en door den *Prezident* gestuit wierd met te zeggen: *Wees gedekt, Advokaat, gy zyt van te groote familie*: of dat het is uit eene *erkentenis* voor hunnen ongemeenen styl van *oreren* en schryven, durft Hermes niet *decideren*. Dit nochtans is zeker, dat'er iets ongemeens onder deze drie navolgende wetenschappen verholen is, te weten, die van Advokaat, Medicinae Doktor en Schoolmeester. Drie onderscheide personagien komen met *differerende* offerhanden den Advokaat op het plegtigste begroeten. d'Adel met weinig gout, maar met *abondante* hoogdravende beloften; de Burger met tamelyk zilver; maar d'arme Boer met opgevulde korven vol wiltbraat, hazen en patryzen, hoenderen en eieren, ook is de laatste geen kleintje ontstelt door 't gezicht van zyne grove *artillerie* van *folianten*, en door het gehoor van de *harmonieuze accenten* van Regtsgeleert Latyn. Een Zieke bestudeert met twyffelende hartstogten alle de *convulsive* gesten, stemverheffingen en oogverdraeijingen van zynen Doktor, dewelke aan den kranken Lyder, als of hy een menschenëter was, *Mumia* (gebalsemt Heidensvlees) ordonneert, of, als aan de verdoemden, *Morsus Diaboli* (duivels beet) voorschryft, en, als waar de zieke, als *Apuleius*, in een Ezel verandert, hem *condemneert* tot *Carduus Benedictus* (gezegende distel) of Mariâs *melkdistel*. En een Jongen gelooft dat een Schoolmeester

een *Paradox* of Wonderdier is, 't geen in den omtrek van een' grynen ouwerwetschen stoel alle de konsten en wetenschappen van d'oude en nieuwe waerelt op zyn duimpje heeft, en daar over stuksgewys of in 't gros kan *disponeren*. Maar laat ons niet afwyken van de Heeren en Meesters. Onder de regering van *Franciscus den eersten*, Konink van Vrankryk, was het een *admirabel* talent, opgepropte korven en manden vol Latyn onder de Regtsgedingen te mengen, of voor 't minst die met kleine Latynsche Diamantgruisjes en Romeinsche Zaatpaereltjes te borduren; als blykt uit d'inleiding van dit*pleidoi*.

Deze Dochter, Achtbare heeren, is myne echte Dochter (dat was een stout gezeg van den Advokaat) gelukkig en ongelukkig te gelyk; gelukkig *quidem*, dat zy is getrout met de Heer La Hunnadiere; een van de *gequalificeerste* Edelluiden van deze Provintie; ongelukkig, *autem*, dat haar man een van de pleitzuchtigste van geheel Vrankryk is, die zich heeft *geruïneert* door verscheide *ongefondeerde Processen*, die de Latynen *Lites* noemen, waardoor deze arme Dame gedwongen is van deur tot deur haar broot te bedelen, dat de Grieken spellen *ton arton*.

Noch een Historietje van een Advokaat, en dan *basta*. Een vermaart Regtsgeleerde, bewogen door het wekkertje, *Conscientie* gedoopt ('t is al iets *remarkabels* dat een Advokaat daar naar luistert) verruilde het *Corpus Juris* voor het *Missale Romanum*, en trachtte door het aantrekken van *St. Noorbertus* witte kap, zyn ziel, die van een *contrarie* kleur was, te bleeken. Om kort te gaan, hy vereerde den geroofden buit, op zyn' Evenaasten gehaalt, aan den Hemel, en wert te Antwerpen in de Abdy van den Aartsengel St. Michiels-Heer. De Prelaat die altoos een paar douzyn *Processen* voor zyn *divertissement* onderhielt, gebruikte den verloochenden styl van onzen Muzulman, doch met zoo veel geluk, dat hy'er alle vyf of zes maanden een stuk twee of drie *cum expensis* verloor. De Kerkherder, die veel menschelykheit bezat op het kapittel van Intrest, vroeg eenmaal aan die Voorspraak, hoe het bykwam, dat, daar hy voormaals alle *Processen*, van wat natuur die ook waren, won, nu ter *contrarie*, zoo goede als kwade, dagelyks verloor. Hierop *repliceerde* hy: *Eerwaerde Heer, om dat ik zoo grof niet liegen mag als eertyts, zoo loopt my 't geluk tegen*.

De heer Wood****, Doktor en lit van de Koningklyke *Societeit* in Londen, heeft, drie jaren geleden, een geleert en aangenaam Traktaatje uitgegeven, wegens den aanwas van verscheide ziekten, en hy stelt onder de voornaamste oorzaaken den aangroei van de Pasteibakkers. Het heugt Hermes iets diergelyks in *Seneka* gelezen te hebben, die zegt: *Weest niet verwondert zoo veele ziekten te zien, maar telt de koks eens.*

Innumerabiles morbos non miraberis, Coquos numera.

De Pasteibakkers en Braders, dewelke op d'uitgave van dit boek beefden als gulde loveren, werden op het aangenaamst *gesurpreneert*, wanneer zy hunne winkels zagen afloopen door duizende jonge Meisjes en aankomende Wulpen, voortgezweept door eene brandende begeerte om die *delikatessen*, waaruit, als uit de verbode vrucht of Pandôras doos, alle kwalen sproten, eens met opmerking te proeven. Dit bewoog de Pasteibakkers den Doktor *in corps* te gaan bedanken, en hem te verzoeken om alle zes weeken tegens die *tempterende* lekkerheden en welsmakende overtredingen een Ban te blixemen. Een onder hen, die eens had hooren lezen dat men by d'Oostersche Vorsten nooit geen *audientie* mag verzoeken zonder een groot getal *prezenten*, was *Inventeur* van de volgende *Machine*. Een wagen, rontom bestoken met vaendeltjes van klatergout, festoenen van klim en hulst, en waiers van verzilvert papier, was op de plaats van eer *gemeubileert* met een *monstreuze* kalkoen-pastei, die vyf voet en zeven duim in zyn *diameter* begreep, en overvloeide van Morilles, Truffes, Champignons, hanekammen, zwezerikken, Artichokken-stoelen, pistaches, enz. van voren *gedefendeert* door een vergult wild zwynshooft, als een kampioen met lauweren gesiert, en in de ronte bewaakt door *magnifike* kapuinen, malsche hoenderen en onnozele duiven, die, als slaven van Angola op hunne gebrade knien en armen voor dien afgod nederbogen. De menigvuldige blikke pannetjes, *gerangeert* in *form* van een *Amphitheater* vol kruisbeien- aalbessen- pruimen- kerssen- abrikoozen- en sukkade-taartjes, benevens de kristalle glaasjes, tot den boort opgevult met lillende *geleyen* van citroenen, orange-appelen, queen, *melcotonnen* en hartshoorn, noch de veelkleurige ronde en vierkante *bouteilles* vol rossolis, *eau de mortel*, *framboise*, *persico*, *fenouillette* en diergelyke *cordiale* vochten, zal Hermes thans overslaan. Deze *Arke triomfaal* hield halte voor het Paleis van *Greshams Eskulaap*, die by geval uit een venster lag, om te *prognosticeren* uit de rollende blikken van de zachtzinnige Groenwyven, of het ook wel een vruchtbaar saizoen voor knollen en suikerpeen zou wezen; hy verbleekte, doch ademde echter met verwondering in de gebrade en ge-

zode *harange* van den welsprekenden Pasteibakker, die door een ingezulte en geconfyte welsprekentheid op het Doktoraal gemoet zoo veel vermogen had, dat hy die heeren door eene heerlyke Latynsche redenvoering bedankte (welke redenvoering hun zeer voordeelig geweest is omtrent het verbeteren van de Taartkorsten *patefeueillettê*) het *prezent* aannam, ieder in 't byzonder met een' kop garstewater *trakteerde*, en *immediaat* hun afscheit vereerde. Naderhant heeft hy aan Hermes in *confidentie* verhaalt, dat, of wel een geleerde in een doorkneede redenvoering voorgeeft, *Vineta sua coedere* (*zyn wyngaard om ver te hakken*) zulks slechts geschiet om door die opgestele slagkooi de onnozele Herfst- en Wintermeezen met eenig verstrooit kennipzaat aan te lokken, door de toevallende knip te verstrikken, en hen kwanswys, nu van de vryheit berooft, mak en tam, of liever beschaaft te maken.

Een voornaam Liefhebber van het Tooneel, en een wonderbaarlyk Dichter, die voorlede kermis te Delfshaven met zoo veele hantklappingen van dichtkundige Oostindiesvaarders, stichtelyke Nachtloopers en dwalende Maanprincessen is *gereguleert* geweest, genoodzaakt zynde buiten de gebruikelyke *ceremonien* van afscheit, met een beurs zonder ingewant, en een ligchaam zonder ziel te vertrekken (het eerste *geconsigneert* zynde in de barmhartige handen van den hospes *Galaktos*, en het tweede in de aanlokkende blikken van *La Senora Purezavilla*) zoo ist dat de Waard, om zich te *imdemnizeren*, toekomenden maandag den 4 November zal verkoopen de navolgende *effecten*:

Inventaris

‘Een groote party Sneeuvlokken, in wit frans papier bewaart.
Een nieuwe Maan en geschilderde Regenboog, de eerste zonder goutverf en de tweede zonder kleuren.
't Gevest van een grooten Spaanschen Degen, waar mê voor Cosmus heeft gespeelt, zeer bekwaam om loot in te smelten.
Een Slang van koperdraat, met kalfsleer overtrokken, van groot gebruik in het Treurspel van Kleopatra.
Twee paerdshaire Knevels, om natuurelyk een Turksche Basa te *reprezenteren*.
Een groote Mostaartmolen, om verwonderlyk den Donder naar te bootsen.
Het *Complexie*-masker van een Moordenaar, curieus gemaakt uit een langwerpig stuk gebrande kork en een koolzwarte pruik.
Een nieuwe Pluim, maar tweemaal gebruikt, de eerste reis in den gestraften Vrygeest, en noch eens in Cosmus.
Een rykelyk gestikt Goutbeursje, dat des noots zynde, om deszelfs menigvuldige ploien, voor een kwakkelbeentje kan worden gebruikt.
Item Zalfpotjes, een papiere Wieg, een Altaar, een Helmet, twee Bellen, een onpare Castagnet, een portative Inktkoker uit een grootstuk marmersteen, een Herdersstaf, een Punchinello, van binnen vol kwikzilver, en verscheide curioziteiten, benevens zeven riem Manuscripten over de *dubieuze questie*, of Helikon in Boeotien of op den Muiderberg gelegen is.

No. 16
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 7 *Nov*. 1720.

Ingenio stimulos subdere Fama solet.
OVID. Eleg.

HErmes was gezint (volgens zyne beloften) de laatste penceelstreek aan zyne Lantsluiden, de Britten, te geven, maar is daar van *gediverteert* door een' ongemeenen Droom, een droom of nachtgezicht, zeer na aan de waarschynelykheit verknocht, en gesproten uit de lezing van die *passagie* van *Virgilius*, daar hy zyn' Helt Eneas de verukkende gezichten van de altoos groene Elizeesche Velden doet beschouwen, en met opmerking de gesteltenis van de gelukzalige zielen, afgescheiden van het aartsche, aan de nakomelingen afmaalt. Welaan dan, Lezer of Lezerinne, wie gy zyt, gun Hermes de vryheit, zonder eene verdrietige in- of afleiding (want die stuiten hem, ook is het onmogelyk een' Droom zoo lang te bewaren) een begin van die verschyning te maken.

Hermes droomde dan, dat hy, als een Dame van *qualiteit*, wert aan de hant geleit in een ruim en onbepaalt velt, bezaait, als een veelkleurig vloertapyt, met allerlei aangename groente, lekkere vruchten en lieffelyke bloemen. In het midden van dit velt stont een steile Rots, wiens onzichtbaar punt onze oogen ontweek door de sprei van een azure lucht, en met hemelsblauwe kleur gemarmerde wolken. De kanten waren uit'ermaten steil, en van zulk eene *particuliere* stichting, dat het aan een ieder, die met geen mensche-

lyke figuur omgort was, onmogelyk scheen die te beklimmen. Op het onvoorzienste wert van het punt der Rots een geluit gehoort als van een trompet, maar zoo uitmuntend zacht en zoetluidend, dat het de zielen van een groote menigte, die benevens Hermes dit wonder deelachtig waren, met zulke inwendige verrukking, kitteling en genoegen vervulde, dat de allerminste met iets bovennatuurlyks scheen bezielt te worden. Maar hy wert niet weinig geërgert door het bespeuren, dat'er zoo weinige uit die vergadering dun genoeg van gehoor waren om dit Muzyk te ontfangen en smaken. Ook verminderde zyn genoegen, wanneer hy, ront ziende, drie moedernaakte *Sireenen* ontdekte, gehult als Godinnen, en door de namen van *Onachtzaamheit*, *Onwetenheit* en *Vermaak*, onderscheiden. Zy waren gezeten op hoogten, gesiert met zeeschulpen, paerlemoer, root en wit koraal, en dertele figuurtjes, zeer konstig uit amber gesneden, en in nissen, met mos en lisgroen behangen, geplaatst. Rontom zag men onderaartsche groeven, zilvere beekjes en duistere eike- en beukebossen, de onkuische *Cytherea* toegewyt. Terwyl de laagbezielde schare naar deze bedriegelyke Godheden luisterde, *separeerde* andere, van een verhevener geest, zich van die wellustige vergadering, en *marcheerde* met rasse schreden naar de Rots, van waar die verrukkende *melody* nederdaalde, en aan de gene, dewelke daar naar luisterden, hoe langer hoe zoeter werd. Schielyk sprong die laatste menigte voorwaarts, t'eenemaal *gerezolveert* zynde, om die steilte te beklimmen, en van naby dat hemelsche Muzyk by te wonen. Sommigen trokken hunne degens, andere hadden opgerolde papieren in de handen, eenige Compassen, Vierhoeken, *Thelescopen*, Penceelen en Beitels. Sommigen waren gelauriert, en andere pronkten met *Sofoklesche* laerzen; in 't kort daar waren geen *Instrumenten* van *Mechanische* of vrye konsten, die elk niet in deze gelegentheit gebruikte om de hoogte te beklauteren. De *Daemon* of goede geest, dewelke benevens Hermes stont, en zag dat hy genegen scheen dit heerlyk gezelschap te volgen, sprak hem dusdanig aan:

Ik prys den yver van uw' hoogverheven geest;
Want Pindus steile toppen,
Waar naar die helden troppen,
Zyn altoos voor de Deugt toegangkelyk geweest.

Maar dek uw blikken met een masker; want het licht
Is voor de tedere oogen
Te schittrend van die vroeg naar het onsterflyk pogen.
Het blinkend zonnevuur beschadigt het gezicht.
Daar zyn verscheide wegen,
Maar akelig, waar langs 't onsterflyk word verkregen.
Des wacht u van die paân
Die 't zachtste schynen om naar 't opperpunt te gaan,
En die uw weeke voeten
Met rozebladen groeten.

Al te voorbarig was Hermes om het vervolg van die oprechte zedelessen te hooren, maar met een floers over zyn aangezicht begon hy mê te klimmen, en zag van tydt tot tydt (hoewel niet onderscheidelyk) hoe sommige, die zydpaatjes waren ingegaan, stuitten, en andere zich in belemmerende draaiwegen verloren, terwyl hunne makkers, hoe veel vlyt die ook aanwendden, echter niets of weinig vorderden. Deze waren, volgens bericht van den *Daemon*, *subtile Temperamenten*, onverteerde *Politiken* en laffe Poëten, wier vindingen niet *solide* waren, maar de Tapytsery van hunne gezangen uit ruspenzyde en spinnekopsdraden samenweefden.

Deze vergadering was tamelyk ver gekomen, wanneer Hermes bespeurde dat alle de voorgaande *differente* paden uitkwamen op twee groote wegen, waarop het leger in twee kolommen wert verdeelt. Op eene kleine tusschenwytte van die wegen vertoonden zich twee vreeselyke Spoken, dewelke onzen voortgank beletten. Een van dezelve was gewapent met duizende pylen, waar mê het d'aankomers dreigde, die hierop met groote hoopen aarzelden en uitgilden: *Het is de Doot*. Het ander Spook was de *Nyd*, dewelke juist wel geen doodelyke *Instrumenten* voerde als haar makker, maar echter vergezelschapt was van vervaarlyke schuiffelingen, verwytingen, geraas en bittere beschempingen, dewelke haar zelfs verschrikkelyker dan de doot maakte, zoo dat'er wederom een groot gedeelte *disbandeerde*, ja sommige werden beschaamt dat zy zoo ver waren geklommen, maar tot ons geluk hoorden wy wederom die lieffelyke trompet, waarop de gene, die met ontbloote degens wandelden, vol vuurs (doch met eenig mistrouwen) naar den post des doots *marcheerden*, dewyl de schare, waaronder Hermes zich bevont, met eene rype

beschouwing en een gematigden tret den weg, door de Nyt bezet, opsloegen. De Spoken *gepasseert* zynde, wert de baan glad en effen, ja zoo vermakelyk, dat de Reizigers met plaizier wandelden, en in 't kort den top van de Rots bereikten. Hier wert een wellustige lucht ingeädemt, de velden waren overspreit met een' purperen en rooskleurigen dauw, en ieder *reflecteerde* met vermaak op de voorby zynde ongemakken. In het middelpunt van die altoos groene beemden stont een heerelyk Paleis, aan de vier hoeken met vier kopere portalen gesiert, uitkomende op de vier gedeelten der werelt, en de gevel praalde met de Godinne van 't gebergt, gezeten op een' elpenbeenen troon; hare robyne lippen den begunstigden aanbiedende, dewelke gestadig boven dat geluk het verrukkend Muzyk van de zilvere Trompet hoorden. Op 't laatst koos elk zyn bescheide portaal om in het Paleis te gaan, waarvan Hermes, die met waggelende schreden de Dichters en Zedenberispers volgde, door behulp van zyn' *Daemon* naby die poort mede insloop.

Schielyk bloes de Trompet, die noch niets anders dan een *marsch* had gestoken, een' toon van vreugde, juichingen en triomf. Het geheele gebou schudde en beefde, en de poorten vlogen open. De eerste die binnen trat was een kort, welgezet Man, met kleine oogen; zyn kin pronkte met een bosje gryze hairen, by de voorouders *gramschap* genoemt. Een zacht gedruis zeide tegens Hermes, dat het *Vondel* was. Hy wert verwelkomt door Virgilius, die hem in een prachtige zaal bragt aan het opperend van een goude tafel plaatste. De naaste die hem opvolgde was een persoon van middelmatige jaren, gekleet met een' zeegroenen tabbert met goude starren bestikt; hy wert door den Ygod, wiens lof hy zoo gelukkig gebazuint had, ingeleit en naast den ouden Vader geplaatst. Een deftige Zanger, die een verheve geboorte met een' verheven geest paarde, en wiens gewyde hairen met een' blaaugeamaillieerden *Diadeem* van Korebloemen waren verheerlykt, stapte hem met wisse schreden kort na; terwyl een schoon en zedig Jongeling dezen weder kort op de hielen volgde, geleit door den weergaloozen Horatius; hy droeg een Lier onder zyn linkerarm, en zyne rechterhant pronkte met een festoen van Lauweren, doorweven met Mirtus, en die bloemen, dewelke *Anakreon* de Koninginne van Paphos heeft toegewydt. Hy

bralde met Lauweren, om dat hy zeeghaftig, als een tweede Herkules, Wolfaart de ruige vacht over de ooren had gestroopt; en met Mirtus, wegens den eerbied die hy tot den laatsten snik de Schuimgodinne heeft betuigt, of schoon hy in een bergachtige streek geboren was. Hy wert gevolgt door een klein getal Juffers, wier Aanvoerster juist wel geen ongemeene Schoonheit was, maar van wien men evenwel iets ongemeens uit hare doordringende oogen zag doorstralen. *Marie Schuurmans* werd *geintroduceert* door de beroemde Sappho, Poëtersse van Lesbos, die om Phaons min van de Leukadische rots in zee sprong, werdende gevolgt door *Katharine Leskailje*; de Juffrouwen *Roemers*, *Kath: Questiers*, *Korn: vander Veer*, *Kath: Joh: de With*, en andere.

Vorder zag Hermes noch een gansche reeks van Dichtbazen binnen stappen, namelyk eenige *Branden*, *Vollenhoven*, *Moonen*, *Rotgans*, *Anslo*, *H: Dullaart*, enz. waartusschen *de Vos* mede kwam ingedrongen, maar zoodanig onder de menigte verward dat men hem naulyks gewaar wert. Hoe zeer Hermes zich omtrent zyn verhaal tracht te bekorten, zoo moet hy echter drie voorname Dichthelden, welke hy *distinkt* door hunne gesten en manieren konde ontdekken, *justitie* doen.

De eerste daar hem 't oog op viel, was een klein Mannetje, 't geen hem in 't begin voorkwam als een *Concordia res parvae crescunt* (Eendragt maakt magt) want het was van 't hooft tot de voeten als een Yzerverken met pylen geborduurt; zijn naam begon met een Zeelamp, en eindigde met een Heerlykheit. Hy deed oneindige pogingen om binnen te geraken, maar de uitstekende schichten beletten hem het inkomen. *Daemon* onderrichtte Hermes, dat die *instrumenten*, waar mede hy, als de *Sodiakman* in den Almanak, bestoken was, *Satyrâs*-pylen waren, dewelke hy eertyts *ongefondeert* tegens zyne vrienden had uitgeschoten, maar die altoos door den weerstuit van hunne deugdelyke wapenen in zyn eigen ligchaam waren te rug gesnort.

Maar vry aangenamer was het gezicht van een bejaard scheel Keereltje, 't geen zoo vol gal was, dat Hermes het zelve op 't eerste gezicht voor de groote *Papa* van de Nyt groette; want die ziet, volgens den volgeestigen Italiaanschen Dichter *Molza*, ook vry scheel;

Pasciti d'hidre, mira biecoe, e losco.
Die Slangenvreeter scheef van bek en scheel van oogen.

Dit Scheelaartje was (gelyk een Pelgrim van St. Jakob met schulpen is behangen) op d'eige wys met een gedeelte vrouwelyke *Conterfeitseltjes* opgeschikt, waarvan het voornaamste door een' Gordiaanschen Knoop aan zyn hart scheen vastgestrikt, maar zulks van naby beziende, kon men het schandaleus litteeken bespeuren, dat het door 't mes van Overspel, om een slecht Bespierdersplaatsje te bezitten, overmidden was gekorven, zynde de andere *foeminine* tronytjes de *Copyen*, waar van hy de *Origineele* aan de *brutale caresses* van groote Heeren, om hooger gevyzelt te worden, had opgeoffert. Het Aas trachtte door een zydeurtje, waar langs de onzuiverheden van Pindus gelooft worden, binnen te sluipen, maar de Wachters, die 't voor het Schrikdier van *Molsa* aanzagen, joegen 't Kreng met stokslagen wech, en grendelden het poortje vast toe.

Doch de derde vertooning was wat ongemeener, namelyk die van een langachtig Keerel die een koehuit, aan riemen gesneden, om zyn ligchaam had geslingert, en de horens op den kam van zyn' helm geplaatst, waar door hy niet oneigen de *Architekt* van de Karthaagsche Koninginne *Dido* geleek. Hy stont benevens dat *gementioneert* scheel Dichtertje, 't geen hem vroeg, hoe hy zoo hoog *geavanceert* was, en zoo voorts. Waarop hy *repliceerde*, dat de zotheid van deze eeu (die zonder tegenspraak gevleugelt is) twee strikken in zyn lederen riem had gelegt, en zy met het eene ent was naar boven gevlogen, en hem daarby, als een *modernen Virgilius*, in de mande van een wekelyks papier, in de hoogte had opgezeult; maar dat hy vreesde..... Het balderend geschut van een oorlogschip, dat de Maas inliep, deed Hermes ontwaken, schoon hy noch eene lengte Dichters omtrent hun handel en wandel meende waar te nemen; doch hy hoopte door eene tweede lezing in *Maro* den afgebroken draat van zynen waarschynelyken droom noch wel eens te zullen weervinden. Ondertusschen durft hy niet denken dat'er eenige *critiquen* op zynen droom zullen vallen, anders zoude hy de zulke wyzen naar het *remarkabel* vaersje van den Hertog van B***** waarin hy zegt:

Iets op te heldren dat verhandelt is geweest.
D'uitvinding werkt het minst, maar 't oordeel allermeest.

Hermes heeft in de kourant (waarover hy voornemens is voortaan zyne *remarques* ook te laten gaan) gezien hoe een voornaam Edelman te Brussel, eenig *different* over het spel gekregen hebbende, zulks door den degen heeft*gedecideert*, en hy langs het wapen, dat menig eerlyk man doet leven, zyn doot heeft gevonden. Krakkeelen en vechten zyn gevaarlyke bezigheden: en het is te verwonderen, dat oude of jonge lieden tot een *Duël* konnen *rezolveren*; want een oud man behoorde al te wel de waerde van het leven te kennen, om zulks voor een ligtvaerdig woort te wagen; en een jongk man *rizikeert* als een roekelooze iets, waarvan hy den uitersten prys noit heeft gekent. Herkules was een groot liefhebber van die *exercitie*, maar hy haspelde zyne voornaamste uitdagingen gemeenelyk af met een' houten vochtel, gelyk de Britten met den *quarterstaf*, waarom hy *Claviger* of Knotsdrager wort genoemt. Zyn beste maat *Theseus*, die noit geen stroo breet voor den vermaarden *Bouteville* heeft geweken, gingk eens voor zyn vermaak naar de hel; en het is *apparent* dat hy, zoo voor als na, de eenigste *Duëllist* is geweest die van die *Provintie* weerom kwam. Daar is een groot *dispuit* onder de geleerden, wat soort van wapens de groote *Alexander* tegens de Koninginne *Thalestris* heeft gebruikt. Hermes is van gedachten dat het een stootdegen is geweest, hoewel die niet al te bestendig tegens het betoverde schilt van die Amazone is bevonden: want *Quintus Curtius* zegt, dat hy meer dan eens als een loode kling op de minste *parade* van die Heldinne gebogen wiert.

Het Roomsch nieus zegt dat de natuurlyke Dochter van wylen den Marquies *Pallavicino*, dewelke haar bloemtje aan een Nonnenklooster had opgeoffert, tegens allerheiligen het maagdekapje aan den spyker van het huwelyk zal hangen, om door die ontzegeling hare *revenu* van Wassepopjes tegens kleine Kaboutertjes en *patrimonieele* penningen te verruilen. Het is opmerking waerdig, dat die naturelyke Spruiten, zelfs zonder veel bouwing, altoos, als weelige gewassen, krachtiger uitbotten dan die in de *matrimonieele* stoof uitgebroeit worden. Men verhaalt van een voornaam Vorst omtrent het jaar van 1672, dat die zoo vele welvarende mannelyke planten uit Britsche, Fransche en Italiaansche steeksalade had overgewonnen, dat, indien het in zyn ryk de manier was geweest van een *Parlement* op te rechten, hy gemakkelyk met Hertogen en Graven van zyn eigen arbeit het Hoogerhuis had konnen *stofferen*.

Dit volgende Raatzel heeft Hermes als een andere Sfinx opgestelt, om een dertel Saletjonkertje te verstrikken, 't welk dagelyks, als hy bezig was met *Medicinale Observatien*, in zyn studeerkamer kwam springen, de Kanarivogeltjes door *discordante airtjes* verwilderde, wekelyks twee dozynen fyne kopjes en schoteltjes, benevens een half gros Goudsche pypen aan stuk danste, ja somtyts, als hy iets met den bril op den neus nazocht, zulke *kapriolen* deed, dat daar door eens dat *instrument* van zyn' neus zoo geweldig tegens den balk van zyn bovenste verdieping sprong, dat d'inktpot daarvan vol splinters raakte; in 't kort 't was onverdraaglyk; en Hermes *probeerde* voor 't laatst het *expedient* van voor hem een Raadsel te maken, op die *conditie*, dat, zoo hy binnen vierentwintig uren de *Edipus* niet was om het zelve op te lossen (Hermes wel verzekert zynde dat die Borsten min bezorgt zyn voor geest of verstant, dan Mevrou *Melcoton* voor hare Nicht, of een zeker *Aktionist* om zyne schulden te betalen) hy staat moest maken van voor altoos uit de kamer van den Ouden Man gebannen te zyn, enz. De zaak is naar wensch gelukt, alzoo die verstandige Jonker het *appliceerde* op de verovering van 's Hertogenbosch, en de *rencontre* op de Vuchtsche heide, tusschen Breautê en Lekkerbeetje. Zie hier 't zelve: Hermes Lezer mag'er zyne gedachten ook op scherpen indien hy wil, zoo niet, 't is hem om 't even.

Raatsel.

Ik ben in *vryheit* en in *Tralien* gansch koen.
Ik durf me in *Razerny* en in *Fortuin* betrouwen.
En altoos in *gevaar* of *zekerheden* bouwen.
In 't *leger* ben ik en gestaâg in *garnizoen*.

Ik ben *verbittert*, 'k heb geen deel in Medelyden,
Maar dubbel weer in het *Verraat*.
'k Ben 't laatste in een kwâ *maar*, de derde in het *verblyden*,
In *Ryn* de Prezident, in *vrees* de tweede Maat.

De Groote Willem vond my nimmer in zyn Hof,
In *raillerie* nochtans moest hy myn hulp gebruiken.
Ik was in *Ryswyk*, en ik gaf het Loo den bof
Om *Oetsers*, *Cavejaar*, *Garnaat* en *Alikruiken*.

Nu raat my eens, want *zwart* bemin ik meer dan wit,
En blyf in *Honslaarsdyk* wat Vorst het ook bezit.

No. 17
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 14 *Nov.* 1720.

At vos Trojugenae vobis ignoscitis, & quae
Turpia cerdoni, Volesos, Brutosque decebunt.
JUV. Sat. 8.

HErmes zal, om het oude spreekwoort, *Belofte maakt schult*, te voldoen, noch eenige gemeene *particulariteiten* van *Albions carkter* afhaspelen, en dan iets van meer nut en vermaak trachten te *trakteren*.

De Brit is zuur en straf tegens vreemdelingen, en boven gemeen lieftallig tegens zyne lantsluiden en vrienden. Indien hy door Koopmanschap of *Aktien* tot *decadentie*geraakt, en de uiterste noot hem dwingt om hulp te verzoeken, dan heeft de Gever altoos den hartsten post, want goetdoen en *assistentie* wort by hem ondanks genoten: hy geeft liever dan hy ontfangt, en aan iemant verpligting te hebben is zyn grootste *chagryn*. Hy is zoo ongevoelig in allerlei soort van ongelukken, dat hy liever tot het sterven *resolveert* dan zyn *desastres* aan vrient of maag te *communiceren*. Door de *tragique periodes* die men wekelyks in *Mr. Mists* en *Appebys* Journalen leest, en meest op halter en pistool uitdraaien, wort deze stelling bevestigt.

Schoon hy nu en dan om een *bagatel* al eens kwaat bloet tegens zyn' Evennaasten zet, echter is het geen zwaar werk om hem zulks uit het hooft te praten, want de onstantvastheit van zyne gesteltenis bevryt u voor zyn wraak; zyn hartstogt brant zelden, doordien zyne herssenen te koel zyn. Alles wort door rook verstikt eer de vlam uitbarst, en de *materie* is zoo vloeibaar dat zyne razerny aanstonts in water verandert, zoo dat hy by stuipen ligt voldaan, en zelden lang toornig is.

Hy is zoo een krachtig Beminnaar van zyn vryheit, dat hy zelfs vreest zyne Overheden te gehoorzamen; en hy is zoodanig verschrikt voor den Weerwolf van Slaverny, dat hy zich naaulyks aan zyn eigen vryheit durft onderwerpen.

Een Vrouwe Diadeem bemint by meer dan 's Mans.
En vraagt ge: Is 't om door hulp haar zwakheit te onderschragen?
Neen, maar dan ziet hy kans
*Om voor dên * outsten roem het uiterste te wagen,*
*Dat is de vryheit van den G** dienst en het Lant;*
Waarnaar hy zoekt, en heeft ze beide in zyne hant.
Den besten Prins tracht hy het meeste te overheeren.
De kwade wort met macht door vreemde hulp betemt;
Een goede wort begrimt, hoe vast zyn ryksstaf klemt.
Al was 't een Vredevorst de Brit zou murmureren.

Hermes zal thans niet *repeteren* hoe de Britten hunne gebeden, wanneer Koning Willem III. de drie Koningkryken had bewaart, als Hebreeusche texten van achteren opzeiden; noch hoe zy de harpen van loftuitingen, waarmê zy den hemel tot hun behout, en de Uitlanders tot hanthaving van de Wetten hadden geroepen, naderhant aan de willigen ophongen; noch hoe de Mannen Gods in mannen des Oorlogs veranderden; hoe zy die wakkere *Garde du Corps* weer over zee schikten; noch hoe ondankbaar zy dien grooten Portlant, den eenigsten *Hussaï* om de duistere geheimen van de *Achito-*

* Versta Oud Engelant.

phels uit te rooien, den volmaaktsten Minister en dappersten Generaal, met laffe en kwaataardige *railleries*hebben vervolgt. Ook zal Hermes niets zeggen van den vermaarden Schomberg, wiens persoon een geheele *Armé* tot Engelants hulp gerekent wert; wiens daden en overwinningen van *Villa Vitioza* topt aan de Ryn hebben geklonken; wiens Faam Vrankryk, Duitslant en Vlaanderen hebben gebazuint; dan alleenig dit, dat die stoute Mannen naderhant van de *True born Engelschen* met de schouderen werden begroet, en zoo aangenaam in hunne oogen waren, als een Zog in een Joodsche Synagoge, of een *societeit* Maartsche Katers onder een stel Japans Porcelein. Voor 't laatst zal hy zyne Lezers eenige *remarques* tot lof van de *Britsche Ladies* mededeelen, en daar mê naar bed toe.

De Engelsche *Dames* zyn zonder tegenspraak by alle *Natien gerespecteert*; ze zyn schoon, geestig, gespraakzaam, en bezitten, als erfdeugden, kuisheit en zedigheit; en zoo het by geval eens gebeurt dat hare zwakheden in 't onderspit geraken, men gelooft dat die val, meer door een natuurlyk medelyden voor de mannelyke *Sex* dan uit genegentheit voor die zonde veroorzaakt wort. Wie zag ooit dat de Londensche Juffers hare onderste rokjes met touwe hoepels als klokken uitsparden, om daar door aan nieusgierige oogen okkazie te geven van hare welgemaakte beenen te beschouwen? Wie heeft ooit beleeft dat zy hare schouders of boezem hebben ontbloot, om door die natuurlyke waaijers de vlam van onkuische driften aan te blazen? Waar zag men ooit dat Juffers van geboorte, zonder de algemeene straat van het huwelyk te *passeren*, zich, om een slaafsch onderhout, in de gloeiende armen van dertele *Lords* en Edelluiders hebben geworpen, en het gulde kalf van zuiverheit (waarom alle Minnaars danssen) door het verterend vuur van *Kupidoos* toorts hebben verbrant en de asschen in de lucht gestrooit? Wie kan heugen dat getroude *Dames* ooit het *respect*, 't geen zy den mannen verschuldigt zyn, hebben gebroken; of met Vreemdelingen in karossen, schuiten of wagens gerinkint; of immer in wynhuizen meer *quantiteit* dan drie vingerhoetjes Sek of *Clairet* hebben genuttigt? Wie heeft ooit bygewoont, dat Adelyke of Burger Juffers hare kuische lippen den vreemdeling, om die te laten kusschen, hebben aangeboden? of dat

ze, als was het een *Parlementaire Akte*, aan niemant die genade hebben *gerefuzeert?* Wie zag ooit dat een Koopmans of Winkeliers Huisvrou het Huwelyks-pakhuis langs het zydeurtje van Overspel ontsloop, en dat om een *Officier* of *Kadet* over zee te volgen? Wie zag ooit dat..... maar halte! Hermes zou zoo doende (wilde hy alle de rare en verdienstige *qualiteiten* van de Engelsche *Dames* ophalen) de Hollantsche Juffers wel op zyn dak krygen; des zal hy'er maar byvoegen (om te toonen dat zy niet t'eenemaal zonder gebreken zyn bevonden) dat men

Deez Dames, schoon begaaft met zedige manieren,
Hoort dikwils wat te veel en te luitruchtig tieren.
Hoovaerdig zyn ze, en meest genegen tot den wyn.
Dus Hermes zegt, in spyt van Britsche toverlonken:
Het schynt de hemel heeft die Sex geen ziel geschonken,
Dan om voor kuif en lint en kleet bezorgt te zyn.

Men schryft uit Londen, dat de *Kompagnie der klingen* wekelyks 5 ten 100 van hare schulden betaalt, en dat zy binnen 10 weken alles zal voldoen. Hermes is niet bekent met de *Klingen-compagnie*, maar met die van de *gechambreerde* Klingkramers is de betaling somtyts misselyk, en hy heeft meer dan eens hunne *Crediteuren* gereet gelt of stokslagen zien ontfangen; ook heeft hy met verwondering *geremarqueert*, hoe zy om een haverstrô die vuisten, die aan de doot verpacht schynen, aan de glommende kolen van blakende Dorpen en brandende Kasteelen verwarmen. Zy leven op de lucht van buspoeder als een Oievaar op Kikvors en Paling; en sommige zyn zoo vol vuur en vlam, dat Hermes gezien heeft, dat hunne neusdoeken onder het snuiten van den neus aanstonts in tonder veranderden; ook heeft hy een Kapitein gekent, die, als hy een' rauwen schapenbout inslikte, hy die binnen een halfuur, door en door gebraden, kon weerleveren, want in zyn maag was altoos een doorgaande hitte als in een glasblazery. Maar 't is een ongemeen vermaak die jonge Mavorssen onder de Juffers te zien *hazeleren*; want zy *blocqueren* de Maagdelyke vesting zoo *suffisant*, dat het een onmogelykheit voor

de Deugt is om'er het minste *secours* in te werpen; en zy *sommeren* de kuisheit van de *Dames* zoo onbarmhertig als of het een uitgehongerde *Citadelle* was. Zy leven op hunne groote degens als de Kiezetrekkers op het uithangbort van *paternosters* van ontwortelde tanden, op dat een ieder zou konnen zien waarmê zy hun broot winnen; met een woort (want Hermes is vreedzaam, en onbelust om horzelen te tergen) zy leven als hun patroon Mars, wiens gewoonte was, altoos te krakkeelen, of andere mans vrouwen af te zoenen.

Uit Parys wort geschreven dat de *Chevalier van St. Joris* een' jongen zoon heeft gekregen, altoos zyne goede vrinden wenschen malkanderen daar geluk mê. Het is der moeite waerdig om het toekomend geluk of ongeluk van ongebore kinderen te *bespeculeren*. Deze onnozele Jongen (zoo dat nieus waar is) komt in de werelt te voorschyn als de eerstgebore van een' Normanschen Pleiter, dat is, in een' verwarden boel, en een kantoor vol *Processen*, die hy, zoo hy wil leven als een fatzoenlyk man, moet *besolliciteren* en uitvoeren. Rodrigo zegt in de Cid: *De eer van myn huis niet verdedigt te hebben moet my nimmer worden verweten*. En het zal zelden een Vorst *gereprocheert* worden, dat hy omtrent het invorderen van zyne *pretenzien* nalatig is geweest. Hoe *gefondeert* de *pretenzie* van den *Pretendent* is, laat Hermes over aan de *politique* Bedillers van geslagtrekeningen, die, zonder diergelyke *discourssen*, in de Koffyhuizen zouden moeten bassen. Alleen vreest hy, dat, zoo die Poolsche vruchtbaarheit *continueert*, en dat die jonge Ridders vermenigvuldigen, zulks een pynelyke doorn in den voet van een magtige *Natie* zal zyn, want of'er al een afgescheurt wort, daar zal geen tweede ontbreken.

Uno avulso non deficit Alter.

De Prins Regent heeft aan de Cordeliers en Franciskaner-Monnikken, dewelke klaagden dat ze te talryk waren om te konnen leven, dit *gerepliceert: Eerwaerde Paters, schiet hondert uit van de jongste Broeders om als soldaten de wapenen te voeren, dan zullen de resterende vyftig gemakkelyk aan den kost geraken*. Die verstandige Vorst schynt

die Broeders in den gront te kennen, en hun yver om Ammunitiebroot te eeten moet hem niet onbewust zyn. Want of wel een Hoogduitsche Monnik in het jaar 1380 of daar omtrent *Inventeur* van het Buskruit is geweest, echter hebben de *Ecclesiastique* Naneven t'zedert op die *compositie* zeer weinig geäast, want zy beslichten door de bank hunne *duëllen* op dezelve manier als de Muskovische *Kneezen* en *Bojaren*, dat is, met houte slagzwaarden; of als de *Visamazonen*, door eene *bataille* van tanden en nagels. Een *Condelier* verroert noit de tong dan om de kakebeenen in beweging te houden. Noit strekt hy zyn' arm uit dan om daar langs zyn rechterhant op te vullen; en nooit trekt hy het klokzeel dan om het offerbekken te doen klinken; en tot behout van dien *harmonieuzen* klank *affigeert* hy aan de Tempeldeuren de woekerplakkaten van afslag en toegevenheit. Zy vergulden en verzilveren de Autaren, om daar langs in de beurs verzilvert te zyn; en om hunne winst wint den zondaar zyn' aflaat. In 't kort zy zingen nooit: *Ad laudem & gloriam nominis tui: Tot lof en eer van uwen naam:* of zy voegen'er by: *Et ad utilitatem nostram. En tot ons eigen nut. Buchanaan* zingt'er van: (schoon Hermes thans zoo ver in de Latynsche taal niet gekomen is om die regeltjes over te zetten)

Et tunicam fluram nodosa cannabe cingis
Cum melius fauces stringeret illa tuas.

In het jaar 1672, toen Hermes zoo vlug was als een huismosje van zes weken, en zoo doodelyk op *Korinna* verlieft, dat hy 's nachts boven de tien of twaalf uuren niet rusten kon, ten zy hy een douzyn kapittelen las in de Reisbeschryving van *Bourgogne* en *Champagne*, vereerde hy op een Haagsche Kermis aan zyne *Maitresse* een papiertje vol zwarte *Mouches*, benevens dit nevensgaande Vaersje:

Zoo ge immermeer de gonst geniet,
O Mouches, om op 't blos van d'inkarnate wangen
En 't voorhooft, wit en glat als elpenbeen, te hangen,
Van myn Korinna, die zoo los van Hermes vliet;

Zoo gy dien lieven Rozemont,
Gelukkig Git, ooit met uw kusjes komt te zuigen,
Zoo moeten al haar Minnaars tuigen,
Dat men de schoonste zon nooit zonder vlekken vont.

d'Oude Hermes is thans rymziek (en thans zal zyn Lezer zulks in de beste vou gelieven te schikken) derhalven hier nevens noch iets op dezelve Korinna, in 't hartje van zyn lyden, want zonder lyden is de liefde smakeloos; en dit volgende is altoos zyn grontregel geweest, dat gerustheit eene onaangename kalmte in de Min is, want een eenvoudig geluk verveelt ons; daar moet in die hartstogt klimmen en dalen zyn, anders reiffelt zy uit als kanefas dat niet gewaslicht is.

De Mingod is een kint, zoo oud als d'eeuwen zelf.
De lucht blaakt door zyn toorts en d'aarde door zyn vonken
Hy 's klein, nochtans zyn hooft reikt boven 't stargewelf.
Korinna niettemin verbergt hem in haar lonken.

Zyn Czaarsche Majesteit heeft te Petersburg een' met diamanten bezetten Degen, ter waerde van 30000 guldens, aan den Generaal Prins *Gallizin* vereert. Volgens *Tibullus* zyn de Degens uitgevonden om den weg des doots te verkorten; maar die stelling is niet altoos wis; want Hermes kent een jong Koopman, die somtyts met een' schoonen zilveren degen op zy loopt of ryd, en het gevest expres van zilver uitgekipt heeft, om dat hy voornemens is, niets anders daar van te laten zien of gebruiken; daar wort *gepresumeert* dat hy eens van een oude Baker heeft hooren vertellen, hoe *Theophrastus Paracelsus* in den knop van zyn' Degen een' *familiaren* geest had verborgen; en t'sedert dien tyt heeft hy eene verbeelding gehad, of 'er niet wel een booze geest in den zynen mogt zitten, die niet in gebreke zou blyven om 'er op de minste *questie* uit te springen, en zyn eigen Meester te byten.

Toekomenden Donderdag (want het is nu te laat) zal Hermes de eer hebben om een' Amsterdamschen brief, opgestelt door een' Heer, dewelke naar alle *apparentie* dullen kervel in plaats van seldry zal

gegeten hebben, te beantwoorden. Ook zal hy dien gunsteling van de Zanggodinnen, nevens het witte Niespoeder der Ouden iets *ordonneren* (want Hermes is een *Medicinae Candidaat*) om in het toekomende de zwaarste toevallen van die kwaal te stuiten, alzoo die uit te rooien, hem voorkomt als eene onderneming die onmogelyk is.

De Hermes wort uitgegeven, te Rotterdam by *Joan Hofhout* en *Arnold Willis*; Amsterdam *Oosterwyk*, *Ratelbant* en *Rank*; Haarlem *van Lee*; Leiden *Knotter*; Haag *vander Burg*; Delf *Boitet*; Dort *Outman*; Utrecht *Charlois*; Middelburg *van Hoekke*; Vlissingen *Willegaarts*; Goes *Bakker*; Bergen op Zoom *Overstraten*.

No. 18
***Rotterdamsche* HERMES.**
***Donderdag den* 21 *Nov.* 1720.**

Discite justitiam moniti & non temnere Divos.
VIRG. AEneid.

HErmes heeft wel gedroomt of gelezen dat Beesten voortyts niet alleen *gearticuleerde* woorden hebben gesproken, maar zelfs geredenkavelt; ook is het de proef op de som als Exters of Bontekraaien roepen: *Heruit Koekkoek*. Dat Vogels konnen klappen, ja steene Beelden, zonder long of wintpyp, zoo *distinct* hebben gesproken als verscheide menschen konnen doen, is hem t'over bekent. *Titus Livius* verhaalt een vreemde historie van een Os, die, op het altaar leggende, om als een Britsche Verrader *gequartiert* te worden, het ingewant 'er al uitgenomen zynde, evenwel loeide of hy dol was: ja de Stier van den Tieran *Phalaris* brulde somtyts als een onzinnige wanneer zyn buik met een Misdadiger was bezwangert. Broeder *Bakon* was *Inventeur* van een hooft, gegoten uit Prins Robberts metaal, dat nu en dan een zoet praatje met zyn' meester hielt: en te Rome en Delfos hebben Goden en Godinnen, uit hout en Bentemer steen gehouwen, zoo *distinctelyk* gepapegaait, dat het thans aan de Nakomelingen ongelooffelyk schynt. Als dat voorviel geloofde een ieder dat die kisten met iets bovennatuurlyks waren bezielt. Nu welaan dan, zoo Heidensche en Roomsche over-

leveringen ons willen doen geloven, dat Menschen en Beesten in *effigie* hebben gesproken, wie durft dan twyffelen aan het verhaal van Hermes, omtrent eene Samenspraak, onlangs voorgevallen tusschen *Erasmus* en het rootgeverft houte Leeutje boven zyn tuinpoortje aan den Oudendyk. Dit echter is eene ware historie, en de Lezer mag ze vry op het woort van Hermes aannemen.

Erasmus, vermoeit van dag en nacht onder den blooten hemel te pronken, kreeg onlangs een' vreemden lust (*noteer*, Lezer, dat de Geleerden veeltyts *extravagante* lusten onderhevig zyn) om de Vest eens over te zwemmen, en een wandeling te doen langs den Oudendyk, begevende zich aan den Overhaal tusschen de Schiedamsche en Binnewegsche poort te water (zekerlyk zal hy zorge hebben gedragen voor het droogblyven van zyn boek) en kuierde dus de Cingels langs, den Goutschen weg op en de Waaffellaan door, om dus met den dag langs den Oudendyk de Oostpoort te konnen binnen geraken, en by tydts weder op zyn post te zyn. Want Hermes geeft den Lezer eens in bedenken, of het niet een' grooten *allarm* in de Stadt zou veroorzaakt hebben, dezen Metalen Stavast des morgens van zyne gewoone plaats te missen. Wie zou men voor den dief hebben aangezien? denkt hy. Doch laat ons vertellen wat'er van de zaak is. Het was een aangename nacht, stil, en de lucht bezet met een onnoemelyk getal starren, als Hermes (die uit een dakvenster keek, gelyk een tweede*C. Sulpitius*, en een *Horoscoop* opstelde, om uit te vinden de *epidemicale* ziekte van het grootste gedeelte van Europa omtrent de *Assurantie-kamers*, en van wat duur die kanker zou zyn) grootelyks wert ontzet door de verschyning van eene ongemeene figuur, dewelke zoo luchtig *marcheerde* als die ontwiekte Molen buiten d'Oostpoort, die over eenigen tydt verscheide treden langs den Dyk deed. De uit *Brons* gegoten Geleerde scheen zyn' adem te halen recht tegens over het Kasteel van Hermes; en een klein Leeutje met een' verminkten poot ziende (Wysgeeren *remarqueren* alles) begon hy met het zelve de navolgende Samenspraak:

Erasmus.
Onnozel Leeutje, dat zoo trots prykt als vader *Sylvaan*, en meer gelykt naar den Godt van Lampsako dan naar een' Molik,

Myn bronze kist zal spreken
Nu myn Geboorteplaats, die eertyts guitestreken
Den voet zette op den nek, thans deerlyk weent en zucht,
Daar zy de Koopgodin in deze vrye lucht

Door eenen Tuimelgeest, ten kerker uitgebroken,
Bedroeft ziet kwynen en de hartaâr afgestoken,
Terwyl haar trotsche Beurs het opperste onder raakt,
En Hermes vlucht, nu hier zyn echte zetel kraakt.

Leeutje.
O groote *Dezideer*, het is hoognoodig om benevens u deze misdrukken te *corrigeren*, al zou men 't arme dier de roode vacht over de ooren halen:

Rampzaalge tyden, daar de Goden onbezorgt
Met drooge blikken zien *Emporos* ouden Borgt
Verteeren door een vlam..... een vlam, helâs! die steigert
Tot boven 't stargewelf. uw hulp....

Erasmus.
Die's ongeweigert.
Let op myn woorden, Dier. noit trof het dreigend zwaart
Den mensch: of Meteoors gestaart,
Voorboden van de zweep, d'onstelde ziel en oogen;
Maar 't gout alleen braveert 't hooftstoffelyk vermogen:
Want lâas! 't gehairde Vrankryk weent,
En 't trots Brittanje steent.
Dat overspelig ('t past een vrou) uit geile lusten
Het huwlyksbed bevlekt, om d'onbekende kusten
Van 't Zuid te streelen, dat haar' schat en eer berooft,
En 't reukelooze hooft
Siert met dien gulden krans; doch nu, aan 't suizebollen,
De buren helpt aan 't hollen,
En onder dees den sieren Leeu.
Die trotze Gryzaart slaat aan 't kwynen in deze eeu.
Die vrygevochten en uit Koopmans bloet herboren
Zyn schrikbazuin laat hooren
Van daar het geurig Oost hem met zyn schat begiet,
Tot daar de koude Beer door vorst zyn kleur verschiet.

Leeutje.
Of ik het zeg of zwyge, ô groote Man, een Leeutje is een slecht Poëet, des zal ik de vryheit nemen om u in *proza* te zeggen, dat de bron van verontwaerdiging in alle redelyke schepselen moet overleeken, als men deze abuizen beschout. En al wierden de Aanleggers van diergelyke *Projecten* een weinig met de Tarantelsteken van eene *welgeintentioneerde* veder gekittelt, en deze dollemans bedryven door *purgatien*, of de granaten van eene *eloquente* tong *gerepousseert*, het zou'er, volgens Leeutjes gevoelen, niet te erger om zyn.

Maar, neen, het kan niet zyn, al was het Stentors stem.
Des geeft misachting nu myne flauwe vaerzen klem:
Daar ik zie Schot en Brit, gelyk twee dobbelsteenen
In't valsche Horentje van 't Wintproject vereenen.
Twee doiers heeft het Ey
Van d'Assurantiemaatschappy.

't welk alle die gene die daaraan geroken hebben, om te toetsen of het vuil of schoon was, sedert in eene maling heeft gehouden, waar van zy tot noch toe geene gezonde reden hebben konnen geven.

Erasmus.
Ha, prime October, noit zal my 't gezicht vergeten
Van d'Actiehelden, die op rook hun tanden sleten
In Quincampoix. de lucht, door buizen onbekent,
Bragt hoog' en lagen prys van 't een tot 't ander ent.
Men zag, als op een' staciewagen,
De Makelaars deur in deur uit malkander dragen.
Tot d'Actiebron, als door Urgandâs Toverrys,
Geraakt, straks wert gestolt tot ys.
Ach hemel! wat veranderingen!
Die met een gladde hant
Een *prise du Tabac* nam met een air galant,
En duizent airtjes van Monsieur Quinault kon zingen;
Ja, trots een Kokles, met zyn' rug
Bewaarde d'Actiebrug,
Wert flux door vrees in steen verandert.
Geen' was de trony gekalandert
Door duizent driften; en een derde wervelziek,
Dook als een koekkoek, die een schoot krygt door zyn wiek;
Wyl Frans de Nachtraaf, door een loome en lamme stori
Zyn' zwager troostte met 't Cartuis *memento mori*,
Wiens hairen ruim zoo styl
Verrezen als een pyl.
'k Zag Pieters zwarte blikken gloeien.
't Scheen wel devotie.... maar 'k moest lagchen om het loeien
Van Jonker Roelof, die staag loosde zucht op zucht,
Dat twee drie kaarssen door den weêrstuit van die lucht
Als hoofsche Juffers eerst vol complaisance negen,
En toen uit eerbiet nederzegen.
De dapperste onder hen wert meer verbleekt en wit
Dan een Verraâr die op den hals gevangen zit:
En waarlyk 't is geen wonder,
't Was om Fortuin Deuxaas; de zessen vielen onder.

Een eenge droeg zig fors: hy zat, als ziende kans,
In't Koffikapitool als vader Fulminans,
Om aan een ieder met zyne Engelsche statuiten
Den Neus en glorie van de Rebelly te snuiten.
Maar ach!....

Hier waren ze, wanneer Hermes zag, dat *Erasmus* van onder zyn' bonten nachtrok een zakhorologie van daan haalde, hem eertyts, in Engelant zynde, door den Canselier *T: Morus* tot een *prezent* gegeven (hoorende te gelyk het huisklokje van een naburig Schoolmeester slaan) en ziende dat het zes minuten voor vyf uuren was, nam hy afscheit van het Leeutje, doch met belofte van het eerstdaags met eene tweede *visite* te vereeren. Zoo de groote *Dezideer* zyn woort *presteert*, zal Hermes het vervolg van de afgebroke *converzatie* zynen Lezer mededeelen.

De dagelyksche Nieumare, *alias* de Kourant, zegt, dat de Heer *Aldobrandini, Nuntius* van den Paus aan't Hof van Madrid, zyne reis naar Spanje met een Fransch schip heeft voortgezet, en dat hy onder andere door Spaansche en Engelsche *Ministers* treflyk is *geregaleert*. 't Onderscheit het geen'er is tusschen de soberheit van de oude en hedendaagsche Helden is aanmerkens waerdig. By *Amadis van Gaulen*, *Amadis van Grieken*, *Esplandian* en andere Ridders, wert altoos meer van vechten dan van eten gepraat; en als zy op het uiterste iets peuzelden was het een spelstruif van wilde appelen, een hant vol eikelen en een *bouteille* Champagnewyn, waarmê de kikvorssen en stekelbaarzen hunne bruiloften houden. Dat eeuwigdurend vechten en krakkeelen sproot voor een groot gedeelte uit die matigheit; dewyl een hongerige buik niet veel praatjes kan velen; ook hadden zy weinig appetyt om te smullen, want jaar in jaar uit waren ze onderhevig aan lamme armen en beenen; somtyts was 't ligchaam zoo vol kwetzuren dat'er een kom *bouillon* of een Fransche *soupe* door heen zou hebben gestraalt als regenwater door een' tuingieter; en de minste moest om de vyf of zes minuten eens voelen of zyne handen noch vast stonden. Dit laatste doet Hermes gedenken aan den Baron van **** die, wanneer zyn Stalmeester een hant vol vermaning (op bastaart duits *suflet* genoemt) het kakebeen uit het lit geslagen was, en *pretendeerde*, dat het *affront*

van dien slag den Baron raakte, hem aanstonts *repliceerde: Heer Stalmeester, als wy straks eens een vyfentwintig noten kraken, zal men zien wie geslagen is, gy of ik*.

Uit Brussel melt men ons dat niemant van de Burgers 's avonts na 7 uuren zonder licht zal vermogen uit te gaan, waaruit wel eenige zwarigheit mogt ontstaan omtrent de betaling van het Lantaarngelt. Hermes heeft na eene langdurige *studie* uitgevonden, dat (volgens *Euzebius*) de Egiptenaars de eerste uitvinders van de Lantaarns zyn geweest. *Plutarchus* geeft eene heerlyke beschryving van *Kleopatrâs* Lantaarn, toen zy in Cilicie die *fameuze* maaltyt aan *Mark Antonius* gaf: en *Sozomenus* verhaalt van een Lantaarn die zich zelve met olie voorzag; doch dit laatste soort is zeer gemeen onder de *societeit* van den Steenbok (*Capricornus*) en zal na alle waarschynelykheit noit buigen onder de tierannige *reformatie* van de Jaloerschen. De Romeinen hadden zoo veel zucht voor dat *instrument*, dat zy het mê naar 't graf namen, om altoos te konnen zien wat'er tegens de doot te zeggen viel. Maar hadden zy zoo gelukkig geweest als de hedendaagsche *Virtuosi*, die dat nutte konststuk, een Kaerssenprofytertje, hebben uitgevonden, dan waar hun roem onsterffelyk gebleven, en de groote *Dezideer* had noit zoo ver in wysheit *geavanceert*, want dan zouden de Viswyven haar eigen entjes hebben gebruikt, en de Geleerden in het duister gewandelt.

Maar Lezer, maak eens eene oprechte vergelyking tusschen de oude en hedendaagsche Schryvers. Hoe gebrekkig is *Homerus* in de beschryving van de groene Thee geweest, en hoe volmaakt is dat Kruit van den grooten *Bontekoe* beschreven! Hoe laf en onsmakelyk is *Virgilius Maro* omtrent de Theetafel van *Dido*, wanneer hy, de gulde randen en gekleurde bloemtjes van hare Japansche kopjes en schoteltjes optelt! hy durft zich niet eens uitdrukken of het Trekpotje Oostindies of Delfs is geweest. Wat verschillen de Treurspelen van *Seneka*, onpartydig opgewogen, tegens die doorkneede tooneelstukken *Soloné, of Verwoest Jeruzalem*; *Merodach* en de *Gewroke Bloetschande!* En of wel *Horatius* zich beroemt van binnen drie weken de Napelsche tantpyn zonder behulp van kwik in den gront te kunnen genezen, echter zou Hermes, voor zoo ver zyne ondervinding en kennis hem daarin onderricht heeft, niet graag zyn zegel daaraan hangen.

Onderricht aan een Reiziger wegens de *Huisvrou van Loth*, in een Zoutpilaar verandert.

O wat een schoone zuil, wiens sneeu als vuur doet branden.
Zy schynt gesticht door konst en door geen Meesters handen.
't Schynt een gegote beelt, waarop noit beitel klonk,
En, 't geen verwondring baart, dat eertyts at en dronk.
In 't kort, het schynt een Vrou (wie kan dit kluwen krygen?)
Een Vrou, en sprakeloos! een Vrou, en stil te zwygen!
Zag ze immer Gorgons hooft dat elk verand'ren kon?
Of heeft zy 't vocht gesmaakt der Ciconeër bron?
Neen, Reiziger, gy dwaalt, zy kon dat schynbeelt telen.
De straf volgt die misacht Gods heilige bevelen.
Want wyl het nieuschier oog lonkt naar het vaderlant,
En 't wis bederf beschreit raakt zelfs het Wyf van kant.
Maar 'k feil. het is een Vrou. de vorm is ongeschonden;
Want wat bezit een Vrou? niets dan verzierde vonden.
Die 't liegen was gewoon liegt zelfs altoos in noot.
Doot schynt zy levend, en was eertyts levend doot.
Een Vrouwegeest ziet noit een zaak dan van ter zyden.
Vlucht, Reiziger, dit zout, en wil het levend myden.

Daar is geen zaak met meer gevaar vermengt dan uitstel, en voornamelyk in liefdebelooning: want de Juffers zyn zoo stantvastig als de evenaar van een goutbalans, de weerhaan van een kerktoren, Maartsche zonneschyn, dankbaarheit der Grooten, beloften van *Souvereinen*, eeden van *Courtizanen*, het *ja* van een Kwaker, en het woort van een Hoveling. De Grieken waren overtuigt omtrent de wisheit van dezen grontregel in dit spreekwoort,

Πολλὰ μεταξὺ πελει κυλικος κὶ χεὶλεος ἄκρυ
Vele zaken gebeuren tusschen den beker en de lip.

Dionisius de Tracier zegt, dat die zinspreuk is genomen uit de *Odyssea* van *Homerus*, daar *Antonous*, de gezontheit van *Penelope* uit een goude kroes drinkende, van *Ulysses* wort doorschoten. Het zy ook herkomstig van waar het wil, sedert eenige maanden hebben verscheide *Aktionisten* een gedeelte van die oude waarheit ondervonden.

Het is de ondervinding die ons heeft doen gelooven dat de Wyn een God is (namelyk als men 'er te veel van gepoit heeft) want hy verhoogt den nedrigen en vernedert den hovaerdigen. De Wyn is

een behendig Worstelaar, zegt *Plautus*, want hy *attaqueert* de beenen:

Pedes primum captat, dolosus luctator est.

Hy vermeestert tot een kwaat gebruik ziel en ligchaam; hy ontdekt de geheimen van het hart; hy verbystert de reden, en brengt krakeelen voort. Hy ontsteekt het vuur van onzuiverheit, verzwakt de krachten van ligchaam en verstant, uit oorzaak dat hy de maag met raauheden vervult; ontsteekt de lever, verhit de long, veroorzaakt suizelingen des hoofts, en brengt het flerecyn voort; verdooft het gezicht, bederft den adem, doet het tantvlees rotten, en vereert onze tronie met een gansch *regiment* puisten. Met een woort,

Geen mensch is Jorden thans, maar staat het flus te worden.
Als Jordens slaap uit is wort Jorden steets eerst Jorden.

Het schynt dat *Homerus* geen dootvyant van een sappige peer is geweest, want hy beschryft ruim zoo zorgvuldig den Beker van *Nestor* als het Schilt van *Achilles*.

De *Lamas*, een soort van Priesters in het koningkryk van *Tibet*, dronken den wyn als de karpers water, en dat om dat zy vaerdiger van tong zouden zyn om hunne gebeden te lezen. Doch van hoedanige verdiensten diergelyke gebeden zyn zal Hermes thans in 't voorbygaan even aanraken.

Een gezonde Broeder van der Bogaarden Order had zyn persoon een weinig te diep in de Tenten der goddeloozen, daar vrome wyn uithong, gewaagt: des hy, om wederom tot den Trap der Jeugt, (*gaan* en *staan*) te geraken, voornemens wert een uiltje op zyn Celbed te knappen. Neergevallen zynde nam hy zyn toevlucht tot het Getydeboek (maar hoe*ongefondeert* zyn de pogingen der stervelingen!) want zyne zweetgaten te *subtiel*zynde om het ingenome vocht uit te waassemen, wert hy genootzaakt het vat langs eenige hikken, die met het spouwen veel overeenkomst hadden, lucht te geven, terwyl hy van achteren een zucht loosde dat de ruiten daverden. De Duivel, die by geval in zyn Cel kwam gevlogen om hem eenige onreine gedachten in te storten, begon te lagchen of hy gek wiert, en zei met een' *Lakonischen* styl: *Zoo 't Gebet is, zoo is de Wierook.*

Qualis est Oratio, tale etiam est Thus.

No. 19
***Rotterdamsche* HERMES.**
***Donderdag den* 28 *Nov.* 1720.**

Scribendi recte, sapere est principium & fons.
HORAT. Art. Poët.

HErmes heeft, zes maanden geleden, een *Manuscript* gevonden waarover veele *literale* oneenigheden ontstaan zyn. Het is sommige Wysgeeren zoo duister voorgekomen als een *Apostil* van onze Moeder de Aarde, de onrype *ordonnantie* van een jong Geneesheer, of het eerste *pleidoi* van den Heer B**** Kurassous Regtsgeleerde; echter nam Hermes (die meer lampoly in zyne *studien* gebruikt dan een Marktdoktoor Terbintynoly om boeren en burgers te vergeven verkoopt) eene schielyke *resolutie*, eerst om te leeren schryven, toen om te lezen: en in minder tyt dan de Fortuin van een *Aktionist* deen hals breekt, kon hy dat duistere Schrift zoo volmaakt spellen, dat hy *resolveerde* om'er den Outheitkundigen eene kleine schets van mede te deelen. Dit wonder-*Manuscript* is geschreven in d'Oostergotsche taal met groote roode Alexandrynsche letteren, door den eersten Geheimschryver van den grooten *Hannibal*, zeven jaar en zes minuten voor de verwoesting van Karthago, en behelst in *substantie* dit navolgende:

Daar is een onbekent moerassig Lant, waar het water vry hooger staat dan de gedreigde Steden en Dorpen, welk Lant sedert eenige eeuwen van de Zee ontvreemt is, en door hooge*Fortificatien* tegens

de wettige eischen van dat magtig Element wort beschermt. De Princes van dit heerlyk Eilant is lange jaren door twee dolende Ridders, waar van de eene witte Lelien, en de ander roode en witte rozen in zyn' Schilt voerde, aangezogt geweest; doch zy heeft noit, na dat zy den betoverden toorn van den Ridder met de Vygen ontsnapt was, naar eenige Minnaars geluistert, maar altoos hare kuisheit, door behulp van een' Lybisch Prins en gruwzame Watermonsters, die met hennepe vleugels den ganschen Aartkloot omvliegen, beschermt. In dit lant zyn de oude luiden in de gezelschappen van de Juffers *galant*, *discreet*, beleeft en beschaaft, en de jonge ter *contrarie* koppig, wilt, en zonder veel wellevenheit. Hun drift voor de *Sex* is verstompt, en zy zyn in hunne levenslente of ongevoelig of versleten. Zy beminnen groote Dieren, waar zy, door behulp van een leere lader, wiens onderste sport van yzer is, opklimmen, dewelke dan voort aan 't loopen tyen of zy dol en razent waren, en dikmaals hunne beryders verpletteren. Somtyts spannen zy die Dieren voor houte bakken, die keurig vergult, beschildert, en met beeldwerk gesiert zyn; en naar mate dat die beesten sterk loopen of springen, hebben derzelver Meesters min of meer verdiensten. Zy drinken een soort van water, uit bezien geperst, waarvan zy als razent worden; en die alle zeven dagen niet vyf of zes malen dol en gek is, wort een zober man genoemt. Somtyts gebruiken zy een *liqueur*, door vuur *gedistileert*, om hunnen bedorven smaak op te scherpen; en hun mankeert niets dan sterkwater om de *debauches* te *completeren*. Harde Schelpvissen, geharnaste Zeemonsters, die als Meesters Kleermakers, groote scharen voeren, Duivelsbroot, Vorsschen, enz. zyn hunne *delicatessen*, dewelke Fransche Doktoren, *Cuisiniêrs* genoemt, op het smakelykste toebereiden, en hun ten dierste verkoopen. De vrouwen hebben eene konst uitgevonden om van den trap des ouderdoms, numero 50, te springen op 20 jaren, en dat door een Hexenzalf, *paerlwit* genoemt; een Toverwatertje van kalfsschinkels en citroensap, en een*Eunjer*-papiertje, *Spaansroot* geheeten.

't Klimaat is kuis en zonder gloet;
Nochtans ontbloot de Sex haar schouders, boezem, armen;
Op welk gezicht de mans als hopeloozen karmen:
En 't is haar leet dat zy de rest verbergen moet.

't Is Hermes desgelyks leet dat hy de rest van de vertaling moet uitstellen tot toekomenden Donderdag, dewyl hy, om den kieschen smaak zyner Lezers te voldoen, genootzaakt is altoos eenige *remarques* over dagelykse Nieuwigheden te geven. Men schryft uit Napels, dat in het Klooster van St. Andries een *Mirakel* is geschiet, hierin bestaande, dat het Afbeeltsel van *St. Andrea d'Avellino*, op doek geschildert, met een' Rozenkrans op de zyde hangende, men dien Rozenkrans in de handen van dien Heilig gevonden heeft, als of hy dezelve las, en voor het behoudt van de Stadt wilde bidden. Onder alle de Broederschappen (gelyk die van den *Gordel van St. Franciscus, de Scapulier* van *St. François de Paula*, die van de geloovige Zieltjes, de Broederschap van onze Lieve Vrouwe, van het Vagevuur, en zoo voorts) is geen eenige, waaraan de Pauzen meer *Indulgentien* en rookende zegeningen hebben verleent, dan aan de *Confrerie* van den Rozenkrans. Het schynt dat zy alle de schatten van *St. Pieter* hebben verzamelt, dezelve gesmolten, in een' vorm gegoten, en daar uit *geformeert* het ontzagchelyk *Rôzarium*, of *St. Dominicus Rozenkrans*. Maar helâs! eer Troje verging vergingen de Goden; want het is een kwaat voorspook als een *Sant* naar zyn gebedeboek tast; het is byna als of een krygsman de hant op zyn' degen sloeg, of een vergramde Duitscher zyn toevlucht nam tot een koppel pistolen. Is het geschiet om te bidden, zoo schynt het ongelooflyk, dat een man van die jaren zoo veel geheugen niet zou hebben om een gebedt van buiten te konnen, zonder de *assistentie* van den Rozenkrans: en het is voor *St. Andrea* een roekelooze onderneming, voor een Stadt te gaan bidden waarvan de Heilige *Januarius* met goet en bloet Schutsheer is. Ja al was het dat de laatste hem met een zware fakkel een arm of been uit het lit zette, (want zyn bloet is dikmaal zeer vlug) niemant zou voor *Andries*, die zoo veel *caraten* minder weegt dan *Januarius*, durven spreken. Maar neen, het is waarschynelyker dat *Avellino*, door het verplaatsen van het Kransje, de *Napolitanen* aanwyzing tot het bidden geeft, gelyk een houte hant op een woeste heide den rechten weg aantoont, zonder dan *Passagier* te verzellen. Doch het waarschynelykste is, dat de arme *Sant* moet uitvoeren het geen de Monnikken verzinnen, dewelke mogelyk hebben bespeurt, dat de yver

voor dien Krans verslapte; het zy dat de *Napolitanen* meer eerbiet voor zestienjarige, dan voor verslenste Rozen betuigen; 't zy dat het Pausselyk *vonnis*, in *faveur* van de Minnebroeders, wegens de onbevlekte ontfangkenis, het Kransje geschonden heeft; 't zy dat de Juffers de Rozen overgeslagen, en hare gebeedjes by de steeltjes hebben geprevelt; 't zy ook wat het zyn mag, de *Religieuzen* zyn onbarmhartige muildryvers, want zy leggen de geduldige Heiligen ezelspakken op, terwyl ze dezelve met Driekoningskaarsjes en een hantvol hennipzaat voeden, daar nochtans de *Santen* bornputten zyn, waaruit, als uit welgestoffeerde spyskamers en wynkelders, de eenvoudige Monnikken de levensnoodzakelykheden met volle emmeren opscheppen.

De Abt *Cosciale*, Kapellaan van den Roomschen *Senaat*, om dat hy gezontsbrieven in *blanco*, en niet behoorelyk opgevult, heeft verkoft, is*gecondemneert* om de Waterkasteelen van * *Aminokles* met zyn persoon te *meubileren*. Deze *nouvelle* zal den Geneesheeren wonderlyk in d'ooren klinken, dewyl die doorgaans ook Gezontheitsbrieven verkoopen die niet behoorelyk zyn ingevult, en waarin menig bedroge kooper, door behulp van een' bekwamen Apotheker, dagelyks zyn dootvonnis leest. Maar het schynt dat een gemeen gebruik vele misbruiken *authorizeert*. Had *Cosciale* over eenige maanden gezontheitsbrieven aan de *Aktionisten* verkocht, de meeste zouden met de gezonde herssenen en gezonde beurzen de witte byen van den gestrengen winter gerust konnen afwachten, daar ze nu, helaas! van 't een en 't ander ontbloot zyn. Maar om ons niet van den ongelukkigen Abt te verwyderen, Hermes is van gevoelen, indien hy Vergiffenisbrieven van *gepasseerde* en toekomende overtredingen had verzocht, dat het Roomsche Hof niet zoo hart met hem zou gehandelt hebben; maar gezontheitsbrieven te *debiteren* aan een *Natie* die in hare *Religie* is en moet ziek zyn, was onvergeeffelyk. Ondertusschen heeft de Abt gelegentheit om een door geleert Man te worden, want hy zit in 't midden van *Riemen* en *Pennen*, en kan nu, zoo hy wil, met een pen van twintig voeten *commentarien* op het Consilie van Trenten, of zyn*Amourettes*

* Aminokles van Korinthen is d'eerste Uitvinder der Galeien geweest.

met de Roomsche *Cortisanes*, op den buik van de Adriatische Zee schryven, of, als een Hoveling, de Muggen van Thetys groenen boezem met een diergelyken waeier afkeeren.

Uit Parys wort geschreven dat *Monsieur de Vernesobre*, een van d'eerste *Commyzen* der Ind: *Comp*. uit vreeze van niet als een *Aktionist getaxeert*, maar als een spons door de barmhartige handen van de *Gelt-Inquisiteurs* te zullen worden uitgeparst, zich met zyn *familie*, vrou en kinderen, heeft *geretireert*. Die Man is voorzichtig, want, gelyk *Karel de vyfde* zyn dootkist overal mê voerde, voert deze zyne *geannekteerde Dame* of wettige huwelyksplaag mê, zoo dat hy, als een tweede *Belzazar*, altoos in vreugdemalen zyn *Mene Tekel* kan beschouwen, en in weelde eeuwig het kruis voor oogen heeft. Hy reist met twee Schatkisten, een van overvloet en een van versterving; want komt hy somtyts door een menschelyke zwakheit de wyze, waardoor hy zyne schatten verzamelt heeft, te vergeten, Mevrou zal hem zulks over 't geringste verschil doen gedenken. Zyn beste benaming op het minste *resus* van een *Garnituur* Megchelsche of Brusselsche kanten, zyde stoffen, *Tissuês*, linten, en diergelyke vrouwelyke afgoden, zal zyn, *vrywillige Balling*, *Mineedige*, *Uitzuiger van 't gemeen*, en diergelyke welsprekenheitsbloemen, dewelke altyt *abondant*, 's zomers en 's winters, in de *foeminine* Tuintjes groeien. Verdraagt hy day (gelyk het betamelyk is) met een manhafte *submissie*, dan ziet Hermes kans dat hy hier beneden als een gelukkig *Commys* zal konnen leven, en zat van dagen, maar noch zatter van zyn wyf, onder het kruis van *mortifcatie* sterven.

Londen zegt ons dat de heer *Lowther*, Gouverneur van de *Barbados*, *geconvinceert* was, dat hy *prezenten* had ontfangen, en zoo voorts:

> *Munera crede mihi, placant hominesque Deosque*
> *Placatur donis Jupiter ipse suis*.
> OVID. art. amandi.
>
> *'t Is wis dat gaven en geschenken*
> *En Goôn en sterveling altoos behaaglyk zyn*.

Jupyn, de Dondergod, zal noit den blixem wenken,
Plengt men zyn Outer slechts met Stierenbloet en wyn.

Een Gouverneur is een Slang onder de Vorsschen; en naar mate dat zyne onderdanen uitteeren, naar mate wint hy smeer. Indien hy *genereus* is als de Hartog van B****, zoo is'er eeuwig gelt gebrek; en is hy gierig gelyk de *Marquies* de G***, zoo is hy noit verzaat. Zy *arriveeren* gemeenelyk in Boheemsche *equipages*, en vertrekken als Turksche Bassâs, met overdekte wagens en zwaargelade Muilezels. Muzikanten, Schilders, Dansmeesters, Chimisten, Doktoren, Hoeren en Koppelaars, zyn de Mozaische stukken en brokken, waaruit de aanzienelyke *figuur* van een Gouverneur wort gebeitelt; maar die rupzen en wormen, die als stalkaarssen hem van andere doen afschynen, verteren en ondermynen allengskens hunnen Bel. In 't kort, als de gloriezon van zyn' bestemden tydt heeft uitgeschenen, vertrekt hy gelyk een overwinnent Leger, dat is, rykelyk geladen met buit, maar noch rykelyker met vervloekingen.

Hermes had onlangs het geluk van een jonge Juffrou, dewelke met hare zyde muiltjes op een citroenschil trat, en in de armen van een' bejaarden zondaar zou hebben neêrgevallen, zyn' kruk toe te steken, zoo dat het Lam voor dien tyd dat gene bewaarde dat maar eens kan verloren worden. Zy, om voor dien onwaardeerbren dienst eene oprechte erkentenis te betoonen, vereerde den oude Hermes twee betoverde brillen, een om by den dag, en een ander om by nacht te zien; wier *virtuiten* hier in bestonden, dat hy, een *modern* Dichter doorbladerende, aanstonts de gestole *passagien* uit *Antonides*, *Hooft*, *Huigens*, *Vondel* en andere, van de laffe *productien* van woordenrymers kon schiften, gelyk hy reets verscheide van die Vrybuiters heeft uitgevonden, welke hy voornemens is zyne Lezers *successivelyk* te *communiceren*. Ondertusschen *adverteert* hy een iegelyk, dat hy eene *commissie* heeft verkregen om alle onordentelyke spreekwyzen te *interdiceren*, waaronder geen van de minste zyn: *Ouden hier* en *Ouden daar*; *Slaje geen Meisjes*; *geen Oesters*; *geen Engelsche achtentwintigen*, en diergelyke; want het is walgelyk een' pluggenstyl uit den mont van fatzoenelyke luiden te

hooren, en het geeft dikmaals aanleiding aan jonge *Messieurs* om die onwaerdige gewoonte te *embrasseren*. Desgelyks *interdiceert* hy, wie het ook mag zyn, in het toekomende eenige van *Menno Simons* Zonen of Dochters voor *Wrakke & ceterâs* uit te schelden, uit vreeze van de zedigheit dier Borsten en Deerns op al te harden toets te zetten: en wil vorder zynen Lezer tot aanstaanden Donderdag den vrede bevelen met het volgende

Raadsel:

De Moeder woont op 't lant, de Zoon bewoont de steden.
Ze is nooit bevrucht of staat met sidderende leden.
Zy rust haar' zwangeren buik op stokken of den gront.
Ze is 's winters moedernaakt en kan zich nergens keeren:
En sneeu en hagel is haar bont.
Maar als de Lent genaakt verschynt ze in zomerkleeren.

Als Moeder is zy vrank; een kerker houdt den Zoon
Geboeit als een Verraâr in houte of yzre beugelen,
En echter boeit hy Mensch en Goôn
Door krachten die tot noch geen sterveling kon teugelen.

Hy voedt de Gryzaarts, schoon hy zelf zyn voeder is,
En wort verwoet en dol door 't rypen zyner jaren.
Hy 's zoet, en zal 't heelal vervaren.
Ei zeg aan Hermes eens wie Zoon en Moeder is.

Detege quami cernis tabulam velamine moto,
Comperies vitem, comperiesque merum.

De Hermes wort uitgegeven, te Rotterdam by *Joan Hofhout* en *Arnold Willis*; Amsterdam *Oosterwyk*, *Ratelbant* en *Rank*; Haarlem *van Lee*; Leiden *Knotter*; Haag *vander Burg*; Delf *Boitet*; Dort *Outman*; Utrecht *Charlois*; Middelburg *van Hoekke*; Vlissingen *Willegaarts*; Goes *Bakker*; Bergen op Zoom *Overstraten*.

No. 20
***Rotterdamsche* HERMES.**
***Donderdag den* 5 *Dec.* 1720.**

- - - - Mecum certasse feretur.
OVID.

EEn *ongefondeert* Kwaatspreker of eerlooze Satyrist door een stilzwygende ingetogenheit tot bedaren te brengen is zeer dikwils de *methode* van Hermes geweest, en hy was voornemens die loffelyke gewoonte op het *sujet* van een berucht Dichter te *continueren*; maar een oude Vrient, dewelke voorgeeft in den Persoon van Hermes gewont te zyn, heeft voor hem in den volgenden Brief het zwaert opgevat, en wel met deze*sincere* belofte, van in het toekomende niet alleen de party van den mishandelden Hermes altoos te zullen verdedigen, maar zelfs tot den laatsten druppel inkts te beschermen. Waarlyk het is voor dien vrient eene hagchelyke onderneming, en het zal hem mogelyk meer dan eens berouwen, een Horzeltje, dat zoo *redoutabel* en verschrikkelyk aan het kristallyne oog van de Redelykheit is, getergt te hebben: ja 't is veel te veel gewaagt, een *Autheur* te tergen die onvermoeit in het schryven, en noit zat gelezen is, dan in het nazien van de briefjes der *Crediteuren*; die eene volmaakte kennis van Talen bezit; die meester is van uitgekipte koppelwoorden, van *Phrasis* en *Phrenesis* (Spreekwyze en Razerny) beide eigen aan een geboren Dichter, die de letteren in een yskoude harssenschaal zoo lange langzaam door malkanderen hutselt, tot ze tot goede en kwade Nederduitsche woorden zyn ge-

stolt; dewelke dan weder naar vereisch van zaken worden verdeelt: de krachtigste *emploieert* hy tot onderhout des levens, dat is, tot de *examen* van een' armen Boer, vermoeiden Voerman, en aan de gevaren van alle de Elementen blootgestelden Schipper, om te zien of hy hen door de toonen van achtbaarheit, als poort-*Inquisiteur*, niet een *confessietje* van sluikeryen of *contrabande* koopmanschappen kan afperssen. Daarop volgen dan de woorden om glorie te bemagtigen (*risum teneatis Amici*) door de Dichtkunde. Het derde soort is voor den Teellust, en streelt eene rosse *Leliane* of gebaarde *Cocquette*: en het laatste soort, als zynde Gift en Moer, is voor een lafhartige wraak, dat is, om met een schuiteboefs *Rhetorika* den goeden naam en d'eer van zyn' evennaasten te bekladden. De rest, of liever een klein gedeelte van zyne *qualificatien* zal de Brief vertellen, den welken Hermes zynen Lezer niet onthouden wil, te meer, dewyl hy zich verbonden heeft, den zelven wekelyks zyne aanmerkingen over oude en nieuwe stoffe mede te deelen.

Brief van den heer ****

Aan eenen zyner Vrienden, behelzende eene natuurlyke afbeelding van een scheel Pasquillant.

MYN HEER,

AFgezondert van het gros der menschen, en *geconfineert* zynde in eene vrywillige *heremitage*, is my ter ooren gekomen, dat een oud Bespiedertje de reukeloosheit heeft gehad van Hermes in geschrift te *attaqueren*. Myne eerste gedachten waren, dat het een abuis moest zyn, en Hermes mogelyk op een *suspitie* van *fraude* was aangetast, ter oorzaak dat het bewuste Ventje weinig staat op zyne oogen maken kan, als zynde een, die, noch in de wieg leggende, zyne Moeder en Baker altoos van ter zyde bekeek, en noit iemant in 't *front* heeft konnen bekennen: doch my wert bericht dat Hermes en dit genoemde Gedrocht eertyts Bed- en Boezemvrienden waren geweest, en dat die *animositeit* was gesticht op een *fondament* dat zeer onderhevig is het aan het instorten, namentlyk op *Conterfaitseltjes* van

verscheide jonge Juffers en eene getroude Dame, dewelke die Zanger, als een *moderne Iskariot*, aan hooge Magnaten had overgelevert om doorstoken te worden, en zulks alleen op eene slibberachtige hoop, van langs die tintelende kanaaltjes de haven van een *honorabeler* geluk te bezeilen: maar tot zyn leetwezen heeft hy zyn eige persoon eene bekende waarheit ondervonden, namelyk, dat verraat aangenaam is, maar de Verrader afgryzen baart; zoo dat hy in die *negotie* niets dan eenige oneerlyke kerkhofbloemtjes op den schedel des hoofts, en *circulerende* ysbolletjes in zyne aderen *geconquesteert* heeft. Het is waarschynelyk, dat Hermes dit laatste niet zal hebben *gedebiteert* dan op overtuigende *memorien*; doch dat zy ooit Boezemvrienden zoude geweest zyn, zulks is al zoo waarschynelyk, als dat 'er tusschen een' ouden Wolf en een jong Lam ooit broederschap zoude gedronken zyn; of dat 'er een stilstant van wapens zoude getroffen zyn tusschen een Rivierwolf en een blank Vorentje; ja al zoo gelooffelyk, als of ons een Stalmeester *affirmeerde*, dat'er een *of-* en *defensive Alliantie* opgericht was tusschen een Hoveniers Ezel en een fyn Spaansch *Manege*-Paert.

Wat heb ik, myn Heer, door de eerste *lectuur* van den *Hermes-beschouwer* niet eene groote weldaat genoten! Hy was eene krachtiger *preparatie* om een uiltje te vangen dan de beste *Laudanum*. Hy bragt my in de *familiare* voetpaden van op niets te denken; en eindelyk in eene *circumstantie* van rust, die de gemeene man slaap *tituleert*.

De breinkist van een Man die jaren wint wort gemeenelyk een magazyn van zotheit of wysheit, en moet zich by gevolg ontlasten in iets dat zeer *inpertinent* of zeer leerzaam is: des vint men schier niets belagchelyker dat een' ouden Reutelaar, die zich door Viswyve- of Voerluide-*termen* van zyne gal ontlast; en ter *contrarie* is 'er niets waerdiger dan een persoon die zyne *studie* en ervarentheit tot vermaak en stichting van zyne Lezers *emploieert*.

Onlangs las ik, dat, als een Romeins Veltheer zegepraalde, de Republyk hem deed *convoieren* door schele en scheeve Hekeldichters en Boksvoeten, dewelke niet karig waren om hem met vuile woorden en verwytingen te kwellen; vorder dat de Magistraat deze *affronten* toeliet en door de vingeren zag, om hierdoor den Verwin-

naar naar zoo wel de menschelyke gebreken als de verdiensten der stervelingen te doen erinneren. Hoedanig een *paralel* in diergelyke zaken noch hedendaags *getolereert* wort, kan men zonneklaar uit honderde Hekelvaersjes van het scheel Koekkoekje bewyzen. Ik bid u, myn Heer, loop maar eens over zyne *Coccejaansche Venus*, of *De Min onder de Kerkelingen*, uitgespogen op dien grooten G.... geleerden S. v. T; dat verfoeilyk Pasquil, gebraakt tegens den voornamen Lyf-*medicus* van een Vorst die drie Koningkryken beheerste; zyn *Lyriszwadder*, *Balsum Sulph*. en hondert diergelyke *canailleries* van Schotschriften, u zoo wel als my bekent, en welke ik tegenwoordig kortheitshalven niet eens wil aanraken.

De Natuurkundigen zyn van gevoelen, dat dit onvermoeit Schemprymertje ('t geen het *Leven van den grooten Paulus* heeft *getrakteert* gelyk *Scarron* zynen *Reuzenstryt* en *Eneas* van *Virgilius*) door eene kwaataardige *influëntie*, *predominerende* over zyne Geboortestar, *a dessein* mismaakt in de werelt gestooten is, namelyk met onpare oogen, eene lengte als *Polichinelle*, en eene Ziel als *Timon* van Athene, door de wandeling de *Menschenhater* genoemt. Van dat oogenblik af dat het krachten ontfing om den boog van een blad papiers te handelen, doopte het de pylen zyner kraeieveders in een *extractje* van donkergroene gal en bittere *Koloquinten*, en schoot dezelve links en rechts overal zoo kwaataardig van zich, dat iedereen het in 't begin voor een *Substituit-Officier* van de Doot aanzag. Maar men bespeurde in 't kort, dat zyne *Salmoneussche* blixems krachteloos nederdaalden; de punten, die eerst als Damaskins staal flikkerden, eene lootverfvige koleur aannamen, en op 't laatst, als lafhartige slaven, de voetzolen van zyne tegenpartyen met ootmoedige kusschen begroetten.

Het *kalkuleert* alles op den bedriegelyken *Meridiaan* van zyne oogen; en alles is scheef, scheel en monstreus in die twee ongelyke spiegels. Het kent geene verdiensten, dan die ontsiert zyn door feilen en gebreken: niets onder de Maan is zyne beschouwing waerdig: een Heldenzang is by 't Aas een lor; een Tooneelstuk een leur; losse Vaerzen zyn aperyen; een schoon stuk Schildery is kladwerk; de Boukunde is *irregulier*, en de *Muzyk* vol valsche toonen; in't kort alles is in de oogen van dit Keffertje onvolmaakt. Doch

die onvolmaaktheden zyn niet in de voorwerpen, maar in de aartsche stof, waarin het weinige *mineraal* van eene asgrauwe Ziel flikkert. Men leeft in den vermaarden *Loke*, dat, als hy eenmaal een' Blinden vroeg, wat hy oordeelde *Scharlaken* te zyn; die Bloet hem *repliceerde*, dat *Scharlaken was als het geluit van een Trompet*. De Blinde *formeerde* zyne bevatting op een denkbeelt dat hy bezat (zoo wel als ons Scheelaartje) doch 't geen grootelyks van de waarheit *differeerde*. Het eenigste onderscheit tusschen den Blinden en ons Scheeltje bestaat hierin, dat de eerste blint geboren was; daar de laatste, maar scheel geworpen zynde, dat onvolmaakte talent door eene *bestudeerde* blintheit volmaakt. Nu, het *repareert* dat gebrek, als een Tegenvoeter van *Homeer*, door eene *collectie* van Uilenieren en Ravensgezangen. Altoos is het aangeport door eene natuurlyke welsprekenheit, ja tot zoodanig een' trap, dat het ons Pootuiltje gemakkelyker valt te spreken dan te zwygen; en 't wil liever duizentmaal de letteren van het A B zonder zin of opmerking verplaatzen, dan niet te kakelen; met een woort, het wil liever kwaat verrichten dan ledig zyn.

Maar wie had ooit gedacht dat dit verslete Reutje in zyne oude dagen noch baktanden zou krygen om Hermes daar mê te willen byten? en wie zou ooit hebben vermoed, dat het een' halfbakken Drukker zou *gedeboucheert* hebben om een blad papiers te perssen, waarin het Hermes zoo onversaagt durft aanbassen? en zulks alleen, om dat Hermes juist een kleine schets naar eene groote waarheit heeft geteekent. Het zal u, myn Heer, noch wel heugen, dat wy eenmaal op uwe Buitenplaats eene *admirabele passagie* in den Goddelyken *Milton remarkeerden*, namelyk, hoe de Duivel, schoon hy een Engel des lichts geschapen was, echter niets in den Lusthof ontdekte dat hem vergenoegde; ja dat hy zelfs onze eerste Voorouders, toen noch in den gelukzaligen staat van zuiverheit wandelende, met een' scheeven bek en leepe oogen begrynsde.

De Latynsche Knuppelvaersjes, alzoo die sterk naar Bespieders Latyn ruiken, en ik thans myn Roomsch *Microscopium* heb verleit, zal ik met achting overslaan, om die eer aan Studenten van d'eerste *declinatie* over te laten. In een eenige zaak evenwel moet ik*conscientie*-

wegen den Beschouwer rechtvaerdigen, namelyk in die, daar Hermes de liefhebbery van de Naakte Waarheit *reprocheert*, en met zoo veel *moderatie* hem den eerbied voor de Godinne van de Schermkunst verwyt. Het is immers aan de *Congregatie* van den *Steenbok*, die het dom gemeen *Hoorndragers* noemt, altoos *gepermitteert* geweest, schriftelyk, by forme van een' pennestryt, eerlyk hare *revengie* te vervorderen; want om zulks met den vochtel te wagen, daar toe is de *parentagie* te na. Maar zou men *Polichinelle* met de *profile blikken* wel eens mogen vragen, uit wat hoofde dat doodelyk krakkeel spruit? Zou het wel zyn uit de Orangerie van *Leliane?* (want Hermes is nooit een *exemplair* Heilig op de kapittelstokken van de Juffers geweest) of zou hy misschien al te *familiaar* de goutgeele blaatjes van Lelianes Zonnebloem hebben getelt; of zich by geval aan de stekelige doorns van die aan Besnedene en Onbesnedene bekende Eglantier *geblesseert* hebben? dewyl ons klein Steenbokje hem zyne eerlyke wonden, alle in dien oorlog van voren bekomen, zoo dikwils verwyt. Indien nu het oude Krygsmannetje deze *propositie* eenmaal in *Proza* of Vaerzen geliefde te beantwoorden, hy zou den vrient van Hermes merkelyk verplichten. Maar

Zyn Pegazus loopt geen' galop
Als wel wanneer een ligte * *Pop*
Hem 't vaats beslag gaf, om zyn huwlyksvloek te martelen;
Of Lelianes keurs, in't prilste van haar fleur,
Den Poortspion, doch haar' Pikeur,
Het rosse zaaltje schonk waar ieder meê liep dartelen.
Die gulde tydt is wech: 't is 't klappen van de zweep.
Want onmagt heeft de kneep
Van jaren al te diep in't middelpunt genepen.
Hy 's uitgedient Schriftuurs of Kupidoos Gezant.
Zyn oude kraak zit op het strant.
't Zyn magre beesjes pas, of Poechinelloos grepen.
't Zy daar de Duivel in zyn zak
Hem 't Bedelvaers dikteert, om 't puikje van Tabak
Lafhartig te begeeren; †
't Zy daar hy, als een Indiaan,
De Goudsche Vadren met getraan

* Een Juffer, geboren te Heeswyk en Dinter.
† Men zie het V. Deel zyner Mengeldichten, te Rotterdam gedrukt.

De voeten kuscht, of 't slym van Pindus komt vereeren:
Of wel op Zwarte Maai, die staag met buuren snapt,
Een Puntdicht rymt, dat vry min dan zyn oneer knapt.
Doch als zyn schorre Gans is loom en mat gezongen
Krast hy het laatst Vaarwel aan zyn' beminden Jongen;
Of denkt met aandacht aan die lelyblanke Zwaan,
Doch ros van baart, misdoopt: vergode LELIAAN;
Die, zonder dat hy dorst zich in het minst vertoornen,
Hem huldigde, als een hart, met dikgetakte hoornen;
Ja die..... maar 't is te veel: ik eindig met het half.
't Verstant van Scheelaart was en bleef een mager kalf:
En zyne ontstelde lier
Kwam nooit in Virgoos kring, maar altoos in den Stier.
Half proze en half Poëet, Kommys en ruim half sluiker;
Half eerlyk en half Guit, dat's, Hazesaus, de suiker
Is minder dan d'azyn. half meesters, half zyn beurs;
Half Bacchus, mits donnê, half Lelianes keurs.
Het eenigst heel dat men uit halve maken kan,
Is Jan Pasquyn geheel of heele Koekkoek JAN.

Voor het laatste, myn Heer, moet ik noch d'eer hebben van Uw E. te *communiceren*, dat ik onlangs een' kleinen Brief heb ontfangen op het *sujet* van zyn Drekaltaar, of de *Beschouwing van den nieuwen Hermes*; waarin myn Vrient, die zoo wel als ik de party der vromen *defendeert*, my vraagt, wat reden Hermes heeft om dit mismaakte Schepsel niet met de pen of iets anders te verstommen: ja beschuldigt de ongevoelige *graviteit* van Hermes niet weinig, dat hy zulks met zoo veel verontwaerdiging *negligeert*. Vorders zegt hy: *Maar het is met het Kreng gestelt geweest als met de bevroze woorden op Nova Zembla (volgens het relaas van Mandevil) die men nooit hoort voor dat de Orateurs derzelver vertrokken zyn*: want hy voorzag zekerlyk eene *Diluvie* van Rottingdruppelen; en het is *apparent* dat hy het *ressentiment* van Hermes noch met de schouderen zou lezen, indien hy hem den Stokkendans in een' brief kon toezenden..... Eindelyk bid en smeekt hy, dat Hermes hem een' halsbant gelieve aan te doen, en vast legge, op dat hy tydt mag hebben *Commentarien* op de kantteekeningen van zynen *Kruisbelt*, en voornamelyk op *Abra cadabra*, dat zoo behendig uit *Voiture* geknipt is, byeen te rapen. Ik heb hem hierop, in plaats van antwoort, deze navolgende Fabel toegezonden:

Het is eertyts gebeurt, als de Dieren spraken (onlangs heeft'er noch een geschreven) dat een stoute en *galante* Beschutter, die altoos belette dat het Wilt gescheurt, en zyn Meester beschadigt wiert, in de Koestraat een luchtje ging rapen, en aldaar een oud Reutje ontmoette, 't geen leelyk begon te grimmen, en met een' ingetrokken staart te bassen. Een schoone Brak, dit by geval ziende, wert gestoort, en vroeg aan den Beschutter, waarom hy dat leelyk Aas niet op de vacht viel en een' tantslag gaf? waarop deze zeer zachtzinnig antwoordde: *O Brak, indien 'er geen Boere-Rekeltjes gevonden wierden, wie zou de deugt van de Beschutters konnen onderkennen?*

Had ons oud Letterheltje *Sidonius Appolinaris* in plaats van *Aloïsia Sigea* gelezen, zekerlyk zoude die het eene gez onder *Moraal* hebben geleert, dan een ieder aan te bassen. *Lees* (zegt hy) *de oude Schryvers met eerbiet, en de hedendaagsche zonder nyt.*

Cum reverentia antiquos, & sine invidia recentes.

Doch ik vreeze, myn Heer, dat ik uwe langmoedigheit gewelt aandoe door deze *missive*zonder einde; ook is het porfyrsteenen-koken als men de *reformatie* wil prediken aan een Ziel die zoo vol zeeren en geliefde ondeugden is. Dit alleen zal ik noch voor het laatste zeggen, dat de zonde aan een iegelyk behaagt wanneer ze gepleegt wort. Echter is een Wys man bedroeft na zyne overtreding; die angstvallig is, meent onzinnig te worden, maar een Onbeschaamde lacht'er meê. Ik ben met veel achting,

MYN HEER,
Uw E. hoogverpligte en onderdanige Dienaar

P.S. Ik zal Uw E. toekomende week noch eenige *remarques* op den kleinen *Iskariot* laten toekomen.

No. 21
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 12 *Dec.* 1720.

Fama malum, quo non aliud velocius ullum,
Mobilitate viget, viresque acquirit eundo.
VIRG. l. 4.

EErgisteren had Hermes de eer van een vermaard *Aktionist* te begroeten, dewelke zeer na in zyn meening een millioen guldens had gewonnen eer hy bespeuren kon dat hy *compleet geruineert* was: doch eindelyk had hy *geobserveert*, dat kennis zonder vrienden of gereet gelt, is als een gezonde Maag zonder eene *gereguleerde Ordinaris*, *Devotie* zonder goede werken, of een fraai kleet zonder schoon linnen. Deze goede Heer, die nu geen okkazie meer had om zich op het ryzen of dalen van den *Assurantie-Barrometer* te *informeren*, kreeg toen juist lust om de *conduite* van Hermes (welke *conduite* als een geurige balsem zyne geheele buurt *parfumeert*) te berispen. De Inleiding van zyne *Oratie* bestont hier in; dat, oude Bezitters in hunne *possessie* te storen, en voornamelyk een Schryver, die een publyke Kamerkat had *geadopteert*, eene haggelyke onderneming was; (N.B. de werelt door een wekelyks papier vermaak of *instructie* te geven, wert vergeleek hy by een noit weigerend Juffertje, dat is, min vermaak dan berouw) dat het met *moderne* Schryvers eveneens gestelt was als met een uitheems Baanderheer, die, geen middelen hebbende om alle zyne kinderen Baanderheeren te maken, door 'er een te laten *figureren*, de resterende byna

(gelyk men zegt) van honger liet barsten: derhalven, dat een wekelyks papier overvloedig was: dat ook, dewyl de *Aktionisten* thans zoo bezet waren met hunne *Contrakten* op te eischen en ontfangen, het papier van Hermes in geen *consideratie* zou komen: dat de Lezers den styl van Argus, die diepzinnig, vlug, beknopt en doorkneet was, gewoon, en dien van Hermes, die loom, traag en onverstaanbaar was, ongewoon waren: en vorder dat de werelt.... Hierop vroeg Hermes, wat de werelt met dien ouden Slangendrager, die in de *bataille* van Senef al ys in zyne aders, en gryze hairen op den kop (of het door vrees of jaren bykwam is niemant aangelegen) had overgewonnen, meer te doen had; en of Hermes ooit overtuigt was, dat hy den nootdwang van de werelt had ingevolgt, of zich voor derzelver Zedentieranny verootmoedigt; of hy zich immer op den leest van de werelt had geschoeit: *want de werelt, Heer Aktionist,* (*procedeerde* hy vorder) *heeft eene ongelukkige bevatting van vele zaken. By voorbeelt, noemt de werelt niet een Hoveling een Bedrieger? noemt zy niet een Bestendig Man hooghartig? eene Vrolyke Ziel een Ligtmis? een zwaarmoedig Man een Steiloor? een beleeft man een Vleier? Een Man die veel praat is een Snapper; en die stil zwygt is een Uil. Een die liever heeft dat'er iets overschiet dan te kort komt, is een Gierigaart, en die een weinig genereus leeft is een Opsnapper. Wech, wech met het Tuchtheersampt van de werelt die zelfs een Tuchtheer noodig heeft.....* Deze goede *harmonie* zou noch krachtiger bloemen en vruchten hebben voortgebragt, maar de klok van een uur erinnerde hem, dat hy by een zyner *Confraters* moest middagmalen, en dat, indien hy zulks had *vernegligeert*, het te zien stonde, dat zyne gezonde maag hem niet weinig zoude hebben getuchtigt.

De Engelsche Brieven zeggen, dat'er over eenige weken een *Aktionist*, die 15 a 16000 ponden sterlings *kontanten* nalaat, uit wanhoop, om dat hy niet een groote somme gelts, 't geen in zyn vermogen was, gewonnen had, is gestorven. Het komt Hermes onbegrypelyk voor, dat menschen, die veel gelts, en wederom andere, die weinig bezitten, uit wanhoop konnen sterven: want de eerste dienen alles te doen wat in het vermogen van gelt is, om het goude levensdraatje uit te rekken; en de tweede alles te *tenteren* (mits men buiten oneenigheit of *proces* van *injurie* met de *Magistratuur*

blyft) om aan gelt te geraken. Bezitting van gelt of vaste goederen bestaat maar alleen, volgens begrip van Hermes, in een jaarlyksche verteering: want het is oneigen van een' Gierigaart te zeggen: *Hy bezit zoo veel*: maar het heeft eigenschap dat men zegt: *Over zoo veel is hy kassier*. Koning Karel de tweede van Engelant, wanneer hem een zeker Hertog in St. Jamesperk den Ridder *** aanwees, zeggende: *Sire, die Man bezit een jaarlyks inkomen van 15000 pond, en hy verteert 'er maar* 120, antwoorde zeer aardig: *Wel, Milord, dan is zyn inkomen niet meer dan* 120 *pond*.

Uit Londen wort ons bericht, dat 'er in de voorlede maant, op een middag ten 3 uuren een Vrederechter, van Enfield komende, door twee *Voleurs* wiert aangerant, dewelke hem 610 Guines afnamen. Het is voor die twee dolende Ridders een stoute onderneming geweest een Vrederechter van zoo veel gouts, om welkers *possessie* hy misschien hondertmaal den vrede *geaffronteert* heeft, te berooven. Doch als men aan een' anderen kant eens overweegt, dat die Rechters het portaal zyn, waarlangs onze *Avanturiers* de allerlaatste *Karavane* moeten doen om de Doot te *recognosceren*, is het maar *represaille*; ook waagt een *Voleur* altoos een dukaat tegens een' duit, namelyk zyn leven tegens een beurs van een twyffelachtig gewigt. Het is eene zaak die verwondering moet baren te zien, hoe onverzaagt die *Partizans* van de groote wegen het laatste nootlot vertrotsen. Een eenig staaltje moet'er Hermes den Lezer van verhalen. Het is dikmaals een gebruik dat de *Chirurgyns*, als 'er eenige wakkere keerels *gecondemneert* zyn om hunne laatste *pelgrimagie* te doen, naar de gevangenis gaan, om van die Heeren een ligchaam, waarover zy doch niet lang *disponeren* konnen, onder de waerde te koopen, om het zelve wederom stuksgewys aen de liefhebbers van de Ontleedkonst uit te venten, door daarover publyke lessen te doen. Twee *Chirurgyns* dan daalden, twee jaren geleden, in het verwezen hol van *Newgate*, kozen een keerel uit als een valk, en *accordeerden* met hem voor een somme van twee guines, om zyn ligchaam (het geen hy in zyne vryheit vry hooger waardeerde) na dat het door de waag van Tyburn zou gewogen zyn, te mogen bezitten. Het *akkoort* getroffen, en de penningen ontfangen zynde, begon de Engelsche Verkooper zoo gulhartig te lagchen, en met zyne ketenen te

rammelen, dat de Hofmeesters der Gaudieven (hier te lande Dienders genoemt) dachten dat de keerel dol wiert, en een van hen naar de oorzaak van die ongewoone vreugt begon te vragen. *G**damme* (zei de vrolyke Borst) *de Chirurgyns zyn bedrogen; ze zyn gepiert; ze hebben het spek wech; want.....* hier begon hy wederom zoo hartig te lagchen, dat het schaterde, *want ik worde morgen* (zeide hy) *in yzere ketenen opgehangen*.

De Maat van *Wenschen* is de Maat van *Gelukzaligheit*. De Lukgodinne geeft alle menschen te veel, en een ieder te weinig. Een Gierigaart is altoos alleen, zonder paert, zonder knecht; en als hy alleen is, is hy in het allerergste gezelschap. Zyn geltbeurs is zyn hoop en eenige toeverlaat, en om daar niet van af te dolen, heeft'er hem de D*** met diamante ketenen aan vast geklonken. Johan de ***, die meer dan een halve millioen kontanten bezit, zeide eens tegens een vrient t'Abdera: *Ik verteer jaarlyks niet meer met myn geheele familie dan driehondert guldens. Indien ik in uw plaats was* (*repliceerde* de andere) *zoude ik my zelven een grooter huur toeleggen*.

Tusschen het ontfangen van *prezenten* is groot onderscheit, of zulks geschiet voor of na. Een schoone blonde Kamenier, meer dan eens haar Tederheitje aan een vrient vertrout hebbende, had dikmaals omtrent de *prezenten* misgerekent, en meer *complimenten* dan Fransche pistolen voor haar onderdanige diensten ontfangen.*Monsieur l'Abbé* ****, die niet ongevoelig was voor twee groote blauwe oogen en eene Engeletrony, verzocht van haar de laatste gunst, met eerbiet en beloften van, enz. *Monsieur l'Abbé* (zei *Mademoizelle*) *wat onderscheit is 'er omtrent het ontfangen van prezenten? O, een groot onderscheit* (*repliceerde* hy) *ik heb u een douzyn pistolen voor een zekere gunst belooft; zoo gy die ontfangt na het genot, is het eene* Erkentenis; *maar indien gy die accepteert voor het genot, is het eene* Loontrekking. *Wel Monsieur* (zei het lieve Lam) *dan zal ik die* 12 *pistolen als eene* Loontrekking *aannemen*.

D. v. *** is een Schuimlooper, die 't niet scheelt hoe vele smaatheden hy verzwelgen moet, mits dat hy zyn buikleer mag uitrekken als een' Perziaanschen trommel. Deze verzogt onlangs van Hermes eene Zinspreuk, om voor zyn Italiaans schoorsteentje te doen schilderen. Welke hem daarop aanstonts *fiat* verleende, en na een

weinig bedenkens hem 'er een toerichte, verbeeldende een Ezel, die zyn' bast vult in een velt vol distels en doorns, met deze woorden:

Pungant, dum saturent.
Dat my de Distels vry van dertle tongen steken,
Als myne ontembre maag
Altoos maar even graag
't Gebraat mag slikken, en geen druivevocht ontbreken.

Orpheus, een oud Grieks Dichter, was geboortig uit Thracie, een groote Europesche *Provincie*, tegenwoordig *Romanie* genaamt. Men *debiteert* hem als Auteur van 39 Gedichten, waarvan tegenwoordig geene overblyfselen gevonden worden. Het is waar, dat 'er sommige spaanderen en Liederen zyn die zynen naam voeren, maar de fynste kenners *restitueren* die aan *Onomakritus*, dewelke geleeft heeft in de 66 Olympiade. De vrolyke *Luciaan* meent dat *Orpheus* de eerste is geweest, die den Grieken de *Astrologie* heeft geleert. Misschien dat zyne Lier daarom in den hemel onder de starren is geplaatst. *Zelden kan men eene Erkentenis hooger opvyzelen*. *Plutarchus* en *Plato* verzekeren ons dat *Orpheus* nooit vlees proefde; men is onkundig of het is geweest door *scrupule*, eigen aan sommige Heidensche Geestelyken; of door onthouding, gelyk *Pythagoras* en zyne Navolgers; of door *fantasie*, als verscheide hedendaagsche. Hy wort om zyne *excellente* Lier en Muzyk den Zoon van Apollo en Kalliope genoemt.... zie wat'er *Horatius* van zingt:

Unde vocalem temere insecutae
Orphea Sylvae,
Arte materna rapidos morantem
Fluminum lapsus, celereisque ventos,
Blandum & auritas fidibus canoris
Ducere quercus.

Hy was getrout met *Euridicè*. Deze Dame, bemint van *Aristeus*, zoon van Apollo en Cyrene, voor zyne vervolging vluchtende, wert van een Slang gebeten, en besturf die quetsuur. *Orpheus*, die haar vry meer beminde dan een voornaam Zanger zyne *Leliane*, ondernam 'er een wandelingetje om naar de hel, op hoop van haar te verlossen (menig eerlyk man zou'er de zyne wel naar toe wenschen) en verkreeg dat Juweel voor omtrent zoo lang, als de Richters het vermaak van zyn Muyk hadden genoten.

De Ouden stellen Apollo als de oorspronk van alle plagen; by voorbeelt van de Pest, Hongersnoot, enz. hierom *addresseerden* zy zich in hunne hondertjarige Lofzangen aan dien God, en baden hem, dat hy doch zyne schichten weer op zou steken en zich bevredigen.

Conditio mitis placidusque telo.

Homerus zegt, dat de pylen van dien God de Pest in het Leger der Grieken bragten. Wanneer *Horatius* zingt, dat de boog van Apollo niet altoos gespannen is,

Neque semper arcum tendit Apollo.
Od. 10.I.2.

verstaat hy niet, dat Apollo de menschen altoos geen kwaat aanbrengt, maar het *contrarie*. De sommige maken eene belagchelyke uitlegging van deze woorden, wanneer zy willen uitdrukken, dat de geest niet altoos even strak wil zyn, maar zyne uitspanning moet hebben; en het is zonneklaar, dat *Horatius* nooit op diergelyke uitlegging verdacht is geweest. Dat vele plaatsen van die of diergelyke natuur dagelyks als gedraaide Zuilen in onnatuurlyke bochten geslingert worden, zal Hermes thans overslaan, doch van tydt tot tydt in zyne volgende *remarques* aanraken. Thans is hy voornemens aan den deftigen *Argus* eens te gedenken, dewyl die dusdoende, wilde Hermes den Oceaan der Outheit zoo ver inzeilen, wel in 't vergeetboek zoude raken.

Hy denkt of de goede vrient *Argus* wel een *civiel contrakt* met dien man mogt hebben opgerecht, die den driedubbelen *Diadeem* aan den Paus *Silvester* vereerde; of dat hy, volgens eene Rabynsche stelling, een Lykbus met gedroogde Spinnekoppen ergens zal hebben opgedaan, dat hy zoo onverwacht met een Fransch Vaers, waarin voor het allerminst maar achtien a twintig feilen zyn, komt opdonderen. Die goede Slokker is 'er achter. Hy wil toonen dat Afrika het voortbrengen van Wonderdieren alleen niet is toe te schryven, gelyk men tot nu toe van gedachten is geweest, maar dat de Muiderberg het genoemde waereltdeel daar jegens in 't minst niet behoeft te wyken, dewyl die dagelyks of ten minste wekelyks iets diergelyks uitbraakt; zoo dat de Lezers van het wonderschrift Argus genoot-

zaakt zyn volmondig uit te galmen, dat zy wekelyks, en zulks hoe langer hoe erger, duizende ellendige en middelmatige hoedanigheden in de Muzikale noten van dien wekelykschen keteltrom bespeuren. t'Zedert eenige maanden is *Argus* van een bergkristalle Litringetje tot een heldere saffire Roos gegroeit, en zelfs meenen zyne Mecenaten, dat 'er iets van den Diamant in hem begint door te flikkeren. Dat hy in het toekomende maar zorge drage dat hy zynen *politiken* Toetssteen niet ontsiert door *termen* van *ingezulte*, *geconfyte*, en zoo voorts. Dat trekt te veel op Doppen en Zemelen van het Menschdom; die d'Ambassadeur *Gundomar* CANAILLE gedoopt heeft. Hy trachte liever naar de bloem, ten minste zoo hy meer begunstigers zoekt te ontmoeten. Het is waar, dat de Inkt van Hermes hem t'sedert eenige maanden eene koleur van de Jongste van Drien heeft meêgedeelt; maar het is (indien hy 't recht begrypt) tot zyne *avantage*. De groote *Argus* heeft immers wel *geremarkeert* dat een Juwelier ons altoos een schoon Juweel aanbiet in een doos of kasje dat met zwart fluweel is gevoedert, en zulks om desselfs luister af te zetten. Wel *ergo*, dus *trakteert* men de verdiensten van fatsoenelyke luiden als *Argus*; een scheel Poëetje als den *Autheur* van den *Beschouwer*, of sommige mindere *Delinquanten*. Doch laat ons overgaan tot iets dat meer van het *serieus* bezit.

Men zegt dat eertyts een slecht Doktor een goet Boumeester is geworden, en dat enkelyk door behulp van de Natuur. Hedendaags ziet men uit de puinhoopen van chitsen en katoenen een Advokaat voor Dames van een middelbare *capaciteit* opspringen: *apparent* dat'er meê ruim zoo veel Natuur als geleertheit zal onder schuilen. Wel (zou men *Argus*konnen vragen) waar wil dit heenen? Zal de D****, nu hy out wort, in een Kluizenaar veranderen? en zal een magtelooze, die 'er geen *Eene*, al was zy van *Engele extractie*, kan bewaren, voor alle die mededogende Zuiglammeren in de bogt springen? Zou hy de blozende en doorrype pruimen van Damast, nu zyne tanden door 't gebruik van onrype en wormstekige vruchten verstompt zyn, beginnen te misachten? Waar zal dit op uit draeien, Heer *Argus*, op Monnik of Soldaat? gewis op 't een of 't ander want Hermes gelooft altoos niet dat het op de kap zal zyn, dewyl 'er weinig oprecht naberou te hopen is by eenen die de *oude Hel vergelykt*

by zyn Overgrootvader: en, om zoo een' heerlyke stelling te *completeren, noch durft twyffelen of Lucifer gevallen is* †... Wonderbare *Orateur*, die stichting en vermaak belooft te geven in geschrift, daar gy altoos en onstichtelyk in uwe *conduites*, en onvermakelyk in *converzatie* zyt geweest!

De geheele Schepping aast op zich zelven: geen levend schepsel is'er, of het wort bewoont: een Vloi wort door duizent onzichtbare diertjes geplaagt (waarschynelyk om den mensch te *revengeren*) wanneer zy als een koordedansser op en neer huppelt. Dat een Luis een luizig dier is, ziet men door een gemeen *microscopium*. Ja men stelt als eene vaste waarheit, dat'er meer levende Diertjes, die voor onze oogen onzichtbaar zyn, op en in een *Behemoth* of *Leviathan* azen, dan 'er zich zichtbare schepselen op het oppervlak van het geheelal bewegen. Zoo dat een ieder edeler schepsel van zyn geringer de *Basis* en 't onderhout is.

Wanneer Hermes *considereert* wat al Ruspen en Spinnekoppen uit zyne papiere *compositie* haar voetsel halen, neemt hy die voorgaande stelling tot zyn troost. Hier meê verstaat hy schrale Zangers, afgemende Poëtasters, kwaataardige Sluikertjes en halfbakke Grossiers in Zemelen, die zy op het bovenste vel van de zeef der Berisping verzamelen. Thans zal hy met eene toevoeglyke Fabel op die Letterhelden eindigen:

Eenmaal waren de Uilen, Vleermuizen, en diergelyke Nachtvogels, onder de breede bladeren van een' ouden onvruchtbaren Vygeboom vergadert, wiens dichte schaduwe hen voor de zonnestralen bevrydde. Zy begonnen op eene vriendelyke wyze den naam van hunne nabuuren te *diffameren*, en op 't laatst viel d'angel van die *conversatie* op de Zon, die zy eenparig met de eertytels van lastig, *inpertinent* en al te doorsnuffelende vereerden. Waarop de Zon, die deze Heeren Nachtravens had beluistert, aldus *replicerde: Hoe is het mogelyk, Dezerteurs van het Licht, dat gy my, die u in een oogenblik tot assche kan verzengen, durft diffameeren: maar weest gerust; de eenigste wraak die ik tegen u oeffenen zal, is, dat ik u dagelyks zal beschynen*.

† *Zie Argus*, *Num.* 26 *p.* 108.

No. 22
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 19 *Dec.* 1720.

Versibus exponi tragicis res comica non vult.
HORAT. in Arte.

EEne schoone Dame, die ruim twee parten van haar leven in een koets (het schynt dat Juffers gaern gehossebotst worden) en een derde in de Operâs en Schouburgen had *gepasseert*, zei onlangs tegens Hermes, dat'er doorgaans op zaken van het uiterste gewigt het allerminst wert *gereflecteert*; *By voorbeelt*, vervolgde zy, *is het verlies van een volmaakt Akteur niet wel zoo beschreielyk voor zyn troup, als de doot van een wakker Generaal schadelyk is voor zyne Armeê? De laatste is wel een bolwerk voor Lant en Vryheit, doch de eerste een Tuchtheer en Leermeester voor de Zeden: hy bestraft de feilen zoo aangenaam, en zyne boertige en ernstige reflectien worden met zoo vele uitwendige sieraden vergezelschapt, dat men zyne stem nooit kan noemen een* vox clamantis in diserto, *maar ter contrarie een Muzikale harange, opgepronkt en vereert met het volmaakste van beide de Sexen. Beschou maar eenmaal, myn oude Hermes* (zeide Madame) *de differerende personagien der aanschouwers in een' Schouburg; dat voorwerp alleen is magtig om den onverschilligen Boer van Ezopus luchtsprongen te doen maken. Sommige zyn gejuweelt als Oostersche Koningen, andere opgetralyt als wasse poppen; dees is behangen met een' zyden en wollen buit, in vollen vrede op een' ligtgeloovigen Winkelier behaalt; geene bralt met de nieumodische galonnen van een' besnuifden Franschen Vluchteling; een derde pronkt met een Tabatiere*,

waarvan hem het fatsoen noch de konst ooit een penning gekost heeft, terwyl Korinna hare Mechelsche kanten (die, zonder aan 't vagevuur van d'Admodiatie Zuivergelt gegeven te hebben, in Hollant gelant zyn) aan eene incommoditeit van negen maanden verschuldigt is. Maar het voornaamste (ging zy voort) *is dit, dat indien onze gedachten in onze aangezichten geschildert zyn, ach! myn goede Hermes, wat kan'er glorieuzer beschouwing door iemant uitgekipt worden, dan de hartstogten van Haat en Liefde, Jalouzy en Vertrouwen, Razerny en Vreugde, Liberaalheit en Gierigheit, Wraak en Vergiffenis, in den halven cirkel van de lonken en blikken der Aanschouwers, als de ontstelde golven van eene worstelende zee te zien op en neder dynen! dan ze te zien* (zeide zy al vorder) *met eene aangename beweging onder gaan, en voort uit den afgront van eene geveinsde vergetenheit, als de kokende baden van Kuma, weer opborrelen! wat is 'er heerlyker, dan door een zielverrukent concert van overeenstemmende Muzikanten te participeren aan 't verstant, d'egaliteit, 't humeur en de verdiensten van 't puikste der stervelingen! En wat is 'er deftiger*, herhaalde die Jonge Spruit (dewelke onder de regering van Vrou Jakoba voor d'eerste reis in haar *virgineele* fuikje de Lamprei van het huwelyk had gevangen) *dan het ophalen der gordynen*?..... op het woort van Gordynen bestreek de Droomgod met zyne yskoude vingeren de oogleden van den ouden Hermes, die door deze *faeminine oratie* tot 'er doot toe *gefatigueert* was, en dompelde hem in zoodanig een vermakelyk gezicht, dat hy *geresolveert* is den wel- en kwalykmeenenden Lezer het verhaal daar van mede te deelen.

Hermes dan droomde, dat hy wandelde over de Aphesche gebergten, van eeuwigheit gedoemt tot het dragen van sneeu- en hagelparuiken; en het scheen dat hy in die *exercitie* wert opgelicht door een Kabouter, wiens kleed uit meer koleuren bestont dan het palet van een Bloemschilder. Deze knaap sprong, of liever vloog met hem tot de opperste toppen van die natuurlyke Piramiden, van waar hy niet alleen zonder yzen beschoude de rondom verheve spitsen die de azuurblauwe wolken doorboorden, maar desgelyks de vervaarlyke neêrwaarts dalende spelonken en yselyke afgronden, waar langs men door eene groote verscheidenheit van bevroze winterwegen, dewelke langs alle kanten met doorschynende verzilverde yspalissaden waren *gefortificeert*, genootzaakt was neêr te dalen. Het eerste

dat hy (na zyne oogen, welke hy, om in 't afdalen niet wervelziek te worden, vast toegenepen had, ontsloten te hebben) beschoude, was een van de voortreffelykste gezichten des geheelen aartbodems. Nooit heeft *Damon* grooter *varieteit* van koleuren in zyne klaverbeemden gezien; nooit *Lykoris* levendiger groen op de grazige oevers van den Riviergod der Abderiten; nooit *Korilas* zuiverder kristal in de ruischende beekjes van de Charante, of *Glycera*, de Tuiltjesmaakster, oit meerder en zachter bloemglanssen op de panneelen van haren *Galant*, dan alhier de oogen van Hermes vervrolykten. Hy was niet weinig ontzet, een Paradys te ontmoeten in het midden van witgebaarde rotsen, onguure bergen en gryze steenklippen. Men zag'er duizende *Parterres* van allerhande gewassen, dewelke zonder de schikking van eene konstryke hant een heerelyker order in die onorder waarnamen, dan die gene, dewelke door de boeien van de konst zyn verdeelt. In het midden van dien natuurlyken Lusthof deed zich een Paleis op, dat, van verre gezien zynde, een koningklyk gebou geleek, door eene overspelige navolging van Vorstelyke bousieraden; doch van naby beschout zynde, bespeurde men, dat de steenen, zonder behulp van kalk, losjes op elkander lagen, de muuren uit met lym en verfbestreke planken en deelen bestonden, en dat de *fundamenten* van dit uitwendige *Persepolis* zoo bouvallig waren, dat alles met het minste wintje kraakte als brandende bladeren van droogen lauwerier. De Godinne van dezen Burgt stont waggelende in eenen cirkel van Kroonen, Septers, Hartogstabberden, Herdersstaven, Romeinsche Altaren, Bokalen, Trompetten, Slagzwaarden, Apothekers flesjes, Vederbossen..... en duizende diergelyke Meubelen. Haar toeleg was, om, als eene vervalle *Coquette*, de aanschouwers door eene *mechanische* schoonheit te verblinden: hierom vertoonde zy liever hare rykdommen en hoedanigheden by het kaarslicht dan by de fakkel van *Aurora*. Haar aangezicht was meer besmeert en beschildert dan een Italiaansche kerkgevel, en haar ontbloote boezem en armen waren met ketenen en sieraden van valsche gesteenten opgesmukt. Zy noodigde een ieder met aanlokkelyke woorden en betoverende gebaerden in haar heiligdom; des Hermes, die zelden een Jozef op het kapittel van *negative* is geweest, en nooit rekenschap geven zal, dat hy by de Juf-

fers weigerachtig is bevonden, *resolveerde* om, door de bemiddeling van eenige *moderne medailles* (de *Dames* en Oostersche Koningen moet men altoos door *presenten* naderen) aan dat vermaak deelachtig te worden. Maar, helaas! hoe bedriegelyk zyn de menschelyke gissingen! hy wert, in plaats van een zielverrukkend voorwerp te ontmoeten, verwelkomt door een opgerecht Praalgraf, overdekt door een zwartfluweele stacikleet, aan de vier hoeken opgehouden door vier aanzienelyke *personagien*; de twee voorste waren gedost in Romeinsche Wapenrokken, en hunne Helmkammen pronkten met spierwitte Adelaars? de twee laatste verschilden in kleersieraden en gebaerden; want de een zwaaide met zyn linkerhant een' ryksstaf van Lelien, en de ander bralde met een' goutgeelen Komeindekaas, op het *avantagieuste* geplaatst in een' porceleinen schotel. De veelkleurige *Demon* gaf aan Hermes bericht, dat die twee Romeinen waren die twee vermaarde Tooneelspeelders, namelyk de groote *Kalliopus*, waar *Terentius* zoo dikmaals van gewaagt, en de schoone *Roscius*, meer dan eenmaal aangeraakt van den welsprekenden *Cicero*. Die met den Lelientak was de verstandige *Moliere*, dewelke onder de *glorieuse* regering van Lodewyk den XIV. heeft gebloeit; en die met den Komeindekaas de vriendelyke *Jan Baptist*, *gerenommeert* door vaerdige antwoorden en engelachtige Dochters. De voornaamste *Akteurs* van de Haagsche en Leidsche Schouburgen waren geplaatst in nissen; de Treurspeelders, als *Quiriten*, met *Point de Venise* dassen, *a la Steinkerke*, en gekoleurde Kinstrikken; de Blyspeelders waren opgeschikt met de dragten van alle Europesche Natien; en verkoelden de lucht met vale Cyprestakken, verzilverde Lauwerieren, en (*honoris & odoris gratia*) hartsterkende Rozemarynspranten. Maar wat tong zoude eene volmaakte schets, overeenkomstig met het droevig voorwerp van dit navolgende, konnen geven? Men zag vier tedere Nimfen met de natuurlykste bewegingen van een' innerlyken druk, gelyk de Zusters van Faëton op den oever van den Po, deze *porfyre* Lykbus met zilvere tranen begieten, en met stilzwygende uitdrukkingen van *Vaarwel, ô beste der Vaderen, en getrouste der mannen*, bejammeren; waarop men eindelyk, gelyk een vuur dat uitbarst, de zwaarmoedige lucht door dikmaalsherhaalde hikken, zuchten en doodelyke klagten, als door een vierdubbelen

echo, hoorde weergalmen; welke wedergalm dan, door de bronze stemmen der *Akteurs* herkaatst zynde, een geluit *formeerde*, dat een ieder met eene eerbiedige en heilige inblazing vervulde.

Het ongedult van Hermes kon niet langer beteugelt worden; dies vroeg hy den gemarmerden Kabouter, wat geheiligde assche in die *Urna funeralis* besloten was, en wie die Najden waren, dewelke zoo mededogende in hare eigen traanrivieren zwommen. Doch het antwoort was ruim zoo verschrikkelyk als het geluit, dat de Stierman *Thamus* ontfing, voorby Paxes, tusschen Tunis en Morea, varende, 't welk hem belastte te verkondigen, dat de groote God Pan gestorven was; want de vraag was naaulyks voorgestelt, of het geheele *Auditorium* gilde: *De groote J. v. R. Direkteur van twee Nederduitsche Schouburgen, is verscheiden!*

Daar stort die Palameed, na veertig jaar te worstelen.
Daar daalt de Schouburgzon veel lager dan zy plag.
Daar valt de gryzen kop, 's mans uitgedient gezag,
Die 't dubble Schoutooneel met slagtant en met borstelen
Zoo trou verdedigde. en hy, die, als eene zuil,
Stont pal voor 's Schouburgs eer, en schimp en smaat hielp deelen,
Springt nu als Markus in den kuil,
En plettert door zyn' val die dubble Vreugtkasteelen,
Die noit de Naneef, wie ze ook immer mag gebiên,
In zulk een' luister weêr zal zien.

Een onverwacht geraas van een' *animalen* galm, die door een' vervaarlyken slag vergezelschapt was, opende de uitgestrektheit van Hermes groote blikken, en zyn eerste voorwerp was, die *conversable Dame*, die, by *mankement* van Toehoorders, meê een uiltje had geknapt: doch de reuk van een tweestoops fles Franschen Brandewyn op Orangebloemen, die de vermaledyde *Lou*, Hermes *familie*-kater, van boven neêrgesprongen had, gaven waarschynelyker blyken dat hy volkomen wakker was; en leerde hem met een, dat 'er dikmaals al vry vele waarheden onder de schorsse der droomen bedolven leggen; en dat het ruim zoo nootzakelyk is altoos een droomboekje in voorraat te hebben, als alle de *Theologische Traktaten* van den grooten Zanger en *Autheur* der *Coccejaansche Venus.*

Stultitiam patiuntur opes.
HORAT.

Uit Roome schryft men, dat de Princesse *d'Ursini* haren naam verandert heeft in Marquise *della Torre*, om daar door den titel van ha-

re Hoogheit te bekomen. Onder de Maan is'er geen dwazer Narrekap dan de beooging van *qualiteit* of eertitels; en niets dat minder *reëel* is. By voorbeelt, een Fransch Officier, na meer laerzen versleten te hebben dan *Agamemnon* of *Aiax* (want die stonden de gansche belegering uit zonder *reparatie*) en meer wonden ontfangen te hebben dan een geschilderde gekwetste op een *Chirurgyns* uithangbort, wort vereert met een *chimerique* Ridderorder van *St. Lazarus* of *Louis*, waarvan hy een Spaansch Officiers inkomen trekt, dat is, vuur en licht, zoo hy gelt heeft om het te koopen. De Zoon van een onbarmhartige Woekeraar ruilt zyns vaders ziel tegens een' moedernaakten Eernaam van *Myn Heer de Marquis*, en valt, als de verloren Zoon, na twee of drie jaren *posessie*, in den verkensdraf van zyn *primitief* Niet. Een ryke winkeliers Dochter of Burgerjuffertje versmelt als *Gom Tragant* op 't gezicht van een sneeuwitte pluim, *gechamareert* kleet, vier of vyf fyne hembden, die wekelyks met veel omzigtigheit tweemaal gewassen worden, een lange stekade, twee paar lubben met Brusselsche kanten, en een noit betaalde blonde paruik (dit alles te samen *gekalkuleert*, maakt een *compleet* Vendrig uit) en verpant voor die geleende pluimen veeltyts haar fortuin en gezontheit. O Ydelheit der Ydelheden! Waar in bestaat de *distinctie?* Is het niet in Schuldenaar en Schulteisscher? en men behoeft geen groot Redenaar te zyn om uit te cyfferen aan wiens kant de *avantagie* is. Zou het niet eens in een eeu mogen gebeuren, dat een Kleermaker, Paruikmaker, Zaalmaker, of diergelyke *Mechanicus*, tegens een groot Heer, dat een kwaatbetaler was, zeide: *Het is een fantastike distinctie, myn Heer, tusschen u en my; ik schyn u Dienaar, en gy myn Meester, en ondertusschen pronkt gy met myne livrei, en ik ontfang geen gagie?* Hermes meent ja.

Te Parys wort veel gewag gemaakt van een *Italiaan*, die, na men voorgeeft, den steen der Wyzen heeft gevonden, benevens de konst om Marmersteenen en Diamanten te smelten; ook zegt men, dat hy *considerabele prezenten* aan zyne *Maitressen* vereert. Hoe 't smelten van Marmersteenen in zyn werk gaat is Hermes onbewust; maar hy is ter *contrarie* door en door overtuigt, dat'er niets krachtiger is, en van eene spoediger uitwerking om het hart van Juffers te verzachten, te bewegen, en tot medelyden te kneeden, dan gout en juweelen.

Des of ons *Ovidius* zingt, dat hy, by *mankement* van goude of zilvere legpenningen, de Romeinsche Popjes een dichtje in de hant stak, echter zou de vermakelyke *Argus* hem konnen *contradiceren*; die, wanneer hy drie jaren tegens wil en dank in het *Lant van Beloften*, onder de verdrukking van een' onbeleefden Schulteischer moest doorbrengen, in al dien tyt geen een eenig vaersje aan haar voor betaling heeft konnen *debiteren*; zoo dat de Hals, als een Londensche *Prentice*, de helft van een leidend gedult-*Novitiaat* manmoedig heeft doorgestaan.

Belangende het hersmelten van Diamanten, of de *transmutatie* van de metalen, zulks komt Hermes waarschynelyker voor, alzoo hy beleeft heeft, dat een klein scheel mismaakt Bespiedertje in een diepzinnig *Theologant* is *getransmuteert*; dat'er uit het element van een Wynschenker een Ambassadeur is opgestaan; en uit een' *gedelabreerden* katoenwinkel een wekelyksche *Bouffon* is komen opborrelen: zoo dat men oogschynelyk bespeuren kan, dat, gelyk de zon de verachtste stof (slyk en drek) in schoon gout kan veranderen, de fortuin desgelyks uit de verachtste schepzelen (in spyt van verdiensten) aanzienelyke mannen kan voortbrengen.

Raadzel.

Zeker Schryver vergeleek eertyts den Kardinaal *du Perron*, die veel verstants bezat, doch slechte beenen had, by het beelt van *Nebuchodonosor*, dat is, een gout hooft, maar potaarde beenen. Dat men nu onzen kleinen scheelen *Pasquillant* eens mogt*compareren* by den kop van *Polifemus*, namelyk na dat 'er *Ulysses* met zyn gespitst branthout eene *manuale operatie* opgedaan had, dat is, *blint van geest en blint van oogen*; zou dat al heel misgetast zyn?

Τὶ τυφλω καὶ κατοπτρω.

Quid caeco cum speculo?

Lees, die hier van de meening weten wil:
Wat doet een Blinde met een' bril?

Navita de ventis, de bobus narrat arator,
Enumerat miles vulnera, Pastor oves.

De aangenaamste uuren van het menschelyk leven zyn de uuren van eene aangename *conversatie*; doch dan moet men geen Krygsman met de *Bulla Unigenitus*, geen Kluizenaar met de Kourant, of geen Koopman met de *Aphorismata* van *Hippokrates* onderhouden. Een man die zulks *tenteerde* was waerdig dat hy voor een *St. Innocentius* geboekt wiert, al was hy zoo sterk als *David*, zoo glad als *porcelein*, of zoo welsprekent als een Westfaalsche *Jonker*, wiens kleet doorgaans, als dat van *Ezau*, naar de *jagt* of naar *eikelen* riekt. De gansche werelt is maar uit tweederhande persoonen opgestelt, *Active* en *Passive*; doch men moet de *passive* soort, waardoor Hermes thans de lieftallige *Yjuffers denoteert*, met iets aangenamers dan een *Groenwyfs-convensatie* van *Erten* en*Boonen*, *Blomkool* en *Asperges*, *trakteren*. Onder zoo veel groente moet noodzakelyk een stukje vleesch gemengt worden om het den vereischten geur te geven, doch geen *Paerdevlees* van *Hartdravers*, wier *Meesters* somtyts al hunne *couragie* op het tipje van de tong dragen, en dikmaals, eer zy halver weg zyn, *adem* mankeren. Dit dan rypelyk in alle deelen overwogen zynde, *interdiceert* en verbiet Hermes (als daar toe van *Kato Censor* gevolgmagtigt zynde) aan *zeker Persoon* de *continuatie van diergelyke laaggezielde methoden*, ja zelfs in het toekomende in de tegenwoordigheit der Juffers geen *hout*, *turf*, *takkebossen* of andere brandende stoffe te noemen: eene eenige *combustibele materie* uitgezondert, namelyk die alleen, dewelke de *Stofscheiders* van *Cytherea* gebruiken, om het *dekoctie-keteltje* van het *menschdom* in eene *gematigde warmte* te onderhouden.

- - - - Si quid novisti rectius istis
Candidus imperti, si non, his utere mecum.
HORAT.

De Sekretaris van zekeren Brief, aan Hermes *respektive* Drukkers afgezonden, mitsgaders allen andere, die zulks in het toekomende mogten willen ondernemen, wort verzocht wat verstaanbaarder te schryven, dewyl Hermes, die op verna de beste *Student* niet is, 'er twee Engelsche brillen op verstompt heeft; en voortaan dusdanige *Missiven* te *frankeren*, alzoo 'er tegens de *Portbrieven* (Hermes zal zekerlyk *Briefporten* willen zeggen) *geprotesteert* wort, te meer, dewyl die zoodanig *multipliceren*, dat het schynt als of de lucht met niets anders dan met brieven voor Hermes bezwangert was.

No. 23
***Rotterdamsche* HERMES.**
***Donderdag den* 26 *Dec.* 1720.**

Gratior est aegris Medicina, cum celeritas famulatur officii.
PRISC. in Praef.

HErmes, vermoeit en afgeslooft door eene *parlementaire* vergadering, die zonder eenige wettige verhindering tot tweemaal vierentwintig uuren *geprorogeert* wiert, viel juist, op Leeuwenburg komende (meer by geval dan met voordacht) met zyne gedachten op eene *passagie* van *Demokriet*, alwaar hy de wonderwerken van het Opperwezen in de samenvoeging van redelyke, onredelyke, en bloedelooze Dieren optelt, en aldus begint: *Wat is 'er* (zegt hy) *heerlyker dan gout, azuur, de flikkerende koleuren op de Vlindertjes van de Schuimgodinne, of de geamailleerde schaakborden op de huit van de Lybische Serpenten! Wat Konstenaar heeft meer uitgestrektheit dan een Spinnekop; meer voorzienigheit dan een Mier, en meer rezolutie dan een Leeu of Arent? en wie is 'er die meer zorg en liefde voor zyne jongen betoont dan zy? Examineert het allergeringste plantje, Heibloemtje, en byna onzichtbare kruitje, ieder heeft zyne gestalte, gedaante, en particuliere eigenschap*. Van daar weit hy vorder over de vruchten der Aarde, Aardbevingen, Zeeonweeren, vuurspouwende Bergen, lichtende *Meteoren*, Donder, Blixem, Buskruit..... en eindelyk valt hy niet op het tweede redelyke Schepsel, maar op het eerste, den Man. Op die laatste woorden, *den Man*, bekroop een loome vaak, die van een' diepen slaap *gesuccedeert* wert, de oogen van Hermes; en zyn *senti-*

ment is, dat 'er onder de Maan niets is bekent dat schielyker slaap verwekt dan de Man of deszelfs *productien*. Hoe *faciel* zulks te *proberen* is uit de Treurspelen van een voornaam Dichter aan 't Y, dewelke, als Prometheus, uit *Klei geformeert* zyn; uit de wekelyksche *remarques* van een' Argus; uit de geschifte Hazesaus van een leelyk, oud, uitgedient, en uit zyn' laatsten post verschopt Zangertje; uit de doodelyke *ordonnantien* van een verwaand *Medicus*, of uit de Narre-*contenantie* van een' bekaaiden Drukker; zal Hermes thans met zyne gewone *moderatie* overslaan, en den draat van zyne afgebroke vertelling, als een getrou Historischryver vervolgen.

Hy stortte dan in een' aangenamen slaap, die hem in een' aangenamen droom bragt, en waaromtrent hy nu in een onaangenaam verlangen is hoe zyn verhaal den Keizerschen en Malkontenten bevallen zal.

Hermes zag een aaloude Bosschagie, wiens gryze stammen en duizentkleurige schorssen met een oneindig getal schimmen, spoken en gespenssen waren bezielt, en wiens treurige takken door donkervale Vleermuizen, pikzwarte Ravens en rontgeoogde Papegaaien van Minerva, tot hunne wortelen wierden neêrgebogen. De grond van dat afgrysselyk Woud was bemarmert met groene en orangekleurige Hagedissen, gekarbonkelde Padden en gevlamde Slekken. De kruiden van dit schrikkelyk Bosch *participeerden* van deszelfs naarheden. Geene welriekende Camperfoely of goudgeele Eglantieren streelden reuk en oogen; noch men zag 'er geene spierwitte, purpere of inkarnate hartsterkende Rozen, om hare schoonheit en lieffelyken reuk van de Mingodes uitgekoren,

> *Misschien, om dat de Roos niet lang haar schoon behout,*
> *En 't ingebeelt vermaak van Venus ras verflout*.

De blikken van Hermes ontmoetten geene van die aanlokkende Natuurtafereelen, maar wel stekelige doorens, brandende netelen, vergiftige *Napellus*, droevige Nachtschade, en de doodelyke *Thora* der Waldenzen. In het inkomen wert hy eene onderaartsche grot gewaar, waarin hy *rezolveerde* langs eene *irreguliere* dreef van hondertjarige Eiken, en spitsgetopte Mast- en Cederboomen, neder te dalen,

het geen hem zoo wel gelukte, dat hy eindelyk, na een stervend kreupelbosch *gepasseert* te hebben, in eene pikdonkere zaal, die door eene eenzame stilte nog gruzamer wiert, *arriveerde*. Nauwelyks was hy (na gissing) vyftig treden gevordert, of zyne ooren ruisten door het schuiffelen van gekamde Waterslangen, die in de donkergroene golven van eene driftige Rivier, door onbekende Monsters verzelt en in malkanderen geklist, op en neer dobberden. Hier was goede raat duur. Het *avanceren* scheen een onvermydelyke doot, en het te rug keeren eene gevaarlyke onderneming. Eindelyk nam Hermes een *rezolutie*, overeenkomstig met zyn' moed: en, na het gebet van *Brutus* driewerf herhaalt te hebben, wierp hy zich, als een tweede *Leander*, in dat grondelooze zog. Maar, helaas! hy ontmoette, aan d'overzyde opborrelende, geene blanke *Hero* of blauwgeaderde *Thetys*, maar wel een voorwerp dat magtig was een' Leeuwentemmer de borstels als een Everzwyn overent te zetten. Zyn eerste voorwerp was een Schroompaleis, waarvan de vyf Orden niet opgetrokken waren uit *Toskaanschen* Marmer, yzerharden Porfyrsteen, blauwen Arduin of Korintisch Metaal, maar die uit eene verzameling van alle de Kernekelhuizen van den ganschen aardbodem bestonden. Hermes beschoude met waterachtige oogen de grontvesten van de met mos en lis begroeide dootshoofden; zuilen uit uitgemergelde pypen, schenkels, en groengekleurde rugstrangen *gefabriceert*; en kapiteelen, uit korte en lange ribben, met yskoude ysbeenen doormengt, te saam gezet: doch alles was zoo onkundig en misselyk door eene *compositie*-kalk van Syropen, *Conserven*, *Electuarien*, *Gommen* en *Olyen*, aan malkaar *gecimenteert*, dat'er op *differente* plaatzen koets en paerden konden door *passeeren*.

Dit prachtig *Monument*, dat Hermes uitwendig voor het Keulsche Kerkhof van *St. Ursula* met haar elfduizent Maagden aanzag, stont nacht en dag, als de deur van Acheron, voor de gaande en komende, wyt open; en menschen en dieren, Vogels en Wysgeren, Doktoren en Vroetvrouwen, Chymisten en oude Wyven, Chirurgyns en Tovenaarsters, Baartschrappers en Kruidbereiders, Bedelaars en Kwakzalvers, waren daar in alle onderee*ngelogeert* als in een Persiaansche *Caravansera*. De *Bassecourt* praalde met twee moedernaakte beelden, levensgrootte, *gedistingueert* door het mannelyke en

vrouwelyke. Deze *figuren* werden uitwendig van die bovengeboemde geviert als twee *Chineesche Pagoden*; doch inwendig *bestudeerde* de meeste van die Aanbidders niets dan de totale *destructie* van die volmaakte Konststukken. Onder de waerdige en *sincere* Aanbidders *distingueerde* Hermes den grooten *Deskartes*, uitvinder van de *Glandula Pinealis*; *Harveus* van den omloop des bloets, *B**** en *R**** van het Spinnekopsvlies; *Silvius*, de geessel der koortzen. Den Ridder *T*** defendeerde* de *Moxa*. *B**** herstelde de simpele en razende, en zoo voorts, terwyl de tydt Hermes schynt te willen betwisten *Piso*, *Bartholyn*, *Sydenham*, *Jongston*, *S****, *H**** en duizende andere, eenigzins, dan slechts ter loops, aan te raken. Maar hoe vermakelyk was het hem, de *Apothekers* dat deel te zien begroeten, waar langs de *Cibethum Orientale* geboren wort: de *Chirurgyns* namen alle de uitwendige partyen in hunne *protectie*; de Barbiers maakten belagchelyke strykades voor hair, baart en exteroogen; de Vroetvrouwen streelden het *Os Ischion*; de Oude Wyven en Hexen genazen de tantpyn, kolyk, wratten en wormen; en de Kwakzalvers en Bedelaars, dewelke geenzins voor dit boven-*gemontionneert* gezelschap wilden wyken, na onnoemelyke brieven van uitdaging aan alle *epidemicale* kwalen gestuurt te hebben, dreigden beide de Sexen met eene achtbare bescherming.

Onder alles scheen dit wel eene van de belagchelykste vertoonig aan de oogen van Hermes te maken, t.w. hy zag een klein leugenachtig Zwitzertje, dat nooit den kop uit den modderpoel van onkunde zou hebben opgestoken, ten zy het door de lelyblanke handen van adelyke *Dames* (de Sex *estimeert* somtyts praters en onwetende) en de vermogende armen van onversaagde Krygsoversten uit zyn Niet was opgetilt geworden: die laatste *riskeerden* nochtans vry meer met dit Beultje, dan of zy dagelyks aan het vuur hadden *geëxponeert* geweest. Dit Helmanneke, ziende dat zyn *credit* zoo gewakkert was, klom op een zegeteeken van vermoorde Lyders: en, na eene *St. Bartels-massakre* onder zyne *patienten* uitgevoert te hebben, daalde hy naar beneden, *gemunieert* met de navolgende *Certificatie:*

> *Multas illustras animas dimisit ad Orcum*.
> HOMER. Iliados.

Benevens zyne zyde stont eene *pararelle* Morgenstar van *glorie*, te weten, een man, die (zoo verdiensten te erkennen staan) met hoefyzers in plaats van Luiksche schoenzolen moest hebben gehartdraaft; doch by geval een bywegje in de geneeskunde ontdekt hebbende, namelyk om de zonder der jeugt *taliter qualiter* te *soulageren*, zoo sprong hy uit den Rolwagen van *Galeen* in de *equipage* van een Zuidzee-*Aktionist*, krabbelde eenige onnoodzakelyke *medicinale Traktaatjes* tegens de *Patronesse* die hem broot had gegeven by malkaar, en verschoot in vollen luister als een star die uit haar' draaikring voorover buitelt.

Hermes, die eene natuurlyke *aversie* heeft van *destructive* voorwerpen, kreeg trek om wederom wakker te worden, en zyn' droom door eene *geinventeerde* ontwaking te verkorten, wanneer een *gechamareerde* Kwakzalver hem kwam *supplieren*, dit volgende *advertissement* (in *faveur* van eenen zyner *Confraters*) in den papieren Hermes in te lassen. De Martdoktoors-*Oratie* was zoo klemmende en nadrukkelyk, dat hy *gerezolveert* is door deze waarschouwing een' droom, die hem al lang verveelt heeft, *cavalierement* te eindigen.

Waarschouwing.

Een wonderbaar *Operateur*, die meer dan dertig jaren heeft *gestudeert*, eerst om zich zelfs, en dan om zyne *patienten* (is het niet van hunne kwalen, ten minsten van goude en zilvere Legpenningen) te *soulageren*, *probeert* een persoon te zyn die ongeloofelyk by vele *Souvereinen* en luiden van de verhevenste rang *geëstimeert* is geweest. Hy heeft meer wasse zegels in ronde blikke doozen dan de voornaamste Tinnegieter *Assietten* of Tafelborden bezit; meer *Medailles* dan de gryze *Antiquarius P****; meer *certificatien* dan een *geconsommeert Ambassadeur* na een' t'zeventigjarigen dienst; en meer Kasteelen dan de *Chevalier d'A****, die'er op eenen avont vyf in den smeltkroes van eene mislukte *Basette dissolveerde*. Hy toont veertig brieven, alle *gedateert* uit *Muskow* en *Petersburg*, onderteikent *Knees Ivan Low Asininikof*. Hy *presenteert* altoos twee *Bojaren* op een'*Knees* toe te geven. De *Beglerby* van *Bithynien* bezoekt dagelyks zyne gekruide Badstoven, en de *Bassa* van *Bosnien* is hem altoos een *admirabel Pa-*

tient geweest. Deze *qualiteiten* zyn van eene dubbele adelyke geboorte, benevens eene onwaerdeerbare *modestie* vergezelschapt. Iemant van de Heeren, de werelt wars, en zat van dagen zynde, gelieve zich op het spoedigste in die handen te begeven, die noch de adelyke lucht van de bovengenoemde grooten *exhaleren*.

NB. *Of wel de genezing van eene zekere kwaal voornamelyk zyne professie is, echter begeert zyn Ed: daar over niet dan tusschen vier oogen aangesproken te worden*.

Het schynt dat de vrienden van Hermes voornemens zyn door zyn papier de Juffers te *instrueren*. Hier nevens volgt een Brief, dien hy dezen morgen, op een *sujet* dat zeer *delikaat* is, ontfangen heeft.

Sr. HERMES,

Alle geborgde sieraden *cederen* altoos voor een kleet dat weinig *gevarieert* is. Een Tuinbed, vol schoone bloemen, is wel een bevallig voorwerp, maar het dompelt de aanschouwers in eene groote onzekerheit omtrent de keus. Wat *plausibele* reden kan een Juffer *allegeren* die 's morgens vyf of zes uuren met haar *Toilet consulteert?* Of zou het zyn om een bevalliger wezen te hebben, dan dat, waarmê zy, zoo fris als een versontloke Lenteroos, uit de liefdezee van haar ledekant is komen opborrelen? Konnen kostelyke *Oreilletten*, zoo konstig in hare ooren geplaatst, hare *Galands* zoo veel vergenoegen geven als die betoverende schoone oogen? Een Diamante *Coulant*, die op een' sneewitten boezem rust, kan geen *agrement* mededeelen aan die twee yvoire Tweelingen, die dat juweel onderschragen: het kan een man *tempteren* om een dief, maar niet om een Minnaar te worden. Laat *Korinna* haar *defigureren* als eene beschilderde Pop; de *Tour* syne paerlen, een *bouquet gefigureerde* bloemen, en een *Coiffuur* Brusselsche kanten, zullen mogelyk (gelyk stalkaarssen) de oogen der aanschouwers voor een *moment diverteren*; maar helaas! zy konnen de onvolmaaktheden van hare Troni niet *changeren*. Is het voor ons dat de Juffers zich met zoo veel zorg opschikken, waarom ons daar jegens niet *geconsulteert?* Hermes wort verzocht de Juffers te *persuaderen*, dat niets aangenamer is dan eene natuurlyke schoonheit in een' natuurlyken opschik, en dat een *galand* man

verplicht is meer achting te hebben voor de *Manufactuuren* van de Natuur, dan voor die van de Konst. Ik ben,

Uw E: Dienstbereide en zeer gehoorzame Dienaar
N.N.

Deze volgende Brief is van een geheel andere natuur. Het komt Hermes voor dat die persoon, aan wien dat *request geaddresseert* is, meer boenders dan dansschoenen heeft versleten; doch zy is d'eerste Herderinne niet (zoo wy de oude Liedboekjes mogen betrouwen) die een' ryken Graaf heeft opgesnapt; of het eerste Melkmeisje niet, dat door een' Baron is veradelt. De Daemon van Hermes heeft deze *missive* gevallig *geattrapeert*, en levertze zynen Lezer zoodanig over als ze is, die het dikmaals *gerepeteerde* UW, UW, kan overslaan.

Aan BARBARA op het Delfsche Veer,

Allerliefste Lam,
De starren hebben onze trou besloten: en om u te overtuigen dat ik by myn zinnen ben, zal ik dit maar alleenig zeggen, dat, schoon ik maar eens met uw blozent aangezigt ben gezegent geweest, ik echter meer schoonheit vinde in uw Mopmuts dan in de *fontange* van een Haagsche Saletjuffer. Uwe naturelyke streken in het draaien van uw' bezemstok bevallen my beter dan de bestudeerde *grimassen* van een Dames waeier. Uw dienstbare deugden versieren u meer dan myne doode Mamaas kabinet met kraakporcelein versiert is. Uw geheele persoon is zoo zuiver als kristal, en stof en spinnewebben krygen vleugels op uwe komst.
Ik ben een persoon die de helft van zyn kapitaal verteert heeft om de halve werelt te overtuigen dat hy een halve gek was, en met de overgebleve helft zal ik d'ander helft overtuigen dat ik fraai aan de beterhand kom. Daar resteert niet anders, lieve Barbara, dan u te zeggen, dat ik juist de schoonste niet ben; myn persoon is vry wat kort, doch 't geen ik in de lengte mankeer zal ik in de dikte goet maken. Adieu, myn Lam;

De getrouste van alle Vryers,
BONIFATIUS WERVELZIEK

By *Mr. Alexander Samuëls* worden nieuwe *gepraktizeerde* Breukbanden gemaakt, dewelke allerlei soort van Breuken, hoe zwaar die ook zyn, konnen inhouden. O driemaal over en overgelukkige *Mr. Alexander!* Die uitvinding is van meer nut dan het Oost en West, de *quadratuur* van den Cirkel, de Steen der Wyzen, de groote *Elixir*, of de *Utopische Republyken*. Deel Hermes die konst meê; en zoo de *Bils* ooit wederom keert, verbint hy zich om levend gebalsemt te worden. O hoe zullen de stylen van uw huis in het kort of lang niet aan spaanderen geraken, wanneer de breuken van de Heeren, *Olim Merkator* en *Nuper Dives*, die zulke rampzalige *Herniâs* op de onder water bedolve klippen van de ontstelde Zuitzee gestooten hebben, verbonden moeten worden! Och! *Mr. Samuëls!* zy zullen malkander als een spel kegels onder den voet gooien; doch wie ze zal opbeuren, *Mr. Samuëls*, is tot noch toe voor Hermes een duister raadsel.

Neen, Damon, tracht niet meer naar d'ondermaansche weelde.
Uw strydbaan zy de Deugt die d'Ondeugt lang verveelde.
De Rede zy uw snoer. een hartstogt is maar wind.
Versma al 's werelts zorg: ontboei van 't aartsche uw zinnen.
De Min- en Lukgodes zyn ligt om te overwinnen,
Want d'een is maar een Wyf, en d'ander maar een Kint.

Pignorius verhaalt dat de Grieken, die de beschaaftste aller natien zyn geweest, door eene daar toe *expres* gemaakte Wet de Slaven het schilderen verboden, uit vrees dat die adelyke konst door een' *servilen* geest of hand besmet zou worden. *Horatius* zingt, dat *Alexander* van niemant geschildert wilde zyn dan alleen van *Apelles*.

Edicto vetuit ne quis se praeter Apellem pingeret.
HORAT. I.2.Ep.

Ovidius zegt het volgende van eene geschilderde Venus.

Si nunquam Venerem Coïs pinxisset Apelles,
Mersa sub aequoreis illa lateret aquis.

De Hermes wort uitgegeven, te Rotterdam by *Joan Hofhout* en *Arnold Willis*; Amsterdam *Oosterwyk*, *Ratelbant* en *Rank*; Haarlem *van Lee*; Leiden *Knotter*; Haag *vander Burg*; Delf *Boitet*; Dort *Outman*; Utrecht *Charlois*; Middelburg *van Hoekke*; Vlissingen *Willegaarts*; Goes *Bakker*; Bergen op Zoom *Overstraten*.

No. 24
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 2 *Januar*. 1721.

Per varios casus, per tot discrimina rerum,
Tendimus.....
VIRG.

DE bewegende oorzaak van dit volgende geval is oorsprongkelyk uit de onverwachte *visite* aan Hermes van een vrient, die *infatigabel* is op het kapittel van een onuitputbaar *discours*, doch dat altoos met iets nieus, aangenaams en leerzaams vergezelschapt is. Zyn *Paradoxum* (zeldzame stelling) bestont hier in, dat 'er een verhevener geest in een van de menschen afgezondert leven (by voorbeelt Karthuizer Monniken, *La Trappe*, de Bewoonders van den Aventyn en diergelyke) dan in eene met gevaren en bezigheden *geaccompagneerde* levensmanier vereischt wort. By deze okkazie beschimpte hy de bezige luiden van deze eeu niet weinig, dewelke zich zelven zoo bovenmaten waarderen, om dat zy altoos in eene *continuëele* beweging zyn. Zyne *Satyrâs* rolden voornamelyk over de *Fabrikeurs* van *Quincampoix-Manifaktuuren*, over Scheepstimmerluiden van de Zuidzee, de Molenbazen van de West, en diergelyke *virtuosi*; en hy by geval een stuk zilvergelt, ter waerde van zes stuivers, op Hermes tafel ziende leggen (het is opmerkens waerdig dat de diepzinnige Geleerden, als *Hermes*, *Argus*, *scheel Jantje*, de *Komediant Kosmus*, en zo voorts, altoos eene *Memoria localis* bezitten, en de *quantiteit* van hunne penningen als eene bestudeerde les van buiten konnen op zeggen) zeide hy: *Ik tart iemant van die voorge-*

noemde active Persoonen het hondertste deel der avanturen van dien Schelling (indien het mogelyk was dat hy ons een historisch verhaal van zyn leven mededeelen mogt) op te tellen. Nauwelyks waren die laatste woorden in de dunne lucht verdwenen, of een mismaakt Schepsel, byna zoo leelyk als de Stalmeester van de rosse *Leliane*, verscheen op het onvoorzienst; en, zonder Hermes of zyn' Medeprater den minsten tydt te gunnen om zyn persoon, die uit een kort begrip van het allerhelste was saam gestelt, te ontleden, of eenige vraagpunten te *proponeren*, zeide hy met een schor *accent: Schrik niet, Heeren; ik ben die zelve Daemon, die Theofrastus, zoo vele jaren in zyn krakkeelyzer besloten zynde, als Kamerling en Pedagoog heb bedient, en noch onlangs de gedachten van den ouden Hermes in zyne droomen heb bestiert, en in het toekomende altoos zal bestuuren. Ik zou my* (vervolgde hy) *niet dan tegens den zevenden Maart hebben gedeklareert, maar dewyl ik bespeure, dat de vyanden van dien gryzen Majâs Zoon, my door eene koffykoleure Magt ten dierste aanbevolen, als Hydrâs koppen multipliceren; dat een out scheel verschopt Zanggodinnenpaapje, door eene schakeling van jaren ontgeest en ontmant, Hermes met een Heidensch wierookvat, vol* assa faetida, *tracht te berooken; dat een Argus, die meer een mantel dan een doosje natte Konfituren, en meer hembden dan manchetten ontbeert, als een verminkte Spitsboef hem van terzyde op 't lyf valt, daar hy, als een Nyltiran* (Krokodil) *eertyts blooaardig voor Hermes retireerde; dat de volontaire Akteur van Kosmus, Berymer van* Soloné, Merodach *en de* Gewroke Bloetschande, *en de Don Quichot van* Donia Purezzavilla *cirkulaire Missiven en Ottamannische dreigementen detacheert; dat een Groene Bokking jongen, die eertyts voor een glaasje Schiedams Gorgelwater zyn scheef gebou tegens de Galeiketenen van Marseille waagde, door een ketel met Tabak aan de Fransche wal te brengen, zich nu associeert met een' twyffelachtigen Drukker, die nooit van zyn Vrou permissie kan krygen om in de winteravonden alleen by het vuur te mogen zitten, uit vrees van daarin te zullen storten, en, als een zinnebeelt van den Assenwoensdag, in stof te veranderen; dat die, zeg ik, reukeloos genoeg zyn om hunne profane wapenen, waarmê Sampson de Filisteinen versloeg, tegens Hermes op te sparren, en.... om die en diergelyke Agresseurs en Verweerders de tanden te bieden, offereer ik (schoon buitens tyts) myne hulp aan Hermes, en zal niet alleen aanstonts u het vermaak geven van aan dien*

Schelling den tongriem te snyden, maar zelfs de afgekeurde Romantsche duiten te doen spreken. A sa (vervolgde de Kabouter) zich *addresserende* aan den Schelling:

Inscribas chartis, quod dicitur Abra cadabra,
* *Donec in angustum redigatur litera sonum*.

Hierop begon de Schelling zich langzaam op te rechten, vyf a zes perikuleuze kabriolen te snyden, zes a zevenmaal te hemmen, en op 't laatst met een' zachten zilveren toon het volgende relaas van zyn' levensloop over te leveren.

‘Ik ben geboren (sprak hy) aan geene zyde van een' berg, grenzende aan een Peruaans Dorpje, en *arriveerde* voor d'eerstemaal met den vermaarden Piet Hein in Hollant. Zoo ras ik gelant was wert my het Indisch pakje uitgeschut, en men zond me naar de Dordsche *Akademie*, om op goet Hollantsch hervormt te worden. Ik wert *gerafineert* en *genaturalizeert*, en pronkte aan den eenen kant met een' strytbaren Ridder, en op d'andere zyde met de *respective* wapenen van de Provintie. In die heerlyke *equipagie* wert ik met eene begeerte bezielt om deze nieuwe werelt te doorreizen. De Inwoonders begunstigden myne natuurlyke *dispositie*, en leverden my zoo vaerdig van d'eene in d'andere hant, dat ik meest alle hoeken en winkels doorloopen had, eer ik vyf jaren out was. Eindelyk verviel ik, tot myn onuitsprekelyk hartenleet, in de klauwen van een' ouden Geltwolf, die my in het Rasphuis van een yzere kist sloot, waarin ik vyf a zes duizent medemakkers ontmoette, die zoo wel als ik onder dien vermaledyden gelt-*Inquisiteur* kwynden. Na eene gevangenis van vele jaren, hoorden wy op het onvoorzienst met een' koevoet op onze kist trommelen, en die op 't laatst met een moker open slaan. Die goetaardige Verlosser was de neef en erfgenaam van den gryzen Woekeraar die op 't gypen lag. Wy werden nog dien zelven dag *gesepareerd*; en het was myn nootlot aan een' *Apotheker* voor een potje *Electuarium purgans* verruilt te worden. *d'Apotheker* gaf my aan een *Groenwyf*; dit wederom aan een' *Vleeshouwer*; de *Vleeshouwer* aan een' *Tinnegieter*, die geen duimbreet voor *Holstein Pleun* in het gieten van *stoopen* behoefde te *cederen*. De *Tinnegieter* schonk my aan een *kreupel Pasquil-*

* Het schynt dat'er iets misterieus onder dit Vaers schuilt, want de Auteur van Paulus gebruikt het in zyne Kanteekening.

Drukkertje, dat, eerst de drukpers, en toen de werelt, met de *Zeden der Wilden van Kanada* vergiftigt had, en dagelyks met oneven beenen een' geheelen *Sodiak* van sluipkroegjes doorliep, en jaer in jaar uit geen nuchter speeksel loosde. Dit *Koningkaarsje trocqueerde* my voor een kansflesje Wacholder Hippokrene aan een *Grossier* in Snorwater; die verdronk my wederom in een schraal pintje Franschen Wyn, by een verzopen *Tappertje*, Michieltje den *Kikker* genaamt; dat my noch dien zelven dag aan een *zootje Baars* op de *Boerevismart* besteedde; zoo dat ik vrolyk en welgemoet (Schellingen zyn ongemeene liefhebbers van *cirkuleren*) overal *peregrineerde*. Somtyts kocht ik Lant en somtyts Speelkaarten: en ik heb meer dan eens een *gereduceert Ingenieur* in een Fransche driestuivers-*Ordinaris en prince getrakteert*. In het beste van myn fortuin wert ik *gearresteert* van een oude *superstitieuze Toveres*, die my (nooit heb ik de reden waar door konnen onderscheiden) voor een' Broetpenning aanzag; en, na my met vele Kolrydsters-*complimenten* en Hekateesche *ceremonien* vereert te hebben, my by een Kopster voor drie bezemstuivertjes en vier en twintig duiten verwisselde. 's Anderendaags geraakte ik in de *possessie* van een' *Komediant*, die een gestempelden achtentwintig ryk was (hoe hy aan zoo veel gelts kwam was voor my een raadsel) en die *illustre Vorst quiteerde* my noch dien zelven avont voor een vierendeel *Yersche Boter* en *acht Diepwatersche Bokkingen*.
Dus wandelde ik van beurs tot beurs, tot ik op 't laatst in de sneeuwitte handen van eene *engelachtige Kamerkat* geraakte. Deze *dolende Princesse konkubineerde* met een' diepzinnigen *Schrift- en Nieusgeleerden*, aan wien zy zoo getrou was, dat'er in twaalf maanden meer ligte paerden op hare *pikeurbaan* de *exercitie* deden, dan 'er ingezulte komkommertjes in het oude Heere Logement konnen gebergt worden.
Van die *exemplare Faktoresse* in *Saucyzen van alle natien* wert ik in de moortdadige kluiven van een *gereduceert Vendrig getransporteert*, die meer vloekken dan vyanden *depecheerde*, en meer gebrek en armoede ondergongk dan een lyfeige Lyflantsche Boer (doch met vry minder gedult) Deze Yzervreter *sacrifieerde* my op een' vroegen morgen aan een *zoet lief Melkmeisje*, en bood haar de behulp-

zame hant, om met tweederlei *Melk* op de mart te komen. Eindelyk geraakte ik in handen van een' Haagschen Ligtmis, die, alles opgesnapt hebbende, my tot een *pieus* einde bewaarde, dat is, om een eindje touw voor zyn persoon te bezorgen, en dan eene *manuale* Ottomannische *strangulatie* op zich zelven te *tenteren*; maar hy verloor my 's avonts te voren in het Haagsche Bosch; waar ik zoo lang onder mos en vuil onbekent *latiteerde*, tot het geluk (dat altoos aan ons verknocht is) my een' nieuwen meester bezorgde.
Omtrent een jaar na het sluiten van de laatste Vrede wert ik by geval door een' *Franschen Vluchteling* ontdekt, die, by faut van deze ontdekking, gelyk onze eerste Voorouders, zyn' maaltyt met drooge eikelen zoude hebben gehouden. Deze droeg my, na een klein gebet, dat hy uit een tedere zucht voor zyn *appeteit abbrevieerde*, met een onbegrypelyk vergenoegen naar een Fransche *Ordinaris*; viel als verwoet op een' schotel *souppe*, die, zonder den overvloet van twee a drie emmeren waters, *excellent* zou geweest zyn; dronk de gezontheit van den *Pretendent* en de geheugenis van Lodewyk den XIV; nam ieder *moment* een *prise du Tabac*; wies zyne handen, zong een *air a boire*, en *decampeerde*, zoo wel voldaan, als of hy by *Pierre C***** aan d'eerste tafel *geregaleert* was geweest.
Myn laatste *katastrophe* is deze, dat ik onder de baatzucht van een' *Konstenaar* verviel, die, als een Dootgraver, met my naar een' onderaartschen kelder nederdaalde, met eene onbarmhertige schaar myne titels besnoeide, en zoo diefachtig *trakteerde*, dat ik tot de waerde van een' vierstuivers-penning *deklineerde*. Deze eerlyke man stierf als een St. Andries op het kruis; en ik wert, benevens verscheide mishandelde *Confraters*, naar eenen maagdelyken Burgt gevoert, en aldaar in een' vurigen oven geworpen; waar uit wy (gelyk men dikmaals afgebrande steden heerelyker uit hare puinhoopen ziet verryzen) met een' luister, die onze verwachting verre overtrof, als herbore Fenixvogelen verrezen. Wat my nu verder na deze blinkende *tronsformatie* gebeurt is, zal ik t'eeniger tydt aan Hermes met eene aangebore zilvere welsprekenheit *communiceren*.'

Dit waren de laatste woorden van dien lieffelyken

zilveren mont. Hermes zal, zoo die bewuste *familiare* Geest noch een tweede wonderwerk verricht, zulks met vermaak zynen Lezers mededeelen, en nu tot iets anders van meer of minder belang overgaan.

Uit Roome wort geschreven, dat zeker Kardinaal aan de Monniken van St. Maria *Maggiore* belast heeft, de Spaansche Wapens van voor hunne Kerk te *removeren*, en die van den Keizer in de plaats te hangen, indien zy de Siciliaansche inkomsten willen behouden. Hermes is van gevoelen, dat, zoo die Monnikken maar een weinig van het toegevende *humeur* van *St. Ignatius* Helbaardiers *participeren*, dat de Spaansche Dagon schielyk voor de Oostenryksche Ark zal nedervallen. Het is vry gemakkelyker Wapenschildekens te verhangen, dan van een vet en grazig inkomen te *desisteren*; want die *honorabele* uithangborden slagten de klokken van den Paap van Baartstro, zonder klank zyn ze Grafwapens,

Tantum valent, quantum sonant.

Hoe zich d'eenvoudige Paters van de *Societeit* onder de regering van den grooten Louis omtrent het verplaatzen van den Naam en Wapens voor de gevelpraal van *Le College du J**** hebben *gecomporteert*, en hoe *braaf* zy zich voor den Koning, en hoe *lafhartig* voor den Hemel hebben *gedeklareert*, is een ieder, die dit vaersje verstaan kan, kennelyk,

*Sustulit hic J***, posuit simulacria Regis*
Impia gens, alium nescit habere Deum.
'T Staatkundig Hoofsgebroet, Lojolâs schenziek volk,
Schrapt J*** dierbren naam uit zyn verheven woning.
En die zich vent als Godes Tolk
Verzaakt den Oppervorst ten opzicht van een' Koning.

Ook *continueren* de Roomsche brieven dagelyks het *melankoliek relaas* van des Heiligen *Klemens indispositie*, en het schynt dat de Zuilen, die zoo vele jaren het *mirakuleus* gebou van St. Pieter hebben onderschraagt, door *chagryn* en jaren *gemineert*, bouvallig beginnen te worden. In een eenige zaak is deze Opperpriester noch gelukkig, dat is, in de bezitting van een grage maag: zoo die lamp noch tamelyk van oly en lemmet voorzien is, kon hy, in spyt van het *Sacro Collegio*, noch wel de levensspan van zyn Voorzaat bereiken, ja zelfs overstappen. Een voornaam Doktor zeide eens aan

Hermes, dat een Geneesheer op het *sujet* van de Geneesmiddelen een Farizeen moest zyn. *Men moet* (vervolgde die verstandige Man) *den patient een* Aposema *(koeldrank) ordonneren, doch zelfs zich met Bourgogne- en Champanjewyn behelpen; men moet hem een Amandelmelkje voorschryven, en zelfs eene succulente Souppe gebruiken. Een Medikus moet met Bredasche Kapuinen, Hout- en Watersneppen, Patryzen, jonge Haasjes, en diergelyke Watervis van St. Hubert gevoedt, doch een zieke met een Kuikelevertje, of ten hoogste met een boutje of wiek van een Winterkoninkje geregaleert worden*: met een woort, de Geneesheer moet, volgens de stelling van dien goeden Heer, zyn eind door overdaat, en dat van den kranke door gebrek verhaasten.

Te Londen heeft *Dr. Sacheverel* een soort van een kwynende ziekte (mogelyk dat d'yvergeest van rebelly de levensdeeltjes van getrouheit heeft uitgeblust) en is voornemens om de Engelsche baden *adieu* te zeggen, en die van *Montpellier* en *Bourbon*, die eene Fransche kracht, overeenkomstig met de *constitutie* van den *Dr*. hebben, te gebruiken. Hermes heeft meer dan eens *geobserveert*, dat de ingezetenen van Scherpenheuvel eene *sincere devotie* voor onze *Lieve Vrouwe van Halle* gevoelen, en dat die van Duffel, buiten Antwerpen, meer dan eens eene *ceremoniëele visite* aan de *Lieve Vrouwe van Kevelaar* betalen. Het zal waarschynelyk op diergelyke voorbeelden steunen, dat *Dr. Sacheverel* de heilzame Baden by Badmington *mepriseert*, Baden, die door de Konst van *negromantie*, en door den Koning *Lud*, zoon van *Bladud*, zyn opgerecht, en met meer *festoenen* van krukken, laerzen, banden en houte bakken, door erkennende Pelgrims zyn vereert, dan de Spaansche Kapelle van het Amberes Kasteel, uit wiens *Balkony* de Heilige Kapucyn, *Pater Marcus ab Aviano*, 'er duizent door eene *mirakuleuse Benediktie*, en tien duizent door eene mislukte uitwerking heeft *gecureert*. Doch zoo *Montpellier* of *Bourbon* weigerachtig zyn om de onbekende kwaal van den *Dr*. uit de rooien, verzoekt Hermes zyn Ed. zich aan de *Lieve Vrouwe van Rotha* te *addresseren*, en een proef der *artificieele* Baden van den dubbelen Arent of dubbele Stamhuizen te nemen; maar zulks moest *cito cito* geschieden, alzoo het waarschynelyk is, dat'er een *Interdictie*-ban op die *Kruiderbaden* zal *geappliceert* worden, om door dat verbot ons Lant, dat door twee langdurige Oorlogen van manschap is uitgeput, daar langs wederom te *recruteren*.

Die eerst de zee en 't water met een houte vlot en linne lappen heeft aangetast, moet een dolle *Kompeer* en reukelooze Snoeshaan zyn geweest. De Burgermeester *Fabatus* heeft zich nooit aan dat element willen betrouwen; *want*, zei die vrome Consul, *het Schip is zot, doordien het altoos in een continuele beweging is. De Schipper is een gek, want hy verandert met alle winden; het water is mê de schranderste niet, want het is nooit in rust. En de wint is een dolle blaaskaak, die altyt loopt*. De *Navigatie* scheen eene zotheit aan dien *Consul*, doordien hy eene vreesachtige wysheit bezat. *Seneka* zegt zeer aardig:

Quid non mihi persuaderi potest, cum persuasum est, ut navigem?

Die begerig is om iets meer hier van te weten, leze *Horatius*, *Juvenalis* en Senekaâs Treurspel van Medea, tweede bedryf.

A propos (schoon het alhier een weinig veel *mal a propos* komt) noch een woort vyf zes van de uitvinding der klokken en dan naar bed. Daar wort gelooft dat de Heilige *Paulyn*, Bisschop van Nola, d'eerste *Inventeur* van klepels en klokken is geweest; altoos het is eene zekere waarheit, dat hy het allereerst gewaagt heeft, die in den gewyden dienst te gebruiken; daarom worden zy in het Latyn *Campanae* genoemt, om dieswil, dat Nola gelegen is in de *Campagne* van Rome. Hier volgt in een kleppelvaersje de qualiteit der zelve.

Laudo Deum verum, Plebem voco, convoco Clerum,
Defunctos ploro, pestem fugo, festa decoro.

Hermes, *geadverteert* zynde, dat vele zyner Lezers (dewyl ieder niet even historykundig is) vele zyner aangehaalde gevallen en Historien niet al te wel begrepen of wisten t'huis te wyzen (gelyk het spreektwoort is) was byna *gerezolveert* met het aangevangen Jaar eenige derzelver van zyne voorgaande wekelykschе Papieren wat op te helderen, en voor den niet al te belezenen eenige ruimer omschryving van dezelve te geven; doch voorziende dat de beleefde Argus mogelyk die *elucidatie* als een Klapwakers- of Karremans-Nieujaarsbriefje mogt *interpreteren*, zal hy zulks tot nader verzoek uitstellen. Doch wanneer'er noch iets voor een aftants Zangertje (wiens spinnekopsgaren thans op het weeftou is vastgehecht) zal zyn bygevoegt, en het verzoek mogt vernieut worden, blyft zyne *intentie* het een en ander ten genoegen of ongenoegen van zynen Lezer te volbrengen.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J. Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden *G: Knotter*, Hage *Wed: Gazinet*; Delft *R: Boitet*, Dort *J. van Braam*; Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 25
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 9 *Januar.* 1721.

- - - - Gustus elementa per omnia quaerunt,
Nunquam animo pretiis obstantibus.
JUV.

Ult Rome wort geschreven dat de *Kardinaal Althan* den *Kardinaal del Guidice*, den jongen *Graaf van Sinzendorf*, den *Marquis van Vaglio*, en (om dat 'er geen vermaak zonder een hant vol zeeschuim is) de volmaakte Princesse *Carbognano*, op een heerlyk *festyn* heeft onthaalt.

Mogten *Klaudius Civilis*, en onze kortgehairde Voorvaders eens opzien, en op diergelyke *festynen geregaleert* worden, zy zouden ten tweedemaal, als *Tantalussen*, in het midden van die lekkere, doch aan hen onbekende *delicatessen* den adem uitblazen.

Quanta est gula quae sibi totos ponit apros,
Animal propter convivia natum?

Rampzaalge Slokaart, die een gansch wiltzwyn verslint,
Een Dier, het geen men maar op groote feesten vint,
Die sneeu en ys verzwelgt, en met de straf der bergen
Uw' wellust en het vuur der heete keel gaat tergen.

Dank hebben die vrypostige Vluchtelingen, die onder de gescheurde Liermantels van eene *plausibele* en quasi *propter penetas* vrywillige verhuizing, eene reeks van onbekende zonden (waar onder die doodelyke konst van koken en smooken geene van de geringste is) in

ons lant hebben ingevoert, en noch dagelyks, als weldoenders der Geneesheeren, Chirurgyns en Apothekers, die * *stof van Erffenis perfectionneren*. Hermes is van gevoelen (mogelyk dat zyne inbeelding in 't kinderbet legt) dat de meeste liefdezwakheden van Vrouwen en Juffers, in ryke en weelderige familien uit de Pandorâs-doos van die verhittende *Ragouts*, tot de teeling aanzettende Pasteien, en al te kittelende *Souppes* opstygen. Want een lekkere toebereide schotel vol *morilles*, *truffes*, hanekammen, aspergietopjes, stoelen van artichokken, *vermicelli*, zweeserikken, enz. deelt altoos meer begeerte mê dan voetzame kracht, en verhit het bloet en lichaam. Een Fransche *Ragout* is ruim zoo verderffelyk voor de maag als een bokaal voorloop van Brandewyn. De eerste instelling van die gemengde vodderyen is geweest om den zieken *appetyt* te verwekken, en niet om den smaak der hongerigen te verzaden. De voornaamste kwalen van onze jonge Heeren zyn te wyten (de Juffers en het wynzwelgen uitgesloten) aan die vervloekte *compositien* van vergiftigde *Fungi* en *Champignons*, aan die slymerige Oievaars-*traktementen* van groene Kikvorssen, en de Reigers-*ordinarissen* van stinkende Waterrotten: zullende Hermes de *Karakollen* of gehuisde Slakken, alzoo de Heeren Doktoren die met hunne *medicinale* bescherming hebben vereert, thans niet eens aanraken. Ook zal hy, wegens de achting voor de onrype vruchten, en verachting van de rype, dit alleenlyk zeggen, dat, zoo die wellustige pestwint wakkert, het te duchten is, dat jonge Dochters van vier- a zesentwintig jaren alzoo deger uit de mode zullen geraken, als de manhafte knevelbaarden van onze eerelyke Voorouderen.

Het komt Hermes voor als of de ziekte van Mejuffer de *Negotie*, zyne groote Vrindinne, den schryflust in sommige harer Minnaren deedt opwakkeren, alzoo de volgende *Missive*, hem korteling door een kleinen besmulden Beuling van een Jongen in de hant gestopt, hem toeschynt uit een Koopmans pen gevloeit te zyn, of schoon'er hier en daar wel schynt door te stralen, dat de Schryver van dezelve in zyne jeugt onder den ticheloven der Latynsche Scholen heeft doorgegaan. En vermits Hermes kan bespeuren dat ze in zyn *faveur* geschreven is, vint hy zich eenigzins geprest om ze zynen Lezer

* Van de Fransche Gifmengers genoemt, *Poudre de Succession*.

mede te deelen, 't geen (*contrarie* zynde) zekerlyk niet te wachten stonde, vermits Hermes thans uit alle oorden zoodanig wort aangebast, dat hy 't niet oirbaar zou vinden zyn eigen oneer aan den dag te brengen. Zie hier wat de Vrint *Verisimilis* zegt; hebbende Hermes goetgevonden, zynen Lezer deszelfs *Missive* woordelyk en letterlyk open te leggen.

VRINT HERMES,

Ik heb over eenige dagen by een jong Drukker, die, om dat hy tot dato dezers noch ooren heeft, zyn eigen hair draagt, een misverstandig *Misverstant* gekocht.

Hoe dikmaals is de zaak niet aan het woord verknocht!

En daar uit de Kanibaalsche loftuitingen, waar mê de *Auteur* u tracht te besproeien, met afgryzen gelezen, doch een ieder is overtuigt, dat het zyn gewoonte is, de *Ezelszaal* van zyne eige overtredingen altoos op de schouderen van zyn' Evennaasten te leggen, en zyne geburen met dat geen, dat hy onmagtig is voor de werelt te verantwoorden, te beschuldigen. Een eenige zaak echter *surpreneert* my, dat, daar hy zoo taalkundig is als *Argus*, zoo belezen als de *Toneelspeler Kosmus*, zoo gemaniert als zyn *Drukker*, zoo geleert als de *Schryver van geleerde Uittrekzels*, en zoo kuis als die *Zeemagnaat*, waar tegens hy zyn eerste *Rypaart* voor een *Bespieders-plaatsje* trocqueerde, dat hy (zeg ik) geen onderscheit stelt tusschen Hermes, den Zoon van Jupiter en Maja (somtyts van de Zangers Ligius, Argiphontes, Nomius of Cyllenius genoemt) en tusschen Hermes Trisgemistus.

Hermes Trismegistus was een Egyptisch Filozoof, die gebloeit heeft na Mozes. Hy is d'eerste geweest, door wiens toedoen de Wysgeerte, die de Egyptenaren binnen den omtrek van de Starrekunde en de wiskunde bepaalden, begon te ontluiken. In zyne eige taal heeft hy een samenspraak, waar in eene Asclepius ingevoert wort, opgestelt.

Na hem is'er noch een andere Trismegistus geweest, die desgelyks een Wysgeer was, een Leerling van Syrianus den Sophist, en mededisciepel van Proclus. De stellingen van beide zyn al te stigtelyk om ze aan uwen Antagonist, die altoos een onstichtelyk leven

gevoert heeft, mê te deelen. Alleen verzoek hem om in 't waarschynelyke (waar van hy grooter liefhebber is als van de waarheid) zich klaarder te distingueren. Ik ben

UE: gehoorzamen Dienaar
VERISIMILIS.

Men leest uit Napels dat de nieuwe *Rezident* op eene statelyke wyze in de kerk van *St. Xaverius* het feest van dien Heilig heeft geviert.

De eerwaerde Paters van de *Societeit*, die in het jaar 1540 door *Ignatius de Loiola* (na dat zyn eene looper in de belegering van Pampelona gekraakt was) is opgerecht, geven overtuigende voorbeelden van wat kracht en nut de konst is van Welsprekenheit. Men zegt dat zy altoos in een onderaartsche kapel, een' drievoudigen Altaar verbeeldende, in *Hieroglyfische* teekenen, Ulysses, Demosthenes en Cicero hebben opgerecht, waarvoor zy dagelyks eenige *pieuze Litanien* opzeggen. Zy hebben, zoo in de *Mechanische operatie van den geest*, als in d'algemeene Redenvoering, een nadrukkelyk *accent* uitgevonden, een *accent* dat de Koningen verzacht, en de zondaren verhart; de getroude *Dames* versmelt, en de jonge Juffers versteent; de *Devotarissen* tot eene uitstortende mildadigheit beweegt, en de schaal van Themis in eene goutbalans van den onregtvaerdigen Rentmeester *metamorfozeert*. In 't kort

Xaviers dekoktieketel
Is 't, die, als Acheron, Korinna, die vermetel
Daar aan haar' havix-neus of nieuschier oog betrout,
Altoos in maling houdt:
Des zy, om opschik voor den alterknaap te vinden,
Verkwist haar ouders lant;
Het fyn gesteent verpant;
En tot gerief van dien beminden
Al 't heilig erfgout, zoo vele eeuwen lang bewaart,
Ruilt voor een Hexentaart.
Dus rooft men, onder schyn van Goden-
*Belang, een ieder 't zyn, en bryzelt G** geboden.*
Ontwaak, bedroge man in dit berucht klimaat:
Leer van den Yr het wis hulpmiddel voor dit kwaat:
Ontman den Paap, hy zal uw' bykorf strax verlaten.
Den angel wech, hy 's wars van d'echte honigraten.
Fluks dan, Kapuin, naar 't hok, en stoof daar in uw vet.
Laat d'echte Haan de zorg wat kwaal zyn' hinne let.
't Verleide Vroutje zal Loiolâs geile cellen
Verlaten als de klank wech is van A... bellen.

Censura maximae omnium magistratuum reverentiae, plurimae potestatis, tum in aliis rebus, tum maxime ad morum emendationem.
PLUTARCH. in AEmil.

Omtrent het behout van eene vrye Natie is een *Censor* (Zedenverbeteraar) 't voornaamste *instrument*. Het is waar dat Hermes een Zedenhersteller is van ten naastenby zoo veel *karakter*, als iemant, die langs de *favorabele* lotery van een Driekoningenbriefje een' Troon beschryt. Doch hy oordeelt het prysselyker, door diergelyke *fantastyke* waerdigheden de misbruiken zyner eeu te *attaqueren*, dan langs Kourant-*bouffonneries* de Lezers door gapen en geeuwen in Goudenaars te *transformeren*. Maar laat ons eens over Londen naar Parys wandelen, Lezer.

Alhier schynt het een ieder vry te staan, zyn gelt op zoodanig een manier te verquisten als hy goet vint. Dit dunkt Hermes wel billyk, maar hy vint ook, dat die staatregel eene slechte verdeeling maakt van de gemeene wegen. Want de koetzen en paerden der Magtigen beslaan markten en straten, terwyl de ongelukkige † *Peripatetici* als waaghalzen den weg *couperen*, en den hemel noch danken, dat zy 'er als Roomsche *Antyken*, dat is, zonder arm of been, niet op verminkt zyn geworden. Wat reden is'er, dat een welvarend Man, als een Japansche Afgot, een halve straat bezit, terwyl Podagreuze Stokspringers, kreupele Bisschoppen, Schilders, Makelaars en Muzikanten, als ontheupte schimmels op en neêr draven, en dat dikmaals zonder met hen allen meer dan een eenige hiel onder zes paar schoenen te voeren. Het is *remarkabel*, dat een arme zondaar, die maar een worp zesd'halven op den gemeenen weg rooft, als een Molyk wort opgeknoopt, terwyl een ander, die ons met Man en Paert den geheelen weg ontsteelt, op het eerbiedigste wort begroet. Mag een ryke Woekeraar een blaau, wit of groen lint koopen, en daar aan de Ridderorder van *St. Joris*, *St. Esprit* of *St. Andries affigeren?*.... alzoo min is het*gepermitteert* dat onedele Geltwolven, die door geen eer of *distinctie* van het gros der stervelingen zyn onderscheiden, tot *prejuditie* van hun evennaasten in koetsen rollen.

Te Roome zyn vier Poolsche Edelluiden, benevens veertien Engelsche, Schotsche en Yrsche *Lords* (*pretendentis-generis*) om het

† Discipelen van *Aristoteles*, die Περπατητικοι, dat is, op't Grieksch, *Wandelaars* genaamt wierden.

bevallen van *Madame St. George* by te wonen, *gearriveert*. Een kraamkamer, *gemeubeleert* met zoo vele *differente* Natien, zweemt niet weinig naar de Frankfoortsche Mis, en de talen naar de *confuzie* van de verheve spits van *Semiramis vesting*: ook is het waarschynelyk, dat de *harmonie* tusschen de Poolsche Pallassen en de Schotsche Bakswoorden eene aangename *rezonantie* in d'Alarmzaal zal veroorzaken. Een zaak verwondert Hermes, namelyk, waarom diergelyke *dubieuze* vorstelyke *Personagie*-vruchten zoo wel niet in het openbaar geplant als geplukt worden. Eene lading is immers meer borgtogt onderhevig dan eene lossing: ook zou eene diergelyke *conjunctie* veel *contribuëren* tot eene robuste ligchaamsgestalte; want het is niet eigen aan Draketemmers, hunne Duëllen (die tusschen Man en Wyf zyn geen van de minste) by nacht of ontyde als sidderende hazen af te haspelen. Maar hier komt Hermes iet te binnen, 't geen hy zynen nieusgierigen Lezer niet onthouden mag.

Vreeslyk nachtgezicht van Hermes.

Een Kabouter, die de vaak in de oogen durft zien, en den slaap manmoedig de tanden biet, om tot eene generale kennis van zaken te komen, moet, als een brave, de Lukgodes by de tuiten vatten; want zy is een vrou, dewelke veel *consideratie* voor stouten bezit. Den Lezer wort verzocht, in *faveur* van deze stelling, dit volgende Schrikgeval te doorloopen.

Hermes, met zyn' getrouwen *Daemon* vergezelschapt, tusschen elf en twaalf uuren 's nachts een vervalle onderaartsch Gebou *passerende*, ving *en passant* met zyn gehoor verscheide *confuse repetitien* van den naam van *Hermes*. Hy bleef hierop stil staan, en, hoorende dat de naam *Hermes* zonder ophouden herhaalt wiert, vroeg hy aan *Daemon*, of het niet mogelyk was om voor eenige minuten onzichtbaar te worden, en.... Aanstonts nam *Daemon* een Litringetje (door welkers behulp *Gyges de Lydier* de huisvrou van den konink *Kandaules* had *gesaluëert*) stak het aan Hermes vinger, en draaide den steen inwaarts, waardoor Hermes zoo onzichtbaar wert als de Schryver van Paulus, naar de overlevering van zyn eerste Beschouwing. Hierop daalde Majaas Zoon naar beneden, waar hy eene vergadering beoogde, min met de pen dan met gedachten af te malen.

Aan het opperent van eene langwerpige tafel, op verscheide plaat-

zen door het kerven van Tabak uitgeholt, was een Heer gezeten, dewelke zyn gaan en staan verplicht was aan twee houte *supporten*, anders krukken genoemt. Het hair, dat de Mingodes hem diefachtig ontstolen had, wert door een servetmuts *gesuppleert*. Zyne linkerhant was bezet met een Engels vergrootglas, en zyn rechter met een ronde kopere snuifdoos. Naast hem zat een diergelyk Heer, de kroon van zyn hooft was eene blonde paruik, maar als toen ongekrult; zyne armen staken in eene groote Bevermof zonder hair. Zyn kleet blonk als een nieugetinde koffyketel: een man, groot van verdiensten, maar middelmatig van fortuin. De derde, die aan de zy van den degen was geplaatst, bezat in eigendom de *quintessentie* van de oude en *moderne* Romans; hy was de Zoon van een' voornamen Koerlantschen Diamantslyper, en noch onlangs Ceremoniemeester van een Westfaals Staroft. Tegens over dien laatsten zat eene bejaarde *Dame*, diep geleert in den Leviathan van Hobbes. Zy was omgooit met een lichtgroenen Japon, van binnen eertyts met Konynshair gevoert, terwyl een adelyk bloet door hare aderen *circuleerde*. Daarop volgde een donkergeel Spaansch Heidinnetje, zoo gevleest als de pooten van een Tarantelspin: zy was laag van *taille*, maar hoog van geest. Zy wert opgevolgt van een bekorelyke jonge Juffrou, die ruim veertig jaar tegens de huwelyksdwang geblixemt hadt, en, pas veertien dagen geleden, met een Kadet van de Marinen was getrout. Een Drukker, die volkomen op het oog voor een jongen, doch benevens zyn Wyf in den toonbank gezeten, te nauwernoot voor een Man kon *passeren*, zat naast een' scheeven Lekker, hart als een spyker; die, trots een Hottentot, met de naakte huit in't want dorst klimmen. Zy krauden malkanderen door *mutuëele* loftuitingen de opperhuit; de Boekworm door uitgekipte *sententien*, die hy van buiten hadt geleert uit de onbekende Titelplaatjes van Kosmus Treurspelen; en de Droogevisjongen met zinryke alleenspraken van doorleze Matroozen. In het midden zat een scheel, dik, en als een Buldog gedronge Heertje, dat een *mechanische* schaal, met een' daverenden vyfhoek van vier vingeren en een duim (wie weet hoe hy daar mê draaien kan) bestierde. Het eene bekken van de schaal was opgehoopt met zyne Theologische en Aretynsche Traktaten, met weinige eigen, doch vele geborgde vindingen, met goutgeele *bracelletten*, en eene onbeschryffelyke verzameling van niets beduidende rariteiten. In het andere bekken lagen de *delicate* Werken van eenen der verdienstigste Zonen des Zanggods,

onlangs door behulp van een' zedigen, doch uitmuntenden Dichter, langs de baarmoeder van de Delfsche Drukpars aan de geleerde waerelt vereert; doch zeer ongeleert door een Uittrekzel-gever der Geleerden behandelt. Deze werden (*quid non mortalia pectora cogis*) tegens de *dollebezien* van *Lusciosus* opgewogen. Hier brak het ongedult van Hermes uit: hy keerde den steen van zyn' betoverenden Ring naar buiten, vertoonde zyne vriendelyke blikken aan deze Nachtspoken; die op dit onverwacht gezicht meer *grimassen* en *gedefigureerde* tronien uitleverden, dan alle de *Akteurs* van *Gerardis Theatre Italien*, en meer *consortien* en onnatuurlyke verdraaijingen met hunne mismaakte ligchamen maakten, dan de bezetene Nonnen van Laudun: doch het bleef hier niet by, want een ongeluk is doorgaans met een erger vergezelschapt. Een vrint van Hermes, die (meer door gewoonte dan by geval) uit de vermaarde Boekkamer van den Heer *** die altoos met welgekurkte folianten van *Bourgogne*, *Champagne*, en diergelyke geleerde Traktaten *gemeubeleert* is, naar huis laverende, en door een knecht, die een toortslicht droeg, vergezelschapt zynde, kwam by geval dit ligt langs eene menigte gebroke ruiten zyne bleeke stralen op dit onderaartsch gespuis te verspreiden, waar door een ieder naar een goet heenkomen begon om te zien: d'een *sauveerde* zich langs d'opening van een *gefrikasseerde* raam; de ander langs een gootgat; een derde, als een andere *Sancho Pance*, kroop achter de tafel, als achter een houte harnas, terwyl de *Dames*, als verlepte Makreelen, uit eerbiet langs de vloer kropen, en uitgilden: *Genade en geen Justitie!* Maar het scheel Manneke, gewapent met een anker *extrakt van galnoten*, (wie kan het gelooven) klom langs eenige stapels papieren, toegewyt aan de Godinne *Latrina*, en bestaande uit laffe *Pasquinades*, Kermisdeuntjes en verschaalde Zedezangen, tot op het toppunt van een laag schoorsteentje, daalde van daar, door behulp van Lelianâs koussebanden, neerwaarts, en vluchtte (aangezet door den geessel van zyn geweten) naar de *Platea Vaccina*, als een schuilplaats voor de verachting van Hermes en het Toortslicht van zyn' vrint.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J. Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden *G: Knotter*, Hage *Wed: Gazinet*; Delft *R: Boitet*, Dort *J. van Braam*; Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 26
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 16 *Januar*. 1721.

Infert se septus nebula, mirabile dictu!
Per medios, miscetque viris, neque cernitur ulli.
VIRG.

HErmes heeft in zyne laatste vertelling ter loops gewag gemaakt van een Litringetje, dat de getrouwe Daemon zoo *genereus* aan den ouden Helt vereerde, die t'zedert van deszelfs *invisibele Nigromantische* invloejing eene nadere proef genomen heeft. Maar alzoo de overlevering, dezen Ring betreffende, een ieder niet kenbaar is, zal hy dezelve zonder veel omslag zynen Lezer *communiceren*.

Gyges was (indien men *Herodotus*, *Plato*, *Cicero*, en diergelyke geloofwaerdige Schryvers mag gelooven) een Schaapherder van den Koningk *Kandaules*, en vont, in de velden van Lydiën wandelende, eene schromelyke aartkloof, die vry minder gront scheen te hebben dan de Smeltkroes van *Markus Kurtius*, of het geweten van *Lusciosus*. Hy daalde (na een kort beraat) in dien afgront, en ontmoette, na eenige onderaartsche mylen *gemarcheert* te hebben, het monstreuze Beelt van een koper Paert met twee vensters, waarlangs men in deszelfs holte zien kon. Hy opende een van die vensters, en vont in den buik geene gewapende Grieken, maar wel het doode ligchaam van een' gebalsemden Reus, wiens kleine vinger met een' gouden Litring pronkte, die *Gyges* zich aanstonts toeëigende, aan zyn' vinger stak, en toen naar zyne Mederegenten van bokken en schapen

repatrieerde, waaronder hy 's avonts, by geval op het airtje van Caecilia danssende, deszelfs betoverende *virtuiten* gewaar wert; want als hy den steen van den Ring innewaarts draaide, was hy onzichtbaar, en die uitwaard keerende, wederom *visibel*. Indien Hermes (die nu in het bezit van dat Juweel is) de duistere spreekwyzen van de Roozenkruisbroeders wilde gebruiken, hy kon zich beroemen in d'afgronden te zyn neergedaalt, het Paert van Brons te hebben ontdekt, en den dooden Reus zyn' ring ontnomen te hebben. Doch de Hermitische *modestie* is afgescheiden van eigen lof; des zal hy desgelyks kittelende *passagie*, hoe zyn voorzaat *Gyges* daar langs in de konfituurkamer van de Koninginne sloop, en het huwelyks-*signet* (door den Koningk een Diadeem *cornu Cervi* op te zetten) bemagtigde, *genereuselyk* overslaan, om de gunstelingen van zyn papier twee a drie vrolyke bespiegelingen (doch niet zonder*moraal)* mê te deelen.

Hermes, die voorleden Maandag 's nachts tusschen elf en twaalf uuren niet rusten kon, *rezolveerde* schielyk zynen Toverring aan te doen, waarmede hy zich te post in de slaapkamer van eene bekende Schoonheit *transporteerde*. Eene lelyblanke blonde *Dame* dobberde op de liefdegolven van een zacht zwanendons, en genoot, na de verachting van drie maanden huwelyks-nieus, eene rust, die haar brutale Beddwingelant allen avont door het inzwelgen van *Liqueurs* en Wynen moest koopen. Zy streelde met eene zachte hant, die voor geene der Mingodes behoefde te wyken, het *portrait* van haar' *Galant*, dat sluimerende duizentmalen met tedere zuchtjes wiert gedrukt, en 't geen zy eindelyk op twee bezielde sneeuheuvelen plaatste. Het *Conterfeitsel* van dien Gelukkigen verbeeldde een persoon, die door acht starreteekens was *gepasseert*, die wys was zonder drift om het te willen schynen, en wiens aangenaam verstant, van de schoolpedantery *gesepareert*, de *converzatie* van beide Sexen wist te vervrolyken.

Neen 't is altoos geen jeugt die 't Jufferdom begroet,
Of 't tederst van die Sex tot tederheit verrukte.
AEneas was geen jonge bloet,
Wanneer hy zoo vol vuurs op Pans bemoste koets,
Der Woudgodinnentoets,
Karthagoos Koningin in bei zyne armen drukte,
En naderhant door Turnus doot
Princes Lavinia won tot zyne Echtgenoot.

De nieusgierigheit van Hermes bragt hem insgelyks in de slaapkamer van den afgekeurden Bedgenoot, eene kamer, die meer *sympatizeerde* met den hatelyken reuk van een Koffyhuis of Wynkelder, dan met de rustplaats van een Heer, die zoo onlangs de huwelykstaart ontgonnen had. Van verre was hy op het oog schoon, jongk en *vigoreus*, doch van naby beschout, onpasselyk, ontzenuwt en verslenst. Zyn ligchaam was kout als ys, en zyn adem heet als vuur. Een groote leunstoel, naby zyn bedt geplaatst, was *gemeubeleert* met een Japansche Tabaksdoos, drie lege *bouteilles vin de Grave*, twee uitgedronke flesjes *Persicco*, en een gebroke *Rossoli*-botteltje, een Fransche *Tabatiere*, benevens zes a zeven vuile pypen. Hy herhaalde in een zwaren droom, gelyk een *repetitie-Orologie*, verscheide stichtelyke *passagien* van zyne laatste*debauche; passagien*, zoo brutaal en walgchelyk, dat Hermes voornemens is, dezelve eerstdaags aan Argus, wiens papier diergelyke *expressien* gewoon is, *franco* over te zenden. Wie kan de noit genoeg gepreze Jufferschap berispen, wanneer die, gelyk een zuivre honigby, door de spinnewebben van diergelyke Troumisbruikers heenen vliegt, en die onedele Algerynen en doode Huwelykszinnebeelden door eene eedle verachting misacht? en wie kan haar laken, wanneer zy een *discreet* en *galant* Man verkiest, om daar door hare liefde en levens-vermakelykheden in een' gedurigen adem, en hare Rozen en Lelien in een' altoosbloeienden staat te *conzerveren?*

Van daar geraakte Hermes in een met groene en geele stof behangen Slaapzalet, waarin man en vrou eene ongeruste rust genoten. De Dame had meer vaerdigheit in hare tong dan een Hartdraver in zyn beenen, en ontlastte door bedroefde benamingen hare bedroefde Ziel. De Lyder in dit nachtpleidoi was een Zuitzee-*Aktionist*, die eerst de gereede goude en zilvere *medailles*, naderhant de *Obligatien*, en eindelyk de Juweelen *veraktioneert* had, en nu zeer geduldig de tong-*quarten* en zieldoorborende *flankonades* van eene ongeduldige Huisvrou, onder de *censuure* van een gordyn-*discipline*, manmoedig uitstont.

Eindelyk zag Hermes in een dakvenster, byna zoo groot als een Engelsche kroon, een twyffelachtig licht, en hoorde in het opklauteren van eene perikuleuze ladder eene stem, dewelke schreeude, *Mak, tak, zak, lak, bak, vlak*..... waaruit hy *concludeerde*, dat het klein Pootuiltje (want het was op verna geen Reus) *Lutanik*,

of stapelzot moest zyn; doch het Dier van naby beschouwende, zag hy dat het de Berymer van Paulus was, die zich in arbeit bevont om een Bruiloftsdicht voor een Zoutevis-weduw op te stellen. Van daar nam Hermes de reis op Leeuwenburg, en zag een bevroze Kamerkat, die, uit een venster leggende, met hare oogen een vrient *convoijeerde*, dewelke, zonder eene heilzame ontdekking, meer een *Electuarium purgans*, dan ingeleide olyven benoodigt zou zyn geweest. Zyn goet geluk bewaar hem in het toekomende voor diergelyke *Damokles*-feesten; want of 'er wel altoos geen dreigent zwaert boven het hooft van een Avanturier hangt, echter is 'er somtyts een erger ongeluk uit eene Staartstar (*Cometa*) te verwachten. Maar de dagelyksche *Gazettes* schynen Hermes te wenken om ook iet van haar te zeggen.

Uit Napels heeft men dat de *H. Januarius* de *complaizance* heeft gehadt van zyn bloet, tot een overgroot genoegen der Inwoonders, te doen vloeibaar worden. Veele Geleerden zyn van *sentiment*, dat de groote *Harveus*, de *circulatie* des bloets uit het jaarlyks wonderwerk van dien kouden H. heeft geput, hoewel het 'er droevig zou uitzien, indien onze *circulatie* zich maar eenmaal 's jaars, als een *eclipsis* of overvloejing van den Nyl, liet beschouwen. Maar *a propo*, laat Hermes den Nyl met een regel vyf zes liever eens gedenken, dan de *Santen* de kroon van 't hooft te praten.

De Nyl is een Rivier in AEgypten, zoo genoemt naar een koningk *Nileus*, die, eenmaal zyne *Kourtizans* in het lager gedeelte van Mauritanien *regalerende*, door eene generale *Urinering* aan die magtige Rivier het begin gegeven heeft. Zy wort van sommige Schryvers *Geon* gedoopt, en heeft zeven monden, waarmê zy eenmaal 's jaars gansch AEgypten bespouwt, 't geen aan dat kwylen zyne vruchtbaarheit verschuldigt is. VIRG. 6. AEneid. maakt'er gewag van:

Et septemgemini turbant trepida ostia Nili.

Zy komt uit het lager gedeelte van het lant der Moren (na eenigen tyt als een wankelbaar *Aktionist gelatiteert* te hebben) in een andere streek van Afrika opschieten, en loopt in AEthiopien, daar zy *Nigris* wort gedoopt. Dan op nieus de troubeloften tusschen Afrika en AEthiopien scheidende, *formeert* zy diversche Eilanden, waarvan het grootste *Meroe* wort genoemt. By *Meroc* wort zy *de novo* in twee armen

gesepareert... Hier zal'er Hermes, die een vyant van verdeeltheit is, laten berusten, tot zy, wederom vereent zynde, zich ontlast in d'AEgyptische Zee; en gaan nu de *Duëllisten* eens *examineren*.

Volgens de brieven van Lecce is een zekere *Don Andrea* door een Baron in *duël* dootgestoken; doch de *Don* heeft (eer hy stierf) aan zyn party een schoon paert met eene kostelyke *monture* geschonken. Indien hy dat schoon paert, aan den Baron geschonken had, na dat hy gestorven was, zou dat nieus ruim zoo wonderlyk zyn. Maar (*serieus* gesproken) is'er wel iets zoo zot en beestachtig als een *duël?* By voorbeelt: een Man, wiens Vrou eenige onbehoorlyke *contributie* aan een' stouten vrager uit de *matrimonieele* Vesting heeft geschonken, moet uit die oneer een punt van eer *formeren*, en is verplicht dien onwilligen Nabestaanden met den moedernaakten vochtel te *attacqueren*. Die persoon, die den goeden Man eerst in zyn eer heeft gekwetst, jaagt hem nu een krakkeelyzer door de ribben, dat 'er het koude zweet na volgt, en dat is..... dat is een *point d'honneur*. Ha! ha! Een tweede, die een schooner Zuster heeft dan de God van den Dageraat, Apol, hoorende by geval dat die Zuster eene tedere byeenkomst heeft met *Galant* (*..comment morbleu!*) komt ten eersten, als een dolle Hartog, met pistool en degen voor den dag stuiven; en, eer *Galant* zich in *postuur* van *defenzie* kan stellen, legt *Galant* met de beenen in de lucht. De zoete *Rozette*, die eerstdaags eene eerelyke vrou stont te worden, versmelt als eene met zoutbestrooide slak, terwyl de *genereuze* broeder, als een tweede *Kaïn* moet vagabonderen. Het was te wenschen dat het *Edikt*, van Koning Willem de Derde *geëmaneert* en tamelyk *gemaintineert*, thans wiert opgeheldert, zoo tot voorkoming van alle ongelukken, als tot *recreatie* van vele eerlyke luiden, die somtyts meer uit plicht dan zucht moeten *duëlleren*.

De Londensche *Gazette* zegt, dat een jonge Juffrou, *gedeguizeert* als een Struikrover, in het *attacqueren* van sommige Heeren is gevangen. Het is aan den eenen kant (zoo dat voorval naar de wetten niet gestraft wort) te vreezen, dat de Sex in het toekomende meer op een beurs vol *guinees*, dan op een hart vol beloften zal toeleggen; maar aan den anderen kant zal men de voldoening smaken, van op berg en dal, bos en velden, dolende Amazones te ontmoeten, die

een wakker Ridder (na dat ze van laerzen en sporen *gedesarmeert* zyn) op een groen ledekant, in de schaduw van een' Hazelaar of Beukeboom, zal konnen *terrasseren*, *instructive* lessen, ten opzicht van hare tegenwoordige *conduites*, geven en zoo onbarmhertig kapittelen, dat zy, de groote wegen verlatende, in 't toekomende (*more solito*) hare *pretensien* en *contributien* in *Drury Lane*, de *Strand* en *St. James-straat* zullen opeisschen.

Hermes is verwondert dat *Marcellus Palingenius*, die grondiger kennis van de geleertheit der Monniken dan van de Zuidzee-*Aktien* heeft gehad, ons geene staaltjes van den oorspronk, sommige Heiligen betreffende, in zynen aangenamen *Sodiak* des Levens, heeft nagelaten. Deze *remarques* spruit uit het volgende. By geval vont Hermes de geboorte van de *Karaffen*, eene zeer oude en adelyke Napelsche *Familie*, in een verscheurt Italiaansch boekje. Desselfs Schryver zegt, dat zeker Keizer eertyts tegens een van dat geslacht (aan wie hy ten hoogsten verplicht was) zeide:

> *Mè la vostra Cara fè*;
> Uwe getrouheit is my aangenaam.

Dit deed Hermes aan de buitensporige opkomst van vele *Santen* en *Santinnen*, die hunne bronader aan de onwetenheit van domme Papen en Monnikken verschuldigt zyn, gedenken: thans zal hy 'er eenige weinige uitkippen. By voorbeelt, den Doek van de *H. Veronika*. Deze doek verbeelt het wezen van *Ch****, waarop een Schilder, die *apparent* eerst het schilderen, en achterwaarts het schryven *bestudeert* heeft, de volgende woorden gepinceelt had:

> *Vera icon*.

Dat is, de ware Afbeelding. Hier uit heeft d'een of d'ander Kloosteruil eene *H. Veronika*, benevens een keurig Historytje verziert. Van de eige waerde is *St. Christoffel*, die wel viermaal zoo lang is geweest als het kint van Lekkerkerk, en viermaal zoo sterk als *Klaasje van Kyten*, den Sparrewouwer Reus. *Sta. Urzula*, die een Speelnootje had *Undecimilla* genaamt, is van den zelven boom geschut: want *Undecimilla* is een eigen naam, als de bekende *Vintimigliâs*: doch de Monnikken, die altoos het *talent* van vermeerdering als eene erfpacht bezitten, hebben uit die twee onnozele Meisjes elfduizent Maagden (wie weet waar men die hedensdaags oploo-

pen zou) *geformeert*. *Sta. Epiphania*, benevens den Ridder *Longinus*, zal Hermes in eene andere eeu eens ontleden. Nu iets van de Muziek; en dan aan het Schilderen.

> *Nisi utile est quod facimus, frustra est gloria*.
> PHAEDR.

Is het niet om zich te schande te lagchen, als men zien en hooren moet, dat een verwaande Speelman uit een hotue doosje geheele scheepsladingen Wierook wil vergaderen, zonder eens te *reflecteren* dat die konst eertyts by de Ouden met het brandent zwaert van *infamie* is geschroeit geweest, en alleen door dronke Bacchanten en dolle snoeshanen (waarnaar de Muzikanten *Dionysiaci* genaamt werden) wiert *gemaintineert* en ophemelt? De Wysgeer *Antisthenes* zei, dat het geen deugtzaam Man was, die zyn dagelyks broot met een fluitje won. De zucht die *Nero* voor de Muzyk gevoelde is de aanleiding geweest tot zyne *debauches* en gruwelen, eene aanleiding, die (helaas!) niet dan al te veel Navolgers in de volgende eeuwen heeft gevonden; want daar is niets dat de jeugt van beide de sexen meer versnaart dan de gestreelde snaren van een *Muzyk-instrument*, indien het *gepermetteert* is de fabelen, onder wier schorsse het duurzaam zout der Zedenlessen verborgen legt, te gelooven. Is de eerste Argus, die 98 oogen meer bezat dan zyn Nazaat, niet door het fluitje van Merkuur in slaap gesolt? en heeft die hals zyne *Koe* niet zoo wel als de andere de *zyne* verloren? Belaagt men noch niet dagelyks door ruststorende *Serenades* en *Aubades* de eerbaarheit der Juffers? en trachten de Muziek-*Pedagogen* hunne *Maitressen* niet te *conquesteren* op den eigen voet als de Valkeniers de Havikken en Arenden mak en tam maken? te weten, door die wakker te houden, of, als zy in rust zyn, te doen ontwaken? *Monsieur Dacier*, een onvermoeit *Critiek*, meent dat *Horatius* dat kunsje mê fiks had, en tracht te bewyzen, dat de tiende *Ode* van zyn derde Boek eene *Serenade* geweest is, daar hy dus begint:

> *Extremum Tanaim, si biberis Lyce,*
> *Saevo nupta viro, me tamen asperas*
> *Porrectum ante fores objicere incolis*
> *Plorares Aquilonibus*.

Maar de *Serenades* daar gelaten, en eens 't *karakter* van een Helt geschetst, die zich verbeelt zyne konst door eene beestachtige levens-manier noch hooger te vyzelen; want een sloot vergroot, naar mate dat hy uitgeholt is; en onze Raasbol vergoot, naar mate dat hy opgevult is: want vol en dol zynde, klimt hy op de Drommedaris-

montuur van eene bedorve inbeelding, en zweert, dat zyn *professie* in eene *gereguleerde* Republyk ruim zoo noodzakelyk is, als roode wyn by een' gestoofden Karper, Citroenen by Oesters, of Peperwortel by Doopbaars. Hy bedelt met grooter *inportuniteit* uwe loftuitingen, dan een Bedelaar van de *Pontneuf* uwe aelmoessen: en zyn laatste beklag is, dat hy niet genoegzaam wort geëert; doch, volgens het gevoelen van Hermes, veel te veel. De *modeste* stellingen, hoe hy van de gestorve Muzikanten *pretendeert* aangebeden te worden, benevens de menigvuldigheit zyner *Kourtizanen*, den overvloet van getrokke Wisselbrieven, *familiariteit* met Prinssen en gevaarlyke avantuuren, wil Hermes thans in eene eeuwigdurende stilzwygenheit onderdompelen: doch dit verzoekt hy (en het verzoek is met eene *commande* vergezelschapt) dat hy in het toekomende gelieve af te staan van eene *ongefondeerde* glorie, die zoo bouvallig op een hout *Instrument* en Ryksstaf van een' Paerdenstaart gesticht is; eene glorie, waar door *Phosphorus* is gebuitelt; eene glorie, die t'avont of morgen hem dieper kan doen nederdalen dan hy nu in zyn wanen verheven schynt te pryken, en die de Naneef zal doen twyffelen, of 'er ooit een diergelyke Schouder of Bout onder de leden van het Muzikale Ligchaam gehoort of gezien is geweest.

Een oude Baartmaijer, die somtyts *geprivilegeert* is om op Leeuwenburg een pypje te rooken, en altoos zorg draagt, dat hy in even zoo vele trekken als Hermes de kool uitblaast, vroeg laatst, waar uit het woort *Dauphyn* oorsprongkelyk was. Hermes, die dikmaals eene vriendelyke luim voor een persoon gevoelt die hem *circum circa* tweeënvyftig jaren alle zes weken driemaal den baart heeft afgeknipt, voldeed den Hals op de volgende wyze:

Sr. Haverkoorn, *Hubert* de II, een *Souverein* Prins van het Dauphiné, had een eenig Zoontje dat noch zeer jong was. Op zyn Kasteel te *Vienne* zynde, nam hy het in zyne armen, om zich te *diverteren*; en, by geval een venster open ziende, dreigde hy kwanswys het kint in het water te werpen. Het kint, zeer vlug en moedig zynde, sprong uit zyne armen in de Rivier de Rhone, en d'ongelukkige Vader zag het Lam voor zyne oogen verdrenken. De droefheit hier over was zoo geweldig, dat hy in het jaar 1349 het *Dauphiné* aan *Filip de Valois*, Koning van Vrankryk, op de volgende *conditie* vereerde, dat in het toekomende d'eerstgebore zoon van een Fransch Koning altoos *Dauphyn* zou genoemt worden.

No. 27
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 23 *Januar* 1721.

Difficile est Satiram non scribere. Nam quis iniquae
Tam patiens urbis, tam ferreus ut, teneat se?

AL weder Brieven, Lezer.

Sr. HERMES.

Gy zult nooit de harten van uwe Lezers winnen, ten zy gy desisteert van particuliere krakkeelen. Een Zedenverbeteraar moet doorgaans de gebreken in het generaal, doch zelden in het perzoneel aanraken. Het is waar dat *Juvenaal*, *Horatius*, *Persius*, *Petronius Boileau* en diergelyke Satyristen, nu en dan eenige *notabele* voorwerpen hebben uitgekipt; doch zulks heeft hun nooit weerhouden van de algemeene gebreken te geesselen. Raisonneer eens over dit voorstel, en wees verzekert dat zulks merkelyk zal contribueren tot agting van uw perzoon en progres van uw papier. Ik ben met sinceriteit

Uw dienstbereide Dienaar
ANONYMUS SINCERUS.

Hermes oordeelt (wie ook van dezen Brief de Auteur mag zyn) dat die man de zaak niet kwalyk begrypt; derhalven zal hy thans een weinig over het Satyrisch *raisonneren*. De twee voornaamste *Satirici*, doch *different* in styl, waren *Juvenaal* en *Horatius*. De laatste was een beschaaft hoveling in het Hof van Augustus, een Vorst, beleeft en goetaardig, schoeiende al zyne *Kourtizans* op den zel-

ven leest; zoo dat de groote Dichter geene ondeugden kon afmalen, dan eenige kleine ongemaniertheden, valsche *pretensien* tot *politesse*, of eene *impertinente* zucht tot eenig ampt of waerdigheit boven de bekwaamheit van den *Pretendent*: grover feilen dorsten noit de Hofpoort genaken. *Juvenaal* in tegendeel schreef onder de dwinglandy van Domitiaan, die alle schelmstukken deed *triumferen*. Hy voorzag den val van het Keizerryk, misachting van eer en verbastering van zeden. *Horatius* eert in zyne gezangen de Zedekunde en andere deugden; *Juvenaal attaqueert* in een' trompetstyl verschrikkelyke waarheden; en spaart geen' adem om zyne Zanggodin in het midden van die afschuwelyke Gruwelenplegers te doen uitsteken.

Hermes zal trachten deze twee wakkere Zangers (zoo veel zyn vermogen zal willen toelaten) in eene generale *critique* wegens de *predominerende* Eeufeilen, met onvermoeide schreden te volgen, en in het toekomende dit papier niet meer met de walgchelyke afbeelding van een persoon, die, als een Yzervarken, altoos zyne pennen van lastering tegens de waerdigste Wysgeeren, Professoren en Liefhebbers der Muzen, uitgeschoten heeft, bezwalken; te meer, dewyl een Man van eer op zich genomen heeft, de rechtmatige zaak van Majaas Zoon in eene *particuliere Apologie* te verdedigen. Nu iets van het gewoone Nieus.

Uit Weenen schryft men, dat te Roome zekere Klok in St. Pieters Kerk van zelve had beginnen te luiden, als een voorteeken van des Pauzen doot, dewelke daarover, na men zegt, al vry wat ontzet is geweest. Is het wel te begrypen dat zyne H. zich zoude ontstellen over eene waarschouwing, waarvoor menig eerlyk man zyn gansch kapitaal zou willen geven? Het schynt dat de oude Vorst geene groote gedachten van zyne toekomende *receptie* gevoelt, of dat hy mogelyk de groote rekening wegens eene zoo lange *administratie* met zyn Voorzaat niet gemakkelyk zal konnen sluiten. Hermes kan niet beseffen, dat de *decadentie* van een' driedubbelen Myter afhangkelyk zou zyn van 't gelui van een klokje; want zoo dat doorging, zou ieder Kardinaal *expres* een' *gegageerde* Klokluider huuren, om daardoor de toekomende Pauzen, was het niet de doot, ten minsten eene driedubbele koorts op den hals te jagen; want een arentsoog straalt niet half zoo sterk op eene onnozele duif, dat van

een ouden Wolf op een jong zuiglam, of dat van een' gryzen kerkuil op een vaal aardmuisje, als een Kardinaals blik op St. Pieters klapmuts. Ook is het redelyk dat een ieder op zyn *tourbeurt* het papale kerkpuisje gebruikt, 't geen zoo duur door het zielverlies van eene *gerafineerde simonie* wort verkregen.

De Fransche schryven, dat men in het toekomende, in plaats van *Les folies de Cardenio* (een spel dat al te lang is voor de Fransche langkmoedigheit) het blyspel van *Don Japhet d'Armenie* in de Tuilleries zal vertoonen. De *fundatie* van een goet spel bestaat (volgens *Horatius*) in eene goede bevatting; en *Mr. Waller* pryst de Franschen hierin, dat zy eerst schryven, en naderhant denken. Doch Hermes gelooft, dat zulks maar *applicabel* is op de yskoude huurlingen van *Pierre Marteau*, die geen ander talent hebben, dan eene *transplantie* van woorden, en de twee laatste *syllaben* te doen klinken; maar geenzins op den aangenamen *Moliere*, *Monsieur le Noble*, *Racine*, noch den hoogdravenden *Korneille*, die, als een Arent op zyn eigen pennen na by de Zon zwevende, schoonheden heeft ontdekt, die aan Ouden onbekent zyn geweest. De Engelsche hebben een' *Shakespeer* gehadt, die wonderlyke Treurspelen heeft voortgebragt, als *Mekbeth*, *Othello*, en diergelyke, dewelke, zonder de feil van op het Tooneel bloet te storten, onweergadelyk zyn, en noch hedendaags door verdienstige *Akteurs* in d'uiterste volmaaktheit uitgevoert worden. Het is eene bedroefde schildery, tusschen de Nederlantsche en Engelsche *Akteurs* vergelykingen te maken; want de laatste *inspireren* ons met eerbiet, en d'eerste met verachting. Doch 't is zeker, dat eene doodelyke armoede veel tot hun ongeluk *contribueert*; want gelyk zeker Doktor eenmaal zei, dat hy door een mager *dieet* een stout man in een bloodaar kon herscheppen; zoo mag men *affirmeren*, dat'er niets verhevens te hopen is van een *Komediant*, die, als een beslikte waterdog, in een' kelder, of, als een geplukte kater, op een bouvallig zoldertje *logeert*; en daarby, als *Kurius*, zyne feestdagen met gebrade knollen viert, op den vetten Dynsdag vlees, en op den mageren Woensdag vis derft; ja, altoos hongeriger is dan een *Novitius* van de Kapucynen, en naakter dan een Spaansch soldaat.... Neen, het verstant wort uit den overvloet geboren; want Hermes heeft beleeft, dat Mannen, die door 't geluk van 't achtereinde van een koets

daarin hadden weten te springen, aanstonts uit buffels in Demosthenessen veranderden; en dat livreijongens door het *conquesteren* van een amptje welsprekender wierden, dan die gene, wier schoenen zy eertyts met zoo veel *modestie* hadden opgepolyst.

De Paus heeft op een' *avont* 36 schotelen met allerhande ververssing aan den Ambassadeur van Venetie gezonden, enz. Het is byna onbegrypelyk, hoe de nakomelingen van voorouders, die groote beminnaars van de Perziaansche *diviniteit* waren, dus verbastert zyn; want men *prefereert* ongelkaerssen, stinkende lampen, hout, turf en kolen,voor de gulde zon; en men verruilt de vrolyke uuren van den Morgenstont tegens de pikzwarte *debauches* van den droeven nacht. Hermes wenscht (maar het zal niet doorgaan) altoos van het aangename daglicht te *jouisseren*, en uit het aartsche slyk in de diepe stilzwygenheit van den nacht te verhuizen, en als dan te vertrekken, wanneer de rauwe en ongezonde dampen (zonder dat de dagtoorts die kan verstroijen, matigen of tegenspreken) wyd en zyd hun fortuin zoeken. O wat genoegen gevoelt een man, die, wakker wordende, zich noch in wezen bevint, zyne levenslamp met verschen olie voelt opvullen, en zich uit die onaangename duisterheit (de *Bastille* van den aartbodem) ontkertkert ziet! Zyne ziel wort in alle hare eigenschappen ververst, en met duizende *recruiten* van *animale* geestjes versterkt, voornamelyk zoo zy wort opgebeurt door den adem der bloemen, 't maatgezang der vogeltjes, den dau der kruiden, en diergelyke natuur-*karessen* van den vrolyken morgenstont.

Diogenes, door de wandeling den Hont genoemt, stelde dit volgende opschrift onder het *prezent* van eene goude Venus, die de Kourtizane *Phryne* in den tempel van Delfos had geoffert:

> *Ex Graecorum intemperantia*.
> Uit der Grieken ongematigtheit.

Het schynt dat de paerlemoere schulpen in die eeu wel zoo willig zyn geweest als in de tegenwoordige; want indien'er thans eene *Dame d'honneur* is die een *galant* man (Argus weet wel wie Hermes meent) twee a drie jaren uit het overschot van eene natuurlyke rente kan *mainteneren*, dat 'er vyfentwintig tegen zyn, die, moede en afgeslooft, op muiltjes zonder houtjes naar het Hospitaal *marcheren*. *Lais*, *Flora*, *Rodope*, en diergelyke Wassepoppen, waren ruim zoo

buigzaam als de hedendaagsche; maar zy hielden haar Kraakporcelein altoos op eene gezette mart: ja Hermes heeft eens in een onbekent *Autheur* gelezen, dat de laatste *sententie* van *Lais* was: *Altyt heb ik liever een minuit vyf a zes naar een rezoluit koopman willen wachten, dan een halve quaart op myne Meekrap te zien rabatteren*.

Dat een ongeluk doorgaans aan een ander geschakelt is, zal blyken uit de volgende *missive* van een' ouden Vryer, op het *sujet* van eene *ceremonieele visite*, afgelegt by *Madame Fleur d'Orange*, doch die *fataal* geëindigt is.

Sr. HERMES.

Over veertien dagen had ik d'eer eene uwe welbekende Dame op te wachten, die ik met vier kwaataardige Domestyken vergezelschapt vont; namelyk een' ouden Steendog, een grooten Aap, die geketent naast den haart zat, en Eenkhoorn, benevens een' groenen Papegaai, die los en vry door het salet zwadderde. Voor haar stont een theetafel, en daarop een likpotje vol Syroop van Althea, eene ordonnantie tegens den hoest, gecomponeert uit Spaansche vygen, Franschen brandewyn en conserf van rozen, met een stuk zoethout in het midden. Nevens hare zyde was een laag stoeltje geplaatst, waarop lag een zilvere tabakspyp, gestopt met betony, savy en rozemaryn, en deze wederom geaccompagneert van een Japansche quispedoor en gekonfyten Orangeappel. Madame was gezeten in een' grooten leunstoel van Noteboomenhout. Hare beenen waren bewonden met wit katoen; hare voeten door vyf of zes kussens onderschraagt; lezende met den bril op den neus in een Roman. Na dat het eerste compliment afgelegt was, overviel haar een zware hoest. Daarop wert de hond Turk wakker, en begon te bassen of hy dol was; de Aap trok een vies bakkes, d'Eenkhoorn knarste op zyn tanden, en de Papegaai schreeude dat niemant kon hooren of zien; in 't kort, alles was in een' generalen oproer. Dit gepasseert zynde kreeg ik een stoel; doch was nauwelyks gezeten, of de Papegaai greep my met zyn' hoornachtigen bek, dewelke zoo scherp als een schaar was, in het dik van myn been. Ik sprong op zoo vaardig als een koordedansser; doch onder het bereik van den vermaledyden Aap gekomen zynde, trok my die de blonde paruik van den kop, en wierpze op twee halfgebrade winterappelen, die in den haart op een rooster lagen, doch waaromtrent ik juist het geluk hadde, van dezelve zoo schielyk

weder magtig te worden, dat'er niet meer dan een derdepart van gezengt was. Hierop vertrok ik myn' zetel, doch een moment daarna voelde ik iets aan myne knie krabbelen, en wert gewaar, dat het Eenkhoorntje in myn tas was gekropen, 't geen my, wanneer ik het wilde doen verhuizen, de tanden zoo gulhartig in myn' middelsten vinger plantte, dat ik door de pyn ontzint dacht te worden. Aanstonts wert myn kwetzuur door Eau d'Hongerie en het vlies van een Ei verbonden, en de Dame vernieude hare excuzen. Maar myn gedult ten einde zynde, krabbelde ik naar beneden; doch met zoo veel succes, dat ik, myn rechtervoet in een wateremmer zettende, die juist per avantuur op een trap stont, met den emmer in compagnie naar beneden rolde. Wees verzekert, Hermes, zoo ik oit wederom van de Dames beschaamt worde, dat het'er van geene zal zyn die een Roman met brillen leest. Ik ben

Uw oude Vrient
ENTELLUS OUTMAL.

Wanneer iemant door den druk een werk aan 't gemeen geeft, heeft hy zoo vele Rechters als Lezers,

Qui scribit multos sibi sumit judices.

En niemant is zyn voorspraak dan het werk zelf. Doch zoo die voorspraak nu eens door eene partydige *Kabaal* wort omgekocht, heeft d'ongelukkige *Autheur* eene duistere *receptie* van 't gemeen ('t geen somtyts door een Uittrekzel als een kint gepaait wort) te wachten. Het is omtrent het *sujet* van de Gedichten van den Hr. Jakob Zeeus, onlangs eener Delfsche Drukpers ontworstelt, dat Hermes de vryheit neemt zynen Lezer een oogenblik te onderhouden. Dus meent hy dat een eerlyk Uittrekselschryver verplicht is, het Uittreksel van een boek, maar niet door zyn Uittreksel der waerelt eene laffe *critique* mede te deelen, en dat hy niet bevoegt is, ten opzicht zyner *Kabale*, d'eer en verdiensten van waerdiger Letterhelden te bezoedelen. De inleiding van zeker Uittrekker begint met eene geveinsde achting voor den Drukker (*quasi vero*) doch de misachting daalt aanstonts op de geringe Zinnebeelden, wier simpelheit ('t is de taal van den Uittrekker) hy met kapitale letteren de behulpzame hant biet. Is dan de schrandere Uittrekselgever zoo onbedreven in de H. bladeren, dat hy nooit diergelyke Zinnebeelden, Bespiegelingen, of vergelykingen daar in heeft *geremarqueert*, ja tot een mostaartzaatje zelfs, daar in konnen vinden? Is hem onbewust, dat een Zinnebeelt ge-

waardeert wort naar mate dat het behandelt is? Want dat eene geringe stof in de handen der Geleerden in fyn gout verandert, blykt uit de *Zinryke Fabelen van den Hr. La Court*, *des Pensionaris Kats Bespiegelingen*, *Fables choisies de Monsr. La Fontaine* enz. maar *zulks is niet te wachten van een' duitschen Klerk*. Eene diergelyke benaming (waarvan dit de weerstuit is) heeft Hermes onlangs tegens V****, dien wakkeren Dichter, uitgekwylt gezien, en zulks door een persoon die t'eenemaal van het vogellym der *Kabale* schynt *gedetacheert*, en niet graag een werk (dat uit meer *geforceerde* lappen dan een Kremoonsche Viool bestaat) met een Latynsch uithangbort zou willen sieren. Hermes zal 't gedult van zyne Lezers niet uitputten, met des *Uittrekkers dissertatie* op *Achelous*, eene *dissertatie*, zoo doorkneet en geleert, dat het hem onbegrypelyk voorkomt, hoe eene eenige *pagina* zoo veel zouts kan bevatten, terwyl andere zich hierover weer verwonderen, en te gelyk niet konnen begrypen, hoe hy de Geleerden op zulk eene vaatsche *compositie* van geringe feilen en wormsteekige *reflectien* durft nooden; doch zy zeggen, dat'er dikmaals veel menschelykheit onder eene farizeesche gryns verborgen legt; schoon het onvergeffelyk is, diergelyke geringe wonden met een' scherpgetanden Roskam te verwyderen, en met schenzieke handen naar een' groenen Lauwerkrans te grypen, om'er de steile ooren van Sileens Rypaert in plaats te voegen.

Het grootste talent van een Schryver bestaat hierin, om vele zaken in weinige woorden uit te drukken. Hierin was een zeker Schilder de baas, een Man, van wien *Plinius* en *Quintilianus* getuigen, dat hy min verbeeldde dan deed begrypen.

In omnibus ejus operibus plus semper intelligitur, quam pingitur.

Deze *Timante* (zoo was zyn naam) leefde in het jaar 3600. Eenmaal had hy een' Cykloop geschildert, slapende op een stuk koper, ter grootte van een bezemstuivertje; deze lange Sladoot wert door Satyrs omringt, die de maat van zyn' duim namen, om door die konstgreep de reusachtige *statuur* van den Cykloop te doen gissen. Zoo het *gepermetteert*was, om naar de *dimensie* van een duimbreet schrifts de *resterende* waerde van Argus heerlyk, nootzakelyk en doorblokt werk te gissen, is het waarschynelyk, dat het onder de breede vlerken van eene halfvolwasse Mug zou konnen schuilen, de Titel-

plaat uitgezondert, die altoos hare zuivere waerdy, ten opzicht van drie *conterfaitsels*, namelyk dat van den Uil, den Ezel en Argus, zal *conserveren*.

Een air.

't Was Juno, die hare achtbaarheit
Aan Rozemonde schonk,
Wyl Hebes eeuwge jeugt, door een' verliefden lonk,
Zich langs den hemel van dat aanzicht had gespreit.
Nu voor haar als een zon de mindre starren zwichten
(Want wat is Vespers toorts by zulk een' hellen dag?)
Sterft Campo door dien glans van twee vergode lichten.
Ach! Rozemont, hy wenscht!.... dat 's 't eenigst dat hy mag.

Hoe ongelukkig een man is die op een vruchteloos wenschen moet *subsisteren*, en ten eenemaal van alle hoop *gedestitueert* is, blykt uit het bovenstaande Airtje. Eene Platonische liefde (hoe mager die ook zyn mag) heeft een veel grooter *agrement*: en of die *sterile passie* by een' verhongerden Tantalus (met delikatessen omringt, doch dien het toetasten verboden is) wort vergeleken, echter is die altoos met d'aangename voorloopers van Kupidoos Kourtizanen (*scilicet*) als hantdrukkingen, kusjes, lonkjes, zuchtjes en *& ceteraas* vergezelschapt.

Hermes, vermoeit van schryven, was gezeten by de *Decades* van een turfvuurtje; en, spelende met Louw zyn *familie*-kater, die even te voren van zyne muizenkaravane *gereverteert* was, wert op 't onvoorzienst door den *familiaren Daemon*, die met een Kabouterjuffertje in zyne armen langs den schoorsteen nederdaalde, *gesurpreneert*. Deze *nocturne visite* onstelde den ouden Man eenigzins; en Louw, die ongewoon is Spoken te zien, sprong schielyk door d'opening van een gebroken ruit, doch met een slecht *succes*, want d'ongelukkige *Ailouros frikasseerde* eene monstreuze fles vol wagcholder-water, die Hermes gewoon was in plaats van een' Barometer te gebruiken; zoo dat door die *confuze visite* alles in eene generale *confusie* geraakte. Doch de grootste ontsteltenis een weinig over zynde, nam Daemon het woort, en begon zyne oratie in zoodanige termen, als de Lezer of Lezeres in het volgende Papier vinden zal.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J. Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden *G: Knotter*, Hage *Wed: Gazinet*; Delft *R: Boitet*, Dort *J. van Braam*; Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 28
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 30 *Januar.* 1721.

In nova fert animus mutatas dicere formas
Corpora.
OVID. Meta.

WAt men den ouden en zorgvuldigen Hermes ook mag nageven, zoo is hy tegenwoordig voornemens, zynen Lezer zoo zakelyk te onderhouden als hem eenigzins doenlyk is, en in 't vervolg altoos zyne beloften omtrent zyne schriften na te komen. Dus is ook de stoffe, die hy thans *trakteren* zal, afhangkelyk van zyne laatste belofte, en hy zal nu trachten te *proberen*, hoe bedriegelyk de schyn is, en hoe veel het uiterlyke masker, van naby door de Zon der waarheit *geëxamineert* zynde, van het inwendige verschilt. Daemon dan (na verscheidemalen gehoest en gehemt te hebben (het gewoone voorspel van een *Orateur*) begon zyne *Lakonische* Redenvoering in deze termen: *Volg de Waarheit*. Hy wees (dit zeggende) met den voorsten vinger van zyne rechterhant op het Kabouterjuffertje, dat zoo lang was als het vyfdepart van een Brabantsche elle, en zoo gevleescht als een paar Spaansche *Castagnetten*; en 't welk op die woorden zeer bezadigt opstont, en in den tuin ging; wanneer Hermes, als uit eene slaapziekte wakker wordende, uitriep: *Helâs, Daemon! indien dat Juffertje de Waarheit representeert, is de Waarheit niet afkomstig van eene Reuze-Familie; en de Franschen hebben het geheim bevat, wanneer zy iemant zes* petites veritès *zeggen; O hemel* (vervolgde de oude Man) *is dan de Waarheit zoo klein, en zyn de Ondeugden*

zoo groot! dan was het beter, dat zy, afkeerig van den wierook der stervelingen, met de Godinne Astrea het azuur van den Olympus had beklommen, dan alhier in slyk en drek, onder de gedaante van een Dwergje, te schuilen..... Daemon stremde de klemreden van Hermes, leide hem naar buiten, gaf hem een kristalle zonnetje, zoo groot als een zak-kompasje, in zyne oude pooten, en belastte hem daar langs de Waarheit te beschouwen, en z.v. Zoo ras *bespeculeerde* hy (*gefavorizeert* door een' helderen hemel vol starrenlichten) het kleine Popje niet, of hy zag dat haar hooft tot aan de wolken reikte, terwyl hare voeten de aarde raakten: hy zag dat de tedere vingertjes, niet dikker dan cytersnaren, tot een grooter lengte en omtrek groeiden dan de vermaarde Zon-*Kolossus* van Rhodes, en dat twee spierwitte zwanevleugels uit twee elpenbeene schouderen (want zy was moedernaakt) te voorschyn kwamen, door welkers behulp zy zich eerst buiten het bereik van d'*Optices* van dier en mensch begaf, een weinig tyts daar na lager daalde, verscheide kringen om het kasteel Leeuwenburg sloeg, en eindelyk haar' koers zette naar eene vermaarde Koopstadt, toegewydt aan den Maasgodt en de Godinne Rotha. Zy liet eene straal achter zich, blank als de melkweg, en glinsterende als fyn gout, bezet met edele gesteenten. Daemon dat gewaar wordende, nam Hermes in zyne bouten, begaf zich met hem naar de wolken, en volgde het licht van de Waarheit. Maar het was opmerkelyk, dat de Waarheit, een' schoorsteen in de stadt naderende, waaruit een veelkleurige rook opsteeg, schielyk dat gebou, uit vrees van besmetting, aan hare linkerhant (dat is de plaats van verachting) liet leggen, en haren koers nam naar een geheel ander gedeelte. Hermes nieusgierig zynde, vroeg naar de oorzaak van dit doen; waarop de gevlerkte Daemon *repliceerde*, dat het huis van dien schoorsteen wiert bewoont door een jong Drukker, die, eenige *Pasquinades*, vol saamgeperste logens, gedrukt hebbende, op hoop van daar langs een *voet vleesch* in zyn kuip te bemagtigen, zich te laat van hoop en profyt *gedestitueert* zag, en dat hy nu, beschonken 't huis gekomen zynde, zich zocht te *diverteren* met een bedroeft vreugdevuur van die Drekgoden (die geene wonderen verricht hadden) te stooken. De Waarheit daalde neder voor de poort van een schoon Paleis, en trat daar binnen, gevolgt van Hermes, die

aldaar eene rype Princesse *a lombre* zag spelen, dewelke een natuurlyke *aversie* vertoonde voor het dier, *Man* genoemt, dat zy, als iets *obsceens*, met haat en verachting scheen te beschouwen. Hermes bezag haar eens ter loops door het *Microscopium* van de Waarheit; waar op zy aanstonts op een rustbank achterover viel, hare hielen zoo hoog opligtte dat men hare *fuillemorte* koussebanden zien kon.... in 't kort dat 'er de Waarheit en Hermes van begonden te blozen. Van daar *marcheerden* zy naar een jonge Juffrou, tusschen de 17 a 18 jaar, dewelke tegen *Matante* in volle hevigheit dus uitvoer: *Neen; spreek niet een woort meer van dien droogen Jan; neen, Matante, ik heb als noch geen zucht voor het huwelyk, want myne rezolutie is, in eene maagdelyke zuiverheit te sterven*. Hermes *appliceerde* zyn kristalle Zon op die Vestale, en wert grootelyks *gesurpreneert*, dat zy van kleur *changeerde*, den arbeit op den hals, en weên op weên kreeg, zoo dat zy, *geassisteert* van eene Kamenier en van *Matante*, binnen een groot halfuur eene blyde Moeder wiert. Op straat komende, zag men een Man en Vrou hant aan hant naar huis wandelen, zynde zy beide *getrakteert* geweest by zyn Oom. Hermes bezag dat paar met zyn glaasje, en de Vrou was in een *moment* in de broek, terwyl de Man met een waaier speelde. De Zuitzee-Aktionisten, op de proeve der Waarheit gestelt, veranderden in Bedriegers of Zotten. Officieren, die, als Bazilisken, de doot in d'oogen droegen, en vreezelyker tronien vertoonden dan de Prinssen der Kannibalen, veranderden in Bloodaarts of Lammeren; andere, *modester* gekleet, speelden met den Vrede in hun' mont, en een slagzwaart in de handen. Oude Edelluiden *produceerden*, in plaats van geslachtrekeningen, *patenten* van Kwakzalvers: en Zeden-*Reformateurs* waren, of Lichtmissen of *Bouffons*. Een oude Jood scheen te schreien over de ruïne van een' vervallen Tempel; maar van naby door 't kristal *geëxamineert*, was hy bezig om Spaansche pistoletten te besnoeien; en een uitheemsche Griek, voorzien met een Gebedeboek en lederen zak vol onbeschaamtheit, verstont, als een uitgevaste Wolf, het graan van zyn' Evennaasten, en schond zyne huisvrou. Het is eene klos al te vol vlas om die in eene reis af te spinnen, derhalven zal Hermes in de toekomende week zynen Lezer een *ampeler* verhaal van de vordere ontdekking (door het

kristal der Waarheit ondervonden) trachten mede te deelen, alzoo hy tegenwoordig eenigzins genootzaakt is, zal hy zyne beloften achtervolgen, tot het dagelyks nieus over te gaan.

Die van Schafhauzen schryven, dat de rebellige Wilchinger Boeren, van de Magistraat *geordonneert* zynde den Eedt van getrouheit te doen, zulks niet alleen in *negative* termen hebben geweigert, maar zelfs boomen uit d'aarde gesproken. Een Boer te regeren is iets zeldzaams, en een Drost die dat kunsje fiks, heeft is alzoo raar in een Dorp als een witte Raaf in het wout. Die boerevlegels zyn altoos door hunne onkunde mistrouwende, en gelooven zelfs geene Almanaksheiligen, schoon ze hun in den oogst zonneschyn, en in droogte regen beloven. Een Boer heeft, behalven de D***, de weerelt en het vlees, noch drie dootvyanden en drie bloetvrienden. De vyanden zyn, de Schout, Sekretaris en Deurwaarder, die onbarmhertige Tienden uit deszelfs bedroefde *professie* verzamelen; en zyne vrienden zyn, de hont, die door bassen het huis voor dieven, en het gezin voor eene slaapziekte bevryt; de kat, die hem voor het muizensterflot van den Bisschop *Hatto* bewaart; en de haan, die hem, als een Klapwaker, waarschout wat uur het is. Hy vult de beurs van zyn' Lantheer, ontfangt de *benediktie* van zyn Pastoor, en sterft onder d'*abondantie* van Koornbrandewyn en zoetekoek, zonder zich oit met den Hemel of het Vagevuur bekommert te hebben.

Uit Vrankryk hoortmen, dat de Heer *Paris* tot *Inspecteur* van de toekomende pacht is aangestelt. Een Trojaansche Paris had zich eertyts een kittelig *Inspecteurs*-ampt over de huwelykspacht van Menelaus aangematigt, doch hy was zoo vuurig in zyne *administratie*, dat 'er geheel Troje door in brant vloog; door welk ongeluk de pachthoef, benevens de Trouwmedaille, wederom in handen van den Griekschen Eigenaar vielen. Maar de Huurder, of liever *Inspecteur*, had, als een valsche Munter, geen kleintje den ovalen omtrek van dien troetelpenning besnoeit, ja het gewigt zoo merkelyk vermindert, dat hy, naderhant in de balans van kuisheit gewogen, tien engelschen en eenige azen te ligt wert bevonden, het geen nochtans den verliefden Koning niet weerhielt haar dagelyks in zyne verliefde armen te herwegen. De Ridders van Kaprikornus en de Baanderheeren van den Stier, konnen uit deze *Chronologie* of tydreke-

ning zoo wel de authentykheit van hunne afkomst *deriveren* als de Tytrekenkundigen, die hunne jaarboeken, of met de *fundatie*, of met de *destructie* van Troje beginnen.

De 17 der Loumaant zegt ons, dat *Monsieur Desmarets* de Fransche Majesteit te Parys met een heerlyk Muzyk heeft bedankt, doordien zy hem een' Pardonbrief, wanneer hy over het schaken van een Meisje ter doot veroordeelt was, heeft verleent. Onbegrypelyk is het voor Hermes, dat een Muzikant door d'*Anemone* of wintbloem van een *Consert* de *irreparabele* dievery van eene maagdelyke Roos herstellen kan; en aan den anderen kant overgelukkig voor *Desmarets*, dat hy door eene schoone stem des levens dien leelyken halsbant des doots heeft afgewezen. In Engelant zoy hy 't met geen *Airtje* afgelegt hebben; voor 't minst zou die vleesgierige Natie, die op het *chapitre* van den rozenkrans zeer streng is, hem fynder hebben doen zingen. Het geval van den Hr. *Hogan Swanson*, Deensch Koopman, is noch vers in 't geheugen van Hermes. Die ongelukkige had een jong Meisje bepraat, en wert, wanneer hy bezig was daar mê in *compagnie* een Kupidootje te gieten, uit zyn voorteelend werkhuis gesleurt, zyn menschevormtje ontnomen, om de verdere vermeerdering te beletten, in Neugate naau opgesloten, en eindelyk aan den Schiltknaap *Jak Ketch* overgelevert; dewelke hem aan geene armen noch beenen bezeerde, maar door het toenypen van een Turksche kraag zoo aamborstig maakte, als of zyn adem tusschen twee bulten toegeschroeft wiert, en zulks (gelyk de zwarte Aran zich beroemt)

Om dat hy uit de bron
Te gulzig dronk, en zyne lusten
Op Pafos nachtaltaar al te onmedogent bluste,
En Nennys kuisheit schon.

De Engelschen beschuldigen de Heeren Bewinthebbers van de Zuitzee met eene *crimineele malverzatie*, en eeren hen met den term van *felons* of dieven. Wat de *malverzatie* aangaat, Hermes *affirmeert*, dat'er geen slimmer *malverzatie* is, dan het gelt te behandelen gelyk een oud Man eene jonge Vrou doet, dat is, kussen en streelen, zonder iets meer. Die in het gulde riet van Midas zit

moet goude pypjes maken; en die met den Geltduivel gescheept is moet 'er mê over. Maar zoo zy dieven zyn, is hun halsbant zoo dik vergult, dat hem geen hennippe *Neklace* oit zal konnen bevatten. Dit brengt Hermes te binnen, het aardig antwoort van een' Engelschen Struikroover, dewelke in het overleveren van zyn beurs aan een Gerichts-dienaar, gevraagt wordende of hy geen meer *guines* hadde; *genereus* antwoordde: *Ja, ik heb 'er noch* 200, *maar mag daar over niet disponeren, die zyn voor Milord ***, die daarvoor, als een Pater Trinitaris, myn rantzoen aan de Patroonen van de Tyburngalei moet betalen*.

De Fransche doen ons gelooven, dat'er sterk aan eene verzoening tusschen den Hartog en Hartoginne *du Maine*, die malkanderen t'zedert hun *bannissement* niet hebben gesproken, gearbeit wort. O wat werpt het huwelyk rampzalige twistappelen in de vreugdezaal van de Liefde! en het schynt dat de man na 't genot den verrekyker omkeert; want die noch onlangs zyne *Maitresse* als een Koninginne *trakteerde*, speelt nu op zyn beurt voor Koningk, of liever Tieran. Een jonge Juffrou, die voormaals eene Schuimgodinne in schoonheit, eene Minerva in verstant, en eene Hebe in een eeuwigdurende jeugt was, is nu verandert in een voorwerp van haat en misvertrouwen, of ten minste van onverschilligheit. Hy, die eertyts twee trekkebekkende Duifjes voor zyn *devies* verkoos, kiest nu voor zyn huwelyksschilt een' omgekeerden Arent. Foei, die Jufferenplagers, die aan de versgedekte huwelykstafel, als opgezwolle winteruilen, sprakeloos zitten, met lange tanden die versgeplukte Zomerkarssen gebruiken, ja somtyts naulykx durven bekyken, terwyl een *galant* man onderwyl van honger sterft, en zich gelukkig zou achten, met het overschot van Hannen te mogen ontbyten of avontmalen!.... Maar raaskalt d'oude Hermes niet, die door zyn hooge jaren buiten staat is om gunsten van Dames te ontfangen, en nu zyn hof by die aanlokkelyke Sexe schynt te willen maken? gewisselyk. Dit eenige moet hy evenwel noch zeggen, dat 'er noch dagelyks eene menigte van fyne en *transpirante* paerels in de pooten van een dommen Haan valt, die meer *estime* voor een hantvol Virginyhaver of een bakje Fransch duivesap betuigt, dan voor eenen gevermilloenden schotel vol inlantsche *confituren*.

De Fransche Jezuit *Poirê* ('t geen ruim zoo goet is als *poivrê*) heeft, in 't byzyn van de Kardinalen de *Rohan*, *Polignac* en *Mailly*, mitsgaders vele Geleerden (die laatste doen meer *depense* in *Oratien* dan in balen of *masquerades*) eene sierlyke Latynsche *Oratie* gedaan. Hermes heeft te Oxfort eenmaal eene diergelyke Latynsche *Oratie* bygewoont, waarin alles zoo geleert behandelt wiert, dat'er d'oude Man weinig vrucht van hadde; ook is het waar, dat 'er de Engelsche *pronuntiatie* van den *Orateur*, die zoo scherp was als de versgeslepe punt van een lancet, veel toe *contribueerde*. Hermes moet in *passant* zyn' Lezer eene *remarque* mededeelen, hierin bestaande; dat'er geen krachtiger *argument* in eene redenvoering is, dan een schoonen Diamant te zwaeien met den kleinen vinger van de rechetrhant: dit bezielt de Toehoorders met eene diepe achtbaarheit; en het doet de oogen van de Juffers zoo krachtig schemeren, dat zy zich verbeelden twee *Orateuren*, of liever twee Zonnen te zien; waarop dan het vonnis van eene *favorabele decisie*, als een welriekende *Nardus*-geest, op die lieve hant komt nederdalen. Een vette goudbeurs op zyn tyd uitgetrokken, en met een dreigement van *morbleu, myn Heer, ik zet* 100 *pistolen*, vergezelschapt, is een overwinnend *argument* tegens Schilders, Muzikanten of Geleerden, die, als Uilen van konst, of Vleermuizen van geleertheit, altoos eclipzeren voor de goude stralen van de Fransche Zon. Het derde *argument* is dat van den Degen, dat helâs! door afgedankte Officieren en Haagsche Lichtmissen zoo verre buiten de grenspalen van betamelykheit *geëxtendeert* wort, dat Hermes, die een dootvyant van vechten en krakkeelen is, het met eene groote stilzwygenheit zal *passeeren*.

De Valsche Speelders moeten, op nadrukkelyk schryven van drie Vorsten, eerstdaags uit Hamburg *decamperen*. Daar is noch ongelukkiger noch oneerelyker *professie* dan die van een Speelder. d'Ouderdom verzaat alle driften, uitgenomen het speelen en de gierigheit; en het is beklaagelyk, dat eene goede zaak, die in 't begin tot vermaak *geinstitueert* is, nu in eene schandaleuze brootwinning is verandert. Haat, twist, vloeken, dronkenschap, moort en valsche munt, zyn de kinderen, die uit de vruchtbare baarmoeder van het spel worden voortgeteelt; en tegens een eenige, die door het spel

Ridder van de Weelde geslagen is, worden 'er duizende tot Ridders van d'Armoede geslagen. Het ware te wenschen dat alle Speelders *getrakteert* wierden als dat driegespan, waarvan Hermes zyn' Lezer in weinige woorden 't geval zal mededeelen.

Een Heer, die uit vermaak de wateren van Turnbridge in Engeland ging gebruiken, viel 's daags na zyn *arrivement* in de griffioensklaauwen van drie Valsche Speelders, dewelke hem het tytverdryf van een *pasdiesje proponeerden*; en het geen hy na eenige weigerende termen aannam. Het spel was in d'eerste drie minuten ten voordeele van de *Geryons*; doch het draaide op 't laatst zoo *avantagieus* in *faveur* van dien Heer, dat hy alle hunne *guines*, bestaande uit meer dan 600, in eene eenige goutbeurs verzamelde. De Heeren van *Six-cinque* zaten in zak en assen, en staroogden op malkanderen als *geruineerde* Klokkengieters; tot een van hen, als uit eene slaapziekte opborrelende, hem vroeg, hoe zyn naam, en waar zyn *logement* in Londen was, om hem, indien zy zulks t'eenigen tyt mogten genegen zyn, tot *revengie* te konnen verzoeken: waarop hy *repliceerde: Heeren, myn naam is* Ladyman, *myne woning in den Tour, en myne professie het maken van Dobbelsteenen*. Wat dunkt u, Lezer? Wie verstont het kunsje beter, de Marquizen van *Deux-aas*, of de *Fabrikeur* van de Dootsbeenderen?

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J. Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden *G: Knotter*, Hage *Wed: Gazinet*; Delft *R: Boitet*, Dort *J. van Braam*; Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 29
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 6 *Februari* 1721.

Purpureum viridi genuit de cespite florem.
OVID. Meta.

THans komt Hermes weder te voorschyn om zyn' goet- of quaatwilligen Lezer een weinig wegens de *predominerende* feilen dezer eeuw te onderhouden, en zal *probeeren*(wie weet wat 'er noch kan toevallen) om door de spons van eene algemeene berisping, sommige koele plasjes van zotheden een weinig uit te droogen. Om dan telkens niet met een zelve meel (zoo men zegt) ter markt te komen, is zyn voornemen, in de toekomende week den nieusgierigen de *avontuuren* van het *Kristal der Waarheit* mede te deelen, en tegenwoordig de Liefhebbers van de Godinne *Flora* (dewelke meer schatten door het *oculeren* van eene Roos heeft verzamelt dan alle de *moderne Floristen* door 't veranderen hunner stevige *Bagetten* en Engelsche *Auriculâs*) eens in *passant* met een zacht bloempenceel aan te raken.

Chloris eram quae Flora vocor.
OVID. Fast.

Het was in het jaar 1710, dat de heer *** Hermes verzocht om in zyn tuin eenige *kurieuze* Tulpen en *Auriculâs* te *portraiteeren*. d'Oude Man, aangelokt door de gekleurde *reputatie* van dien Heer, die van de *Floristen* wiert geëert als een Tuingod, en vader van de Luiksche *Auriculâs*, nam de reis aan, en begaf zich te post naar dat groot Lente-Magazyn; en, de tuinpoort by geval op de klink staande (na twee groote Doggen, die als twee betoverde Draken de maag-

delyke zuiverheit van de blanke *Bagetten*, en het gulde vlies van de geel en witgeoogde *Auriculâs* bewaakten, *gepasseert* te hebben) sloop hy stil daarin, en *avanceerde* tot aan de deur van een Speelhuisje, waarin de voornoemde Heer de ooren van zyne mede-*Floristen* met een historisch verhaal van het leven en sterven der Bloemen streelde, terwyl de knecht door eene dienstbare offerhande van d'eerstelingen des Ryns en Moezels hunne dorstige spraakleden zocht te verfrissen. Hermes had den mont al geopent, om te vragen, of de Heeren niet belet waren, wanneer hy zulke misselyke *comparatien* hoorden voorstellen, dat hy eene begeerte kreeg om, eer hy verder ging, eerst eenige oogenblikken te luisteren. *Ik hou staande* (riep 'er een) *dat* KONING HENDRIK *erger is dan* TISIPHONE.... Hierop dacht Hermes: *Die Heer is Roomsch-Katolyk, en vergelykt* HENDRIK DEN VIII. *by een van de helsche Furien, om dat hy d'eerste Reformateur in Engelant is geweest*. Een ander schreeude: *Mortdiabel! indien de* PRINCES D'ESPINOI *niet blanker is dan de* STRATONICE, *mag ik lyden dat*, en z.v. *Ha!* (zei d'oude Man) *die Heeren zyn dronken of maanziek: want hoe komt de Byzit van Seleukus by eene Princes te pas, die, nau veertien dagen geleden, van Brussel naar Parys vertrokken is? Dat is zoo* (vervolgde een jong Advokaat, die min bloemen door blinde Mollen, dan Processen door eene blinde onbekwaamheit verloren had) *maar de* KLEOPATRA *is deugtzamer dan de* KONINGINNE MARIA *ooit geweest is: en .... Dat is waar* (*continueerde* een dronke Ontfanger, die door een *Dasypus, eene bejaarde Konkubine*, en een' *Lyfknecht*wiert *gegouverneert*) *ook is de* HARTOG VAN MALBOROUG: *die pas drie jaren out is, zwarter dan de* SCHOORSTEENVEGER: *en* PORTIA *is zuiverder dan de* KONINGINNE ANNA. *Ha! ha!* (zei een Gevangenbewaarder, die beter bloemen dan een *crimineelen* bewaren kon) *gaat eens met my, en ik zal u* KOEHOORN *op een bed doen zien, benevens de* PRINCESSE VAN POLEN, *die zoo blank is als een Lely, en een uitnemend klein root vlammetje heeft... Tut, tut* (galmde een jong Heer uit, die meer door het *Flerecyn* dan een *Priapismus geincommodeert* wert) *het is immers eene constante waarheit, dat de* PRETENDENT *beter stant houdt dan de* PRINS VAN HESSEN, *en minder verloopt... Dat is een leugen* (zei Hermes, die de deur opstiet, en als een Rodrigo op 't

bevest van zyn' Degen klopte) *en ik hou staande* (vervolgde hy) *dat men nooit diergelyke odieuze comparatien mag maken tusschen een van de wakkerste Generaals, en een Ridder, die zich noit dan door tranen heeft gedestingeert....* Hierop begonnen zy alle te schateren of zy onzinnig waren; en het gedult stont op het tipje om den ouden Kampioen te begeven, wanneer d'Eigenaar, dat een man was als *wyn en broot*, het woort opnam, en Hermes onderrichtte, dat zy van Tulpen *discoureerden*, die, gelyk de Klokken, wierden gedoopt; de laatste om de booze geesten te verstrooien; en de eerste, om die voor de mollen en aardwormen te bewaren. Dit zeggende stont hy op, benevens het gezelschap, en bragt Hermes by een bedt vol uitgekipte Tulpen, daar hy zeer aangenaam door d'overdadige menigte en veelkleurige livreien van die schoone Gewassen *gesurpreneert* wert; en, beter Bloemschilder dan Bloemkenner zynde, prees hy by geval eene Bloem die een vrolyke teekening hadde: maar de voornoemde Heer zei al lagchende, dat het maar een *Bellevidere* was. Daarop prees hy een tweede, en dat was eene gemeene *Kouleur de Rose*. Dus belachte een ieder de slechte verkiezing van Hermes, uitgenomen d'Eigenaar, die uiterlyk een fatzoenelyk man verbeeldde, en geenzins van oordeel was misgedeelt; maar zyne *glandula pinealis* scheen geraakt, door eene kwaal, die Hippokrates Τυλιππομανία (*Tulippomania*) Tulpziekte noemt; dit alleen uitgezondert, redeneerde hy redelyk gezont over alle andere voorwerpen.

De Heeren *Floristen* waren vergadert om eene *doktorale consultatie* te houden over een kwynende Tulp, genoemt *La Kabinet Roial*. Een oud Liefhebber *debiteerde* allereerst zyn gevoelen; en, na de Bloem eenige minuten door behulp van zeven a acht verscheide brillen *geconsidereert* te hebben, was dit zyn *sentiment*; dat die Bloem ziek was, doordien zy zich niet wel gevoelde, en dat die kwaal sproot uit een ongezont toeval.... De *Floristen* begonden hierop eenparig te lagchen; en d'oude Heer krabbelde naar het Tuinhuis, dronk schielyk eenige kelken Moezelwyn, verzamelde zyne hantschoenen, stok en degen, en *laveerde* (*insalutato hospite*) zonder 't gezelschap te groeten, naar een Koffyhuis. De grootste *convulsien* van het schateren *gepasseert* zynde, nam een tweede het woort, en onderstelde, dat de Bol van die Bloem door een onderaarts *Mineur* geraakt moest zyn; *Want* (was zyn vervolg) *hy schynt eenigzins naar 't westen gebogen*.

Neen (*repliceerde* een ander) *dat is mis; maar die compositie is tegenstrydig aan zyn gesteltenis; hy moest minder raapaarde, en meer oude mist en wit zant hebben gehad... O! dan was die Tulp een man des doots geweest* (zei de Cipier) *neen, myn Heeren, dat Winterwater! dat Winterwater! waaronder zy veertien dagen gezucht heeft, is oorzaak van hare uitdrooging... Dan zou ik haar een bouillon van Vipers geven* (antwoordde een Apotheker) *dewyl 'er niets is, dat meer tot de doorstraling der geesten en sappen contribueert... Waarom 'er niet een klysteer by geordonneert?* (zei d'Eigenaar) *dan konje voor manuaal en medikamenten deklareren...* Hierop begonden zy wederom als zotten te schateren: maar een mol, die een nieuwe loopgraaf onder een bedt Engelsche *Aurikulâs* begon af te steken, en 'er al verscheide met de beenen in de lucht had geworpen, stuitte d'onmatige vreugt van de Heeren Liefhebbers, en verwekte eene generale stilzwygenheit onder deze achtbare vergadering. d'Eigenaar, als of hy een Moor uit *Angola* was, hielt zyn adem in, en greep naar een spâ; een ander trok zyn degen; een derde vroeg naar de val; sommige waren van gevoelen, om dien zwarten *Sarazyn* den weg te *couperen*: wanneer Hermes in die generale*confusie*, zonder een woort te spreken, zyn afscheit nam; ontzet en verbaast over de zotheden der *Floristen*, die, gelyk *Theseus* zyne *Ariadne*, desgelyks de versontloke huwelyksrozen op een eenzaam bed laten pruilen, om, als *Egyptenaars*, de Tulpajuinen en andere gewassen aan te bidden.

Te Londen is de buitenspoerigheit van sommige *Aktionisten* zoo ver gegaan, dat de huisvrou van een der *Direkteurs* eenige *subscriptie* van 1000 pond fts. voor haar *favoriet*-katje, op den naam van *Madame la Petite*, verkregen heeft. Hermes is *gepersuadeert*, dat de katjes gewoon zyn op de *subscriptien* of onderschryvingen te leven; maar het gebeurt zelden, dat zy 'er eene inteekening van 1000 p. voor ontfangen. Het is omtrent zes jaren geleden, dat een lief *Izabelle-Katje*, 't welk, gelyk een Kanaryvogeltje, het dagelyks broot door een schoone stem won, schielyk *resolveerde*, om dat talent met eene ligchamelyke *exercitie* te vergezelschappen; ingevolge van die *rezolutie* verruilde zy het verarmde Brussel tegens het weelige Londen. Zy had het geluk van een schoon, ryk en goetaardig *Lord* te ontmoeten, die, haar eenige Italiaansche en Fransche *Airtjes* hoorende maauwen, aanstonts dat Katje den neusdoek toewierp, in zyne overspelige bouten nam, en, in spyt van d'echte *Sultane*, daar mê dagelyks eenige uuren krolde. Doch

hoe wankelkaar de liefdebetuigingen van die Katjes zyn, kan niemant, die maar eenigzins by de Minvoogdes heeft te school gelegen, onbekent zyn: en een Hermetische Vrient is dikwerf ooggetuigen, en mogelyk wel *participant* geweest, dat verscheide Italiaansche *Katers* door het dakvenster van een *muzikale vois* tot in het Slaapzalet van dit Puisje wisten te dringen; en dan mankeerde 't nimmer, of

Na 't gekrol van ut, mi, fa:
Was 't met de Puis, & cetera.

De Brusselaars schryven, dat de heer *Crokaert*, Pastoor van Lembeek, die tot Abt van Dilligchem verkoren is, door den Aartsbisschop van Mechelen eerstdaags in die Abdy zal ingewyt worden. Hermes gelooft (en zyn geloof is op ervarentheit *gefondeert*) dat'er geen gelukzaliger waerdigheit op het oppervlak van den geheelen aartbodem wort gevonden dan die van Abt. De vier elementen doen hun gunstbewys aan de vyf zinnen van een *Prelaat*; en de gansche natuur is op zyn wenken dienstbaar. Door *exquisite* gerechten en *superfyne* wynen wort zyn smaak gekittelt, en men streelt zyn gehoor door zoete maatgezangen en konstige instrumenten. Zyn gezicht schemert door prachtige gebouwen, eeuwiggroenende *Elizeesche* tuinen, ryke meubelen en overkostelyke Kerksieraden: men verspilt aan zyn' reuk de geurigste wierooken van het Oosten, en aan zyn gevoel de blankste Schoonheden van d'Europesche waerelt. Zyn grootste *fatigue* is, zyne handen te wassen om te middagmalen; en zyn voornaamste onrust, somwyl zonder vaak op een zee van zwanendons te moeten dobberen; in welke *exercitie* de bestiering van zyne Abdy min belang heeft, dan een *piramidale* Patryzepastei, een paar Brugsche Kapuinen, of een half douzyn stoopsflessen vol druivevocht, waarmê zyne Eerwaerdigheit, in gedachten (doch zonder denken) de maag heeft overladen.

Gaudent equis canibusque & aprici gramine campi.

Ook heeft een Abt altoos, gelyk een Monarch in de Treurspelen, zyn Vertroude, die in *debauches* zyn Tafel-*compagnon*, en in liefdehandelingen zyn Kamerdienaar is. Dees, als een *habiel Astrologist*, voorziende, dat een aartsch gebou, dat dagelyks door een dobbel zevengestarnt van 14 schotelen gebraden en gezoden word opgepropt, en door een' *Sodiak* van 12 *bouteilles Bourgogne*- of *Champagne*-Wyn wort opgevult, geene eeuwen verduuren kan, slaat zyne *Harpye*-pooten in het erfdeel van St. Pieter, ontfangt dagelyks eene drie-

dubbele *portie* uit de zegeningen van den Abt, en eene zesdubbele uit zyne mildadigheden; hy blyft hem vorder getrou tot de jongste *Benediktie*; tot hy hem eindelyk (ziende dat Heerom *agoniseert*, en dat die groote Diamantring hem in het *distribueren* van kruissen hinderlyk is) in eene groote dooding des vleesches, dat laatste merkteeken van zyne waerdigheit ontneemt, en het aan zyn' eigen vinger steekt. Op dat *signaal* vallen de omstaande Kanonnikken op den uitgeblusten Kalkzak; en een iegelyk *approprieert* zich een stuk of brok van den dooden *Sant* toe: zoo dat de *Prelaat*, zoo toegedost, leggen blyft, als of hy voor de eerstemaal de waerelt beschoude; en een jonge *Novitius*, die buiten adem uit de kegelbaan komt aandraven, beschout, als een andere *Cham*, de naaktheit van zynen geestelyken vader.

De Parysche brieven *debiteren*, dat'er meer dan 180 Ritmeesters hunne *demissie* of *permissie*, om den dienst te *quiteren*, hebben verzocht. Zoo op dat verzoek *fiat* wort verleent, zullen de paerden min waerdig zyn dan de Delfsche *subscriptien*; en de Ritmeesters zullen desgelyks, als ontzenuwde *Aktionisten*, te voet moeten loopen. Maar *apropos* van *demissie*. Hermes moet zynen Lezer een vertellingje mededeelen van een Paert, dat zyn *demissie*, zonder zulks oit mondeling of *notarieel gepretendeert* te hebben, verkreeg, en echter..... Maar 't geval zal zoo ras geschreven als gezegt zyn.

Karel van Duras, Hertog van Kalabrien, *ordonneerde* eertyts, dat'er voor de groote poort van zyn Hof een bel zou worden vastgehecht, die een ieder, dewelke *Justitie* verzocht ('t is groot jammer, dat zulks buiten de *mode* geraakt) zou mogen luiden. Het gebeurde eenmaal (of 't by geval of andersints geschiedde, is Hermes onbewust) dat de Ridder *Mark Capet* een oud Paert aan den dyk joeg, of schoon het menigmaal, met de Wapenschilden van zyn doorluchtig Huis behangen, in Tournoispelen gezegepraalt, en meer wonden in uitheemsche tweegevechten ontfangen had, dan Jonker K. v. M*** in zyne Romeinsche Inlantsche oorlogen. Sommige Geleerden van die eeu *sustineerden*, dat het bejaarde beest (het is eene gemeene ziekte onder d'*Invalides*) door het ophalen van zyne heldendaden de andere Paerden *incommodeerde*; en andere *affirmeerden*, dat het, als een oud soldaat, het plonderen gewoon, dagelyks vyandelyke stroopingen op het hoi en haver van zyne *geconfedereerden* ondernam: *enfin*, het is dan zoo het is, d'arme Hals kreeg *congê*, zonder zoo veel als een kop haver op zyn vaar wel te

ontfangen. Eenige dagen *geperegrineert* hebbende, wert hy by geval de groote Kreefteklauw, die voor een hantvat van de *ducale* schel verstrekte, gewaar, en wandelde daar op los, om zyn' schoft (het schynt dat hy zoo schurft van huit was, als Argus van geest is) daar een oogenblik aan te *diverteren*; dog het *illustre* dier ging zoo dom te werk, dat de bel begon te klappen. De Hartog liep naar beneden, opende de poort, en liet Ronsinant binnen treden; doch bespeurende, dat het beest te *genereus* was om d'ondankbaarheit van zyn' Meester te *divulgeeren*, liet hy zich hier omtrent elders onderrichten, en hoorende dat het een afgedankt *domestiek* van den Ridder was, wert die aanstonts ontboden, en tegens het Paert *geconfronteert*; waarop hy door de mande viel, en de Hartog hem *ordonneerde*, den verstooten Krygshelt, tot een *recompens* van zyn' voorgaanden dienst (*ad vitam*) van een zacht voer en warmen stal te voorzien; zoo dat het Beest wel zeggen mogt:

> *Gratias tibi ago, optime Princeps*.
> SENECA, de Tranq.

Gisteren avont doorlas Hermes de zesde *Satira* van *Juvenalis*; en op die *passagie* van *Messalina* komende

> *- - - - tunc nuda papillis*
> *Constitit auratis - - - -*

begon hy dus te *resonneren*. Waarom, Korinna, verbergt gy die twee schoone ivoire appelen? Waarom die onnozele tweelingen, die niets misdaan hebben, opgesloten? Men ziet hen immers onder de verdrukking van het linnen zuchten. O ja, Korinna, men *remarqueert* dat zy, door een edele spyt gezwollen zyn. Zy bezitten maar ruim zoo vele maanden als gy jaren. Zy mogen *badineren* wanneer gy ernstig zyt. Hoe menigmaal liet eene Baker, wanneer gy niet ouder waart dan die Lammeren, alle uwe behoorlykheden zien! Waarom dan die Zuiglammeren met meer wreetheit *getrakteert?* die elpenbeene Hemelgloben, die tegen des dageraats proef bestaan konnen! Hermes gelooft dat *Mama* die onder bedwang houdt, uit vrees dat zy, vry zynde, die vryheit, om ons te *attacqueren*, zouden misbruiken. Die voorzorg is onnoodig, want alsdan moest zy uwe schoone ogen en andere aanlokkelykheden, die dagelyks onze vryheit vrybuiten, ook bedekken. Uwe sneeuwitte Heuvelen zullen in die gevangkenis kwaadaardiger worden; zy zullen zich op de minste okkazie door de kleine opening van eene kantetralie in *embuscade* stellen, om aan den eersten ongelukkigen dien zy ontmoeten het leven, of op het allerminst de vryheit te benemen:

Niets is zoo blank als Kloris aangezicht,
Waarop bevalligheên en roos en lely pryken:
Roept gy. Korinnás borst, waar Cytheré voor zwicht,
O Damon, zal in sneeu niet voor uw Kloris wyken.

Waarschouwing of dreigement.

Eerstdaags zal de Heer *Grenouille en Ville*, een *Bas-Normand*, de doorgeleerde verhandeling, om de groene Kikvorssen voort te planten, aan de Drukpers overgeven. Na dat hy in twee deelen, groot *folio*, de *differente* geslachten van de Kikkers opgetelt heeft, *proponeert* hy, om tegens den voortyd eenige tonnen vol Fransche Vorssen, die door verscheide gevarelyke sprongen proeven van hunne bekwaamheit hebben gegeven, benevens eenige Scheepsladingen *sperma ranarum*, in Hollant over te voeren, en dat alles in behoorlyke vyvers te verdeelen, om dezelve, ryp en volwassen zynde, aan de Fransche *Refugiês* (die geheele dagen, ten nadeele van vrou en kinderen, met een boogje of angelroede alle slooten afloopen) voor een' *civilen* prys over te laten.

Een jonge Boekworm verloren geloopen zynde, *sustineert* de Vrou, dat hy langs de natte plank van een Wynhuis mogelyk in een Vleeshal by de Boomtjes zal geslibbert zyn; derhalven verzoekt zy een iegelyk, die hem mogt voorkomen, denzelven ten spoedigste in zyn eigen voorhuis weer te leveren; zynde hy van geen gebruik dan voor d'Eigenaarster.

Hermes was *geresolveert* op den dommen Argus een hantvol vermaning wech te werpen, doordien hy met *brutale* en *profâne comparatien* tusschen een Sodomitisch en een toevallig vuur zynen Lezer tracht te vervrolyken; maar een Yadvokaat heeft zyn *pardon geobtineert*, zeggende, dat het met jonker Pauwestaart van *primo* January tot *ultimo* December *sober* gestelt was, dat hy in dien tusschentyd altoos zoo wel van geest en oordeel, als van gelt en *reputatie* ontbloot is, en dat men dien Koolhaas moest laten uitraaffelen, wiens papiere botervlieg geen meer levensdagens dan een Oevesaas bezat: verder zei hy, dat Argus in alle geval meer dan een Kourant-eccho, en minder dan een *gerespecteert* Schryver was. Item dat'er geen nut of vermaak van een Man te hoopen is, die zich zoo weinig door de schryfpen als door den ryksstaf van een katoenel *distingueerde*..... In 't kort hy *defendeerde* zoo wyt en breet den Doedelzak van Muiden, dat Hermes 'er weinig in zyn *faveur* by zal voegen, maar blyft naar gewoonte

Zyn Dienaar
CAMPO IRONICE.

No. 30
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 13 *Februari* 1721.

Veritas est per quam immutata ea quae sunt, aut ante fuerunt, aut futura funt, dicuntur.
CICERO de Inv.

HEden zal Hermes sommige *resterende avanturen*, die hy, door de Waarheit vergezelschapt, ondervonden heeft, eens optellen, en met de adelyke konst, *Piktura*, zyne inleiding beginnen.

Multa vident Pictores in umbris, & in eminentia quae nos non videmus.
CICERO.4. Acad.

De Waarheit dan (o hoe gelukkig is een man die zoo een goet gezelschap heeft!) bragt Hermes in 't gebou van een *gerenomeert* Koopman in Schilderyen; een persoon, vermaart wegens zyne grondige kennis, zedigen imborst en deugtzaam leven; ja zoo begaaft, dat hy, des noots zynde, eene Hoogeschool voor de jeugt (dat is op 't oog) kon verstrekken. Dees Heer had met veel moeite de namen, zoo van Italiaansche als Nederlantsche Schilders (schoon hy nauwelyks lezen kon) van buiten geleert; en de klanken van *Rafael d'Urbino*, *Michel Agnolo*, *Carats*, *Corregio*, *Albano*, *A. v. Dyk*, *P.P. Rubbens*, *Fluweelen Breugel*, *Ostade*, *Brouwer*, *J.D. de Heem*, en z.v. dartelden als Zeegoden op d'oppergolven van zyne lippen. Noit dronk hy eene bokaal witten zyn, of daar zwommen ten minste zes Romeinsche Schilders op d'oppervlakte; en noit rooden, of men kon 'er een douyzyn Nederlantsche op den gront zien spartelen. Vorders

was hy zoo oprecht en *conscientieus*, dat hy min zwarigheit maakte, om iemant een *Copy* voor een *Origineel* aan te preken, dan een Juffertje uit den stamme Levi om met een getrout man het Overspel te plegen. Hermes stelde door het kristal der Waarheit man en paert op den proef, *bespekuleerde* eerst den regtzinnigen Konstkramer, doch met weinig voordeel voor den *Patient*; want hy wert aanstonts in zyn element van waanwys, verradersch en bedriegelyk *getransmuteert*: en d'onechte Konstbastaartschilderytjes, wanneer hun de gulde en ebbenhoute sieraden wierden uitgetrokken, en de blanke vernis en gomhuiden afgestroopt, schreeuden: *Genade! genade! wy zyn Naneven van den Eccho, Aterlingen van den Weerstuit, in boeken en winkels geteelt, zonder Peetoom of Peetemui in 't duister gedoopt; en noit heeft ons Carats gezien, of Corregio ons beädemt: van Dyk en Rubbens waren lang in stof en asschen vergaan eer wy geboren wierden. In 't kort, wy zyn.... wy zyn lorren en leuren; of op bastert-Neerduits, geene ORIGINEELEN, maar bedrieglyke COPYEN*.

De Waarheit kon niet langer het byzyn van den Leugen dulden, maar *conduiseerde* den ouden Man in het huisje van een kreupel Drukkertje, dat in eene vriendelyke samenspraak was met zyne *Orkade*, namelyk eene samenspraak tusschen een Doosje Tonder en een Kruikje Gal. Het Manneke, wiens verzope tronytje uit meer koleuren bestont dan de stalen van een Stofjeswever, zat beschanst in eene borstweering van boeken, dewelke inwendig rot en uitwendig vergult waren. Het roemde zich een Menno Simons kint te zyn, en dreigde hem na te volgen, doch met zoo veel spoets, als een ontheupt Rypaert op een' diepen en doorweikten klaiweg; 't zy zyn natuurlyke *marsch* hem deed achterwaarts deinzen, of om dat zyne long door een *corrosive* uitdamping van die boeken verzworen was. Hermes bezag ter loops door zyn kristallyne vergrootglaasje die deftige bladeren, en bevont dezelve te bestaan in *Koerbachs Woordenboek*, *de Werken van Caesar Vaninus*, *La Hontans Zeden der Wilden*, *de Vryheit van Denken*, *Tolands Uitbraaksels*, het hersselooze boek van *Juffrou Hoogentoorn*, en z.v. dewelke hy, wanneer de Uilen hunne kazematten, de Egels hunne aartholen, en de Vleermuizen de puinhoopen verlieten, aan deze en gene met een Dievelantaarntje kroop uitventen.

Hermes, door de Waarheit gewenkt, verliet 't *Boiteusje*, en drong in een Salet, waarin vier bedaagde Heeren, met de fok op den domphooren, hun doot of leven uit een ossekookertje verwachtten, en ieder *moment* op het hoogen of lagen der Teerlingen *differerende* mombakkezen aantrokken. *Morbleu!* riep de jongste (die meer dan duizentmalen met Olivier Kromwel kievitseieren had loopen zoeken) *'t Fortuin is behext en belezen: en ik protesteer, dat ik bort en steenen aan den.... Halte, halte* (viel 'er een ander op in, die voortyts den vermaarden Prins Maurits onderrichting in het Schaakspel plagt te geven) *ik verlies altoos.... Altoos geen eer of fatzoen* (brulde een derde, die een zwarte paruik en blonde stevels droeg) *want ik, die maar speel om tytpasseering....* Hierop overviel hem een zware hoest; waar op hy een' neusdoek, en benevens dezelve drie valsche Teerlingen uittrok, dewelke aanstonts door het kristal werden bezichtigt, en bevonden, dat zy hunne hooge oogen aan een *subtiel* boortje en zware kwik waren verschuldigt; zynde die *venerabele* oude Zondaars, Speelders van hun beroep, die, by *mankement* van: *Haal mich den Deibels*, of jonge Groentjes, malkander door het lancet van een *pasdiesje* het *Or potabile* aftapten. Niet ver van die *Akademie* ontmoette Hermes een' Roomschen Sant, dewelke langs de poort van een voornaam Paleis, alwaar hy wekelyks eenige Zedelessen leverde, wert uitgelaten. Hy had (door yver verrukt) om het vlees t'onder te brengen, al te lang met de Kamenier geworstelt, en eindelyk bevonden, dat het spreekwoort waar is:

Tandem bona causa Triumphat.

Verder zag Hermes een bleek tenger Sprinkhaantje, dat eenige vette paginâs in het Corpus Juris van een' geduldigen Regtsgeleerden had nagezien. Hy wert op den reuk door een ongelukkig Medevryer opgevolgt, die den Haas en het spoor in een eng steegje misliep. Deze wederom wert van een derden gevolgt, en die weder door zoo vele andere, dat Hermes genootzaakt is, 'er een spelletje by te steken; want de Drakehuit van zyn papier is veel te klein om alle de Nachtgevallen en Waarheits-ontdekkingen daarop te schetsen.

Nec mora quod Pontus, quod terra, quod educat aër,
Poscit & appositis quaeritur jejunia mensis.

Uit Brussel heeft men, dat de *Marquies de Pancallier* een voortreffelyk *Festyn*, dat met een *magnifiek Bal* besloten is, heeft gegeven. Is het mogelyk, dat onze straffe Batavieren de eenvoudige gerechten van hunne hartvochtige Voorouders verlaten, om, als *gecondemneerden*, uit die overspelige, en met gif vermengde Fransche *delikatessen*, hun voetsel te zoeken? laten wy ons geheugen met die spierachtige Kampvechters-ledematen der Ouden eens ververssen, en zien, hoe die gewoon waren met hun 25 a 26 rondom een' gebraden Os te gaan zitten, en dien tot de beenderen toe op te kluiven. Moeten wy niet met droefheit op de lichaams- en krachts-vermindering der Heeren van Gornichem *reflecteren*! Hoe zyn die sterke schonken en zenuwachtige armen tot poppebouten en zwavelstoksbeenen versmolten! Het is eene *konstante* waarheit, dat die robuste *Arkel*, met de handen aan de schotbalken hangende, tusschen zyne knïen nooit het paert zou hebben opgeheven, indien hy dagelyks met Fransche *Fricassees* en *Ragouts* onthaalt was geweest. Ook is het niet waarschynelyk, dat eene jonge *Dame*, wanneer zy die ophitsende *Souppés*, sterkgekruide *Saussen*, en *geforceerde* Gerichten inzwelgt, dat zy (zegt Hermes) twee a drie jonge Reuzen t'eener dragt zal voortbrengen.

Voorleden Zomer wert Hermes van een heer *getrakteert*, die zyne bezigheden in twee deelen onderscheidde; zyn eerste was, om lekker te eten, en de tweede met goede woorden zyne *Krediteurs* schatryk te maken. Ontelbaar was de menigte van schotelen en *assietten*, die alle met de uitvindingen van *Robert*, *Gaillardon*, *Mondam*, *Brignaillé*, en diergelyke vermaarde Keukeklouwers pronkten. Recht tegenover den ouden Waarzegger Hermes stont naar het scheen een gebrade Yzervarken, maar, van naby beschout, was het eene *gelardeerde* Kallekoen: twee Konynen waren door de behendige *anatomie* van een' Franschen Kok in twee Faisanten verwisselt, en men mon noch de linken in een Speenverkje, dat tot 'er doot toe was gegeesselt om dat het kort zou zyn, *remarqueren*: de *Karbonaden* waren gewonden in papiere nachtrokken; de hoenderen en duiven met borstplaten van verkensleder voorzien; en de gewapende Zeemonsters (kreeften) werden, gelyk *Willem den eersten*, Hartog van Normandien, in hun harnas gebraden. Het is ondoenlyk eene nette be-

schryving te geven van eene blinkende Yspiramide, uit *gecandelizeerde* bloemen en vruchten *gecomponeert*; moetende Hermes noch lagchen, wanneer hy gedenkt, hoe sommige gasten door yskoele wynen den brant van hunne tongen zochten te verfrissen, die zy een oogenblik te voren door peper en verhittende speceryen in vollen gloet hadden gezet.

Voorleden Zondag zyn te Parys 10 a 12 Vrouspersoonen, uit de Kerk komende, van de straat opgeligt, en naar het *Chatelet* gebragt. *Devotie* is eene deugt die de Sex in eigendom of liever erfpacht bezit: hare *assiduiteit* voor Kerk en Priesters bekrachtigt deze stelling: by voorbeelt, ziet men dagelyks niet dat de Biegtstoelen door een knielent *escadron* Dames en jonge Juffers belegert zyn? ja daar is zelfs geen Kapucyn, al was hy zoo gebaart als de Zeegod *Glaukus*, zoo streng als *Epikurus*, en zoo vervallen als een oud adelyk stamhuis, die niet pronkt met eenen completen rozenkrans van *Devotarizen*; de geringste voorziet hem met *pomade* voor zyn' baart, en de magtigste met wyn voor zyne tydpasseering. Maar hoe duur staat hem die zegen! want hiervoor moet hy door zyne gebeden de Vrou in een vruchtbaar huwelyksbed, en den man in een neringryken winkel *maintineren*: hy moet den Zoon aan een ryke Juffrou, en de Dochter aan een goed Man helpen. Nota bene: de Lezer zy gedachtig, dat Hermes door een goed man verstaat, een man, die zich door zyn vroutje regeeren laat: want is het niet beter dat de blinde Huishen een' Haan op den onbekenden weg misleid, dan dat zy dien volgen zou, die met twee gezonde oogen begaaft, en der baan kundig is? ô neen! zoo een wollig Zuiglam wil door geen Lompert geregeert worden; liever zou het uit zyne lieflyke oogen twee paerlen laten rollen, waarvan d'eene Bedrog en d'ander Spyt wort genoemt. Wyk dan, goede Hals, die met goeden raad uwe bedgenoot wilt onderschragen: wyk, maar echter wees niet zoo reukeloos van hare raatgevingen te achten. Die met een vrou *advizeert*, is de verstandigste niet, maar die haar *Advies* opvolgt, verdient het teeken van vryheit, den achtbaren hoet, te derven, en met eene zotskaprôen te pronken. Hoe ver het *crediet* der Vrouwen, strekt wert eertyts niet kwalyk van een' Zwaab uitgeleit. Deze hoorende dat een Keizerlyk Overste werfde, begaf zich daar naar toe, en bood zyn persoon aan, om behoore-

lykvoor een' gehuurden Dootslager aangeteikent te worden. d'Overste, goet Paus goet Roomsch zynde, vroeg den Kryger, wat zyn geloof was wegens de H. Maget? waarop hy met eene groote zedigheit *repliceerde*: *Heer Overste, wy arme Zwaben gelooven aan geene Wyven*.

De inwyding van den Heer *Krochaert*, Abt van Dillegem, is geëindigt met de plechtigheit van een grooten maaltyt. Zelden leest men van eene plegtigheit, dewelke niet eindigt met den *Omega*-krans van een' overdadigen maaltyt; en hoe nader die plegtigheit aan het H. Wierookvat van St. Pieter komt, hoe sierlyker *d'exercitie*-school van Sampsons wapenen opgesmukt wort. Eene Papentong is gevoeliger door een' matigen maaltyt *gemortificeert* dan een Dronkaart door een slecht druivengewas; een *Dame d'honneur* door een schrale erkentenis, of een Duitsche Snoeshaan door een vroege *Campagne*. *Monsieur Boileau* is van gedachten, dat d'eerste Citroen voor eens Paters lerelapje gekonfyt wiert: en de lekkertoebereide Verkensvoetjes bewaren noch tot dato dezes de H. *Fondatie* van *Manihoud*. Het Priestersbeetje is aan ieder bekent; en de *konfituren* van het Jeruzalems Vrouweklooster zyn ruim zoo vermaart door hare *delikatesse*, als de Nonnetjes door 't goet vertrouwen op haren Rentmeester. Doch Hermes wil die overdadigheden geensins op de gestrenge Abdyen van *St. Michiel*, *Tongerlo*, *Everbun*, en z.v. (waarin d'arme Heeren zich op goeden Vrydag met zes a zeven schotels vis moeten behelpen) *appliceeren*; noch op die *penitente* ongeschoeide *Karmeliten*, die genootzaakt waren (o gewillige armoede!) *Chokolaat* te koken met witten wyn: noch op de boetvaerdige Paters *Bogaarden*, in wier *konvent* meer potten en pannen dan *disciplinen* te vinden zyn, en waar van de *moderaatste* op den Feestdag van hunnen H. zoo verheugt was, dat hy de eike schutting, dewelke nauwelyks door drie mannen kon bewogen worden, uit yver overhoop liep. Desgelyks worden de kuische *Brigittynen* uitgezondert, dewelke veeltyts een Vrouwenklooster aan het hare aantimmeren, waardoor een zeker Reiziger, op 't gezicht van een diergelyk Hermafrodietsch gebou, niet onaardig zei: *Daar is de Dorsvloer* (wyzende op de Nonnen) *en gins zyn de Vlegels*.

In de Vrouwenkourant wort een iegelyk gewaarschout, wegens zeker bedrog, aangaande niet genoegzaam geblaaude Bredasche La-

kens, en z.v. Wat is'er een *notabel* onderscheit tusschen het Dier en zyn Vacht! en hoe menig toont eene goede *mine*, schoon hy een *desperaat* spel heeft; want indien sommige *galante* Officieren, die onder het inzwelgen van Franschen Wyn, of iets ergers, meer vyanden vernielen dan Madame *** ligtgeloovige Minnaars heeft *geruïneert*, eens een weinig in den ketel *a la preuve* afgekookt wierden, ô, zy zouden zoo blauw als Karpers of schorteldoeksbanden voor den dag komen; en hoe menig Saletreekeltje, dat de Juffers met een droog praatje *amuzeert*, zou (van na by *geëxamineert)* nauwlyks aan het Galzwart konnen voldoen! ja, hoe vele Schoolgeleerden, wanneer men die van hunne Grieksche en Latynsche Spreukjes, Leeuwenvaersjes, *Sic argumentor*, en uit spinnekopsdraden *gefabriceerde Authoriteiten* beroofden, en in 't loogwatertje van eene strikte *critique* een walletje liet opkoken, zouden niet onbekwaam geoordeelt worden om een Papegaai te leeren klappen! Maar Hermes wil onder deze Blauwverwers den doorgeoeffenden Argus geensins *confonderen*, want die is een Man, die alzoo bekwaam is om *Antonides* in Rym, *Hooft* in proza, en *Doudyns* in dartele gedachten te evenaren, als een Zuitzee-Aktionist in staat is, om voor de vuist zyne beschuldigingen op te lossen, dat is, gelt en eer te bewaren.

De verjaring van 't geven van den titel van Groothertog aan *Kosmus den eersten*, te Florencen, brengt Hermes in geheugen een uitmuntend schoon *devies*, gemaakt op het Huwelyk van *Kosmus de Medicis*, Prins van Toskanen, en *Maria Magdalena van Oostenryk*, Dochter van den *Aartshertog van Grats*; het woort verbeeldde den naam van den Prins, zynde een Zon in het midden van een' Sodiak:

> Οὐδέ μοι, ἀλλα Κόσμω
> *Niet voor my, maar voor de waerelt*.

Dat van *Alexander de Medicis* was mê niet zonder verdienste. Het *devies* was een Rhenoster, met deze woorden:

> *No buelvo sin vencer*.
> Zonder overwinning zal ik niet wederkeeren.

Deze woorden zyn op de getuigen van de Naturalisten en Poëten gebout.

> *Rinoceros nunquam victas ab hoste redit*.

De Slaapgod had zyn loode hant al opgeheven om eenige druppelen Maankop-vocht in het nachtkroesje van den Ouden Man te gie-

ten, wanneer Daemon onverwacht langs den wenteltrap van den schoorsteen nederdaalde. Hy *presenteerde* met den rechterpoot een briefje aan Hermes, doch zoo vast 'er in bestorven, dat men genoodzaakt was de hant door *Bordeausche Pomade* eerst te zalven, een moment daar na door een *fomentatie Persikko* buigzaam te maken, en op 't laatst door een *Cataplasma* van *Eeau de Barbade* te ontdooien. De brief behelsde in *substantie* het volgende:

Sr. HERMES,

Wikkel u nimmer in dispuit met een man zonder oordeel (by voorbeelt als een Schryvertje van het Uittrekzel der Boekzaal) want diergelyke rauwe geleerden *formeren* zulke oneigene omstandigheden, zulke grondelooze redeneringen, en verlichten dat papiere molentje met zulke verstandige waterkleuren, dat zy magtig zyn uwe eigen gedachten te verdeelen. Een Zotje, dat met boeken *familiaar* is, haspelt den eenen Schryver zoo wonderlyk door den anderen, dat hy altoos een bekwaam man (by form van wederlegging) in een *Serail* stommen kan veranderen. Het is waarachtig, dat het zonder bekwaamheit geschiet; maar die onbekwaamheit is d'eenige oorzaak van die verwarring. De *inundatien* van diergelyke Schryvertjes zyn verderffelyker aan de geleerde waerelt, dan die van de Gothen of Wandalen aan een Staakundige regering. Het recht gebruik van geleertheit, is, ons zelven te veradelen en verbeteren, maar geensins, onze onbekwaamheden te blanketten. Maar noch dwazer is 't, die onbekwaamheit door een Uittrekzel van uitheemsche talen te willen *deguiseren*: want*Literatuur* doet een persoon wel af, maar niet uitsteken; en indien sommige Schoolgeleerden min *gelatiniseert*, en meer in hun eigen taal geschreven hadden, zou Holland maar geweten hebben dat zy *Plagiarii* en *Pedanten* waren.

P.S. Het Uittrekzel-schryvertje zal mogelyk (tegens dat hy 't vierkant van den Cirkel heeft uitgevonden) uwe mistastingen in zaken en persoonen eenmaal aantoonen.

UE. genegen Dienaar
N.N.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J. Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden *G: Knotter*, Hage *Wed: Gazinet*; Delft *R: Boitet*, Dort *J. van Braam*; Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 31
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 20 *Februari* 1721.

- - - Scelus est jugulare Falernum,
Et dare Campano toxica saeva mero.
MART.

VOorleden Zaturdag *mediteerde* Hermes op d'uitvinding van konsten en wetenschappen, zynde de voornaamste, namelyk het Kompas, Buspoeder, Drukkonst, en z.v. door de zwaarmoedigste aller natien, de Duitschen, voortgebragt; wanneer zyn *Daemon*, buiten adem en buiten *humeur*, in de studeerkamer van den gryzen Schryver op 't onvoorzienste binnen sprong, en aanstonts eene lange vierkante kelderfles vol *Vin de Grave*, waaruit hy eenige vertroostelykheden dezes levens meende te trekken, opnam, en in hondert stukken wierp. De brilglazen trilden op den *gealtereerden* neus van den ouden Man; en alle de leege en volgestopte pypen, die voor hem op een theetafeltje *gerangeert* lagen, lilden gelyk een fopje van hartshoorn. Driewerf wilde hy zyne belemmerde tong, die binnen eene *ontramponeerde baluster* van weinige overige tanden besloten was, bewegen, en driewerf versteende Pallas, in het maskeradekleet van Vrees vermomt, zyn spraaklit, wanneer de Geest (om allen achterdogt van *insolentie* wech te nemen) aldus begon te *redeneeren*: ‘Is het mogelyk, o Hermes, dat Baatzucht het gezellig dier den Mensch aanzet, om een Moordenaar van zich zelf en van zyn' evennaasten te

worden? en is het mogelyk, dat men in onderaartsche holen, spelonken en afgezonderde vertrekken, eertyts schuilplaatsen voor valsche Munters of Geltsnoeiers, Fransche Wynbergen kan doen bloeien en ryp worden? dat men uit knollen *Cyder*; uit *Cyder* witten; uit sleepruimen *Bordeauschen*; en uit *Hernfordshire*-appelen *Champagne*-Wyn brouwen durft? *Virgilius* heeft dat misbruik in die *remarcabele profecy* voorzien, wanneer hy zingt:

> *Incultisque rubens pendebit Sentibus Uvae*.
> De rypwordende druif zal op de wilde doornen hangen.

en helâs (vervolgde Daemon) de smaak is zoodanig bedorven, dat 'er thans geen Wyn 't gehemelt streelt, dan die, dewelke door eene *strikade* van allerhande mengelmoezen wort vergiftigt. Neem dat voorval, wegens uwe geliefde fles, niet ten ergsten op; neen, oude Man, het is om uwe dagen te verlengen, dat de Wyn verspilt is; en om uwe *carcas* te besparen, is de *bouteille* verbroken. Doch ik zal u niet langer in onrust laten, maar my tot de zaak zelfs spoeden.

De vermaarde Geneesheer *** een wakker *Practicus*, en noch beter dronkaart, had eenmaal een' groten tegenzin tegens den Graveschen Wyn opgevat, en was de bewegende oorzaak, dat die Wyn minder in den omtrek van *St. James* of Westmunster wiert *gerespecteert* dan d'Afscheitbrief van een Zuitzee-*Thesaurier*, waardoor ieder Hospes in min dan drie weeken zyn' borstrok drievierendeelen van een Engelsche el moest doen inleggen. d'*Autheur* van hun ongeluk eindelyk ontdekt zynde, *formeerden* zy eene *deputatie* van twaalf *Vintners*, om te *tenteeren*, of het niet doenlyk was, den *Doktoor*, zoo door gout als eene ontdekking van d'algemeene schade, die den Geneesheeren door de *decadentie* van den *Clairet* over 't hooft hing, te bewegen. Aan het huis van den Geneesheer *gearriveert* zynde, voerde de bekwaamste het woort; en na d'offerhande van eene wigtige goutbeurs, beroemde hy zich een vat *gecomponeerden Clairet* te bezitten, die magtig was aan den gezontsten inwoonder van Londen binnen 14 dagen het Flerecyn *ad vitam*, binnen 4 weeken eene derdendaagsche Koorts, en, na een *continueel* gebruik van drie Pints-*bouteilles* daags, in min dan twee maanden eene doodelyke uitdrooging des ligchaams te veroorzaken.

Hy bewees den aanwas van Kolyk, Graveel, Steen, Duizelingen des hoofts, zware Droomen en & *ceterâs*, 't zedert d'uitvinding van Engelschen *Clairet*, door *differente* geleerde aanhalingen; desgelyks de vermenigvuldiging van Schimpschriften die vele geleerden *amuseerden*, om niet al te scherp op de *abuizen*, in de Geneeskunde begaan, te letten. In 't kort, hy bepleitte 't algemeene voordeel zoo verstandig, dat de *Doktoor*, om zich zelf, benevens alle zyne Medemakkers te verryken, zoo *copieus* dronk, dat hy binnen drie maanden met *Eskulaap practiseerde*. Dit kom ik u waarschouwen (*repeteerde* Daemon) en zoo gy begeerig zyt, zal ik u aanstonts naar een' diergelyken Wynbrouwer vergezelschappen.'

Hermes zat een' tyt lang in eene diepe verwondering opgetogen; en eindelyk (noch niet bedaart) opspringende, sloeg hy den mantel om d'ooren, waarin de *Marquis d'Ancre* dootgeschoten wiert, en *marcheerde* met den Geest naar een onderaarts Pakhuis, alwaar zy van een' Hospes werden verwellekomt, wiens koonen met een' overvloet van granaat- en karbonkelsteenen praalden; wiens neus veelkleuriger scheen dan een Mozaische vloer, en wiens verstant zoo vlug was als een glaasje Nachtegaal of verschaalde Mol. Hermes *commandeerde* een Barneveltje van den eigen Wyn, dien de Baas *consumeerde*; 't geen hy nauwlyks half uit gedronken had, of men zag een Bordeausch juweel op zyn voorhooft groeien; en zyn geest verviel zoo schielyk, als of hy wekelyks den Argus, en maandelyks het Uittreksel der geleerde Boekzaal in't ligt gaf. De *Delinquant* wert scherp *geëxamineert*, doch kon weinig tot zyn voordeel bybrengen; als dat dees Eeu, eene tafel-eeu van Fransche toebereidingen zynde, de Wyn noodzakelyk die *mode* moest volgen: dat men zoo wel Franschen Wyn als Fransche Hoeden maken mogt; dat te Dort Luiks Bier, en te Antwerpen Liersche Caves wert nagebootst: dat de *moderne* Dichters nimmermeer in schoone vindingen zonder geest, of de Haagsche Komedianten in eene oneven uitspraak zonder gebaren, wanneer die wynbron wiert toegedamt, *continueren* konden: dat menig welsprekent Rechtsgeleerde zyne Pleitkonst, en menig taalkundig Geneesheer zyne *ordonnantien* aan Sleepruimenvogt was verschuldigt; dat het geoorloft was *desperate* menschen, en, zoo door Aktien als andersins het spoor byster zynde personen, met een flesje lang-

durig vergif te *foulageren*; ja dat naar verbode vruchten het meeste wert getracht: in 't kort..... dat hy wel de voornaamste, doch geensins d'eenigste was. D'oude *Anubis* verzocht een proef van die konst te mogen zien: waarop de Konstenaar een *Quintessentie*-keldertje voor den dag haalde, en door 't instorten van eenige weinige droppelen van die vocht, verscheide overspelige smaken van *Heremitage*, *Suranson*, *Bergerac*, *Vin de Grave*, B*ourgogne*, en *Champagne* deed opborrelen; en, met een woort, uit een eenige *bouteille* witten Wyn eene Babelzee van *confusie* deed opryzen. Hermes was door die onverwachte *operatie* eenigzins ontzet; en by geval een flesje van dit *extract* in zyn hant hebbende, wert hy den *familie*-kater Louw; die hem veeltyts volgt, gewaar; dien hy tegens wil en dank zes of zeven droppelen in den hals goot; waarop d'arme Muizenmoorder eerst onverstandig begon te mauwen, een oogenblik daar na te buitelen, en eindelyk in eene *convulsive* trekking te storten; zoo dat het*apparent* stont, dat (indien onze Louw niet een taaie kwast was geweest) het koningkryk der katten, waar van hy Dwingelant is, door zynen doot in eene Republyk zou verandert zyn. Hermes laat aan een ieder de vryheit, hierop zoodanige toepassingen te maken, als de Wyn, dien hy drinkt, of 't verstant, dat hy misbruikt, hem *dicteren*; en zal nu iets uit den Tacitus van 't Koffyhuis der *Politiquen* aanhalen.

Vooreerst zegt ons Londen, dat de heer *Robert Knight*, Tresorier van de Zuitzee-*compagnie* (wysselyk voorziende, dat eenige tonnen gouts hem in zyne vlucht konden hinderlyk zyn) zich maar met een *moderaat* sommetje van anderhalve millioen Sterlings gezegent heeft. D'eenigste die 't vermogen van de Fortuin belyden, zyn de Ongelukkigen; want de Gelukkigen schryven alles toe aan hunne voorzichtigheit en verdiensten; d'een ryd dagelyks met een gespan van zes *vigoureuze* paerden in eene vergulde koets naar het Hof, en d'andere op een oude kar naar den Drievoet van Tyburn; en wat onderscheit is'er tusschen die twee? niets dan plaats, gelt en afzyn. O het is vry geruster zyne beschuldiging buiten pyn en banden in Vrankryk of Italje op te lossen, dan *coram* voor eene gematigde vergadering, die somtyts uit zoo vele vyanden als Rechters bestaat. Gerechtigheit schynt zoo wel door ouderdom in 't kints vervallen als Roome in 't bygeloof; en ontbeert slechts mirakelen om zich zelven

op te koesteren; doch zoo lang'er goude en zilvere Medailles geslagen worden, mag men naar die wonderen wenschen, maar de verwachting zal zekerlyk ieder te leur stellen. O, gelt is de werkstellige Wysbegeerte en bespiegelende zaak: en schoon genomen, een Filozoof leert, dat wy onze behoeftigheit, door de begeerte te besnoeien, moeten stillen; dat zou (volgens 't gevoelen van Hermes) zoo veel zyn, als dat een man, wanneer hy een paar schoenen noodig heeft, zich zelf de voeten moest afsnyden.

Uit Parys heeft men, dat op het *Request* van het Kruideniers-gild, door de bedienden der *Justitie* wel voor 200 duizent livres aan Speceryen uit het Augustyner Klooster zyn aangehaalt. Het schynt den Augustynen het spreekwoort bevalt: *Zelden verrykt een Man door een Vrouw*: en dat zy, in de Neurenbergsche Poppekraam van S. Pieter een verval voorziende, nu hol over bol in de gesaffraande *negotie* des werelts willen tuimelen, en de *Reliquien* der H. tegens de hartsterkende Speceryen van 't Oosten verruilen. Zy *tracteren* den zieken yver gelyk de Geneesheeren hunne veroordeelde *Patienten*; de laatste door een hartsterkent Syroopje of Amandelmelkje, en d'eerste door een wasse Lammetje, of een Niklaas van Tolentyns-brootje, dat duurzaam is, en by gevolg goet om *Ammunitie*-broot van te maken. Het is waarachtig, dat eider van die Kramers iets byzonders in zyn mars heeft om de *superstitieuze* koopers aan te lokken, en voornamelyk een Kapucyn, die, wanneer hy de wonderwerken van *St. François*, straf gebaard, komt op te donderen, zeer natuurlyk een van die geheiligde Bosschen verbeelt, uit welkers midden de Heidensche Afgoden hunne Orakelen verkondigden.

> *Primus Curius Dentatus in triumpho duxit Elephantos*.
> SENECA de Brev. vit.

De Lord *Patrik Olifant*, de laatste van dat Huis, is overleden, en zyn titel en wapen zyn vernietigt. D'Olifant is een groote gunsteling van de Fortuin, want hy draagt het beelt van die Godin in den Antwerpschen Omgangk: doch hier te lant worden d'Olifanten doorgaans van de Godinnen gedragen. De Juffers en Persianen zyn groote *Antagonisten* op het kapittel van *devotie*, want de laatste aanbidden op hunne knyen, voorover leggende, de ryzende zon; en de *Dames* op hare hielen, achterover leggende, de gulde zon van over-

vloet. Het ware te wenschen dat die vriendelyke Kunne (gelyk eertyts de Scyten) zich door 't gebalk van vergulde Ezels niet liet verbazen, maar liever in hare gunst-uitdeeling eenigen eerbiet betoonde aan die Dieren, waarvan *Xenophon* gewaagt, dewelke, zoo lang als zy Maanen hadden (dat is, als zy schoonheit en jeugt bezaten) noit d'omhelzing van een' Ezel wilden dulden.

Cum dicitus poëta solus Homerus intelligitur.
VELLEJUS.

Te Berlyn leggen 6000 Ryksdaalders klaar voor de gene die *proberen* kan aan den Heer *** nabestaande te wezen. Hermes is verwondert, dat de Poëten daar niet op afstuiven; want zy konnen immers zoo gemakkelyk bewyzen aan die *familie*, als aan die van Apol of de Zanggodinnen *geparenteert* te zyn. Maar het schynt dat die magere Halzen zich beter op den klank van een Vaers dan van de Hoogduitsche daalders verstaan. Zy braien altoos schakels, doch vangen zelden daarin den Dorado van eer of weelde, maar meestentyt den Stekelbaars van armoede: zy slagten den Kamelion, die een snelle tong heeft, doch altoos op wint leeft: zelden konnen zy het voor den wint zeilende speeljagt van de Lukgodes door de *Remora* van Gezangen wederhouden, maar worden vroeg af laat Boekhouders op de Karaak van St. Reinuit: zy *representeeren* op de werelt den staat van de Zielen in het Vagevuur, tranen en klagten; en, gelyk de Papen (om de *devotie* snik heet te houden) altoos schreeuwen: *O, die zondige eeu!* balken deze Scherminkels zonder ophouden: *O, die ondankbare eeu! O die onkundige eeu, die geene verdiensten onderscheit!* Immers hebben wy kennis genoeg om te schryven, doch, helaas! geene om ons te doen betalen! onze werken worden in kalfsleer gekleet, en wy loopen moedernaakt: zy zyn op sneê vergult, en wy tot de tanden toe beslykt: nut zyn ze voor onzen evennaasten en onnut voor ons zelven. Wy zyn.... wy zyn als een zonnewyzer in den voorgevel van een huis, waarvan een Gebuur of *Passagier* meer voordeel geniet dan d'Eigenaar.

Uit Brussel wort geschreven dat de Paus toegestaan heeft, om 4 dagen in de week, geduurende de Vasten, vlees te mogen eeten. Die *privilegie* zal de Viskoopers ruim zoo aangenaam zyn als eertyts d'eerste dag in de Vasten aan de Vleeshouwers is geweest. Het schynt Hermes toe, dat die *intentie* van de Vasten is, om de menschen door dat eeuwigdurent viseeten in halfslachtige dieren, als Otters, Water-

ratten of Kikvorssen, en door de menigte van olie, in Lampen te herscheppen, ja door de speceryen in Ypokras-koussen te veranderen. Vasten zou thans een heilzaam middel zyn om het zieke ligchaam der Zuitzee van zyne overtollige humeuren en verstoppingen te zuiveren. Over eenige jaren was'er een Kwakzalver (maar Hermes is onbewust of hy uit twee adelyke huizen gesproten was) die voorgaf, *preservative* pillen tegens eene Aartbeving te hebben. Dit is ongerymt: *fiat*. Maar het is niet ongerymt, eene volksbeweging of eene al te hevige gisting van Maatschappyen, door een *dieet* tot bedaren te brengen. Indien eene Natie de matigheit omhelsde, en, in stede van wyn, een gerstwatertje gebruikte, zou aanstonts de boom van algemeen vertrouwen groeien en bloeien. Een iegelyk van de Heeren Aktionisten, die genegen zyn van dit *recept* den proef te nemen, zy gewaarschout, om, als *Pythagoras*, op zyne hoede te zyn, en zich van verkiezingen te myden:

> *Abstine a fabis*.
> Onthou u van boonen.

Dat is, wacht u voor *Committeês*. Daar is byna geen mensch, al was hy zoo dom als Argus, of zoo min belezen als Kosmus, die niet hier of daar heeft gehoort, dat die van Athene in de verkiezing van Magistraats-persoonen boonen gebruikten.

Uittreksel uit het geleerde werk van den Hr. Grenouille en Ville, en z.v.

Deze onvermoeide Schryver geeft ons eene aangename beschryving van de onderscheide geslagten der Kikvorssen. By voorbeelt, hy begint met de gemeene soort, waarvan Virgilius eertyts zong:

> *Et veterem in limo ranae cecinere querelam*.

Dan verhandelt hy een tweede soort, die, volgens *Plinius*, onder de doornen en braambossen schult, *Rubeta* genoemt. Een derde soort, die het koorn verslint, *Calamitas*, of *Ellende* gedoopt. Noch beschryft hy Kikvorssen die stom zyn, en op het eiland *Seripho* huis houden. Item een Zeevorsch, die zich somtyts van 't hooft tot de voeten in modder en Zeeschuim, uitgezondert twee kleine hoorntjes, die altoos overal doorsteken, begraaft. Zelfs telt hy op, het Gezwel, van de Geneesheeren *Ranuala* (Kikvorsch-gezwel) genaamt, zynde eene Ontsteking onder de tong. Noch *mentioneert* hy het kruit *Ranunculus*, benevens de stamhuizen der Padden, Lantpadden, Waterpadden, Schiltpadden, Aspadden, en z.v. Hy verhaalt, dat *Augustus* eene konst bezat om de Vorsschen te doen stilzwygen;

> *Obstrepentes forte ranas silere jussit*.
> SUETON.

Eindelyk hoe d'*Abderiten*, een volk in Thracie, zoodanig door de Vorsschen *gepersecuteert* wierden, dat zy genootzaakt waren hun vaderlant te verlaten en elders fortuin te zoeken. Hoe *applicabel* dit laatste is op Hermes zal ten eenigen tyde eens verhandelt worden.

Deze Brief was *geaddresseert* aan Hermes Drukker; die denzelven, in verwachting van eene wederlegging, aan den Ouden heeft overgelevert: maar die vint ongeraden zich in zoo een gevaarlyk geschil met persoonen, die den Hemel in den mont en 't Vagevuur in 't hart dragen, in te wikkelen, en die altoos met zwaart, vergif en strop *familiaar* zyn. Is 'er iemant die zyne zaak tegens de nakomelingen Jakobs *defenderen* wil, *fiat*; hy ziet 'er van af.

HERMES.

Uwe roekeloosheit in het *avanceren* van die *comparatie* tusschen een Engelsch Akteur en Nederduitsch Comediant is onvergeefelyk: wat scheelt u onze gewillige armoede? wees verzekert, Grootspreker, dat wy min het Gebrek *estimeren*, dan de zee de geesselslagen van *Xerxes*, of 't bevel van Koning *Edgar*; en wy zyn, in spyt van uwe *critique*, de hommelbyen der Dichters, die door het opsnyden van hunne nachtbrakingen fatzoenlyk *subsisteren*. Al uw verwyt strekt ons tot lof; want indien een man, die alle 's werelts wisselvalligheden met een onverschillig oog beschout, tot boven de starren verheven wort, verdienen wy dan de helft van dien lof niet? wy, die zoo onverschillig onze vorstelyke sieraden na het vyfde bedryf nederleggen, en zoo geduldig onze graupapiere zomerkleetjes in 't hartje van den winter weer oprapen, en om onze koninklyke schouderen hangen? Nochmaals, wy achten min uw verwyt dan de Maan het bassen van *Descartes* ongevoelige Dieren.

Uit order van de dobbele Schoutooneelen.

Eerstdaags staat'er een geleert *Manuscript*, behelzende eenige verklaringen over de duisterste *passagien* van *Dr. Faustus*, in 't ligt te komen. Het is gevonden in den schoorsteen van een oude Matrône, op wiens zoldertje de Kamerdienaar van den *Dr*. verscheide jaren onder de *figuur* van een' Bezemstok *gelogeert* heeft.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J. Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden *G: Knotter*, Hage *Wed: Gazinet*; Delft *R: Boitet*, Dort *J. van Braam*; Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 32
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 27 *Februari* 1721.

Hanc epistolam dictavi sedens in Rheda.
CICERO Attic. l. 5.

EPikteet schryft ons in zyn kort vertoog van Zedelessen dit volgende voor: *Vermy altoos, uwe droomen in gezelschappen te verhalen; want niet tegenstaande gy u vermaakt in die te vertellen, 't gezelschap zal geen vermaak scheppen die aan te hooren*. Hermes is van gevoelen, dat die eenvoudige Wysgeer hier meê sommige persoonen *denoteert*, die eene ongemeene en *impertinente* zucht tot spreken hebben, die, gelyk Papegaaien, Exters en Bontekraaien, altoos snappen om zich zelven te behagen; maar dat hy geenzins meent zoodanige droomen, die nut, aangenaam of onderwyzende zyn; des zal de volgende droom op het tooneel van Hermes Blyspel behoorlyk vertoont worden.

d'Oude Zoon van Jupiter, die een groot liefhebber van den Vastenavont, en een dootvyant van den Assenwoensdag is, viel, na eene doorrype *vendange* van Baccherag nagezien te hebben, achterover op een gemakkelyk rustbed, en beschoude met twee toegedamde oogluiken verscheide vlugge Schaatsryders en frissche Boerinnetjes, dewelke het meer dan eens, zonder het Ys te naderen, hadden laten glippen; wanneer hy van verre een Konsttuig (Narreslede genoemt) zag naderen, en vlak tegens over het kasteel van Hermes

arreteren. Een tamelyk welgemaakt Man sprong uit den langwerpigen Kinkhoorn, en luisterde het paert iets in zyn linkeroor, dat aanstonts, als een Laplants Rendier, stokstil bleef staan; waardoor d'Oude zoodanig *altereerde*, dat de rustbank harder begon te daveren dan het bruiloftsbed van een' Italiaan; de kruissen begonnen te stuiven als sneeuvlokken; en had het wywatervat niet bevroren geweest, geen eenig dropje was 'er overgeschoten; het geen die *Cavalier* ziende, sprak hy Hermes dus aan: *Indien de Nettesheymer ooit aan de minste vrees voor Kruis of Wywater was onderhevig geweest, hy zou nimmer zoo openhartig Konsten en Wetenschappen getrakteert hebben; derhalven schrik niet, Hermes, het is Hen. Cornelius Agrippa, die, besprengkelt door het heilig water van onsterffelykheit, en gewassen in een rivier van zilver, u noodigt tot eene oeffening, die in zyne schriften zyn overgeslagen, en echter de aanmerking van een Wysgeer waerdig is. Gun my dan uw persoon en pen voor eenige oogenblikken; gebruik myne sleede, en maak der waerelt uwe ontdekking deelachtig*. Hermes, die nooit leerde weigeren, ging aanstonts zitten in eene sierelyke Sleede, en bedekte met een Beerehuit zyne oude schenkels, terwyl *Agrippa* achterop steeg, en het paert toeknikte, het welk aanstonts twee vleugels, onder het bellentuig verborgen, uitspreide, en als een vuurpyl naar de hoogte begon te klimmen, waardoor d'oude Waaghals zyne blikken vaster toeklemde dan een Woekeraar zyn goutbeurs, en dezelve niet eer opende, voor dat hy de Sleede tegens een zwaar ligchaam voelde aanbotsen; waardoor hy, eens van terzyde opkykende, bevont, dat zyn Leitsman, de kours een weinig te hoog genomen hebbende, tegens den uurwyzer van den Straatsburgschen Kerktooren had gehardebolt, en nu bezig was met zachtjes neder te dalen, en dat Rytuig aan het ent van een groote straat, die het begin en einde van Narrenwedloopen was, *posteerde*. Alhier nam *Agrippa* het woort; en Hermes de menigte der Sleeden aantoonende, liet hy zich met eenige ernst deze redenen ontvallen: *Wat dunkt u, Hermes, van die onordentelyke vermenging? de minste is opgesmukt als de meeste; en d'eerste slachten de Heidens, die het ambacht van waarzeggen met gestole kinderen onderhouden; doch die zy, uit vrees van ontdekt te worden, met de bolsters van Walnoten besmeeren. De Zemelen overtreffen alhier de Tarwebloemen; zy komen zoo triomfant te voorschyn als versgemunte driegul-*

denspenningen, *en zyn alzoo gangbaar: remarqueer maar* (vervolgde die wyze Man) *hoe zy dreigen den wint voorby te rennen, en ondertusschen als Tiksleedenjongens langs den gront laveeren. De schepen, eertyts onze opkomst, veiligheit en magt, zyn gecondemneert om tegens de wormen en verrotting te vechten, terwyl men in vergulde Narretuigen, met diergekochte Hartdravers, de bespaarde potpenningen der Voorouders vermalt. Wat betovering is 'er doch onder zotssieraden verholen? Wat reden is 'er, dat men gezontheit, welvaart en leven hasardeert aan een hant vol sneeu of twee paar verstaalde hoefyzers? geene altoos* (voer hy voort) *Ontwaak, ontwaak derhalven, ô gevoelloos Schepsel, uit den droom van die klinkende narrebellen: gedenk dat zelfsbehoudenis de eerste en grootste wet van de voorzichtige natuur is; dat ieder dier (de mensch uitgezondert) een ontzag voor het schenden van de schepping heeft, en ondertusschen waagt men hier voor een ingebeelt vermaak alles op de aspunten van hoop en vreeze; en de waarschynelykste vergelding van dezen zoo zeer geachten Renstryt, is een doot paert, of gebroken armen en beenen.... Aanschou maar eens die zwaarmoedige Schiltpad* (vervolgde hy, op een vet Karel wyzende, die het achterste van eene Sleed bedekte) *die knaap rydt in dootsvervaartheit, en is zorgvuldiger voor zynen dikken bast, waarin eene gierige ziel logeert, dan voor het heilig regt van de Godinne Themis, waarvan hy een verminkt Lit verbeelt*. Dit *genereus* vierkant zag Hermes dat gevolgt wert van een rootkleurig mensch, 't geen niet oneigen, door eene toegestrikte klapmuts, naar een' gewapenden Hollantschen Graaf zweemde (uitgezondert dat hy geen adel of moet bezat) en zich door een Zweepslager, die natuurlyk de muzikale noten van een' Westfaalschen Verkendryver nabootste, deed vergezelschappen; hy reed zoo scherp als de noortoostewint; doch een minder Zweepmuzikant snorde hem voorby, gelyk een gespikkelde Spreeu den slaperigen Pootuil, op een houte kruk geboeit, voorby snort. Wyders zag Hermes een' doormesten menschelyken Os, wiens buik anderhalve span boven de kin was uitgedyt, zoo dat hy Mandevyls historie *protegeerde*, die staande houd, menschen gezien te hebben, die mont en oogen in de borst droegen. Dees wert opgevolgt van een anderen Nar, dewelke geboren scheen eer de gemaniertheit bekent, of het afnemen van den hoet de *mode* was; hy verdraaide zyne blikken gelyk het houte Kermishooft van den sprekenden Filozoof;

en, pas een' halven voet van d'aarde verheven, verachtte hy zyne medeburgers. Maar hoe verrukkent schitterden die flinkerstarren van het Vrouwentimmer, die, als Wassepopjes, omhangen met Palatynen, en zoo bros als kristal, echter voor geen hort of stoot *altereerden!* schynende de *Dames* nanichten te zyn van dien Reus, die, wanneer hy tegens den gront neergegooit wiert, altoos met dubbele krachten weer oprees. Sommige hadden hare lieve tronien bedekt met maskers, doch wederom in het tegendeel, om gemakkelyk adem te halen, een gedeelte van den Melkweg, blanker dan sneeu en harder dan vorst, voor de gestrengheit van het saizoen en de nieusgierige oogen der aanschouwers bloot gestelt.

Wat baarde dat gezicht niet meenge minnekoorts!
Want Kloris boezem is de felste liefdetoorts.

Maar wie kon met een ongevoelige ziel de aanbiddelyke *Tonante*, de *Laïs* van onze eeu, die zee van lust, die immer eb gekent heeft, en waar naar toe de minnestroomen van alle natien vloeien, beschouwen? zy was gezeten benevens een' bejaarden Zondaar, een Heer, die van boven een Alpische sneeuberg, en in 't midden den Siciliaansche AEtna verbeeldde, en in wiens persoon de vlammen der jeugt tegens de onmagt der jaren gestadig woedden.... maar dit voorwerp is te ryk van stof, om in den bepaalden omtrek van een blad papiers (dat zoo wel als d'Argus aan de Kourant *geparenteert* is) op eene reis te verhandelen. Hermes zal toekomende week de resteerende, en daar onder vry veel *curieuse particulariteiten*, benevens het afscheit van *Agrippa*, in het licht of den duister laten komen.

Daar wort ons uit de Hooftstat aan de Adriatische Zee bericht, dat de Heer *Law* aldaar een paleis heeft gehuurt, en in 't kort zyne *Familie* verwacht. Het is waarschynelyk, dat 'er in een Italiaansche *Palazzo* meer *Frangipane* en *Tubereuse* reuken zyn dan in de Knoflook-*Apartementen* van *Constantin de Rennevilles* Bastille; en het is ruim zoo lustig in den *Carnavals*-hemel van 't wellustig Venetie op den geroofden Mississipischen buit mooi weer te speelen, dan in het getralyde Vagevuur van *Bernaville* gedenkenishistorietjes van medegevangenen byeen te scharrelen. Zoo men nu onder de *Familie* van den Heer *Law* de Zuitzee-*Directeuren* meê rekent, dient het Paleis eer door een Mr. Metzelaar dan Mr. Bisschop gewydt te worden. Het *Serail*

zou daar zoo min by in *comparatie* komen als Persepolis by Leeuwenburg; de *mensch ontmaskert* by den *Fabrikeur*; *Saturnus* by *Momus*, of de zoetvloeiende *Jan van Gyzen* by den weergaloozen *Argus*; *Autheuren*, die, benevens den Uittrekker der Geleerden, langer op de wieken van de Faam zullen zweven.... ja langer dan een gekwetste Arent van Pallas op zyne door kruit en loot gebroken uilspennen.

Het H. Roome zegt ons, dat de Gemalinne van den *Pretendent* voorleden Woensdag met haar' Gemaal en de Princes des Ursius in het openbaar heeft gespyst. Ten laatste hebben de Torrys een Drakebeen om aan te kluiven opgedaan, en door die *mirakuleuze* geboorte geraakte de neus van de tegenparty los uit de koot. Want

Dit Koningskint en Romens wonder
Versteent den dappren Wig;
Want Jakobs eerste Big
Drukt met een slangenvuist nu al de Ketters onder.
En wort by ongeval dit Leeuwenjong vermorst,
Een doolent Ridder vint altoos een' nieuwen vorst.

Zoo dat een ieder denkt (en dat denken is op de onbegrypelyke krachten van de Kardinalen en het *sujet* van de *propagatie gefondeert*) dat'er voorhet minst ieder vierendeel jaars een jonge Ridder, om de *pretentie* in eene eeuwigdurende beweging te houden, zal opdonderen. Vorder schryft men, dat de jonge *Pretendent* met een koningklyk ligchaamsteeken (by *form* van een echt *certificaat*) langs de Poolsche eerepoort in de werelt is gesprongen. Indien het zyn Vaders teeken is, is hem de regeering van de drie Koningkryken voor eeuwig verboden; zynde de *Pretendent*, in spyt van twee magtige volkeren, altoos voor een *Antiprotestant* en lafhartig Generaal geteekent geweest: en wie is doch partydig genoeg, om te gelooven, dat een Vorst, die op de hoogten uit volle wierookvaten de Afgoden berookt, een Zoons Zoon van den Royalen Martelaar kan zyn? Neen, Albion; nooit gelooft Hermes, dat de tegenwoordige Britten of der zelver Naneven zoo lafhartig zullen zyn, om hunne Ziel aan Rome, of hunne Vryheit aan eene gewisse slaverny over te leveren.

De Engelsche Brieven zeggen ons, dat Mr. *Robert Brocas* met eenparigheit van stemmen tot een Alderman van Londen gekoren is, zoo dat in het kort de *Trainbands* wederom hunne dappere schoude-

ren onder de wapenen, en hunne gekroonde voorhoofden onder de veelkleurige pluimagien zullen verschuilen. De vertooning is ongemeen, als de Londensche Burgerschuttery de Janus-tempelen van hare winkels verlaat, en, in- en uitwendig in buffelsche kolders gebakert, en op Turksche, Spaansche, Barbarische, Koets- Kar- of Sleepaerden gezeten, op het *Artillery*-plain *exerceert*. Het *decorum* van eene Romeinsche Triomf is niet half zoo heerlyk; want die had Geboeiden en Slaven; en hier ziet men niets dan vrye persoonen. De allerminsten zyn gepluimt als Oostersche Koningen, en de meeste gehoornt als Alpische Steenbokken: stout zyn ze als *Ciceroos*, en onversaagt als *Demosthenessen*. De flessen en kannen in de omleggende herbergen sidderen en beven: de zwaarwigtige stukken gebraden runtvleesch lillen aan de *massive* speeten, en de vette Domplings duiken tot op den bodem van de monstreuze ketels. Noit mankeert een' Ruiter stof, wanneer hy maar eenmaal in die helden-*actie prezent* is geweest, om op den zevenden dag, onder het drinken van de Zondaagsche *bouteille*, zyne vrou en kinderen verscheide perikeleuze gevallen te vertellen, en eindigt altoos het verhaal met *Truly he thanks his stars*, dat hy dat gevaar heelshuids ontkomen is. Hermes heeft een van die *Cavaliers* gekent, die van een Yrsch Torry een Paert had gekocht; doch by ongeluk een rampzalig *Pikeur* zynde, door het onverwacht aansteken van een voetzoeker binnen een minuut of 4 zantruiter wiert. Zyn Schoonvader, die eenig verraat *suspecteerde*, dwong aanstonts het onschuldig beest, door het eeten van zeker soort van hooi, den eed van getrouwheit te doen; en, om te beproeven of het niet in de *Rebelly* van *Preston* tegenwoordig was geweest, moest het aanstonts eenige *quantiteit* buspoeder, onder de haver vermengt, opeeten (nota bene, dat de Officieren en Ruiterspaerden van den *Pretendent* eene doodelyke *aversie* tegens het buskruit hebben opgevat) en eindelyk moest het op den toon van

Pater Pieter is gone to hell,

door verscheide vreugde-steigeringen van zyne goede meening voor de Stats *militie* openbare blyken geven.

Napels geeft ons kennis dat *Don Gio Battista Filomarino*, *Prins della Rocca*, gisteren getrout is met *Donna Vittoria Caroccioli*, van de *familie* van *St. Ermo*. Onnozele Princes, die in 't hartje van den

winter de stukken van het huwelyks-*contract* moet bloot leggen, en van een jong gewapent Vorst weinig barmhertigheit voor de tedere uitgebreitheit van hare *Limiten* te wachten heeft; van een Vorst (zegt Hermes) dien zy zoo menigmaal op een gevoelig hooftstuk heeft te leur gestelt, en zoo dikmaals belet heeft, niet alleen geen' voet, maar ook geen' vinger op haar *territoir* te zetten; dien zy dikwerf door twee zegenpralende oogen de ziel uit het ligchaam heeft gehaalt, en die zich zoo dikwils uit de kluisters van zyne gloeiende armen wist te ontwikkelen; ja aan wien zy met zoo vele verachting die hant, die altoos, gelyk een naalt van 't kompas naar 't noorden, naar het *matrimonieele* nieus draaide, dorst *repousseeren*. Nu zal *Madame* moeten *componeren*; en uit haar juweelkoffertje, waarvan hy 't minste kleinoot met brandende oogen zal naarzien, zullen de *contributien* geligt worden, en... Maar Hermes verbeelt zich te zien hoe dat

Haar blanke boezem hygt, wanneer zyn hant dien streelt.
Liefkoozent zuigt hy 't zoet uit twee robyne lippen.
Hy kneet het marmer van dit vorstlyk Minnebeelt;
En stuit een ziel, die langs een' adem tracht te glippen.
Op 't laatst door Pafos gunst wort Roccaas wensch vergood.
Daar vliegt een maagdezucht, daar sluiten bei haar blikken.
Dat eerst was lelywit wort en weer rozenroot.
Zoo ziet men Florâs blos door zilvre vogt verkwikken.
Gun Hermes, Goôn, dat hy een' diergelyken dag,
Ruim tachtig jaren, ook noch eenmaal proeven mag.

Noch iets van de *Cantons*. d'*Abt van St. Gal* heeft wederom aan 't *Canton* Zurig door een' brief de *restitutie* van zyne Klokken verzogt. Indien d'Abt niet voor een Prelaat van een bekend vreedzaam *humeur* geboekt stont, zou het toestaan van dien eisch somtyts den staart van naberou na zich sleepen; want het zouden d'eerste klokken niet zyn, die door de konst van een *habiel* Metaalgieter in lange Vuurspouwers of ronde Moortslagen verandert waren. Doch aan den anderen kant is een Abdy zonder Klokken, gelyk een Schaapherder zonder hoorn; een Blinde zonder stok, of een Nar zonder bellen. *Pontanus* heeft eertyts gewenscht, dat men de Klokken uit Zwanendons, en de Klepels uit Vossestaarten mogt *fabriceeren*, en zulks, om in het *componeren* zyner Vaerzen niet *gediverteert* te worden: doch het is somtyts een geluk, dat diergelyke reukelooze

wenschen niet altoos worden verhoort; want hoe menig zoet Juffertje zou dan, gelyk de Nachtegaal van *Monsieur la Fontaine*, tusschen de bouten van haar Galant worden *geattrapeert*; hoe menig eerlyk Man, die nu op de klok past, zou dan dikmaals tot Auroraas komst in 't wynhuis zitten! en hoe menig *devoot* Pater zou zonder dien wekker langer slapen dan een Stolwyksche Boer! daar hy nu zoo naaukeurig op het klokmuzyk past als een *gedeserteert* Soldaat op het roepen van een Delfsche Leeuwenhuit.

In *faveur* van de kennis der Geschichtboeken kan men dit zeggen; dat een onkundig man in geschiedenissen altoos een kint blyft:

> *Nescire quid antequam natus sis acciderit, id est semper esse puerum*.
> CICERO.

Wanneer iemant iets van 't geen 'er in de voorgaande tyden *gepasseert* is nazoekt, verlengt hy op eene zekere wyze zyn leven: want het schynt dat men de dagen uitrekent tot die eeuwen, waarvan men de uitkomsten bestudeert.

Waarschouwing.

De Lord *Olifant* heeft een mannelyk Bloetverwant tot erfgenaam van zyn' Tytel en goet nagelaten, zoo dat Hermes thans buiten vermogen is om die waerdigheit aan Argus op te dragen: ondertusschen kan die Schryver verzekert zyn, dat Hermes over d'eerste openvallende *Rhinoceros*-plaats in zyn *faveur* zal *disponeeren*.

Hermes, die van eenige *Anonymi* moortbelovende Schriften heeft ontfangen, zal den Lezer in zyn volgend Papier een *of*- en *defensief* middel, daar tegens *gepractiseert*, mededeelen.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J. Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden *G: Knotter*, Hage *Wed: Gazinet*; Delft *R: Boitet*, Dort *J. van Braam*; Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 33
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 6 *Maart* 1721.

Nugae sunt merae.
PLAUT. in Menoech.

DE Natuur is een konstkabinet vol uitgeleze wonderen. Ieder ondeelbaar Vezeltje is een overtuigend *mirakel* (met zoo vele goede eigenschappen voorzien) dat niets dan een oneindig Vermogen magtig was om het tot die volmaaktheit te brengen. Uit dien hoofde zou Hermes niemant willen ontraden eenige huiszoeking omtrent die vruchtbare Moeder te doen, zelfs niet omtrent het minste en geringste deeltje van de Schepping: neen, Heeren Lezers, maar hy ontraad alleen den Man, die het heerlykste van alle geschapenheden is, zyn verstant, dat in waerdiger *speculatien* kan geoeffent worden, ooit op eenige beuzelachtige voorwerpen te verstompen, daar 't hem gegunt is, uit de adelykste velden der beschouwing, nieuwe en nooit te voren geplukte bloemen te verzamelen, gelyk *Lucretius* zingt:

- - -Juvatque novos decerpere Flores,
Insignemque meo capiti petere inde coronam;
Unde prius nulli velarunt tempora Musae.

Onder die onwaerdige voorwerpen telt hy voornamelyk de kruipende en bloedelooze Diertjes, Vogelnestjes en Eiertjes: Hoorntjes, Schoenlappers, Torren, en diergelyke vodderyen; het uitschot van de Natuur, en waaronder dingen gevonden worden, die eer vuur of water dan een Nooteboome Kabinet verdienen.

Diergelyke Wysgeeren van het *Classis van St. Onnozelheit* zyn doorgaans Dwergen in de Mensch- en Waereltkunde, en Reuzen in Wisjewasjeswetenschappen. In alle voorvallende gelegentheden der waerelt zyn zy vreemdelingen, die geene de allergeringste *definitie* van eene hartstogt konnen te berde brengen; daar zy ter *contrarie* de sex van eene Oester of Alikruik, benevens de voortteeling van een' Kalanderwormtje, met d'alleruitterste omstandigheden konnen beschryven. Eenige jaren geleden, was Hermes zeer *familiaar* met een van die diepzinnige Filozofen, die eene vierkante doos, vol gedroogde Spinnekoppen, hooger waerdeerde dan een Herder eene kooi Schapen, of een *Souverein* een' stal vol uitgeleze Paerden; en zyn verstant was zoo vlug, dat hy, om een Boomdraakje of Pisdiefje te bezitten, vrou en kinderen zou verpant hebben.

Het is met die *studie* op d'eige wyze gestelt als met de driften van de Liefde: men mag, of ten minsten een verstandig Man behoorde nooit eene zaak, die in tydtverleuring bestaat, *serieus* te *trakteeren*. By voorbeelt, indien een man, die nootzakelyk dagelyks de Beurs *frequenteeren* moet, over een van de zeven dootzonden (een Bywyf genaamt) struikelde, en van den uchtent tot den avont, gelyk een geile Potmusch, op den lymtak van die *Dame* vastgekleeft bleef zitten kyken, zou het niet vry staan, van zoo een persoon te zeggen, dat zyne bezigheden en zorgen in zyne uitspanningen verwarden?

Daar zyn zelden rampen die niet door eenige voorteekens worden *geprecedeert*. *Meteoren* (hoogvliegende dampen) zyn doorgaans de voorboden van Oorlog, Sterfte, Dierte en diergelyke *calamiteiten*. Eene groote stilzwygenheit, ingevallene oogen, bleeke verw, zyn veeltyts de voorteekens van een' bloedeloozen Wysgeer; en zyne dagelyksche *conversatie* met stomme en geringe dieren, maakt hem een slecht *Orateur* by Juffers en Geleerden. Wat is 'er van een *Virtuoso*, die liever een Ringrusp dan een Ringduif ziet, te verwachten? wat is'er goets te hopen van een persoon, die met meer yver een' Sprinkhaan vervolgt, dan een onvermoeit Jager een' snelloopenden Heihaas? en die met meer zucht naar eene vreemde Tor of veelkleurig Schoenlappertje tast, dan Apol naar Dafne, of de gehairde Woutgod naar de blonde Syringa? O hoe vermakelyk is het, wanneer een echt Verstant een' ingevallen mont over de tromp van een Mug hoort *re-*

sonneeren! met een Kastiliaansche *graviteit* de natuurlyke overeenkomst van een Luis (door een *Microscopium* bezichtigt) en een wilt Verken beweeren; en het *instinct* van eene Avonttor (die men waarschynelyker in een paerdepastei dan in een doos geconfeite gember vint) hoort bepleiten! O hoe geneuglyk is het, eene ouwerwetsche trony, met de fok op den neus, uileborden uit Witjes en Vlindertjes in ronde doozen, en in de ronte vast gespelt, te zien *fabrikeeren*! en zyne Vogeleieren, gelyk medailles, volgens de tytrekening te zien verdeelen! maar laat ons tot de zaak zelf eens komen.

Hermes was, drie jaren geleden, in Londen gehuisvest by den Heer John ***, een vermaart Geneesheer; een man (de *rariteiten* uitgezondert) van een gezont oordeel, doch als iemant maar een snukje aan dat toutje gaf, scheen de Doktor eer een Lit van * *Bedlam*, dan van de koningklyke *Societeit* te zyn, en voornamelyk wanneer hy op het *chapiter* van den Zontvloet wiert gebragt, dewelke hy door *gepetrifieerde* Garnaat, versteende Slakkenhuisjes, en tweehondert laden vol veelkleurige Kezelsteentjes wilde *probeeren*. Van daar daalde hy veeltyts op de loftuitingen van verscheide *chymicale* uitvindingen, namentlyk in een sap, om Ruspen en Spinnekoppen in hare natuurlyke schoonheit te bewaren; zyne Filozofische pekel voor Monsters en Misdragten; een *Spiritus* voor Slangen en Padden; en eene welgelukte*preparatie* om des Winters Maidou, en in den Herfst Maartsche sneeu te maken. *Imprimis* sprak hy met veel achtbaarheit van zyn'

> *Koningk der Sprinkhanen,*
> *Testiculen van een Kever,*
> *Gebalzemde Krokodillen,*
> *Dommelvogeltjes, en een*
> *Gehoornden Schalbyter*.

Noch vertoonde hy met veel *veneratie* een Egyptisch Gouverneur, wonderbaarlyk in Jodenlym *geconserveert*; benevens een' Lantpaling, in wiens maag het geraamte van een verslonden kalf gevonden was: *item* de graten van een' Snoek, die een geheel broetsel van halfwasse Zwaanen had opgevreeten: de toebereide huit van een Steendog, die van een Hovenier geleert was, de Karpers uit den Vyver van *Milord Olifant* te vangen: eene Afrikaansche Pad, in wiens hooft de *Lapis Bufonitis* (Paddesteen) gevonden was, met welken steen de *Doktor* 'er meer dan 2000 van den Kai had *gecureert*; het vel van eene

* Het Dulhuis in Londen.

Amphisbaena (voor en achteruit kruipent Serpent) ten tyde van Kato in de Woestyn van Lybie gevonden, en door *Lukaan gementioneert:*

Et gravis ingeminum surgens caput Amphisibaena.

Een gehuisde Slak, door de konstige hant van den zelven Geneesheer ontleet, waaruit hy Wiskonstig bewees, dat alle Slakken *Hermafroditen* zyn. *Item*

Een Nest, en zeven eieren van een' Paradysvogel;
Een mislukte vogel Phenix;
Een Rhinosterspees, en eenen in rootkoraal veranderden Kabeljau.

Een *Artificieele* Baziliskus, zaamgestelt uit d'oogen van een Hoer, en den adem van een' Regtsgeleerden; een door konst nagebootsten Salamander, waarvan de kop is het hooft van een Bombardier, het ligchaam van een *Distillateur*, en de staart, de fluit van een stats Minnaar. Daarenboven bezit hy een Tarantelspin, waarnaar de Dansmeesters de *figuur* van de *folie d'Espagne* hebben genomen; twee ongemeene Hartshoorns, die een Apotheker eertyts voor zyn uithangbort, en naderhant voor zyn wapenschilt heeft gebruikt: en duizende diergelyke zeltzaamheden, bekwaam om ons van nutter wetenschappen te *separeeren*: zoo dat het zonde en jammer is, dat de Opzienders der jeucht den driekanten Gerions-boom van Tyburn met die kleinoodien niet versieren, tot een voorbeelt van de zulke, die met *excessive* kosten en *irreparabel* tydverlies, het uitschot van de Natuur in hunne Kabinetten ophoopen.

Te Hamburg vriest het zeer sterk, en de Rivier d'Elf is zoo vol Ys, dat die niet meer kan bevaren worden. Dat is een kout *subject*, zal Argus mogelyk zeggen? *Fiat*, het is zoo heet niet als zyn brant van Rennes, of zyne Pest-*bouffonneryen*; en echter zal Hermes zien of hy eenig leven in dat doode ligchaam kan verwekken. Indien men niet van de goede trou der Reizigers verzekert ja overtuigt was, zou men somtyts aan de voorvallen van *De Bruin*, *Robinson Crusoe*, *Tavernier*, *Ferdinand Mendez*, *Pinto*, *Le Blanc*, *Constantin van de Renetappelen*, en de *Filozofale* koude van den Ridder *Jan Mandeville* mogen twyffelen, te meer, wanneer de laatste verhaalt, hoe de gestrengheit van de Vorst op *Nova Zembla* zoo *vehement* was, dat aanstonts de gesprokene woorden *coaguleerden*, ja zoo styf bevroren, dat zy malkanderen met open lippen, als Goutsche*Aktionisten, admireerden*. Ruim drie weken waren zy in dien staat, wanneer de wint omliep,

en de lucht verzoet wert: aanstonts weergalmde de kajuit door den weerklank van krakende *consonanten*, vermengt met schuiffelingen, uit de dikmaals herhaalde letter*S* spruitende. Een moment daarna hoorden zy *syllaben* en korte woorden, die vroeg of laat, na dat zy min of meer gestolt waren, smolten. In het midden van die *surprise* kwam' er een droom van vloeken en bannen, geuit op een' schorren toon, in*substantie* het volgende: *De D*** haal* Jan Mandevile, *die ons in dit vermaledyd kout lant heeft gevoert: sak*** ik hoop dat hy 'er zoo wel barsten zal als ik. Mort*** dat hem dit en dat*, en z.v. Dit was de stichtelyke alleenspraak van den Bootsman, die naderhant door eene hartelyke louzing betaalt wert. Hondert diergelyke waarheden slaat Hermes nu over. Alleen moet hy *inpassant* dit noch zeggen, dat zy op 't onvoorzienst het Airtje van

Prins Robert was a Gentleman.

hoorden, 't geen een kneutertje, door dorst gestorven, voor 't laatste afscheit deuntje had gefluit. Hoe de Kok zoo vast met bei zyne handen aan eene baly geweekte stokvisch vroor, dat zy genootzaakt waren hem aan 't spit te binden, en een dozyn reizen voor een groot vuur ront te draien eer hy los geraakte: en hoe de Bottelier, die zyn water afsloeg, in dat onbeschaamt postuur zoo verstyft wiert, dat hy door heeten brandewyn en lange peper ontdoyt moest worden, zal men t'avont of morgen eens ordentelyk ophalen.

Uit den Burgt van de elf duizent maagden wort ons berigt, dat de Magistraat onder trompettengeschal heeft doen afkondigen, dat 'er by d'aanstaande vastenavontsvermakelykheden geen *maskerades* mogen zyn: ieder gelooft dat zulks op het verzoek van den besneden *Solliciteur Lemle Moses* is geschiet, die in *effigie*, benevens zyn' Zielbezorger, de Rabyn, op Paltzsche verkens lustig om geloopen hebbende, tot noch toe den reuk van die onreine schepselen niet vergeten kon. Die Palestynsche Woekeraars zyn wel gewoon dikmaals op de Verkens van de onbesnedene te *tournooien*; doch dan kiezen zy zoodanige uit, wien borstels niet straf genoeg zyn om 'er een scepterpunt uit te maken. Al was het eeten van zwynenvleesch, volgens de Wet, den Joden niet *geinterdiceert*, echter gelooft Hermes niet, dat zy die beslikte dieren zouden keelen of dorven eeten, want de overeenkomst van *humuer* en hartstogt is doorgaans vergezelschapt met liefde; en het zou op die stelling zeer *difficiel* zyn, om tusschen

een Joodin en een Verken te vonnissen, te weten, wie de vuilste en wie de vruchtbaarste zyn.

Parys. De Hertog van La Force schynt zyne *Aromatique Negotie* met *force* te willen *mainteneeren*. Een *hotél* vol gewapende *Domestieken* is tegens een *Comissaris* een krachtig *argument*; en een diergelyke *Nuntius* van de *Justitie* is noch al gelukkig, dat de zonde van die schriftelyke *Commissie* niet is nedergedaalt op de *polityke* schouderen van den *Orateur*. Deurwaarders en *Commissarissen* van 't Gerecht zyn dikmaals aan die eike *Benedictien* onderhevig: en of wel het ligchaam van de *Justitie* in hunne persoonen *geledeert* wort, zulks belet echter niet, dat zy de blauwe plekken van dat affront dragen. En of men nu eene diergelyke *bagatelle* als eene *rebellie*, tegens de Godinne van de geregtigheit gepleegt, uitschreeut, daar is, volgens het *sentiment* van Hermes, geene slimmer *rebellie*, dan die door geen gelt, hooge geboorte of magtige vrienden wort *gesouteneert*.

De 19 dag van de Sprokkelmaant geeft ons uit Weenen te kennen, dat (volgens eenige brieven van Venetie) de *Ridder van St. Joris*, de *Kardinaal Alberoni* en de *Heer Law*, dikmaals in het Klooster van de gebaarde Weerwolven, de ribstukken van *St. Franciscus* zouden raatplegen. Hermes heeft eenmaal eene medaillie in zyne bezitting gehad: die Pronkpenning verbeeldde *Jakob den tweeden*, den Algerynschen *Messomorto*, den *Fabrikeur* van den metalen Stier *unigenitus*, en den grooten Soliman: deze vier omringden een' geheiligden Altaar, en smeedden een *solemneel* schelmstuk tegens drie vereenigde Koningkryken en eene magtige Republyk. Boven hun hooft zweefde een Duiveltje, dat met eene vierkante muts van *Loiola* was gekapt, vertoonende zich in den omtrek deze zinspreuk,

> *In Foedere Quintus*.
> De vyfde man
> In 't vloekgespan

De welmeenende Torrys, zachtzinnige *Jakobyten*, de vriendelyke Zeeschuimers, heusche Mahometanen, en ootmoedige *Societeits*-gespoken, konnen hierop eene *applicatie* (zoo hun 't gelieft) maken.

Te Mallaga zyn vier *Ingenieurs gearriveert*, die de *Fortificatien* van die plaats hebben bezichtigt en in goeden staat gevonden. Het is al iets ongemeens, wanneer Spaansche, Portugeesche of Venetiaansche Vestingen in goeden staat gevonden worden, en noch daaren-

boven de *critiques* van Vestingbouwers, of liever Kleermakers van Steden en Burgten, ontsnappen. Hermes heeft in Vrankryk een van die Vuurvreeters gekent, die meest den tydt door die schroomelyke woorden van *Ravelyns*, *Fleches*, *Courtinés*, *Chemin*, *Couvert*, *Bastions*, en diergelyke, den kinderen de koorts op lyf 't joeg; en ondertusschen bestont zyne geheele *bravoure* (gelyk eertyts *Marius* in de Moerassen van Minturnie *latiteerde*) in zich desgelyks hier of daar achter eene dichte haag of diepen sloot te verschanssen.

Intercludito inimicis commeatum.
PLAUT.

Hermes was nedergedaalt in een onderaarts Pakhuis, ruim zes voeten in 't vierkant, en *examineerde* het getal van zyne kleine Fransche *bouteille-brigade*; dewelke merkelyk door de groote koude gesmolten was; wanneer hy in de keuken een vreezelyk gestommel hoorde, beginnende de bonte Louw zoo afgryzelyk de *alarm*-trompet te steeken, dat d'Oude Man dacht, dat d'arme Kater alle de Ratten en Muizen van den Oudendyk op zyn gezengde vacht kreeg; dies klom hy schielyk opwaarts, doch zag, in plaats van het genoemde Ongedierte, wederom zyn' zeer geliefden *Daemon*, die met een langkachig karel vergezelschapt was, en op den vrolyken toon van *Pekelharing in de kist* begon te zingen:

Neen, spaar noch stok noch degen, Man,
Als u de vyant sart.
't Zy Argus dreigt of Kokkoek Jan.
Of wel een Britsche Start;
Of platgebekte Bedeltas
Zwetst op haar slagzwaarts kracht:
Die braaf is, en geen snorkers acht,
Vreest Brutussen noch Kas.

Hermes kon geen peil op die onverwachte vreugde, of noch min verwachte *visite* van zyn' *Daemon* trekken, te meer, alzoo hy hem met twee Floretten, een paar Houdegens, Pistoolen, Engelsche *Cudgels* en schermschoenen gewapent zag. *Daemon*, die de ontroering van Majaas outsten Zoon bemerkte, begon te lagchen als of hy stapelzot wiert; doch zeide eindelyk (een weinig tot bedaren komende) *Om uwe vyanden te beschamen, ben ik, o Hermes, met deze figuur* (wyzende te gelyk op dat langachtig mensch-postuur) *die door Negromantie is voortgebragt, en de gedaante van alle uwe vyanden op uw bevel zal aannemen, alhier gearriveert. Pas aanstonts deze Schermschoenen, en neem deze Floret in die vuist die wekelyks de zotheden hekelt* (*meer dan eens is pen en degen in de hant van een wakker man vereenigt geweest*) *en probeer en gewen u tegens de schaduw eens vyants dat geen te*

doen, dat misschien ten eenigen tyt tegens 't origineel moet worden ondernomen. Dit gezegt hebbende, begon de *Figuur* zich te bewegen, en nam de gedaante aan van een' wekelykschen Koehoeder, die meer dan eens Hermes in zyn *absentie* den Degen door de ribben jaagt; en, noch hart noch moet hebbende om den Ouden in zyn wekelyks *cartel* onder d'oogen te zien, ontzielt hy hem *par coeur*. *Sta vast* (vervolgde de Geest) *doch tast nimmer naar de borst, maar wel naar 't oog; want zoo hy per avontuur een hart heeft, is het niet grooter dan een notemuskaat; en de minste quetsuuur in het oog van een Muis is doodelyk*. De gryze Kabouter waagde 't stuk: en die *figuur*, even geraakt zynde, tuimelde neder, gelyk een verslete lei, die door een' noortoosterstorm van een' spitzen Kerktoren wort geblazen. Hermes prees stilzwygende zyn' moet en *Adres* in zulke hooge jaren, wanneer dat Beelt, in een ander karel *getransmuteert*, en gewapent met een slagzwaart, overende rees; waaruit *Anubis* giste, dat het zoo goet een Hollander niet was als de voorgaande; doch echter moest hy 't zelve lot ondergaan. Daarop kwam een derde, met het pistool in de vuist, op de baan. Doch zoo als hy meende vuur te geven, stont de haan zoo stokstil, als of hy door het schilt van Perseus getoest wiert; des schoot Hermes *Victorie* op zyn' vyant, die aanstonts als een kegel onder den voet rolde. Toen kromp deze bewuste ligchaams-*figuur* in malkander, als of ze in olie opgezoden was, wert dikgebuikt, zag *infaam* scheel, en was in den eenen poot met een' vlegel, en in den anderen met een vat vol gals gewapent. Hermes begon op 't gezicht van zulk een' Kampioen en zulke ongemeene wapens, geen kleintje te lagchen: doch eindelyk ziende, dat het Gedrocht naderde, verhief hy een' eiken ryksstaf; waarop de scheele Droes, in 't *postuur* van een *suppliant* nederknielde, en door tranen, die langs de stoppelen van een' besneeuden baart nederrolden, vergiffenis van zyne overtredingen scheen te verzoeken. Het medelyden begon de plaats van de Wraak te *occuperen*; wanneer het Verradertje, op zyne luimen leggende, met zyne overgebleve tanden den hiel van Hermes trachtte te vatten; die, dit gewaar wordende, het Deugnietje met den opgeheven stok zoo eene hartelyke strykade gaf, dat het lager verzonk dan de groef, waaruit d'Oude pas opgeklommen was. *Zoo moet gy u dagelyks exerceren* (zei *Daemon*) *en indien'er dan een* Brutus *of* Kassius *opdondert, zult gy ten minste meer kortswyl voor uw taaie huit bedingen, dan* Julius Caesar *of de groote* Pompejus.

Toekomenden Donderdag zal Hermes den Lezer het vervolg der Narresleden mededeelen, benevens iets raars, waarvan hy als noch het allerminste denkbeelt niet heeft.

No. 34
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 13 *Maart* 1721.

In Rheda disputabat sedens.
GELL.

NU zal Hermes de beschryving van de Narrensleden, benevens derzelver Meesters *continueeren*, en, zonder zich met de schoone *Tonante* of den ouden Overtreder op te houden, het vervolg, zoo waar, of voor het minst zoo waarschynelyk als het vorige, den Lezer mededeelen.

Met een' ongemeenen aandacht *bestudeerde* Hermes de Persoonen, en luisterde naar de beschryving van *Hen. Cornelius Agrippa*, die op het onvoorzienst stilzweeg, het hooft van den Ouden met de Beerehuit bedekte, en zoo *perpendiculair* (lootrecht) met Slede en Paert nederdaalde, dat Hermes meer dan eens die onderaartsche *Bastille* dacht te zien, waaruit de Poëten zingen, dat zelden iemant *gereverteert* is, uitgenomen *AEneas*, *Orpheus*, *Herkules*, *Theseus*, *Pirithous*, en diergelyke Kabouters, die min de Spoken vreesden dan een zeker Schotsch Koning, die een deftig *Traktaat* daar tegens heeft gepent. Volgens gissing hadden zy drie a vier minuten gehartdraaft, wanneer de gewaande Tovenaar in eene schoone Stat, die, als de Hooftstat van de Adriatische Republyk, uit zware balken en diepgeheide palen gesproten was, kwam opborrelen. Zelden gewaagt men van Roome, Londen en Parys, of deze Koopstat wort by die voorgaande Steden vergeleken, zoo ten opzichte van derzelver grootte,

rykdom, staatkunde, als koningklyke gebouwen, vergezelschapt van een achtste wonder, het onvergelykelyk Raathuis, welk laatste eer door Reuzen en Grieksche Konstenaars schynt aangelegt en voltooit te zyn, dan door hedendaagsche Meesters. Alhier vertoonde zich de pracht, zoo van Sleden, Paerden als andere sieraden, op een' hooger toon, het geen den Slangenvoerder zyne oogen deed *extendeeren*; waarop *Agrippa* (die op alle de bewegingen van Hermes acht nam) grimlagchende vroeg, hoe hem die *decoratie* beviel; dewelke hem aanstonts met eene *passagie* van den ongelukkigen *Orateur* beantwoordde:

> *Neque me divitiae movent: quibus omnes Africanos & Coelios multi venalitii, mercatoresque superarunt*.
> CICERO in Orat.

Dat is: *Ik worde door geene rykdommen, waardoor vele Handelaars en Koopluiden de doorluchte familien van d'Afrikaners en Coeliers hebben overtreft, bewogen*: en vorder vervolgde: *Indien het met uwe genegentheit overeenkomt, geef my van deze tegenwoordige Heeren en Dames eene ongeblankette beschryving, en ik zal die* (*als zynde een onpartydig Schryver*) *der waerelt deelachtig maken*. Dit verzoek naaulyks geschiet zynde, wees hem de * *Nettesheymer* twee welgevleeschde Juffers, min onderscheiden in hartstogten dan tweelingen in aangezichtstrekken, dewelke door een Heer van een tamelyk goet gelaat wierden gevoert. De outste was meer dan eens door den staat van Weduwe, zonder het huwelyks-*ceremonieel* aangeraakt te hebben, doorgeslopen, en had meer *Galants* van eer en middelen *gedesarmeert*, dan de Kwakzalver van de Hoendermart de Boerekerkhoven met jaarlyksche Lyken had bezaait; de andere was met een Man getrout, byna zoo *souverein* als het Opperhooft van *Raguza*, en die meer een *Passagier* dan een Eigenaar in die algemeene *Passagiesloep* geleek: met een woort, het was een gespan, dat, indien immermeer de Duiven van Venus *equipagie* kwamen te verongelukken, bekwaam was dat verlies te *suppleeren*. Deze Slede wert van een Oorlogshelt gevolgt, die, pas vyf jaren out zynde, met eene *Officiers-commissie* overstulpt was; doch die echter, op dien tydt hoorende zeggen dat dootslaan zonde was, noit tegens die vreedzame stelling had *gerebelleert*, of zyn vyant beledigt. *Let eens op die rykelykopgesmukte Slede* (zeide myn Voerman) *gelykt het*

* Hen. Cornel. Agrippa was geboortig van Nettesheym.

achterste niet naar eene peui, zynde bezet met twee Heeren, zoo aanzienelyk als twee Statshuisleeuwen? van den Outsten kan men zeggen, dat hy zyne handen wies eer hy aan tafel neerzat; en van den tweeden, dat hy, gelyk een moderne Absalon, altoos by de Saletjuffers in aanzien is geweest. Ginder (*repliceerde* hy)

Ziet men een dapper Brit, die boven ons verwachting
Het Schrikdier is der Wigs, en van de Torys d'achting;
Die in zyne oogen het Korintisch koper voert,
*En min op G*** dienst dan een hoofsch Officie loert;*
Een man die nimmer zich vont in 't gevaar verlegen.
Zoo onverstandig, doch zoo braaf weer als zyn Degen.

Dees wakkere Staatsman wert kort opgevolgt door een Heer, die een Polyfeem, een Behemoth, een Vogelroek, ja een Monster in de toetakeling van een Treurspel was, en die meer dan eens te Delfshaven de Hekelsters in een *Tragedie* had doen lagchen, en de Oostindiesvaerders in een Blyspel tranen afgedwongen; die, wanneer hy naar zyn' zin geen Vaerzen kon oppompen, by *mankement* van nagels, geheele bosjes schryfpennen tot *atomi* had gekaaut: *maar* (schreeude hy vorder) *let doch op die Fransche Flora, gecomponeert uit eene Nederduitsche Hom en de Kuit van een Refugé, die langs de Finantiekamer van twee schoone oogen, ten koste van 't publyk, thans een' Kok van Montauban, en eene Parysche Kamenier bezit; ja zoo boven 't vermogen van de Wisselvalligheden is, dat zy de Lukgodin zelfs uittart om haar te konnen beschadigen*. Hare Slede wert gement door een persoon, die by geval (want tot noch toe zyn zyne deugden onbekent) uit den molshoop van armoede als een Fortuin-*champignon* opgestegen is, en die als noch met dien zegen niet *familiaar* zynde, gelyk een andere *Mas-anjello* zyne nachtrust in den Wyn zoekt. Van daar wees hy Hermes eene vermomde *figuur*, zeggende: *Wat dunkt u, o Anubis, van die gespikkelde Hagedis, die het negental Zanggodinnen op een' bezemstuiver kan vertoonen? die onder ieder arm een dobbele maag voert, en onder een gryns zeven differente aangezichten verbergt? die nooit iets anders dan kwaat heeft gepraktizeert, en noit over eenig bedreven kwaat schaamroot is geworden? Dat bekeering aan hem onbekent is blykt uit deze volgende regelen, die ik hem meer dan eens heb hooren opsnyden;*

Ik neig naar noten van een straffe wet nooit ooren;
Want al het geen dat ik bemin

Is heilzaam aan myn ziel en zin.
Ook durft geen schrik of vrees myn' dartlen wellust storen.
Geen knaging van 't gewisse ontsteekt myn grillig bloet,
Of kruipt in myn gemoet.
d'Impertinente kwaal van kennis zal ik myden.
Want heb ik Fransche vocht of wel een Rynsche druif,
Benevens Kloris voor een domestike Duif,
'K zal blyde en vrolyk uit dees droeve waerelt ryden.

Maar laat ons, o Zoon van Jupyn, een open plaats voor de toekomende Embrions conserveeren; wees in uwe beschryving van die prachtige Sledevaart niet al te straf, maar bewaar voor den uitgebreiden Argus eenige origineelen: voor Argus (herhaalde hy) *die zoo meesterlyk de feilen havent, en wiens Schrift, zoo lang 'er kinderen komen, in de zes toekomende jaren van alle Schooljongens, die tien a twaalf zomers de waerelt hebben gekent, zal worden geadmireert. Maar eer wy scheiden* (vervolgde hy) *moet ik u noch iets proponeeren, want myn tydt versmelt, en wy, Schaduwen, zyn aan strikte orders geattacheert; namelyk, zoo gy moets genoeg bezit om eenige gevangens van Staat, waaronder verscheide van uwe oude kennissen zyn, te bezoeken, zal ik aanstonts deze voiture veranderen; en, na het Kasteel van Antwerpen bezichtigt, en Robert Knigt gesproken te hebben, u* cito citissime *in Londen en elders leveren.....* De nieusgierigheit liet Hermes geen gedult overig om de rest van die *propositie* af te wachten, maar hy gaf aanstonts zyn woort; waarop *Agrippa* dat geen deed het welk hy den Lezer toekomende week zal doen zien of hooren.

Op Woensdag den 2 April zullen te Amsterdam de nagelate Goederen van een *Virtuoso*, bestaande in Grieksche en Romeinsche *Antiquiteiten*, waaronder vele & *ceteraas*, verkocht worden.

Tempus edax rerum, tuque invidiosa vetustas
Omnia destruitis, vitiataque dentibus aevi
Paulatim lenta consumitis omnia morte.

Men meent dat 'er geen vermakelyker *studie* is, dan de reeks van d'Outheits-Historien te leeren uit de overgeblevene stukken en brokken van Romeinsche Lykbussen, Vazen, Kandelaars, Potten, Kannen, en z.v. Een bekende *Virtuoso* zal u met vele *ceremonien* doen zien het Tabakskonfoortje, waaraan de *Horatii* en *Curatii* de laatste mantelpyp ontstaken eer zy aan 't *battailleeren* gingen; benevens den

capacieuzen Waterpot van Kleopatra, zeer schoon gewerkt met verheven naakte *figuuren*, op het voorwerp *applicabel*. Het is niet waarschynelyk, dat *Tacitus* immer zoo natuurlyk de zeden van d'oude Duitschen zou hebben afgemaalt, ten zy hy een' geheelen huisraat van de Germanen had verzamelt, ja tot de gedroogde eikelen in 't kluis, die toen ter tydt *pistaches* waren; en d'Ossenhoorens, in die eeu een teeken van deugt, en hedendaags van schande. *Rembrant van Ryn*, die natuurlyke Schilder, was mê ten overvloede van diergelyke *Rariteiten* voorzien; en de groote *Lairesse* zou nimmer in de aangename beschryving van zyne *Diluvie* een verzopen Jood met een rol oprechten Varinas Tabak in zyne armen, of een Haagschen Lichtmis, met zyn hooft op een tiktakbort rustende, hebben geschildert, ten zy hy uit de outheit onderricht was geweest, dat *in illo tempore* het rooken onder de Joden en het Verkeeren onder de jonge Heeren wert *gepractizeert*.

Uit het groot Magazyn der heilige dootsbeenderen, de Vismart van zieltjes, wort ons bericht, dat de *Pretendent* dagelyks Koningklyk wort *geregaleert*. Waarlyk die *Ridder van St. Joris* is, indien niet gelukkig, ten minsten by uitnemenheit bemint. Want om hem zal een Zoon zyn' gryzen Vader verworgen, en een *Favoriet* van zyn' echten Koning *deserteeren*. Een Patriot zal de wetten 't onderst opwaarts keeren, en de Rechter de lenden van Themis verwringen. De Prelaat verraat de Kerk, en de Soldaat recht zonder betaling. De Burger *abandonneert* zyn' Burgt, en de Gierigaart verkwist zyn gout: zyne Slaven beminnen meer hunne tegenwoordige armoede dan voorgaande weelde, en leven als Ezels op de distels en doornstruiken van zyn overadelyk wapen. Gewonnen in onmagt, en door *mirakel-finantie* onderhouden, vint hy een' Paus die hem schielyker *absolveert* dan hy zondigt, en die hem aan gelt en een Erfgenaam helpt: en dit alles wort te koste gehangen aan eene twyffelachtige geboorte en geene verdiensten. Moet men niet bekennen dat Rebellen en Tovenaars eene groote overeenkomst hebben? want wanneer de laatste eenmaal den poot op de monsterrol van Lucifer hebben gezet, zyn zy verpligt, in spyt van armoede en verdoemenis, hun' Heer voor altoos te dienen.

De Senaat van Venetien heeft den Heer *Law* doen aankondigen, om ten eersten, niet alleen uit hunne Hooftstat, maar ook uit hun

gebiet te *delogeeren*. Die waerdige Nakomelingen van den grooten *Antenor* behandelen die Persoon volgens de doorgekonfyte regelen van eene wiskonstige staatkunde; want een diergelyke karper als d'Heer *Law* zou somtyts zulke vervaarlyke holen in de zilvere Vyvers van hunne Edelen delven, dat de tegenwoordige tydt, ja zelfs de toekomende die nauwelyks zoude konnen stoppen. Die Persoon heeft van zyne bekwaamheit al te veele blyken gegeven om die bekwaamheit niet *gesuspecteert* te maken. Alle hunne Raatsluiden zyn niet altoos, gelyk de *Serviter fra Paolo d'Escarpi*, voor den eeuwigen welstant van hunne Republyk: die wakkere *Minister* heeft haar meer voordeelen toegebragt dan d'ingebeelde Runtvleesch-smulders; en eene diergelyke *Negotie* aan een wyze *Natie*, die Hermes voor als noch vreemt is en blyven zal: want *Scandalum magnatum* is vry erger dan een wys Man zonder *Religie*, een Jongeling zonder gehoorzaamheit, eene Vrou zonder eer, een Heer zonder deugt, of een Vorst zonder gerechtigheit.

Een oude *Profecy*, gevonden onder eene kuip Potatoes van den gewezen Hartog van Or...d.

Wanneer een gryze Tor valt in Vorst Jakobs byt;
En als een Huilbalk dan het vaartuig, met drie masten
Bezet, te vroeg beklimt, naakt Humphreis bittre tyt.
Want die de Waerd was smult nu met geschore gasten.
Dan zal de Visser en een twyffelachtig kalf
Het hooge toppunt van Prins Karels spits beklimmen;
De grazige Oevers van het derde en noch een half
Verdorren, spyt de lucht van zwavelkleur of schimmen.
Dan is de last te zwaar voor Edgars barre strant:
Een ieders merk is het gebrek in ieders hant.

Ons wort uit het strydbaar Zweden bericht, dat door de menigvuldige sneeu de Koning voornemens is, met sleden naar Orebo te ryden, en aldaar eene Beerenjagt te houden. Hermes komen weinig groote ondernemingen te binnen, 't zy van Oorlog of Liefde, die niet op eene Jagt zyn *geconcerteert* geweest; by voorbeelt, wanneer somtyts het ligchaam van eene regeering koorssig was, of dat de mindere leden *convulsive* toevallen hadden, zulks is altoos meest door eene aderlating van Hazen of Vossen *gecureert*. Een Jagt-*compliment* is eenmaal, als eene pynstillende plaister, op de versche wonde van eene on-

gelukkige onderneming *geappliceert* geweest; en de vuurige zucht, om een Konyn uit te graven, heeft menigmaal den stekeligen Roozelaar van het huwelyk (gelyk een blixembeitel den eik) over midden gespleten. Maar waartoe alle deze wonderspreuken over hoop gehaalt, Hermes? laat ons liever iets hooren dat ruim zoo *applicabel* op beeren, en ruim zoo aangenaam is. *Fiat*. *Erige aures Pamphile*. Over eenigen tydt *arriveerden* drie Poolen met een' beschaafden Beer (die, als een *Monsieur la Forest*, door danssen den kost won voor vier persoonen) tegens den avont in een Dorp boven Frankfoort, en verzochten aldaar in een Herberg, benevens Bruin den Konstenaar, te overnachten. De Hospes, die weinig *speculatie* in de aanzichtkunde van den jongsten van de vier had, stemde echter hun verzoek toe, doch op de volgende voorwaarde; dat Beeroom niet nevens zyne evenaasten in de stove zou *campeeren*, maar wel in den stal, waaruit hy een vet Kalf, dat daags daar aan gekeelt moest worden, haalde; werdende de Honigdief op het strooie rustbed van den Delvenaar gelegt. Nu wilde het geval dien nacht, dat de Buurman van *Her Hospes* lustig wert om Delfsch Wiltbraat te proeven; en, ingevolge van die *resolutie*, eene tamelyke opening in de Schuur gemaakt hebbende, kroop hy daar door, en vont, in plaats van het beminde Kalf, den ruigen Dansmeester; die aanstonts met zyne *delikate* bouten dien nachtlooper zoo vriendelyk omhelsde, dat de ribben eene *resonantie* gaven als vermorzelde zwavelstokken; werdende des anderendaags de dief door die *alteratie* zoo vermagert gevonden, dat zyn buik niet dikker was dan een vel vergult postpapier. En had Bruin niet gemuilbant geweest, wie weet wat een' lekkeren maaltyt hy met den Boer zou hebben aangericht! Of nu die Kaper naderhant (want een jong mensch kan veel uitstaan) wederom tot zich zelf is gekomen of niet, daar melden de Hermetische *memorien* niet een eenig woort van.

Uit Parys heeft Hermes in d'Amsterdamsche Kourant gelezen, dat de jonge Koning de klucht van den Knorrepot heeft zien speelen. Hermes was onbewust dat die jonge Vorst zoo ver in de Nederduitsche taal was *geavanceert*, om aldaar een Knorrepot te doen vertoonen. In de voorgaande Kouranten heeft men meer dan eens *genoteert*, dat 'er verscheide Fransche Tooneelstukken, gelyk als *Les folies de Cardenio*, *Dom Japhet d'Armenie*, en z.v. gespeelt zyn; maar dat 'er ooit

een Knorrepot (dat *apparent le Grondeur* van *Monsieur Palaprat* is) in het Neerduitsch *gerepresenteert* is, zal thans voor Hermes, en zekerlyk voor zyne meeste Lezers, eene onwaarschynelykheit blyven.

Hermes verzoekt den *Autheur* van zekere *Missive*, hem korteling ter hant gestelt, en waarin een Schimpdicht tegens den Heer *Law* was ingesloten, in het toekomende wegens hem van diergelyke rampzalige *presenten* te *desisteeren*; want voor eerst is d'uitvinding vol spatten en gallen; de Vaerzen zyn *geëstropieert* gelyk d'*Invalides* van *Chelsea*; en de *conclusie* is zoo *delikaat* als 't geluit van een openstaande Magazynpoort, die op 't onvoorzienst door een' herfststorm wort toegebonst. Indien die Zangers, die hem eertyts by de Morgenstar hebben vergeleken, voornemens zyn hun' Afgod te ontgoden, dat zy hem ten minsten in min aanstootelyker *termen* verdoemen.

Wegens zyn tweede verzoek, om te *resonneeren* over eene andere *periode*, waarin hy stelt, dat zeker Gemeenebest door 't geval tot een Gemeenebest *geformeert* is, en 't geen zich, door de vrees die het voor den Spanjaart heeft, dusdanig *maintineert*: Hermes is al te oudt, om niet te weten, dat de groote *Huig de Groot* d'*Autheur* van die stelling is. Dit zyn zyne eigene woorden.

Respublica casu facta, quam metus Hispanorum continet.

Rakende het derde, wegens eene uitbreiding over een Vaersje, zoo veel beduidende, dat de Moeders voorzichtig moeten zyn, om hare Dochters aan geene Zotten of Kwylbabben uit te hylikken. Hierover zal Hermes, wanneer hy meent, dat eene Moeder *geresolveert* is hare Dochter aan den Schryver van dien harsseloozen Brief te besteden, wyt en breet zyne gedachten gemeen maken.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J. Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden *G. Knotter*, Delf *R: Boitet*, Dort *J. van Braam*; Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 35
Rotterdamsche HERMES
Donderdag den 20 *Maart* 1721

Aude aliquid brevibus Gyaris & *carcere dignum,*
Si vis esse aliquis. Probitas laudatur & *alget.*
JUVEN. Satyr. I.

NAuwelyks had Hermes *fiat* verleent op de voorstelling van *Agrippa*, of de Slede begon geweldig te kraken, en *extendeerde* zich gelyk een Roos van Jericho, wanneer die door den daau van een' *misterieuzen* nacht wort doortrokken. De Boom wert door eene onzichtbare magt in een' Mast verandert en in 't midden geplaatst; de Beerehuit *changeerde* van koleur en hoedanigheit om een Zeil te worden; het Paert geleek een' jongen die op de fok past, en de Zweep veranderde in een Roer; in 't kort de gansche Narrenslede wert in een Vaartuig *getransmuteert*, zynde *Agrippa* de Stuurman, die, na den Ouden een hart onder den riem gestoken te hebben, met sterker vaert door het water snorde, dan de scherpgepunte pyl, een' Partischen boog ontsnapt.

Het was middernacht, wanneer zy achter den Burgt van Duc d'Alba het anker (dat zyne afkomst aan de Narrebellen verschuldigt was) lieten vallen, aan lant stapten, en na dat *fameus* Kasteel (den Bril van die eertyts beruchte koopstat) *marcheerden*. Na een gelit slapende Krygsknechten *gepasseert* te hebben, opende *Cornelius Agrippa* de *melankolyke* Gyzelkamer van den Heer *Rob** K***,

die *geoccupeert* was in het nazien van *Boëthius vertroosting der Wysgeerte*. Hy scheen die zelve persoon niet te zyn die eertyts *prezident* van eene dronke byeenkomst was, *Davids Club* genoemt, eene byeenkomst, waarin ieder *Collegiant* zyn uiterste *devoir* deed om de zwakheden van dien H. Voorzegger op het bitterste te *critizeren*, doch, met weinig *succes*, dewyl de ligtste vochten altoos boven dryven, en noit duurzaam zyn. Hermes, aan wien het toegestaan was aan ieder gevangen van staat eene eenige vraag voor te stellen, vroeg den ongelukkigen Penningmeester, die een groot Geslagtrekenaar was, uit wat stam de Zuitzee-*Aktionisten* waren gesproten. Waarop hy met eene byzondere eeuvoudigheit aldus antwoordde: *Ik geloof dat zy in een rechte lyn van de bezetene Verkens zyn afgedaalt; want waarom zouden zy anders, indien de D*** van gultzucht in hen niet gevaren was, gelyk Zwynen in het water van de Zuitzee hebben geloopen?* Hermes deed eene diepe eerbewyzing aan zyn oude kennis, en vertrok, zonder van de wacht ontdekt te zyn, met zyn' Leitsman naar het jacht; dat aanstonts het anker lichtte, het zeiltje in den top heiste, en zyn kours zette naar 't *moderne* Babel, de Hooftplaats van Verwarring, wiens waterzuchtig hooft, naar *proportie* van het uitgeteerde ligchaam, veel te groot is, en wiens ingezetenen doorgaans vereenigt zyn gelyk de twee eerstgeboren Broeders. *Agrippa* wierp het anker achter het Kostuimhuis, dat groot Magazyn van aangehaalde goederen en *gepremediteerde* valsche eeden, en bragt Hermes in het getralyt Salet van den Ridder T***, wiens *practyk* eer eene order van hennip dan van blauwe zyde waerdig is, en die in den Roomtyt van het Zuiden dagelyks een douzyn ryke *familien* als zoo veele kievitseieren inslorpte. Dees Zuitzee-Baanderheer rookte een pyp tabak, en vergeleek den zelven dunnen rook by de dampen van het Zuiderpekel, die in min vlug zout dan vlug gout waren *gedissolveert*, en wiens droppelen thans *corrosiver* zyn dan de verdroogde uitwaasseming van kwik, *sublimaat* genoemt. Hermes vroeg hem, door wat toverkonst hy dien gulden regen van de andere Britsche Maatschappyen had *gedetacheert*, en met deszelfs ryken daau de onvruchtbare gewassen van het Zuiden, eerst in bloemen en naderhant in rype vruchten, had *getransmuteert*. Waarop hy *immediaat* dit tot antwoort gaf: *Hierin heb ik my gelyk een ervaren*

Generaal gedragen, die, wanneer zyne Armée op het zwakste is, overal valsche vuuren doet flikkeren, en een continueel geraas en geschal maakt, om daardoor sterker te schynen en den vyant te misleiden. Hierop nam Hermes zyn afscheit; en *Agrippa* bragt hem in de *vicile* gevangkenis van den Boekhouder Gr*** een dik, zwart en *podagreus* Kaerel, die zoo onmanierlyk door verscheide duizenden ponden sterlings opgezwollen was, dat hy een' breuk (*hernia*) van de Zuitzee-*compagnie* verbeeldde. Hermes onderzocht, waarom hy, die eertyts als een fatzoenlyk man op het schenken van Koffy kon *subsisteeren*, zich nu hadt laten gebruiken om zyne Lantsluiden en zoo vele huisgezinnen te *ruineeren*, en z.v. Waarop hy met de *discretie* van een' gevallen Engel *repliceerde: Altoos heb ik getracht een Minister van Staat te worden; en wie kan beter het Algemeen bewaken, dan die tot barstens toe verzadigt is?* Van die *massa* vol overtredingen wert Majaas Zoon door den gewaanden Tovenaar by een ander *Chevalier* van ongerechtigheit *geintroduceert*, een man, wiens maag meer millioenen dan een Spaansche Kraak had ingezwolgen, en wiens rechterhant nu, in plaats van gout, met zorg, en de linker met droefheit opgevult was. Het toekomende had hy niet voorzien, des moest hy in het tegenwoordige zuchten. *Anubis* toetste hem omtrent het naberou: waarop hy vrypostig antwoordde: *Ik heb geen berou, maar ik heb berou; want wie kan naberou gevoelen wanneer hy papier langs d'eene deur uit, en gout langs d'ander deur inlaat? en wie gevoelt geen berou wanneer hy in zyn persoon de fabel van den hont en het stuk vleesch, die onverzaat naar de schaduw hapte, bewaarheit vint?* Hy zou (na het scheen) iets van meer belang hebben gesproken, maar wert een' *Mr. Loq***, een afgevallen Judas-klerk gewaar, die, zelfs doot zynde, minder schuldigen den hals breekt, en, onlangs door de algemeene *Aktie*-ziekte eene goede som verovert hebbende, door een algemeen schelmstuk die som nu tracht te behouden: een onbeschaamt *Sycophant*, die, gelyk een Adderjong, den buik van zyne moeder doorknaagt, en in voorspoet een Flikfloier, en in tegenspoet een verrader is, al te voorbarig in verandering, en te versteent tot naberou. De Heer B**; die zoo verbleekt is, dat hy, des noots zynde, voor 't Spook in den gestraften Vrygeest zou konnen spelen, *exerceerde* zyn talent, om uit te cyfferen wat grooter was, de misdaden der gewezen *Di-*

rekteurs, of het verlies van de bedrogen Zuit-AEolisten; en hy ondervont, dat ieder nieuwe Inschryving eene nieuwe en ongehoorde Dievery was. De oorzaak hiervan door de nieusgierigheit van Hermes onderzocht wordende, weigerde hy daarop te antwoorden. Alleenlyk zeide hy dit volgende: dat de D*** eerst in zyn hart en naderhant in zyn boek was gekropen; doch dat die Salamandergeest, door de koelte van het eerste, en door de koude van het papier in deze laatste Vorst verkleumt zynde, in de warme geltzakken van de Jakobussen (*broad pieces*) en Guinees was *geretireert*, die zyn vervloekt gezelschap, als zynde uit een heilig metaal gesproten, niet wilde dulden, maar zich *immediaat* aan de *Committé* (Jagermeesters) hadden *geadresseert*, die nu met de schop en spade van een *strict* onderzoek bezig waren om dien ouden Geltwolf, een gezworen *Contramineerder* van de Deugt, uit zyn hol op te delven.

Dus verre was Hermes in zyn *examen* gevordert, en zou in een van de zeven goede werken, die, matelyk uitgerekt, met den tyd de Historie van de *Bastille* konden evenaren, hebben *geavanceert*, wanneer de getrouwe Daemon hem een *pacquet* met brieven, in zyn *absentie* zoo nu en dan op Leeuwenburg *geadresseert*, en die nootzakelyk in zyn 35 Weekspapier moesten geplaatst worden, overleverde; waardoor hy genootzaakt wert voor tegenwoordig van zyne ondervragingen te *desisteeren*; doch in de toekomende week zal hy de Zuitzeeheiligen, benevens derzelve *respective* antwoorden, aan het wel- of kwalyknemen van zyne Lezers overleveren.

> *Te obtestor per illam quam tu metuis uxorem tuam*.
> PLAUT. Asin.

Sr. HERMES.

Ik ben aan een verhard, yzerachtig en strafgehumeurt Gaaike, dat zyn evennaasten misacht en zich zelfs aanbid, vastgeklonken. *Madame* heeft eene geheele zee van Liefde voor zich zelven, doch geen een eenig vingerhoetje voor my ten besten. Dagelyks *tempert* zy myn gehoor door de vervalschte benamingen van Schoteltrony (*noteer*, Hermes, dat myn aangezicht vry plat is) Konink van Bantam (ik heb geen' Romeinschen neus, Hermes) Prins *Fuillemort* (ik val wat aan den geelen kant) en (om dat ik de lyvigste niet ben, Hermes) Paert van Troien. Het is waar, dat ik my verheuge dat het niet

slimmer is; maar indien zy my ook maar eenmaal vingerde, zou ik haar tot *Atomi* (ondeelbare vezeltjes) kruimelen. Nu is myn verzoek, Sr. Hermes, te *probeeren* of het niet doenlyk is, door eenen scherpen Ink-regen, dat is, een aangezet Schimpdicht, dien kwaataardigen storm neer te leggen; wat dunktje, Hermes? zou dat mogelyk zyn? want ze zeggen.... maar ik laat het op u staan, Hermes, en ben

Uw onderdanige Dienaar
JOSEPH PANNEKOEKSBERG.

Heer Jozeph, ons antwoort zal geen orakel, en misschien maar middelmatig naar uw' zin zyn.

> *Beschou maar 't eerste Paar in Edens Lustprieel,*
> *Dat, nader dan gepaart, doch leefde in het krakeel*.

Sr. HERMES.

Ach Noach! Noach! gy die het eerste hout in zeepekel hebt ingezult, en door het planten van den Wynstok de min in eene Stalkaars verandert, wat nadeel hebt gy de Juffers veroorzaakt! Maar gy, rampzalige Duitsche Monnik, gy doode Waarzegger,

> *Die eerst 't metaal geschut vont in uw houte Cel,*
> *Uit d'aart salpeter bragt, en zwavel uit de Hel*;

uw geheugen zy by de Nakomelingen vervloekt: want door zyn konst, ach Hermes! ben ik thans eene weduw voor de trou, een aambeelt zonder hamer, en een tulp zonder steel: met een woort, myn *Galant*, die Zeeluitenant was, is met zyn schip zoo hoog gesprongen, dat de Bootsman, die wel belezen is, meende dat hy, als een tweede Endymion, de Maan zocht te *embrasseeren*: de Matroozen vlogen naar de lucht als aangestoken vuurpylen, sprongen in flenters, en daalden neder, herschept in klaarblinkende starren. O die dappere jonge Zeehelt spyst nu met zyne gebraden en gezoden bouten de koele visschen; die onversaagde, die zoo vol vuurs stak, dat ik meer dan eens, myn hant tegens het beschot van de kajuit houdende, zyn onverwinnelyk hart dwars door de eike planken voelde kloppen. Ik had hem uit eene betamelyke voorzienigheit *gerecommandeert* aan drie *Officieren*, die noch.... ja die noch meer voor de doot waren bevreest dan hy; want d'eerste was altoos voorzien met de vinnen van een' vliegenden visch; konnende de tweede duiken als

een Paerelvisser; en de derde had eeuwig om zyn middel een kabeltou gewoelt, waardoor hy scheutvry was; maar noch bezat myn *Galant* meer voorzichtigheit, want die bleef altoos buiten het bereik van 's vyants geschut. Zoo iemant u mogelyk vroeg, Hermes, waardoor hy dan Luitenant was geworden; *repliceer* hun, dat de Heeren met hem handelden gelyk de Boeren met hun scheede; die, wanneer het mes verlooren is, daarin by *provisie* een hout steken, om dat ze niet kreuken zou.

Uwe Dienaresse
KORNELIA GOMTRAGANT.

Juffrou Kornelia, uw ongeluk smart Hermes, en hy zal 'er u een aantoonen die (zoo de kruitkamer hem geen parten speelt) voornemens is te *experimenteeren* hoe lang een *Officiertje*, dat eer noch *couragie* bezit, leven kan.

Sr. HERMES.

> *Meretrix tantisper blanditur, dum illud quod rapiat, videt*.
> PLAUT.

Dat ik een betoverde Zotskap ben is onwedersprekelyk, trouwens, trouwens, dat blykt, want ik volg de *mode*. Ja, ja; ik moest mê eene *intrigue* hebben (de D*** haal die eerzucht!) eene *Maitres!* eene *Madame!* een Hoertje! een Katje!.... Hoe wort dat vee genoemt? Ik overdacht: *Jonker Zilverschoon en Kapitein Animal hebben hunne popjes; de Heer Heelzot streelt zyn Kamerpoesje; ja zelfs de oude Waggelaar, Signeut Onderys, heeft onlangs een pikzwart Tonderdoosje voor zyn uitgesleten Staal gekocht*. Verrukt, en door die voorbeelden malende, buitelde ik desgelyks hals over kop in de dootzonde, en bevont in min dan zes maanden dat de liefde niet te onrecht by een Dier, *Chimaera* genoemt, dat de kop van een Leeu, de buik van een Geit en de staart van een Draak bezit, vergeleken wort. Want armoede, oneer en het Napolitaansche tantzweer hebben die schoone *rezolutie* vergezelschapt; en myn welvaart en *reputatie* heb ik aan de lonken van die Toveres *gesacrifieert*: zy woonde in een vorstelyk *Logement*, bezat kostelyke meubelen, en was met ryke kleederen, fyn linnen, *kurieuze* kanten, diamante ringen en een gout orlogie geballast. Dit niet tegenstaande is zy *a la sourdine*, zonder trompet te steken of keteltrom te roeren, *gedelogeert*, en ik weet niet meer waar ik haar vinden zal, als de Zuitzee-*Direkteuren* hoe zy hunne roo-

veryen voor het *Committée* zullen *defendeeren*. Zoo het waar is, Sr. Hermes, dat je kont toveren of iemants geboortelot oprekenen, of door behulp van uw' Daemon gestole goederen of verdoolde katten en honden te recht brengen, ik bid u, stel een *request* op aan eenige gestarnten, en wees verzekert, dat myne erkentenis de ondankbaarheit van myne *montuur* zal overtreffen.

Uw Dienstbereide Dienaar
CREDULUS KATVAST.
Amsterdam den zoo veelden.

De Heer Katvast zal meer baat voelen door de Liefhebbers van de Mingodes, *confituuren*, in den arm te nemen dan zyn hof by de starren te maken. Ondertusschen zy hem verzekert, dat hy in het toekomende proefvast zal zyn tegens de vriendelyke toelagchingen van Venus en de vergiftige pylen van Kupido; want niets is leerzamer dan de onervarenheit.

Sr. HERMES.

Aanstonts is de middagklok geslagen, en ik mankeer in een lant dat overvloeit van melk en boter een' halven ryksdaalder om by Mr. Pieter te gaan spyzen. Is het niet om hels te worden; dat men niet een eenig kruis bezit om zich zelf te zegenen; daar men onlangs door papiere vliegers kon *extraheeren?* en dat in minder tydts dan een regenvlaag *Champignons*, of een *chicaneus* Rechtsgeleerde langdradige *proceduren* voortbrengt; ja in minder tydts, zeg ik, dan Doktor *Tuetout* zyne *Patienten massacreert*; Jonker Jan zyne herbergschulden betaalt, of Korinna het tiende van den huwelyksplicht aan den Pastoor der Jansenisten voldoet! Altoos heb ik kasteelen in de lucht gebout, en op een derde verdieping *gelogeert*: myne inbeelding wandelt over Turksche vloertapyten, en myn rok is zonder knoopen: en of ik dagelyks meer spoorslagen aan myne uitvinding geef dan *Don Quichot* aan zyn' Ronzinant in de doodelyke attacque van de wintmolens, echter *avanceer* ik niet verder dan de Mooren voor Ceuta. Met een woort, Hermes, myn fortuin is en blyft dezelve; en ik vrees, indien eenige *Projecten*, die ik u toekomende week zenden zal, niet *reusseeren*, dat ik den weg aller Visschen zal moeten gaan, want eene koorde kan ik niet bekostigen.

Uw Dienaar
JAQUES CONTRETEMPS.

d'Heer *Waller*, een der voornaamste Engelsche Dichters, en *Flatteur* van Koningen en Princen, heeft eertyDs een Lofdicht gemaakt op *Olivier Kromwel*, wiens verhuizing naar de andere waerelt door een' vreesselyken storm vergezelschapt wert. Hermes*sustineert* dat 'er de volgende vertaling eene wydloopige verklaring van is; en dat hy zynen Lezer, die, na men hem bericht, somwyl al graag een vaersje heeft, daar mede juist geen' ondienst doen zal. Hier heb je 't Heeren Poëten.

Hy 's wech. het sterflot heeft zyn levenslamp geblust;
Zyn glorizon is uitgescheenen;
En die nooit rust voelde is gerust;
Die Olivier, die Brit en Nabuur dwong tot steenen:
Die met een bits gesar
Den Haan en Leeu voor zyn vervloekte zegekar
Trots wilde klinken.
Men ziet de pyn en eik met 's Dwinglants Lykbus zinken.
De ceder schreit van vreugt. 't schynt dat zyn gom meer kleeft,
Nu door de doot van een' 't geheel heelal herleeft.
Zoo zag men Romulus naar Styx zyn afscheit banen,
Verzelt door straforkanen;
En Orfeus, die de Hel groet zonder zwaart of knots,
Wert uitgeleit door berg en rots.
't Nemeesche Leeuwevel was Herkles kleet en linnen:
Maar Kromwel, Neroos kroost, verborg het beest van binnen,
Die door een Tigers hart en door een vreedzaam oog
Het domme graan bedroog;
Der Britten ingewant verstont door borgertwist;
En die drie kroonen won door moort, verraat en list.
Zoo zag Apol in 't koor, spyt tempelwraak en wetten,
Den dappren Thetyszoon door Paris schelmstuk pletten,
Schoon hy mogt vechten met den hemel in zyn vuist.
Keer, keer nu, Britsche Jeugt, voor Moorders vrees verhuist.
En die door 't hooft der Schriktierannen
Uit d'echte Moeders wieg waart door 't heelal verbannen,
Stort vreugdetranen, en een tranenoffer plengt
Aan hem die Stuarts bloet met 't uwe had vermengt,
En wiens Trawanten zich nooit in het schelms verzinden.
Nu galmt de Theemsgodt langs den adem der vier winden.
De Zee danst hooger dan zy plag:
En nooit zag Albion
Een grooter vreugdezon
Of glorieryker dag.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J. Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden *G. Knotter*; Delf *R: Boitet*, Dort *J. van Braam*; Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 36
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 20 *Maart* 1721.

- - - - Non haec mihi crimina fingi
Scit bene Tydides.
OVID.

HErmes zal het volgende Tafereel van de gevalle *Direkteurs* op de eige wyze behandelen als eertyts zeker vermaart Schilder zyn konststuk deed, die, wanner hy zyne onmagt gewaar wiert om natuurlyk het schuim van een' razenden hont te verbeelden, zyn *desperaat*penceel naar *Melampus* open muil wierp, en alzoo door verontwaerdiging iets volbragt dat boven 't bereik van zyne konst was.

't Geval vertrotst de konst en legt min op zyn luimen
De Schilder is voldaan wanneer hy 't beest ziet schuimen.

Na dat *Anubis* de brieven, hem door zyn' aangenamen *Daemon* overgelevert,*geëxamineert*, en den inhout van eene uitgestrekte fles Portugeesch Drakenbloet had nagezien, begaf hy zich door den Hr. *Agrippa* vergezelschapt, naar het*appartement* van den Ridder ***, een Heer, wiens broek meer dan eens het*instrument* van vrede in eene inlantsche *Revolutie* met een Kwakers *Lady*was geweest, en nu, het liefdeschuim wars, op het zilverschuim van de Zuitzee dobberde. Uiterlyk scheen hy vrolyk, doch inwendig was hy vertwyffelt. Zyn wit was hy aan vrees, en zyn vermillioen aan Bour-

gogne-wyn. verschuldigt. Gevraagt zynde wat hoop hy bezat wegens den uitslag van 't algemeen onderzoek, *repliceerde* hy: *Tydt, Oneenigheit en Gelt*.

Zyn Medeamptgenoot, *Rob ***, was beschaamt en bedeest. Hy had naar zyne bedgenoot, die hem, als eene tweede Kassandra, den ondergangk van het Zuitzee-Troijen voor spelde, niet geluistert, en zoo min op een gerigtsonderzoek als een houte paert bedacht geweest, schoon hy twee voorname *Grandes* van Albion door de hooftscheelboor van eene bedriegelyke schryfpen had *getrepaneert*. Hermes vroeg hem wat hy van dit tegenwoordige spel oordeelde: waarop hy in eenen *Lakonischen* styl antwoordde: *Oprechte handeling is het allerbeste spel.*

Henr. Agrippa nam maar tamelyk genoegen in die spreekwys van *Eurotos* Drinkers, en bragt, op hoop van meer uitbreiding, den ouden Slangenvanger in het schoone huis van den Heer *Rich: ****, die over het algemeen met den Rid. *Edw. consulteerde*, en door twee sneeuwitte Engelsche Engelinnen wert verzelschapt. De eerste was de *gesupponeerde* Vrou van een' gierigen *Brigadier*, ruim zoo getrou aan dien langen Slingerbeen, als de Kassier *Robert* aan zyne *Maitresse*, *Madame Southzea*. De tweede was eene *Lady*, wiens Man eene *considerabele* Officiantsplaats in het Kostuimhuis bezat; doch hare *conscientie* te delikaat zynde om het minste van aangehaalde goederen te *profiteren*, en de Ziel van haar Man in een oogschynelyk gevaar te brengen, was zy *geintentioneert* geworden om liever een openbaren Dief dan verborgen Heelder te *ruineeren*; ook was haar gedrag hierin zoo gelukkig geweest, dat zy in weinige maanden hem van zyn beste bloet en geroofde guldelingen, zonder dat zulks hem 't minste *chagryn* baarde, wist te ontlasten.

Zoo zag men Nero met zyn goude harp staan bassen,
Schoon Roome lag in assen,
En Edw.... of zyn Zon thans onder is gegaan,
Eert als een Muzelman Korinnaas halvemaan.

Hermes toetste den laatsten, of het niet mogelyk was de *Examinateurs* door stofgout... & *cetera*. Waarop hy hem toebeet: *Neen, want wy hebben gehandelt gelyk de Luipaart den jongen Leeu, die maar een eenigen vetten Hamel verzocht, slaande de gevlekte Dwingelant zulks af*;

doch, *helaas* (dit zeggende haalde hy een' zucht uit het diepste van zyne ziel) *wanneer de Leeu tot jaren van discretie kwam, verstont hy niet alleen de vette Hamelen, maar zelf zyne gepenningde kinderen*. Majaas Zoon keerde zich hierop naar den Ridder *Rich. **.*, een Heer, voor wiens aangezicht de *resteerende Direkteuren* als voor eene uitgekipte tarwschoof nederbogen; een Man, wiens roemzucht Lof voor Eer, *Ceremonie* voor *Respect*, en Magt voor Glorie uitgekipt, en door 't papiere geschut van zyn roofschip de Zuitzee onveilig, en zyne Lantsluiden tot slaven had gemaakt. Gevraagt zynde naar d'oorzaak van den algemeenen haat tegen de *Direkteuren*, antwoordde hy: *Rykdom en Faam zyn t'zedert de Waereltschepping als twee univerzeele Maitressen van 't menschdom aangezien. Nu hebben wy door een bestudeert bedrog die twee schoonheden enkelyk voor ons zelven trachten te debaucheren, zoo dat wy te recht als openbare ontschakers worden aangezien en behandelt*.

Tamelyk was Hermes voldaan van die twee antwoorden, wanneer hy in de vergulde slaapkamer van den Hr. *Ch**** wert *getransporteert*. Die Chymist bezag met ontstokene oogen eene Florentynsche *editie* van *Machiavel*, waaruit hy geleert had, dat een man van eer altoos zwak schynt te zyn, en dat een groot schelmstuk noit zoo verachtelyk is als een klein; ook dat verzwaring van misdaat deszelfs vermindering is. Gevraagt zynde, naar den schielyken val van 't Zuiden.... *repliceerde* hy, die meer gezwintheit bezat dan een *Gaskoens* Marquis in den eersten Veldtogt: *Om dat wy, als Cyklopen, dagelyks in holen en gaten nieuwe Donders en Blixems hebben gesmeet, waar door dat wondervuur* (*eertyts in d'oogen der Aktionisten verschrikkelyk*) *op 't laatst algemeen, en naderhant krachteloos is geworden.*

*Sr. Wal***, *Mr. Ails***, *Mr. S.***, *Mr. N.* en vele anderen werden door *Agrippa* ondervraagt, waar van sommigen zeiden, dat de Zuitzee-*Eclips* op het onvoorzienste ten 3 uren 7 min. langs den kant van *Albion* begon te verduisteren, ten 4 uren 8 minuten naar het Noorde te bezwalken, en te 11 uren naar het Weste pikzwart te worden. Een ander, die natuurlyk naar een tafel-mes, waar van 't heft yvoor, en het lemmet loot is, geleek, en als een bekwaam Kok menig lekker sausje voor de zieke Bruit *Milady Zouthzea geprepareert* had, zei, dat *Champignons*, door al te veel zout besprengt,

gemeenlyk tot water smolten. Een tweede riep al lagchende, dat, wanneer iemant naar een luchtschaduw grypt, dezelve altoos verdwynt. Een derde slingerde op het Anker van deze nevensgaande hoop; dat de aangename Lente (maar misschien) de scheutjes van barmhertigheit uit de ruige *Comitté*-schors zou doen uitbotten. Een schraal pennelekkertje riep luitkeels: *Ho! ho! Heeren; ten eenigen tydt zullen de Litanien van* Libera nos a Commissis, *wanneer 't vergulde Kolossus-beelt gesmolten, en ordentelyk verdeelt is, verhoort worden*. Een groote snoeshaan schreeude, dat geen *Natie* de Britten in heldendaden en heldengebreken kon evenaren: andere verweten malkanderen, dat zy, als kwade jongens, eerst aan het schelden en naderhant aan 't vechten waren geraakt; onder andere was'er een die zich beklaagde dat de Zielsverhuizing van *Pythagoras* omtrent hem te schielyk in zyn werk was gegaan, zynde hy onlangs uit het ligchaam van een bedelaar, in dat van een *Financier*, en nu wederom uit dat van een *Financier* in een Bedelaars ligchaam verhuist. Een Heer, die min oprechtheit dan wysheit bezat, zei: *De Committé trakteert ons gelyk een verstandig Byman een wilden zwarm; eerst klopt hy op een koper bekken om de Byen te doen dalen, dan schept hy dezelve, en eindelyk plaatst hy die in een' besloten korf met eene eenige opening; en mankeert noit, van tegens den Herfst hen drie derde parten van den overgegaarden Honing en Was te ontrooven*. In 't hartje van deze *plausibile* antwoorden wert Hermes door eene schorre stem, die *draai over, hey!* riep, ontwaakt. Hy rees zeer *gealtereert* van zyne rustbank, en bevont dat het de Muzikale Orgel van zyn Tuinder was, die *of-* en *defensief* om den Wyngaart te barbieren, was gewapent, en naar wiens komst d'oude, schoon zy geburen waren, verscheide weken had gewacht. De tydt, die groote ontdekker van de waarheit, zal ons in 't kort ontcyfferen, of'er eenige vaste gissingen op droomen konnen gemaakt worden.

Kourantstof.

Eene zekere Princesse is naar haren geliefden Prins vertrokken tot het voltrekken van haar Huwelyk. Hier uit *considereert* Hermes, dat 'er somtyts wel iets twyffelachtigs onder die *mirakeleuze* bevruchtwordingen van Oostindiesvaarders-vroutjes (voornamelyk als de man op Batavia is, en de vrou onder de boomtjes woont) kan schuilen.

Maar die sex bevat dikwils de *multiplicatie*-vraag veel snediger leggende, dan iemant die overent staat. Ondertusschen is de wensch van *Anubis*, dat die groote Personagien malkanderen mogen ontmoeten, gelyk de bergen in eene aartbeving; dat de Princes in de Huwelyksschaal van de klevende ervarentheit dagelyks mag herwogen, en altoos zwaarder bevonden worden; dat zy, het geen zy in tegenstant heeft verloren in eene onvermoeide *couragie* mag weder vinden; dat verder *continuëele* liefde-*exercitie* ons dagelyks aan de fabel van *Salmacis* en *Hermaphroditus* mag doen gedenken, die, in twee ligchamen onderscheiden, zoo lang in de liefdebron op en neder dobberde, dat zy, aan een gekleeft, voor eeuwig vereenigt 'er uit traden.

> *Nu hoopt men dat de vlam van Hymens toorts mag steigeren;*
> *De Vorst noit moe zy, of Madame noit mag weigeren*.

De laatste brieven uit de Hooftstat van *Albion* brengen de bedroefde tyding mê van het overlyden van den Hartog van *** in zyn 80ste jaar, die door een' eenigen zoon, pas vyf jaren out, in eer en goederen wort *gesuccedeert*. Lucifer, door *glorie* opgeblazen, wert, wanneer hy op de diamante kroon toelei, uit het Starpaleis gebotst, en door eene doodelyke val gekastyt. Wanneer de hoovaardige Nimrot het trotsche Babel stichtte, een gebou, zoo eeuwigdurent als zyn misdaat, was zyn toeleg om den Hemel te verbazen. Zoo viel eertyts een hoveling, die door zyne dootschuldige hoflykheit de zoetste schoonheit van een magtig Eilant trachtte te bevlekken; een Man, op wiens wynbrauwen versmaatheit en verachting waren geplaatst; die, als een dwingelant, zyne meerdere voorby snorde, en een Moortorakel sprak; ja die, was het doenelyk geweest, op een bed van staat, onder den blooten Hemel, de Huwelyksschult zou hebben afgedaan. Gelyk eertyts het Serpent de onvoorzichtige ziel van Eva bedroog, zoo was zyn toeleg om de Koningklyke Maagt door eene beguichelende vlam te verstrikken. Zyn *Serail* was (in spyt van eene onedele gierigheit) altoos met in dienst zynde *Kourtizanen* en *gecasseerde* Kamerkatten gemeubileert; en hoe weinig kinderen hy thans nalaat, echter heeft hy meer dan eens zyne jaarlyksche inkomsten in jaarlyksche kintskorven en kousjesfeesten zien *dissolveren*. Zoo iemant nu nieusgierig mogt zyn, om te weten hoe het bykomt, dat

hy; zoo een voornaam liefhebber van kinkhorentjes zynde, zoo weinig stekelbaarsjes vong, kan dien dit alleen tot antwoort dienen, dat hy was gelyk een Yzervreeter (*alias* soldaat) die met groote *marssen* naar den oorlog *marcheert*, doch die, wanneer hy eindelyk den vyant in 't gezicht krygt, door de voorgaande *fatigues* zoodanig is afgeslooft, dat hy alle Heiligen om eenen schielyken Vrede het hooft breekt.

Maar *apropos* iets anders. Onlangs wert Hermes adergelaten: en 't schynt dat de *Chirurgyn*, de punt van 't Lancet te diep zettende, de Poëtische ader van den Ouden raakte: altoos daar vielen drie droppelen vocht van eene zeltzame kouleur op een half vel schoon papier, dewelke zich aanstonts *dilateerden*, en in min dan vyf minuten kon men de volgende regelen in Oostergotsche Letteren duidelyk daarop lezen:

Toovery.

Geen moortklok, wonderwint, geen Donder of Orkaan,
Noch waternoot, noch vuur,
Of droevig avontuur,
Zet Duffus, Edgar, of Oneele tot 't schelmstuk aan.
O neen, 't is Machiavel' 't zyn Florentynsche streken,
Om 't goude Kalf den nek te breken.
Een naar gespook bezielt 't papier van 't Zuit.... huis;
Want Bedelaar of Hex haakt immer naar het kruis.
't Gespook des luchts herschept Paleizen hier in hutten;
De honger eertyts bloo wort door de weelde stout:
En ondeugt bralt in 't gout.
Doch breek dien Toverpot dan zal hun glorie stutten.

De Heer *Law* heeft onlangs een *Project*, om den handel in de Levant uit te breiden, aan den *Senaat geprezenteert*, doch kreeg ten antwoort, dat, de zaken van *Commercie* aan bekwame lieden toevertrout zynde, zy door geen *Missisippisch Microscopium* behoefden te kyken. Indien de Fransche zon door eene mildadige warmte dat duister *Insect* niet had uitgebroeit, en door deszelfs stralen had gebakert, gemelte Hr. *Law* zou het gulde vuur, gelyk een andere *Promotheus*, niet hebben onderschept, om daar door geheel Vrankryk in een lichten gloet te zetten. Waarlyk die jonge Vorst beheerschte (volgens Hermes gedachten) voor de komst van dien rampzaligen een vry grooter *Crete*; hebbende deze hem thans, als een staat-*Dedalus*, een' doolhof gesticht, en daarin een Engelsche koe *gelogeert*. Besluit, ô jonge

Monarch, indien gy *Minos* zyt, dien *Ingenieur* in zyn' *imaginairen*winst-*Labyrinth*, of ten minste smelt door uwe stralen het wasch, waar mê zyne *polityke* vleugels zyn saamgekleeft, en laat d'eene of d'andere zee zyne verderfelyke *Projecten* en gehaten naam verzwelgen. Een Vorst is aan zyne onderdanen beloning en straf, en zy aan hem onderdanigheit schuldig. Indien hy naar billykheit zyn ryk bestuurt, is hy een aartschen G**, doch in de hant van een gunsteling niet meer dan een pak speelkaarten.

Eene lofrede voor Homeer.

Of wel al het ondermaansche door den tydt verslonden wort, echter zal *Homeer*, die zoo adelyk van de Helden en *auxiliaire* Goden zingt, eeuwig leven en eeuwig bloeien. Zyn glorieryke trant trekt naar zich alle ooren, en verrukt alle zielen; zyn styl is hoog als de hemelen, en diep als de baarmoeder van den Oceaan; ryk als de duistere ingewanden der aarde, waarin kostelyke gesteenten, die zoo statelyk in de laagte wonen, gevonden worden; prachtig als d'overdadige Koningen van Persien, of de Keizer der Besnedenen in zyne opgehoopte Majesteit, Hy is luidt als de donder, en verkwikkent als de zwachtelen van den Slaapgod; schoon als d'oppervlakte des aartbodems, en kringsgewys als het hemelsblauwe uitspansel, dat door geen grauwen nevel bezoedelt is. Hy is krachtig als een razende storm, die de vooren van de beploegde zee van een ryt; stout als zyne Helden, die, door de Goden *geassisteert*, vochten, en zoo dapper als Diomeed, die d'onsterffelyken dwong in de lucht te stygen; glad als de vlakte van Thetis doopvonte; en zoo klaar en vrolyk als de Lente; zacht als de Westewint, en doordringender dan een Noorder koelte; zoet als de dauw van Ambrozyn in de goude eeu door Natuurs hant uit balsemboomen geparst;

Zoo glinstrent als het vuur, waar mê de Dondergod
Trof 't beestig Reuzenrot;
Of als een Blixem, die zyn bleeke en kromme stralen
Schiet door de duistre zalen:

Teder, doch oververmogent gelyk de bekoorlykheden der Juffers, en keurlyk als d'uitgelezentste konststukken; verschillent, doch zoo *regulier* als het vermogen van de natuur zich vertoont in de boukunst

van 't Heelal; en byna zoo duurzaam als deszelfs maakzel.

Waarschouwingen.

Men heeft tyding, dat *Mr. Mist*, een drukker van de *Torys* voor de tweede maal in de *Pillori*, en zyn makker *Cliston* voor de tweede reis in de gevangenis is gezet: geene onbillyke waarschouwing voor kreupele hartdravers en groote getroude Jongens, die, na dat zy een bedrukt schelmschrift hebben doen drukken, 'er veel bedrukter uit zien dan een Vlaamsche Boer, in wiens dorp een regiment Dragonders komt *vourageren*, ja zulke laffe onderwerpingen gebruiken, dat zy niet alleen de straffe, maar zelfs 't geheugen onwaerdig zyn.

By *Joost Onkruit*, is eene uitnemende Spaansche Zeep te bekomen, die niet alleen weinige plekken in linnen en wollen uit doet, maar zelfs de vlekken van *reputatie* zoo deger in den gront zuivert, dat men'er naulyks vyftig jaren daar na de litteekens van kan naspeuren.

Een Italiaan, niet ver van Muiden woonachtig, is *Inventeur* van kurieuze *Barometers*, dewelke zoo wiskunstig de eb en vloet van d'*Aktie* hitte of droogte aanwyzen, dat een ieder, die gelukkig genoeg is om zoo een konststuk te bezitten, binnen het jaar een koets met vier Paerden, of een salet met vier duizent ponden tralyen verzekert is.

T'zedert eenige dagen is'er een jong Heer vermist; en dewyl'er *gesustineert* wort, dat een groote degen, die hy pas 14 dagen getorst heeft, daar van d'oorzaak is, wort een ieder verzocht den persoon of degen aan te houden, en zulks aan den Heer *** te *adverteren*, hy zal naar *proportie* van het een of ander, eerlyk beloont worden.

N.B. de Heer is kenbaar, door dien hy, 't zy in 't bed of aan de tafel, altoos met de linkerhant op 't gevest, en 't rechter oog op den oorbant als bestorven is.

Hermes verzekert zyne Lezers, dat hy (dewyl het zoete weêr nu voor de deur staat) van den eersten April tot den laatsten October veel hoogdravender en verstandiger in zyn papier zal zyn, te meer, dewyl Argus korteling met dezelve *intentie* een' Latynschen *Dictionarium* van het jaar 1448 is machtig gerworden.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J. Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden *G. Knotter*; Delf *R: Boitet*, Dort *J. van Braam*; Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 37
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 27 *Maart* 1721.

Dispositae pinguem nebulam vomuere lucernae.

GIsteren avont zat Hermes eenzaam, gelyk een afgezaagde Heilig, zonder anderen wierook dan een pyp kanasser, en zonder ander waslicht dan eene ouwerwetsche lamp, door wiens behulp hy eenige aaloude *passagien* van Lantarens *examineerde*; als by voorbeelt, die van den delikaten *Horatius*,

- - - - ungor olivo
Non quo fraudatis immundus nacta lucernis.

Die van *Lukretius*, waarin hy *Homerus* niet besteelt, maar byna van woort tot woort navolgt (een voorbeelt dat verscheide hedendaagsche Dichters meesterlyk naar *Hooft*, *Vondel*, *Antonides* en andere hebben *geimiteert*) dit zyn de woorden:

- - - aurea sunt juvenum simulacra per aedeïs,
Lampadas igniferas manibus retinentia dextris,
Lumina nocturnis epulis ut suppeditentur.

Die van *Zozomenus*, daar hy d'eerste vertooning der Lantarens door zwarten ink opheldert; item van *Herodotus Halicarnasseus*, daar hy 't Feest der Egyptenaren,

Accensio Lucernarum

genoemt, beschryft, en andere; wanneer de *Pontneufs* musikale noten van een couplet,*Messieurs souhaités vous de voir la Lanterne ma-*

gique? de ooren van den Ouden troffen, die daarop aanstonts de deur van Leeuwenburg opende, en een' kunstenaar, wiens vleeskleur ten naastenby het lelywit van een Westfaalsche ham bereikte, en wiens kleet veel overeenkomst scheen te hebben met de linnenliverei van een' schoorsteenveger, gewaar wert, die hy niet alleenlyk door het omdraaien van de valbrug tot overkomst noodde, maar zelfs door *d'oblique* stralen van de voornoemde lamp den overgang begunstigde. Wanneer die *Virtuoso* in *d'antichambre*, die op den Oudendyk haar uitzicht heeft, *gearriveert* was, zag Hermes met verwondering een Toverlantaren in de handen van den Muzikant (ô vermogen van 't geval) en verwierf door eene beknopte *harangue*, *geaccompagneert* met een geschenk van twee Amsterdamsche dubbeltjes, een gezicht dat tydt en eeuwen zal verduuren. Wanneer *Monsieur le Savoyart* de werktuigen van zyn konststuk behoorlyk had gestelt, zag Hermes, na dat de Zon en Maan waren *gepasseert*, verscheide byzonderheden, die hy zynen Lezer in eene samenspraak zal trachten mede te deelen, zullende met de aanspraak van den Savoyart, als zynde de waerdigste, een begin maken.

Savoyart.
Daar is *Monsieur le Cardinál Alberony*.

Hermes.
Dat 's Mazaryns gezicht en Machiavellis trony.
Ik ken dat staatsgezag, dien brak van 't kabinet,
Die op 't trots Albion zyn moortmes had gewet,
En wiens Sejaans-beelt, steun van een' driedubblen zetel,
Thans van 't gepeupel wort gesmolten tot een' ketel.

Savoyart. Daar is *Monsieur Law*, de bron en Goutmyn van drie Natien.

Hermes. Ja dat is die *gesublimeerde Financier*, die, geboren op de bergen van het * Duister lant, uit onbekende Ouders en een aartsch Stamhuis gesproten, en meer by geval dan door verdiensten vergood, tegenwoordig in de wellustige paleizen van Venetien het vleesch en bloet der ligtgeloovige Franschen aan de gapende muilen der nooitverzade Wolvinnen (*Courtizanes* genoemt) ten besten geeft.

Ryt van d'oneedlen nek 't gestolen praalgewaat,
Gauloische Jeugt, en hang het schrikdier van den staat,
Op wiens gelaat men ziet 't Korintisch koper schynen

* *Scotena*, een duistere plaats der Lacedemoniers.

In d'uitgeputte goude mynen
Van Quinquampoix, die als een Ariadne treurt,
Of als een Pleiter die den strop
Heeft om den hals; of wel den bout krygt op den kop,
Ontzint het kleet van zyn' papieren rykdom scheurt.

Savoyart. Daar is *Monsieur le Baron de ****

Hermes. Ja die Baron heeft het wiel van de fortuin *gefixeert*, en ik bespeur (niet zoo klaar als den hemel, gelyk onlangs zeker Regtsgeleerde uitnement *mal apropos* in een *pleidoi avanceerde*) maar wel als het zonnelicht, dat men somtyts de Lukgodes spoediger door een reeks van ondeugden en *infamien* wint, dan door een reeks van deugden. Eerzucht zet den mensch aan tot de laagste, lafhartigste en slaafachtigste diensten; en dus ziet men, dat *klimmen* door het zelve *postuur* wort volbragt als *kruipen*.

Savoyart. Daar is *Mademoiselle la *****

Hermes. Ha! ha! die *Egeria*, die de ziel van den Modernen *Numa* met*nocturne* inspraken van eene overspelige liefde opvult! een hel, die altoos meer eischt, en een vagevuur dat altoos als een glasblazery vol vuur en brandende stoffe is!

Haar hals kan nauw 't gewigt der paerlen onderschragen.
Haar knïen bezwyken door den last
Van gout, fluweel, satyn, damast.
Noit zag men inlantsch kruit uitheemscher vruchten dragen.

Savoyart. Daar is *Monsieur le **** de voornaamste Poëet van Vrankryk in Hollant.

Hermes. O die Zanger is op zyn Jordaans geverft, en ik geloof dat hy die kleur meer aan *Madame Genevrina* op Framboizen, dan aan den waterval van Helikon verschuldigt is. Hy heeft gelyk, want water, zoo het niet *linea recta* van den Wynstok *gedescendeert*, of, door het vuur *gedistileert* is, maakt op zyn allerbest maar Rasphuis-Poëten: en ik geloof dat wy de meeste koude vaerzen aan het waterdrinken der Dichters moeten toeschryven. Water is onmagtiger om een Poëet voort te brengen, dan de Koffi een Staatkundigen. Door drinken werden onze oprechte Voorouders befaamt; en Gravesche Wyn was d'eerste verf die hunne Staats- en Oorlogs-Tabberden kleurden. Een Pool zal zelden zonder Wyn, een Engelsman zonder *strong Ale*, en een echt Dichter zonder een' halven roes wel zingen. Wanneer de Geneesheeren G...dienstig, de Advokaten *gedisintres-*

seert, de Prelaten mager, de Liefhebbers van 't Zeekint vet, de Studenten zedig, de Kamerpoppen kuisch, en de Valsche Speelders oprecht worden, dan zullen de Waterpoëten, wier *Officie* min *profitabel* is dan dat van Waterschout, de dunne ooren der *competente* Dichtkunde-Rechters genoegen geven.

Savoyart. Daar komt *Madame la Contesse.....*

Hermes. Halte! halte! *mon Ami*. Men moet *Madame de Maintenon qui pisse*, noch de twaalf Roomsche Keyzers in een' kriekesteen niet op een' en den zelven tyt laten zien. Men moet niet alles klappen wat men weet; dan ware 't beter dat men u vertelde hoe natuurlyk de werelt thans naar een Oostindies Schip, dat met gekken en deugnieten geballast is, gelykt; hoe een eerlyk man, die de gestole stralen van eene gulde Zon misacht, voor onzinnig, en een Hofnar, die op alles amen zegt, voor een *compleet* Hoveling gehouden wort; hoe men alle vogels wilden doopt die in de netten van *intrest* gevangen worden; hoe het veinzen eer, en oprecht te zyn schande is; hoe..... maar wy zullen van nu tot over acht dagen de*reformatie* van deze eeu aan onzen Vrient, den Argus, dien waerdigen*Reformateur*, overlaten, en alsdan het vervolg van den Toverlantaren afweven.

Kourantstof; Lezer. Uit het Kostuimhuis der overtredingen, het droevig overschot van zoo vele Keizers Troonen, schryft men, dat de Gouverneur *Falconieri* op den 7 dag van eene doodelyke ziekte, door eene schildery van O.L.V. *del Rosario*, aan hem door eene onbekende Juffrou ter hant gestelt, genoegzaam genezen is, welke Juffrou de ligtgeloovigen vaststellen dat geweest zoude zyn de gelukzalige *Juliana Falconieri*. Die verschyning zal de *devote* Knopjes van O.L.V. van den Rozenkrans, die *apparent* door de laatste vorst zoo wel als de Perzikken en Abrikozen bevroren zyn, weer uit doen botten. Het is jammer dat Papa *Klemens* niet eene diergelyke *visite* heeft gehad, doch die was mogelyk te out om door 't gebruik van Rozen, gelyk d'Ezel in *Apuleus*, *gecureert* te worden, en zal zich met distels en doornen moeten *patienteeren*. Hoe gelukkig is die Gouverneur *Valk*, die in dootsnoot eene *beata* onder zyne *familie rencontreert* om de doot leugenachtig te maken! Zoo gelukkig is een *geruineert* Pleiter die eene schoone *Solliciteuze* aantreft; en zoo gelukkig is eene bejaarde Kamerpuis die een' verliefden Duitscher ontmoet, want die handelt

zyne *Maitres* gelyk zynen wyn, dien hy tot de moer toe schoon uitdrinkt. Maar hoe dat wonderwerk by de andere geschore *Financiers gerespecteert* zal worden, moet ons 't vervolg leeren; want die d'eene L. Vrou opvyzelt, onderdrukt de andere; die d'eene een Godin maakt, herschept d'andere in een spook. Ook is het niet natuurlyk, nadien de meeste Monnikken, gelyk Haagsche Spitsboeven, op de vrouwen moeten *subsisteeren*. Zy teeren op het *foeminine* Kalfs- en Schapenvleesch gelyk Rynsche Wyn op raau Runtvleesch: en dus komt het (zegt Hermes) dat de eene muis zich te barsten vreet, terwyl d'andere van honger sterft.

De berichten van de Hooftstat die langs den Theems gesticht is, *informeeren* ons, dat de Ridder *Caswel*, na dat hy schuldig verklaart was (*more Latronum*) een zeer weemoedig vertoog had gedaan, ten einde zyne *sententie* te verzachten. Hermes verwonderde zich niet, al waren de tranen van dien Ridder tot paerlen gestolt, gelyk die van *Rozalyn*, want hy heeft'er door zyne papiere Duikers verscheide Barken vol uit de Zuitzeebanken opgevist. Indien eene gedwonge weemoedigheit het strafvonnis verzachten kon, zou men alle zes weken zoo veel Ridders van den gemeenen weg niet in *Pelgrimagie* zien gaan naar O.L. Vrouwe van Tyburn, om van alle ligchaamsplagen ontheft te worden; en indien men aan die *Santinne* alle de krukken en breukbanden van de *Patienten*, die zy door eene *Manuale Operatie* van hunne verouderde kwalen *gecureert* heeft, had opgeoffert, zou'er de Kappel van *Pater Markus ab Aviano* zoo veel by hebben als de bekende West by het tot noch toe niet terdegen ontdekte Zuiden.

De Bisschop van Rochelle heeft het *portrait* van *Pere Quenel* uit een vertrek der *Urselinen* wechgenomen, en gezegt, dat die Pater zoo veel wanorder in de Kerk gebragt had als *Monsier Law* in de *Finantie*. Die *comparatie* zou, op een' onpartydigen toetssteen gestreken, geen strikte *examen* konnen doorstaan; want zoo men *defensiven* weerstant eene wanorder noemt, kan Hermes niet bevroeden waarom men dan den *H. Klemens*, die aanleider en uitvinder is van den Stier *Unigenitus*, geen dwingelant noemt, ten ware.... om dat de Kardinale deugden van Romens gewetensdwang in den omtrek van eene blinde *Inquisitie* zyn bepaalt; en dat die *contraversien* in 't gemeen eindigen gelyk de Treurspelen, dat is, door Vergif, Vuur,

Zwaart of Strop. Die krachtige weg van *redeneeren* mist zelden; derhalven zou Hermes (indien *Papa* met de driedubbele Piramidale Klapmuts een' tant uit zyn' mont tegens een die reets uitgetrokken was wilde verruilen) eer die billyke *presentatie* aannemen dan 'er beide de Kakebeenen aan wagen.

In Londen hebben de Kleermakers Gasten by *request* verzocht, dat ze door hunne Advokaten tegens de Bil gehoort mogten worden, waarby hunne Dagloonen worden *gereguleert*. De Heer *Swift* geeft ons in zyn berucht *vertellingkje van de Tobbe*, eene volgeestige beschryving van de Snyders. Dit zyn zyne eigen woorden: *Omtrent dien tydt verrees'er eene gezintheit die veel geruchts onder de luiden van fatzoen heeft gemaakt. Deszelfs Aanhangers eerden een' Afgod, die dagelyks Menschen schiep door eene manifakture werking. Die Afgod was op een Autaar, ruim drie voeten hoog van de vloer, geplaatst, zittende op eene oppervlakte, met de beenen kruiswys onder zich, gelyk een Perziaansche Keizer. Hy voerde een Gans in zyne banier, en rekende zyn afkomst van Jupiter Capitolinus. Men zag aan zyne linkerhant, beneden den Autaar, eene open Hel, om alle de Schepsels die hy dagelyks schiep op te snappen. De Priesters van dien Afgod wierpen gestadig (tot voorkoming van dat ongeluk) stukken van die onvolmaakte substantie, en somtyts geheele levende ledematen daarin, dewelke die verschrikkelyke gulp aanstonts inzwolg. Voor de Reliquiekas van de Gans wert dagelyks dat Dier, dat op menschenbloet aast, geoffert, het vermaak en de favoriet van den* [*] *Egyptischen* Cercopithecus. *Ieder dag werden 'er millioenen van dit gediert geslagt, om den honger van dien subalternen verslindenden Afgod te voeden. De voornaamste Afgod wert als Uitvinder van de Elle en Naalde geëert*. Doch waaruit zulks sproot is als noch aan Hermes onbekent; mogelyk dat de verlichte Argus, die eertyts zoo meesterlyk met de Elle in zyne katoene *fortificatie* geschermt heeft, den Lezer daaromtrent nader licht geven zal.

Ons wert uit de Hooftplaats van Sinte *Genoveva* bericht, dat de Turksche Ambassadeur *Mehemet Effendi* een uitnement beschaaft man is, en z.v. Dat *politesse* niet erffelyk is, kan Hermes gemakkelyk door de *brutale conduite* van verscheide *moderne* luiden van geboorte *probeeren*; maar hy zal thans liever de beschaaftheit van twee Am-

* Κερκοπιθηκος. *Een Meerkat die Luizen eet.*

bassadeurs (wier meester meer in menschenvleesch dan Senegaalsche Gom handelt) den Lezer voordissen.

Eenige jaren geleden was een *Ambassadeur* van Marokko in een paleis even buiten 's Gravenhage op het Bal, dat gegeven wert door eene voorname Princes, die naderhant drie magtige Koningkryken heeft beheerscht. Deze Vorstin wert den Afgezant gewaar; en ziende dat hy met veele opmerking de *Dames* belonkte, liet zy hem door *Mademoiselle S****, hare *Dame de honneur*, vragen, welke *Dame* zyn *Excellentie* de schoonste van het gezelschap oordeelde te zyn. d'Ambassadeur, na dat hy deze schoone Ambassadrice voor eenige oogenblikken *geadmireert* had, antwoordde door zyn' Tolk met eene groote *modestie* dit volgende: *Tot noch toe, Madame, heb ik myne oogen niet durven openen om hare Koningklyke Hoogheit te beschouwen; maar ik geloove en ben verzekert dat zy de schoonste is, niet alleen op dit Bal, maar zelfs op den geheelen aartbodem: doch ik neem de vryheit om Madame te vragen, of uw E. een Engel is of wel een sterffelyk Creatuur?*

Onder de regeering van *Anna*, Koninginne van Groot Brittanje, was 'er een Afgezant van den Koningk van Marokko aan dat Hof, die, zyne afscheits-*audientie* bekomen hebbende, door de voornaamste Hofdames (voor dewelke hy altoos eene byzondere achting had betuigt) wert *gevisiteert*: Milady **** was de Spreekster van dit schoone Parlement, voor het welk het Hoogerhuis moest *submitteren*, die zyn *Excellentie* uit den mont van alle de Engelsche *Dames* verzocht, dat hy zyn Vorst wegens die *Ladies* zou gelieven te begroeten, en dat zy eenpariglyk verzochten, dat het zyne Majesteit, indien hy wederom een' Afgezant naar Engelant overschikte, gelieven mogte, aan hem, van wien de Albionsche Sex zoo vele beleeftheden genoten had, die eer te *confereeren*. Hierop *repliceerde* de Gezant met eene groote *politesse: Noit zoude Uw E. Dienaar, Mesdames, die boodschap aan zyn' Vorst durven doen: want indien ik 't geringste gewag maakte van de aanlokkelyke geest- en lichaamsbekoringen der Engelsche Ladies, zou hy my niet alleen dat paradys misgonnen, maar aanstonts zelf overkomen, en alhier tot zyne laatste sterfuur resideeren.*

Het is met leetwezen, dat ik, de gewoonte van uw lant rakende, de veelheit der vrouwen moet blameren, zeide Mevrouwe ****, die zoo schoon als een Engel, en zoo verstandig was als *Anna Maria Schuur-*

mans, tegens den Ambassadeur van Siam: die, geen minder Hoveling dan de twee voorgaande zynde, prompt antwoordde: *Wy zouden'er waarlyk maar eene eenige nemen, indien'er in Siam zulke schoone en volmaakte wierden gevonden als Madame*.

Dat een iegelyk van dat *sentiment* niet is, blykt uit het volgende. Een zeker Heer, die aan een vrient de doot van zyne huisvrou overschreef, bediende zich van de termen van den Outvader *Augustyn*:

Quam suave subito factum est, carere suavitatibus! Hoe zoet is het die zoetheden te ontbeeren!

Waarschouwing.

Het schynt dat de Afrikaansche vruchtbaarheit in het voortbrengen der Monsters zich heeft neergezet na by Pampus; want voorziende dat Argus, haar Gunsteling, zonder een mannelyk oir na te laten, *delogeeren* kon, baart, of liever werpt zy aldaer een' mismaakten *Diogenes*, die zyne eerste intrede doet zonder vinding, konst, natuur of oordeel. Hermes oordeelt het raatzaam te zyn, dat Wanschepsel in zyn' eersten wedloop als een anderen Faëton te stuiten, te blixemen, en in het Y te verzuipen. Neen, *Diogenes* zonder Lantaren, daar zyn reets menschen genoeg door de *Circers-bokaal* van schryflust in Zwynen, Ezels en Uilen verandert: laat dat geslacht eerst uitsterven, en plant dan nieu onkruit; want Hermes durft u verzekeren, dat uw slaapverwekkent papiertje, eer het naar d'onsterfelykheit zal gaan, door de blinkende vingeren van naugehuisde Boter- en Kaasverkoopsters zal moeten *voltigeeren*.

Advertissement.

Den Haarlemschen Kourantier wort verzocht uit den naam van eene *Societeit* jonge Dames, die wekelyks zyne nieustyding om het schoon papier en fraaie letter lezen, in het toekomende geene onkuische *Syllabe* by het woort *Commissaris* te voegen; want de jeugt is zoo ervaren in de spelkunde, dat zy zonder behulp van een *Dictionaire*, ja zelfs door een' eenigen vinger die aanstootelyke *syllabe* konnen onderscheiden.

Sr. HERMES.

Myne *Maitres* is blont als vlas, en jonk als Hebe; ik ben grys als de winter, en ouder dan de tydt. Wat is uw oordeel, indien deze twee *compositien* in de glaze fles van 't huwelyk vereenigt, en door 't *balneum Mariae gedistileert* wierden, dat daar uit zou voortkomen, he?

Uw Vrient DIASATYRION.

Hermes' *Cornibus armata besiia aut Ramosa cornua*.

No. 38
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 10 *April* 1721.

Lucernam forte oblitus fueram extinguere.
PLAUTUS in Most.

HErmes verzoekt dat de Lezer zich niet gelieve te kittelen met eene forsse afbeelding der ondeugden of verschrikkelyke waarheden op dit papiere tafereel te zullen ontmoeten; o neen, want hy zal dezen dag penceelen, gemaakt uit Duivepennen en Hermelynebont, en een oly, uit Ambergrys geparst, gebruiken. Hy zal zyne kleuren schakeeren om een *festoen* van Lentebloemen in plaats van eene bloedige *bataille* of rechtvaerdigen Reuzenval te malen: hy zal... hy zal de volgende *Piccadillos* in deze afgebroke *converzatie* met den Savoyart zachtjes overloopen.

Savoyart. Zie daar is de schatryke *Monsieur Robert K**** Oppertresorier van*Madame* de Zuitzee.

Hermes. Ja dat is die ongelukkige Schatmeester, wiens toeleg zynde op deze waerelt dubbel vergult te zyn, tegenwoordig in de Vesting, door Duc d'Alba gesticht, dubbel veryzert is: wiens onbeschaamtheit in G**dienst en guitery in *administratie* voor onze Naneven een ongeloofelyke Roman zal zyn; die door het aansteken van zyne papiermyn de aaloude grontvesten van Albion heeft uiteengeschokt, en meer stormen op de Zuitzee verwekt dan een Laplantsche Wintverkooper of bulderende Herfstorkaan.

Die, als een Midas, nooit verzaat
Van gout by gout te schrapen,
Gelyk een Misantroop zyn evennaasten haat,
En al de Britsche wol scheert van zyns nabuurs schapen:
Die als een struissemaag, vol vuurs en zonder walg,
De geltkist van de Zuit zwolg in zyn' hollen balg.
Doch schoon hy over zee 't bespieders oog ontglipte,
Beladen met het gout en schatten van Egypte,
Het schelms laat als een geile vrou,
Waar 't ook mag gaan of staan, het slym van naberou.

Savoyart. Daar is d'oude Postmeester C**, die te post gestorven is.

Hermes. Homeer heeft nooit netter van pas een mist of wolk, om het leven van zyne Helden te besparen, ingevoert, dan de Doot onlangs uitgevonden heeft om de knaging van dat postloopers gewisse te *pallieeren*: van dien Postillion (zegt Hermes) die een leugen van staat, een draaikolk voor de gemeene beurs, en een hartdraver van Eigenbaat was. Vrees en liefde zyn oorzaak geweest van zyne schielyke *transmigratie*, en ter goeder uur is hy, na dat Vader en Zoon het wellustig Albion slimmer dan een Got of Wandaal hadden afgeloopen, naar de Meotische moerassen van den zwarten Dwingelant te post wechgereist:

Eerst sloeg de moort het jong, toen volgde d'oude Haan;
Die, ziende dat zyn kroost gingk rekken,
Zoo schielyk post a post hem volgde langs die baan,
Dat hy vergat zyn broek en laerzen aan te trekken.

Savoyart. Daar is *Monsieur le D. de ****** op zyn bed van Parade.

Hermes. Och wat een bleek solferachtig licht verspreijen die *geparfumeerde*lyktoortsen, geplaatst op de vier hoeken van zyne houtmyt! Men hoort op klagende toonen de Maannimfen, warende als onbegrave geesten langs de mandragoraas-dreven van het zondig park, huilen en steenen. De *Chelsey* en *Drurylaansche* Nachtpapinnen verschynen met ontvlochte manen, en schreeuwen het laatste VAARWEL aan d'ontzielde schors van den gestorven Woutgod. De holle gewelffels van *Humphreys* paleis weergalmen van de welgegronde klagten der Westmunstersche Najaden: en de Syreenen van de *Hooimart*, oorsprongkelyk uit het ontmande Italie, *trambleeren* op koortzige noten de volgende Grafklanken:

*De groote Vorst van de groene * Klootbaan is gestorven!*

* *Bowlinggreen*, zynde groene plaatsen daar d'Engelsche Heeren den kloot rollen.

Op die toonen verzaakt *Sr. John* zyne dobbelsteenen; *Sr. Pieter* davert als een glaasje lil van Hartshoorn, en *Sr. Jozef* versmelt zyne staatszorg in de luchtovery van die Venetiaansche smeltkroezen, en zy zingen eenparig:

Hy is op 't laatst verhuist, en 't schrikkelyk geweten,
Dat zich op ieder leeft van Whit... heeft geschoeit,
En als een hoofsche Stier de Hofkoe nageloeit,
Knarst als een Buldog nu op yzre pin en keten:
En die tot 't laatste toe-zyn' Maker heeft bespot
Bereikte schier eene eeu, en kende nimmer G...

Savoyart. Daar is *Madame la Marquise de ****.

Hermes. O ja, dat is die bloetryke *Marquise*, die alle de streken van het liefdekompas rontgeloopen heeft, en die door haar ongeluk niet verootmoedigt, noch door vrees ingetoomt wort; die door wyn, *l'Ombre*, en Dragondersvloeken een Lichtmis, en door eene nagebootste *devotie* een' inlantschen *Sant* het Vinkenet van de Mingodes weet over 't hooft te halen:

Zoo kan een geest de vorm van dag en nacht bewonen,
En zich in 't schittrent licht of duistren mist vertoonen.

Savoyart. Daar is *Monsieur le Chevalier de la ****.

Hermes. O, die geleerde Ridder, die, onder de kalfsleere schilden van de Romeinsche Amazonen grys geworden zynde, tegenwoordig in de Raatkamer *prezideert!* min bekwaam voor den Tabbert dan voor den gordel van de gepaerlemoerde Teelgodinne; ja min bekwaam voor een boek- dan doekkabinet, en die nu als een Wintervlindertje voor een korten tydt flikkert, doch in 't kort wederom tot zyn *primitief* grontsap zal wederkeeren.

Savoyart. Hier is *Monsieur le Chevalier de Pel***.*

Hermes. Ha! ha! daar zie ik dien gerammeiden Narcissus, dien gebeukten Statsminnaar; zoo vet als de spitsgard van een Pikeur, en zoo vlug als een molensteen; wiens kwakkelbeene tong zoo min in den raat wort gehoort als een *flageolet* in een *concert* van Walthorens:

Wiens spitze voorhooft met geleende lauren bralt;
Half als een Staatsman en half als een Groenwyf kalt.
Die van den ouden Beer is d'eerstgebore Big,
Somtyts heel Torrys en somtyts een halve Wich.

Savoyart. Daar is *Mademoiselle Marie ****.

Hermes. O die zielverrukkende en onbemorste Lenteroos! Wanneer zy ademt beklimmen de zuiverste en geurigste reuken van het Oosten d'azuure lucht; de bloemen, waarmê zy hare blonde tuiten

bekranst, ontleenen van de zachte lokken hare hartsterkende geestjes. Damon, die de elpenbeene kluisters van hare armen ontvlucht, wort door hare heldere oogen een Liefdegevangen; en Koridon verzaakt de gezwolle wynbeziën voor de karmynbloos van hare lelyblanke kaken.

Savoyart. Daar is *Madame Taurine de ***.*

Hermes. Ja, ja, dat is de zonnebloem van de Koppelaarsters, die den eersten rang neemt van een Juffertje van plaisier. Het is waar dat een Kamerengeltje de *survivance* heeft van een Koppelaarster, maar die *digniteit* is toekomende, en d'andere is reets Doktores. Hermes gelooft dat de deftige uitspraak de *Madame la Macquerelle*, wanneer zy van een boettooneel aan eene vermengde vergadering eene alleenspraak, die met eene *exercitie* van dunne rysjes vergezelschapt is, overlevert, magtiger is eene verliefde ziel te bewegen dan de nadrukelyke toonen van *Thespis*, *Fondateur* van de Treurspelen.

Savoyart. Daar komen *le Sr. R**, Monsieur L**, Sr. W**, Mr. W**** en verscheide andere in *maskerade....*

Hermes. Basta! basta! *Virtuoso*. Om den vloet van dit mengelmoes te stuiten zal betamelykheit de lamp van den Toverlantaarn uitblazen, te meer dewyl Hermes den Nyt met ledere vleesmuiswieken over de wolken van dit toverlicht ziet zweven; en hy voorziet dat ze niet nalaten zal uit deze eieren van uitvinding duizenden misdragten van uitleggingen uit te broeien: des zal *Anubis* liever tot u, o Albion, zyn veder keeren; tot u, wiens zegeningen zoo weinig, en wiens rampen zoo menigvuldig zyn. Rampzalige Natie, wiens noodlot schynt voorbeschikt, dat gy van de zulke, die u moesten dienen en hun hulp bewyzen, moest verraden worden; van een nypent, laaggezielt en ontaart Adderengebroetsel, dat uwe ingewanden verscheurt en uwe levensgeesten uitgeput heeft! Waar is die adelyke Romeinsche moet, die eertyts uwe voorouders, onkundig in byzondere inzichten, bezielden; die, stervende voor het algemeen, gelyk dikgetakte eiken, hunne zenuachtige armen, om den vaderlyken gront te beschermen, in 't rond uitstrekten? en schoon donders en stormen over hunne hoofden ratelden, echter was alles veilig onder de schaduw van hun beschermheers-ampt. Of de knikkende en suizebollende Natuur helt naar tytverwisseling; of de Voor-

zienigheit, door vorige misdaden ontvonkt en over deze schuldige eeu ontstoken, weerhout hare genade, ziet men u niet ter rechtvaerdiger straffe gedoemt.

Om de *mode* van deze eeu, wiens scheurbuikig tantvleesch door een Azynwatertje (by de Aromatike Apothekers *Oxycraat* genoemt) dient gezuivert te worden, na te volgen, zal Hermes den Lezer een' schotel drie a vier overgehaalt nieus voordissen.

Te Londen is de Heer *H. Fortes **** uit kracht van een oude tytel by zyne *familie*, door het huwelyk verkregen, in 't Parlement geroepen. Die Heer is d'eenigste niet die door de huwelyksvruchtbaarheit eene *multiplicatie* in zyne eertytels bekomen heeft. Meest alle feilen besluiten iets vermakelyks, iets geheims, of iets voordeeligs; doch dit flibberent fautje bezit die alle drie *compleet* in den Sodiak der overtredingen, en voornamentlyk het geheim. Want of wel die vrucht aanstonts na het planten deur en deur ryp is, echter is zy *immediaat*, na dat ze op den pruimboom van 't huwelyk geënt is, onzichtbaar; en het is waarschynelyk dat verscheide verhoogde en veradelde geslachten uit die oorzaak in het duister bedolven blyven, die anderzins hunne namaagschap tot aan de doorluchtige Stamhuizen van de Reuzen van Gornichem en de *Souvereinen* van Vianen zouden konnen*extendeeren*.

> *Mors non est interitus, omnia tollens atque delens; sed quaedam quasi migratio, commutatioque Vitae; quae in claris viris, & foeminis dux in caelum solet esse*.
> CICERO in Tusc.

Droom. De nacht was op 't laagste van zyne eb; men zag niet een eenig gestarnt in het toegemoffelt halfront des zichtbaren hemels flikkeren, dewyl die alle treurden, als of d'oude*Chaos* in eene verschrikkelyke duisternis was wedergekeert; geen eene straal van het eeuwigdurent licht schoot door de dichte donkerheit van den nacht; Natuur scheen te rusten in eene overdroevige stilzwygenheit, en alle de winden waren in de diepte begraven; geen inluisterende Zephyrus ademde naar de hoogte, of geene krygsvoerende takken morden in de laagte; geene vallende waters geesselden de wortels der oude pynboomen, noch men hoorde geene rivieren ruischen; maar zy waren alle saamgespannen om de druiloorende stervelingen in slaap te sussen.

Hermes, neergestrekt op zyne legerkoets, lag gebakert in onbedachte sluimeringen;..... Zyne ziel zelfs sliep stilzwygende, doch helder, in eene vreedzame loomheit, tot zy daaruit wert verleit, en door een' Droom wakker gemaakt. Hy zag een ysselyk en duister gewelf (deszelfs schrik is onbegrypelyk aan de gedachten) het welk door eenige helsche Toverkunde scheen gesticht te zyn, zoo overgroot en verbysterent verwart scheen dat gevaart, als of 't het ontzagchelyk hol van de doot of het nootlot was; en nochtans was het de bewoonplaats van de Koningen en Monarchen; en niets dan Koningklyke stoffe vermolsemde alhier. Onder de overblyfzelen van eene geheiligde vermaartheit stont een Vorst; een Vorst, wiens onsterfelyke naam, wanneer de overblyfzelkassen vergaan, triomferende de eeuwen zal verduuren. Hermes zag (wanneer hy zyne achtingofferhande aan dien magtigen Dooden betaalde) de zweetende marmere Tombe ontsluiten, en den dooden Monarch uit zyne dootsheerlykheit verryzen; zyne oogleden verspreidden een nors licht, gelyk als dat van den dageraat, wanneer hy het zwarte floers der wolken doorbreekt; by wiens flauwe stralen Maja's Zoon het Voorwerp onderscheidde, zynde geheel verbleekt.... doch met eene nare Majesteit gesiert. Zyne verstyfde lendenen waren omhangen met eenen purperen mantel, en zyn hooft praalde met eenen piramidalen *Diadeem*, die zyne straffe asgrauwe wynbrauwen beschaduwde.

Nu kwam hy met langzame treden voorwaart, zacht, gelyk de schaduwen glyden, of gelyk de nevelen, wanneer zy d'azure lucht bezwalken; maar op 't onvoorzienst, ja schielyker dan de gedachten, veranderde hy zynen tret; de nevelen van den middernacht omringden zyn ontzagchelyk hooft, en stortten langs weinige gryze hoofthairen hunne verderffelyke vocht. De luchtgeesten en stalkaarssen, door dees vertooning ontzet en verwondert, weken ter zyden; *Hekaté* liet de geplukte toverkruiden uit haren schoot vallen, onbewust wat het voor een onbekent vermogen was dat dus d'oppervlakte des aartbodems bewandelde; een vermogen dat haar vertroostte, en voor het welk zy met recht overentgereze hairen wyken moest, konnende een bezemboek haar ter nauwernoot door de lucht voeren: al wat niet gezuivert was vloot van voor zyne ge-

vreesde blikken; en Hermes, die tot noch toe niet op den cedel der H. *geregistreert* is, begon mê om een goet heenkomen te zien, wanneer dat eerwaerdig Gespens hem geboodt te blyven, en met eene flauwe, doch *distincte* stem hem deze volgende woorden toesprak:

Eindelyk is de keten van myn leeme Orlogie afgeloopen; het nootlot heeft aan my den laatsten schult betaalt, en ik ben in de glorieuze verdediging van den H. Stier als eene flikkerende Star verschoten; ik heb min geacht de sollicitatie van de Gallikaansche Kerk dan Mahometh de inspraak van zyne duif; en ik heb, in spyt van den ouden Oratorie-Pater, den Generaal van het vliegent Leger der Jansenisten, door de buurtroupen van Loiola (de Dragonders en Lyfgardecorps van den H. Stoel) den Vyant tot een accommodement gedwongen; hun Appel is potaarde, doch myne geliefde Bulkooper geweest. Tot den laatsten snik heb ik door mynen Blixemstempel de nieuwgeslage Kerkmunt, en die plaats, die aan de schepping ontbrak (het Vagevuur) met tanden en nagels gedefendeert; die plaats (zeg ik) waarin de zondaars door hitte worden geloutert, gelyk de Napolitaansche Overtreders door eene strykade van detergerende kwik; ja ik heb, eer ik zelf vergood was, als een andere Prometheus, aartsche klompen bezielt, en voor eene civile som de Hoogduitschen verheiligt, en de Spanjaarts gebeatificeert. O wat een wellustig merg heb ik uit die drooge beenderen getrokken! vry sappiger dan uit Lamsbouten of welgekookte Kalfsschinkels. Ik heb den Ridder van St. Joris eene Poolsche Maagt bygezet, om door eene gefondeerde magt den Draak der Kettery in Engelant te fricasseren, en hem met eene toekomende reeks van erfgenamen, die jaarlyks regulier, gelyk Stichters Almanakken uitgegeven moeten worden, gelegateert. Aan den Nyl van myne bestiering is het Romeinsch Egypte zyne vruchtbaarheit verschuldigt. Myne Kerk-Prinssen, bevryt van de hitte der Zon, smaken de Speceryen van 't Oosten, en ademen in de geurige Wieroken van 't gelukkig Arabie; men ziet hen, zonder dat zy de Wormen van Persie voeden, in fluweel en zyde Tabberden verschynen; en zonder den Wyngaart te planten verzwelgen zy de Grieksche en Tokaie Wynen. Ik heb, zonder myn ligchaam te vermoeien, de edelste Gesteenten uit beide de Indiën opgegraven; en als een tweede Salomon ben ik door Uitheemsche Vorstinnen met Ophirs Gout overladen. Ik heb de Vruchten van China en de Japansche Granen (zonder lantbouw) geoogst; ik ben participant in de Zilvermynen van Potozy. Ik heb Ario-

sto, die eertyts zong dat de tweedragt door St. Michiel in een Klooster gevonden is; dat de Abdyen vergaderplaatzen van geschore Tovenaars, byeenkomsten van hommels, schuilplaatzen van lediggangers; en dat de Monniken gevoederde Katers, en de Nonnen gemarterde Puissen waren; door myn' yver van de Zedenverbetering leugenachtig gemaakt: want ik ben geweest d'Afgod van yver in den ingang des Tempels; Idolum Zeli in ipso introitu; *Ik ben.... Ik ben....* Hier begonnen zyne oogappels te rollen, zyn borst te piepen, zyn tong te stameren, de openingen van zyn kraakbeenigen domphoorn te vergrooten, en....

En wat'er vorder is geschiet,
Zal ons misschien 't Konklave leeren.
Doch zoo je 't eind zoekt van dit liet,
Zoo konje een' Advokaat daar over consulteeren.

De Hr. *Mont du Nort*, Geneesheer, *prezenteert* een iegelyk zyn dienst om de volgende stelling van *Hippokrates* in den gront te vernietigen: *De Geneeskunde* (zegt die Griek) *is eene moeielyke zaak, en gefondeert op eene bedriegelyke Konst.* Doch dees Dokter onderneemt de zwaartste, ja van alle Doktoren verlate *Patienten* binnen 24 uren van alle hunne kwalen te ontlasten.

N.B. Hy is ieder *moment* bereit d'onfeilbaarheit van deze *Operatie* door de getuigenissen van een onnoemelyk getal Weduwen en Weezen te bewaarheden.

*Signoor Fra**** is uitvinder van een' Poëtischen *Elixir*, waarvan een Dichter, indien hy 's morgens nuchteren drie droppelen, gegoten in stoopsbokaal Maderawyn inneemt, aanstonts twee hondert vyfenzeventig Heldevaerzen zal overgeven; en indien hy het flesje schud, en vyf droppelen, in een' driepints roemer Bergerac *gedissolveert*, opdrinkt, zal hy allerhande beslag van Mengeldichten uitspouwen: neemt hy zeven droppelen van het grontsap, in een' halven emmer *Extract* van Alsem gestort, hy zal aanstonts tegens de D..... en zyn moêr Hekeldichten uitbraken, die min door de pen dan eene kitteling van berkenrys dienen beantwoort te worden.

Eerstdaags zal de Drukker van de Zeden der Wilden in *Kanada*, gepent door de *Baron la Hontan*, een *portatief Traktaatje*, in groot Folio, rakende de Galsoverzieding in een' kreupelen Boomdraak, aan eene scheeve Lantkrab vast gelymt, in 't licht geven. Dit duister werk ontvout zonneklaar het doodelyk geheim van verbode schriften te *debiteren*.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J. Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden *G. Knotter*; Delf *R: Boitet*, Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 39
Rotterdamsche HERMES
Donderdag den 17 *April* 1721.

Et ebrietas geminata libidine regnat.
OVID. Metam.

HErmes, die *gerezolveert* is de zeven Dootzonden naar order te *anatomizeren*, zal met de dronkenschap, *Madame la Presidente*, zonder veel inleiding zyne intrede doen.

De wyze, om den tydt in iets aangenaams en nuts te besteden, wort thans zoo weinig *bestudeert*, dat de voornaamste *occupatie* der jonge Heeren DRONKENSCHAP is, of wel iets erger. Gewoonte pleit in *faveur* van dien verfoeielyken hartstogt, doch Ervarentheit ontvouwt eene oneindige naamrol van droevige toevallen en ongelukken, dewelke uit dien kelk der Onzinnigheit dagelyks geboren worden; en niets is gewooner dan uit die baarmoeder van Ongeregeltheit en dronkendrinken Treurspelstof te zien voortkomen. De DRONKENSCHAP van de ziel schiet langs den boog der Tong vergiftige pylen van *raillerie* door het hart van onze boezemvrienden, en de *Kuisheit* logeert alsdan in eene zwakke vesting, die van alle oorlogs-*amonitie*, om eene behoorelyke *defensie* te doen, ontbloot is. Wyn vyzelt onze inbeelding hooger dan de steilste grafspitzen van Memfis, en drukt ons oordeel lager dan de afgronden der neêrgestorte Engelen. Die een weinig te veel drinkt is zich zelf geen meester, en die overdadig drinkt maakt van zyn' heer een slaaf. De snootste van alle overtreders is een Dronkaart van *professie*; want indien

de tong het slag-*orlogie* van onze Ziel is, en indien onze daden volgens ons oogmerk moeten gewogen worden, wat verwachting is'er van een Man, die zich moetwillig in een gelegenheit werpt, dewelke tegenstrydig is aan een gezont oordeel, en die zich onbekwaam maakt om zyne levensplichten door eene opschorssing van derzelver eigenschappen te volvoeren? Hermes geeft het een' Dronkaart aan zyne eigen *consideratie*, of 't in zyne magt is, om onder d'onderdrukking van DRONKENSCHAP een Vrient, een eerlyk Man, een Heer of een Onderdaan te zyn; of hy zich niet vrywillig van alles dat hem waerd en heilig behoorde te zyn, verbant, en of hy zulks niet bekent, wanneer hy zich beroemt met te zeggen: *De D*** ik ben gisteren avont zoo dronken geweest als een beest?* Een jong Dronkaart sterft veeltyts, als een gevangen van Staat, door een langzaam vergift: hy kent geen voldoening der jeugt, maar huppelt over de jaren van manbaarheit; en is in zyn * Trapjaar van 35 stokout of afgeleeft. Maar wat is'er verachtelyker dan wanneer een man smoordronken zyne ongelukkige bedgenoot nadert? Hermes beschout altoos met tranen van mededoogen de rampzalige *Portia*, eene *Dame*, volmaakt in schoonheit, verstant, en eene aangename levensmanier; die Onweergadelyke, die zedert haren Huwelyksdwang onder dat strafvonnis heeft gezucht. De Romansvertellingen van Nimfen en Princessen, toegewyt aan de kaken en klauwen van Monsters, zyn min beweeglyk dan de gift van die schoone aan dat Bacchusbeest.

Geen Cepheus Dochter, die aan 't vischig Monsterdier
Door Nimfen wreetheit wert geoffert,
Bereikt het ongeluk van haar die in den Stier
Zyn buik door huwlyksstraf voor altoos blyft gekoffert.

Hoe veilig en vermakelyk die dronkemansfeesten zyn zal uit het volgend *Journaal*, dat Hermes, een douzyn jaren geleden, in eene *Frontier*-plaats heeft bygewoont, zonneklaar blyken. Hy was op een' nieuwejaarsavont in het Koffi- en Wynhuis van M**, die, een poot in het oorlogsvuur verloren hebbende, een' tydt lang als een Zwaartveger op het yzer van de floret *subsisteerde*, en op 't laatst door den Wyn, het spel, en schenken van Mahomets watergruël, eene tamelyke fortuin bemagtigde. Het gezelschap bestont meest uit Heeren, wel-

* *Annus Climactericus.*

ke door sommige, *gegageerde* Slagers genoemt worden, of luiden die te voet en te paert de Doot dienen, en door de zwavelachtige geesten der Wynbrouwers en snikheete *Distellateurs*, den brant van *Gradivus* toorts (gelyk de H. Waskaars van Aras) altoos in volle vlam bewaren. Het schynt dat de D*** een wargaren in de Koffikamer gesponnen had om deze gepunte Egelvarkens te verstrikken, want op 't minste woort trokken die menschenstekers van leer; en de vreedzamen waren hun leven zoo min verzekert als of zy op het feest van Damokles teerden. *Marbleu* (riep een lange Parth, die verscheide vyanden, door zyne pistolen over de schouderen te lossen, ontzielt had) *hier is de gezontheit van..... van Maarten Schenk, de Vestingbouwer van Schenkeschans; en die dees gezontheit niet aanstonts uitzuipt, dien zal ik de levensdroppelen met geheele ankers aftappen. Dat refuzeer ik* (schreeude een oude Knorhaan, aan eene wiek geknot) *want ik zeg en ik blyf'er by, dat men noit een vuil hembt moet aandoen zoo lang'er schoone te bekomen zyn* (de Lezer noteer dat hy die krygs-*disciplyn* op verscheide hembden, die op boerehagen te droogen hingen, had *gepraktizeert*) *want Pere Moulyn de Partizan..... Dat is een hegspringer, die van achter een ouden boom de passagiers den hals breekt* (blafte een kleine Vuurvreeter, die zich min by de vlam van buskruit dan aangestoke boerewooningen gewarmt had) *Mortdiabel, zwelgt het geheugen van kapitein Drooglever* (riep hy) *die de Franschen met het hair uit den gront van de Schelde ophaalde, en'er meer onder water heeft gekeelt dan een verhongerde snoek blanke vorens inzwelgt, of by.....* dit zeggende, taste hy naar een' volgeschonken pintsroemer, die doorgaans, tot onderhout van zyne uitwendige *couragie*, naast aan zyne rechterhant *geposteert* stont. Maar de Majoor *Baccherag*, die zoo heesch gezopen was dat hy niet dan Ravens-vokalen kon krassen, viel met man en paert, tafel en glas, dezen *Antinous* overhoop; die, nedervallende, min de verstuiking van zyn' gelaersden voet dan het spillen van zyn' geliefden wyn bejammerde. Aanstonts schoten zyne makkers toe, en men zag de *gemuskeerde* klingen van de *Cavallery-Officieren*, en de verroeste yzers van de *Infanteryperipatetici* uit de lankwerpige kleerkassen rukken, krygende de dolle Majoor een' *liberalen* stoot in de huit, benevens een *delikaten* schampscheut over den bol, ter lengte van vyf vingeren. Hierop begon d'yverwint om te loopen, en wert d'eerste party, in plaats van *offensief*, *defensief*, staan-

de de meeste zoo verstyft te kyken als Groenlantsche matroozen die op Spitsbergen overwintert hebben. Ondertusschen vervloekte de Hospes zyne onvoorzichtigheit, om dat hy de vlugge deeltjes van den wyn niet door eenige emmeren waters *geëstropieert* had, en *emploieerde* over dit *sujet* verscheide Centaurische Schriftuurplaatzen, die hy eertyts, Spitsboef zynde, in de *schismatike* byeenkomsten der pasbanen had *bestudeert*, en dagelyks, uit vrees voor roest, met zyne tong blank schuurde. Dit reukeloos moorttooneel haalde voor eenige oogenblikken zyn' adem, doch die rust wert op 't onvoorzienst door een *gereformeert* Lieutenant, die tegens een' rootgehairden Deenschen Wachtmeester *Trocquedille* speelde, *gevioleert*. Het verschil was van geen belang, zwerende d'eerste dat hy twee zessen had gegooit; en de tweede, dat het *deuxaas* was. Hierop kwam'er een *fermentatie* in 't spel; de Pandorâsdoos (het Tiktakbort) en de Twistappelen (de Dobbelsteenen) vielen in *compagnie* met den Wachtmeester ter aarde. Flux schoot zyn * *Vetter*, die *Cadet* was, toe, en trok den *Pallas*; doch trof, by mankement van opvoeding, den Duimjonker *Slingerbeen*, die op den schouder van den *Kornet Koperoog* leunde, welken hy zoo *subtiel amputeerde*, als of het eene weddingschap van veel belang was geweest. Een schrikkelyke wapenkreet klonk op nieu door de zaal van het Boonwaterpaleis. De degens, die op 't nachtslot schenen gezet, geraakten weer onder den blooten hemel, en Jonker greep, schoon verminkt, den *Her Vetter* by den halsbant, en hielt hem zoo vast, gelyk een geschoten Bosuil met de nyptang van zyne vreeselyke klauwen de oprapende vuist van een' Boerenschutter *arresteert*: maar ziende dat de vermaledyde *Pallas* weer opgeheven wiert, verkortte Jonker de slagwieken, en nam de vlucht, doch zoo ongelukkig, dat hy omtrent een half el diep in den degen van den *Adjudant Spykerhart* liep, die als een Zwitschers poortier de deur bewaarde. Aanstonts hoorde men een *Muzyk* als of de Donder op noten was gezet: ieder wilde spreken; doch dewyl het meest stopwoorden waren die de Grieken vloeken noemen, verminderde die Eccho by trappen, en sloeg op 't laatst zoo slap als de *couragie*-pols van de Zuitzee-*Direkteuren*; waarop Hermes zich begon te erinneren, dat een aanstaande vrede onder *brutale* Donkaarts zelden zonder bloetvergieten wort

* *Vetter* beteekent Neef in 't Hoogduitsch.

getroffen, en dat zotten vechten, maar wyze luiden (gelyk Argus en Hermes) 't gevaar moeten vermyden. d'Oude middelerwyl by geval een *Oubliops*-Lantarentje ziende verschynen, verliet dien Oogst des doots, en zette op dat compas de kours naar zyn *logement*, *gerezolveert* zynde noit meer een gezelschap by te woonen, dat zoo *familiaar* met de doot is als een Geneesheer, en zoo bekent met kwetsuren als een *Chirurgyn*.

Te Parys zal de *Compagnie* de Koffi, die zy laatst van Moccha gekregen heeft, den 21 April in de haven van Orient in Bretagne aan de meestbiedende verkoopen. Hermes verhoopt dat het de Juffers en Koffihuis-*politiken* niet onaangenaam zal zyn, dat hy, als een tweede *Kolumbus*, hun d'eerste ontdekking doe van dit *delikaat* Boonsap, 't geen de *Lutherus* van de Geneeskunde, de zedige *Bontekoe*, eenmaal (verzoekshalven) met een ander uitheemsch kruit vermengde, in een' smeltkroes, uit gemale linnen *gefabriceert*, stortte, op een schielyk vuurtje zette, en'er langs de Drukpars een *balsemike* vocht uit *extraheerde*, waarvan hy d'olieachtigste deeltjes in zyne beurs schuimde, en door een geval (niemant weet hoe of op wat manier) op den gront 2000 Dukaten in *spetie* ontdekte. Maar laat ons tot de zaak zelfs overgaan.

Het is eene algemeene overlevering onder de Oostersche Volkeren, dat een zeker Kameeldryver of Geitenhoeder van 't gelukkig Arabie zyn beklag deed aan de geestelyken van een Klooster ('t schynt dat de besnede Monnikken zoo wel in 't geestelyke en wereltlyke handelen als d'Europeaansche Barrevoeters) dat zyne kudde twee a drie malen 's weeks niet te bed wilde gaan, maar, als of zy Vastenavont vierde, op eene ongewoone wyze sprong en *cabrioleerde*. De Prior van dit Convent, door nieusgierigheit (eene deugt die de Monnikken eigen is) geparst, begaf zich, wel gewapent met tabak en pypen, en door twee onderhoorige Kloosterbedelaars *geaccompagneert*, naar de Weiplaats van die dieren, en zag hen verscheide Dansmeesterspassen en Koordedanssersprongen maken op een groen tapyt, waarop verscheide heesters, struiken en boonen groeiden. Hy vergaderde eene menigte van die boonen, kookte dezelve in water, en bevont dat die drank eene byzondere eigenschap tegens de hooftpyn had, wanneer hy of zyne Kloostervlegels te diep in de ruime

Nestors-bokalen, vol Schiraffer of Grieksche wynen, hadden *gespeculeert*; waarop hy zyne Monnikken het gebruik daarvan *ordonneerde*, op dat zy te lustiger de Metten en Vespers van de welgegronde Mahometaansche Kerkdiensten mogten *exerceeren*.

Dit gevoelen *confirmeert* de *Traditie* van de Italianen, dewelke zeggen, dat *Sciadly* en *Aidrus*, twee Oostersche Konventklepels, een *prezent* van die bezien aan de Europeaansche Monnikken hebben gedaan; een klaar bewys dat 'er altoos eene onverwelkbare liefdezucht tusschen Bedelaars en Lantloopers gevonden wort.

Te Londen spreekt men van een *Campement* op de vlakte van *Hounslow*, eene plaats, niet ver van *Hamptoncourt* gelegen, te *formeren*. De *gesupponeerde* vader van den *Ridder van St. Joris* heeft eertyts drie *glorieuse* bloedelooze *Campagnes* op die plaats, als *Generalissimus* van Hofkoppelaars, Potzemakers, Yrsche Priesters, valsche Speelders, Nachtbacchanten en diergelyke *Insecten, geformeert*. Die groote Vorst, die min talen dan de Koningk van Pontus, en min *bravoure* dan de dolende *Arthur* bezat, vertoonde dagelyks op dit vreedzame bloettooneel 't geheele *Manuaal* van de *Militaire exercitie* in *comique* spiegelgevechten: daar stormde de Hartog v. L** op de wallen van Belgrado; gins zag men den Grooten Vizier onder de handen van zyn' Biechtvader bezwyken; aan een' anderen oort de Turken in de lucht blazen; en van den Aga af tot den geringsten Janitzaar toe was alles doot of gevangen; en dit wert helthaftig zonder 't allerminste ongeluk verricht, uitgenomen dat een Kanonier zyn' arm, en een Buldog het leven liet, getroffen door den gloriryken scheut van *James* pistool, en welke Dog t'zedert den eertytel van het Hontsgestarnt *gepretendeert* heeft. Hoe waerdig een zoon van een' waerdigen vader de *Pretendent* is, blykt uit de altoos groenende salielauweren, die hy in alle zyne oorlogstogten heeft verovert, en voornamentlyk in de laatste landing in Schotlant, en de heerlyke verdediging van Preston.

Die van de *Sorbonne* te Parys hebben over den overleden H. Vader eene treffelyke Zielmisse laten doen. *Monsieur Corneille*, die byna de verheve gedachten van den Delfshavenschen Kosmus heeft bereikt, zegt niet oneigen op dit *kapittel*, in zyn Treurspel van den grooten Pompeus:

- - -Ha! quil est doux deplaindre.
Le sort d'un Ennemi, lors quil n'est plus a craindre.

Aldus verduitscht: *Ha! hoe zoet is het de doot van een Vyant te beklagen, wanneer men hem niet meer behoeft te vreezen!* Het is waarschynelyk dat de Pauselyke Ziel door die *solemneele* Misse eene groote verkoeling in de hontsdagen van het Vagevuur zal gevoelen; en aan den anderen kant is'er groote *apparentie*, dat het Gauloische Grieken (nu het *Palladium* door de magere pooten van de doot uit den Tempel van St. Pieter gerooft is) in 't kort de Trojaansche Vesting van Romulus zal bemagtigen, en alsdan den koperen Afgod, den Cretenzer *Bul Unigenitus*, tot poeder verbranden, en d'assche in den Tyber werpen. Ondertusschen *approbeert* Hermes die wel *geintentioneerde* Lykdiensten; want de tedere Meloenplanten van *devotie* moeten in de glaze kassen van een uitwendig *ceremonieel* worden uitgebroeit. De Frankfoortsche Miskraam en de Neurenburgsche Winkel van *Don Pedro* moeten jaarlyks met nieuwe snuisteryen voorzien worden, anders viel het Marieonettenspel in duigen. Door eene eenige zinking in *devotie* zou de geestelyke keuken verkouden; en flauheit is de steen des aanstoots, waartegen de potten en pannen der H. aan stukken botsen. Het water naar den mallemolen te leiden; ryke Weduwen tot Biechtkinderen te *recruteren*; *opulente* Quezels in de laatste levens-*periode* te *assisteeren*; *pieuze Fondateurs*, in *prejuditie* van wettige Erfgenamen, schatten af te knevelen, en malkander, zoo veel het doenlyk is, de nering te onttrekken, zyn de grootste talenten in de bestiering van de Romeinsche Zielen.

De Heer *Law* heeft het burgerschap van Rome willen koopen om verzekert te zyn tegens de vervolgingen van zyne *Crediteuren*. Meer dan eens moet Hermes dien grooten *Law*, die tot dekking van het grootste schelmstuk den grootsten eertytel van Roomsch Burger zoekt te misbruiken, gedachtig zyn. Wie zou ooit hebben vermoet dat *Scotena* een Helt zou hebben voortgebragt, die zoo onversaagt woort en eer bespot; een Man, gegoten in een' Koningklyken vorm, en die niet onbewust is dat de Hemel lacht met de eeden van Minnaars en Grooten? Zyne ondeugt spruit uit Eerzucht, die ongeruste en misnoegde Vyandin, die op de zinnen knaagt en het bloet doet t'zamenrunnen; eene afkomst van den *Chaos*, en vyandin van de gestalte eener wyze regeering, door wiens verderffelyke konst de werelt wort vaneen gereten. Zy onderwees de Reuzen den Olymp te beklimmen, en den wraakblixem van den Dondergod te trotseeren; zy heeft dat schots brein *getempert*, en die hant, die aan het ligtgeloovig Vrankryk den laatsten dootsteek gegeven heeft, bestuurt; leggende thans noch (aangezet door eene noitverzade geltzucht) lagen aan het outste Gemeenebest. Bewaar uw Del-

os, uw vlottend Eilant, ô Souvereinen van de Adriatische Zee; laat uwe doordringende oogen, die in een arentsnest hun eerste licht hebben gescherpt, door geen flikkerlicht van eene Schotsche Schulpgans verblinden, van een' Vagabondeerenden Kramer, die, als een tweede *Herostratus*, toelegt om St. Markus vergulden Tempel in puin en assche te leggen, en die, als een Samson, zich met zyn sterflot het minste bekreunt, mits hy door 't omverhalen van uwe kopere *Finantie*-zuilen de Goden en Oversten van uwe aaloude Republyk mag verpletteren.

De Ridder van St. Joris heeft zich als *Mediateur* tusschen twee Italiaansche Princesen willen indringen, doch dat goed voornemen is maar tamelyk gelukt. Is het niet belagchelyk, dat een Ridder, die geen deel heeft gehad in den oorlog, deel wil hebben in een *Traktaat* van Vrede? Maar is het aan d'andere zyde niet loffelyk, dat een Prins, die *religies* halven drie kroonen *adieu* zegt, ten minsten voor Vredemaker speelt? Mogelyk dat de zaak beter uitslag zou hebben gehad, indien hy twee Italiaansche Princessen had konnen *contenteeren* of vergenoegen: maar helaas! wie denkt veel aan kussen of likken die zyn *Patroon* ziet *agonizeren*; die verlaten is van zyne *geallieerden*, wiens dienaars *haas-op* spelen; die eene schoone vrou heeft en weinig huwelyks-voorraat; wiens vrienden uit den weg zyn gehangen, en wiens Oversten hunne hoofden op de Londensche brug of boven *Tempelbaar* moeten zoeken? Met een woort, die geen staat meer maakt op Spaanschen, Schotten, Yren of *Ormond*, en het geen het slimste van al is, op zich zelven?

Nakourant. Hermes zal alle drie maanden een *Traktaat*, behelzende het Ontwerp van bekende en onbekende Konsten en Wetenschappen, benevens verscheide levensgevallen van den *Auteur*, en andere *particulariteiten*, in 't licht geven. De gevel van dit vermakelyk werk zal niet pronken met de Grootspreuk van *Tot gebruik des Dolfyns* (in *usum Delphini*) maar wel tot gebruik van die genen die moets genoeg zullen hebben het tafelmes van nieusgierigheit in die papiere pastei te zetten, om eens te proeven hoedanig het met deszelfs ingewant gestelt is.

N.B. Den Leser zy bewust dat het voor een groot gedeelte op het verzoek van een Schepen t'Abdera geschiet, die aan Hermes heeft doen verzekeren dat hy *post a post* zal leeren lezen.

Een' oude Overtreder van de huwelyks-grenspaal, wiens zilvere hairen door een rist Ajuin van zwakheden overladen zyn, wort in het toekomende den ingang van *Dorilâs* huis verboden, dewyl die Heer volkomen van deszelfs toeleg op het maagdelyk horenwerk van zyne Nicht onderrecht is, en hy by de Wraak gezworen heeft op hem die *Operatie* te *appliceeren* die de verliefde *Abelaard* ten *respecte* van zyne beminde *Eloize* heeft doorgestaan.

Daar wort uit de hant te koop geveilt eene yzere kist vol *Manuscripten*, waarin (spyt de Jacobiten en eene gemagtigde vergadering) bewezen wort, dat uitstel van straf en *rebelly* de voorregten zyn van een vrygeboren volk.

Een iegelyk zy gewaarschout van zich in geen onderhout met *Trahiso* in te laten, met een man (zegt Hermes) die verraad mengt met wyn; die, als een *Chymist*, naturâs wet omkeert, en uit de zoetste *conversatie* een schielyk vergif trekt; die, als een *Triton*, van de schatten der zee doortrokken zynde, thans paerlen gebruikt om het gout der aarde te vervalschen.

Toekomende week zal Hermes de Onkuisheit ontleden, doch hy zal Mama Eng*** of hare lieve Dochter, die algemeene koe, die Argus zoo nootschikkelyk verloren heeft, niet aanraken.

No. 40
Rotterdamsche HERMES
Donderdag den 24 *April* 1721.

Quando mecum pariter potant, pariter scortari debent.
PLAUT.

HErmes zal, eer hy de pen op het papier stelt om den Lymtak van de Onkuisheit af te malen, de groote feil in de tydrekening van het *Virgineele* Kompas, Maagdom genoemt, ter loops aanwyzen. Gemeenlyk roept men, wanneer ons eene bejaarde Zuster voorkomt: *Dat is een Maagt van achtentwintig jaren!* O dat is een gruwelyk *abuis*, Heeren en *Dames*, dat is oneigentlyk de Maagdom van de geboortestont der Juffers, en niet van deszelfs rypheit *gedateert*. Men kan immers alzoo weinig de Kuisheit van eene jonge Dochter, twintig jaren out zynde, beweeren, als de Soldaatschap en dapperheit van een Jongman van zoo veele Zomers. Het is niemant *gepermetteert* aan een ander het gunstbewys van eene Deugt te vereeren, ten zy die door de verzoeking van het tegenstrydige is beproeft, en by gevolg is eene jonge Juffer geen Maagt dan in haar nootschikkelyk jaar (*salvo justo*) van veertien of vyftien, waaruit Hermes bewyskonstig *concludeert*, dat eene Juffer van achtentwintig jaren slechts eene Maagt is van veertien, en niet meer. Ook zal hy met vermaak het *sentiment* van Argus, die niet alleen de Koe van Jupiter, maar ook de Zuiglammeren van *Mama Eng....* bewaakt heeft, hierop

post à post te gemoet zien, en na de ontdekking van dit onbekende Zuidlant tot het misbruik van die Toverlantarentjes overgaan.

Schrik niet, Vorstinnen van dag en nacht, *Anubis* zal u thans met een' Schildpadden Roskam maar een weinig kittelen; en indien 'er hier of daar een enkel hairtje, dat de stormwinden van Napels of de *Mercuriale* lucht van Vrankryk ontvlucht is, blyft aanhangen, slaat dat, volgens gewoonte, in de beste plooi, te meer, om dat het *modellen* zyn die hy door eene tachtigjarige ondervinding, zoo in de Engelantsche als Binnelantsche Oorlogen, naar het leven heeft afgeschetst.

ONKUISHEIT is overeenkomstig met den *Euripus*, een arm der zee tusschen Aulis en Eubaea, die in een etmaal zevenmalen ebt en vloeit, en naar wiens *mirakuleuze Santinne* de Liefhebbers van de wasse Schuimgodin (gelyk de Turken naar Mekka) hunne bedevaarden aanleggen, doch met dit onderscheit, dat onze Venusjankers doorgaans van die *pelgrimasie reverteeren* met de hooftpyn van *St. Markoen* en de potscherven van den op den mesthoop zittenden *Dervis*. Eene Hoer is het heulsap der geile Jeugt; zy zuioot hare Minnaars voor een' korten tydt in slaap om ze naderhant in eene zee vol wanhoop op te wekken: zy is de waaijer van Lucifer, die noit de glommende kolen van Onkuisheit verkoelt, maar eeuwig aanblaast; zy is een halfslachtig Lant- en Watergedrocht, dat, als een Krokodil, tranen stort om haar' prooi te verslinden; zy is de schipbreuk van haar' *Galant* en zyn onweer in stilte; zy is de gevangkenis van zyne eer, eene zorg zonder tusschenpoozing, en een gedurig gevecht tusschen lust en naberou; een scorpioen in zyn' boezem, en een * *Empusa* in zyne omhelzing; zy is een watervloet die zyne landen overstroomt, een nacht zonder starrenlicht, en eene bedompte maan met donder en onweer; zy behext in den tovercirkel van hare geile bouten alle de eigenschappen van zyne ziel, en ontsenuwt door *Aretyns* nacht-*fatigues* de krachten van zyn ligchaam; hare *professie* is aan de doodelyke schermkunde verknocht, doch hare voornaamste *sinten* bestaan in een *quart* uit de lengte, of *Laïs-flankonade*. Het sieraat van eene Hoer is eene *Manufactuur* van *Tierentain*, half garen en half wol; en zy pronkt door-

* *Empusa*, is een Gespook dat zyne Minnaars verslint.

gaans, gelyk de Tooneelnimfen, met *Vermilloen* en Amersfoortsche *Brillanten*; zy ontluikt door eene middelmatige warmte van achtentwintigen en drieguldens-penningen; zy rypt door de gulde zonnestralen van Fransche *Pistoletten*, Engelsche *Guinêes*, of Hollantsche Dukaten, en zy rot als een Meloen op het ellendig bedde van St. Jobs mest. Zy is een treureindent Blyspel, en sweemt sterk naar Titus en Aran van den Glazenmaker, die op 't laatst met alle zyne *Akteurs* bek-af speelt; zy slagt de *Parfumeurs*, en kan met een kleintje, ja een vodderytje, haar winkeltje opzetten, doch al te veel *Kalanten* bederven hare Koopmanschap. Onder millioenen voorbeelden, die als Kampioenen deze Zedenlessen *defendeeren*, zal d'Oude zynen Lezers twee gevallen mededeelen, het eerste van een' ongelukkigen *Prokureur*, en het tweede van een rampzalig *Officier*.

> *Te conjux aliena capit, meretricula Davum.*
> HORAT.

In een doorluchtig Dorp, eertydts de Wieg van vermaarde Vorsten, nestelde een dikke Pleitbezorger, die vyf à zes maal 's weeks zyn papiere nest ontvloog, om de aan den spyker hangende *Processen* van de Haagsche Kamerkatten te *visiteeren*. *Mama P....*, Binnenmoeder van eene algemeene Kanarykooi, had by geluk een *detachement* van vier snedige Kamenieren ontfangen, waarvan onze *Galant* het eerste bezien wert *geoffereert*. *Mama* dan verwelkomde hem met eene Nachtprinses, opgesmukt als eene Klaverenvrou uit de fyne Speelkaarten, zoo blank geschuurt als een Noorthollantsche Theeketel, en zoo vlug van gangk als eene bevroze Spinnekop; doch die Makreel wert afgekeurt. Fluks wert'er eene *Dame geintroduceert*, behangen met eenen stacytabbert van inlantsch katoen: zy was opgetralyt met verscheide Juweelen, ter waerde van twaalf of veertien guldens, en dikker bepoedert dan een Krakaus Edelman die de * *Poolsche Vlecht* heeft; doch de *Procurator* bleef ongevoelig. Eene beminnelyke *Donselle*, die met eene lispende tong de ziltige *attenten* van eene *Garnaals-Ambassadrice Pronuntieerde*, wert op hare beurt in-

* *Plica Polonica*, eene Poolsche ziekte.

geleit. Zy deed hare intrede in een Citsch Jak, en eene *Coiffuur* van veelkleurige veeren, trachtende daarenboven door verscheide Kikkersteegs-*complimenten* en Zeedyksche maatsprongen Themis Sultan tot het toewerpen van den neusdoek te bewegen; doch alles te vergeefsch. Eindelyk vertoonde hem de *Gouvernante* van de Kinderen des zeeschuims, als het plechtanker of laatste middel om dezen Voorvechter in kwade zaken aan het wankelen te helpen, eene kleine *Kleopatra*, zoo zuiver als ongebleekt Maagdewas, zoo groen als een Maartsche Populier, en zoo min bewandelt als het Engelsch Koffihuis in de ylende *Aktie*-koortsen. Aanstonts smolt het ys van den *Chicane* door de snelle beweging van dit algemeene Bolderwagentje, en het gestolde bloet van den dikken Januarius begon vloeibaar te worden. Toen mogt men 't gekreukte mombakkes van den *Pandecteur* zien ontfronssen. *Manon* wert vereert met een' kus, vergezelschapt van wyn, oesters en makrons, en voort naar een bed *geconduïseert*, in plaats van rozebladen met koekoeksbloemtjes en netelen bestrooit; alwaar het Bakbeest, dat in het *Sodiaks*-teeken van de Maagt meende te *logeeren*, geplaatst wert in de kelderkeuken van den Steenbok. 's Daags daar aan *repatrieerde* de verliefde Pleitbezorger om dit kittelig *Proces* in *revisie* te trekken, en plaatste eindelyk *Madame*, uit vrees van Medepractizyns, in een Paleis, gelegen aan 't einde der Tuinlaan. Op deez' besloten Schouburg speelde *Manon* natuurlyk de rol van eene weduw, om dat zy verscheide jaren die van vrou had verbeelt, en de *Thermameter* van hare liefkozing was op 't hoogst als het Weerglas van zyne beurs op het volste was. De Geschilmaker leefde als een *Lukullus*, en zy als eene *Messalyn*, het welk zoo lang duurde, tot de Justitietak van het Stadtshuis onder den last van Boelschap bezweek. Hierop begon de liefde van *Madame* als kwik te *precipiteeren*; en de *Competiteurs* werden met opene armen ontfangen. De Vleeshouwers *presenteerden* hem hunne *Requesten* van geleverde Lamsboutjes, Kalfszwezerikken en Mergpypen. De Visverkoopsters leverden hem de naamlysten van Kabbeljauwen, Hommetjes, Tongen, e.z.v. De Riviervisschers de *catalogen* van Karpers, Baarzen, Posjes, en dergelyke. De Groenwyven vertoonden hem de registers van vroege Peultjes, Asperges, Hopspruitjes en zulk een

kraam. De Fruitverkoopers de *duplyken* van Meloenen, Persikken, Druiven, en zulk tuig. De Wynkoopers offerden hunne Doopceelen van Bergeracque, Suransonsche, Champagne en Gravesche Wynen, enz. Deze erinnerden hem de *geëxpireerde* betaling-*Minuit* van een' kostelyken Spiegel, gene eischte gelt voor een Stel kurieus Porcelein, en een derde maande hem wegens een Behangzel; de Juweliers vroegen naar *Oreilletten*- en de Zilversmeden naar Serviesgelt: de *Pasquillen* vermenigvuldigden als zaad van rapen; 't *crediet* wert zoo dun als spawater, en 't goet vertrouwen zoo vet als bindgaren. d'Ongelukkige *Prokureur* kroop den ganschen dag met de maag vol Steurenbroot, en 't hooft zonder geheugen. De spinnekoppen hadden de toegangen van zyn *Komptoir*, en de Dienders die van zyne wooning *gebaricadeert*. Zyne penne waren door de Kalanders doorgaat als *Flageoletten*; en zyn inkkoker had eene dikker huid gekregen dan de draagbant van een' Burgerprovoost. Eindelyk *delogeerde* hy met eene ziel vol wanhoop en ydele maag naar de warme kust van een podagreus Pasteibakker, dien hy in min dan veertien dagen (want *Manon* was getand als een haai en hy als een wild Zwyn) in den gront *ruïneerde*. Na het afweiden van die schrale hei wert hem het Haagsche Bosch te naau, en hy nam de vlucht naar een Veltdorpje, waar hy tegenwoordig, met *Manon* in eedgespan *geassocieert* (want wanneer een Schelm zich met eene Hoer vereenigt is het eene *conspiratie*) als een magere sprinkhaan, en zy als eene uitgeteerde rusp, op de groente der Boeren en de vruchten der Huisluiden hunne ellendige levensspan uitrekken. Aldaar zal de pen van *Anubis* hen laten kwynen, en het stinkend aas van deze twee lyken *abandonneeren*, om tot iets anders over te gaan.

De Hr:..., die door het afspringen van een Kleermakers Huisschavot in *passant* een Vaandel had *geatrappeert*, wert *desperaat* verlieft op de uitpuilende oogen van Jufvrou *Kornelia*, die zoo bekent was onder de Liefhebbers van de Middelmaat als het bronze Beelt van den Rotterdamschen *Erasmus* onder de Marktboeren; doch zy betuigde (door d'*inductie* van eenige van hare Tournooijonkers) een kleine *resistentie*, waarop de Wimpeldrager de heldhaftige *resolutie* nam om die *redoutabele* Vesting, die meer stormen dan de *Citadelle* van Namen

had uitgestaan, door eene *reguliere* belegering te *attacqueren*. Ingevolge van dit besluit (wetende dat gelt de zenuw van den oorlog is) verpandde hy zyn' ringkraag, sluijer en vergulden livereirok, aan den *Solliciteur* van de Bank van Leening voor eene somme van tweeentwintig Karoli guldens, uit welke *revenu* hy zyne *Maitresse* eene *Serenade* vereerde (hy onderwyl zelf byna van honger stervende) die juist dien nacht op haar maagdelyk ledekant tusschen twee *Officieren* van de *Cavallery* de getyden van *St. Anna* prevelde. Het *concert* bestont uit den Orgelist van de groote Kerk, een' *gedeserteerden* Pyper, en een' Zangmeester met leepe oogen, die een vermaledyt zinneloos lietje zong, terwyl de twee andere eenige rampzalige *airtjes* opdreunden. De mingewyde boezem van *Madame* wert door de verdiensten van de *Muzikanten* en door de stantvastigheit van haar' Minnaar tot medelyde bewogen; des ontwikkelde zy zich de bouten van die voornoemde Nachtkampioenen, opende het venster, bedankte den *Galant* voor zyne togtige *Muzyk*, en wierp hem het Jawoort naar beneden; waarop hy zyn goet gestarnt bedankte, en zoo vernoegt met het *Triumviraat* van Bee Mol naar zyn *Logement defileerde* als eertydts de groote Ormond zyne stevens naar Albion wendde, na al den Spaanschen Snuiftabak te Vigos verovert, en alle de beelden der Heiligen te Port St. Maria naakt uitgeschut te hebben. Drie weeken daarna *conquesteerde* hy door de huwelyks-*Chamade* zyne waerde *Kornelia*; waarop *cito cito* alle de verpande *militaire* en *civile* Meubelen, mits betalende de *agio* of het opgelt, uit het *arrest* van de Bank werden ontslagen. Men zag zyne *heroïque* schouderen met een' Japanschen rok omhangen, waarin eertydts de Grave... onder de *discipline* van haar' laatsten *Galant*, een Hoogduitsche *Charlatan*, de zonden der jeugt had uitgezweet; en zyn manhafte dy torste een' stalen bloetvergieter, met zilver ingeleit. Maar hoe kort van duur is de gelukzaligheit der stervelingen! De Mede-*Officieren*, *jalours* van zyne fortuin, *sustineerden* dat zyne eer door dit trouverbont was afgelost, en weigerden togt en wacht met hem te doen. d'Overste verbood hem zyn huis, en de Generaal zyn hof, en belastten den Provoost hem in bewaring te nemen; zyne Soldaten groetten hem zoo beleeft als eertydts de eerlyke Burgers de omgekochte *Inquisiteurs*

van den ouden B.....: en zyne ontgonne *Dame* vereerde hem, om zyn heil volkomen te *completeeren*, binnen de zeven weken eene voldrage jonge Dochter, dewelke zy by ongeluk door een' viktorieschoot van hare *Muskettiers*, zonder dat zy naau gemikt had wie het was die op haar aanlei, had overgewonnen. In 't kort *Monsieur* wert in *habiel* verklaart om ongestraft de Franschen te vermoorden, of, om duidelyk te gaan, *imfaam gecasseert*. Het is waar, dat *Madame* zich over hals over kop in de *devotie* nederstortte, dewyl zy wist dat d'Ondeugt altoos verzekert is wanneer zy in 't kleet van Schynheiligheit is opgeschikt, doordien zy dan zelden aan het Tolhuis van achterklap wort aangehaalt: ook is het waar, dat de Papen hunne *Requesten* aan zyn *Exc*. met de *quintessentie*-spreuken der H: gelyk Amsterdamsche Koek met sukade *geborduurt*, overleverden; dat zy den Generaal twee amen Keuls Wywater, te Heuningen gemaakt, benevens een goutlakens goutbeursje vol *Moderne Medailles*, ter waerde van vyf guldens vyf stuivers 't stuk, *presenteerden*, en dat.... maar wat is'er u of Hermes aangelegen? hy was en bleef die Zangmeester die op het *moment* dat Majaas Zoon dit schryft, *Koekkoek* roept.

Et Cuculi cuculant, fritinnit rauca cicada.
OVID.

Toepasselyke verschyning.

d'Oude tastte naar de Kourant om eenige *periodes* te vervrolyken, wanneer hy eene jonge Juffer, die zoo mager als een schim, doch deftig gekleet was, gewaar wiert. De tranen biggelden langs hare wangen, en de lucht weergalmde van hare zuchten. Hermes tradt naar die Persoon, dewelke eene ongemeene Majesteit van onder een zedig opslag van twee schoone oogen liet doorstralen, en vroeg haar naar d'oorzaak van die droefheit; waarop zy zeer zacht, doch genoegzaam vrymoedig, aldus antwoordde:

Ik ben in de Stadt van R... gekomen met eene intentie om by Mevrou... als Kamenier te woonen; maar zoo ras had ik myn' naam niet gespelt, of die Dame repliceerde, dat ik voor haar' dienst onbekwaam was. Ik presenteerde myn Persoon aan differente Vrouwen van het eerste fat-

soen doch myne aanbieding wert by alle geweigert. Ik bezocht de Burgerjuffers: maar, helaas! geen eene eenige was met myn gezelschap gedient. De Winkeldochters verwaerdigden zich niet my te bezien of te beantwoorden; en wanneer ik my naar de Kerk of eenige andere byeenkomst der vromen vervoegde, niemant boodt my een' stoel aan om neder te zitten. Ik, by geval ziende dat het Treurspel van Polieukte stont aangeplakt, begaf my naar den Schouburg; doch de Dames ordonneerden aan de Lakeien de deur te sluiten en 'er my buiten te houden. Myn Heer .... trat met my in een kort gesprek; doch het was uit zulke vreemde spreekwyzen zamengestelt dat ik hem niet verstaan kon; ook rook hy zoo sterk naar Mademoisellewyn en tabak, dat ik onmogelyk zyn' adem kon verdragen. De Lakei van Jonker ... vroeg my of ik met zyn' Heer geliefde te avontmalen, en .... maar my van naby beziende, riep hy: Wech, wech, myn Heer taalt nimmer naar uw soort. De Baron van ... kwam my op zy, doch vroeg aanstonts excuis, zeggende, dat hy zich noit in eenige affaires met Juffers van myne familie inliet. Ontstelt door alle deze wederwaerdigheden ben ik alhier gearriveert, en verzoek uw gunst, want anderzins.... Wie is Mejufvrou? vroeg d'Oude Quant. *Ik ben* (antwoordde zy) *gesproten uit eene oude Hollantsche Familie, en myn naam is* ZEDIGHEIT..... Op dit woort ontblootte der Goden Bode zyn kaal hooft; noodigde haar in zyne *heremitagie*, en *protesteerde* dat het hem leet was, dat de ZEDIGHEIT zoo verre buiten de *Mode* van deze eeu was verbannen.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J. Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden *G. Knotter*; Delf *R: Boitet*, Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 41
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 1 *Mai* 1721.

Insipientia est iram in promptu gerere.
PLAUT.

O *Weerhoud uw gramschap*: zegt * *Virgilius*, want goetaartigheit is de gezontheit van de ziel, en Gramschap eene ziekte, die niet alleen derzelver eigenschappen *infecteert* en bederft, maar ook den mensch, het edelste der Schepzelen, in iets dat aan de Deugt en Goetheit een † Tegenvoeter is, herschept. Hermes zal heden de GRAMSCHAP niet in 't generaal, maar stuksgewys een' arm, die uit dien grooten Oceaan der zonden vloeit, en *Vloeken* genoemt wort, ontleden. Ieder tydtrekening *authoriseert* gemeenlyk d'eene of d'andere overtreding. Eertyts was de Dievery eene *qualiteit* by de Lacedemoniers; het Overspel was onberispelyk by de Egyptenaren; en de Dronkenschap eene verdienste by de Geeten. Onder de Regeering van Hendrik den derden *praedomineerde* de Ongodistery; en onder Karel den tweeden bralde de Hoerery in 't Koningklyk purper: doch onder ons is het Vloeken thans een Schiltknaap die de *serieuze* en vrolyke *propoosten accompagneert*. Is het niet onvergeeffelyk, in eene *converzatie* meer woorden te gebruiken dan men noodig heeft?

* *O cohibete iras.*
† *Antipodes.*

Is het niet een moedwillige laster de spreekwyzen van het schuim der menschen en Lucifers *Rethoricâs* bloemtjes daartoe uit te kippen? en is het niet eene *brutaliteit*, om het breken van een' wynroemer hel en verdoemenis aan te roepen? Geene eenige vergiffenis pleit voor het zweren, want niemant ooit met een' hartstogt tot vloeken geboren is. Het is eene overtreding die onvoordeelig is, want zelden wort hy gelooft die een Vloeker is van *professie*; ook is het eene feil zonder verdienste, dewyl eenige hartklinkende woorden en *consonanten*, zonder zin of *studie* aaneengeflanst, een *compleet* Vloeker uitmaken. Het wanschepzel Vloeken is gesproten uit de bezwangerde Baarmoeder van de Wanhoop, by luk, of liever ongeluk, door een *Officier*, die zyn gelt verspeelt had, gevonden, dewelke met die *gasie* zyn' Serjant voldeed; dees paaide wederom met die leening zyne Soldaten, die, kort daaraan, in *qualiteit* van Marynen tot eene Zeekaravane *gecommandeert* zynde, met die munt verscheide Kruijers en Slepers, die de *Compagnies-Bagasie* naar boort bragten, betaalden, en, t'scheep zynde, die nieuwe ontdekking aan de beleefde Zee-*Officieren* en *gecivilizeerde* Matroozen mededeelden; dewelke wederom met eene byzondere naerstigheit het zaat van de *vigoureuste* en rypste vloeken verzamelden, en dat, t'huis gekomen zynde, in de vruchtbare akkers van kussen en kroegen zaaiden; welk gewas, gelyk Duivels-warregaren, binnen korten tydt zoodanig vermenigvuldigde, dat'er nauwelyks een Heer, Koopman of Burger gevonden wert, die daarvan voor zyn *particulier* gebruik niet eene zomer- en winter-*provizie* opdeedt, om het zelve by alle voorvallende gelegentheden te konnen gebruiken; uit welk eene adelyke *familie* helaas! die zonde der Zweerders, die thans met zoo veel achtbaarheit den ryksstaf der *Mode* zwaait, gesproten is, en nu zoo verre *geavanceert*, dat zy, geklommen op publyke Schoutooneelen, ongestraft de heillooze grontregels van een' Gotschen Moor of den bloetschandigen hartstogt van eene geile Dochter durft opsnyden.

Niet lang geleden ontmoette Hermes een' Hollantschen *Grande* van d'eerste *Classe* der Zweerders, een man die met vloeken en zweeren zoo *familiaar* was als Cephize met het Overspel, Koridon met wanbetaling, en Kapitein Snorker met leugenpraatjes. *Anubis* wert verzocht in eene huurkoets plaats nevens zyne zyde te ne-

men, om langs het Scheveningsche Strant een zeeluchtje te rapen, doch naulyks had d'Oude de schyven van zyne stramme loopers gebogen, en zich naast de hant van eer geplaatst, of daar kwam een stilstant in de *circulatie*-raderen van die rollende hangkamer, veroorzaakt door eene*obstructie* van twee wagens en een' sleede. *D...sch Hoerekint* (schreeude onze Salmoneus) *wil je hier onder den blooten hemel een uiltje vangen, om by het uur of den klokslag betaalt te worden? Daar is geen vervloekter Dievenpak dan die weerlichtsche Huurkoetsiers en vermaledyde Wagenschelmen, Naneven van den Antek....* (vervolgde hy) *waarom, Zak.... wort'er niet eene geltboete gezet om de gemeene wegen te verwyderen? Maar, ha, ha! daar is hoop voor de vromen, want de helhonden beginnen eindelyk te decamperen. Ja, ja* (zei Hermes) *dat zyn de rechte complimenten om den yzeren halsbant van de kaak te verzachten. Ja, Hopman* (want hy had eertyts het *commando* over de kruiwagens van den Bisschop van Munster gehad) *dat zyn de echte bezweeringen om den Duivel van traagheit uit de bezete kist van een' Paerdenbeul te bannen. Mort ....* (riep hy) *een D.... zou zich verknynzen wanneer men hem gelt afperste om zachter te ryden dan een kaerel op krukken loopen kan. Daar Verd.... daar, Hermes, staat wederom een vermaledyde groenwagen voor het huis van den Advokaat Woordenryk; dat Beest verslint meer Spinnagie en Kropsalaad dan de gansche Broederschap van de Warmoeziers op haar solemneel jaarfeest..... G...do.... zoo d'olie van ongerechtigheit die Rechtsgeleerde maag eenmaal doet walgen, zal hy aanstonts een compleet Lantschap uitspouwen... Bloethont.... Paerdedief.... Schobjak.... dryf uwe wielen over den buik van dien Groenlantschen Triumfwagen, of by hel en verdoe... ik zal je beide de ooren afsnyden, om ze aan den Notaris Schyndeugt, wiens gehoorlepels, uit hoofde van eene valsche getuigenis, door de schaar van de Justitie zyn afgeknipt, te vereeren. Dryf aan, Koetsier, of... of ik zal u den nek rondom je schouders draaien als een' Spaanschen bef. Schinder, Rakker, wacht je voor dien stinkenden Zeeotter, die zoo krom loopt als een Turksche boog, met een kriel vol verrotte Hagedissen; of, by myne eeuwige verd.... ik zal je met koets en paerden aan de strantgalg opknoopen..... Galgvogel* (zei hy tegens den armen Vischdrager) *indien je ooit weer onder myne oogen komt, zal ik je Finantiekamer, die hagelsche zee, van*

het Tolhek tot aan Gravezend toedammen. Met diergelyke en noch erger *repetitien* van welsprekenheit wert Hermes op het strant en in zyn *retour* naar de Haag *geregaleert*.

Zelden struikelt ZEDIGHEIT op d'akelige baan van GRAMSCHAP: zy *murmureert* noit, en maakt nimmer hatelyke *reflectien*. Eene Vrou die tot schelden, en een Spitsboef die tot krakeelen geneigt is, *deriveren* hunnen geslachtboom van een en dezelve mistal. Een Spitsboef oordeelt dat het point van eer bestaat in gestadig den vochtel in de vuist te hebben, en hy verschopt, uit vrees van voor een' bloodaart gegroet te worden, alle maatregels van eene fatsoenelyke levensmanier. Eene scheldende Huisslang scherpt dagelyks de lancetpunt van eene eerroovende tong, om van hare heerschappy over het edeler Schepzel eene proef te geven; zy *exerceert*, als eene Tooneelkat, het talent van hare long, en foltert door serpentynsche verwytingen het gedult van een ongelukkig echtgenoot. Indien de man door eene menschelyke broosheit den vloet van die Visteefs-redenrykkunst tracht te stremmen, betrekken de wolken van gramschap aanstonts den hemel van hare behoorlykheden; hare schoone oogen schieten blixemstralen, en men hoort den donder met een groot gewelt langs de elpenbeene rotzen van hare sneeuwitte tanden kraken.

Voorleden maandag bezocht Hermes een Heer, wiens trony door eene opgekropte *patientie* geeler was gekleurt dan * Gezegelde aarde. Deze Hals, die zoo veel *authoriteit* niet bezat dat hy de kat dorst verbieden, liet zich ontvallen (waarschynelyk door eene inblazing van den geest der oneenigheit) dat Mevrou te veel Porcelein overhoop haalde.... Aanstonts stortte *Madame* in eene draajing des hoofts, klom op den hexenbezemsteel van scheldlust, lei twee geweldige handen op de paruik van den Martelaar, ontblootte zyn hooft van die blonde kroon, en stampte dien hairigen Diadeem onder hare wankelende voeten; zy wrong hare handen, opende de kranen van hare oogen, ontlastte door zuchten haren blanken boezem van de opstyging der scheldende *humeuren*, en eindigde met eene *protestatie*, dat zy, d'ongelukkigste Vrou onder de blaauwe trekmuts der wolken zynde, levens zat, en tot alle ongelukken geboren was. Hermes nam den spiegel

* *Terra Sigillata*.

van haar *toilet*, vertoonde haar de verwildering van twee schoone oogen en vele aanlokkelyke *liniamenten....* Fluks wert het onschuldig glas door eene schielyke greep uit zyne bevende pooten gerukt, en door een' hartelyken worp tegens den voet van eene *gueridon* in duizende starren verandert. De bonte muts van Majâs Zoon vergezelschapte de paruik van myn Heer, en hy ontvluchtte die razende Bacchante onder d'opborrellende eertytels van Ouden Suffer. Uitgedroogden Egiptenaar, Papierbekladder en Loonzuchtigen *Seconde* van alle Vrouwenplagers.

Atque deos atque astra vocat crudelia Mater.

Eene fricasse' van kourantstof..

De *Akteurs* en *Aktrices* te Stokholm, zynde alle jonge Heeren en Juffers van *distinctie*, zyn, na het vertoonen van eene Fransche *Comedie*, deftig aan het hof onthaalt. Hermes heeft meer dan eenmaal door behulp van de *Astrologie* het volgende raadzel (doch vruchteloos) trachten te ontwarren: *Waarom d'Adel en de Besnedenen Israels zoo hongerig zyn naar het Wiltbraat van 't Tooneel; en waarom zy met de boter van overvloet de gelardeerde Konynen van de Opera, en de beschilderde Quakkels van den Schouburg, dewelke zoo sappig zyn als de kurk van een Terpentynfles of verouderde puimsteen, bedruipen?* Want de *Messager* der Goden heeft beleeft, dat de Hertog van .... de zoetste Schoonheit van Polen aan het Spaansch root en de verslenste bekoorlykheden van eene *Operatrice sacrïfieerde*; dat *Milord ....* als een andere Endymion, de korte en lange nachten in de piepende omhelzingen van eene Maraansche Puis doorbragt; dat de door alle *natien gevisiteerde la Rosidor* de Afgodes was van een' *Grande d'Espagne*, die meer Peruaansch gout in dien Hebreeuschen smeltkroes *dissolveerde* dan een eertyts vermaart Generaal der Voerluiden in paerdenloopen, of de Heer Kwistgoet in het naspeuren van den steen der wyzen. Die Tooneelpoppen slachten de Lichtmissen, en zyn voor haar' tydt versleten, om dat zy post à post leven. Zy vergaderen uit den *Apothekers*-winkel van eene bezalfde *toilet* hare lelien en rozen; hare ligchaamsbekoorlykheden zyn zoo smakelyk als geklutste room, en ze

zyn de Trompetten van den verliefden Roelant of Amadis van Gaulen; zy zingen onder het verslinden van hare minnaars als Siciliaansche Zeesirenen, en gebruiken gemeenelyk een' betoverden schilt voor *of-* en *defensive*wapenen. Eindelyk, door het ongetemt paert van Onkuisheit te pletteren gereden zynde, verbranden zy, als een *modern* Troije, door den gloet van *gecombineerde* toortzen; en verstikken, als een Fenix, in de assche van een Lykvuur, zaamgestelt uit Pokhout, *Sassafras* en *Salsaparilla*.

Te Parys zyn onlangs drie voorname *Financiers*, de Heeren *Argenson*, *Chamillard* en *Desmarets* overleden, door welk verlies de *resteerende Financiers* thans maar toeleggen om door de schroef van zuinigheit het *resteerende* gout uit te rekken. Indien de ligtgeloovige Gaulen den Schotschen Hartdraver, die hunnen *Financie*-wagen aan 't hollen bragt, in de hakken hadden gehouwen, zy zouden tegenwoordig die bedroefde Deugt, Zuinigheit, niet behoeven te *practiseeren:* en indien Albion de geweze *Directeurs* van de Zuitzee-*Conkubyne* aan de *directie* van *Jak Ketch*, den Ceremoniemeester der Struikroovers en Gaudieven, geliefde over te leveren om de *Aktien* van Acheron te bestieren, het is waarschynelyk dat zulks de overkokende gemoederen der misleiden zoude stillen, en hen in de afgebroke sluimerkoorts van eene gewaande voldoening herdompelen.

Monsieur Graissin liet onlangs 60000 *livres* by een *particulier* ontfangen, dewelke hem die somme in goude Louizen met een' valschen stempel betaalde. Het is *remarkabel*, dat eene konst, waarnaar een ieder zoekt, gestraft wort met het *Vonnis* der Oliekoeken. Hermes heeft in zyne jeugt een Vernufteling gekent, die men zeide dat, van het drukken der letteren tot het drukken van zilvere *medailles* overslaande, daardoor met zoo veel *succes* was *geavanceert*, dat hy op dat talent paert en chaize voor zyne dagelyksche *fatigues*, en voor zyne nachtrust eene Merry, die verscheide *campagnes* onder een' Generaal-Wagenmeester gedaan had, kon onderhouden. Doch die loffelyke kunst viel onder de *censure* van haat en nyt, die hem zoo dicht voet by voet vervolgde, dat de bedrukte Konstenaar door een' *Bannissement-Obligatie*-brief moest *delogeeren*. Naderhant teelde een Brusselsche *Virtuoso* in het onderaartsch gewelf van een adelyk slot *kourante*

goude *medailles*, a negen guldens en negen stuivers het stuk; doch hy wert desgelyks met eene verzending beloont. Ja het is noch versch in het veroudert geheugen van Hermes, hoe een ellendig Heiboertje (natuur verkiest dikmaals een broos vat om daar konst en wetenschap in te storten) zich uit ootmoedigheit met de republikynen de mollen in een' kuil *associeerde*, en door het *Spargirisch instrument* van een oud yzer stempeltje, de Meijery van 's Hertogenbosch met nieuwe kopere duitjes *accommodeerde*. Maar helaas! het duisterste der vier elementen kon geene schuilplaats verstrekken voor de leepe oogen van den Nyt; d'arme Muntmeester wert ontdekt gelyk het Vroutje van Efezen, uit zyn gewillig graf getrokken, en vorder gehandelt als de nieusgierigen in de *Archiven* van het Raathuis konnen nazien.

Het derde gericht.

Odi imitatores.

De Drukpers bezwykt onder den last van dagelykse overzettingen en nieuwe *editien*, en niemant wort afgeschrikt, schoon d'Overzetter, naar mate dat zyne *voluminaas* zwellen, in eene teering van onkunde stort. Dus ziet men dat Koopluiden, verlekkert op de voorgaande winst, meer en meer d'ongestadige zee betrouwen; dat Spelers op nieus een sommetje wagen, en door *deux-aas* de winst van beide de zessen verdobbelen; dus ziet men deftige oude *Autheuren* met Schoolnoten ontsieren: en, op dat die laffe *compost* niet zou walgen, worden de Lezers met ronde prentjes van allerlei ongediert en een Vorstelyk *Conterfeitzel* gepaait. Dus heeft *Salomon de Kwakzalver*, door eene Asbeers- en Nachtwerkers-vertaling, *Homeer* op nieu d'oogen uitgestoken; en dus is *Ovidius* door eene *Translatie*, Baarbaarscher dan de lantstreek der Geeten en Sarmaten, wederom in ballingschap herzonden. Was *Virgilius* zoo bevreest voor de straf van overzetting, waarom hem op heden met het voornaamste *instrument* van zyn' haat gepynigt? zou men mogen vragen. Doch Hermes dunkt u den eenen of anderen Kwylbabbe dus te hooren stamelen: *Heeft Virgilius den dronken Ennius en bedelenden Homeer niet nagevolgt? Heeft zich Horatius niet gesnaart op de lier van Pindarus?* Ja, zy hebben die goutmynen ontdekt, doch het gout van de erts *gesepareert*; en zy hebben hun staal verbetert, en den vloek ontvlucht. Maar wanneer wy de lierzangen aan rym

binden, en, om de noten te doen beijeren, het muzyk van den zin verliezen; wanneer wy met kracht en gewelt de Siciliaansche jeugt van hare kudde afsleuren om de Hollantsche Melkboerinnetjes te verkrachten; en de Italiaansche Nimfen met de Veenboeren doen turftreden; de Bruiloft van een' Kopersmit met een Visschers- of de Lykbus van Schoolmeesters met een Herderszang versieren.... dan vallen wy in 't onnozele, in 't kinderachtige en in het onnatuurlyke. Laat ons liever het eigen gereet linnen aanpassen; het Inlantsch geweef van een' Nederduitschen worm zal altoos eene zinnelyke huit, schoon de web dun is, aangenaam zyn.

Gisteren wert Hermes vereert met de vierkante tegenwoordigheit van een' ouden Grasboer, die zich beklaagde dat de Schout van .... hem drie dagen zonder de allerminste reden had vastgezet, en noch daarenboven in eene boete *gecondemneert*. *Vertel my eenige particulariteiten*; zei de gryze *Anubis. Myne memoriezon* (sprak de Klont) *was ruim tot over de helft door een' eclips van out bier en genever verduistert, wanneer ik over 't verzaken van een troefblad met den Koster braaf plukhairde, en daarenboven, om dat myn Schoonzoon een glazemaker is, met een' klaustok de meeste ruiten van zyne wooning repareerde. Wel, Kinkel* (*repliceerde* Hermes) *oordeel je dan noch onschuldig te zyn? Ja Hermes* (hervatte hy) *Indien hy een vroom en eerlyk Schout was geweest had ik schult. Maar tusschen u en my, 't is pas drie weken geleden dat hy zoo smoorzat was als een Ketellapper; en had ik hem toen niet met de ooren, gelyk een steene kruik uit de Wetering opgebeurt, hy had moeten verzuipen gelyk een koebeest*.

SR. HERMES.

Ik ben een jongman van geboorte, een Jood van *Religie*, en een Chokolaatmaker van ambacht. Onlangs was ik in Londen, waar ik eene Engelsche Juffer beminde, en van haar bemind wert. t'Zedert myn vertrek is zy van haar man verstooten, en, op 't onvoorzienst, zeer slecht van wand en touwerk voorzien, overkomende, *adresseerde* ik my aan een' ouden woekeraar van onze natie, om eenige penningen, noodig tot hare *reparatie*, te *negocieeren*. Die oude dief wert begeerig om dit overspelig bootje te beschouwen, het geen ik helaas toestont. Hy kreeg'er aanstonts zin in, kocht het met contante zilverlingen, takelde het voor zyn eigen gebruik netjes toe, en is'er thans alleen Stuurman op. *Adviseer* my eens, Sr. Hermes, wat ik in dit geval doen moet, en ik zal u uit volle rookvaten Chokolaat met *Amber de Gris* en *Banillie* opofferen. Ik ben

Uw E: Onderdanige Dienaar.
RUBEN BEN LEVI.

Hermes zal dit cas aan den lieftalligen Argus, die volmaakt weet hoe d'echtscheidingen van die natuur smaken, met *ap*- en *dependentie* overzetten.

No. 42
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 7 *Mai* 1721.

De me triumphat, & superbisia manu.
SENECA.

ONder alle *gefavorizeerde* hartstogten heeft de HOVAERDY de allerdiepste wortelen in de vruchtbare aarde der zwakke Zielen geschoten. Zy verschynt, gelyk eene Tooneelspeelster, onder duizenden *differente* vermommingen, en is, gelyk eene *gedebaucheerde* ligchaamsgesteltenis, aan allerhande gevaarlyke toevallen onderhevig. Een iegelyk verkoelt zich met dien waaijer van paauwevederen, doch is verwondert van die in de handen van zyn' evennaasten te zien. Hoogmoet is walgchelyk in een gemeen persoon, bespottelyk in een meerder, en onverdraagchelyk in een schepzel van eene *gedistingueerde* geboorte.

De grondvest van HOVAERDY is Zotheit, en het oppergebou Zinneloosheit. Hermes*sustineert* dat 'er niet veel moeite zou van nooden zyn om een' Hoogmoedigen binnen drie weeken maanziek te maken mits, dat 'er behoorlyke voorwerpen, om die ziekte te doen rypen, verzorgt wierden. *Terentius*, die de schikking van een Blyspel ruim zoo wel als d'*Autheur* van de *Quincampoix* verstaat, zegt, in opzicht van een' Pannelekker, zeer aardig:

Hic homines ex stultis facit in sanos.

Dat is: *Die knaap verstaat het kunstje om zotten in zinneloozen te veranderen. Anubis* is meer dan eens by den *Leve'e* van den Hertog van B.... tegenwoordig geweest, die, wanneer zyne Teljoorlekkers hem door de Duivelbezweering van vleiery en *complimenten* bewierookten, *compleet* krankzinnig wert eer hy half gekleet was.

Maar laat ons tot meer bewys het Dulhuis benevens derzelve grilzieke *Commensalen* eens *examineren*. De minstgeraakte is uit grooter *Familie* gesproten dan d'Abt *Kotyn*, dewelke *Kotys*, een Konink van Thracien, zoo ootmoedig op het leeurikszootje van zyn' geslachtboom heeft geplaatst; en het zwarmt 'er van Princen en Vorsten gelyk den Amstel van valsche Speelders. Hermes bezocht eenmaal een vermaart Dulhuis, en ontmoette in het zelve een' gekamerden Lapdief, die uit loutere *glorie*, om dat hy voor een uitheemsch Generaal een overrok had genaait, zinneloos was geworden. Deze Hals luisterde den Ouden in 't oor, dat hy in de Slaapkamer der Gemalinne van den *Pretendent* hondertmaal Thee met Zoetemelk gedronken had, en den borstrok van Paus *Klemens*, wanneer hy van den Bul Unigenitus half dragt was, had verwydert. Een dronke Tinnegieter zwoer, dat hy den kroes had gegoten, waaruit *Sokrates* in den moortkerker van Athene zyn laatsten teug deedt, en uit dien hoofde noch een jaarlyks *pensioen* van de *Areopagiten* genoot. Een verschgegote Ongelpriester, zynde een Kaarssemakers jongen, zei, dat de ziel van *Sixtus den vyfden* in zyn geschore kruin nestelde; en hy dreigde geen kleintje de gezwavelde republyk van.... *gecomponeert* uit Lucifers *ambitie*, het leem van *Asphaltites* en Muskovisch glas. Een *glorieus* Bloemist, wiens Vader door het scheermes van Meester *Benediktus* van Haarlem gebarbiert was, riep: *Ik ben d'Engelbewaarder van de Primobagetten*: en een ontzinde Schilder *protesteerde* zyne leerjaren gestaan te hebben onder *St. Lukas*. Wie ontzet zich niet op 't gezicht van die schromelyke *accidenten*, oirsprongkelyk uit HOVAERDY! *accidenten*, die eene *totale* verwoesting in de herssenen, en de verschrikkelykste wanorders in d'inbeelding veroorzaken.

Halte, halte, met d'inbeelding! Trek styf, *Diogenes*, en ontkleed de *podagreuze* pooten des Ouden Hermes van de Sofokleesche laerzen der Zedelessen. Het past geen Suffer in 't ernsthaftige den *Exami-*

nator, en in 't vermakelyke den Argus naar te apen; het eerste is belagchelyk in een' bejaarden Mymeraar, en het tweede beschreijelyk in een' gryzen Knorpot; laat hen liever eenige *origineele* afbeeltzels van hoogmoedige Pauwekuikens, die als echte Neven uit de nalatenschap van Paus Lucifer eene ongemeene *figuur* maken, naar het leven afschetzen.

De milt van Anubis splyt door 't lagchen, gelyk de bast van een Meloen door zonneschyn, wanneer hy dien grooten Kantooruil (die pas zyne veeren geruit heeft, zonder de minste verdienste te bezitten om gehaat of bemint te zyn) de *brutaliteit* van den ouden, en *insolentie* van den nieuwen adel ziet naarbootsen. Hoogmoet *infecteert* de muskulen van zyne kopere trony, en zyn eerloos bloet is door die pest vergiftigt. Het eenigste middel om hem te verootmoedigen zou zyn eene *liberale* strykade van Inlantsch eikenhout, of hem des uchtens, noch nuchteren zynde, twaalf malen over een' rotting te doen springen.

Die jonge Vendrig is eene opgeblaze Kalfsborst, uit adelyk zaat geteelt, doch in onedele aarde verbastert. Hy *subsisteert* op zyne linksche geboorte gelyk de *Pretendent* op de aalmoessen der Kardinalen; en is *glorieuzer* op eenige bolletjes Riddersbloet dan Korinna op het rozenblos van hare wangen of Cephize op de lelyen van haren elpenbeenen boezem.

De Poëet.... kamert voor zyn eigen eten de generale *Maitresse* der Zangers,*Madame*, de Faam; en misbruikt die schoone door een iegelyk aan d'ooren te lellen dat hy'er d'eenigste gunsteling van is. Doch schoon het waar is dat hy zyne belezenheit door een onnoemelyk getal *passagien* uit Vondel, Hooft, Antonides, en z.v. gestolen, bewyst, echter is het jammer (indien verdienste in dievery bestaat) dat hy niet gebloeit heeft in de Republyk van Sparten.

D.... verbeelt natuurlyk een' Stommen van den grooten Heer. Door het knikken van zyn hooft of het wyzen van zyne vingeren *commandeert* hy knechts en meisjes; en om zich met die slaven niet te *familiarizeeren*, worden die duistere bevelen, dewelke voor hunne botte bevatting onbegrypelyk zyn, op eene grove lei aangeteekent.

De Baronesse *Doris*, de Grieksche Venus van den Ystroom, vereeuwigt haren naam door eene navolging van Kleopatrâs Banketten. Hermes kluifde voorleden zomer eens in *passant* aan die wellustige

Brastafel, en verzocht eenen der genooden om een klein sneetje van eene Westfaalsche Ham, in *Bourgogne*-Wyn gezoden, dewelke juist buiten het bereik van des Ouden rechtervleugel was geplaast: doch de Baronesse snaaude hem toe: *Het is hier niet geoorloft om een klein sneetje te vragen, vermits men hier niemant iets kleins geeft*. Waarschynelyk eene wonderspreuk, zoo *applicabel* op *Madame* als op haar *traktement*.

De kleine *Montenegro*, een groot Edelman, is zoo grootsch, dat hy nimmer *discoureert* dan van den Kolossus van Rhodes, de Muuren van Babylon, of de Grafspitsen van Memfis. Hy bewoont een Reuzenpaleis, bereit paerden als kameelen, en slaapt by eene groote *Kourtizane*. Zyn minste potagieketel is ruimer dan 't vermaarde Vat van Heidelberg; zyne pasteijen verbeelden *Fortificatien*, en zyn kleinste wynroemer hout een half aam. Als hy spreekt klimt hy op stelten, want op de teenen te staan is al te gemeen voor den grooten moedt van den kleinen Nimrot.

Noch een witte *Aran* loopt'er Hermes in 't oog, een Losbol, die zoo wervelziek is dat hy zich van zaken beroemt die hem schaamroot moesten doen worden; hy snorkt zoo murw te zyn als eene duivenpastei die in den oven van Venus Gaarkeuken gebakken is; en zwerft van misdaden die strop en zwaert verdienen.

Maar basta, Hermes: het is HOVAERDY. De HOVAERDY, dien fynen paling der stervelingen, tusschen den elger van eene wekelyksche schryfpen te willen beknellen, heeft wat in; want Jeugt en Ouderdom zyn door Roemzucht, Hovaerdy en Heerschzucht onverbeterlyk vooringenomen: doch de geschenken van die drie Koningen nemen onderscheide onechte gedaanten aan, wanneer die door het *microscopium* van Waanzucht worden beschout: want een eerzuchtig man omhelst loftuiting in plaats van eer; een hovaerdig man *ceremonie* voor *respect*, en een staatzuchtig man magt in stede van *glorie*. Deze drie *karakters* schynen zeer gelykformig, doch worden onderscheidelyk by de onderdrukten aangezien. Roemzucht maakt ons belagchelyk; Hovaerdy hatelyk, en Staatzucht verschrikkelyk. Echter.... Noch eens.... schei uit, Hermes,

> *Leg af, verbreek die uurwerksveer*
> *Die stadig d'uuren wyst van ieders tastlyk zeer.*

Noch eens, houd op van zwetzen:
Gy doelt op eigen lof door d'Ondeugt dus te schetzen.

't Geopent postkopmtoir van Hermes.

Qui fit Maecenas ut nemo, & c.

SR. ANUBIS,

Ik ben *Cornet* onder het *Regiment Cavallery* van de .... doch bekwamer voor de Studeerlaerzen dan de styve stevels, en *familiaarder* met de *Prosodia Henricii Smetii* dan den Vestingbou van *Monsr. Vauban* of *Koehoorn*; en schoon ik nu en dan op de paerlemoere *Citadelle* van de Schuimgodin eene *attacque commandeer*, echter is het meer myn talent *Virgilius* en *Horatius* te *escorteren* dan Mars. Myn jonger Broeder is *Sacristyn* in de Abdy van Huibergen, dewelke tegens eene Misse, die hy (doch onwaerdig) dagelyks leest, drie à vier malen in een uur plukhairt, en 't getal der keldertrappen compleeter uitcyffert dan de vastedagen van zyne *Order*. Zou het niet gevonden konnen worden om een *salutair* ruiltje te leggen, en.... Doch *Sapienti sat dictum*, Hermes.

Uw E: Dienaar
JOZEF VREDEMAN.

Ja, *Sr. Jozef*, Hermes *adviseert* u, dat gy de Paap te paerde helpt en zelf op den Kansel klimt.

Saepè poetarum mendacia dulcia finxi.

SR. CYLLENIUS,

Het kanalje van *Poëtasters* bestormt myn' goeden naam met gedrukte riemen vol donder en onweer; myne faam is het oeveraas waarop de hairige blyen en magere vorens der *mercenaïre* Rymers azen, en ik worde met het *credit* van hunnen Dichtader beschuldigt. Alle de laatste letters van Bruiloftsdichten, Grafspitzen, Herderszangen en Klinkdichten, eindigen in het middelpunt van myn' *familie*-naam. Ik tors het schandaal van hunne misdaden, en ben de Huurtytel van

alle losse papieren. Myne Zanggodin word *gecaresseert* by alle de Poëten, en de meeste Bastaarden van Apol worden voor myn deur te vondeling gelegt.

Uw E: Vrient en Collega
FREDERIK RYMVOL.

Schryf in het toekomende, *Sinjeur Collega*, gelyk d'*Argus* of *Diogenes*, en niemant zal uw' stempel naar *conterfeiten*.

Non ego sum vates sed prisci conscius avi.

Roome den 1 Mai.
PADRONE HERME,
Ik ben een Yrsch *Protestant* van de Roomsche Kerk, en ruim zoo St. Joris-gezint als *Papa Klemens*, zacht inniger geheugenis. Wat is d'inhoud van deze nevensgaande *profecy*?

Als Jason, die 't gebloemt en Ceres vruchten geeft,
Is dor en schraal en afgeleeft,
Zal 't lang betovert kroost van Jaems, Scotenâs Koning,
(*Die Edgars grazig lant en Wiljams gulde wooning*
Verkoos) *met meer dan een' Kaboutervorst gelaân,*
Een' Schotschen Ganzepoot in Bladuds hofpoort slaan.

ST. PATRIK JACOBEUS.

Ja wel, *St. Patrik*, Hermes is noch Waarzegger noch Duivelbanner, des kon hy in 't begin niet de minste * gelykenis of † Byspreuk in Jason onder alle de gekroonde koppen van Europa, ja zelfs onder de Burgermeesters van Rome of de Goden van het Heidendom ontdekken; doch ter loops het *Memorie*-boek van de Tyburtynsche Sibylle, de diepe geheimen van de Broederen des Rozenkruis, en de onbegrypelyke *Filosofie* van *Theofrastus Bombastus Paracelzus* daarop nagespeurt hebbende, bevint hy dat het geheim van de Mis bestaat in de vyf letteren van Jason, die *July*, *Augustus*, *September*, *October* en *November* uitmaken. Indien uw *Ordinaris* op de Huldingfeest van die gewaande Spruit uit Stuarts overschot *gefondeert* is, vreest

* *Similitudo*.
† *Allegoria*.

d'Oude dat gy meer dan eens uw Banket met *Tipperarysche Potatoes* en sterke boter zult vieren, en veeltyts zonder de *Benedictie* van * *Usquebauch* naar bed gaan. Ondertusschen verzoekt Hermes, zoo 'er noch eenige *Profecyen* van die natuur onder de *H. Ligue* van uwe eerlyke Lantsluiden berusten, die in het toekomende aan den Ouden *Professor Baalphegor*, die zoo *modest* met een zwart pak loopt als een Schoorsteenveger, en, gelyk de Drinkers van den Tames, gestaart, en met den drietant van de Maivogels gekranst is, te *adresseeren*.

Virg. x. AEneid:
---- *Sunt auri pondera facti, Infectique mihi.*

Uit de Hooftstadt van 't onbekende Zuitlant.

MR. HERMES,

Het is veeltyts van een goet gevolg 't Orakel van Grysaarts of Kinderen te *consulteeren*. Wat is doch de beweegreden dat onze verwaande Hooftstadt met de Prelaten van 't Outer en de Bedienden van den Staat den spot dryft? Wie heeft eene volmagt aan de Ondeugt verleent om ons, in spyt der H. Wetten, te *ruïneren*, terwyl men vast zielroerende termen verspilt, om die kwanswys aan de byl en strop over te leveren? Een magtiger (*Genius*) Beschermengel bewaakt onze nabuuren, die zoo stipt de inspraken des gewetens en de bevelen hunner Overigheit gehoorzamen. Kwynt de Gerechtigheit? leeft de Eer in haar noodschikkelyk jaar, of is de gulde Mammon eerste Minister? Ik zal uw *sentiment* met den eersten *favorabelen* wint afwachten.

Uw E: gehoorzame Dienaar
NED TRUEMAN.

Wat zal nu d'Oude Hals hier ongestraft van kallen
Om niet in 't *Scandalum Magnatum* te vervallen,
En aan een' Zantzak, Pool of Dolk of Strafschavot,
Te wagen zynen ouden strot?
Of, als Oates, aan een karre vastgeklonken,
Met naakte schoudren en een roode huit te pronken?

Gevolmagtigden, Heer *Ned*, zyn dikmaals *geinteresseerde* Speelders, en de Hovelingen ballen die men van hant tot hant verwisselt, of

* Yrsche Brandewyn.

met de voeten malkanderen toeschopt. De mensch, geboren in ondeugt, rypt als een Salamander door de doorstralende hitte van goutzucht; en, in die zonne zich bakerende, broeit hy het ongediert van schelmstukken uit. Hy tracht met meer yver naar de verwoesting van zyn' evennaasten dan Titus naar die van Jeruzalem heeft gedaan; en hy is en blijft, schoon hy den hoet van vryheit opsteekt, een Slaaf, die aan den triomfwagen van Bedrog is vastgeboeit. Om dat de Wet hem bevelen voorschryft, bemint hy die, gelyk een Galeiboef zyn' Gardiaan; en hy waagt, gelyk een Struikroover, galg en rat om 't bezit van eene *apparente* goutbeurs. Maar laat ons tot het hart van de zaak zelfs eens overgaan.

Eene gepekelde *Konkubyne*, die duizende Minnaars had bedorven, en hondertduizent *families geruineert*, wert, gelyk een voorwerp van ontleding, bloot geleit voor eene gemagtigde vergadering. Die Heeren ontdekten hare verborge bekoorlykheden, belonkten hare rooskleurige knien, elpenbeene dyen, sneeuwitten boezem, ambrozyne lippen, en.... en vielen eindelyk, als langgehairde Simpsons, in den schoot van die betoverende Delila in slaap. Ondertusschen bestreek zy met eene zachte linkerhant, van binnen dik vergult, de sluimerende oogleden van die verstrikten, en knipte door de schaar van eigenbelang de weinige eerlyke lokken van Themis Kampioenen af. Fluks schoten de Zuider-Filistynen toe, en bonden met gulde koorden en diamante ketenen die omgekochte Rechters, die aanstonts het Zwaert van de H. Gerechtigheit opstaken, even gelyk Reinout voortyts het beleg van Jeruzalem vaarwel moest zeggen, om dag en nacht in de roofgierige armen van d'infame *Armida* verbodene vruchten te smaken.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J: Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden *G: Knotter*, Delf *R: Boitet*, Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 43
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 15 *Mai* 1721

Denique avarities, & honorum caeca cupido.
LUCRET.

GIERIGHEIT is eene getrouwe Minnaresse, die voor den Prins van Peru en den Graaf van Potozi eene onuitblusschelyke minnevlam gevoelt; en schoon hare liefde Platonisch is, en op geen genot doelt, echter is hare jalouzy heviger dan die van de onwaerdige naneven van *Romulus* of *Kristina*, Koninginne van Zweden. Hermes heeft door een diepzinnig onderzoek (doch vry losjes) drie levenstrappen der redelyke Schepzelen, in drie onderscheide verdeelingen *gesepareert*, uitgevonden. Jeugt is den Lust, Manbaarheit aan d'Eerzucht en Ouderdom der Gierigheit toegewyt: maar deze hartstogten, wanneer zy in eene gezonde ziel komen te huisvesten, veranderen van naam, en louteren hunne natuur. Als dan wort Lust herschept in eene eerbare Liefde, Eerzucht in eene oprechte Eer, en Gierigheit in eene Zorg voor de nakomelingen. Dees text, waerdig om te *commentarieren*, wikkelde den gryzen Kondschapper der Nieumaren in eene misselyke dweepery, dewelke hem voort weder (het schynt dat d'Ouderdom zeer tot droomen en *visioenen geinclineert* is) in den volgenden aangenamen

droom dompelde, en uit wiens beschryving de nieusgrage Lezers mogelyk min nut dan vermakelyk tydtverdryf zullen rapen.

Anubis, in een' ouwerwetschen studeerstoel achterover leunende, gelyk een Spaansche *Don* die den hals zal worden afgesneden, ving een namiddaguiltje, en geraakte (zoo hem dacht) onder een onbekent gezelschap, met het welk hy in eene diepe valei, zonder de nootzakelyke verkwikking van slaap of voetzel te genieten, nederdaalde. Eene duistere Beek, die op een bed van gout zant langs den bodem van deze valei stroomde, was hunne eenigste verkwikking, welke Beek die eigenschap bezat, dat zy hen voor een' korten poos verfrischte, doch waarby zy ondervonden dat hun dorst naderhant min verkoelt dan verhit was. Ieder kant van die Revier was met eene reeks heuvelen, vol kostelyken Erts bezet, want men kon, ter plaatze daar de aarde door den regen afgespoelt wiert, lange aderen fyn gout en verzilverde rotzen ontdekken. Aan het einde van die Valei stont de Tempel der GIERIGHEIT, gebout op de wyze van eene Vesting, en door duizenden driehoofdige honden, om de Bederlaars af te wyzen, omringt. Zy begonden op de nadering van dit Gezelschap als Duivels te tieren, wanneer een Oud Wyf, gaande by den verzierden Naam van *Vermogen*, haar' dienst aanboot om Hermes en zyne Togtnoten te *introduceeren*. Zy droeg onder haar' voorschoot een' gouden tak, den welken zy zoo ras niet vertoonde, of de honden vielen plat ter aarde, en de poorten vlogen open om hen te verwellekomen. Zy werden door hondert yzere deuren geleit eer ze tot in 't hart van den Tempel konden indringen. Aldaar *gearriveert* zynde, zag Hermes de Godinne der GIERIGHEIT met een' vuilen ruigen baart, en eene magere uitgeteerde *contenantie* ziten; zy was omsingelt met goude Staven en zilvere Pyramiden, doch half naakt en door koude bevende. Aan hare rechter zyde stont een booze vyant, ROOF genoemt, en aan hare linkerhant de *favoriet*, SPAARZAAMHEIT: d'eerste was *Ontfanger* en de tweede *Kassier*.

Verscheide lange tafels, bezet met *Officianten*, waren geplaatst in den ingangk van den Tempel. Aan d'eerste tafel was het Komptoir van den Heer OMKOOPING. Een persoon naderde hem, luisterde hem iets in 't oor, en stak hem heimelyk eenig gelt in de

vuist, waarvoor d'andere hem een stuk perkament, behoorelyk onderteikent en gezegelt, vereerde: de naam van dien *Agent* was *Steekpenning*. De naaste Bank was het Komptoir van AFKNEVELING. Alhier zat een *miser* Mannetje, met een kort pruikje, effen rokje en verslete schoenen, tellende en hertellende groote geltsommen, uit dewelke hy verscheide kleine beursjes, die hy aan *differente Sollicitanten* gaf, *fabriceerde*, en die hem kort daaraan weder eene menigte zakken boordevol *restitueerden*. Op dat oogenblik wert Hermes een Man gewaar die achter eene tafel schuilde, BEDROG genaamt; hy was gewapent met valsche schalen, ligt gewigt en bekrompe maten, door welke *instrumenten* hy onmetelyke schatten had verzamelt. Het zou eene eindelooze onderneming zyn alle de Amptenaren en *Religieuzen* van dien vervloekten Tempel af te malen, waaronder *Anubis differente* Gryzaarts ademloos en zwoegende op volle geltzakken zag leggen; ja sommigen van die, dewelke reets *agonizeerden*, drukten echter met gretige pooten die geliefde *matrassen*. Eenige scheurden met d'eene hant linnen en wolle, ja het vleesch en bloet der ellendigen van hunne uitgeteerde ligchamen, en wierpen met d'andere hant dien buit in den schoot van Hoeren en Koppelaarsters. Onder die laatste wert Hermes den geest van een ongelukkig Beleender te Abdera gewaar, die de Ingezetenen naakt uitschudde om eene Huiskat te kleeden; waarvoor hy zich eindelyk (na echter een Drostampt uit die algemeene plondering bemagtigt te hebben) om het verwyt van zyne *conscientie* te ontgaan, met een' pistoolschoot *canonizeerde*.

Op eenen sprong begon die goddelooze Vergadering door het verschynen van een warend Gespook, ARMOEDE genoemt, te sidderen. Doch dit Gespens was niet half zoo verschrikkelyk in d'oogen van Hermes als de Godinne der GIERIGHEIT. Ieder Woekeraar dacht dat dit Spook hem dreigde; d'een liep hier en d'ander gins; doch de meeste namen hunne toevlucht tot den *Kassier* SPAARZAAMHEIT, die hun, als een bekwaam Doktoor, het beproefde hulpmiddel van een gestreng *dieet* tegens die verschyning ordonneerde; na welke uitspraak zy hunne geltzakken opnamen en de yzere kisten toesloten. Hermes *profiteerde* van dat oogenblik, en *addresseerde* zich aan dat Gespens met de volgende woorden:

Ach! ARMOEDE; verschyn noit meer onder myne oogen; doch indien my dit verzoek wort geweigert, dwing my noit door uwe dreigementen iets, dat onrechtvaerdig of ondankbaar is, te begaan. Laat my noit myne ooren voor de zuchten der behoeftigen sluiten. Laat my noit den man, die my verplicht heeft, vergeten. Laat my noit, uit vreeze van in uwe handen te vallen, mynen Vrient, myn' Grontregel noch myne Eer verzaken. Indien immer RYKDOM met zyne Kamenieren YDELHEIT en GIERIGHEIT my komt bezoeken, kom dan, ô ARMOEDE, kom dan tot myne ontzetting; maar kom dan ook vergezelschapt met uwe twee lieve Zusters: VRYHEIT en ONSCHULT, in wier gezelschap gy altoos blygeestig zyt.

Oud Nieus.

Te Parys is de Heer *Willem Law*, de *Pollux* van *Kastor* JAN, uit de Hel van de Bastille naar den Hemel van Verzailles opgevaren, maar door de zwaarte van zyne misdaden *de novo* in het Vagevuur van de *Conciergie geprecipiteert*; en *Madame Law*, de *geabandonneerde Ariadne* van den vagabonderenden *Thezeus*, *Jan de Financier*, wort dagelyks op haar *levê* van eene *Hecatombe impertinente Krediteuren* opgewacht. Hermes beklaagt uw lot, rampzalige Wederhelft van dien beroemden *Trapaza*, die met eene onvermoeide long den laatsten druppel gouts uit de uijers van de wispeltuurige *Gallia* gezogen heeft; van den doorslepensten Bedrieger die ooit uit het armoedig ei van eene Schotsche Klokgans is gekipt; van een' *Ingenieur*, die door eenige greintjes *imaginair* AURUM FULMINANS de grontvesten van Vrankryks *credit*, Koophandel, en Themis achtbaarheit, tot in de wolken heeft doen springen; en, door den Vorst van zyne schult te ontheffen, den Boel der Onderdanen heeft *inzolvent* gemaakt; die het Lint van *St. Esprits* Ridderorder met een' tweeden Leibant heeft *geaccompagneert*, en de Goden als kleine kinderen om den tuin geleit. Volmaaktheit klimt, zoo in 't schelms als in 't eerlyke, by trappen op: dit *probeert* Hermes in den Schotschen *Mirakelsant*, die, niet gewoon dan met Koningen van *geprepareerde* speelkaarten te *familiarizeren*, by geval een Vorst van Missisippy, die troef gewent was, in zyne handen kreeg. Met dien *Souverain* op halve winst *geaccordeert*, *inventeerde* hy een nieu

Spel, waar zich groot en klein inwikkelde. Deze moesten in 't eerst eenige trekken halen. Doch op 't laatst keerde de Fortuin hare kornetmuts, en *Jan* won kap en keuvel. De Verliezers beginnende te *doleren*, pakte hy zyne biezen, speelde haas op, en scheidde, gelyk eene uitgeblaze lamp, met een' vuilen stank, waardoor de in slaap gesusde *Aktionisten* ontwaakten, die (gelyk het ziende gemaakt Vroutje in de fabel) te laat gewaar werden dat het gulde *Palladium* van hunne Voorouders door dien schalken *Ulisses* gerooft was, waarop zy: Angst en Naberou hunne overgebleve papiere Juweelen veilden, doch bevonden dat die Toverschatten in boondoppen en noteschelpen *getransformeert* waren.

Uit Engelant wort geschreven dat de Heer *Ailslabie* door een overval van de Jicht op het uiterste heeft gelegen. De Graaf van *Coup....* was zoo jammerlyk door het *Flerecyn* bezeten, dat hy tegenwoordig wel verdiende aangeroepen te worden als *Patroon* van de *Podagreuzen*. Hermes heeft hem meer dan eens bezocht, wanneer hy op de pynbank van eene rolkoets gerekt en gestrekt lag, doch noit de minste *confessie* van pyn uit die *gerezolveerde* tong konnen trekken. Hy was een wakker Krygsman geweest, en *diverteerde* zyne gedachten met duizende zoo *militaire* als *galante* voorvallen. *Wanneer ik* (zeide hy) *in de Bloeimaant van myne smert aan de ontydige separatie van verscheide eerlyke Officieren gedenk, die als weelige lauwrieren door de seissen van de Doot zyn gesnoeit, en meer eerbiet dan medelyden verdienen; verwensch ik dat koekkoeks sterflot van een zacht verenbed. En wanneer ik my de verwoesting, die de noordenwint van Atrops onder die parterres schoone bloemen der flokkerende Hofdames heeft aangerecht, erinner, worden de doove kolen van myne uitgebluste galanteryen zoo krachtig aangeblazen, dat ik veeltyts twyffel, of pyn in iets, dat reël of imaginair is, consisteert*.

Jonker *Fredrik* was van een tegenstrydig *sentiment*; want wanneer zyn Doktor hem in 't hartje van die kwaal alle gezoute en gekruide spyzen *interdiceerde*, riep hy: *Mortbleu, myn Heer, ik lach eens met je verbot, en ik zal, in spyt van u en uwe Confraters Geneesheeren, in plaats van die garstepapjes, ham, gezoute vleesch en saucyzen smullen: want in het pynelykste van myn acces is het eerste woort*: O die verbruide worst! de D.... haal die gepeperde krapjes: Ai! ai! die *sellermentsche*

Wynspons! dat gerookte Paterstuk! *Zonder diergelyke pynstillende zegeningen zou ik u, Heer Doktor, uwe Collegâs, myne Domestiken, en waarschynelyk my zelven in den derden of vierden graat verwenschen*.

Rome bericht ons, dat een Jezuiet, *gedegnizeert* onder het zwarte pak van een Abt, de Kardinalen in het Konklave beluisterde, doch, ontdekt zynde, met schimp wechgejaagt, en door de *Laqueijen* niet weinig uitgejout wert. Daar is geen verdienstiger Apostel om het onkruit van den hinkenden *Loiola* voort te planten dan een vermomt Jezuiet, en geen bekwamer Hoffpion (* *ad majorem dei gloriam*) dan een Outerfiel van *St. Xavier*. Altoos verkiest hy, *Missionaris* zynde, Koningkryken die overvloeijen van het goddeloos gout, slymerige paerlen en verfoeijelyke diamanten; want de ruige dierevellen van de toverachtige Lappen en besneeude Finnen zyn hem een walg. Hy sluipt door het riool van eene gesuikerde toegevenheit in de Biecht in de gulde Paleizen der sterffelyke Goden: begrimt, als de driehoofdige Deurwachter Cerberus, de *impetrerende Candidaten*, en *dissolveert* in den Wyngeest van eene *infernale* schynheiligheit de aalmoessen der behoeftigen en openstaande ampten. Hy is St. Pieters loontrekkent Vergulder, die de *ceremoniëele* afschilveringen van het *papale* Auter met *religieuze* stopverf en klatergout *repareert*: hy is de Baker die de *gerafineerde* dubbelzinnigheden en tastelyke logens met eene † innerlyke achterhouding bezwachtelt; en is de Vroetvrou die de ryke *Devotarissen* en weelderige Klopjes van hunne gulde en zilvere Speelkinderen verlost. Een Jezuiet is de Magneet die de Roomsche kist des bedrogs door den tabbert en de wapenen ophoudt; hy is de *Chirurgyn*, door wiens lancet de voornaamste Hugenoten in de *Reformatie* eeu der gelaersde en gespoorde Apostelen zyn ader gelaten; en hy is de Dwingelant die op dit oogenblik den yver van Hermes onderschept: want d'Oude zou niet graag door eene al te vrye ontdekking zyn' taaien gorgel aan Loiolâas moortstilet, of zyne ingewanden aan de *operatie* van zantzakken bloot geven.

SR. HERMES.

Wy zyn drie jonge Juffers die ieder drie *Bouteilles Champagne*-Wyn in min dan drie uuren hebben uitgepooit, en ieder drie lange Pypen,

* Dit is de Zinspreuk der Jezuieten.

† *Reservatio mentalis*.

met Tabak, Savie en Rosmaryn opgevult, hebben uitgerookt, en echter noch zoo nuchteren zyn als een jonge Kapellaan die niets dan Wywater genuttigt heeft. Ei lieve, Oude Waarzegger, onderricht ons doch eens of 'er eene heimelyke eigenschap onder het syffergetal 3 *latiteert:* want by myne onbevlekte zuiverheit, Hermes, ik ben somtyts in min dan een quartier *tete à tete* met myn Minnaar zoo dronken als een snepje.

Uw E: Dienaresse
VIRGINIA OMZICHTIG.

De heimelyke kracht van het drietal is geen duister Raatzel voor sommige Juffers, doch Hermes wyst de onkundigen naar het overspelig Orakel van *Emperos* Burgt, dat dagelyks in d'oneve schalen van een drietal gewogen wort, en volmaakter in dat waaggewigt van een drietal is *geverseert* dan zyn Echtgenoot in de *Justitie*-balans der Gerechtigheit.

Voorleden maandag wert Pater .... als een gevange van de *H. Inquisitie*, door verscheide misnoegden van zyne Parochie op het Kasteel van Leeuwenburg in de Vierschaar van Hermes (*nota bene*, dat die bitter Roomsch is) gebragt, en beschuldigt, dat hy op den Feestdag van de H. Kruisvinding de Gemeente deerlyk had beschimpt; *Want* (zeiden zyne Beschuldigers) *hy bleef, op den stoel geklommen zynde, om ons, volgens belofte een Sermoen vol pit en marg over te leveren, een' geruimen poos sprakeloos staan kyken, en daalde schielyk, zonder boe of ba te zeggen, naar beneden*.

Heerom *allegeerde* in zyne *defenzie*, dat hy ten onrechte beschuldigt en deerlyk mishandelt wert. *Het is wel waar* (riep de Herder) *dat ik op den Kansel klom om te Sermoniseeren, doch in myn' zak tastende, miste ik myne geschreve Oratie. En alzoo ik niet gewoon ben, als een Schooljongen, eene van buitengeleerde les op te zeggen, ben ik wederom neêrgedaalt, en hebbe na den middag door eene heerelyke lectuur die omissie* (nemine contradicente) *gerepareert*.

Hermes *condemneerde* aanstonts de Aanklagers in de kosten van het *proces*, benevens eene *honorabele amende*: want dewyl de Pastoor eene zaak had uitgewerkt die geen mensch binnen de wanden van de

kerkschuur en meer dan 16 jaren gehoort noch gezien had, namelyk een *Sermoen* na den middag, bleef zyne Eerwaerde volkomen door den Ouden *geabzolveert*.

Tegens de Duëllisten.

Een doodelyk Tweegevecht tusschen een gespan van twee dronke boere reekels, waarvan d'een mors doot is en d'ander op het gypen legt, perst Hermes, om by *form* van tydtverdryf te vragen, of een Tweegevecht niet is aan te merken, even of men met een paar dobbelsteenen bestont te werpen wie eerst den moort zal steken? want somtyts vallen'er twee azen voor hen beiden. *Anubis*, die nu en dan een weinigje streng is tegens de Lyders die in 't *Hospital* van *Becco cornuto* krank leggen, zal thans een staaltje tot hunne eer ophalen, en daarmê tot aanstaanden Donderdag van zynen Lezer afscheit nemen.

Een eerlyk Man, wiens Vrou niet boven verwachting eerlyk was, kreeg eenige vonken van de toorts van Overspel in den neus, en was zoo gelukkig, dat hy den Doffer met de Duif op het nest (*in puris naturalibus*) betrapte. De *Galant*, die 't *cachet* van het huwelyks-Magazyn *gevioleert* had, vraagde, of hem tydt gegunt was om op te staan en zyn' degen te nemen: *O ja, met veel vermaak* (*repliceerde* de gehoonde Eigenaar) *niet alleen uw' degen, maar zelfs kont ge uwen rok en laerzen aantrekken*. De *Pikeur* in min dan anderhalve *Ave Maria* gekleet zynde, zei tegens zyn Zwager: *Welaan, myn Heer; nu ben ik tot uw' dienst, en ik zal u naar uw welgevallen met pistool of degen voldoening geven. Halte* (zei d'ander) *wy zyn niet egaal om te vechten: laat my ook eerst myn hart eens met uw Wyf ophalen, dan zal ik, of myn krakkeelyzer met u meten of viktorie schieten. Neen, Broeder,* (vervolgde hy) *het is myn Wyf, dat dikke Beest, dat den helm van myn adelyk wapen met twee ongemeene hartshoornen gepalleert heeft, en die Dame zal ik, en niet u, naar verdienste castigeren*.

Hermes wil wel gelooven dat die Koekkoek geen bloodaart was, doch hy gelooft desgelyks, dat diergelyk eene *discretie* meer een' Rechtsgeleerden, die met long en tong Themis bank verdedigt, passen zoude dan een Man die gewoon is met pistool en degen de slagtbank van Bellona te dienen.

No. 44
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 22 *Mai* 1721.

Omnibus invideas Zoile nemo tibi.
MARTIAL.

HEt beroep der Reden *consisteert* voornamelyk in dit gewigtig point om de *praedominerende* Hartstogten te flikflooien en verzachten, en die, *geassisteert* door de Wysbegeerte, aan te zetten tot eene *vigoureuze* vervolging van de geliefde Zwakheden en Ondeugden. Om dit goet voornemen te doen gelukken is het overnootzakelyk een oog in 't zeil te houden omtrent de uitbottende genegentheden der Jeugt, en in 't *particulier* zorge te dragen dat die tedere scheuten niet beschadigt worden door de vergiftige ongedierten HAAT en NYT, dewelke, geteelt uit het bedorven ingewant van een' vervloekten *Coloquint*-appel, al het zoet van de onderlinge heusheit en menschelykheit verbitteren. De NYT is een Bedelaars Hartstogt, en *logeert* gelyk die Lantloopers gemeenelyk in de strooie hutten der laaggezielde Schepzelen; doch wanneer hy onder 't vergulde dak van een bedriegelyk Hoveling, of in den doier van dat ei een Vorst nestelt, wort hy met de schoonschynende syroop van *Ambitie* oversuikert. Het is eene zekere verdraaijing in onze gemoetsgesteltenis die ons belet het zoet, dat onder Schoonheit of Volmaaktheit bedolven legt, te smaken; en 't is het nootschikkelyk stokje van *Meleager* dat in het vuur van noit

vergenoegtheit barnende, zyn' Heer en Meester verteert. Het is .... Doch de gebrilde Sukkelaar is thans ongenegen duimschroeven op zyne uitvinding te *appliceren*, om door eene pynelyke beschryving alle de bynamen van dien hatelyken Hartstogt op te tellen: maar wil veel liever beproeven of 't niet doenelyk is, door 't *lancet* van zyne veder het Spaansgroene hart van dat rampzalig Schepzel in dit nevensgaande konsttafereel bloet en krachten te gelyk af te tappen.

Hermes beschoude voorleden Donderdag eene Schildery, waarin de NYT zeer levendig was afgebeelt; en zulks in de handen van een' Konstkooper, die zelf als *origineel* voor die *copy* had gezeten, en, daar tegens vergeleken, twee *paralellen* kon uitmaken. De Schilder had een out, grys, kwaataardig Keerel gepenceelt, leggende in eene yskoude spelonk uytgestrekt op een' verrotten mesthoop van halfvergane Schilderyen, dewelke hy door eene bedriegelyke *reparatie* in uitwendig gezonde Konststukken herschiep, en door pleisters en zalven uit de *recipês* van Terbintyn, Vernis, Stopverf, en een' Chaos van koleuren, zoo gelukkig (doch schelmachtig) weer op de been hielp, dat die pokkige Verf-*kourtizanen* nu en dan benevens de eerelyke Konstbevalligheden in de Kabinetten der Liefhebbers werden opgehangen. Aan zyne rechterhant stont Onwetenheyt, d'Erfvyant der Tuinders, zoo blind als een mol; en aan zyne linkerhant zat Hovaerdy, die zich met stukken van oude Schilderyen en *antimodische* vergulde Lysten optralyde. Recht tegens hem over zag men Valschen Waan, sneller gehielt dan Achilles, meer geblinthokt dan Kupido, en halstarriger dan d'Ezel van Sileen. Verscheide mismaakte Schepzels, Kinderen van den NYT, zwarmden op den voorgront van 't Panneel als versgekipte Slangen door malkanderen; onder anderen zag Hermes de Onbeschaamtheyt, een moedernaakt Meisje; Ydelheit, *gepalleert* als eene Pinxterbloem; Rontuit, zoo *positief* als een Latynsche Schoolbeul; Zwetsery geleek natuurlyk het Wyf van een' Hoogduitschen Kwakzalver, en Ongemaniertheit zweemde sterk naar eene Westfaalsche Lantdrostin. De NYT zelf, dat infame Monsterdier, was door het konstpenseel afgemaalt met gryze hairen, ingevalle kaken, kleine leepe oogen, een' Poolschen neus en een' scheeven bek: hy had klaauwen als eene Tygerkat, drooge schenkels als fluiten van Hakka; en zyne steile ooren *denoteerden* stilzwygende 't beeldsprakelyk teiken

van een' volwassen Arkadischen Nachtegaal. Zyne tafel was gedekt met eene zeegroene sprei, gedoopt in den verfketel van zyne giftige galblaas, en gestoffeert met het uitbraakzel der overtredingen van zyn' evennaasten, dewelke hy naukeuriger *examineerde* dan een waanwys *Astrologant* het geboortepunt van eene minzieke *Dame*, terwyl ondertusschen zyn dagelyks broot wert gebakken in den heloven van de rampen en ongelukken zyner tydgenoten. De Hovelingen, die dagelyks by dat rampzalig Schrikdier hun hof maakten, bestonden in verdorde Jakobyten, jaloursche *Torys*, Koffihuis-Staatkundigen, Dommekrachten, Pasteibakkers van de Uittrekzels der Geleerden, *gegageerde* Poëten van *Charletans* en Lietjeszangers, die de dagelyksche zwakheden der stervelingen langs de spraakbuizen van hunne uitgehongerde orgelpypen op markten en kermissen uitgalmen, en diergelyke Gedrochten, wier uitwendige huiden zoo doorschynent waren *gereprezenteert*, dat Hermes millioenen Schelmeryen en een' Labyrinth van goddelooze pogingen in de Dekoktieketels van hunne gezwavelde harten kon ontdekken, ontdekkingen, zoodanig afschuwelyk, dat *Anubis* niet *geresolveert* is de onbevlekte zuiverheit van zyn papiere tafereel daarmede te bezwalken; veel liever wil hy over de nydige onweervlagen, dewelke hy tot noch toe als eene diamante rots verduurt heeft, *doleeren*.

d'Oude heeft gisteren tot diep in den nacht verscheide moort- en bloetdreigende brantbrieven, aan hem, in *qualiteit* als Tuchtmeester der Naneven van Klaudius Civilis, *geadresseert*, nagezien; brieven, die min *profitabel* zyn voor de eetzaal van Leeuwenburg dan het Postkomptoir van de Godinne *Rotha*. Sommige verwyten Majâs Zoon dat hy al te duister; en de *imaginaire* Beledigden dat hy al te klaar is; sommige schreeuwen dat hy voor een' Grillenkramer te zwaarmoedig, en andere, dat hy voor een ouden Zondaar te luchthartig is: d'een verzoekt hem nu en dan eens te droomen, en d'ander *ordonneert* hem altoos wakker te blyven; dees schreeuwt, dat een *Visioen* nimmer geleert is, en gene roept, dat hy meer den maneschyn van een Nachtgespook *estimeert*, dan het zonnelicht van een Dagregister; eenige *solliciteren* om de noitvergangkelyke Cederboomen der Outheit, doch de meeste verzoeken de zomerzotjes en koekoeksbloemtjes van dagelyksche voorvallen. *Damon* pryst de berispingen der dooden, en *Py-*

thias eischt die van de levende, en springt met den stok van ongedult over *Homeer* en *Ovidius*, om naar *Korinna* of *Cephize* te zoeken. Wat nu hier in gedaan, Heeren Lezers, *Torys* en Whigs, gunstige en wangunstige? Trekt uit het slangevel van *critique*, en trekt aan de gespikkelde Hagedisschehuit van eene heilzame waarschouwing: zou het niet een goed *expedient* zyn de Hermessen aldus te *addresseren*? Deze is voor 't Hof, gene voor 't Salet, een derde voor den Koopman, en een vierde voor 't Koffihuis, de vyfde voor de hoogstraat, de naaste voor de Kikkersteeg, Zeedyk, Duivelshoek, en diergelyke stichtelyke Kweekschoolen? *Ja maar* (zullen de Heeren zeggen) *dan zou wederom het vermaak of de walg, schade of baat, niet algemeen zyn. Morbleu!* dat is welgevonden: doch *Anubis* neemt de vryheit van zynen Lezeren te verzekeren dat zy echter in eene zaak *accorderen*, bestaande in deze, dat alle de verzoeklinien der Hermetische Liefhebbers zich in een en 't zelve middelpunt verzamelen; dat is, in een' onlesbaren Tantaalsdorst naar schandaal. Het is ongelooffelyk hoe vele zedige Lezers hunne gebuuren en bekenden aan Hermes kerfstok *recommanderen*; en ongelooffelyk is het hoe bitter de gryze Kabouter wort gedreigt, om dat hy *Flon Flon Flon laridaines* van verscheide kittelige historytjes niet uit de borst durft zingen.

Het is niet raatzaam alhier op te halen de loftuitingen van beteugelingen, doorstrykingen, *kanailleries*, dreigementen, en z.v. die hy moet ondergaan. Sommige *Epistels* beginnen met: *Oude Suffer, Deugeniet, ... ben je niet een kwaadaardige Hontsv....? In 't dulhuis, gryze Zot .... gy verdient de Trepaan van een' hantspeek, Sinjeur Hermes, ...* en de goetaardige Argus waarschout den Ouden Haas; *dat hy dat Lietje, zonder van toon te verminderen, niet zal uithouwen*. Zoo het geoorloft is noch een enkelt woort te stamelen, dan zegt Hermes, dat hy *cavalierement* zyne onwaerdige benyders en krachtelooze vyanden belacht, wier onkundigheit hen belet te zien, dat hy (voor een groot gedeelte) het *succes* van zyn papier aan hunn' HAAT en NYT verplicht is, en hy gedenkt tamelyk *a propos* aan de twee onderstaande regeltjes van den Fransche *Juvenaal*, *Monsieur Boileau:*

Je dois plus a leur baine, il Faut que je l'avoue
Qu'a ce petit talent, dont la France me loue.

Zulke botermelksberispingen zyn de persplaten die de malsche scheuten van heer Eigenlof en Hovaerdy onderdrukken; en door die *gereitereerde dosis* van hunne *kanalieuze Ordonnantien* draagt hy zorge om niet in den pluggenstyl van zyne onnozele Tegenvoeters te vervallen.

SR. HERMES.

Schoon ik met meer koleuren loop dan een doosje Surinaamsche Vlindertjes, een Brusselsch Tapyt, of het Uithangbort van een Marmerschilder, echter ben ik tot noch toe maar een Lyfknecht, doch een Lyfknecht die onlangs het geluk had van zyns Meesters *Reputatie*, die hy onder een party Jakhalzen (zyn *fatzoen* en geboorte onwaerdig) verloor, op te rapen. Aanstonts verborg ik dezelve in zyne *Bibliotheek*, met een voornemen om, wanneer ik langs den ladder van een gedienstig Dienstmeisje het toppunt van een amptje beklommen had, daar van te *profiteeren*. Maar t'zedert ik uw *visioen* van de Gierigheit heb doorbladert, en bespeurt dat die Hartstogt noch lager is dan myne Dienstbaarheit, heb ik aan myn' Heer zyne *geabandonneerde Reputatie* wederom *gepresenteert*; doch hy *refuseerde* die aanbieding, zeggende: *Jan, ik ben thans zoo gewoon zonder Reputatie te leven, dat ik niet meer weet hoe dat ding getrakteert wort*.

P.S. Verwonder u niet, Hermes, wegens myn' *galanten* styl, want wy Laqueien vangen doorgaans zoo wel de onduitsche *expressien* van onze Heeren als hunne *Reputatie.*

Uw E: zeer onderdanige Dienaar
D. PACOLET.

Een ongemeen voorval.

SR. ANUBIS.

Eene deftige *Dame*, die het gedrag van haar' Man *suspecteerde*, *deguiseerde* een Engelenaangezicht met het zwarte masker van den Duivel, en trof de gelegentheit aan om met haar' Echtgenoot in den A... Schouburg in eene aangename *converzatie* te treden. De

Heer *Locusta* vatte aanstonts vonk, en, overwonnen door de vereenigde hulptroupen van zyne Liefste, Verstant en Vrolykheit, verzocht hy de eer te mogen hebben van met haar in zyne koets een avontluchtje te rapen. Aanstonts wert hem zulks vergunt; en hy genoot het zoetste en tederste *faveur* dat een Nachtavanturier kon wenschen. Hierop dompelde myn Heer 't verwyt van zyne *conscientie* in eene zee van schuimende bokalen; en Mevrou, in hare wooning *gereverteert* zynde, viel in eene zware *melancolie*, de wisse voorbode van de zomerdruppelen der tranen. Nu is myn verzoek, Sr: *Anubis*, eene opheldering van de volgende vraagpunten:

1. Of eene Dame minyverig wezen mag van een' Sprinkhaan, die nauwelyks 15 steen Waaggewigt kan ophalen?
2. Of eene zedige Vrou de *Comedie*, het Pakhuis der dootzonden, mag bezoeken?
3. Of zy zich mag vermommen, dewyl zulks aanleiding tot zondigen geeft?
4. Of zy in eene Karos mag treden, door wiens hossebossen hare kuisheit uit het lit kon geraken?
5. Of eene eerelyke Vrou zich mag laten behandelen als eene Kamenier van den maneschyn?

De oplossing van deze *interrogatoria* zal een onverwacht voordeel aan het menschdom geven, en tot eene eeuwigdurende vertroosting verstrekken aan den dolenden Ridder die zoo helthaftig deze stekelige avontuur heeft ten einde gebragt.

Uw E: gehoorzame Dienaar
ANTIDOMINAS.

Hermes oordeelt dat die meeste *reflectien* weerom stuiten op den Man, als zynde de geen die oorzaak tot een wettig vermoeden gegeven heeft, en Mevrou aangezet tot die *delicate* nieusgierigheit. Rakende het gewigt van den Overtreder, zulks doet niets tot de zaak, dewyl een Liefhebber van 15 steen zoo *amoureus* kan zyn als een van 50 ton. Hermes zal de *resterende* punten niet beantwoorden: alleen-

lyk *recommandeert* hy myn Heer, zyn uiterste vermogen in te spannen om door tedere *caresses* aan Mevrouw de doodelyke bres, die hy in de Huwelyks-*Fortificatie* geschoten heeft, te *repareren*.

Bremen den 7 Mai 1721.
SR. HERMES
Ik ben een Litmaat van de H. *Justitie*, dewelke 't gemeen Rakkers of Diefleijers noemt; en, ingevolge van onze loffelyke gewoonte van Zeden-*Reformatie*, op het spoor der Ondeugt jagende, ving ik een jongk Heer, zoo zichtbaar met eene *Marquize* van de Onkuisheit *geëngageert*, dat ik de minste *particulariteiten* niet durf aanraken. Aanstonts verzekerde ik den *Kampioen*, en *escorteerde* hem naar den *Officier*, op hoop van, &c. die, in plaats van myn' yver te pryzen, bloetroot van gramschap vroeg: *Wel, Schurk, waarom hebje met uwe ongewyde klauwen dien jongen Heer aangeraakt! Myn heer, den Officier* (zei ik) *om dat hy met eene Straathoe.... Schobjak, Vagebont* (viel de *Justicier* in de voorreden van myne *defensie*) *het is een Neef van myn Heer ...* en daar mê was Jonker *geabsolveert*. Is het daarom dien Jongen *gepermetteert*, Hermes, ongestraft by nacht en ontyden met eene Nicht van Terebentyn en Kreeftenoogen op de Beurs te *Negotieren*, om dat hy een Neef van den Heer .... is?

Uw E: mishandelde Dienaar,
KLAAS GRYPHOMINES.

Hermes heeft d'eer om den *Epistel* van den Heer Klaas met een diep stilzwygen te beantwoorden.

Waarschouwing.

Anubis, die in *passant* ontdekt heeft, dat een *Literator* van deze eeu, om de beteekenis van een Latynsch woort in goet Neerduitsch over te zetten, meer olie verspilt dan een *geprivilegeerde* Kerkuil uit de lampen vrybuit; dat de Rechtsgeleerden alles *tenteeren* om een *lucratief* geschil te rekken; dat de *Antiquarii* de reeks van Geschichten uit de stukken en brokken van Heidensche Schuimlepels en

halfverteerde Doofpotten trachten te bewyzen; dat de Geneesheeren, eer zy het *Recipê* van een Dootvonnis konnen byeenscharrelen, geeler van huid worden dan een Turksche Afrikaanbloem; en de Dichters, eer zy een *opus exegi* uitpompen, zwarter uitgehongert zyn dan de Matroozen van het Jacht ter Schelling; ZOO IS'T: dat hy langs den puthaak van eene grondelooze *Studie* en onvermoeit nachtbraken ondervonden heeft, dat Leidsch Bier eene doordringende eigenschap bezit om het Tytelblad van eene vertaalde *Oratie* (zonder eene halve maan van omschryving te maken) te verklaren; dat de wyn, geperst door de haakachtige vingeren der Normans, het talent heeft om de levensspan van een *profitabel* Rechtsgeding te rekken; dat de *Ordonnantien* van een hervormt Apotheker en een raaskallent Geneesheer een *infallibele* doot of doodelyke †Uitdrooging veroorzaken; dat een duffe Parkementgeest met de * staalverving van geharnaste Kampioenen vermengt, een' tamelyken *Antiquarius* uitlevert; en dat eene gekookte Ceres of een Muider Moutsapje een' Historieschryver, zoo verdienstig als Argus, en eenige pintsdruppelen Schiedamsche Hippokrene een Poëet, zoo verheven als *Jan van Gyzen*, konnen opmaken.

Een iegelyk zy gewaarschout zich te wachten voor de groeizame wynrekening van een' grooten opgeschoten Jongen. Hy is een voornaam Liefhebber van fraaie hanen, doch die zelf eene leelyke hen treet; want men heeft ondervonden dat hy het verlies van zyne gespoorde Kampioenen door het *dupliceren* van ankers-briefjes konstig weet te herstellen.

Alle Liefhebbers worden verzocht toekomenden Woensdag op de *Auctie* van den Hr... te *assisteren*, indien ze niet willen dat hy, gelyk Saturnus zyne kinderen opvreet, die waerdige herssenpoppen verslint; hebbende hy dezen winter reets, om eenige *Kanars* te *fricasseren*, de werken van ORIGINES verkracht, en AMBROSIUS in het ingewant van een Kapuin versmolten, terwyl het *Corpus Bezantinum* insgelyks gevaar loopt van door Kreefteklauwen verscheurt of door een' Wynvloet overstroomt te worden.

† *Atrophia*.
* *Tinctura Chalybis*.

No. 45
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 29 *Mai* 1721.

Verbera, compedes molae, haec sunt pretia Ignaviae.
PLAUT.

NA ieder der wanstallige Hartstogten, bekent onder den titel van Hooftzonden, of 6 van de zeven een voor een op het papiere tooneel te hebben gezien, komt eindelyk de LUIHEIT, LEDIGHEIT, VADZIGHEIT (Hermes weet nauwelyks onder wat naam hy hare hoedanigheit bestempelen zal) met trage schreden aanslepen, om zich insgelyks, zoo wel als alle d'andere, naar heur waerde door den ouden Helt te laten afschetsen; waarna hy zynen Lezer of Lezeres weer op andere letterstoffe zal trachten te onthalen.

De Heer *Woodward*, Med: Doktor, en een waerdig Litmaat van de Koningklyke *Societeit*, plaatst de LUIHEIT onder de ligchamelyke gebreken, en, *Secundum Hermathenam*, niet te onrecht. Want wanneer een ligchaam te veel vuurs heeft (Hermes kent 'er een, uit de rib gevormt, dat daar van overvloeit) veroorzaakt het *Cholera*, of Gramschap; en indien 'er te veel grove en taaie *materie* is, wort TRAAGHEIT, de Lantziekte der Ezels, geboren: derhalven dient dien loggen Hartstogt zoo wel door de *Recipês* der Geneesheeren als door de taaie roeden van het H. Recht *gecureert* te worden. Ieder *Natie* bezit eenen overvloet van kracht en geest om allerhande

bewegingen, konsten en wetenschappen magtig te worden, doch men dient alsdan de jonge spruiten en fruiten inwendig en uitwendig uit de kweekstoof van de wieg daar toe te *formeren*, of ten minste van lucht en water te veranderen. By voorbeelt, een *flegmatieke* Nederlander, ronde Duitscher en openhartige Geldersman, worden die niet in Italie in doortrapte, troulooze en hoerachtige Burgers van *Numa Pompilius* herschept? Een Westfalinger, die zoo groen als een Prai, zoo gemaniert als een Boekanier, en zoo beslagen als het Paert van eene Narreslee, uit de Egyptische Dienstbaarheit van zyne spykerharde Jonkers in Hollant komt overloopen, wort die niet door het Tovervocht van een' wytuitgestrekten Brouketel tot een welvarent Burger herkookt? wort die niet somtyts door water en gras gezuivert, en in een bleekers Baas herbleekt? of langs den helm van een' Distilleerketel in een' rootgeneusden Brander herschept? ô die lucht- en aardeverwisseling baart onbegrypelyke veranderingen. Hermes heeft beleeft, dat een jong Engelsch Heer, de Zoon van een diepzinnig Vrederechter, die in zyn eerste legerstê over niets dan een gebroute *Strong Ale*, de toetakeling van een Podding met Rozynen, en een Lendestuk Rundergebraat kon *filosoferen*, of ten uitterste met zyns Vaders brakken en lange honden een praatje wist te houden; dat die (zeg ik) onder Willem den Derden in een strytbaar Oorlogshelt is hersmeet, en, gewapent met de spade van een eerlyk zydgeweer, de Fransche Vossen en Piemontoische Konynen uit hunne onderaartsche pypen en loopgraven kon uitgraven: maar laat ons de LUIHEIT niet al te schielyk verlaten.

De meeste *Mathematische Instrumenten* van Meester *Benediktus* van Haarlem zyn hunne uitvinding en gebruik verschuldigt aan de LUIHEIT. Want het valt gemakkelyk te bewyzen (in spyt van 't verlepte spreekwoort: *Sapientis facilis est Victus: Een verstandig man is ligt vergenoegt*) dat die beruchte Karavaanjonkers, die gelaerst en gespoort de kuisheit der gemeene wegen verkrachten; die geplukte Truggelaars, die der boeren hoenders van de pip genezen; die Pluggen en Ligtmissen, die, gelyk de Kanibalen, op vrouwelyk menschenvleesch teeren; die *Aktionisten*, die, gelyk de Turken, hunne gewigtigste *affaires* in een Koffihuis, of, als de oude Batavieren (volgens Tacitus) hunne papiere Oorlogsgeschillen in een Wynhuis beslissen;

benevens een groot getal *Anonymi*, waar Hermes vreeshalven overheen stapt, uit die vruchtbare bron van LUIHEIT zyn opgeborrelt. Want dat gene dat de Ledigheit heeft uitgeput moet door d'eene of andere krygslist herstelt worden.

Quod Ignavia ex haustum est, per scelera supplendum.

Maar *Anubis* oordeelt dit voorwerp te doodelyk loom te zyn om 'er veel van over hoop te halen, uit vrees van door die verdoovende *Opiaten* den geduldigen en ongeduldigen Lezer in slaap te sussen. Neen, Heeren, hy is al te *genereus* om zich iets dat rustverwekkende is aan te matigen, te meer doordien zyn *Collega* Argus die *operatie* in de uiterste volmaaktheit bezit: veel liever wil hy met het *Origineel Conterfeitsel* van een Luiaart, benevens een historietje van die zelve natuur, de geopende deure van de laatste Dootzonde op de klink zetten.

De Heer ..., een Engelsch *Starost*, was zoo overgegeven lui en vadzig, dat hy (by menschen geheugen) noit iets opmerkenswaerdig heeft uitgevoert dan driewerven zyne handen te wasschen, en zynen Huispapegaai tweemalen toe te knikken. Zyn ligchaam was zwaarder dan de loode wapens van Diomeed, en de kroon van zyn hooft was, gelyk het ronde topgewelf van eene Kerk, met die eige erts gedekt. Zyne Bedgodinne was blanker dan *Kampaspe*, blozender dan *Stratonice*, en lieftalliger dan *Hebe*; en echter kon die Bevallige dien ademhalende klomp niet bewegen: ja zoude, zonder de *assistentie* van den Huiskappellaan, die dagelyks zyne getyden verkortte om *Lady* 't gedult te prediken, d'huwelyksakker niets dan dorre distelen en verflenst onkruit hebben uitgelevert. Zyne antwoorden bestonden uit *monosyllaben*, of verminkte woorden van eene lettergreep, die men langs de luchtpompen van herhaalde *interrogatorien* dwars door eene dobbele rei diepgeheide tanden moest zien te onderscheppen. Dat *Rachel* een' nacht byslapens tegens hare Zuster *Lea* om een *Dudaim* verwisselde beviel hem wonderlyk wel; vereerende hy ook uit dien hoofde een wekelyks vrywillig *pensioen* aan zyn' Kamerdienaar, die door eenige vaakverwekkende *airtjes* de snaren van zyn namiddagsuiltje eenigermate wist te rekken. Hy had eene *Machine geinventeert*, waar mede hy (gelyk men met een' houten notenkraker de schelpen verbryzelt)

desgelyks alle spyzen, zonder de molensteenen van zyne baktanden te bewegen, kon *fricasseeren*. Zyne slaap- en eetzaal bevatten meer Konsttuigen om hem alles aan te reiken dan de Italiaansche *Opera* van een vermaart P... graaf; en meer meubelen waren 'er voor zyne Luiheit *geinventeert* dan oit de *gerenommeerde Rembrant van Ryn* heeft verzamelt, om zich zelven in het nabootzen der dragten van alle *natien* behulpzaam te zyn: ook wert hy vaerdiger op zyn bevel door een van die Konstwerktuigen in een' onderaartschen Wynberg *getransporteert* dan een overgegeven Vloeker door den Verleider van het menschdom langs d'opening van eene Engelsche ruit in de lucht wort wechgevoert. Doch d'arm van *Anubis* begint door de beschryving van dien Luiaart thans zelve zoo traag en gevoelloos te worden, als of de Visch Torpedo hem met zyne vislym had aangeroert; ja hy wort zoo loom of hy een half blad van Argus, zonder gestadig een *bouteille Eau d'Hongrie* onder de neus te houden, had doorbladert; en zoo slaperig als of hy twee minuten in den Amsterdamschen *Diogenes* had geloert zonder driemalen door een' hartvang van zynen stoel te tuimelen.

Iets Waarschynelyks.

St. Francis en *St. Dominiek*, twee groote Santen, waarvan de minste drie voet hooger was dan de lange Sladoot van Sparwou of d'uitrekte Zalmvisscher van Lekkerkerk, by geval met de hielen vol kurk en het hooft vol kwikzilver van eene boerenfeest komende, verdwaalden (het schynt dat dwalen onder *moderne* Heiligen eene natuurlyke *bagatelle* is) van den rechten weg. *Hoe zal dat nu lukken*? (zeide *St. Francis*) *ik moet nootzakelyk t'avont, om geen schandaal te geven, in den Refter spyzen. En ik* (antwoordde *Dominicus*) *ben conscientiehalven verplicht dagelyks eene hartsterkende vermaning te appliceren op eene welvurende Dame, Patronesse van onze Order*. Daarop zag *Frans* ('t is al veel dat iemant die van een Boerekermis komt noch zien kan) een' dommen Boerekinkel onder een' groenen lindeboom uitgerekt leggen slapen, dien hy, zonder veel *Ceremonie*, de sandalen zoo gevoellyk op 't lyf zette, dat de Lantvlegel scheen wakker te worden. Aanstonts riep de Heilig: *Wel, Huisman, welke is de naaste weg naar Assize? Hoorje niet, Bakbeest? Op, op, Boer. Alsje in 't klooster*

van de gebaarde Luiaarts naar den Opperpriester taalt, zulje een pintsroemer Wywater op de vuist hebben. En by aldien je dochter met zware droomen gekwelt is, dan... Tydt verspilt, tydt verspilt (schreeude *Dominik*) *die kaerel is te lui om te gapen, ik laat staan ons toe te spreken: maar gints komt een zoet Boerinnetje; laat ons die eens het ordinaire en extraordinare examen doen ondergaan, en ik verzeker u....* (hier zegt de historie dat hy een weinig begon te hikken) *zy zal ons wel op 't spoor van den Vos brengen*. Zoo gezeit zoo gedaan: en *Franciscus* had zich nauwelyks naar de baan *geinformeert*, of het lieve Dorpmeisje was vaerdig. *Eerwaerde Paters* (zeide dat grazige Lamsboutje) *dien ouden eikeboom, die aan het eind van ginse laan staat, moetje op de rechterhant laten leggen; gaat dan recht toe tot aan het eerste vonder, en dat gepasseert zynde, zulje eene oude dreef van beukeboomen gewaar worden, en aan de linkerzy van die dreef, ongeveer een' balscheut daar van daan, leit het Convent van de boetvaerdige Vaders Franciskanen*. Dio gratias,*Engel* (zei *François*) *ik beloofje eerst door myn voorspraak een braaf kaerel voor je man te bezorgen, want ik ben Huwelyks-Direkteur, en dan zal ik je een certificaat van vruchtbaarheit, behoorlyk onderteikent*, gratis *vereeren. Aan wien wilje dat Meisje toch besteden?* (vroeg d'ander *Sant*) *Aan dien luijen Boer* (*repliceerde* de Barrevoeter Koppelaar) *en dat uit het volgende inzicht. Indien ik dien loggen Vlegel aan een wyf van zyn humeur vastklink, zal hy, die te traag tot den arbeit is, zich met Schelmen en Gaudieven associeeren, en voort zekerlyk, na de proefjaren van garden en brantmerken te hebben doorgestaan, of, gelyk een Leidekker, door het klimmen om een luchtje geraken, of, als een Martelaar der Guiten, op een langkwerpig Rat expireren. Doch, met dit naerstig Wyfje getrout zynde, is zyn kost gekocht; zy zal hem 't hooft boven houden, en liever den laatsten stuiver van hare Huwelyksche Voorwaarde aan dat luije Schepzel wagen, dan hem des Zondaags zonder zilvere gespen, of met een' scharlaken hemtrok zonder passementen te zien loopen.*

> ---- *Mutato nomine de te*
> *Fabula narratur*.
> HORAT.

Te Genua komen dagelyks vele vreemdelingen om deszelfs Pinxter-jaarmart te zien, en z.v. Die Markten en Kermisfeesten zyn

gerenommeerder door het bevolken van barre Huisgezinnen met eieren en kuikens dan het Mirakelbeelt van St. Job op den Dam, om de vurige puisten van de Antwerpsche *Sinjoors* te verzachten; of de kas van *Sinte Dimpna*, om de verliefde zotten te herstellen. Het is ruim zoo gemeen een groene Pinxteren; of op eene Haagsche Maikermis gestikte satyne rokken in een doosje te beschouwen, als een Koets, waarvan de beschilderde Pannelen, het dik vergult koper beslag en kostelyk paerdevleesch noch niet te betalen staan; ja de *Coquettes* bloemen verfrissen schielyker door de verkwikkende Maidruppelen van dien Kermisdau dan een verkleumt Soldaat, na eene besneeude belegering, door een gemakkelyk winterquartier; een schraal Vluchteling door eene warme *receptie*, of eene bende valsche Speelders door Danaês gulden regen. Indien een goetaardig man aan Hermes raat vroeg om zyn huisgezin te bevolken, dien wert van den gryzen Potentaat *geadvizeert* zyne Gemalinne jaarlyks in *pelgrimazie* te laten gaan naar die vruchtbare Kermis, of wel naar de wonderenwerkende Baden van Aken, en, &c.

Laat Fillis, die steets zucht om dat haar koele Jan
De vasten viert, en niet een ei slaat in de pan,
En, door naar diep geheim van Bartolus te zoeken,
De zachte web vergeet van witgesteve doeken,
De Haagsche Maivreucht zien. laat Ida, die althans
Als een Sultane derft het oog van vreemde Mans,
Een kuische bevaart doen naar Charlemagnes Aken,
Naar * *Bladuds kokent nat,*
't Beruchte Slangenbat,
Of Brussels heilge Bron van onze Vrou van Qaaken:
En vint zy noch geen baat voor 't laatste expedient,
Gun haar een Kloosterabt, een Krygsman of Student.

Men gelooft te Parys dat de zaak van den Hertog *Laforce*, in spyt van zyne vyanden, een' goeden uitslag hebben zal. Daar wort gevraagt of koophandel den Adel verkort. Hermes oordeelt neen. Want schoon de Edelen de koopmanschap schynen te verachten, echter ziet men dagelyks het gestolde bloet van den adelyken Januarius door

* Heete Baden, gesticht door de negromantie van Koning Bladud, niet verre van Bristol.

den warmen weerstuit van *Mercators alliantie* vloeibaar worden, en door die gulde kooppenningen de *declinerende* muuren van een Adelyk Stamhuis onderschragen. Indien de Republyk van Venetien, of de Hooftstad van Toskanen aan den Adel de *Negotie* verboot, hoe menig deftig *Kavalier* zou, met een paar gespykerde Luiksche zolen het lant op en neer dravende, den boer een spekstruif afeisschen! of, gelyk een Napels Bandyt, het onderhout van zyne gulde sporen en met goutingeleiden Milaanschen vochtel door onwillige *contributien* uit de beurzen der Reizigers moeten *financieeren!* Het is waar dat de Wetgever *Lykurgus* eertyts den koophandel aan de Lacedemoniers verboot; maar toen ter tydt was in dat Gemeenebest alles zoo gemeen als thans het huwelykszoet in de *familie* van den geduldigen *Akkurzius*, of eertyts de goederen onder de Wederdoopers. Het past een' vetgemesten Kloostervlegel op het zweet en den zuuren arbeit van Burgers en Boeren te leven, maar geen' rechtschapen Edelman, wiens bloet moet *gerafineert* zyn van alle *lacheteiten*, waaronder uitzuipen geen van de allerminste is. Het is wel waar dat *Cicero*, die voor 't minst zoo een bekwaam Rechtsgeleerde was als een zeker Advokaat, die onlangs in zyn *pleidooi* met vergezochte Schriftuurplaatzen Themis achtbaarheit wilde styven, ons verhaalt, dat *Lucius Pretius*, een Romeinsch Edelman op *Panorme*, en *Quintus Mutius*, een Ridder uit het zelve Wapenhuis op Siracuze, *negotieerden*; doch dewyl zulks zoo lang geleden is, zullen mogelyk velen aan de echtheit van zyn zeggen twyffelen; en tegenwoordige gevallen mogt zich d'een of ander belgen; des vint het Hermes geraden hier mede van die zaak af te stappen.

Noch zegt men ons dat'er te Parys een verbodt is uitgekomen van binnen die Stadt geen Gevogelte te mogen voeden of aankweeken. Zoo dat gebodt zich *extendeert* over een gevedert soort dat de Franschen *Gibier du Nuit* noemen, en doorgaans uitvliegt wanneer de Vleermuizen of Oublikramers op 't Tooneel komen; en als de *Phosphorus*, *Patrouille* van den Dageraat, zich vertoont, naar een zoldernest *defileert*; zal zulks eene groote duurte onder de Pasteibakkers van de Fransche *Gardes* en Confituriers van de straat *la Hucheste* veroorzaken. Doch zoo die zachtgevederde Vinken Trekvogels worden en in Hollant nedervallen, zullen zy vele *religieuze* Neven op den reuk van look en gepeperde *champignons* konnen aantreffen. Het heugt

Hermes, hoe over eenige jaren in een Mastbosch, even buiten Breda, toegewyd aan de Reigers, een duistere zwarm pikzwarte Visdieven, Schollevaars genoemt, kwam nederdalen, die, in weerwil van d'oprechte eigenaars, eerst hunne Visch-*proviande* (zonder eens te zeggen, *Messieurs avec vôtre permission*) met graat en ingewant inslingerde, en noch daarenboven met eene *pestilentiale* mest het eeuwiggroenende *logement* van Dodona vergiftigde. Hoe natuurlyk dit geval op zekere zwarmen van..... zou konnen *geappliceert* worden, zal Hermes overlaten aan de vruchtbare pen van den vermaarden Kourant-*Commentateur* aan het Y, dewelke in eene streek eene vergelyking maakt tusschen de geboorte van een *Souverein* Vorst en de verfoeijelykste aller zonden, en zulks wel op den voorgevel van zyn papiere Speelkaartekasteel, 't geen zoo nootzakelyk is voor de Republyk der Geleerden als een hantvol kattenkruit in de *compositie* van den *Mithridaat*.

De mensch is dikmaals onderhevig aan belagchelyke *devotien*; by voorbeelt, de Spaansche *Dames* gebruiken hare Paternosters in alle *passive* en *active* gelegentheden; en de Papen en Monniken prevelen hunne getyden op wagens en schuiten. De Konnestabel *Anne de Montmorency* was altoos, wanneer zyne *Armée marcheerde*, bezet met de kralen van zyn *paternoster* te tellen; en naar mate dat die tusschen zyne vingeren rolden, *kommandeerde* hy hier een Dorp in den brant te blazen; daar een party den hals te breken, en gins een' *Marodeur* op te knoopen. Schoon die *paternoster* uit bloetkoraal gedraait was, bezat hy echter weinige *virtuiten* om die vocht te stelpen.

Een ieder wachte zich voor een' vierkanten Janus, een Snaak by geboorte, een *Spion* by *professie*, en een Koekoek by huwelyk. Een man die uitwendig de gezontheit van den Konink, en inwendig die van den *Pretendent* drinkt; en die door de spons van eene bedriegelyke schynheiligheit en *assistentie* van zyn Kerkminister de misdadige vlekken van *Prestons rebelly* tracht uit te wissen.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J: Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden de *Janssoons vander Aa* en *G: Knotter*, Delf *R: Boitet*, Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 46
Rotterdamsche HERMES.
Donderdag den 5 *Juni* 1721

In foveam qui te periturum dixit Aruspex
Non est mentitus Conjugis illa fuit.

DIt wonderjaar, dat meer veranderingen dan eene scheepslading bloedelooze diertjes uitlevert, zal onze Naneven verbazen. Het schynt dat de Maasgoden in Janitzaren veranderen, dewyl zy meer en meer op den *Opium* van nieuwigheit, die hunne inbeelding met Spaansche Kasteelen bezwangert, gratis azen. Nauwelyks *declineert* de hitte van de razende Actiekoorts; nauwelyks is die tot eene *febris erratica* gebragt, en nauwelyks konnen de noch onlangs *agoniserende* Lyders eene muggewiek van den mont blazen, of daar verschynt eene vreemde *Meteoor* aan den Maashemel, die de pasbedaarde gemoederen doet hollen, en hun bloet *de novo* doet gisten. Eenigen tydt geleden scheen het dat een iegelyk gedreigt wiert door geraaktheit of doodelyke flaauten, zynde rein en onrein gewapent met een flesje of zilver doosje *l'Eau d'Hongerie*, waarmê de kortgehielde Kamenieren, bleeke Winkeldochters en witgepoederde Dienstmeisjes hare *contenance* bewaarden: de wel-*geintentioneerde* Vluchtelingen bragten, onder verscheide aan ons Gemeenebest schadelyke nieuwigheden, het misbruik van Snuiftabak over, eene *remedie* van eene *contrarie* uitwerking, want zy *obstrueert* de herssenen, en is aan 't gezicht schadelyk. De *Rossolis*,

Persiccôs, *Eau de Barbades*, en diergelyke gesyroopte Vergiften, *succedeerden* op dien Stofregen, benevens een Suikervloet van onbekende en onnootzakelyke *Konfituuren:* in 't kort, wy worden het gootsteengat van alle *Natien*. Door de *Calamek* van Verginy- of Swieteentsche bladeren zyn wy gelyk aan de Indianenen; door de Koffi aan de Turken; door de Thee aan de Chineezen; door de Chocolaat aan de Spanjaarts; door Brandewyn aan de Moskoviters; door Rynsch Wywater aan de Duitschen, en door zoeten Wyn aan de Franschen. Wy loopen als Vastenavontszotten met lange Japansche Tabbaarden: wy ryden op gout- en zilverlakensche Muilen gelyk de Perzianen; wy zyn gediamant als Oostersche Monarchen, en gepaerelt als Portugeesche Onderkoningen: wy *galopperen* als Parthen; wy *marcheeren* met zydgeweer als Bandyten, en mennen Yssleden als de Laplanders; wy tuimelen over de Aktiesteenen als wispeltuurige Gaulen of raauvleesch verslindende Britten; en, om ons volmaakt aan alle *Natien*, zelfs tot de Joden toe, te *egaliseren*, loopen wy, gelyk wanhopende Sauls met Duivelbanders en Waarzeggers Raatplegen. Een Saffraankleurige Lantlooper werpt zich op, gelyk een tweede *Jan van Leiden*, tot Opperhooft van de Profeten; en *Rothâs*Vorsten, verlaten van de Lukgodin, *consulteeren* een Piemontoisch Toveraar. Welaan, Lezers van de voorgaande Dootzonden, laat voor eenige oogenblikken den Sisyfs steen van uwe geliefde overtredingen rusten; maar neen, laat liever den Dronkaart post à post zyne *Familie*-Bokaal uitvegen; den Onkuischen in drie haasten het maatje van zynen buurman yken; den Vergramden met vloeken het Outer, en met den bloetvergieter zyn' Evennaasten tergen; den Hovaerdigen een tweelingsbankeroet door den inkoop van nieumodisch zilver uit zyn geheugen schrabben; den Gierigaart, als St. Rochus hont, den onvermogende om een avontmaal de schoenen lekken; den Nydigen, als een tandelooze boerenrekel, de verdienstige *Passagiers* aanbassen, en den Luiaart eene dubbele *dosis Laudani*, om 't slaapdeuntje uit te rekken, inspannen, en dan als vlugge arenden met eene ongemeene nieusgierigheit naar eene stoffe van meerder belang luisteren; want heden zal Hermes u met hoogerzwevende zaken, het *gepasseerde* en toekomende betreffende, onderhouden, en hy zal toetzen of het niet doenelyk is dien kwastigen blok van ingebeelde Waarzeggery door den stalen bytel der gezonde reden te klieven en in spaanderen te splyten.

Waar is doch, Heeren Lezers, de minste waarschynelykheit, dat een onwetende Schuimlepel het klaverenblad van vieren, om een iegelyk het zyne te zeggen en voorzeggen, zou hebben *geattrappeert*, daar de grootste Wysgeeren niets stelliglyks over de Hemelsche Ligchamen, dewelke zoo eene groote tusschenwytte van ons gelegen zyn, konnen redenkavelen? ja zelfs in de krachten en eigenschappen der minste planten en kruiden, die zy dagelyks met de voeten treden, onkundig zyn? Zoo gebrekkig is de *studie* van de Starrenvoorzegkunde, dat de Geleertsten *continueel* krakkeelen en harrewarren of ieder Gestarnte niet wel eene Waerelt apart is: of ieder een eigen plaats bezit, en hoedanig hunne eigenschappen zyn, en z.v. Indien de voornaamste Filozofen twyffelen wegens de beginselen van hunne konst, wat staat, wat verzekering is'er dan te maken op een' vagabondeerenden Wintverkooper, die *familiaarder* is met een halvemaans uithangbort van een kroeg of iets ergers, dan met de Zuster van de Dagtoorts? en doorgaans zoo hongerig loopt als een *gecasseerde* Spaansche Vendrig, of de dolende *Ulysses*, wanneer hy by den Zwynhoeder *Eumeus* om het hieltje van de ham *solliciteerde*?

Is het niet ruim zoo gevoeglyk Wetenschap toe te schryven aan Yver, Rykdom en Eer? aan Geboorte of Verdienste, dan aan den loop der Planeten? Waarom zal een *Jakobyt* of *Torry* de *glorieuze Batailles* van Schellenberg en Blenheim min *attribuëren* aan den grooten *Eugeen* of dapperen *Marlbouroug* dan aan eenige Planeet, over dien dag heerschende? Zoo men hier op *repliceert*, dat Ervarentheit ons de uitkomst doet zien van verscheide voorzeggingen, *gecalculeert* op Planeten en Gestarnten, zal de Tolk der Goden u daar op *repliceren*, dat men dan van een' Aap, die by geval een *figuur* of letter met zyn' poot in 't zant heeft gekrabbelt, zeggen mag: *Dat Dier, Heeren, teekent zoo volmaakt als de Schilder M... en is beter Schoolmeester dan N...*

Maar *posito*, dat'er eenige waarheit onder de schors van Voorzegging bedolven legt; van die waarheit zal zich *Anubis* bedienen om den Savoischen Bedrieger met de beenen in de lucht te werpen. *Exempli gratia*, indien hy het toekomende kan voorzien, waarom dan niet dien galeischakel van dreigende ongelukken vermyt? waarom de kwaataartige *influëntie* van 't gestarnte Armoede niet door eene voor-

zienige oplegging van gulde granen verbetert, en die van de Bulskroon door een ongehuurt leven ontweeken? Konnen de Tolken der Planeten en de Vroetvrouwen van het toekomende die ongelukken voorzien, waarom zyn dan onze hantkykende Konstenaars zoo berooit als *Agenten* van den gevallen Engel? of zoo hoog getakt als Apothekers vensters, of de Hofpoort van een' Opperjagermeester? en wel voornamelyk die schrale Savoiart, die, op 't gezicht van een' Engelschen Achtentwintig, aan een iegelyk meer onnatuurlyke *contorsien* en *strykades* vereerde dan de Engelsche Postuurmaker, of de Duivel van Mascon, onder 't geborgde ligchaam van eene Slang? en die, schoon hy (volgens zyn voorgeven) de starren *gouverneerde*, echter menigmalen met een dievenlantaerntje naar 't gelukkig gestarnte van eene Driestuivers-*Ordinaris* liep zoeken?

Hermes verzoekt dan Liefhebberen en Kampioenen van dezen Irus-Waarzegger de volgende stellingen te ontsyfferen:

1. Onze wil is magtiger dan de instortingen der Planeten, andersins zou de wil geen *Souverein* maar wel een Onderdaan zyn.

2. De zamenschakeling tusschen de hemelsche en ondermaansche ligchamen is voor ons een raatzel, behalven dat de menigvuldigheit der luchtbewegingen ons het middel afsnyt om die naar ons welgevallen in den zelven stant te herzien.

3. De lucht is zoo geweldig en gezwind, dat ons de gelegenheit ontsnapt om 't vereischte oogenblik van een' geboortestont op te stellen.

4. Gelyk uit 18 medeklinkers en 5 vokalen een oneindig getal woorden konnen*geformeert* worden, desgelyks kan men uit 22000 starren en 7 Planeten *conjunctien à l'infini fabriceeren*. Dat nu het menschelyk begrip niet boven 't oneindige is, kan zelfs een Argus vatten.

5. Hermes heeft eertyts twee Gebroeders tweelingen gekent, geboren (*circum circa*) onder de zelve Poolsverheffing en *dispositie* der luchtige stalkaerssen, die malkanderen min geleken dan *Argus* en *Doudyns*, en waarvan d'een door het opblazen van eene snikheete oorlogsmyn als een staartstar verschoot, terwyl zyn broeder op een St. Andrieskruis, onder 't gewigt van negen zwaarwigtige *benedictien*, zyne levenslamp moest uitblazen.

Dat'er nu en dan wel een gelukkige Waarzegger gevonden is trekt Majâs Zoon in geen verschil; by voorbeelt, onder den Franschen Herkules, *Hendrik den vierden*, heeft gebloeit *Monsr. La Brosse*, dewelke dien Vorst (van den Hemel, als een dierbaar gesteente, om het bloeden der Inlantsche Oorlogen te stelpen, aan Vrankryk vereert) zyn sterflot voorzei; en desgelyks den dollen *Biron* waarschoude, zich te wachten voor den Pallas van een' Bourgonjon. Daar is geweest *Sinjoor Caran*, die zyn eigen *exit* heeft *geprognosticeert*; item *Tutiaan*, *Tercinus*, *Severiaan*, en de aan de Baartschrabbers en Leepoogen bekende *Nostradamus*, die den tegenwoordigen oogst van armoede en *desperatie*, voortgeteelt uit het vruchtbare zaat van Eigenbaat, dat de Duivel in 't vindzaam hart van den Graaf van *Tancarville* had gestort, heeft voorspelt, benevens sommige andere: maar is het daarom waarschynelyk, dat een heromzwervende Kwakzalver door duizende kinderachtige *particulariteiten* die wakkere Gissers nu uit de mat zou slaan? of uit erkentenis voor eene offerhande van twee malle Zesjes die voorgenoemde Orakeltolken in Mallemolens en Uilskuikens *transformeeren*? *particulariteiten* die (zegt Hermes) binnen vyf à zes dagen krachtiger zyn vermenigvuldigt dan de kudde Verkens in de *Mathematische vermakelykheden* van *Simon Witgeest*; en welke *particulariteiten* meest uitloopen op eene klevende trekpleister, een *Coup d'honneur* in een Tweegevecht met eene aangename dootzonde; of een eerlyk litteeken, door het *offensive* wapen van een kandelaar of *bouteille*, op het slagvelt van een' dronken avont gewonnen; benevens een *correkt* getal van voorgaande Wyven en tegenwoordige Bywyven, en de *misterieuze* ontdekking van een vratje of puistje, *gecachetteert* onder de Chitsche gordynen van eene overspelige *Julia*, dewelke beter bedient wort door de Liefhebbers van de Schuimgodes dan de *Chevalier van St. Joris* door de welmeenende *Torrys* en oprechte Yrsche *Jakobyten*.

Out Nieus uit den Wekelykschen Alkoran.

De *Nuntius* heeft onlangs met een groot *Festyn*; benevens een prachtig vuurwerk, zyne vrienden *geregaleert*. Hermes is nieusgierig of niemant der aanschouwers den Vergoden Arent, *l'Ame papale*, uit dat brandend lykvuur heeft zien hemelwaart vliegen: want het is *apparent* dat hy gelaerst en gespoort langs zyn gelieft Vrankryk den weg

naar de warme baden van het Vagevuur zal nemen. Men zegt (gelyk eertyts de laatste zucht van *Snavo Polano* dus luidde: *Wees eeuwigduurende, O Adriatische Republyk*) dat desgelyks *Papa Klemens* eene diergelyke tederheit voor zyne kopere Bul, den Bytebau der Gallikaansche Geestelykheit, betuigde. Hoe vriendelyk de eerste byeenkomst tusschen den aartschen Sleuteldrager en Vader *Quesnel* zyn zal is *dubieus*; maar de ervarentste *Casuisten* gelooven, dat de H. Vader de *sufflet*, die hy hier beneden van den *Oratorie Pater* ontfangen heeft, met de *risposte* van een *Stilet* zal beantwoorden.

ROOME. Hermes heeft in een' Italiaanschen brief, uit die Hooftstadt *gedateert*, gezien, hoe zeker Geleerde, dewelke beweerde dat de dieren niet bezielt waren, door den Kamerbewaarder der H. *Inquisitie* in de Kleerkas van die Rechtbank is wechgepakt. Eertyts heeft een Spanjaart zulks zonder aanstoot *gedefendeert*; en een Fransman is van dat zelve *sentiment*; maar een Italiaan heeft met zyn' verrejager van *speculatie* verder dan eenige andere waaghalzen gesprongen, en *gesouteneert*, dat de Vrouwen (wier *qualiteiten* zich nochtans zoo ruim *extenderen*) niet alleen zonder ziel loopen, maar zelfs geen soort van menschen zyn: *Che le Donne non habbino anima, e che non siino della spetie de gli homini, e vienne comprobato da molti luoghi della Scrittura Santa*: het welk hy door verscheide plaatzen, waaronder die van Sampzon de geringste is, tracht te bewaarheden. Zoo lang als die herssenschim met de Latynsche luizen bezwachelt was, wert hare kintsheit *geëxcuseert*; maar nauwelyks begon het wicht in de korte Italiaansche kleeren langs straat te loopen, of zy namen den Kindermaker in hunne *protectie*, en *logeerden* hem op kosten van 't H. Hof, waar hy te vergeefsch poogde te bewyzen dat de besnede Muzulmannen van zyn gevoelen waren, benevens de *Autheur* van * zekere uitbreiding over een' geleerden brief, maar *frustra*. Ondertusschen beweerden de Roomsche *Dames*, dat het niet mogelyk is dat eene Sex, die dagelyks zielen vrybuit, zelfs zonder ziel zoude wezen; en zy *doleerden*, zonder dien smaat niet dan al te veel te verdragen, moetende als Leghennen dagelyks voor die gebaarde Tierannen onderduiken; doch de verstandigste, ziende dat zy voor *Machines* wierden gegroet, begonden zoo openhartig de schroeven van die konstwerk-

* *Foeminas ad imaginem Dei factas non esse*.

tuigen te draaien, en zulke vreemde noten op het huwelyksmuziek te zetten, dat de achtbare *Cornutôs* den *Autheur* niet alleen eene derdendaagsche koorts, maar daar benevens den algemeenen halsbant van de Ridderorder *Cornu cervi* om den hals wenschten.

Hermes *Pleidooi* voor de *Dames*.

De *Virtuosi* hebben in een reeks oude en nieuwe vertellingen *geremarqueert*, dat de Vrouwen meer tot vergif en tovery geneigt zyn dan de Mannen. De Hoogduitschen, die niet bygeloovig zyn, hebben tegens een eenig Hexenmeister 200 Toveressen gebraden; en de vrouwelyke bynaam TOVERES (*a Witch*) is zoo *familiaar* aan de Engelsche, dat de *galantste* Heeren met die lieftallige benaming hunne *Maitressen galantizeren*. De Rabbynen zeggen, *qui multiplicat mulieres, multiplicat veneficas*: doch Hermes gelooft dat'er eene *misterieuze* zin onder die hieroglyfische spreekwyze bedolven is. Vergif en jalouzy zyn onbekende ondeugden aan de Oostersche en Fransche *Dames*: want doordien by de eerste maar een Haan onder vele begeerige Hennen den ryksstaf zwaait,*fermenteert* het bloet van onderlinge genegentheit zoo hevig onder die Medevrysters, dat men dikmaals gekronkelde *festoenen* van blonde en kastanjebruine lokken als zomerdraden door de zalen ziet vliegen: en de * Wet der vergelding, *krab voor krab en beet voor beet*, wort stipter in de *societeit* van die Juffers onderhouden dan het *point d'honneur* onder de *noli me tangere* (Menschenstekers) de Heeren *Officieren*. Het *Poedre de Succession* is zoo weinig bekent geweest onder de *conscientieuse Hofdames* van den grooten *Lodewyk*, dat eene bekende Hartoginne maar 5 a 600 kranken in het groot Hospitaal heeft *gedepescheert*, en zulks uit eene eenvoudige nieusgierigheit, om de Polushoogte van dat voortreffelyk Poeder uit te vinden.

Bazel den 16 *Mai* 1721.

SR. HERMES.

Dit volgende geval drukt zeer krachtig langs weerkanten den yver uit. Eene Roomsche *Dame*, dewelke dikmaals eene Arminiaansche Juffer ontmoette, mankeerde noit van dezelve met eene nederige be-

* *Sex talionis*.

leeftheit te *salueeren*. Die Juffer, de allerminste kennis niet hebbende met deze *Ora pronobis-Dame*, begon zich in te beelden, of die *geaffecteerde* eerbiedigheit wel op een *affront* mogt doelen; en stuurde, in het hevigste *acces* van haar *colere*, een *Laquei*, om de ware oorzaak van die *civiliteit* te onderzoeken. Aanstonts *repliceerde Madame*, dat zy noit nederboog voor de Ezelin, maar wel voor Izis; niet voor eene geuze Juffer, maar wel voor het teeken van een Diamante Kruis dat op haren onwaerdigen boezem rusten moest, en z.v. *Cito cito* wert 'er eene byeenkomst beleit, wanneer *Mademoiselle du Croix* het kruis van haar' blanken hals trok, tegens de marmere vloer nedersmeet, en in arren moede haren rechtervoet daar op plaatste: welk *affront* de Roomsche *Dame immediaat* met twee deftige *suffletten revengeerde*: dewelke de andere door drie à vier *delikate* krabbels beantwoordde. En of schoon de Meisjes toeschoten om deze verhitte Amazonen te *separeren*, zoo wert 'er echter niets gevordert. Des werden de *Laqueien* binnen geroepen, die onze woedende Heldinnen gelukkiglyk *separeerden*, waarin zy met de *offensive* trompetten der tong den aftogt bliezen. Toen was het: *ô die Scismatieke! hoe... ô die Paapsche Thee...* en diergelyke Visdraagsters *Eloquentie-termen*. Wie heeft nu het recht aan hare zyde, Hermes? Indien gy dat Raatzel ontsyffert, zal ik u voor een' grooter Waarzegger dan den geelen Piemontois uitbazuinen.

Uw E: Vrient
JULIO ROMANO.

Hermes betuigt de zelve *consideratie* voor dezen *Epistel* als voor dien van KLAAS GRYPHOMINES, en hy zal noit eenige zaak van die natuur beantwoorden.

Toekomenden Donderdag zal *Anubis* de ware beschryving van Kapitein *Hales*vlottend Eilant van Puimsteen, waarop zyn *Daemon* voor Konstapelsmaat gevaren heeft, zynen Lezers gemeen maken.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J: Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden de *Janssoons vander Aa* en *G: Knotter*, Delf *R: Boitet*, Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 47
Rotterdamsche HERMES
Donderdag den 12 *Juni* 1721.

Sat mihi sunt pauci Lectores; est satis unus,
Si nemo me legat, sat mihi Nullus erit.
J. AUDOENI. *Epig.*

HErmes zat eenzaam, gelyk een L. Vrouwebeelt dat in 't mirakelenbaren aftants wort, wanneer hy *Daemon*, zoo *desolaat* als een Dorpspastoor, wiens Gouvernante door d'ongewyde handen van Dragonders ontwyd is, zag binnen treden. De vacht van den Geest was meer verzengt dan die van Schipper Bontekoe, wanneer hy dacht: *Daar vaar ik heen*; en zyne Luiksche Zolen waren harder geschroeit dan de hoornige ruiten van een Processielantaarn. Zyne koussen scheenen verlooit gelyk Keulsche kruiken; en zyn baart en hairen waren door eene *misterieuze* hette in een gekronkelt als de krollen van eene omgekeerde paruik, die door het Vagevuur van een' oven beproeft is. Hy had geen' reuk als Ezau, maar wel als d'*Officier* van een Bombardeer-Galjoot, die zich met lossen en laden eenige uuren heeft *gediverteert*; en zyne oogen flikkerden gelyk de blikken van de Egyptische Vorstin op de Leidsche Rariteitkamer. *Ach, Hermes!* (zei d'arme *Spirito*, na dat hy met'er haast eenige *passagies* in een tweestoops

foliant ouden *Suranson*, waarover Hermes *mediteerde*, had nagezien) *dat Eilant, dat Eilant! Wat doch voor een Eilant?* (vroeg de bejaarde Student....) *Heeft dan Hermes het relaas van Kapitein Hales niet doorbladert* (vervolgde hy) *waarin hy schryft, een vlottend Eilant van Puimsteen, vier mylen lang, met een' vuur in 't midden, en aan weerkanten met bergen gefortificeert, ontmoet te hebben? Ja* (hervatte *Anubis*) *en zoo het mogelyk is my eenige particulariteiten daarvan mede te deelen, zult gy den Ouden Man, benevens deszelfs welmeenende Lezers verplichten. Daar toe ben ik in staat*: riep *Daemon*; en hy begon (na alvorens noch twee à driemalen in lucht van *Suranson* zyn' adem te hebben herhaalt) 't verhaal van het volgende Wondernieus.

Ik ging by geval, o Zoon van Jupyn (zei *Daemon*) door eenige Luchtgeesten vergezelschapt, een luchtje rapen op den * Melkweg, gezint aldaar een kopje aardbeijen met zoeten room te smullen, wanneer ik, neerwaarts ziende, eene brandende stoffe op het tegenstrydig element, de zee, zag dobberen. In min dan drie minuten werden onze neusgaten met een' onverdragelyken reuk, als van papier, perkament en ganzeschachten vervult, waarop myne *Compagnons* sneller verstoven dan de gevederde Koetspaerden van de Schuimgodin, wanneer die door een' verscheurenden Adelaar ontmoet worden. Doch ik, die door myne dienstbaarheit ben vastgeklonken aan de Geleerden, was den reuk van dien Nardus gewoon, en daalde zachtjes neerwaart, om dat wonderwerk van naby te beschouwen. Zoo ras ik gelant was, wert ik een Kaerel ziende, zoo verscheurt en verhakkelt als het gepikeerde wambais van een' Spaanschen Alguazil, en zulks, doordien hy op niets anders toelei, dan om den top van een steil gebergt, Pindus genoemt, zonder klimsporen te bereiken. Hy was (*sit venia verbis*) een Dichter, Rymer of Poëet. Ik vroeg aan dien reukeloozen Klimmer, in wat Gewest dat ik was.... Doch hy, zonder iets te antwoorden, sleurde my in een Wynhuis; en na dat ik zyne rechterhant met een' pintsroemer wyns, en zyne linker met de derdepart van een' Engelschen Kaas, benevens eenige tarwe Beschuiten gezalft had (Dichtkunde is als een schrale Tuin, die niets zonder vocht en geest voorbrengt) vertelde hy my het volgende Spreukje:

* *Via Lactea.*

Dit Eilant is de Republyk der Geleerden, die van een' ouden tuk is, en, volgens *Jozefus*, voor den Zuntvloet *subsisteerde*, want hy *mentioneert* de pilaren waarop de beginzelen aller wetenschappen waren *gegraveert*.

Daar is geen Gemeenebest (*salvo meliori*) dat meer bevolkt is en meer vryheit bezit dan die Republyk. Een ieder wort'er *gerespekteert*, tot de Vrouwen en Kinderen inkluis. Hier is de generale oven, waarin alle konsten en wetenschappen, ondereen gesmolten zynde, tot klokken worden gegoten, op wier geluit de Geleerden danssen. De Spanjaart is voor eene *Courante*, d'Engelsman voor een *Jig*, de Fransman voor een *Bourée*, de Duitscher voor een' Klompen- en eene onbekende *Natie* voor een' Pluggendans.

De Staatkunde van dit Eilant bestaat, *à peu prês*, gelyk Fransche *complimenten*, meer in woorden dan in werken; meer in dwalende *reflexien* dan heilzame uitvoeringen; en 't gemeen leeft, gelyk een Kameleon, op de lucht van loftuitingen en eene ingebeelde deugt van welsprekenheit. Hun koophandel is *imaginair*, en hunne rykdommen zyn onzichtbaar. Zy leggen doorgaans toe om langs de livrei van een' Pestmeester (wit en zwart) een amptje in d'Onsterffelykheit te bekomen; en, bewust dat in dat Koninkryk de levensmiddelen gansch duur zyn, gewennen zy zich by tyts tot vasten. Zy sterven in 't vleesch om in den geest te leven; en zonder de Hospitalen van *genereuse* Drukkers, die hun eene wekelykse *portie* Garstenbroot en een' teug schraal Moutwater uitdeelen, zouden'er zich duizende (de Fransche *Refugiês* en *Pierre Marteaus*-Schryvers uitgezondert) op St. Jobs mesthoop met potscherven moeten kittelen.

Grooter *variteit* is'er onder dat volk dan onder een *Theater* Engelsche Auriculaas, of een kot kwaataartige Kemphanen. De staat is verdeelt tusschen de *mediterende* Wysgeeren; de doodelyke Geneesheeren; de *ongeinteresseerde* Rechtsgeleerden; de *Romanesque* Historieschryvers; knorrende Outheitskenners; winderige *Orateuren*; hairklievende *Grammatici*; *fantastyke* Astrologanten; moortdadige *Chymici* en schatryke Poëten. De eerste verkoopen hunne gissingen voor Orakelen; de tweede maken ruimbaan voor de Naneven; de derde rooven met *privilegie*; de vierde liegen als Kretenzers; de vyfde nestelen als

uilen op vervalle torens en puinhoopen; de zesde zyn de Klapperluiden van de uuren van droefheit of vreugt; de zevende zyn de Beulen der jeugt en de duimschroeven der letteren; de achtste de Egyptenaars der Planeten; de negende de Slagzwaerden der Geneeskunde, en de tiende droomen altoos van Diamanten, doch vinden zelden meer in hunne slaapzalen dan een paar onpare schoenen of een' stoel met drie pooten.

Op de verhevenste plaats van dit Gemeenebest is een *geprivilegeert* Autaar opgerecht, den Afgod NIET toegewyt, dewelke dagelyks met vele *solemniteiten* van die Heeren wort geviert. Het is op NIET dat de *moderne* Wysgeeren, onder de *termen* van * Ledig, † dunne Stof en †† duistere Eigenschap ons *trakteeren*. Het is op NIET, en zonder borgtogt, dat de beloften der geneesheeren *gefondeert* zyn. Het is het *interest* van NIET, en geenzins het recht van hunne Meesters, dat de Rechtsgeleerden bepleiten. NIET is de *Bazis* en *'t Fundament* van onze meeste Geschichtschryvers; en NIET is de zuurdeessem die hun beslag doet ryzen. Het is NIET dat de gebrilde Outheitkenners op d'onzichtbare *Inscriptien* der *Medailles*, en onder de Roomsche of Grieksche puinhoopen zoeken. Het is NIET dat de *Orateuren* met eene *statieuze* woordenpraal opvyzelen. Het is NIET waar mê de *Grammatici* het versch geheugen der onnozele Jeugt opvullen. Op NIET *contempleren* de Starrekykers, en op NIET is de veelheit der werelden gesticht. Het is NIET dat de *Chymisten* in het onderzoek naar den steen der wyzen oprapen; en het is dat onweergadelyke NIET dat de Poëten ophelderen, en met Peru's gout, Ormus paerlen en eeuwiggroenende lauweren optralyen.

Schaamte is de zwaarste straf der deftige Geleerden.
Hun Huisgod is een goede naam.
Zy achten 't leven min dan d'ingebeelde faam
Waar langs 'er velen naar d'onsterflykheit laveerden.

* *Vacuum*.
† *Materia subtilis*.
†† *Qualitas occulta*.

De groote Chapelain, een aller Dichtren Sant,
Viel weder in zyn NIET, na twintig jaar te pompen,
Om la Pucelle te doen danssen op twee stompen,
Die naau de Dagtoorts zag of wert op nieu verbrant.

Ja indien een voornaam Gezant in het yskoude Wintersaizoen van zyne hooge jaren geene *commentarien* over de Schrift had gemaakt; of *Pontneufs* nieumaren in hoogdravend Latyn aan een uitheemsch Vorst overgeschikt, die heldere zon zou zonder merkelyke vlekken gezonken zyn.

De *predominerende* Ondeugden van die *Natie* zyn Laatdunkentheit, Ydelheit, Hovaerdy, Jalouzy, Nyd en Kwaatsprekentheit. Ook regeert 'er in dat Gewest eene Lantziekte, Honger gedoopt, die 'er duizenden ontydig wechsleept. De zegeningen van in de Hontsdagen schoon linnen, en 's Winters een' warmen mantel en schoenen die geen sneeuwater trekken, te dragen, zyn onbekende gezontheden aan dat volk.

Men ontdekt'er Struikroovers en Bandyten, onbeschaamde Teljoorlekkers en *Chevaliers d'industrie*, die op d'uitvindingen van andere bestaan; die *Messieurs* schuilen achter boomen en hagen, en staan altoos schrap om eene aartige gedachte of volgeestig antwoort van den een of anderen voorbyganger te *attrappeeren*. Onder dat soort is een Kaerel dien Natuur tot de el, doch een erger *Genius* tot de pen *destineerde*. Die Dommekracht verkoos de kourant voor zyn aambeelt, en trachtte daarop deszelfs *univerzeele* stof met zyn' lompen hamer uit te breiden. Doch wien is onbekent dat men, om die *materie* behoorelyk te behandelen, van Lant- en Zeeoorlogen een volmaakt denkbeelt moet hebben? Dat men in de Lantbeschryving geen Vreemdeling moet zyn? Dat men de historiekunde, geslachtrekening van *Illustre Familien*, 't geheim der Hoven, Staatkunde, interest der Vorsten, en de Zedenkennis aller *Natien* moet bezitten? Doch die Knaap, te laat gevoelende dat zyne onderneming een' *Achilles* en geen'*Thersites* paste, keerde de *medaille* 't binnenste buiten, en hervormde, gelyk de *Polichinelle* van een *Marionette*-Spel, de

deftigste der nieustydingen in Pluggehistorietjes en ongezulte *Bouffonneryen*.

Andere wederom azen, als gemakkelyke horzelen, op de hartsterkende granaatbloemen van Pindus, en durven hunne *delikate* handen niet eens uit den mou steken om de minste gewassen van Helikon of den Olympus te besproeien. Men vint 'er ook Menschenhaters, Weerwolven en Latynsche School Dionyzianen;

Gebaarde Kakussen, gefronste Bytebauwen;
Gedoemde spoken tot den nacht,
Die onder Apuleüs vacht
Als Buffels 't onryp gras der tedre jeugt herkauwen;
Wier grimgelaat staat altoos strak
Door 't deftig roebewind en ryksstaf van een plak.

De Dichters, die hongerige Dichters, dewelke, als *Midassen*, in den overvloet van goude en diamante uitvindingen barsten, zal ik overslaan: ook zal ik de oude kleerkoopers, die de boeken het achterste voor zetten, benevens de *Rapsodisten*, niet eens aanraken. Desgelyks *passeer* ik stilzwygende die Babbelaars, die in vele woorden niets zeggen, en echter als *conversatie*-Tierannen altoos 't hoogste woort voeren; noch gedenk ik niet die vieze Keurmeesters, die met de balans van een goutgewigt de werken van hunnen Evenaasten, en met die van de Waag hunne eigen verminkte wangedrochten wegen; maar wil liever tot de beschryving van dat eeuwigduurend vuur, benevens der zelver oorzaak, aart en eigenschap overgaan.

Dat eeuwigduurend vuur van *Pallas*, en niet van *Vesta*, is in het hartje van dit Eilant geplaatst, en bestaat uit vurige *meditatien*, deeltjes der Ouden Grieken en Italiaansche Geleerden. Naar dit *Fournais* troppen dagelyks de *moderne Studiosi*, en sommige doopen de punten van hyne schryfpennen (gelyk de Glasblazers hunne yzere *instrumenten*) in die brandende *materie*, waarlangs zy eene dunne verglaasde stof ophalen. Doch het konstje om die stof te behandelen

niet fix hebbende, valt de brui in duigen, of springt in ondeelbare stofjes onder de pooten van die reukelooze Waaghalzen; welke deeltjes zy dan door een vogellym, uit den Hulstboom van eene stekelige *Satyra* zaamgestelt, trachten aan malkanderen te plakken, doch te vergeefsch.

d'Altaar van de Godinne *Laverna*, *Patronesse* der Dieven, is naby dien brandenden *AEtna* in eene duistere bosschaadje opgerecht, voor wiens heiligdommen de *Autheuren* dagelyks hunne gebeden uitstortten. Het wassche Beelt van die Godes verbeelt een uithangbort van de goede Vrou, dat is, een' hoofdelooze romp. Waarschynelyk is dit een *misterieus* Zinnebeelt, dat de Baarmoeder der hedendaagsche Schryvers min volmaakte vruchten, zonder hooft of herssenen, dan onvolmaakte rompen voortbrengt. Nevens die Kapel stont een minder Auter voor 't

* Bedrog, waarvoor de Geleertheits-*Candidaten* dagelyks nederknielden, en *solemneele* getyden prevelden, op hoop van ten eenigen tyde een' gryzen Geleerden naakt uit te schudden, of de *manuscripten* van een' *modernen* Wysgeer magtig te worden. Onder dat soort zyn 'er verscheide geweest, dewelke, na dat ze, gelyk dikvergulde *Financiers*, een' tamelyken buit op de Outheit hadden verovert, dat gestolen metaal tegens hunne Weldoenders gebruikten. Onder die Ondankbaren telt men *Monsieur Perrault*, die, meer dan byziende in de Grieksche Taal, den blintgeboren *Homeer* van blintheit des Geests heeft durven beschuldigen. Daar is de doodelyke *Benily* en zyn Achates *Woston*, twee vergalde *Antagonisten* der Outheit. En noch dwaalt 'er de schim van een' verwaanden Glazemaker, die, zoo taalkundig zynde als de Muider *Marcolphus, il divino Horatio* voor een' Lierman durfde aanbassen; benevens verscheide Nameloozen, die de *Antyken* bitterder behandelen dan *Fra Paolo* de Pausgezinden, of *Maimburg* de Beeltstormers; *Maimburg* de groote, die onder de Geschichtschryvers wort getelt als *Don Quichot* onder de dolende Ridders, en, gelyk een *Gregorio Leti*, vertellingjes uitlevert om recht overeint staande in slaap te vallen.

De belooningen worden in deze Republyk op eene wonderlyke wyze *gedestribueert*. By voorbeelt, een Zanger die zoo koel is als een Yskelder, zoo doorgaat als een Teems, zoo verheven als het

* *Nec leviori probitatis injuria etiam Arca fraudi erecta erat.*

Fundament van den Tempel van Efezen, en zoo luchtig als de Piramiden van groot Kairo, spyst, door de *introductie* van een Klinkdicht, met een *Grande* van de eerste *Classe*, terwyl een waerdiger *Competiteur* met de Stalknechten zyn' Vastenavont houdt. Een Toneelstuk, zaamgestelt uit Romeinsche Veltheeren en Matrooze-spreekwyzen, zal veeltyts den Palmtak uit de handen des Uitdeelers wringen. Door een' onbezonnen yver wort de Keteltrom met lauweren en de Luit met een strooien *Diadeem* bekranst.

Maar halte, 't is een Zot die zich wil overhaasten.
Neen, Inkty, strem uw' snellen vloet.
Te schielyk zyn keurt niemant goet.
De rest, ô Majâs Zoon, traketer die eens per naasten.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J: Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden de *Janssoons vander Aa* en *G: Knotter*, Delf *R: Boitet*, Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 48
Rotterdamsche HERMES
Donderdag den 19 *Juni* 1721.

---- Pallas enim cum sit sapientia, nulli
Nubere vult homini: cur? quia nemo Sapit.

OP huiden zal Hermes den draat van Daemons *relaas*, dat door eenen *George*- en *Bourgogne*-wint hem ontrukt was, langs het voetpadt van eene hervormde *abstinentie* trachten op te loopen; en hy zal zonder eene verdrietige voorreden (by d'Italianen de * Saus van een boek genoemt) in de beschryving van de Republyk der Geleerden voortgaan.

De voornaamste Letterhelden van dit uitgeteerde Gemeenebest zyn gezont als Grasmaijers; zy eten min en leven gestrenger. Zy bezitten onder anderen den *Autheur* van den *Boerenstryt*, die 's winters in de linne wieken van een Mosselschuit, en zomers in de Finlantsche *equipagie* van een dierenvacht gebakert is. Ook is'er de Schryver van het *Verlost Jeruzalem*, die eertyts de oogen van zyne kat verzocht, dewyl hem gelt mankeerde om eene †nachtkaers te koopen; en *Xilander*, die zyne geleerde *Noten* over *Dion Cassius* tegens een kommetje Fransche *soupe* verruilde: *Agrippa* is ons door armoede, en *Michiel Cervantes*

* *La salsa del libro.*
† *Non havendo candele per iscrivere i suoi versi.*

door de lepelzucht ontvallen: ja het is waarschynelyk (schoon *Argus* pas een Staljongen der Zanggodinnen is) dat hy echter geen duimbreet van die wakkere Mannen in zyn sterflot zal verschillen.

Het schynt een kwaat voorteeken dat verscheide Geleerden door eene flinksche geboorte in de waerelt zyn gebuitelt; en het is eene waarheit dat zy zich noch dagelyks in de flinksche Slinger-*exercitie* oeffenen, om het minste hairtje van hunne vrienden of vyanden te treffen. Die befaamde Outheitkenner *Fulvius Ursinus* was een onecht kint van een voornaam Edelman. *Antonius Bosius, Autheur* van *Roma Sotterranea*, was een zydelings Aterling, door een Romeinsche Ridder op een Afrikaansch Pruimeboomtje geënt. *Pomponius Laetus* was de Bastaart van een Prins van Salerne: en de Starrekyker *Galileus*, die zoo *familiaar* was met het huis der Goden, dat Mars meer dan hondert koppels kreeften met hem heeft gesmult, en Venus driemalen 's weeks een geelvinksnestje met hem stoorde, was zonder huwelyksche voorwaarde door een Florentyns *Kavalier* en eene onpare Winkeldochter toegetakelt.

De Geleerden schillen doorgaans hunne scheenen over drie Amersfoortsche Puntsteenen. Vooreerst struikelen over den Kei van *Pedanterie* de Schoolgeleerden; over den Kei van *Misantropia* de *Critici*; en over den Kei van uitputting die onvermoeide Schryvers, die veeltyts met de vallende ziekte van luchtige gedachten, of met de opstyging van malle buien behebt zyn.

De Schryvers verzamelen dikmaals, als Luchtgeesten, op hooge bergen, of, als Nachtspoken, in diepe kelders; de eerste om verheve, en de tweede om diepzinnige gedachten uit te vinden. Zy *trakteren* malkanderen op de dadelsteenen der *Antyken* en de dikoversuikerde dullebeien der *Moderne*: het eerste gerecht is aan hun' smaak een vreemdeling, en het tweede is aan alle fyne tongen een walg.

De minste Wysgeer is een Herdooper: en schoon hem de geheimen, dewelke onder de namen der oude Hebreen, Grieken en Latynen schuilen, ja veeltyts uit den mont der Orakelen sproten, niet onbekent zyn, echter moet de naam, gelyk die van een nieugekoren Paus of een Duitsche *Thema*, in 't Grieks of Latyn worden overgezet. *Tanneguy le Fevre* wort TANNAQUIL FABER; of schoon *Tannaquil* noit een eigen mans naam is geweest. *De Jong* wort JU-NIUS, *Sculer* is SABINUS, en *Moltser* MYCILLUS. *Van den Bosch* verliest zich in SYLVIUS, en *Oudewater* in PALEONCHIDORUS, terwyl *Jan Victor Rossy* met de Vastenavontseertytelen van JANUS NICIUS ERYTHRAEUS opgeschikt is.

De *Railleurs*, die dagelyks met de puntige Stekades van schimpscheuten de *quart* en *tierce* naar 't *plastron* van hunnen Evennaasten stooten, worden menigmaal met de eige munt betaalt. Heeft *Vossius* den grooten *Salmasius* niet de huit over d'ooren gehaalt? Is *Bokkenberg* niet als een *Marmiton* door *Dousa* over den neus gehouwen? En is uw Baas *Hermes* niet door twee Zangers zoo van naby gebarbiert, dat men des Zaturdagsavont niet een grys hair op de Kin van den Ouden kan bespeuren?

Bibliomania is eene generale plaag in dit Gewest; en een *Litterator*, zoo Taalkundig als een Westerkreitsche Waltjonker, vergadert met kost en moeite de stoffe en asscheoverblyfzelen der Oostersche Wysgeeren, besluit die *Reliquien* in de Lykbus van een vergult Boekvertrek, en vertoont die op *solemneele* Feestdagen aan de Geleerden, welke kostelyke *Manuscripten*, van naby door het kristal van oordeel beschout, oogschynelyk veranderen in netuitgeschreve Kantoorboeken van Arabische Koopluiden.

De meeste Studenten zyn hun onderhout verplicht aan een element, Water genoemt, en ze zyn de Tegenvoeters der Egyptenaren, die, om dat de Godinne der Liefde by hen onder de gedaante van een' Vis wiert aangebeden, nimmer die geschubde Zwemmers durfden proeven. Men gelooft dat de welgemanierde *Argus*

zyne koele vindingen aan het eten van Ybot is verschuldigt. Ook is het waar dat, indien hy niet in het killig teeken van *Pisces* was zaamgestolt, hy nimmer met zoo veel *succes* in dat van *Kapricornus* zou verhuist zyn.

Gevangkenis schaat geene Wysgeeren; want (*Demosthenes* uitgezondert, die zich vrywillig in een getralyt Boekvertrek opsloot om de Zedelessen te bestuderen) heeft niet *Boëthius* dat weergaloos werk, de *Vertroosting der Filozofie*, in eene verstaalde *Kazemat* opgestelt? Beschreef de groote *Hugo* niet op het Huis te Loevestein het puikste van zyne *Theologische Traktaten*, die deftige Bespiegelingen over Mattheus? Pende *Buchanan* niet in het onderaartsch gewelf van eene Portugeesche gevangkenis die heerelyke Uitbreiding over de Psalmen? En wort'er niet

gelooft dat *Michiel Cervantes* zyn' *Don Quichot* (het eenigste boek dat *Monsieur St. Evremont* estimeerde) op de Barbarysche Galeien heeft *gecomponeert?* En wort 'er ook niet dagelyks een heerlyk Treurspel uit een Arnhems Tuchthuis te gemoet gezien?

Moderatie is geen Apenjong dat een Uittrekzelschryvertje ooit zal dootsoolen; ook zal hy, in plaats van een Uittrekzel aan de Geleerden noit een Schimpschrift, of aan den wekelykschen Hermes den eernaam van een kladschrift vereeren. Hy weet ('t is veel gezeit hy weet) dat het minder konst is alle drie maanden eene Ezelszaal met Uittrekzels te *borduuren*, dan wekelyks de nieusgierigen met een Spreukje van eigen *inventie* te onderhouden.

Zy kennen zelden den middelweg om hunne werken te *perfectioneren*, maar verslyten meest hunne beerenjongen door dezelve gestadig te likken en polysten; of laten die, by *mankement* van een' behoorelyken omtrek, onbeschaaft wechloopen. Konst behoeft niet te rekken als een Looper, of te *marcheeren* als een Spanjaart. Daar is weinig aan gelegen dat een *Autheur* geen Hart zy, mits hy geene Schildpad gelyke.

Veeltyts betuigt men voor de kreupelen een natuurlyk medelyden, maar men beschempt de Bultenaars. Desgelyks wort een kreupele Schryver, die maar tamelyk vruchtbaar is, door de vingeren gezien; maar een onecht Wysgeer, die dagelyks gebulte kinderen langs eene bedrukte drukpers baart, is voor 't gemeen een last, en een walg voor vreemdelingen.

Die de konst van niet altoos eenvormig te zyn bereikt, is gelukkig. Somtyts trekt d'*appetyt* naar eene Kalfsborst, en somtyts naar een' omgekeerden Arminiaan. Van daag naar eene *bouteille Bourgogne*-Wyn, en morgen naar eene fles Nimweegsche Mol. Die de middelmaat tusschen de styfheit van den *Examinator* en de zwakheit van den *Argus* uitvint (*tutissimis ibit*) zal veilig gaan. De eerste is altoos zoo bruin als een Zeelt, en de laaste loopt eeuwig in 't groen of in 't geel.

Onder de *principaalste domineert* de kwylende Lantziekte van eigen lof. *Plinius de jonge*, *Cicero*, *Balzac* en *Voiture*, zal ik niet eens aanraken. Maar is het niet onverdragelyk, *Daemon*, dat Latynen en Batavieren met de poeijerkwasten van laffe loftuitingen, en zulks al-

toos uit *respect* voor de *Cabale*, de Ezelsooren van een Dichters *Conterfeitzel* zoeken onzichtbaar te maken?

De *Justitie* wort door onvoorzichtige Toetzers en Muggezifters met meer wreetheit dan oordeel *geadministreert*. Onverdragelyke *tormenten* moeten de Geletterden van die Dwingelanden, en voornamelyk zoo het gefronste Hairklievers en *Pedanten* zyn, verdragen. Zy hakken en kerven de ongelukkige werken der *Antyken* en Hedendaagsche onder malkanderen, *pulveriseeren* vleesch en beenderen, en ziften ryp en groen door de zeef van een belagchelyk onderzoek; doch tot dato dezes weet geen mensch welk by hen meer wort gewaerdeert, dat geen dat 'er boven op blyft zitten, of wel het geen 'er door heen valt: doch dit weet een ieder, dat die *Examinators* (gelyk de zachtmoedige *Paters Inquisiteurs*) hunnen Lyderen bekentenissen uit den gorgel trekken, waaraan zy nimmer zyn schuldig geweest.

Nochmaals het is een groote NIET waaraan zich alle de Geleerden *attacheren*. Het is voor NIET dat zy *disputeeren* en harrewarren, pleiten en schelden, zich vermoorden en verdoemen.... in 't kort, na het Outer van den Afgodt NIET hunnen ganschen levensloop bewaakt, bewierookt en geëert te hebben, vallen zy als okkernoten uit de rype bolsters van hunne aartsche huiden, met die vertroosting alleenlyk, dat zy door NIET zoo wel anderen als zich zelven misleit hebben en bedrogen.

Hierop, ô Godts Tolk, ontsprong de Poëtische ader van mynen oprechten Wechwyzer, want de Kamerdienaar der Muzen donderde met onevene *accenten* het volgende Klinkdicht uit de borst:

Wat is een Schooltieran een vaatsche Straatgeleerde?
Een Mallemeeuw in 't licht, een Haas in maneschyn;
Een Bake zonder vuur, een glas verschaalde wyn;
Een Pootuil op een kruk, waar langs dat Spreeuneef scheerde;

Een Haan, wiens quakkelbeen in onrust rust verkeerde;
Die op zyn' mesthoop trotst Denys den Souverein;
Die straf geborstelt is door Ongrieks, slecht Latyn
En erger Nederduits, waarop de Slinger teerde.

Hy drukt de Pers en Jeugt, tot dat de beul de Tyt
Hem 't gras ontmaait en bergt, waarop dit Monster byt.
Dan valt hy, die 't verdienst door schelden heeft gekerelt.
Zoo valt een nachtgespens als Febus oog ontluikt;
Zoo valt een Lettergier wanneer zyn glorie duikt.
Hoe gril- en wervelziek, ô Daemon, is de werelt!

Nauwelyks was dit nootschikkelyk Klinkdicht geëindigt, of de aarde begon onder onze voeten te trillen, de lucht wert met dikke wolken overtrokken, het *misterieuze* vuur verbleekte, de Altaren, voor NIET, Dievery en Bedrog gesticht, daverden, en op straat komende, zag ik dat de meeste Wysgeeren gelyk groene rieten, aangeblazen door Boreas, begonden te sidderen en te beven. Die geletterde Hartdravers hippelden als Exters, kakelden als Hoenders, en liepen als * Antilopen, en ik zag, ô Hermes, dat de sommige malkanderen geheele pintsroemers Latyn en andere Onduitsche Talen naar 't hooft gooiden, terwyl hunne *Collegaas* zoo moedernaakt in Taalkunde waren als versgekipte musschen. Ik vroeg aan den Poëet wat toch de oorzaak was van deze *confuzie*. Waarop hy met schreiende oogen *repliceerde*: *Och, Daemon* (noteer dat wy broederschap hadden gedronken, en myn naam in zyn Stamboek was gehuisvest) *de Republyk der Geleerden, door* NIET *bezwangert, is in barensnoot, en die respective Heeren zyn de Vroetdoktoren die aanstonts zullen nederknielen om 'er van dat pak te ontheffen; maar ik vrees, ik vrees dat d'Oude Hermes het Kraammuzyk van die algemeene Kamerpoes zal betalen, ja de grootste Zelfkant der Weetnieten zal hem by den baart vatten; want als Bruin onder den voet tuimelt, konnen twee Buldoggen hem het opstaan beletten, en..... Subito*, ô *Anubis* (vervolgde Daemon) nam ik een *desparate resolutie* om deze onbeschaafde Geleerden te ontwyken. Ik naderde Minervaas smeltkroes, ontvonkte een entje fyne Lont, en, eene *Myn* ziende die met Filozofisch Buschpoeder, om een deftig tegenkabaals werk tot aan de starren te doen steigeren, was opgevult, stak ik'er het brandende gereetschap in; waarop niet alleen die schan-

* Dieren als een Hart, doch sneller van loop.

daleuze Myn vruchteloos sprong, maar zelfs de drie voornoemde Altaren overhoop geblazen wierden: en ik *remarkeerde in passant*, dat derzelver grontvesten bouvalliger waren dan de *Fortifikatie* van eene Spaansche *Frontierplaats*, *'t civiel akkoort* van een *gedelabereert Aktionist*, of het smal gebou van B. dat met hoop is aangeleit, en wanhoop zal worden opgetrokken: in 't kort ik sprong, en trof het geluk van in Kapitein *Hales* Pacquetboot neder te dalen, dewelke my aanstonts in de handen van den *Stuart*, dat een tamelyk *Chirurgyn* was, overleverde, die op 't spoedigste myne wonden met het *abstergerend* water van welgesuikerde *Flip* afwiesch, met den Olie van welgelimoende *Punch* zalfde, en vorders door de *Consolida Sarasenica* van eene monstreuze Scheepspodding en een gezoden Paterstuk myne vervlogen krachten herstelde. In Londen gelant zynde, begaf ik my naar *St. Katerins*, waar ik *Kapitein Doffer den Ouden* opdeed, met wien ik *gratis* naar Rotterdam overstak, mits vereerende aan zyn persoon een koppel Guinees, en zulks voor een *hospitaals Traktement*, en een Ledekant, ter grootte van een Tiktakbort. Alhier zegt het Spreukje dat de verzengde *Daemon* ademhaalde; welk *moment* Hermes opnam, en zyne oude borst in de nevensgaande vaar wel ontlastte.

Vaar wel, waanwyze Eeuw. Hermes, die u zonder zorge heeft gebruikt, verlaat u zonder leetwezen, want gy waart voor hem geene goude, zilvere, kopere noch yzere Eeu. *Demokriet* heeft meer gelagchen dan hy, doch *Herakliet* meer tranen gestort. Jong zynde heeft hy noit de spaarzaamheit betracht, want wie is verzekert van eene lengte der dagen? Out zynde oordeelt hy dat het onnut zou zyn, wanneer'er geen tyd overschiet om d'ellende te smaken. Hy is verplicht aan Natuur, en beklaagt zich niet over de fortuin. In zyn vrientschap is hy bestendig als een *Filozoof*, en in haat onbestendig als eene vrou. Hy versmaat, als een Wysgeer, de Lukgodin; en schoon hy niet al te graag eene waterzode zonder visch uit een gescheurt aarde vat met een *Filozoof* zou deelen, echter zal hy nooit een gulde kalf om een Sardanapaals-banket kittelen. Vaar nochmaals wel, doorletterde Eeuw, want schoon een Menschenhater u begrynst, gy wederom belacht een' Menschenhater. Ieder *Tartuffe* vint zyn' *Moliere*; en ieder *Cotin* zyn' *Boileau*. De tyden verschillen noit in hartstogten, maar wel in het behandelen der hartstog-

ten. De Heeren en Knechts, Juffers en Meisjes, Gryzaarts en Jongelingen waren ten tyde van *Plautus* niet vromer noch erger dan op dezen tydt. Het is de onkunde der Zangers die de gelukzaligheit, gout en zilver, in de verwydering der eeuwen hebben geplaatst. Hermes is van gevoelen dat onze Naneven van dit tegenwoordige zullen zingen gelyk wy thans doen van het *gepasseerde*.

Helaas waar is de vreugt van God Saturnus Eeu,
Toen Arent, Piet en Teeu,
Gezeten aan den disch, een appelstruifje smulden,
Bevryt van schattingen, van navermaan en schulden;
Toen Fillis uit een' houten kelk
Dronk versgeperschte wei of lauwe zoetemelk;
Toen! ... maar wat scheelt het ons dat Rymers of Poëten,
Voldoen 't restantje dat hier Hermes heeft vergeten?

Toekomenden Donderdag zal Hermes eenige *Kourantperiodes* opsnyden, om zich niet al te ver van het Anticyraas Muiden te verwyderen.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven, te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J: Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden de *Janssoons vander Aa* en *G: Knotter*, Delf *R: Boitet*, Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 49
Rotterdamsche HERMES
Donderdag den 26 *Juni* 1721.

Sic & *apostolico decurrit Ecclesia verbo.*
Tertul.

TE Brussel heeft een Tamboer van het *Regiment* van Wirtenberg de eer gehad van een *Visioen* te zien, namelyk, hoe een Lieve-Vrouwebeelt tusschen den eersten en tweeden Pinxterdag haar houte doosje verliet, en, door twee groote lichten en Engelen verzelt, driemaal den *tour à la mode* rondom het Kapelletje wandelde, en z.v. Die Trommelslager heeft zoo een' vreesselyken *alarm* onder het *garnizoen* van de Kiekenseters verwekt, dat'er zyne *gechambreerde Monteering* merkelyk door verargert is, zynde die door de knipschaertjes der *devote* Quezeltjes en nieusgierige Vroutjes (doch principalyk het voorpant, waarin hy de Leening van den Overste Natuur verborg) zoo mishandelt, dat het groote Gild van de Boerenschaar, anders dan Krygsraat, hem eerstdaags door den Snyder met de lange schaar de maat van eene nieuwe broek zal doen nemen. Het zal Hermes lusten eenige mirakeleuze *Santen* en *Santinnen*, doch in *passant*, aan te roeren.

Wanneer men in den omtrek van de Hooftstadt van Brabant, en in de *circumferentie* van het Spaanschgezinde Antwerpen, de geboorte en opvoeding der *Santen* en *Santinnen* wil beschouwen, moet men'er, of, als *Demokriet*, eene geheele scheepslading milten op verslyten, of, als *Herakliet*, een Maartsgebrout tranen aan te koste hangen. Te

Brussel is nu eene *Madona* gelogeert, dewelke eertyts, in 's Hertogenbosch woonachtig zynde, van Kistenmakers, Dootgravers en Papen voor St. Felten wert gewenscht; want binnen 24 uuren waren de gestorvenen door hare voorbidding zoo frisch als jonge Adelaars: en was'er iemant die het een' dag en nacht langer uithielt, dat was dan *per raillerie* om eens te zien hoe lang het afscheit-*traktement* van tranen wel duuren zou. Doch t'zedert hare verplaatzing schynt het als of'er 't staal is uitgearbeit. *Santinnen* te verplaatzen is als een tweede huwelyk: het groentje is'er afgezoent.

Noch is'er eene Lieve Vrouwe van Victorie, die eertyts de Brusselaars in die vermaarde Bombardeering voor brant en schade heeft bewaart, en noch onlangs twee jonge magere Pastoren in Walvisschen herschept, dewelke thans zoo glad zyn, dat het de Nonnetjes vele moeite zou kosten om ze als Palingen by de staarten vast te houden.

De *zwarte Lieve Heer van Hoboken* doet een trits van mirakelen. Hy bewaart de Monniken voor den honger, de Herbergiers voor de tering, en de Boeremeisjes voor de geelzucht. Want zoo eene *affluentie* van aalmoessen en drinkgelagen is'er voor de twee eerste, en zoo eene *confluentie* van iets menschelykers voor de laatste soort, dat 'er Anubis *basta* van roept.

Onze *L. Vrouwe van Duffelen*, die, schoon zy maar een klein Popje van steen is, heeft echter zoo veel vermogen, dat zy jaar uit jaar in de Pellegrims verzacht, doch ter *contrarie* de Pellegrimessen zoo versteent, dat zy dikmaals maanden werk hebben eer die kwaal aan 't slinken geraakt.

De *Madona* van de Brusselsche *Turfzinne* is niet op een stroowis, maar op een' Frieschen turf komen aandryven. Deze verlost, als eene tweede *Lucina*, de zwangere Vrouwen van hare Vrucht, en de Dienstmeisjes, die by nacht en ontyde eene kaers voor hare Kapel ontsteken, van hare failles en mutsen.

Daar is de beruchte *L. Vrouwe van Laken*, die hare *reputatie* aan een' Boerekneppel, *St. Terwei* genaamt, verschuldigt is. Die *Patronesse* is *gerenomeert* wegens het naspeuren van Gaudieven: en het is waarschynlyk dat, indien zy eenmaal mogt mêgaan op eene Amsterdamsche Duivelssteegs *expeditie*, zy de vangst merkelyk zou *augmenteren*.

De gryze *Historicus* zal in de Spaansche Zee van onze *L.V. van Scherpenheuvel* niet duiken, want die is bodemloos van mirakelen;

ook heeft'er d'Oude *Lipsius*met de breede schuimspaan van eene onvermoeide pen, in die heerelyke *Dissertatie, de Miraculis B. v. Montis Acuti*, het vet zuiver afgeschuimt. Men ziet geen witte Raaf wanneer men den ouderdom tot spreukjes en eene ongefondeerde *devotie* ziet vervallen. De *Odyssea* van *Papa Homeer* is van minder *alloi* dan zyn *Ilias*; en de laatste *Religie*, die d'Agrippynsche Zwaan omhelsde, scheelde ruim 10 percent op die van *Arminus*. En.... maar Hermes wil liefst van het veelkleurig kaartenspel der *Santen* en *Santinnen desisteeren*, uit vrees dat de H. t'avont of morgen eens om hun wasch mogten komen.

Te Londen is *Mr: Mist*, de Drukker van het verfoeijelyk *Pasquil* tegens den Koning van Groot Brittanje, dat in zyn *front* met deze twee regelen van *Maro* prykt,

O Socci (*neque enim ignari Sumus ante malorum*)
O passi graviora! dabit Deus his quoque finem.

Dat is: *O Metgezellen, die al veel harder leet hebt doorgestaan, ons heugen de voorlede rampen noch; Godt zal deze ook wel eindigen:* naar *Newgate* gezonden. Groote *apparentie* is'er dat die *Mist*, naar mate dat hy opwaarts klimt, in de lucht van Tyburn zal verzwinden: en de welmeenende wenschen, dat die waerdige Kerkelyke persoon, de *Autheur* van dat Geschrift, hem tot het eerste Posthuis, daar hy van luchtpaerden veranderen moet, mag vergezelschappen. Hermes behoeft naar geen Haagsche Kermis te loopen, om te zien of'er op de groote Zaal van 't Hof niet eene Ordonnantie is, waaruit men bewyzen kan dat de konst der Drukkery meer schade dan voordeel aan de werelt, en in 't byzonder aan de Republyk der Geleerden heeft toegebragt. Die groote *Chaos* der Boeken, die de Hofzaal bevat, is alleen magtig een ieder te overtuigen, dat, daar zoo vele Verkens in een kot zyn, de spoeling van geest dun moet vallen; en dat die sierelyke *voluminas*, gelyk de Fransche Hovelingen, uitwendig min vergult zouden zyn, indien ze inwendig min verrot waren. Hoe welig het onkruit der *Sektarissen* en *Seismatyken* t'zedert *Laurens Kosters* Drukvondeling vermeerdert is, laat Hermes over aan die gene dewelke het ingewant van deze *Pandoraas* doos willen doorsnuffelen. Doch dat de *Studia Humanitatis* (de beschavende Geleertheit, zegt de Vertaler) daardoor zyn vermenigvuldigt is tamelyk waar, mits dat

men desgelyks dan zegge, dat een stuk Veenlants, naar mate dat het uitgebaggert wort, vermeert; en een Vertrek grooter wort naar mate dat men het *demeubeleert*. Dat door den vloet der boeken de groote Oceaan der Wetenschappen gezwollen is, en zich, om van dat overtollig water ontlast te worden, in verscheide armen heeft *gesepareert*, is waarheit; doch dat door dien vloet verscheide stukken Zaai- en Weilants van de Republyk der Geleerden zyn *geinondeert* en in moerassen verandert, dewelke, na dat het water gezakt is, distelen en onkruit voortbrengen, is mede geen leugen.

Nune Seges est ubi Troia fuit.
Daar Troie stont bloeit nu de hulst en dooren.

Deze stelling zal Majaas Zoon eerstdaags ordentelyk *probeeren*, en voor het tegenwoordige *concludeeren* met dit nevensgaande Orakel, dat, indien de Drukpers tot huiden toe voor ons een onbekent Zuitlant was geweest, de Lezers wekelyks met geen *Hermes* of *Argus* zouden bezeten zyn.

Maar *a propo* noch iets van boeken. Eenige weken geleden was Hermes tegenwoordig by eene verkooping van die stomme Kakelaars, alswanneer hy hooren moest dat een puistig en quastig Boekwormtje, *Gregorio Leti*, den Italiaanschen Blaasbalg, vergeleek by den Heer *Hooft*, den *Tacitus* der Batavieren, en z.v. Waarin doch (vraagt *Anubis*) bestaan de ongemeene verdiensten van den heromzwervenden Bladschryver, die de Octoberbeulingen van zyne kinderachtige vertellingjes, in plaats van met bloet en speceryen, met zoetekoek en razynen opvult, en zyne Helden doet spreken als Stoknarren? *Hy schryft zonder moeite*: zegt zyn Advokaat. *Fiat, repliceert* Hermes, want indien de veder zoo gezwint niet liep als zyne nootzakelykheit, zou de hongerige Martelaar op een glaasje gerstenwater hebben geavontmaalt, en ontbeten op een Spaansch Velthoen, dat is, een duits Timpje en een bolletje Knuflook. Een *Autheur* moet zyn' Lezer vervrolyken en onderrechten; maar daar toe wort vereischt eene groote *discretie* en geene ongemeene *politesse*, welke beide *qualiteiten* in zyne historietjes onzichtbaar zyn. De laffe *bouffonneries*, die hy den *Hertog van Ossuna* doet *debiteeren* (voor een groot gedeelte gepikt uit Uilenspiegels-*Autheuren*, de Koninginne Margariet, en diergelyke) noch de bitsche verwytingen, die *Olivier*

Kromwel gestadig moet verzwelgen; noch de *Turlupinades* van *Sixtus den V.* en andere *& ceteras*, zal Majaas Zoon nu niet ophalen; maar hy *avanceert* alleen dat *Leti*een *Autheur* is geweest gelyk de Monnik *Vittorio Siri*, die zyne pen en Mis aan de meestbiedende verkocht: en hy is verwondert dat die beide *Virtuosi*, in plaats van Lauweren, geen Zantzakken hebben getorst: d'een en ander was een Geschichtschryver; *Tutto Senza orte, Senza stile, Senza politica, Senza concetti e vivacita, Senza eruditione, Senza termine de creansa, e Senza alcuna Verita*. Een deftig kleet voor een' *Historicus*, het welk, zoo'er een weinig meer groen onder liep, *Argus* niet kwalyk passen zoude.

De Dagloonen van de Kleermakers Knechts zyn te Londen *gereguleert*. Indien nu het vrybuiten van Galon en Lappen der Meesters bepaalt wiert, zou zulks het onderling vertrouwen merkelyk herstellen. Eertyts heeft Hermes een' oppersten Hofsnyder gekent, die geen minder schaar dan een Droogscheerder, doch vry scherper dan die van een' Baartscheerders *Raizoir* bezigde; en die door den gemeenen regel van Eigenbaat ruim zestien ellen *point d'Espagne* uit een grys *gechambreert* zomerkleet van Prins W. v. ... wist over te houden; en, om zyne konst noch volmaakter te doen zien, voor den Hofschilder van dien Vorst een goud lakensch Vest zoo ruim en onbekrompen *fabriceerde*, dat'er die Hals (alleen maar door het aanpassen van die vermaledyde schroef) eene aamborstigheit, waaruit hy noch een eeuwigdurenden Almanak behoudt, heeft van overgewonnen.

> *Va tibi, si verbis jam contradixeris istis*.
> ANON.

De Graaf *Cowper*, die, onpasselyk zynde, naar het Bad gereist is, errinnert aan *Anubis* eene Historie, die, eenige jaren geleden, in dat Bad is voorgevallen, en waarvan het verhaal de *Dames*, en wel voornamelyk de getroude, niet onsmakelyk zal voorkomen.

Een Lantedelman, die de Wateren van die Baden meer tot verkoeling dan tot doorstraling der sappen gebruikte, zag by geval op een *Bal*, waarmede *Milord Annen....* de Engelsche Dames *regaleerde*, eene schoone jonge Juffer, dewelke aldaar was *gearriveert* in het gezelschap van eene *Mama* en drie getroude Zusters. De oorzaak, dat zy (schoon de bevalligste van vieren zynde) noch niet op de monster-

rol van het huwelyk was opgeteekent, sproot uit haar zachtzinnig *humeur*, zynde zoo mêgaande, dat ze altoos gewoon was op *boê bâ* te zeggen, waardoor 'er niet een *Galant* in den omtrek van 50 mylen lust had om op dat tegenkrakende vaartuig Kommandeur te worden; zoo dat haar bloemtje gevaar liep van ongeplukt te verslenssen. Doch deze Vryer haar *humeur* bestuderende, wert eindelyk gewaar dat het niet onmogelyk zou zyn dat gekreukte Stammetje door eene verstandige *operatie* recht te buigen. Om kort te gaan hy vermeesterde langs de bres van het huwelyk deze schoone *Contradiktie*-vesting; en, na de behoorelyke dagen van genot en vreugde in haar Ouders huis doorgebragt te hebben, vertrok hy naar zyne woonplaats om voor de *receptie* van de jonge Vrou eene ordentelyke order te stellen. Hy *reverteerde* 's anderendaags tegen d'aankomst van *Madame* in eene ongemeene *equipage*, zynde, in plaats van in eene koets met vier paerden, gezeten het *Scheleton* van een' versleten Hartdraver, reets door zyn' jager *gecondemneert* om met zyn vleesch de naburige honden te vergasten; het achterste van Ronzinant was opgeschikt met een oud trype kussen; en zyne *resterende suite* bestont in een' kreupelen hont, *Turk* genaamt, die pas drie zomers minder rekende dan zyn Heer. Mevrou wert verzocht (doch een weinig *positief*) om onder 't vaarwel-*concert* van zuchten en tranen achter op te zitten; en daar mê kroopen zy op reis. Een hek, dat toegesloten was, stremde hunne *Pelgrimasie*; fluks wert Turk *geordonneert* om het te openen, die op die *commando* de ooren liet hangen, van ter zyde eens grimlachte, en te met quispelstaartte. Waarop Mejonker 't pistool in de vuist nam, den haan spande, en Turk overhoop bloes. Het hek geopent zynde wert de reis voortgezet; doch met weinig spoets; want het mager Rybeest struikelde gestadig; waarop myn Heer zwoer, dat, indien het noch eenmaal dat Persiaansch *compliment* maakte, zyn laatste gerecht zou worden opgedist. Nauwelyk was dit bevel geuit, of het uitgeteerde dier glipte wederom. Aanstonts sprong de *Kavalier* uit den zadel, zette zyne Liefste op het gras neder, trok van leer, en verhaaste door een' eenigen stoot het aanstaande sterflot van zyn' *domestyken* Viervoeter. Hierop wert de ontstelde Juffer belast de zaal op te nemen; het welk dat zachtzinnige Lam, zonder eene halve *syllabe* tegenspraak, *executeerde*: *arriverende* zy, moede en afgemat, in 't hartje van den middernacht, aan de Valbrug van zyn adelyk Slot, alwaar de jonge *Dame* door alle de huisgenoten met een' ongemeenen

luister, *respect* en *statie*, overeenkomstig met zyn *fatsoen*, wert ontfangen. Dagelyks *doleerde* 't Heerschap dat hy de ongelukkigste was aller levende, en de haastigste die ooit adem haalde: het welk de jonge Vrou met de *ceremonien* van de Godinne der Stilzwygentheit beantwoordde. Hy, die dit blyeindent Treurspel wilde eindigen, verzocht de *Familje* van zyn' Schoonvader, benevens zyne Zwagers, om hun * Kersmisfeest op zyn Kasteel te komen vieren; die, *gearriveert* zynde, met eenen somineuzen Maaltyt werden *geregaleert*; waarop de spraakleden van de *Dames* meer rammelden dan het kopere tuig van een' Bolderwagen, of de zilvere bellen van eene Haagsche Narrenslede; uitgenomen de Jongste van vieren, die zeer demoedig DIVA TACITA *representeerde*. De maaltyt tot den avontstont *geprorogueert* zynde, *separeerde* 't gezelschap; *Mama* met de Dochters vielen in de *Geographie* van fyne Speelkaarten, en *Papa* met zyne Zwagers doorsnuffelde de † stortingen van den Ryngod en de Rivier van Bourdeaux; wanneer de *Traktant*, by *form* van eene aangename tusschenpoozing, 't gedult en mêgaande *humeur* van zyne jonge Vrou begon op te snyden; 't geen van den Ouden, benevens de andere, met een' ongelooflyken lach wert aangenomen. Aanstonts *proponeerde* hy, dat ieder op zyn beurt het klokje der gehoorzaamheit eens geliefde te luiden, om te toetzen hoe ver die deugt zich over het *capricieuze temperament* der Juffers *extendeerde*. Een met fulpe en zyde *passementen gegalonneerde* Melkuur wert naar boven gezonden, die de *Dames* bootschapte dat de Heeren iets nootwendigs aan haar moesten *communiceren*, enz. *Mama repliceerde*, dat het haar ongelegen kwam: 't *relaas* van de outste Dochter was: *Als het spel uit is*: de volgende zeide: *Als zy het verloren gelt wederom had verovert*: en het derde was zoo *attent* op de kaart, dat zy 't *rapport* van den Deurwaarder niet eens hoorde: maar de vierde wierp aanstonts de losse bladeren van Lucifers Gebedenboek op de tafel, was in drie sprongen beneden, en, na eene nederige eerbewyzing aan 't gezelschap, en in 't byzonder aan haar' Man vereert te hebben, vroeg zy: *Gelieft myn Engel iets te zeggen?* Hy vloog van zyn' stoel op, ontfing haar met opene armen, en, na eene *repetitie* van tedere *caresses*, verhaalde hy de proef, bekende zyn gul *humeur*, en verzekerde zyne Vrou, dat hy, ziende dat zy

* *Christmas day*: die d'Engelschen met brassen en zuipen vieren.
† *Cataracta*.

magtig was een *temperament* te bedwingen dat zoo licht vuur vatte als verschgebrande tonder, hy in het toekomende niet langer het zyne wilde vermommen.

Abdera den 26 der Zomermaant 1721.

PAPA ANUBIS,

Wat bezwering, ô Zoon van Maja, dwingt myne oogen om hun Meester te *abandonneren* in de *quintessentie* van zyne loopbaan? Immers bereik ik pas 80 jaren, en dat zonder ooit die blikken verstompt te hebben op de klevende kwakzalvers *attestatien* der *Antiquarii*, gedoopt, Overblyfzelen en gezwore getuigen der Outheit. Noit heb ik de Satansklaauwen der winzuchtige Rechtsgeleerden daar mê *geëxamineert*, noch de Muzyknoten der Sireenen (de Minnebrieven der *Coquettes*) nagezien. 't Voornaamste dat ik heb gelezen zyn drie Almanakken van Stichter, eenige *paginaas* in *Flavius Jozefus*, en ten uiterste het schrift van een Uithangbort. Wat is dan d'oorzaak van deze *decadentie?* Zeg ons dat eens, oude Starrenkyker, en ik zal u.... ik zal u.... maar gy zyt duivels nieusgierig Paai; wat is'er u aangelegen wat ik doen zal?... Altoos ik ben niet ondankbaar.

Uwe E: Vrient
JACOMO BESICLES.

Ouden Dyk den 28 *dito*.

HEER BESICLES,

Waarschynelyk hebt gy aan de *lectuur* van de Wynkoopers *journalen*, aan de Dootceelen van *St. Roselli, Patroon* der *Liqueurs*, of de *civile Requesten*van *Mama Picart*, in het opstel van uw' brief niet gedacht. Doch dat overgeslagen. Hermes, die eertyts de oude Paleizen en vervalle Kerken *visiteerde*, heeft altoos*geremarkeert* dat de ruiten diep in het loot gezakt en vreesselyk duister waren.

Uw E: Vrient
HERMES.

De naaste Hermes begrypt eene kleine redenvoering wegens de *Castraten* of Gesnedenen, benevens iets dat van grooter nootzakelykheit is voor de Geneesheeren dan een Verrekyker voor de Astrologanten.

No. 50
***Rotterdamsche* HERMES**
***Donderdag den* 3 *Juli* 1721.**

---- Periit mihi mascula virtus
Me tamen asse virum mentula testis erit.

HEt geval van eene Fransche *Dame*, die aan de tafel van den Turkschen *Ambassadeur* door den reuk van eenen *Castraat* bezweek, is te ongemeen om 'er niet eenige oogenblikken over te papegaaien; te meer, doordien Hermes, ongewoon diergelyke kittelachtige *periodes* te behandelen, aan Argus gelegentheit hoopt te geven, om eenmaal voor goet tegens hem op het Stellagie te verschynen. Het is waarschynelyk, zoo die vrolyke Muidergeest maar eenmaal op nieu naar vleesch taalt, dat hem dan de stomheit der visschen, verkregen door het eten van Ybot, zal afgenomen worden.

Een *Castraat* is zoo kenbaar aan die gene, dewelke Italie of de Oostersche Landen hebben bezichtigt, als een Bankroetier aan de zulke die met eenen Albionschen of Bataafschen *Aktionist* zyn *geëngageert* geweest. Doch zoo iemant aan beide een vreemdeling zy, dat die doorsnuffele de historie van *Bagoas*, *Narses*, de Beschryving van 't Serrail, en diergelyke Schriften, dewelke eene volmaakte *descriptie* van die onvolmaaktheit bevatten. * Een Gesnede wort dikmaals by de Egiptenaren, Babiloniers en Perzianen, een Vorst, Veltoverste, Minister van Staat,

* *Eunuchus est aliquando Princeps, Praefectus, Minister Regius, Nobilis, Aulicus.*

Edelman of Hoveling genoemt. * Somtyts zyn ze Schenkers, Spysdragers, Muzikanten, Kamerlingen en alzulke *Offiçianten*, waarvan de *Dames* slecht gedient zyn: want daar zy schenken stikken de Juffers van dorst; en daar zy de spys aanbrengen heeft het vleesch de vereischte saus niet. Ze zyn in een natuurlyk *concert* slechte knapen, en spelen altoos op den sleutel van B Mol; zoo dat de Sex beter *geaccommodeert* wort door een' Koetzier of *Laquei*, dan door diergelyke magtelooze Kamerlingen.

Sommige Historieschryvers zyn van gevoelen dat *Semiramis* de eerste geweest is dewelke de Natuur heeft *geëstropieert*. Die Princesse rende te paert als een Roskammer, vocht als eene Amazone, en schermde met verbode geweer als een Italiaansch Avanturier. De Koninginne *Kristina van Zweden* en *Johanna van Napels* zyn geene onwaerdige Scholieren geweest van die smakelyke Vorstin: doch de eerste *regaleerde* haar' *Galant Monaldeschi* vry gevoeliger dan *Semiramis* de Jongelingen. Andere beschuldigen de † Perzianen met die kuische uitvinding, die, om dat het huwelyks-knipslotje niet door de *domestyke* sleutels van weelderige huisgenoten zou *gevioleert* worden, door die ontworteling de Liefdevesting hebben uitgehongert. ** *Hieronymus* beschempt de Juffers van zyne eeu, om dat zy, verkleet in 't gewaat der Mannen, de Gesnedenen nabootsten (doch aan diergelyk een soort zou Hermes zyn zegel wel hangen) en *Juvenaal* heeft ons in zyn zesde Schimpschrift eene erger beschryving van die rontgehemde Roomsche Poppen nagelaten. Maar 't zal tydt worden die Besnedenen daar te laten en van Batery te veranderen.

Men ziet dagelyks (en zulks door eene natuurlyke oorzaak) dat de *Dames* bezwymen, doch veeltyts in 't gezelschap van heele, en noit of zelden in 't byzyn van halve mannen. Indien die *Dame* zoo doordringende van smaak is als van reuk, zou zy aan d'*Akademie Royale* eene volmaakte *definitie* wegens het onderscheit tusschen *Mahometh* en *St. Pieter* konnen geven; eene *descriptie* (gelooft Hermes) die krachtiger zou rieken naar de Schoollessen van *Aloïzea* dan naar d'Ontleetkonst van B...

* *Dapiferi, pincernae, cubicularii Musici.*

† *Semiramis dicitur Teneros mares Castravisse omnium prima.* AMMIAN.
Aliqui putant Persarum institutum esse, &c....

** *Aliae virili habitu, &c. Impudenter facies erigunt Eunuchinas.*

Het zou eene reukelooze onderneming zyn de Juffers op een punt te *duperen* waarvan zy, niet alleen een natuurlyk denkbeelt, maar zelfs de vatbare uitgestrektheit bezitten. Neen, ongebaarde Piepers en Kermisschalmeien, houdt op de Sex te tantalizeeren. Een *Castraat* is een Bazilisk aan de schoone oogen van het Vrouwentimmer. Het is onvergeeffelyk die Lammeren te doen watertanden naar een *prezent* dat boven de magt van den belover is. Noch zou het beter zyn eene zwakke maag met een' vingerhoet vol Alsemwyn te verkwikken, dan die naar een' druppel water, om de brandende tong te koelen, te laten snakken.

Het is niet onmogelyk voor een man, die ter lengte van eene Oostindische Ankerkabel in de Geneeskunde, en voornamelyk in de Medeneiging en Tegenzucht *geverzeert* is, te bewyzen, dat de bezwyming van die *delikati* Fransche Juffer uit eene natuurelyke *Antipathie*, dewelke een weerloos schepzel op d'aannadering van een' doodelyke vyant gevoelt, spruitende is. Zoo siddert een sneeuwit Zuiglam op 't gezicht van een' verscheurenden Boschwolf: zoo verbleekt een blank Voorentje op d'*aproches* van een' stevigen Riviersnoek; en zoo trilde *Korinna* op de *furieuze* Oorlogs-*declaratie* van haar' *Galant*, die, alles dreigende overhoop te werpen, echter na eene slappe *attacque* die *proforma gerepousseert* wert, een' stilstant van wapenen verzocht.

Dat een *Castraat* een dootvyant van de voldoening der Sex is, blykt uit die *strikte* en jaloursche *conservatie* van het Jufferenhoorenwerk. Hy bewaakt, als een betoverde Draak,

> *De Schuimgodes hare Offerkist,*
> *Waar Damon steets uit steelt, doch Fyllis niets vermist.*

En hy bewaart zorgvuldiger die tedere rozeknopjes voor het zuigen van vreemde honigbyen en het steken van dertele horzelen dan *Mich...* zyn gerooft gout, D... zyne gestole *Maitres*, en B... zyne gevrybuitte foely en nagelen.

Een *Serailcastraat* speelt altoos voor *Introducteur*, doch *avanceert* zelden verder dan tot het damaste Voorhangzel van de *Audientie-Zaal*. Het is iets onbegrypelyks dat zy nimmer tot geestelyke *beneficien* worden *geavanceert*, daar zy nochtans de voornaamste Kardinalen tot aan de deur van 't Konclave *conduizeeren*.

Maar *Basta*, *Signoor* Hermes; het past geen' overwinterden Sneukelaar, die genoegzaam door het *extirpatie*-mes van den tydt *gecastreert* is, langer over die slappe stof te *redeneeren*.

Uit Parys wort ons bericht dat 'er een Horologie van eene ongemeene konst en uitvinding aan den jongen Koning is *geprezenteert*, en de Maker met een heerlyk *prezent* begiftigt. Indien een vernuftig Horologiemaker een klokslag uitvont dat gestadig de uuren van ontfangst en noit die van uitgave beijerde; dat de minuten van slaan en noit van weeromslaan teekende; en de *quartieren* van vermaak, doch nimmer die van droefheit waarschoude; alsdan behoefde een bekende Ontfanger niet naar Maastricht te *delogeeren*; een befaamde Grootspreker zou noch erger den gebraden haan spelen, en Hermes zou het *ad vitam* laten waaien. Maar iets van de *Barometers*.

Die *Instrumenten* zyn thans meer *à la mode* dan eene prompte betaling, koopmans woort of matigheit onder de jeugt. *Anubis sustineert*, dat het de plicht der Wysgeeren is naar dat *Instrument* te zoeken, het welk een' zieken aanstonts tot het leven of sterven wist te *sententieeren*, en 't geen aan de Ouden niet onbekent is geweest. * *Lambecius* gewaagt 'er van in de Boekzaal des Keizers. De *figuur* van dit *Instrument* is aan den Zoon van Jupyn onbekent; maar hy gelooft dat het geheim in de lucht bestaat, dewelke in het *appartement* van den kranken *predomineert*. Met veel schyns van waarheit wort'er vastgestelt, dat'er rondom den *Magneet* een *Atmospheer* van *Magnetische* stoffe is, die altoos beweegt, en waarlangs deszelfs uitwerking wort *geëxpliceert*. Nu is'er niets zekerder, dan dat'er rondom de ligchamen der kranken, die veel ademhalen, een *Atmospheer* bedorve *materie* draait, door welkers beweging men van deszelfs goede of kwade eigenschap, en by gevolg van den staat der zieken oordeelen kan. Indien de Heeren *Doktoren* N... en N... dien *Barometer* bezaten, zouden zy niet zoo menigmaal te vergeefs die gemartelizeerde Lyders eene *visite* willen geven, dewelke 's nachts te voren, door *d'assistentie* van hunne *China Chinae*-potjes, naar 't onderaartsch gewelf van den zwarten Tartar post à post zyn *gedelegeert*.

* *Lambecii caput* 32. *continet Petosiris Philosophi AEgyptii Epistolam Astrologicam ad Nechepson Regem Assyriorum cum adjuncta figura Organi Astrologici, per quod de vita & morte egrotantium potest judicari.*

SR: HERMES,

Ik ben een menschelyke Rave; ik ben een Vogel die een doot aas op den reuk opzoekt, en ik kras somtyts drie à vier weken te voren eer de Lyder verhuist. Als Geneesheer *subsisteer*ik op de ongenezelykheit van myne *Patienten*; en als Biechtvader worde ik gemest door de zwakheden van myn' Evennaasten. Nu komt hier wekelyks in de Kourant een *genobiliteerde* Dootslager, die gewapent is met *kwartieren* als een Vilder, en geharnast als een *Ceremonie-Kampioen*, opborrelen. Op de bevryding van twee adelyke Stamhuizen sticht hy een Trophée van Dootsbeenderen, terwyl zyne Lyders als *Senekaas* in de Badstoven *expireren*. Is het niet genoeg dat d'Adel met den zwaerde slaat? Mag die, als een Arts, het gif *exerceeren?* Ik verwacht de ontknooping van deze vraag, *Signoor Anubis*; en ik zal u in het toekomende noit hooger *taxeeren* dan een daalder voor de *visite*, en een' halven ryksdaalder voor de Huurkoets.

Uw E: genege en geneeskundige Vrient,
NON EST MORTALE QUOD OPTO.

Hermes heeft noit een' Lantlooper gezien zonder hont, of een lammen Kerkbedelaar zonder kruk; derhalven volgt hier d'*Epistel* van een' Apotheker op den Zendbrief van den Doktor.

SR: ANUBIS,

Schoon ik de Zadel ben waarop de Geneesheer ryd, echter speel ik somtyts mêe wel eens voor Ruiter. Als Apotheker rammel ik met een' *Statie*-vyzel, en als Doktor met eene*assurante* tong; en echter heb ik doorgaans het ongeluk dat myne klanten het rammelen ontwennen. De Latynsche taal was noit een hinderpaal aan myne bespiegelingen; het Grieks trat nimmer over myn' drempel, en ik ben een dootvyant der Joden: by gevolg een Tegenhebreer. Hier mêe wort *geprobeert*, ô oude Patroon der Slangen, dat ik geen' tydt verkwist heb in de Taalkunde, en echter verlaat de tydt myne *Patienten*. Wat hier in gedaan, Zoon der Goden? Ik vergeet zoo min genote *advyzen* als uitgeschreve rekeningen: by gevolg zyn de *ingredienten*van † *Oxycraat* altoos ten uwen dienst.

Uw E: gekruide Dienaar,
SYRUPUS ROSARUM.

† Azyn en Water.

Hermes zal (voorzichtigheitshalven) geene brieven van Heeren, die met zoo veel achtbaarheits den ryksstaf van doot of leven zwaaien, beantwoorden, maar liever tot het volgende geval overgaan.

Onschuldige Beschuldiging.

Drie dagen geleden wert Hermes met eene *statieuze vizite geregaleert*. De Heer N... kwam op Leeuwenburg aandonderen met een gespan van vier paerden, vier *Laqueien*, een Koetzier (die zoo onmenschelyk gebaart was dat men'er voor 't minst driepaar kannewassers uit kon zamenstellen) en een Moortje, dat, gelyk een Boulonees hontje, een' zilveren halsbant droeg. Die *Grand Signoor* verhaalde eene langdradige historie, rakende zyne Bedgezelinne, dewelke wert beschuldigt met de *odieuze* Artykelen van kwaadaartigheit, koppigheit, *melancolie* en ondankbaarheit: in't kort hy was met het jarelyks inkomen van 4000 goude Medailles, a eene dubbele dukaat het stuk, een voorwerp van medelyden. Mevrou was... zy was hem een walg; en ieder dagtoorts was eene blixemstraal in zyne oogen. Het Orakel der Boeren, de gryze *Astrologant*, *proponeerde* (na eene diepe *meditatie*) aan hem de volgende *kwestien:*

Is Mevrou	eene *Coquette?*	Neen.	Eene Klappy?	Neen.
	Eene Dronkedrinkster?	Neen.	Eene Speelster?	Neen.
	Eene Diefegge?	Neen.	Is zy kyfachtig?	Neen.
	Eene Slons?	Neen.	Is zy uithuizig?	Neen.

Maar zy was eene onverdragelyke Vrou, en hy was een radeloos Man. Het gedult van den Ouden wert ten einde gesponnen, en hy vroeg (doch vry bars) of myn Heer een braaf Man was. Nauwelyk was deze *propositie* geuit, of Rykaart verschoot zyn verf als eene gekookte Kreeft, verbleekte weer schielyk als een Jakobyt, begon te beven als of hy eene konkommerkoorts had, en *decampeerde* zoo schielyk, dat Hermes in de eerste drie minuten niet kon onderscheiden of deze *vizite* een droomgezicht was of eene waarheit.

Niemant is ongelukkiger dan die wekelyks, by eene duimbreette te gelyk, een Historieschryver is, en alle Lezers op een eenig blad papiers wil vergenoegen, In eene Kerk, die nauwelyks twintig voeten boven hare *fondamenten* is opgerezen, worden onvergeeffelyke fouten tegens de Bouwkunde ontdekt. *Die vensters zyn te eng:* schreeut een Steenhouwer; *en de pilaren zyn te zwaarmoedig:* balkt een Glazen-

maker? *Het gelykt beter eene Oorlogsvesting dan een's Heerenhuis:* roept Heeroom wederom; en de voornaamste kykers beschuldigen het onschuldig Gebou van *irregulierheit* en *disproportie*.

Victoria! Victoria! (schreeude gisteren een *Stentor*, eer hy zyn harnas had uitgeschut) *Nu heb ik u by den baart vast, oude Opsnyder en Kakelaar* (zei hy tegens Hermes,) *want hoe is het mogelyk om* NIET, *dat geen plaats beslaat, geen ligchaam bezit, of geene afmeting heeft, te bewaken, te bewierooken en te vieren? Anubus* liet eerst dien onwetenden Walvisch zyn water, waaronder niet weinig zwart bloet vermengt was, schoon uitblazen, en vroeg hem eindelyk: of

Praestat otiosum esse quam nihil agere.

In Neerduitsch gezegt: *Beter is het ledig te zyn dan niets te verrichten*, geene bekende spreuk was? Of men niet dagelyks hoort dat'er wort gezegt: *Ik heb hem niets geantwoort; ik wil u niets geven*, en diergelyke? en of *Grotius* geen goet Latyn pende, wanneer hy schreef:

Perdidi meam vitam operosi Nihil agendo.

Ik heb myn' tydt verloren door Niets werkzaams te doen? De slaplende *Criticus*verliet op dit eenvoudig voorstel het worstelperk, smeerde zyne laerzen, en toonde wiskunstig door eene schielyke *retraite*, dat zyne hielen vlugger waren dan zyne gedachten. Echter is Hermes door deze waarschouwing verblyt, te meer, om dat hy eenmaal in *Pausanias*gelezen heeft: *Dat de Naupliers de konst van den Wyngaart te besnoeijen leerden uit de volgende observatie; dat die Stam malscher en beter druiven voortbragt wanneer deszelfs wilde scheuten waren afgeknabbelt door een' Ezel*.

Pater J... wert onlangs in de tegenwoordigheit van *Anubis* beschuldigt, dat hy, zynde een Kanonik, een Priester en Biechtvader, echter dagelyks zwoer en vloekte dat het kraakte, en z.v. De geschore *Sant* liep gevaar van eene schielyke *condemnatie*, indien een oude Boerenschepen niet had getuigt, dat hy den Pastoor veeltyts drie stoopen ouden Suransonwyn had zien uitpooijen zonder dat'er de minste vloek uit dien vochtigen mont rolde. *Nochtans moet een ieder toestaan* (vervolgde de begraasde Advokaat) *dat, zoo ooit een Man tot vloeken inclineert, hy zulks doorgaans practizeert, vol en smoordronken zynde*.

PAPA HERMES,

Ik tel zeventien zomers en ben geballast met twee Vryers. De een is een verstandig jong Heer, doch behoeftig; d'ander is ryk,

maar een zot. Ik ben eer schoon dan leelyk, en bezit middelmatig myn deel van eerbaarheit en zilverlingen. Het laatste is genoegzaam om myn' Man voor armoede, en het eerste om hem voor de koekkoeksbloemtjes te bewaren. Laat ik een groot lot uit de Lotery van uwe *advyzen* trekken, en ik beloofje, *Papa*, dat ik u met myne sneewitte handen eene warme gestikte nachtmuts op den blooten bol zal zetten.

Uw E: Dienaresse.
JAKOBA ZOMERPOES.

Een behoeftig verstant is een zot, en een ryke gek is niet min. Gy hebt maar twee *Galants*, en beide zotten, dat is een ongemeen ongeluk, schoon Kint. *Casseer* den eersten, en geef den tweeden zyn afscheit; en..... en neem T.. die heeft maar twee fauten, dat is, ryk en verstandig; doch daar tegens bezit hy van die feilen de tegenstrydige Deugden.

Eenige oogenblikken geleden zag Hermes dat de Heer. met eenen open mont een geschreve *airtje*, om dat het schielyk droogen zou, beademde. Dit (schoon het veeltyts by gebrek van zant geschiet) schynt aan hem, die een diepzinnig *Filozoof* is, eene zeldzame zaak: want vocht met vocht te willen doen opdroogen overtreft de duistere geheimen van de Broeders des *Rozenkruis*: en hy oordeelt dat die Heer beter zou doen in het toekomende met dien kostelyken adem een kop Chokolaat of een bakje Sassefras-thee te verkoelen.

Hermes vraagt *pozitief* aan zyn' *Confrater Argus*, waarom hy zich niet *adresseert* aan *Sr: Thomas Angelhomme*, die eenen *Filozofischen Mercurius* tegens het kwylen heeft? Want door dat middel kon hy zyne papiere slab droog en zuiver houden.

Toekomenden Donderdag zal'er iets dat vermakelyk en bedroeft, geleert en eenvoudig is, voor den dag komen, eene stof, waarop *Anubis* een' geruimen tydt heeft *gemediteert*, schoon hy alsnoch onkundig is wat de tydt uit het ei van zyne uitvinding kippen zal.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J: Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden de *Janssoons vander Aa* en *G: Knotter*, Delf *R: Boitet*, Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 51
Rotterdamsche HERMES
Donderdag den 10 *Juli* 1721.

Ulceribus, Galene, vales tantummodo nostris.
Stultitia nostra, Justitiane, Sapis.
OWENI.

DE karmynkleurige Minister van Lodewyk den XIII, de Kardinaal *de Richelieu*, eenmaal gevraagt zynde wat in een Koninkryk of Republyk nootzakelyker was, een Rechtsgeleerde of een Geneesheer, antwoordde schielyk: *Noch d'een noch d'ander*. Het zal Hermes lusten heden eens voor Waagmeester te spelen, en de verdiensten van die beide loffelyke Heeren in gelyke schalen tegens malkanderen op te hangen; verzekert zynde, dat (in spyt van dien Kardinaal) een Geneesheer en Advokaat in een Gemeenebest zoo voordeelig zyn als eene vyfde wiek aan een' Wintmolen: een *Protector* aan eene Republyk; een Mol onder een *Parterre* Bloemen, of eene Aartbeving aan de verouderde *fundamenten* van eene Oorlogsvesting.

Geen van beide was nootzakelyk geweest, indien de eerste Man min *complaisance* voor de Sex betuigt had; maar, helaas! door dien Appellust heeft hy ons onderworpen aan de gestrengheit der Rechten en de ongewisheit der Geneeskunde. De Patroon der Badstoven, de Wysgeer *Seneka*, *decideert* met twee woorden die stekelige vraag: *Indien wy eerlyk en gezont waren* (zegt hy) *kon men den Geneesheer in eene kist vol Zenebladers, en den Rechtsgeleerden in eene ton vol Sententien der beide Rechten wechpakken*.

De Kakelaar dient echter de hooge hant te hebben boven den Pisbeziender, dewyl de Geest uit eene verhevener stof dan het Ligchaam is opgemaakt; en de Geneeskunde (volgens *Plinius*) door beesten en vogels uitgevonden, als noch verscheide overblyfzelen van het onredelyk schepzel *conserveert*. Maar laat ons die *respective* Avonturiers eens tegens malkanderen *confronteeren*.

De Rechtsgeleertheit, aan d'eene zyde, is gelyk die vermaarde Boom in den Lusthof, die in den omtrek van zyne schors de kennis van Recht en Onrecht besloot. Op de Geneeskunde, aan den anderen kant, is, als op een hecht en duurzaam *fundament*, de H. Vierschaar van Themis gesticht. Want zonder gezontheit zouden niet alleen de heilzame *Ordonnantien* vervallen, maar zelfs zou'er een stilstant komen in het zuivere bloet van de *Justitie*, en in de levensraderen aller konsten en wetenschappen.

Is het de Rechtsgeleertheit niet dewelke, als eene bekwame Vroetvrou, de zwangere ligchamen der Steden en Dorpen van derzelver zwarigheden verlost? Zuivert zy de besmette lucht niet door het toewringen van de wintpyp der Overtreders? Verdedigt zy niet de *Authoriteit* der Rechters? Beloont zy niet de Verdiensten? En haalt zy niet uit haar' eigen Apotheek die Geneesmiddelen waardoor de wanorders en verwarringen worden *geremedieert?*

Gezontheit is het eenigste inzicht van een' Geneesheer, en hierin is een Doktor egaal met het Zeepaert; maar de Rechtsgeleerde geneest alle kwalen, afhangkelyk van de gedachten, raatslagen en werkingen der menschen.

Doch schoon de Wetten een kostelyk gesteente zyn in den trouring van het Gemeenebest, echter zyn zy niet *absoluit* tot deszelfs welstant nootzakelyk. De voornaamste *Souvereiniteiten* zyn geteelt uit roof, gewelt, bedrog, onrecht, en diergelyke adelyke eigenschappen; en hebben zich (spyt Staatkunde en Wetten) in die geweldadige bezitting *gemainteneert*. Niet dat zy ten eenemaal zonder order of *politie* geweest zyn, neen, maar hare *politie* was *circum circa* gelyk die, dewelke de Napelsche Veltjonkers, de *Brigademajoors* der gemeene wegen, en Nereus Zeeschuimers noch hedendaags onderhouden.

De bevalligste der jonge Jufferen struikelen veeltyts over de uitstekende *pallissaden* van Bekoring. De Saffraan wort vervalscht door Goutsbloemen, d'Amber door Kryt, en het gulde metaal valt het allereerst

onder de *Mathematische Instrumenten* der Geltsnoeijers. De Gerechtigheit, die heerelyke oude penning, wort desgelyks door bedrog, kuipery, valscheit, *Chicane*, en diergelyke Muntmeesters beknabbelt, Muntmeesters (zegt Hermes) die, met den zoeten naam van Voorspraak oversuikert, als Slangen en Hagedissen door Themis warmte onder de puinhoopen van hare Gerechtspaleizen worden uitgebroeit, uit welkers schuilplaatzen zy als Bandyten voor den dag springen; de twistende partyen by den baart vatten; de sneeuwitte *Justitia* door oneindige Inktpleisters onkenbaar maken, en met de punten van hunne *incisie*-messen, de verdoemelyke schryfpennen der *Chicane*, zulke wytgapende openingen in de tydelyke eigendommen der *litigeerende* Lyders inkeepen, dat'er Goet en Bloet, Lant en Zant, Slot en Dorp, komt door heen gudzen, gelyk 't geperste opperwater langs de opening van een' doorgebroken Dyk.

Wanneer men in eene Stadt veele Geneesheeren ziet zwarmen, is zulks een blyk van eenen vruchtbaren oogst der kranken. Indien men eene *quantiteit* Hommels der *Pandecten* ziet snorren, is het een onfelbaar bewys van 't bederf der Zeden. De eerste *bestudeeren* niets anders dan door oneindige geneesmiddelen de goede ligchaamsgesteltenis der ingezetenen te beschadigen, terwyl de andere toeleggen om langs het kanaal van Mejuffer de *Chicane*, de outste Dochter der Rechtsgeleertheit, hunnen evenaasten tot den gront toe uit te putten.

Noit heeft Roome meer *gefloreert* dan op dien tydt, wanneer een ieder zyn eigen Advokaat was, en een Geneesheer niets anders mogt veilen dan een Vlekbal of een Exteroogpleister. De Spanjaart verboot aan de Heeren Meesters de nieugevonde waerelt te bewoonen; en, ziende dat de *Medici*, in plaats van de krachten der onbekende kruiden naar te speuren, hunne krachten inspanden om de gulde aderen der goutmynen te ontdekken, *casseerde* hy zyne Lyfartzen, ontnam hun den geroofden buit, vulde hunne Scheepskisten met planten en zaden, en scheepte die Gifmengers weer af naar de verbroke schalen van 't hanenei waaruit zy gekipt waren.

Hoe zeker en gewis beide die beroepen zyn blykt uit de onfeilbare kennis der Geneesheeren, zoo omtrent de Ontleetkunde als de krachten der planten en zaden, benevens de nimmerfeilende uitwerkingen der *Compositas*, en z.v. En wat is'er zekerder dan de Rechtsgeleertheit? die, *gefondeert* zynde op den wil en *fantazie* der Rechters,

ruim zoo bestendig moet zyn, als een Maartsche zonneschyn, beloften der Juffers, eeden der valsche Speelders, of de *infallibiliteit* van den gewaanden *Petrus*, den zedigen Kerkvoogt van het H. Roome.

Eenige Brieven.

's Gravenhage den 1 *July* 1721.

SR: HERMES,

Nauwelyks tel ik xx. jaren, en echter heb ik myn persoon uit eene aanzienelyke som gelts, en eene aanzienelyke som *reputaties* gerymt. O hoe dikmaals dreigde *Mama* dat zy my aan armoede, zotheit en naberou zoude overleveren, ten zy ik die betoverende *Kanailles*, de Zanggodinnen, wilde verlaten! en hoe dikmaals heb ik belooft hare gezonde vermaning te gehoorzamen! Maar helaas, *Papa*, wanneer my die Poëtische overval op 't lyf viel, moest de Reden op de vlucht, en ik tuimelde, als een gebylde Offerstier, voor den drievoet van Apol; en nu heul ik, als een zinneloos Minnaar, met myne boeijen, en liefkoos myn verderf. Wat raat, wat baat, wat hulp is'er voor

Uw' ongelukkigen Dienaar
DOMINICUS POETASTER NOBILIS?

Hermes oordeelt dat het Heertje van die *Missive* in eenen *lamentabelen* toestant, en aan die zotten zeer nabestaande is, dewelke met hunne ketenen zingen en rinkinken. Dat hy eene groote somme gelts en *reputaties* heeft verrymt, daaruit blykt niet dat hy een Poëet, maar wel dat hy'er geen is; want zelden is de vrucht der Dichtkunde ryp met de vroege St. Jans Appelen van xx. jaren. Somtyts is 'er rym zonder dicktkunde, vele vaerzen zonder verstant, en veeltyts verstant zonder oordeel; zoo dat Hermes dit Heertje *adviseert* te *continueeren* in het pompen van vaerzen, tot zyn kleet zoo kaal is als den herfstmantel van den Muider Nieusspion; of anderzins den gelukzaligen *Angeriaan* na te volgen, om door eene eenige *dosis Laud. Opiati* langs den naasten weg naar de Hengstebron te*galopeeren*.

Delf den 28 *Juni* 1721.

ZOON VAN JUPYN,

Uwe *methode*, om langs een aangenaam Schimpschrift de feilen der laaggezielde Raasbollen te berispen, bevalt my uitnement, en ik

verhoop dat onze eeu, benevens onze Naneven, uwe goede meening en verdiensten zullen erkennen. Een jong Advokaat, woonachtig te ... *afronteerde* onlangs in een Koffihuis een Heer van *fatsoen*, en zulks in zulke onheusche termen, dat ze meer naar de vierde *Classe* van *Jan Kalbas Illustre* School, dan naar de Redenkonst van den Keizer *Justiniaan* zweemden. Hy bleef by geene dreigementen, maar vorderde zyn party voor den degen, plantte zich in het *postuur* van een Schermmeester, en rukte eindelyk het krakeelstaal zoo ver uit deszelfs gevoederde scheede, datmen gemakkelyk kon zien dat het een gemuskeerde kling was; en al dit Hoogduitsch gewelt sproot uit eene bloote *suspicie*, dat die Heer aan eene jonge Juffer, dewelke zy beiden oppasten, *geadverteert* had, hoe de jonge Rechtsgeleerde tweemaal 's daags eene *dosis* bloetzuiverende pilletjes, uit *Terebintyn* en *Mercurius dulcis* opgemaakt, *consumeerde*. Sr: Hermes, wy verwachten uwe *decisie* op dit geval, waardoor gy zult verplichten

Uw E: zeer gehoorzame Dienaren
N.D. L.H. J.S.

Hermes *sustineert*, voor zoo ver die Heer een Rechtsgeleerde is, dat hy niet onbewust moet zyn, dat een Duël eene misdaat tegens de wetten is. Ten tweede is het onbetamelyk aan een' Advokaat scheltwoorden te gebruiken, ten zy in een *Pleidoi*. Ten derde heeft hy door het trekken van den degen in een publyk Koffihuis maar een middelmatig teeken van zyne *couragie* doen zien; want die in een gezelschap vechten wil, vecht om gescheiden te worden. En ten vierde, een man te beledigen op een bloot vermoeden, is eene onderneming die reukeloos, zeer gevaarlyk, en niet minder *indiscreet* is.

Eene losse Schets, naar een conterfeitsel van *Kristina*, Koninginne van Zweden, gekrabbelt.

Natuur wankelde gelyk eene wispelturige Hofdame, wanneer zy *Kristina*, Koninginne van Zweden, *formeerde*. Haar eerste voornemen was om uit die *royale* stof eene Vrou, en haar tweede, om'er een Man uit te bootseeren; doch zy hervatte het eerste denkbeelt, en viel op de rib, doch vry ongemeen. Door een mannelyk gelaat, *Cavaliers air*, verachting voor de Vrouwen en naaraping der Wetenschappen, *distingueerde* zy zich van de Vrouwen; maar aan de ande-

ren kant *probeerde* zy hare Sex door eene ongeblankette zucht voor *Monaldeschi*, *Piementel*, *Dom Garcie*, *Condé*, *Duc d'Orleans*, *Colonna*, en diergelyke zwakheden. Wat zy bezielt met eenen heldenmoet (volgens sommige *Flatteurs*) waarom zich niet gestelt voor het front van een Leger? Eene heldendeugt bestaat niet in het lossen van een pistool, het ontblooten van een' degen, of het dootjagen van een vreesachtig Hart. Waarom, indien zy wilde gehoorzaamt wezen, den Troon van Gustaaf Adolf niet bewaart? Waarom niet tegens een' heerzuchtigen jongen Vorst hare staatkundige lessen in 't werk gestelt? Was het de G... dienst, waarvoor zy hare kroon nederlei, waarom dan niet liever het sneeuwit vertrek van eene maagdelyke *sociëteit* dan de purpere *Audientie*-Zaal van *St. Peter*, of 't wellustig Paleis van een' Vorstelyken Kardinaal verkoren? Was zy tot konsten en wetenschappen geneigt, waarom dan alleenlyk d'oppervlakte der Geleertheit aangeraakt, en het grontsap voor de Schooldoktoren gelaten? Zy is, altoos *geflatteert* zynde en altoos zich zelven *flatteerende*, als eene Dwaalstar aan den Roomschen hemel verschoten; doch betuigde tot den laatsten snik eene onsterffelyke achting voor drie Grooten: voor den Prins van *Condé*, wegens zyne dapperheit; voor den Kardinaal *de Reths*, wegens zyn' vluggen geest; en voor den Kardinaal *Asolini*, wegens zyne ongemeene *complaisance*.

SR: ANUBIS,

Ik ben een Latinist gelyk zeker Overste van Dixmuiden een Soldaat was; gelyk Kapitein B... een Hoveling is, en gelyk de tweemaal gebankeroeteerde T... een eerlyk man staat te worden; en echter lees ik nu en dan een regel vyf à zes van die Romeinsche gebeden. Wat beduiden deze *linien*, Papa?

Incidit in Scyllam cupiens vitare Charybdim,
Qui morbum fugiens incidit in Medicum.
Stulti dum vitant vitia, in contraria currunt,
Qui litem fugiunt, Causidicumque petunt.

Help my eens; immers hebt gy zoo dikmalen den *Argus*, die pas vier duimen dieper dan ik gestudeert is, geholpen, en ik beloof u een potje gekonfyten Gember voor uwen Familiehoest.

Uw Vrient,
DAMON B.

De Wysgeer is een dwaas, die 't heilzaam van 't vergift
Niet door de Reden schift,
En naar het ondermaansch met tranen zwoegt en zuchten:
Hy splyt, ô Damon, op de Rots die hy moest vluchten.
Vergeefs is 't dat hy 't wufte en los besef vertrout,
De grontvest wraakt eer het Paleis is opgebout.
Een onbedreve moet staag glyden.
Hy valt in Scylla die Charybdis wil vermyden:
De Hemel spot met 's mans voorzienigheit en deugt.
Hy zengt zyn groen gewas, en stolt zyne gulle jeugt.
Dan moet de moede ziel in d'opperlucht verzwinden.
Doch eer die Diamant zyne aartsche kist verlaat,
Ziet hy 't inwendig licht, Jehovaas dageraat.
Dat men beneden zoekt men opwaarts staat te vinden.

Indien u, ô Damon, deze omschryving voldoet, is Hermes voldaan: indien niet, konje 'er met een' Latynschen Schoolmeester over *consulteeren*.

Waarschouwing.

Deborah Kandeel, een aangenaam dik, kort, zwart Meisje, ruim 20 jaren out, tamelyk ryp op het oog, aanhebbende een' Chitzen Japon, de gront geel; onder den zelven een' hemelsblauwen armozynen Rok, een' witten Onderrok, roode Koussen en geele Muilen, is voorleden Zaturdag 's nachts stilzwygende van Mevrou Suikerpeer wechgeloopen met de volgende goederen:

Een' fluweelen muskeskleuren Nachtmantel, gevoert met Eekhorentjes bont.

2 Paar geborduurde Muiltjes, de houtjes ruim drie duim hooger dan ordinair.

1 Gestikten damasten Rok, bezet met een reep van Walvischbeen, omtrent 16 voeten in zyn' *diameter*.

3 Stiklyven, *gegarneert* met *differente* boezems, en aan den linker schouder opgevult met watten.

Noch verscheide *Coiffures*, zoo met Mecchelsche, Brusselsche als *Antimodische point de Venise*-kanten. Item een klein kabinetje van vier laatjes, gemeubeleert met drie paar geolyde hontsleere hantschoenen, een lint met *pomade*, om het voorhooft voor kreuken te bewaren; zes koekjes superfyne Spaansche Wol; drie bladen *Papier d'Es*-

pagne, en vier schoteltjes Portugeesch root; eenige loode kammen, twee *pincettes*, borsteltjes, *savonettes, poudre de palville*, twee paar zwierige wynbrauwen, benevens eenige ryen elpenbeene tanden; een flesje half vol paerlenwit voor *Madames* lelyen, en een gevult met Aluin-*tinctuur* voor haar.... voor haar gebruik; benevens verscheide flesjes met *essence d'ambre*, Bergamotte, Maagdenmelk, *pastilles gepulverizeerden* Zevenboom, en

Adam en Eva, konstig *geëmalieert*, zonder vygenbladers.

1 Gout Litringetje, met dit devys: *Koridon, ik ben uw Zon*.

1 Testamentje, gebonden in groen Segreinleer met goude sloten, maar eene eenige maal geopent.

1 Zilvere Tabaksdoos, ovaalsgewys, met een gegraveerde Tulp op het opperste dekzel.

1 Vergult doosje, en daarin een klaverblad van vieren, om gelukkig te zyn in *Lombre* en *Lanterlu*.

1 Doosje vol *Cashou* en *Cubeben* voor een' frisschen adem.

1 Zilver Trekpotje met een langkwerpig putje dicht by het pypje.

1 Kop, gedraait uit eene Maldivische Kokosnoot, die Mevrou ieder avont mê naar bedt nam, boordevol Kaneelwater voor de *Vapeurs*.

6 Mesjes en Vorkjes om by *Confitures* te gebruiken.

Een Bracelet, waarop is *geëmalieert* een Kupido die met een stukje gouts naar harten vischt, met dit *devys*:

Door gout alleen, vang ik Klimeen.

Item verscheide *Kornalyn* en Onyxsteenen, gegraveert met Minnegoodjes, Harten, Pylen, Altaren, Vlammen, Rotzen, Doornen en Zonnebloemen. Noch is 'er vermist een geweven Koffertje, vol Minnebrieven van de jaren 1671, 1672, 1676 tot 1698, geteekent *Filander*, *Koridon*, *Amintas*, *Adonis*, en z.v. benevens eene verzameling van *differente Recepten*, als deeg voor de handen, *pomades*, zalf voor de lippen, witpotjes, zuiverenden room, olie van talk, kikvorsschenwater, *differente Tisanes* om de *complexie* op te helderen, benevens een onfeilbaar hulpmiddel om eene miskraam te bevorderen.

Zoo iemant deze goederen in 't geheel of voor een gedeelte te recht brengt, zal Mevrou zulks dankelyk *recompenseeren*.

N.B. De Brieven (die van *Filander* uitgezondert) worden vereert aan den Ontdekker, zynde dezelve in zoodanige generale termen opgestelt, dat ieder Juffer die op zich zelven kan toepassen.

No. 52
Rotterdamsche Hermes
Donderdag den 17 *July* 1721.

Permittes ipsis expendere numinibus, quid
Conveniat nobis, rebusque sit utile nostris
Nam pro jucundis aptissima quoque dabunt Dii.

DE meeste *Correspondenten* onderhouden Hermes met eene herhaling van klagten. Gisteren ontfing hy een' brief, *gedateert* op de hoogste verdieping van eene Buitenplaats, uitkomende aan de Maas, waarin een Heer solemneelyk dreigt, uit het dakvenster een' doodelyken sprong nederwaarts te doen, ten zy d'Oude Man een middel uitvind om zyne myneedige *Maitres* te verdedigen. Aan den anderen kant schryft *Dione* een' bedroefden Zendbrief wegens de ongestadigheit van *Filander*; en zy zweert dat ze die melankolike *missive* opstelt met de pen in d'eene en haren koussebant in d'andere hant: en een Ezauaatsche Jonker, geboren op den oever van de Godesse *Rotha*, is onzinnig over 't verlies van een' snelloopenden Jagthont, die ruim zeven jaren zyn Tentkameraat is geweest. Dees beweent het verlies van zyne Huisvrou (doch welke tranen borgtogt zyn onderworpen) en geene beklaagt het lang leven van de zyne; 't geen 'er beter naar gelykt. Een *Aktionist* beschreit de doot van eene wigtige goutbeurs, die meer dan anderhalve eeu in de krakende geltkist van zyne gierige *familie* heeft geschuilt, terwyl *Damon* zyn *gechambreerd* kleet en kante hembden, die onder de *sauvegarde* van de Bank *latiteeren*, bejammert.

O wat baart het eene verwondering aan den Ouden, wanneer hy een redelyk Schepzel *Ellende* en *Gelukzaligheit* ziet putten uit geringe voorwerpen! De ziel van den mensch wort door Lant en Huizen, Ossen en Koeijen, Schapen en Paerden, met geluk of ramp opgevult. Ja het heugt Hermes noch dat eene Veerenmof, een Sluijer of een bonte Palatyn, in een' vloek of zegen is verkeert. Duizende harten der Juffers zyn verbroken door de doot van een klein Spiljoentje of Boulonees Schoothontje. *Flavia*, die vyf kinders en drie mannen heeft begraven, kon noit het verlies vergeten van een' blauwen Papegaai. *Silvia* krygt de stuipen wanneer *Mama* haar het *Bal* verbiet; en *Fyllis* is aan eene opstyging van *chagrinante expressien* onderhevig, als *Papa* den Schouburg in den ban slaat. Hoe menig deftig Schryver vergaat in stof en assche op de *literale* miskraam van een blad papiers! en hoe dikmaals is onze vrint *Argus* in gevaar van het schrale overschot zyner Uitbreidingen over de Kourant te verliezen, wanneer een ieder op zyne verschyning in het Koffihuis niet aanstonts uitgalmt: *Dat is de Man! Koridon* plaatst zyne gelukzaligheit in een' Hartdraver; *Strephon* in eene goude Snuifdoos; *Hylas* in een' fynen Rotting met een' Ambersteenen Knop; *Dametas* in eene vergulde *Charret*, en *Menalkas* in een Bed *primo Bagetten*.

Hermes zat op een' ouden Leunstoel, die eertyts in de hairige bezitting van den Barbier-Generaal aan den Oudendyk was geweest, en doopte zyn geheugen in de vermaarde aanspraak van Achilles aan Priaam, alwaar hy zegt, dat Jupyn twee vaten bezit, het eene opgevult met Zegeningen en het andere met Ongelukken; en dat hy daar uit, als een verstandig Geneesheer, voor een ieder die in de waerelt buitelt, *conserven* en zweetmiddelen *componeert*. Die *passage* beviel den Slangenvanger zoo wel, dat hy op de Schriftuurplaats van Homeer het volgende *mediteerde:*

Als Jupyn het *gouvernement* der waerelt aanvaarde, kwamen verscheide gedeelten van de Natuur, benevens derzelver voorzittende Goden, hem hulde doen. Dees vereerde hem een' berg vol Winds; een ander schonk hem een Magazyn vol Hagel; de derde gaf een' stapel Dondersteenen, en een vierde offerde hem een Glashuis vol snikheete Blixemstralen. De Starren boden hem hare Invloeijingen aan; d'Oceaan *presenteerde* zynen Drietant; de Aarde schonk hare vruchten, en de Zon hare getyden. Het Nootlot *avanceerde* op zyn

beurt met twee Voedervaten, waarvan het eene aan de rechter en het ander aan de linkerzyde van den Troon wert geplaatst. Het eerste was boordevol Gelukzaligheden, en het tweede vloeide over van Rampen en Tegenspoeden. De Dondergod, bevindende dat de Waerelt, gelyk een jonge Wolf in zyne lente, tamelyk vrom was, stortte met eene milde hant zyne zegeningen neerwaarts. Maar toen het menschdom begon te ontaarden, ontstak de Blixemdrig de linksche Ton, en vervulde de Waerelt met Pyn, Armoede, *Batailles*, *Aktien*, Valsheden en Jalouzyen, en vergiftigde de Levenslamp door een ontydig Sterflot.

Eindelyk ontstak de toorn van Jupyn wegens de verergering van de menschelyke Natuur, en hy *rezolveerde* deszelfs *generatie* (*Deukalion* en *Pyrrha* uitgezondert) tot den wortel toe uit te rooijen. Ingevolge van die gestrenge *resolutie* beval hy de drie nootschikkelyke Zusters lootrecht naar beneden te dalen, de aan het menschdom verspilde Zegeningen te verzamelen, en dezelve op nieu voor een toekoment geslacht van deugtzame en verdienstige Stervelingen op te leggen.

De drie Gezusters vielen plotzeling neerwaart om de verstrooide Gelukzaligheden op te zoeken, doch bevonden dat hunne *commissie* onverrichtbaar was. In 't begin bezochten zy Hoven, Paleizen en groote Koopsteden; doch, in stê van Zegeningen te ontmoeten, vonden zy in dezelve Haat en Nydt, Teering en Ongemak, en diergelyke *ingredienten* van de linksche Fust; daar zy, ter *contrarie*, Gerustheit, Gezontheit, Onnozelheit, en diergelyke wezentlyke Zegeningen, in de Vlekken, Hutten en eenzame plaatzen gewaar werden.

Onder andere *observeerden* zy, dat verscheide Gelukzaligheden in Rampen verandert, en wederom de Rampen in Gelukzaligheden waren verbetert, naar mate dat zy vervielen in de bezitting van Zotten of Wyzen. Somtyts beschouden zy Vermogen, doch met zoo veel Moetwils en Ongedults vergezelschapt, dat het een last was aan deszelfs Bezitter. Dikmaals was Jeugt met meer kwalen bezet dan Ouderdom; en veeltyts Rykdom met zulk eene verdoemde Gierigheit verzelt, dat zy veraarde in een ellendig soort van Armoede. In tegendeel wert Pyn verheerlykt door Dapperheit; Armoede verloor hare eigenschap in Vergenoegtheit; en Mismaakt wert opgeheldert door Deugt. Met een woort, de Gelukzaligheden waren gelyk als schoone vruchten, geplant in een' schralen heigront, die by trappen smake-

loos worden; en Ellende, gelyk een wrange wilde Pruimboom, *gecultiveert* in eene vette aarde, en verrykt door eigen Enten en *Oculeeringen*, wert sappig, smakelyk en krachtig.

Maar niet weinig ontstelden de Zusters op 't gezicht van nieuwe soorten van Zegeningen en Rampen, dewelke in geen van beide de vaten waren besloten geweest, en echter geluk of ongeluk naar zich sleepten. Dat was die vervalschte oegst van Ramp of Zegen, nimmer door de hant van den Dondergod gezaait, maar voortgegroeit uit eene verkeerde Gesteltenis en Inbeelding der Stervelingen. By voorbeelt Optooizel, Eertytels, Uitrusting, Valsche Schaamte, Onechte Glorie, Grondelooze Vrees, en diergelyke zwakke twyffelmoedige beuzelachtige Harssenschimmen, opgeschoten in de zielen der Stervelingen.

De doodelyke *Schikgodinnen*, verbystert en radeloos om de Gelukzaligheden uit de Rampen te konnen schiften, *rezolveerden* schielyk om ze door malkaar in een groot vat te werpen; en, na dat zy dat behoorlyk aan de voeten van Jupyn hadden geplaatst, *adresseerde* de outste Zuster zich aan die Godtheit met de volgende verdediging:

O Oppervorst, wy hebben al het Goede en het Kwade, de Verlegentheden en Vermaken des levens, in dezen verwarden hoop vergadert. Wy bidden en smeeken u, ô eeuwige Wysheit, om die in het toekomende zelf te sorteeren, want niemant (*Jupyn alleen uitgezondert*) *is bewust wat in de Zielen der Stervelingen Droefheit of Vreugde veroorzaakt, en wat zy door de benamingen van Zegen of Vloek onderscheiden*.

Het Huwelykszoet.

De Gezant *Wicquefort*, sprekende van de Koninginne van Engelant, die hare Dochter naar Hollant wilde vergezelschappen, zegt zeer aartig: *Deze reis is onzeker, als afhangkelyk zynde van de drie onstantvastigste zaken der waerelt, van eene Vrou, van den wint en van het Parlement*. Het *Parlement* en de wint zal Hermes nu overslaan, om het vrouwelyk voorwerp met een welgetempert puntmes te ontleden.

De voornaamste *contradictie*-vodderytjes in het Huwelyks-*Novitiaat* ontstaan uit eene wederzydsche onwetenheit van elkanders *humeur*. *Sinjour* is al te loom om eenige trappen Verdraagzaamheit op, en Mejuffer is te traag om eenige treden van Toegeventheit af te klimmen.

Die in de Vryagie-*maskerade* vermomt waren, zyn nu moedernaakt. *Kloris* bevint nu dat *Roosje impertinent* is, en *Delia* schelt *Damon* voor een' Lompert. Niet verre van de ..... markt woont een koppel Jonggetrouden, dat in het midden van de Honigmaant over het opsnyden van eene Sukadetaart duëlleerde; ja Hermes weet noch een Man en Vrou, dewelke, na eene winst van zeven kinderen, van Bed en Tafel scheidden, en zulks slechts over het braden van een Lamskwartier. Op de .... straat is een paar woonachtig, dat t'zedert drie dagen sprakeloos is geweest over de *notabele* Filosofische *qustie*, of een Stel vergult Japansch Porcelein zou worden geplaatst boven den Schoorsteenmantel, of op een ingeleit Kabinet. Het schynt een wonder, dat een Vrou over eene *bagatelle* stom wort; maar het is niets ongemeens een' Man over een Niet te zien razen als eene wekelyksche byeenkomst van Lappedieven; te hooren brommen als eene nieuwe Battery van achtienponders, en te doen rammelen als de bellen van eene hollande Narresleede.

Voorleden Zondag spysde Hermes aan de tafel van een Vrient en Vriendin, dewelk hem geduurende den maaltyt met eene *misterieuze conversatie* onderhielden. Nauwelyks gezeten zynde, zei Myn Heer, om een *discours* te *formeeren*: *Mademoiselle La ... danste gisteravont als eene Jachtnimf*. Waarop *Madame*, blozende als een kom vol witte styfzel, *repliceerde: Apparent was zy gehult à la Bergere. Neen* (antwoordde Myn Heer) *maar zy was gekoust met kurieuze zeegroene koujes. Anubis* vroeg aan den Knecht om een Limoen; doch daar rees wederom een twistappel uit dat wrang verzoek; want zy hadden 's daags te voren een *civiel* geschil *bedisputeert*, rakende de voorrang van Vlier- of Dragon-Azyn. In het hartje van die gesuikerde zamenspraak wert'er een koppel Kreeften opgedischt, en de Man verzocht zyne Huisvrou om het tafelbort van den Ouden met een' halven Zeesnyder te meubleren: doch die goetaardige Juffer, in plaats van dat verzoek uit te voeren, vroeg aan Hermes, of de scharen van de Tooneelspeelsters somtyts niet gevaarlyk waren. De heer verbleekte op die vraag als de Bloetvlag van een' Algeryn, en zei, dat hy te Paterborn een' Pasteibakker kende, die uit *gepulverizeerde* Hopstaken Amandeltaarten wist te bakken, die niet onsmakelyk waren aan 't gehemelte van een Huisknipschaartje. De gryze Smulbroêr, gewaar wordende dat'er meer kwaataartigheit dan nieusgierigheit onder de

assche van die vragen en antwoorden verscholen lag, nam zyn afscheit, en dankte de Goden dat zyne ooren doof waren wanneer zyne Huisschalmei een' oorlogstoon begon te blazen.

Het Woordenboek van *Furetiere* heeft meer fauten dan het gladde voorhooft van Juffrou *Jakoba* zomersproeten. By voorbeelt, die Schryver vermengt *Marforio* met *Pasquyn*, zeggende, dat die twee *Figuuren* eene en de zelfde zyn. Een Momus behoorde zyne Patroonen beter te kennen; want die versteende Hekelaars zyn te wyt van malkanderen geplaatst om ze niet te onderscheiden; ook zyn zy uitwendig geene Tweelingen. *Marsorio* is een vlakneerleggent beelt, dat, volgens de Outheitkenners, *Panarium Jovem*; en volgens anderen, den *Ryngod*, of de Rivier *Nera*, die *Umbria* bevochtig, *representeert. Pasquyn* is eene verminkte *Figuur*, tegens een' hoek van 't Paleis der *Ursini* leunende. Vele gelooven dat het een *Gladiator*, of Schermer geweest is; altoos men ziet dat hy noch dagelyks wonderlyke schermslagen tegens de gekroonde en gemyterde Speelkaarten uitvoert. Zyne Spreuken zyn *Lakonisch*, doch veeltyts vergiftigt. Hy hoort, ziet en doorgront alles. Geen pyn of Rechtbank verschrikt hem; en noch dagelyks *sacrifieeren* verscheide Geheimschryvers hun leven aan zyn Afgodsbeelt. Wanneer men *Pasquyn* slaat schreit *Marsorio*; en als *Marsorio* beschuldigt wort is *Pasquyn* zyn Advokaat. Wat gedaan met deze ondeugende Kabouters? Hen in den Tyber te werpen is niet geraatzaam, want zy zouden luider onder 't water schreeuwen dan op 't lant. Ze in 't vuur te steken en te *calcineeren* is te gevaarlyk, want ze zouden brullen als *Perillus* in den gloeijenden buik van den metalen Stier. Hermes belooft aan dien Waaghals die hen vernietigt dezelve onsterffelykheit dewelke *Herostratus* geniet, die Dianaas Tempel te *Efezen* in assche dorst leggen.

Daemon en de Lukgodin.

Hermes was gezeten onder de verkoelende schaduw van twee groene Lindeboomen, en hy *mediteerde* op de kleur en eigenschap van vroege Suikerpeeren, wanneer *Daemon*, in de besmulde toerusting van een' Kloostermarsganger, met Wyn, Bier, Vleesch en Visch *gestoffeert*, zachtjes op Leeuwenburg nederdaalde. d'Oude zette den bril van eene doordringende gissing op den neus van zyne bevatting, doch hy kon op geen twee bolscheuten na raden waarom zyn Dienaar zoo ge-

vischt en gevleescht was. De Geest liet zyn' Meester niet lang in die nieusgierigheit steken, maar, zyne vracht afgeleit hebbende, begon hy het volgende gesprek:

'Zoon der Goden (sprak hy) dit zyn *provisie*-steekpenningen, op dat het u gelieven moge de zonden van uwe evennaasten door de vingeren te zien, en ze bestaan in de navolgende *prezenten*: Vooreerst, twee douzyn flessen George-Wyn, en twee kruiken Out Bier; het eerste is een *prezent* van een' Wynkooper die zelf zyn Druivensap kleurt en brout; en het tweede is 't geschenk van een Brouwer die zich zelf de Mout ontsteelt om zyne ziel met geen zwaar Bier te bezwaren. Item twaalf Mergpypen en vier Borstjes van een' Vleeshouwer, die, door oude Ooien in stê van jonge Hamelen uit te venten, het vrouwelyke in 't mannelyke herschept. Noch is'er een halve Zalm van eene vermaarde Visvrou, die de overtollige rypheit van de geschubde Zwemmers door wassen en plassen weet te *repareeren*, en jaarlyks van de Geneesheeren een *pensioen* trekt, nadien zy door de *consumptie* van stinkenden Visch de generale ziekten doet voorteelen. Noch heb ik....' maar de snaar van Hermes gedult sprong aan stukken; en hy hadt de ongekreuktheit om den Wyn uit te drinken en de eetbare spyzen te *consumeeren*, doch met deze bedreiging, dat *Daemon* zich in de eerste 24 uuren met diergelyke *commissien* niet zou hebben te bemoeien, want dat de gryze Filozoof alvorens wilde toetzen of die Wyn geen hooftpyn, en die spyzen geene kwade *digestie* zouden veroorzaken.

Nauwelyks was *Daemon* met den ledigen korf af *gemarcheert*, of Hermes zag iets door de Tuinlaan rollen, dat van verre niet oneigen naar een Zinnebeelt van d'Ongestadigheit zweemde, schynende nu een Reus en dan weer een Dwerg; doch van naby beschout, was het eene schoone jonge Vrou, die moedernaakt met haar' eenen voet op een' ronden yvoren kloot, die in eene gestadige beweging was, waggellende voortrolde. Hare schoone oogen waren bedekt door een' bondel ontvlochte blonde tuiten, en hare linkerhant pronkte met eene gestikte Kalfsblaas, vol dierbaren eer en gloriewint, terwyl zy met de rechter de wezentlyke zegeningen van gout en overvloet aan *Anubis* gebuuren scheen uit te deelen. Aanstonts bespeurde hy dat het de Fortuin was; boog zich voor hare * Godheit demoedig neder, en *complimenteerde* die Schoone met de volgende *Oratie*:

* *Nos facimus Fortuna Deam, coeloque locamus.*
JUVEN.

‘Ontschuldig, ô dierbare Godinne, een onachtzaam Hoveling; want schoon ik u eertyts heb gedient, echter heb ik u noit met eene genoegzame eerbiedigheit bejegent. Ontaard, ô Koninginne des aardbodems, van de grootste helft uwer Sexe; verstoot de * voorbarige Stouten, en begunstig de Zedigen en Ootmoedigen. Ik ben overtuigt dat gy de Overlastigen ontvlucht; maar ik bezweer u, belonk met uwe aanbiddelyke blikken de Zorgeloozen. Vermeer niet de bezwangerde geltkisten der Woekeraren, maar vereer liever de magt van uitgave aan de Edelmoedigen. Laat dien Man in zyne behoeftigheit volharden die de deugt niet bezit van mededeeling, maar keer ook de armoede van de zoodanigen die met meer gedult uwe ongenade verdragen dan zy die konnen beschouwen in hunne evennaasten.’

Nauwelyks was dit gebedt geëindigt, of Hermes ontschoot uit dien aaneengeschakelden droom, en bevont dat d'overvloet van *Daemon* en de *visite* van de Lukgodes twee gunstbewyzen zyn die met de Maan opkomen en met de Dagtoorts verhuizen.

Leiden den 28 *Juny*.

SR: ANUBIS.

Is het mogelyk de onstoffelykheit te *probeeren* van den Inwoonder der *Glandula Pinealis?* Dat gedaan zynde, is'er dan meer reden deszelfs onsterffelykheit te *probeeren*, dan wanneer wy het stoffelyk stellen?

Hermes zal toekomenden Donderdag die vragen beantwoorden, en ondertusschen met het volgende vaersje besluiten:

De Ziel is boven 't punt van kennis opgerezen.
Zy kent het Al, en is onkundig van haar wezen.
De Ziel is aan de Ziel een Zielsgeheimenis.
Zy voelt, zy tast zich zelf
In 't slyk en aartsch gewelf:
Doch zy is in 't geheel onkundig wie zy is.

Het schynt dat Argus gekipt is onder het Sodiaksteeken van den Scorpioen, want hy steekt gestadig die geene die hem vieren; en retireert met een' scheeven aftogt voor de zulke die hem aantasten. Waarom, Lieveling van Juno, gestadig den Stichtschen Merkuur geattaqueert, en niet liever den Haarlemyt eens gepolst, die zoo genereus den Vloek in een' Zegen herschept; en in stê van onder beneficie van Inventaris † Benedictiekoekjes verkoopt? Waarom niet den Tacitus der Kalveren eens aangeraakt, die gestadig zyne wekelyksche Kronyk met Staatkundige Lessen van eigen vinding borduurt? En waarom Hermes overgeslagen, die zoo dikmaals de eer heeft van zich op zyne gezontheit te informeeren?

* *Fortes Fortuna juvat, timidosque repellit.*
† Zie de Haarlemsche Kourant No. 28.

No. 53
Rotterdamsche HERMES
Donderdag den 24 *July* 1721.

Il est des Noeuds Secrets, il est des Sympathies
Dont par le doux accord les ames assorties
S'aiment & l'une & l'autre, & se laissent piquer
Par un je ne scai quoi, qu'on ne peut expliquer.

SYMPATHIE, de Godes van den Ridder *Digby*, zal Hermes eens ter loops bezoeken, zynde hy thans al te *gefatigeert* om derzelver heiligen dag naar waerde en behooren te vieren, te meer doordien byna alles wat op de groote Kegelbaan der Stervelingen voorvalt, door medeneiging of afkeer wort uitgevoert, en 'er by gevolg een grooter bladt papiers, om derzelver neigingen, af te schetzen, noodig was dan die Drakehuit, waarop d'Ondergang van Troye was gepent; of dat Duiveei, 't geen de naamrol van alle Koekkoeken begreep; en een grooter omtrek dan die kerssensteen, waarop de vermaarde Schoolmeester N... St. Anthonis *Temptatie*, benevens eene gansche Scheepslading booze geesten heeft *gegraveert*; of.... maar de Grysaart zal zich vergenoegen met een klein sneetje van dat langkwerpig Fransche Broot te ontginnen, want een out Man *contenteert* zich met eene hand vol *Sympathie*.

Verwonderlyk is de *Sympathie* van den Haan met de klok en dageraat; en Hermes, die de stelling van *Pythagoras* omhelst, gelooft dat de ziel van een' Klapwaker in 't gepluimde ligchaam van dien gespoor-

den Schermmeester is verhuist, die *regulierder* op zyn uur past dan een *Aktionist* op de klok van betaling. De Medeneiging van eene Zonnebloem met de Dagtoorts is desgelyks verbazende. *Anubis* is tamelyk *familiaar* met eene adelyke Zonnebloem, wier korrellen meer dan overryp zyn, en die echter noch eene frissche opgaande Zon tot in de Slaapkamers van jonge Juffers minyverende naspeurt. Doch dat 'er eene heeschwordende *Antipathie* tusschen den Man een een' Wolf zyn zou, komt Hermes ongelooffelyk voor, te meer door dien hy eergisteren in eene bytende zamenspraak met een ouden Wolf, die onder de schurfde Schapen de Geneeskunde oeffent, was ingewikkelt, en 'er echter heelshuits en zonder schorheit is afgeraakt.

Eene onbegrypelyke overeenstemming, is'er tusschen de *metalen* en eene *hazelare Wicchelroe*. Eene diergelyke medelyding is 'er tusschen de *Wicchelroe* van den *Tuingodt*, en d'ovale *Granaatmyn* van de Schuimgodin, dewyl d'eerste aanstonts naar het middelpunt van de laatste draait, en met een verrukkent *succes* deszelfs natuurelyke aderen naspeurt. Ook is 'er een afkeer tusschen het *Hart* en de *Slang* want *Florentyn* hout staande, dat de *Serpenten* nimmer de plaatzen, dewelke met *hartshoorenen* bestrooit zyn, durven naderen. Indien dat doorgaat mag men vryelyk de *Beurs* de *Blaak* den *Oppert*, de *Lombertstraat* en diergelyke plaatzen van Rotterdam, zonder met het tegengif van *Mithridates* gewapent te zyn, betreden, mits dat de *Aktionisten* hunne kranssen gelieven te *pulverizeren*, om met deszelfs olyachtig Vlugzout de gemeene wegen te bevochtigen. De groote *Maro* was onkundig in dat huismiddel, wanneer hy een reukwerk van ceder en *galbanum* ordonneert:

> *Dis ce & odoratam stabulis accendere Cedrum*
> *Gabaneoque agitare graves nidore Chelydros*.

Uit welke *passagie* blykt, dat in die eeu de *Rechtsgeleerden*, *Winkeliers*, *Tappers* en diergelyke, zich niet veel met de uitrooijing van *Serpenten* bemoeiden.

Kardaan zegt, dat een *Stier*, wanneer hy iemant in 't root gekleêt beschout, dol en uitzinnig wort. Het kan zyn, doch de Zoon der Goden heeft menigmaal in zyne Velttogten ondervonden, dat de *Boerenstieren* niet alleen mak wierden op de verschyning van die scharlakekleurige Dootslagers, maar dat ook aanstonts de *Huiskoeijen* en

Vaerzen op de geringste naderingen van de jongste Vuurvreters achterover vielen.

Volgens *Porta* is 'er eene groote *Antipathie* tusschen den *Wynstok* en de *Koolplant*. Wat daar van is, zal Hermes niet bepleiten, doch hy verzekert zynen Lezer dat hy in de *Caravansera* der Schutters, wanneer het H. Recht van de bedorve stof des ongelyks wiert geschift, dien merkelyken haat tusschen de *Kool* en het *Druivensap* nooit heeft konnen bespeuren.

Vele bezwymen op 't gezicht van eene *Kat*, en ter *contrarie* zyn 'er vele die niet konnen rusten ten zy ze eene tamme *Huiskat* tusschen de bouten hebben. *Korinna* verbleekt op den reuk van een' *Appel*, en zy bloost op 't gezicht van eene soort die de Naturalisten *Adams Appelen* doopen. *Reinout* haat de hartsterkende blos van *Anacreons* Rozengaarden en hy aanbidt een' diergelyken waassem, op de wangen van *Portia*. *Philemon* trilt op den reuk van een' gebraden *Haas*, en met *Thraso* (die een rauwe *Haas*, en noch veel blooder dan dat vreesachtig dier is) speelt hy een *Passediesje* of een *Volte*. *Dom Juan Palomeque* bezweek op 't gehoor van het woort *Lana*, dat *Wol* beteekent; en *Dom Piementel* draagt de *Wol* van een sneeuwit Zuiglam cyffersgewys in een aartig Litringetje. De Geheimschryver van François den I. buitelde van zyn Kantoorstoel op 't gezicht van eene Konkommer, en men ziet den Ouden Hermes op den smaak van eene Konkommer, die niet overryp is, verkwikken.

Den *Afkeer* tusschen *Kat* en *Muis*, *Wolf* en *Schaap*, *Raven* en *Uil*, *Zwyn* en *Olifant*, *Haan* en *Leeu*, *Scorpioen* en *Padt*, *Slang* en *Hagedis*, *Aktionist* en *Koopman*, *Man* en *Wyf*, zal *Anubis* in de Dootbus van *Willem den Zwyger* verbergen; ook zal hy op de *Medeneiging* tusschen den *Wyngaart* en *Olyf*, *Myrtus* en *Vygenboom*, *Galant* en *Maitres*, *Geneesheer* en *Doot*, *Apotheker* en *Vergif*, *Paap* en *Zonden*, geene pint Raap-Oly in zyne Studeerlamp verspillen, maar liever de sommige, die als Tovenaars in het duister schuilen, nu eens met een Dievelantarentje lichten, en de *gefabriceerde* oogen, brillen genoemt, ordentelyk aanhalen.

De oorzaak waarom de Spanjaarden en Venetianen brillen dragen, is een *misterieus*geheim, zynde altoos onder die verglaasde Schors eene Egyptische Wysheit, eerst onlangs door den *Daemon* van *Anubis* ontdekt, verborgen geweest. Ieder persoon van *Distinctie* is te Ve-

netien en Madrid gebrilt, doch geenzins voor het stof, of tot *conservatie* van 't gezicht; ô neen; het is uit eene enkele voorzichtigheit, om met den navolgenden reuk de waerelt te doortrekken; namentlyk, dat zy onder de dooden en levende de doordringenste zyn; want door die Verrekykers wort alles van naby beschout; zy *penetreren* de geringste feilen, zoo in de *finantie*, verval van Oorlogsvestingen, als wanbetaling der troeppen. Zy doorgronden daar meê de *mirakuleuze* Staatkunde der Priesters en Heiligen, de wettige magt van de H. *Inquisitie*, en ontcyfferen met dezelve de *gedisinteresseerde* minnehandelingen van hunne ongeblankette *Courtizanen*. De laatste Koninginne, dewelke Vrankryk aan Spanje hadt opgeoffert, zich door honderde Brilspionnen die haar van het hooft tot de voeten uitpluisden, belegert ziende, zeide zeer aartig tegens een Fransch Hoveling; *Ik geloove dat die Heeren myn aanzien voor een Oude Kronyk, waarvan zy het kleinste stipje en streepje willen doorgronden*.

Maar de gryze *Postillion* wil de *Feuillemorte* vleeschkleur der Maranen niet doen blozen, te meer, nadien zy met Medevryers van eene diergelyke zotheit zyn voorzien. Weinige eeuwen is het geleden, dat een vermaart Geleerde zich van een Vergrootglas bediende, door het welke hy (doch zonder voornemen) als door een Brantglas, de vuurvattende stoffe van Naäaping in Stadt en Dorp ontstak. Nauwelyks wert'er een rampzalig Schoolmeester gevonden, die zyne jongens niet met een Vergrootglas beheerschte; en geen Dorppastoor was'er die de zingende Mis niet door behulp van een Kristal uitbalkte. Hierop begonnen de Boeren te gelooven dat de Geleerden Latyn verstonden, dewyl ze die taal met Konstwerktuigen *attacqueerden*.*Helaas*! (riepen die Aartwormen) *wat zyn onze Zielbezorgers verstandige Studenten! om onze blintheit te herstellen, hebben zy hunne oogen uitgelezen*. Die Zotheit duurde verscheide Zomermaanden: doch eindelyk vervelde die nagebootste duisterheit; de ongeneesbare * Avontdruppel wert opgeheldert; en zonder dat de Waskuipen der Santen en Santinnen aangroeiden, verkreeg een ieder wederom 't gebruik van zyne verglaasde Dakvensters.

Een woort in passant wegens het misbruik van 't Tooneel.

Het was te wenschen dat sommige Tooneelspeelders in Dichters of de Dichters in Tonneelspeelders veranderden. Een Dichter, Co-

* *Gutta Serena*.

mediant zynde, zou met een ongemeen genoegen zyne eigen vindingen opsnyden, en de Comediant, een Dichter zynde, kon altoos de schaarsheit van zyn geheugen door de vlugheit van zyn' geest herstellen, daar men nu (helaas! en nochmaals helaas!) het Blyspel in het Narrenspel, en een Zedenhervormer (een goet Tooneelspeelder verdient die benaming) in een' Marktzot of Kwakzalvers Pekelharing ziet versmelten. *Mr. Ben Jonsson*, een voornaam Engelsch *Akteur*, zullen voor d'eerste reis op een' nieuwen Schouburg spelen, zei tegens zyn *Confrater Mr. Penketman: Gedenk dat alhier geen derde Galerei is*. Dat is: gedenk dat het ongevoegelyk is dat de Staanplaats schatert, terwyl de Bak door misnoegen zucht; gedenk dat men geene Groenmeisjes, Garnaalsteefjes, Laqueien Matroozen, of noch geringers, mag vervrolyken door iets dat eerbare jonge Juffers en aankomende Jongelingen schaamroot kan doen worden; gedenk dat de Oude Tooneelspeelders somtyts by * *Voorwaar*. † *Zoo waarlyk helpen my de Goden!* by †† *Herkules!* en z.v. maar nimmer by de *D... haalme! G... doome! Sak...!* en diergelyke Soldate- Kruijers- en Sleepers *affirmativen* zwoeren; *affirmativen*, waerdig door verachting, doch geenzins door hantklappingen beloont te worden; gedenk dat gy u noit, of voor 't minst zeer zelden, van de woorden der Tooneelstukken mogt verwyderen; want een Liefhebber van de Dichtkunde zal geen half uur ver door stof, zonneschyn of regen *marcheeren* om zich over de verwronge onnatuurelyke *postuuren* en onzinnige spreuken van een Tooneelspeelder te verwonderen; maar in tegendeel, om de natuurelyke uitdrukkingen der hertstochten te *applaudisseren*. Gedenk dat Hermes, die geen ongemeen Geneesheer is (indien men de *Dames* en *Argus* durft betrouwen) aan sommige *Akteurs* Ezelsmelk en *Mr. Barents* groen Niespoeder *ordonneert*; het poeder om daar langs hunne herssenen van eigenwaan en Schoolmeesters *glorie* te zuiveren, en de melk om door die vertragende vocht een Dansmeesters-*compliment*, Schermmeesters hantgebaar en vluchtende aftogt te matigen.

D'adel.

Het is belagchelyk eenige druppelen *genobiliteert* bloet hooger te waardeeren, dan dat van den *H. Januarius*. Immers spruit uit de

* *Pol*.
† *Ita me Dii ament*.
†† *Hercle*.

kweekstoof van Woeker, Moort of Koppellary het Onecht *Kruitje roer my niet* van Adel. Het rypt door de Zon van den Tabbaart, en verslenst door den draaiwint van den Degen. By voorbeelt. Een Wittebroots *Officier*, ziende dat in de *Campagne* het Boerengraan, groen en bloeijende wort *afgevourajeert*, leeft op d'eige wys met zyne *patrimonieele* goederen; dat is, hy maakt op zyn Kapiteins *traktement* de *figuur* van een *Brigadier*. Gestorven zynde, verdedigen zyne ongelukkige kinderen zich eenige tydt door 't Slagzwaart van de *Chicane* tegens de wettige *pretensien* van een vliegent Leger *Krediteuren*. Ondertusschen verandert het Adelyk Stamhuis in eene Kerveltaart, wort groener dan den Jachtrok van een Sileesch Baron, en valt eindelyk in meer stukken en brokken dan de Mosaische Zuilen van het Koninklyk Slot *Persepolis*. Ten laatsten vervellen de Jonkers of in Adamiten of in Schiltknapen van den Regenboog; dat is, zy leven by Eikelen en Wortelen, of zy *marcheeren* naar de Steden, en beschreiden langs den Stygbeugel van eene veelkleurige dienstbaarheit, het Ros van de Lukgodes, dat, gevleugelt zynde als een Pegazus, hen allengskens opwaarts voert.

Sic Orbis vertitur tamquam Mola.

De waerelt *circuleert* altoos gelyk het bloet der Stervelingen, en *passeert* van de Onedele in de Adelyke Slagaderen, en wederom van die hervormde in de tegenstrydige.

Datwe Adams Kinderen zyn, daar in is noit gemist.
Die proef is niet te ontkennen:
En Majâs Zoone, gist
Dat d'een de Mestkar en zyn Broêr de Chees moest mennen.
Op 't laatst vermoeit en afgeslooft
Spant Kees zyn' Rossen uit, en Jaap ontvlucht den wagen.
Kees scheelt omtrent van Jaap, gelyk de Romp van 't Hooft
Want d'een begon 't vry laat, en d'andere eer 't ging dagen.

Eene onverwachte *Consultatie*.

d'Oude Reiziger, na eene negendaagsche *Pelgrimasie* op Leeuwenburg *gereverteert* zynde, koesterde zyne schouderen met een' Japanschen Rok, waarin eertyts de Generaal *Rabenhaupt* de *Quarantaine* over het neus en ooren-afsnyden der Soldaten placht te houden; plantte zich in een' gemakkelyken Leunstoel; streelde met de rechterhant

een kroes gesuikerde Brandewyn en met de linker den *familie* Kater Lou, wanneer 'er eene Antyksche *maskerade* grilziek opgeschikt, kwam aanrommelen. Fluks heischte Hermes de neergestreke kristalle Fok op den Domphoorn, en zag dat het een out Vrient was genaamt, *Jonathan Rechtuit*, die aanstonts in den voornoemden Leunstoel (een eer die maar aan weinige te beurt valt) wiert neergezet: Zyn eerste woort was; *Hermes geef my een Hapje Framboize Brandewyn, en als dan zal ik uw myn bootschap mededeelen*: Hy slurpte eene hartige teug, herhaalde zyn adem, *repeteerde* noch eenmaal en andermaal zyn dronk en ranschte *Anubis* nieusgierigheit aan, met de volgende woorden: *Ik ben gekomen ô Ouden Suffer (sprak hy) om u, die altoos de Dames verdedigt, eens lustig te affronteren. Van deze namiddag heb ik eene visite gegeven aan Mevrou Kamomille, die meerder noten op haar Muzyk heeft, dan 'er streeken zyn op het Concubinage Kompas, die meerder grillen onderhevig is dan een jongen Aap, en meerder conspiratien smeed tegens de Republyk van het Huwelyk dan den Hartog van Ormont, tegens de rust van Albion. Zy ontfangt meerder Minnebrieven dan een Minister Depeches, meerder prezenten dan een Ambassadeur van de Porte, en meerder complimenten dan een Venetiaansch Edelman, op wie de Digniteit van Procurator van San Marco wort geconfereert. Deze waerdige Dame bezit een Hontje Kupido genaamt, dat eergisteren gewasschen wiert in een Badt van Rozenwater, doch een half uur in de venster zittende zonder zyn fluweele halsbantje, verkoude het, en begon een moment daar na eenigzins heesch te bassen. Den eerste nacht heeft het tamelyk wel gerust, doch 't zedert is 't wederom ingestort. Mevrou is onvertroostelyk op dit voorval, en Myn Heer die een groot Liefhebber is van de Fiool, durft uit vrees van Kupido te ontruste, zyn instrument nauwelyks eens aanzien. Nu is haar verzoek, of het u zoude gelieve om aan dat agonizerende Dier een hulpmiddel (mits dat'er geen Jezuietenpoeder of Laudanum onderloopt) te ordonneren, andersints is'er niets zekerder dan een kinkhoest, een uitteering ofte eene gewisse doot*. Hermes in plaats van geaffronteert te zyn, lachten op die *propositie* zoo hartelyk, dat zyn versaangestoke pyp in zeven stukken separeerden: en vroeg aan den bejaarden Afgezant, of hy ook het Water van Kupido wel by zich had? Hier wiert *Neen* gerepliceert, *maar dat Mevrou geoccupeert was om het Rozewater, dat zyn Badt geweest was, te laten examineeren*, en als dan den Apotheker *crimeneel* meende te vervolgen; dat de Waschster des-

gelyks na de gestrengheit der Rechten getrakteert zal worden, indien zy bevinden *dat de Damaste Servet, waar mêe den Leider afgedroogt is, niet door welriekent water doorgehaalt was*. Hermes nam hierop met eene groote graviteit de pen in de vuist en ordonneerde eene *Recipe* waarin geen kleintje *Album Graecum* gemengt was, wanneer'er door eene *confuse* menigte van *discordante accenten*geroepen wiert *draai over hei!* de Valbrug neergelaten zynde, wiert *Anubis* twee jonge Heeren gewaar, die malkanderen in eene Herberg uitgedaagt hebbende, afgezondert waren gesepareert, om ieder na behooren eene lange Menschensteker te bezorgen, doch dat zy niet ver van den Oudendyk door de Boeren, dewelke dootvyanden zyn van die *militaire* Boonstaken, eer 'er noch eenige bloetstorting op die doodelyke resolutie gevolgt was, waren gesepareert. Hermes die oordeelde dat zy min braaf dan weerbarstig waren *visiteerde* de *Kampioenen*, en bevont dat den outsten met een borstplaat en den jongste met eenige vellen bortpapier gewapent was. De borstplaat wiert aanstonts boven de Hofpoort van Leeuwenburg vastgespykert, het bortpapier tot *Sassenetten* geschikt, en de *Kampioenen* om in het *dangereus Duël* voort te gaan *gecondemneert*. Maar die helden zich ontharnast ziende, droopen stilletjes af, lieten de Vochtels in de loop, en *marcheerden* in goede *harmonie* naar hunne *respective Logementen*.

Natyding.

Een Zeescheepje geballast met dikvergulde Directeuren, wiert na by de Kust van Albion, door een Oorlogschip van d'eerste rang, de Geheime Vergadering genoemt, verovert, doch de gevangene onder de hant de voornaamste inpallemende, sprongen op 't onvoorzienst voor den dag, laden 't geschut met Guinees, schooten den Commandeur benevens de voornaamste Offiçieren overhoop, bonden de resterende met vergulde nestelingen handen en voeten, en volvoerden toen hun reis naar de gedestineerde plaats.

Waarschouwing.

Indien 'er eenige Liefhebbers zyn, dewelke, gelyk het Thebaansche Legioen de Martelkroon willen verdienen, die gelieven hun te adresseren aan een schraal Duifje, die geassocieert met een lelyken Asbeer, haar werk maakt om Napelsche Winkelwaren met de groote en kleine maat uit te venten; Winkelwaren die infallibel de gezontste ligchaamsgesteltenissen tot in de gront toe ruïneeren. N.B. Daar is gevaar gelegen in 't uitstel, want de Engelsche Pikbroekken zyn continueel bezig, om dien Winkel uit te koopen.

No. 54
***Rotterdamsche* HERMES**
***Donderdag den* 31 *July* 1721.**

Et Venus in Vinis, Ignis in Igne fuit.
OVID.

HErmes verviel voorleden Maandag in het gezelschap van een' Oversten Lieutenant (trouwens dit was d'eerste reis niet dat hy in kwaat gezelschap is gevallen) dewelke, na dat hy alvorens eenige van de doorrypste Lucifers-zegeningen *respects*-halven *gedetacheert* had, met eenen zwaarwigtigen *morbleu* den volgenden grontregel uitdonderde, *Dat de Wyn in eene Armeé nootzakelyker was dan Wywater in eene Parochiekerk, een Paternoster aan eene Kloosterklop, of een lang Zydgeweer aan een' Bloodaart. Ook kan ik* (vervolgde hy) *met verscheide levende ooggetuigen, die op de Spaansche kust verslagen zyn, zonneklaar bewyzen, dat de troepen van Filippus in de bataille van Almanza alzoo min den adem van myne soldaten, die met Lissabonsch Druivensap geparfumeert was, verdragen konden, als eertyts de Persianen de benaaude zweetlucht van Alexanders Macedoniers. De Wyn, ô de Wyn* (schreeude hy) *heeft in eene slagting onder de Turken meer mirakelen uitgewerkt dan alle de gehairde gebeden van den Kapucyn* Markus ab Aviano. *En indien wy'er den Amfioen by voegden, gelyk de getulbandeerde Besnedenen, wy zouden... Wy zouden zoo dom en onverstandig zyn als die geschoren Muzelmannen* (zei Hermes.) Want die zyn' oorlogsmoet door Wyn en zyne liefde-*couragie* door *Satyrion* moet opwinden, is onwaerdig een' velttogt te doen onder een wakker Generaal, of

een' nachttocht onder eene verliefde Amazone. *Maar* (herhaalde d'oude Briefdrager) *is mogelyk de Heer Overste ook door hovaerdige Tappers, Pachters over de Wynen, of Grossiers in Fransch Bezienbloet gepensioeneert, dat zyn Ed: zich zoo vermoeit in de defensie van dat liquide Proces? Want dat yvervuur barst al te schielyk uit om niet door eenen combustibelen wint van Eigenbaat aangeblezen te zyn*. Op 't onvoorzienst begonden de vreesselyke oogen van Mavors Schiltknaap te branden als *Phosphoris*: de gevederde hoet begon in de rondte te draaien gelyk een Toverzeef. Hy klom schielyker in de hoogte dan een aangestoken vuurpyl, sloeg de hant op 't gevest van een halve *spadron*; zwoer by den donder, en daalde aanstonts wederom neerwaarts in een' spaanschleeren stoel, na alvorens met een' *geforceerden* grimlach aan Hermes gevraagt te hebben, of hy *gerezolveert* was die *questie* ordentelyk tegens hem te bepleiten. *Ja, maar zonder staal of vloekken (repliceerde Anubis) want als de Oratie zoo hevig is, dat 'er een Chirurgyns zalfbus vereischt wort om de overtredinge der samenspraak te repareren, wil ik liever het proces met kosten en al aan den Heer Overste afstaan*. De Degenvorst *akkordeerde* dezen *preliminairen* vredeartykel; en, ziende dat de dronke en nuchtere toehoorders (de eerste helaas te menigvuldig en de laatste te weinig) in verwachting opgetogen waren gelyk de Hovelingen van *Dido*,

Conticuere omneis intentique ora tenebant.

opende de driedubbele *Geryon* de samenspraak door de navolgende *sententie*:

Overste.
De Wyn is nootzakelyker in de Kelder-*ordonnantie* des levens dan de Alexandrynsche Zeehagedis in den Veneetschen *Theriaak*. Hy is de Melk der Grysaarts, de * *Dictamnum* der soldaten, de zuil der kranken, 't Vestaalsch vuur der Vrouwen, en de Troefkoning van harten. *Gaston de Foix*, zullende een' *desperaten* storm beginnen, *ordonneerde* dat de Granadiers zouden zuigen als sponcien; en indien *Maarten Schenk*, in stê van een boterkarns dekzel, den bodem van een half aam *Mademoisellen*-Wyn voor zyn rondas verkozen hadt, wie weet of die Vestingbouwer op dit *moment* ons *collegie* noch niet zou bywoonen.

* Een heilzaam kruit tegens vergiftige pylen.

Wat my belangt, ik hou staande, dat'er niets heilzamer voor de koude en melankolyke gesteltenis van een' gehuurden Menschenvreter is dan een stoopskelkje oude Wyn, zoo om onverschrokken 't gevaar onder d'oogen te zien, als om de yzerachtige en geschubde *fatigues* van den Krygsgod te verduuren.

Hermes.
De Wyn maakt een dollen Duivel van een blooden: zingt bloode Jan in het spookent Weeutje; dat is, een Dronkaart is meer dan een mensch en min dan een redelyk schepzel. Door den Wyn tuimelde *Loth* over de Tiktakborden van zyne Dochters; door den Wyn verwyderde *Cyrillus* zyne Zusters van de loopbaan der Kuisheit; door den Wyn liep de dronke *Alexander* den heer Overste *Clytus* met eene partizaan door de ribben; door den Wyn wert *Noach* zoo naakt als een *Aktionist*; door den Wyn stak een Rechtsgeleerde den moort met de gifbokaal in de vuist; langs den wenteltrap van den Wyn beklom de Kollonel *Paliotti* den Triumfboog van Tyburn, en door dit geperste Rattekruits-water heeft Hermes een *octaaf* werk gehad eer hy het Slot Leeuwenburg kon oploopen.

Overste.
Het is met den Wyn gestelt als met de ervarenste Geneesheeren, dewelke de kwaataardigheden der ziekten door natuurlyke middelen overwinnen. Die vocht heeft, gelyk de Speer van *Pyrrhus* of de Gekskap van *Janus*, een *gecombineert* vermogen. Eerst verfrischt zy den Geest en naderhant deszelfs koffer, het Ligchaam. Hermes, Hermes: zonder een ongelukkig toeval zou d'Afgod van * *Tolant*, de schrandere *Mahometh*, den Muzelmannen noit die natuurlyke *Sorbet* hebben onthouden.

Hermes.
Abuis, Heer *Commandant*, abuis! *Mahometh*, voorziende dat de Turken en Arabieren gelyk de dronke Matroozen met de messen zouden spelen, indien die Dollemans-Beker de ronde deedt, *demonstreerde* hun wiskunstig dat de Wyn, en inzonderheit de *Bourgonje*, *Gravesche*

* Eene Secte in Londen, *Mahometers* genaamt, waarvan Tolant (zoo men zegt) Opperpriester is.

en *Heuninger* Bleekert, het bloet van d'oude Slang was; ja dat de Wynstok als noch de geslingerde *figuur* van een uitgedroogt Serpent *conserveert*.

Overste.
Is'er onder de vermaarde oorlogstogten van den laatsten der *Guillaumes* wel eene*bataille* geslagen, waarin de Engelschen niet zoo vol en dol waren als banketterende Kannibalen? Waarin de Duitschen niet waggelden als Trapganzen? en waarin de Nederlanders niet struikelden als zwangere Vrouwen? En echter...

Hermes.
En echter is'er geen een enige *bataille* gewonnen, of eene duimbreette *terrain geconquesteert*. De Karthagenenzers en Lakoniers, Heer Overste, verboden, op *poene* van *kassatie*, den Wyn aan de *Offiçieren*, en op straf van de stiegriemen en spitsroeden allen sterken drank aan Ruiters en Soldaten. Want wanneer een Korporaal dronken is *commandeert* hy als een Hopman; en een volgezopen Sergeant speelt voor Brigademajoor. *Cosmus de Medicis* zegt, dat het aan een' *Commandant* onbetamelyk is altoos een flessenkeldertje vol lekkeren Wyn, en aan den Soldaat altoos eene veltmaat out Bier of een zakpistool vol Genever onder den neus te hebben. Laat een' Afgezant de konst van drinken, om daar langs, als door een windaas, 't geheim uit den boezem van zyn' Medegezant te winden, *bestuderen*; laat een Voorspraak van Themis de gemoetswroeging, wegens ontelbare *geruïneerde* Pleitzuchtigen, in volgeschonke Roemers dompelen; laat een Geneesheer het getal van zyne omgebragte Lyders door de *Decoctie*-fles van Fransch *Lethe*-water uit zyn geheugen verbannen; laat een' Apotheker door 't *parfuim* van den Moezel de besmette lucht van zyn Magazyn des Doots *corrigeeren*; laat een' Dichter door den Slypsteen van *Bergerac* de stompe punten van zyne verminkte *imaginatie* scherpen; laat een' *Chirurgyn* door eene *infuzie* van Alsemwyn zyne bevende vingeren tot het *Lancet*- of *Incizie*-mes *qualificeeren*; laat den afgesloofden *Argus* door eene *Gargarisma Juniperi anisati* het stilstaande beslag van zyne rampzalige Uitbreidingen op nieu doen gisten; laat Schoolgeleerden, na het inzwelgen van eenige koeketels Theewater, derzelver kracht door Orangewater temperen; laat Kruijers, Sleepers en Zakkendragers, hunne overeenkomst met Olifanten,

> Kameelen en Ezels, door de Zuigers van eenige pinten driestuivers-Wyn in 't vergeetboek stellen; maar laat geen wakker Man of stout Soldaat met dronke blikken de doot onder d'oogen zien, of zyne onschult voor den Rechterstoel van Radamanthus met eene stamerende tong bepleiten.

Nauwelyks waren deze laatste woorden geuit, of d'Oude Hermes sloot de twee tafelbladen van zyne lippen zoo vast op malkander, dat hy, uit vrees van te verstikken, genootzaakt was zynen adem te scheppen langs de konstige opening van eene Goutsche Tabakspyp. Doch de Heer Overste, die zulke groote waarheden uit den mont van Majâs Zoon niet verwacht hadt, stortte op 't onvoorzienst in eene *Passio Hypochondriaca*. Zyn spog wert witter dan gedroogt zeeschuim. Hy lei de rechterhant op zyne borst, als een zinnebeelt van schultbekentenis, en vervloekte, als een tweede *Mahometh*, in welmeenende termen den Wynstok, onder dezen MITS, dat hy jaarlyks geen grooter Druivenplas zou *consumeren* dan een volwassche Straat Davids-Walvisch noodig heeft om zich behoorlyk in te konnen onderdompelen.

Maar *apropo*; belofte maakt schult: derhalven zal *Anubis* den grooten *Leviathan*, waarop de *Insecten* van *Hippokraat* en *Galeen* te voet en paerde azen, die *harmonieuze* Kwaal, *Passio Hypochondraca* genoemt, eens ter loops aanraken, te meer doordien de kuische *Argus* t'zedert eenige weeken verscheide drukke *conferentien* met de Geneesheeren, wegens de uitroojing van den Napelschen Kinkhoest, heeft gehouden, en by gevolg niet zal nalaten, erkentenishalven, de party van zyne weldoenders op te vatten.

Dat heerlyk woort *Hypochondria* is een arm van de groote Zee *Melancholia*; welke Kwaal (doch onder verscheide benamingen) is de Lente van Zotheit of de Herfst van Droefgeestigheit, en doorgaans die beide. *Areteus*, *Prosper Alpinus*, *D. Woodward*, *Sylvius*, en diergelyke Vernissers van het Konststuk DEN MENSCH, bepalen dien ingebeelden Bulbak *circum circa* aldus:

Indien de *Passio Hypochondriaca* gelyk een Leidekker opwaarts klimt, is de Lyder vreesachtiger dan een Muider Haas op *d'approches* van een' Rotterdamschen Beschutter.

Indien de Kwaal de herssenen aantast, is de *Patient*, gelyk eene jonge Juffer, onderhevig aan de vallende ziekte.

Indien ze doordringt tot in de wyk van 't hart, is de Zieke, gelyk de *Commandant* van Dixmuiden, gekwelt met hartkloppingen.

Zoo die *Passie* de maag bestormt, heeft de Kranke grooter walg van spys en drank dan *Korinna* van d'omhelzingen van haren *podagreuzen* Bedkampioen.

Om kort te gaan, een *Hypochondriaak* is zoo *chagryn* als de Koewachter van Juno, wanneer men hem *adverteert* dat d'Oude Hermes een' vriendelyken neep in zyne papiere klapmuts gegeven heeft; en de inbeelding van zulk een *Patient* is meer gevlekt dan de *Maitres* van Endymion, de linnekeel van een Olyslagers jongen, of de melaatsche huit van *Argus*, eer die door het mirakuleus water van *St. Terebinthinus* of het heilzaam *Salvolaat* van *Mercurius dulcis* was gezuivert.

Hermes zal de geneesmiddelen voor die kwaal, uit vrees van den zwarm horzelen der Geneesheeren op de gevoelige schors van zynen Levensboom te zien nedervallen, niet openbaren; ook zou het onnatuurlyk zyn het rechte Wywater tegens die bezetenheit aan de Lyders mede te deelen, dewyl de voornaamste Staatkunde van de Heeren Doktoren in den volgenden grontregel bestaat, namelyk de ziekten, en specialyk de ingebeelde kwalen, te vergrooten, en altoos de volkome genezing derzelve (genotshalven) te verwaarloozen.

Hermes is verwondert dat *Plinius*, *Jonston*, *Aldrovandus*, en andere *Autheuren*, zoo nalatig zyn geweest in de beschryving van de kleur der Paerden, daar *Juvenalis*, *Horatius*, *Ovidius* en *Martialis*, zoo naaukeurig zyn in de *descriptie* van de kleur der mânen van de Roomsche *Dames*. *Palladius*, in zyn boek *de Re rustica*, getuigt dat de Romeinen Paerden bezaten, waarvan de *differente* koleuren ons thans onbekent zyn. *Colores equorum praecipui sunt* (zegt dees Schryver) *badius, aureus, albineus, russeus, mureus, cervius, gilbus, scutulatus, albus, guttatus, candidissimus, niger pressus, sequentis meriti, varius cum pulchritudine, nigro vel albineo, vel badio mistus, canus cum quovis colore, spumeus, maculosus, murenus obscurior*.

Ecce venit (Guidonus) grossum montatus supra cavallum.
Quattuor ille facit nullo sperone citatus
Destretus balzos, tenuemque volutat arenam,

Postea de calcis duo paria laxat abire.
Huic Mantellus erat nigrior carbone galantus,
Parva testa, breves agilesque movebat orecchias,
Frontis & in medio faciebat stella decorem,
Frena biassabat, naresque tenebat apertas.
Pectore mostazzo tangit se reddit in unum
Gropettum: solusque viam galopando misurat,
Goffiat, & curtos agitant sua colla capillos,
Balzanus tribus est pedibus, cum pectore largo,
Ac inter gambas tenet arcto corpore caudam,
Spaventat, volgitque oculos hinc in de fogatos,
Semper & ad solam currit remanetque Sbriatam
Innaspatque pedes naso boffante priores.

Hermes daagt de voornaamste Dichters uit (den Overzetter van Julius Cezar en Kato, of den Berymer van de Schildersbent uitgezondert) om ons in heldenvaerzen eene krachtiger beschryving dan deze *Macaronische* regelen te leveren.

Eenige Remarques.

SR: ARGUS.

Zoo gy benieut moogt zyn om de ware oorzaak te weten, waarom uwe Uitbreidingen over de Kourant, uit de geboorte kruipende, somtyts eens worden gezien in de handen van een fatzoenlyk Man, of onder de brilglazen van een' nieusgierigen; doch altoos tegens den avont of 's anderendaags in het Boekvertrek van een' Paerdenknecht, in de slaapzaal van een' Klapwaker, of in de Studeerkamer van een *studieus* Livreidrager? dient dit tot uw naricht, dat het met uwe oeveraas-schriften gestelt is als met de kleine pasteitjes van de Fransche Vluchtelingen, dewelke noit smakelyk zyn ten zy ze snikheet uit den oven komen.

Uw Vrient en Collega
HERMES.

Indien de Lezer begeerig is om onderricht te zyn waarom Hermes thans zoo vele Zedelessen op zyn' Orestes, den *Argus*, komt wech te werpen, *repliceert* hy, dat zulks geschiet uit eene tedere vreeze, dewyl d'Oude meer en meer bespeurt dat de *Bubulcus* van Iö dagelyks zyn sterflot tracht te verhaasten, door eene strykade van Merkuur, het Niespoeder van *Guajak* en 't gorgelwater van *Salsa Parilla*; en dan zat *Papa* zonder Pootuil. Ook is 't met het Verstant gelegen als met een' wakkeren Leeu, die nimmer een doot aas *attaqueert*; en Geest *sympatizeert* met de Vloo, die zelden een Ligchaam byt dat, gelyk een Tor of Schallebyter, droog en bloedeloos is.

Anubis verzocht aan een' ouden *Pedant*, wiens Franciskaner baart uit den apenrok van kennis is uitgegroeit, wiens Poolsche neus onder 't gewigt van twee onpare brilglazen kreunt, en wiens vingeren *gecalcineert* zyn door de vervolging van het * *Chiragra*, om dit Papier in het toekomende met geene fabuleuze uitleggingen te bekwylen, anderzins zal de gryze Tolk, die op ver na de langkmoedigste niet is, met de wapenen van Galnoten en Zwaneschachten eene openhartige*revengie* ondernemen.

Toekomenden Donderdag zal Hermes voor de Outheit, die vruchtbare Baarmoeder aller Wetenschappen, pleiten.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J: Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden de *Janssoons vander Aa* en *H: van Damme*; Delf *R: Boitet*, Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

* *Hanteuvel.*

No. 55
Rotterdamsche HERMES
Donderdag den 7 *Augusti* 1721.

Sacra Vetustas.

DE sierlyke beschryving van *Madame d'Auvernes* prachtig Bal, en voornamelyk de gestarnde *illuminatie* van de 20000 Lampen en Toortzen, vervulden de Ziel van Hermes met *magniefieke* denkbeelden, wanneer hy op 't onvoorzienst de Studeerkamer van Leeuwenburg zag verwyderen gelyk de Wooning van *Filemon* en *Baucis*. Het riete dak klom schielyk opwaarts, en de Oudendyksche muuren rezen hemelhoog gelyk de wallen van *Karthago*; een venster, zaamgestelt uit vier duistere Nederduitsche ruiten, wert hervormt in oneindige opschuivende kristalle ramen, en d'oude vermolmde Leunstoel, zoo dikmaals eershalven *gementioneert*, herschept in een' Elpenbeenen Troon, aan weerkanten verheerlykt door twee goude Sphinxen. Een pont *Morilles* verloor zyne uitgedroogde hoedanigheit in een *festoen* van edele gesteenten, en zwadderde over den hals en schouderen van *Oedipus* Monsters, terwyl *Anubis* Boeken, en voornamelyk die geene die doortrokken waren met den *geparfumeerden* reuk van Athene en Latium, als herborene *Laqueijen* of verjongende Serpenten, de oude veelkleurige Vachten tegens Schiltpadde Overrokken en vergulde Vesten verruilden. Een Plaisterbeeltje, verbeeldende een' jongen, veranderde in den onweergadelyken *Kupido*, het Konststuk van *Praxi-*

teles; en een Frans Prentje, zynde een naakt Juffertje, *reprezenteerde* de *fameuze Kampaspe*, geschildert door de konstryke hant van den grooten *Apelles*. Hoe ongemeen d'ontsteltenis van Hermes was, zoo wert dezelve noch merkelyk vermeerdert door de koningklyke Intrede van eene bejaarde doch overschoone Vorstinne, vergezelschapt door een' stoet uitgeleze Hovelingen en eenige weinige adelyke Staatjufferen, krakende van zyde en purpere Stacietabbaarden. De deftige Princes beklom den elpenbeenen zetel, nam uit de handen van een welgemaakt Hoveling een stuk sneeuwit marmer, teekende met een diamante stift eenige *Sententien* van den Vader aller Dichteren, den vergoden *Homeer*, wenkte met den voorsten vinger den *gealtereerden Scribent*, en brak die doodelyke stilzwygenheit door de volgende redenvoering:

‘Het is gedaan! het is gedaan! myn nootschikkelyk jaar is gekomen, en de OUTHEIT, dewyl de dootvyanden der Wetenschappen myn sterflot gezworen hebben, gaat verloren.’

Helaas! (riep de gryze Historieschryver, huilende gelyk een jonge wulp die zyne *Maîtres* verloren heeft) *helaas! dan gaat het Heelal verloren. Ach! Mevrou de* OUTHEIT (vervolgde hy) *dan zal het zyn:* VAAR WEL, TYDREKENING; VAAR WEL GESCHICHTBOEKEN; VAARWEL DICHTKUNDE, EN VAAR WEL ALLE GRONTVESTEN VAN KONSTEN EN WETENSCHAPPEN.

‘Wat baat het? (*repliceerde* de OUTHEIT) de hedendaagsche *Autheuren*, dewelke de allergrootste verplichting voor my dienden te betuigen, zyn van die glorie, die ik zoo veele eeuwen lang in de Republyk der Letteren bezeten heb, de eenigste Ondermyners. Een razende yver verblint en belet hen te zien dat zy aan myn' arbeit, aan myn waken en aan myne verdiensten, die *distinctie*, die hen van het gros der Stervelingen afscheit en den weg naar d'onsterflykheit baant, verschuldigt zyn. Hoe dikmaals heb ik hen niet als Oostersche Slaven voor myne knien zien nederbuigen, om my als een Godtspraak te *consulteeren!* Hoe dikmaals hebben zy myne bestichtingen niet met eenen nederigen ootmoet, en myne woorden met eene diepe achtbaarheit aangenomen! Leert de groote *Aristoteles* hen niet redeneren? Is het *Cicero* niet, die hun den weg, om volmaakt te spreken en schryven, gebaant

heeft? *Seneka* schenkt hun de Wysgeerte, en *Xenophon* en *Quintiliaan* geven der Jeugt eene goede opvoeding. *Fedrus* en *Ezopus formeeren* de Zeden, en *Hippokrates* en *Epikteet* beschaven dezelve. *Plato* vervult de ziel met groote denkbeelden. *Homeer* verbeelt eenvoudig de onderscheide staten van 's menschen leven. *Salustius* schetst de merkteekens der Grooten, en *Terentius* schildert met zyn Latynsch kraion den burgerstaat. *Plautus* schoeit zich op den eigen leest. d'Oude *Plinius* opent de deur voor eene ongemeene *varieteit* van konsten en geleertheit. *Ovidius* toont het geheim aan om niet vruchteloos te minnen; en *Sappho* is tederder dan de duiven van *Cythereâs* gulden wagen. *Horatius* is een volmaakt Hoveling, en *Plinius* vleit met eene aangename *delikatesse* de Vorsten. *Teucidides* scherpt de *Orateuren* van staat. *Tacitus* blaast zynen Lezeren de fynste staatkunde in; en *Caezar* maakt Krygoversten, Vestingbouwers en Helden.

Ach! Zoon der Goden (vervolgde die schoone OUTHEIT) de hedendaagsche Schryvers, die eertyts myne vlekken en rimpelen aanbaden, myne halfvergane treken nabootsten, en myne verzilverde hoofthairen telden, trachten nu op myn ligchaam de waanpaleizen van eenen ingebeelden roem te stichten. Moedig op den buit, van ter zyden op myne onderdanen gehaalt, misachten zy onze overblyfzelen, en zy zweeren dat hunne lauweren niet afhangkelyk zyn van de Grieken en Latynen.

Doch hoe gebrekkig is de uitvinding, konst, het oordeel of gedrag der *moderne* Schryvers in vergelyking der Ouden. Ik zweere by my zelven, ô Hermes, dat de hedendaagsche *Autheuren* niets byzonders zyn dan *plausibele* Praatjesmakers en Frankfoortsche Kermispoppen. Geen een eenig *origineel* vint men onder een duizenttal; ook is 'er geen, indien hy de vrees van Apol en de Zanggodinnen voor oogen heeft, die eene duimbreette ver in zyne spinneweb durft voortgaan, zonder alvorens raat aan de OUTHEIT te vragen. O! hoe vermakelyk zou het zyn die Heeren, wankelende en waggelende als dronkaarts, op eene onbekende baan te zien dwalen! Zy zouden gestadig struikelen, vallen en weer opstaan; zy zouden voortgaan, wyken en stilstaan; en zy zouden eindelyk als ontstelde Moordenaars, na een' geheelen nacht talmens, 's anderendaags op dezelve plaats uitkomen.

Noch was 'er eenige hoop van genezing voor handen, indien ze bewust waren dat ze niets wisten. Want zich te beroepen op den *gerafineerden* smaak der *Moderne*, zyn praatjes voor het scheurbuik. Waarin toch bestaat die smaak? In de zaken te pryzen, die, gelyk de *Morilles*, *Champignons*, *Vermicelli* en *confituuren*, van een' laffen en geen' doordringenden smaak zyn? Neen, Hermes; altoos mag men, ten opzichte van de hedendaagsche Schryvers, dit spreekwoort gebruiken: *Chè meglio l'aggiunta che la carne*; dat de saus meer waert is dan de huspot.'

Toekomenden Donderdag zal *Papa 't restant* van de *Oratie* der OUTHEIT, benevens eenige vonnissen, *geprenuntieert* tegens de *moderne* Roovers, aan de Keizerlyke Lezers (dat zyn immers geene Malkontenten) mededeelen, en nu tot iets van minder belang overgaan.

Het is ons bekent wat voor een soort van Boomvrucht d'eerste Kluizenaar van de groote *Chartreuze* des aartbodems heeft gesmaakt. Sommige *sustineeren* dat hy door d'aanporring van zyne Gemalinne een' Appel (de Vrouwen hebben graag een appeltje om mede te spelen) heeft geplukt, en dit is 't algemeen gevoelen van *Normandye*. De Yren, dat trou en eerlyk Volk, gelooven dat het een Aartappel was, eertyts een schoone boom, doch thans, uit hoofde van den vloek, een onderaartsch gewas. Andere wederom, om de nabuurschap der groene bladen, zyn voor een' Vygeboom; en de Liefhebbers van zure fruiten en *Aciás* pleiten voor Citroenen en Orangeappelen. *Rabbi Salomom pretendeert* van naby te weten waarom de naam van die vrucht wort *gesecreteert*, namentlyk om dat dezelve, uit vreeze of eerbietshalven, noit zou worden gebruikt; doch een ander *Rabbyn* hout staande, dat het waarschynelyker is dat 'er een ieder, zoo die op huiden kenbaar was, uit nieusgierigheit een proefje van zou willen nemen.

Een Misbruik.

Een Buldog, Waterhont of Steendog, wort dikmaals *Caezar*, *Hannibal* of *Nero* genoemt, en een Aap pronkt met den Franschen naam van *Monsieur* (nu dat is tamelyk *applicabel*) of met den Nederduit-

schen van *Kees* of *Pieter* (dat kan ook noch door den beugel) maar dat een redelyk mensch by een onredelyk dier wort vergeleken is ten eenemaal ongerymt en wanschikkelyk. By voorbeelt, de Prins van .... wert eertyts -(*honoris ergo*) by een' Adelaar, en de hedendaagsche Krygsgodt van den Ryn, Donau en Schelde, wort dikmaals by een' Salamander vergeleken. Is het betamelyk een Vorst te plaatzen nevens een' geweldigen Roofvogel? Of den wakkerste der Legergeneraals te stellen nevens eene ellendige gevlekte Aarthagedis? Maar laat ons deze laatste vergelyking eens *examineeren*.

Volgens de Historieschryvers der beesten is de Salamander een gediert dat meer zweemt naar eene Hagedis dan naar een' Veltmarschalk, en wiens lyf met meer walgchelyke plekken is bezet dan de bejaarde huit van een' vergrimden Luipaart. Het kruipt, wanneer 't regent of onweert, van hol tot hol; en wanneer de Zon komt door te stralen, *retireert* het met lamme schreden naar zyn spelonk. Dit *Insect* is uitnement kout, ja tot zoo eene graat (vergeef Hermes die *medicinale* uitdrukking) dat het de zuiverste en krachtigste vlam uitdooft. Daar benevens braakt het uit zyne giftige keel een goddeloos speekzel, dat alles ontsteekt en bevlekt. Zou men deze *imfame* eigenschappen niet gevoegelyker op den Schiltknaap van de witte Koe dan op een *gerenomeert* Vorst konnen toepassen? op dien Kruijers- en Zakkedragers-*Nouvellist* (zegt Hermes) wiens ledere huit noch pronkt met de hatelyke lykteekens van de Napelsche Steenpuistjes? Op dien Man, die onder het *faveur* van zyne duistere en onweer dreigende uitbreidingen van hol to hol kruipt, en het zonnelicht van eene gezonde *critique* lafhartig ontwykt; wiens schrift koeler is dan de met sneeu bepoeijerde top van een Alps gebergt, het barre *logement* van een' Yslantschen Beer, of de krakende renbaan van een' * Laplantschen Hartdraver, en wiens kwyl zoo giftig is als d'adem van die schoone, dewelke, opgevoet door Lantpalingen en Boschlampreien, door een nacht-*conquest* de glorieuze *progressen* van den grooten Alexander zocht te stuiten.

't Is Argus dan en niemant anders
Die 't hooft is van de Salamanders.

* *Een Rendier*.

Ons wort bericht door de *Pantalons* van het vlotende Eilant, de Hooftstadt der Adriatische Zee, dat de schatryke *Financier*, de Heer *Law*, op nieus gestort is in zyne voorgaande armoede, de lantzieke van *Scotia*, en dat hy voornemens is naar dat steenachtig *Ithaca* te *reverteeren*, een Lant, waar zich niemant schaamt arm te zyn, dewyl 'er byna niemant gevonden wort die ryk is. Indien het pistolettegout zyne oogen niet hadt doen schemeren was het gemakkelyk voor hem te gissen, dat een Vorst (volgens *Machiavel*) twee dieren moet navolgen, den Vos en den Leeu; den eersten op zich te wachten voor de strikken, en den tweeden om de Wolven af te wyzen. Dat die zinspreuk *gefondeert* is, blykt uit de opvoeding van *Achilles*, die toebetrout wert aan den Centauer *Chiron*, een gedrocht half paert en half mensch. Een Prins die maar alleen den Leeu *reprezenteert* is de naam van staatkundig onwaerdig. By gevolg is een Vorst niet langer meester over zyne beloften dan een Speelder over zyne goutbeurs, eene *Operatrice* over haren maagdom, of een *Aktionist* over zyn gegeven woort. Karel de V. zwoer altoos *a fé de hombre de bien*; en spotte eeuwig met zyn' eed. Indien alle menschen eerlyk waren was die *maxime* onnootzakelyk; maar dewyl zy doorgaans oneerlyk zyn (volgens den Florentynsche Geheimschryver) is woort houden buiten de *mode*.

Il faut sembler homme de bien
Et cependant ne valoir rien.

Dat is, *men dient uitwendig eerlyk te schynen, en inwendig ondeugent te zyn*. Knabbel op dat montstuk, rampzalige *Financier*, die met eene onvermoeide long de laatste goutkool op het Altaar van den *Chiron* der Gaulen, aan wiens heerschzucht de opvoeding van den laatsten der Goden toebetrout is, hebt aangeblazen, en thans als een versleten blaasbalg in een' hoek van de Smisse der oude Republyk legt verworpen, ja als een' vagabondeerenden *Kain* uwe eigen schaduw te duchten hebt.

Het Vuurwerk van *Madame d'Auverne* doet Hermes aan de *admirabele* doch eenigzins perikuleuze uitvinding van een Vuurwerker in

S. Hage gedenken; een Man (zegt *Anubis*) die de Hantgranaten tusschen zyn gebit *pulverizeerde*; die de Bombem gelyk *mercuriale* zinknoten inslikte, en die langer kon *subsisteeren* op den waassem van Buskruit dan de stervende Demokriet op den reuk van heet wittebroot. Die *Commissaris* van een ontydig nootlot was *d'Inventeur* van een soort Vuurpylen, ter dikte van een voedervat, en wier rys langer was dan de mast van een driedeks Oorlogschip. Die pylen klommen hooger dan de gedachten van een' *genaturalizeerden* Engelschen *Vlieger* in 't hartje van de *Actie-illuminatien*, en zy verspreidden ruim zoo veel glans als de Zon wanneer zy zich aan 't half ront des zichtbaren hemels vertoont. Op 't opperent van die gesalpeeterde *Saucys de Boulogne* was een gemakkelyke leunstoel vastgemaakt, waarop zich die *Virtuoso* plaatste, van daar bevel gaf om 'er den brant in te steken, en *immediaat* zesmalen hoger wert *getransporteert* dan de vermaarde Antwerpsche Kerktoren van onze L. Vrouwe. De Pyl op 't laatst ten einde van zyne stoffe zynde, en op 't punt van te dalen, ontvoude die *Ingenieur* eene *Parasol*, zaamgestelt uit de doorschynende vederen van den Vogel Rouk, en *circum circa* van dertig voeten in zyn' diameter. Door deze *Machine* een' tydt lang in de lucht opgeheven zynde, daalde hy zoetjes neerwaarts gelyk de gevlerkte Bode van den Dondergod, en flikkerde als de *Maitres* van *Endymion*, omsingelt door duizende konststarren.

Maria de Padilla, om de vurige deeltjes van hare *revolte* tegens Karel den V. in eene gestadige beweging te houden, ontleende al het Gout, Zilver en Juweelen, van de dootsbeenderen der Toledaansche *Reliquien*, en liep dagelyks van kerk tot kerk, bedekt met eene pizwarte huik en sneeuwitte zaamgevouwe handen, de *contravisite* geven aan de notabelste *Santen* en *Santinnen*.

O Spaansche devotie!

Marôs passagie wegens het krabbelvuistje van den zwaarlyvigen *Entellus*, die zoo *galant* met zyne *delikate* ossenleere wanten den neus van *Dares* snoot, doet *Papa* gedenken aan een diergelyk tweegevecht, voorgevallen onder de boomtjes. Hermes dan, die in *passant* naar een' Jeruzalemschen Toverlantaern zocht, ontmoette twee Kampioe-

nen, die malkanderen zoo meesterlyk met de slagzwaarden der Natuur *caresseerden*, dat hunne beenderen slag op slag kraakten gelyk de schors van een' vallenden pynboom. d'Oude vroeg naar d'oorzaak van 't geschil, waarop een Wynverlater, wiens linkerkoon door eene dagelyksche *fatigue*, om d'Engelsche taal naar te bootzen, vreesselyk opzwol, *repliceerde*, dat de Hollander d'aanlegger van 't geschil was, doordien hy den Londenschen Smokkelaar verweeten hadt een Staartman te zyn; daar die wiskunstig konde aantoonen, dat hem dezelve in de belegering van Barcelona door een Falkonetstuk van *Donia Margarita* was afgeschoten.

Waarschouwing.

Indien 'er eenige *Dames* zyn die een' weerzin tegens out kraakporcelein, Japansche Trekpotjes of een *kurieus* Stel hebben opgevat, dezelve gelieven zich te *adresseeren* op 't Cingel, ten huize van *Dom Juan*, aan deszels *Gouvernante*, dewelke zoo handig is in de scheiding des geheels, dat 'er dagelyks van 50 kopjes en schoteltjes, dewelke door de *reveue* van die onbarmhartige handen *passeeren*, 'er ruim drie derdeparten door de vallende ziekte *expireeren*.

Hermes bedankt den onbekenden van eene zekere *Missive*, die hem waarschout van op zyn hoede te zyn, en z.v. en hy oordeelt dat het noodeloos zou zyn om zyn entje levenslicht in een met zwart fluweel gevoert Juweelkoffertje op te sluiten; want die maar een' Hollantschen duit heeft te verliezen durft dien ligt tegens eene Fransche pistolet wagen.

Gedrukt voor den Autheur en wort uitgegeven, te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J: Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden de *Janssoons vander Aa* en *H: van Damme*; Delf *R: Boitet*, Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 56
Rotterdamsche HERMES
Donderdag den 14 *Augusti* 1721.

Odi profanum vulgus & arceo.

DE zielroerende samenspraak tusschen d'aloude Outheit en den duifkleurigen Hermes wert op 't onvoorzienste afgebroken door de Babilonische toonverheffing van een' * Hooftschout, eenige † Lyfschutten en ** Byldragers, dewelke eene †† offerhande van 100 ossen, anders 100 onwaerdige Schribbelaars, in het hontsgestarnt van kwaatsprekentheit opgevat, als zoo vele *crimineele* Overtreders naar den elpenbeenen zetel der ANTIQUITEIT voortsleurden. Die Onwaerdige bestonden uit de wynmoêr der Dichters, het groen van den seldreibosch der Geschichtschryvers, en 't bedorven ††† duivelsbroot der Taalzifters, dewelke met eene Lucifers-glorie op die eerwaarde Matroone staroogden, doch met eene adelyke verachting werden *gerecipieert*: en, zonder dat zy zich met dat onwaerdig gros wilde bemoeien, kregen de Dienders bevel om ze aanstonts achteraf en uit den opslag van hare arentsblikken wech te leiden. Ten *respecte* van de Naneven zal 'er Majâs Zoon eenige van afschetzen, doch geenzins de schuldigste; zynde hy al te *conscientieus*om zyn papiere Tafereel met Spoken en Wangedrochten op te vullen.

* *Praetor*.
† *Praetoriani milites*.
** *Lictores*.
†† ἑκατομβη. *Hecatombe*.
††† *Champignons*.

Hermes dan beschoude een' Man die zich tot een' Dwingelant der Jeugt, der Taalkunde en *Cabale* had opgeworpen. Hy scheen het Orakel der Dichters; zynde geene Poëtische munt gangkbaar dan die gene dewelke met de Zinspreuk van zyn Lofvaers was opgetooit. De OUTHEIT, bespeurende dat hy het *Grieks* en *Latyn* tamelyk magtig was, doch dat het in *Japan* was wanneer hy de waarheit sprak, beval hem met behoorelyke *ceremonien* achteraf te leiden.

Een onvermoeide Zanger, de weerstuit van *Vondel*, *Hooft* en *Antonides*, *succedeerde* zyn *Patroon*. Het was een Heer die niet alleen de woorden der voornoemde Dichters meesterlyk wist uit te schryven, maar zelfs de geringste omstandigheden, tot de punten en scheidstreepjes inkluis, *copieerde*, als blykt uit den *Palamedes* van *Papa Joost*, en den *Ystroom* van dat heldere Goesche Gestarnt, by hem in een Heldengezang nagevolgt. Hy bezweek op 't gezicht der gryze OUTHEIT, en wert vervolgens uit hare tegenwoordigheit gedragen.

Fluks kwam 'er een ander Dichter opborrelen, behangen met lis en plompebladeren, een Knaap die, als eene *Arachne*, zoo wel de heldendaden door eene weverspoel als door eene ganzeschacht kon afmalen, en noch onlangs, na een' Franschen Kok op de Spaansche Bruiloft van *Camacho* (spyt keus en *politesse*) gehanepoot te hebben, een konststuk der Gaulen door eene schurfde overzetting dorst mishandelen.

Maar wanneer *Argus* wiert *geintroduceert* begon de geheele Hofstoet der OUTHEIT zoo onmatig te schateren, dat Hermes zonneklaar zag dat alle Geleerden geene menschenhaters waren. De *geëmalieerde* oorlogsbazuin viel uit den grooten *Maro* de rechterhant, en de goude lier van den beschaafden *Horatius* onschoot zyne konstryke vingeren. *Sappho* liet haar festoen van geurige rozen en *misterieuze* myrtusbladeren glippen, en de vrolyke *Anakreon* was onmagtig om zynen gulden beker vast te houden. De snaren van *Ovidius* liefdeguitarre begonden te kraken, en de veltschalmei van *Statius* tuimelde op den gront van de vierschaar. De bevallige Muiderkourantier neerwaarts bukkende om *Nazoos* guitarre op te rapen, liet by geval zyn' grauwen hoet vallen, als wanneer een ieder zag dat zyn kop spits (eene eigenschap der Apen) en zyn bekkeneel (gelyk een *Hendrik de Vierde*) kaal was. In zulk een geval riepen de Caesaristen eertyts:

Romani servate uxares Moechum calvum adduximus.

In 't Nederduitsch aldus: *Wachtje, Princessen van den Zeedyk, wy hebben den Nakourantier, den schurfden Doffer, meêgebragt*. Doch hy *protesteerde* dat zyne lokken, geveilt op een kam van Guajaks palmhout, door de afwissende vingeren van *Dom Mercurio* waren afgeknipt.... De Dienders joegen hem op een' wenk van de ANTIQUITEIT de trappen, zes aan zes te gelyk, neerwaarts.

De zoetvloeiende gesuikerde *J. v. Gyzen*, gehoort hebbende van OUTHEIT, kwam meê aanslurven, willende door zyne jaren de authentykheit van zyne gezangen *probeeren*; doch hem wert *geordonneert* te *decampeeren*, na alvorens belooft te hebben te zullen voortgaan in een' styl die in rym een *parallel* is van *Argus* onrym.

Noch zag Hermes een' Leverbeuling op twee beenen van den laatsten rang komen aanscharrelen: zyne trony was nauwelyks gedootverft, en zyn leelyk pruikje verbeeldde een hoen met verkeerde vederen. Die Kabouter, eertyts gewoon den voorgevel van een Treur- of Blyspel met Uilenspiegels prentjes te ontsieren, was nu zoo ver *geavanceert* dat hy eerstdaags met een Tooneelstuk van de Roomsche Schilders Bend den Amsterdamschen Schouburg dreigde in duël te roepen.

Doch laat ons eenmaal den vloet van de rivier der galnoten stremmen, en liever verhalen hoe alle die *moderne* verstanden, zonder d'allerminste eerbewyzing aan de OUTHEIT te doen, afdropen, hoe de vruchtbare ANTIQUITEIT van den koningklyken troon oprees en deerlyk schreide; en hoe Hermes, wiens ziel altoos met eene ongemeene zucht voor die *Dame* is bezwangert geweest, *protesteerde*, dat noit of oit eenige valsche schyn hem van haar intrest zou *separeeren*, maar dat hy eeuwigdurent zoude schrap staan, om tot den laatsten druppel inks hare belangen te verdedigen.

Eenige Nieusuitbreidingen.

De Abt *Vivant* (waarschynelyk een *bon Vivant*) heeft *geordonneert* een' grooten Jagthont, *Dragon* genaamt, die de *devotie* der Nonnetjes ontrustte, uit het klooster te bannen. Waarschynelyk is *Dragon gedisgratieert* geworden om dat hy de Nacht-*galants* van de Nachtdieven niet kon onderscheiden; en d'yver der getralyde Popjes is in zoo eene gelegenheit nimmer lam, schoon hare vlam blint is. O hoe gelukzalig is een Levyt die *Directeur* van eene Nonne-*conscientie* is!

en overgelukkig is hy, indien zyn predikstoel meer naar de muskus dan naar den lampoly riekt. d'Overvloet van *Lukullus* huisvest in zyne keuken, en de reuk van zyn' schoorsteen *parfumeert* de naburige lucht, mits dat hy die zachte Zuiglammeren, druipende en rookende door zyne *benedictien*, kan *congediêren*: als dan zal zyne slaapkamer een *Konfituriers*-winkel, en zyne *audientie*-zaal een Polichinelloos hemel vol wasse popjes *reprezenteeren*. Wit gebaart en graau gehairt is zyn grootste vloek; want de zwakheit der maagden wort door jeugt, kracht en manbaarheit onderschraagt. Eene Non waardeert haren Biechtvader gelyk eertyts *Johanna*, Koninginne van Napels, een Bed-*Mignon*; dat is, naar *proportie* van eene ligchamelyke *qualiteit*: en naar mate dat de olygeest van zyne gedienstigheit *declineert*, zakt de *Barometer* van hare *confiance*: want wanneer Heeroom met de fok op den neus de knopjes van *St. Annaas* Rozenkrans moet tellen, sluit *ma Soeur* haar valdeurtje voor den behoeftigen Bedelaar.

Regensburg. Voor eenige dagen is alhier een Deensch Kollonel aangekomen die zyn Lt. Kollonel door een' pistoolschoot heeft overhoop geblazen, onder voorgeven dat het eene zaak van eer was. De Kardinaal *de Richelieu* matigt zich de eer aan dat hy d'eerste geweest is die onder *Lodewyk den XIII.* de Duëllisten heeft in den ban gedan. Doch dat *Edict* wert maar slapjes onderhouden; want de *Mercuriale* Fransche Adel vocht tot onder de vensters van 's Konings slaapkamer; en de *Marquies de Praslin* duwde den Baron *du Bar* (in spyt van den gepurperden Minister) braaf door de ribben. *Lodewyk de XIV.* is op dat kapittel vry ernstiger geweest, en de voorbeelden van vergiffenis, door hem aan de Duëllisten verleent, zyn uitnemende zeltzaam. Is het niet om dol en uitzinnig te worden, wanneer men ziet dat die Tovereer van klatergout tot op de Pakzadels van 's menschdom, als Kruijers, Slepers, Zakkedragers, Tuinders, Brouwers, Bleekers Moffen, en diergelyke lastdragende Dieren, is neêrgedaalt! Een' vierkant Kaerel, die een pak torst gelyk een Drommedaris, zal niet een enkel woort konnen dragen dat ligter is dan de wiek van een' sprinkhaan. Een Soldaat, die eene gansche legerkar vol armoede; en een Matroos, die een geheel vaartuig bedorve scheepskost op zyn' bast heeft, zal 'er geen drie lettergrepen: *Gy liegt het*, by oppakken, of 't krakkeelyzer moet uit de scheê, en Kort Jan uit den koker

kyken. Een *Kadet*, die schraalder gevoedt wort dan een Matroos van 't Jacht ter Schelling, zal om *'t point d'honneur* zyn sterflot, waarop den honger *geassigneert* is, door eene *tiers* of *quart* onderscheppen; en *Argus* en *Hermes* zyn zot genoeg, indien d'eerste niet te bloô en de tweede niet te voorzichtig was, om hun letterlyk geschil met het staal te bepleiten; zoo waarachtig is het Italiaansch spreekwoort:

Non è dolcezza maggior che la Vendetta.
Niets is zoeter dan de Wraak.

Parys. Een Vrouspersoon is door haar *Galant* uit de venster geworpen, en dat is, volgens de *statuiten* der Timmerluiden, eene gevaarlyke proef. Waarschynelyk heeft hy het *Traktaat* tegens de Toveressen, gepent door *Jakob den I*, die de Hexen door den toetssteen van de zwemkonst *probeerde*, nagezien, en die Minnaar zal hare zuiverheit, als een Vogelwicchelaar, uit de vlucht hebben willen *bestudeeren*. De Liefde alleen levert meer Tragedische Historien uit dan alle de andere hartstogten te zamen; en hoe later hare *vizite* komt hoe ze gevaarlyker is: derhalven zegt de Graaf van *Rabutin* zeer aartig: *Het is met de Min gestelt als met de kinderpokjes, zynde dangereuzer op een taaie stierenhuit dan op een malsche kalfsborst*.

Uit Brabant wort ons verhaalt dat het Missisippisch Onweer, dat zoo lang over 't hooft van Parys en Venetie gehangen, en doodelyker uitwerkingen dan de drie hooftplagen veroorzaakt heeft, zich thans als eene dreigende hairstarre aan *Batoos* hemel vertoont; of, om zonder omschryving te gaan, dat de beruchte Heer *Law* over Brussel naar Hollant vertrokken is. Wie of eindelyk de genadige Rechter zal zyn die dit schoonschynent Tapytwerk, met zulke fyne zomerdraden van *gepremediteerde finantie* streeken doorweven, aan den spyker van *Requiescat* zal ophangen? En welke metale vuist zal eens die Schotsche Wicchelroede, dewelke zoo arglistig de gulde metalen naarspeurt, en de verborgenste schatten ontdekt, bestuuren? Men zegt dat *Jakob Trivulce*, gehoort hebbende dat de Duivels grootelyks voor blanke wapens verschrikken, op zyn dootbedt leggende, den blooten vochtel in zyne stervende handen nam, om daar mêe de booze geesten af te wyzen. Wie weet of onze *Financier* desgelyks niet haasop zou spelen, indien men hem met uitgeputte geltkisten, ledige zakken en platte goutbeurzen verwelkomde; want volgens *Ctesias*, *Wort dat soort*

van Financieserpenten nergens gevonden dan omtrent die plaatzen daar gout en juweelen groeien: of andersins is dit het allerzekerste, namentlyk, de verstrikkende sluitreden door dat Damaskyns *argument* te verydelen waarmêe de groote *Alexander* den Gordiaanschen Strik wist te ontbinden.

De *Lord Muscary* en zyn Broeder hebben den ryken Jood, den *Baron van Schwazzo*, aan een speeltafel staande, met gewelt aangevallen, en z.v. Het zal Hermes lusten de Speelders eens ter loops te *examineeren*. Het spel en *Machiavel* worden doorgaans van de zoodanige *geblameert* die daar meê 't minste bekent zyn. Wat is toch de poging der onderaartsche stervelingen? immers niets dan een algemeen spel van groote jongens. En waarom mag een eerlyk man zyn broot niet winnen door het Kaartspel, daar andere *millioenen* door het *finantie-* en *Aktie*-spel, Staatkundig Treurspel, vrolyk Minnespel, avontuurlyk *Assurantie*-spel, onzeker Koopmansspel, doodelyk Geneesheers-spel, longzuchtig Advokaats-spel en spelen zonder einde, *conquesteeren? Ja, maar onder dat Kaart- en Teerlingspel schuilt bedrog:* schreeut een in gissing en oordeel bepaalt Burger. Ha! maar Hermes vraagt wat'er te berde kan worden gebragt, waar onder de slang van bedrog niet *latiteert*. Waarom doch zwarmen de horsselen van besnedenen en onbesnedenen 's middags naar den Bykorf van de Beurs? Is het om dat heerlyk gebou te voorzien van Honig, Was en Byenbroot? Geenzins: het is om hun' evennaasten, onder schyn van een ongeveinst spel, een beentje te zetten; om, als Biechtvaders, van de zwakheden hunner tydtgenoten te *profiteeren*, en om 't water naar hunnen eigen molen te leiden. Waarom opent een Winkelier vroegmorgens zyn' Winkel? een Wynverkooper zyn Pakhuis? en de Hospes van een Wyn- Koffy- of Luikerbierhuis, de voorpoorten van hunne vochtige Paleizen? Immers nergens anders om, dan om al spelende de vliegen die daarop azen van den vergulden huig te *cureeren*. Is 't niet zoo? Immers ja, en eene bekende waarheit. Waarom toch zou een Speelder, die geen ander uitzet op deze bedroefde waerelt heeft dan het *talent*, om door eene konstige hantgreep een kaart te hervormen, of een' dobbelsteen met de zes zwarte *mouches* te doen bovenkenteren, zich van die konst niet mogen bedienen; van een konst die hem *qualificeert* om dagelyks met luiden van den eersten rang om te gaan, om de *galantste*

Hofdames op te wachten, om Gravinnen te *trakteeren* gelyk een Vrou van Schoppen, om zilvere degens en goudelakensche vesten te dragen, om.... in 't kort om dat gene uitwendig te schynen dat andere inwendig zyn? Hermes zal, om die stelling te bekrachtigen, een spreukje van een Speeldertje opdissen.

N. v. den B..., een Kabinetmakertje, verwierp ten *respecte* van *Madame la Bassette* bytel en schaaf, en *intrigueerde* zich onder het zonnescherm van een *gechambreert* kleetje, waaruit waarschynelyk een ongelukkig Speelder in een geringer gekropen was, in 't Paleis van *Milord...* woonachtig te Brussel, alwaar de Lukgodes hem zoo vele genade bewees, dat hy op een' zekeren morgenstont met eene somme van drieduizent gewonne pistolen naar eene derde verdieping, waar hy gezontheitshalven *logeerde*, opwaarts klom. Ongemeen was zyne vreugde over dit schielyk vergultzel, 't geen aanstonts door de zilvere trompet van de Faam aan de vier hoeken van Brussel wert uitgebazuint. Zyne bloetverwanten liepen als verwoet, met de schootsvellen voor den buik en een kort pypje tusschen de tanden, den nieugeboren *Croezus* geluk wenschen, en de Nichten van den * *Wollendries*-tooren kwamen op geborgde muiltjes en onpare kousjes naar boven vliegen, om *Couzyn* over 't *conquest* van Peru te *feliciteeren*. Hy ontfing die deftige naverwanten met eene adelyke fierheit, beval hen neder te zitten op eene lankwerpige werkbank, dewelke hy, als een tweeede *Agathocles*, om zich in zyn' voorspoet niet te verhovaerdigen, wilde ophangen. De vrinden werden 's ochtens met koorenbrandewyn en mustellen, en 's middags met allerhande soorten van gezoute visch *geregaleert*. Het tafellaken droop door den oly van overvloet; peper en zout wert'er minder geacht dan het stof van 't woest Arabien; en nimmer beschoude de wanden van zyn slaapsalet eene geweldiger vertiering van Leuvens bier, Faro, Liersche kaves, Hoegaerts en diergelyke Sorbetten der Dronkaarts. Tegens den avontstont *arriveerde* het doodelyk *moment* van scheiden, want *mon Couzyn* moest wederom naar *d'Assemblé* van *Milord*, genoegzaam door de opstygingen van de voornoemde Moutvochten verzekert zynde, zoo hy waande, van eene diergelyke, ja mogelyk grooter som te veroveren. Maar helaas! wie bezit den nagel om 't rat van de fortuin te *fixeeren?* Want de Lukgodes maakte een *demi tour a gauche*.

* Eene plaats als de Rotterdamsche Kikkersteeg.

En eer de klok van de * *Sablon* drie uuren beijerde waren de drieduizent pistolen *gereverteert* in de wettige bezitting van *Milord*; en eer de klok vyf sloeg was de kleine Speelder al zoo naakt als een ontvederde koekoek die zyn winternest in de holte van een' waterwilg gesticht heeft; en hy, die aldaar gelant was als een papegaai, moest vertrekken als een grasmusch. Des anderendaags vervelde hy als een zyworm, en wert genootzaakt zyne levensspan door behulp van geleent gereetschap uit te rekken: ja meer dan eens heeft Hermes hem voor de som van een' † Blamuizer van de Namursche naar de Lakensche poort *billets doux* (minnebriefjes) zien bestellen.

SR: HERMES.

Onlangs was ik in 't gezelschap van een' Heer, die, ten opzichte van zich zelfs, *affirmeerde*, noit de vrees gekent te hebben, ja zelfs niet in zyne kintsche jaren, wanneer die hartstogt het geweldigste *praedomineert*. Is dat waarheit of logen, Heer *Astrologant*? En, waarheit zynde, is die volmaaktheit van *couragie* niet eene onvolmaaktheit der natuur?

Uw oude Vrient
SALOMON BARNSTEIN.

Hierop *repliceert* Hermes, dat een Man, die niets vreest, zelfs geen Opperwezen vreest; en wie waardeert zich op dat schelmstuk?

2. Een Man zonder vrees is een Man zonder verstant, by gevolg een van Salomons dwazen. Want een voorzichtig Man voorziet het gevaar en vermydt het zelve.

3. De staat van dien Man is in toevallen en ongelukken zeer gevaarlyk; want die geen vrees kent leeft zonder omzichtigheit; en in kas van lyfrent verdient hy 5 per cent*extraordinair*.

4. Hermes gelooft dat hy van naby aan den *Argus* is *geparenteert*; dat is, zyne inbeelding is op Hovaardy, Onwetenheit en Misverstant *gefondeert*, en in dat gezelschap laat hy hem berusten.

Hermes zal eerstdaags de vriendelyke uitdrukkingen van *gal en zwadder* tegens den grondeloozen *Argus* verdedigen. Want schoon 'er eene groote duurte in 't Muider Geestgraan is, echter is'er noch voorraat en overvloet van Kooren in 't Egypten der Maasgoden.

* Een voorname Kerk te Brussel.
† Een halve Schelling.

No. 57
Rotterdamsche HERMES
Donderdag den 21 *Augusti* 1721.

Pars minima est ipsa puella sibi.
OVID.

NIet ver van 't oude Hooft, naby 't Paleis van de Zon, ontmoette Hermes vier Engelsche Juffers, dewelke hare kleine *Coiffures* met fyne kastoorhoetjes bedekten, en als een Theater Luiksche Aurikulaas de oogen der voorbygangers door de hooge en levendige koleuren der zyde stoffen en Fransche linten deden schemeren. d'Oude zag uit ootmoedigheit neêrwaarts naar de lieve pootjes van Albions Waternimfen, en was nieusgierig waar derzelver uiteinde belenden mogt, wanneer hy de bevalligste (gelyk het Jongske in de Zinnebeelden van den Ridder *Kats*, dat zyn stokje over dwars hout) met hare uitgesparde rokjes zag stribbelen om de poort van het Zonkasteel te *passeeren*. De Kastelein sprong op dat scharrelen voor den dag, bestuurde met zyne rechterhant de linkerzy van haren uitgespannen rok, terwyl hare medegezellinnen de balyne reepen zoo krachtig opwaarts bogen, dat die Schoone eindelyk en ten laatsten den ingangk vermeesterde. *Papa Anubis*, die ondertusschen zich aan de jongste van vieren *geaddresseert* had, *escorteerde* het Vrouwentimmer naar binnen, *commandeerde een bouteille Bourgogne*-Wyn, en dronk de gezontheit van Koning *George* en de Engelsche *Dames*. De eerste *compli-*

menten afgehaspelt zynde, begon die bevallige Juffer zich te beklagen wegens de beslommeringen van die met hoepels uitgesparde zeilen; en *protesteerde* van in het toekomende geene rokken over hare schouderen te schieten, dan dat soort, dewelke voor 't minst een' halven voet in de middelyn enger waren. *Want schoon het waar is* (vervolgde zy) *dat ik graag zoo kloek van aambeelt tracht te gelyken als myne vriendinnen; dat myne beenen zoo welgemaakt, en myne knien zoo buigzaam zyn als die van andere Juffers; dat ik wel lyden mag dat men de grootste helft van myne zuivere flenelle onderrokken beschou, en dat men den weerschyn van myne zyde koussebanden mag onderscheiden; echter heb ik zoo groote reden niet om eene aankomende waterzucht te deguizeren als* Iphis, *of ik behoef geene rekening van vyf maanden te verbergen gelyk* Sylvia. Dit gezegt hebbende sloeg zy twe sneeuwitte handen aan den ondersten reep van haar rokje, lei het voorste halfront op eene notenboome *gueridon*, en verkoelde door eene zuivere long, die de waaier van het hart is, eene inwendige warmte, veroorzaakt door de *fatigue* van hare intrede. Van dat oogenblik bediende zich eene glinsterende Bruinette, dewelke met eene lispende tonge eenige drangredenen, om de nootzakelykheit der Hoepelrokken te bewyzen, voortbragt.

Vooreerst, Madame (zeide zy) *is die mode een voordeel en aanwas voor allerhande damasten, satynen, zyde en stoffe manufactuuren, dewyl onze rokken drie derdeparten wyder in den omtrek zyn dan de voorgaande, en driemaal vroeger versleten. Ten tweede door 't gestadig horten en stooten slyt ons linnen eerder, waardoor die handel en 't getal der geleerde Wevers en zedige Hekelsters merkelyk komt aan te groeien. Het is eene aanmoediging voor de Walvischvangst wegens de vertiering der Walvischbaarden; en de Touslagers multipliceeren daarlangs als een gebroet Biggen op een vruchtbaar gewas van eikelen. De respective Snyders teeren op onze circumferentie gelyk de Insecten op den Leviathan van Hobbes, en de Fransche Kleermaaksters en gedienstige Linnenaaisters worden door het gestadig maken en breken gepensioeneert gelyk de Invalides van Chelzea. O weldadige Eeu voor de Koussenwevers!* (vervolgde die Juffer) *want wie durft zyde of stopsaiet gebruiken daar onze beentjes zoo zichtbaar zyn! en o gunstige Lukgodes voor de Schoenmakers! want de muiltjes worden zoo bloot gedragen als de cabrette hantschoenen*. Het ongedult van Hermes *extendeerde* zich ter wydte van die lofspraak der Rokken; de ra-

ders van zyn ongedult begonden in 't ront te draaien als een paert in den rosmolen; en, voorziende dat *Mademoiselle* hare vloeiende *harangue*, die zy met *falbalâs* van omloopende *oratorische* draaijingen borduurde, zocht te hervatten, viel hy op de Bruinette in, en vroeg aan die schoone Voorspraak, of zy ook alle de onkosten, dewelke die verkoelende *mode* aan de Vaders en Mannen veroorzaakte, overwogen had; of het waarschynelyk was dat eene jonge *Dame* altoos een hant vol dukaten in haar goud beugeltasje kon hebben om by *l'Ombre*, *Lanterlu* of *Piket* op te zetten, wanneer 'er dagelyks gelt wiert gevordert voor nieuwe *manufactuuren*; of 'er geene grooter nootzakelykheden waren dan ronde * *Fardingalen*, zyde kousjes en geborduurde muiltjes; en of het maandelyks *pensioen* van *Galant*, den *Coadjuteur* des huwelyks, niet prompt betaalt moest worden; of die groote omtrek van een' Rok aan de jonge Juffers geene aanleiding geeft om zonder vrees en opspraak aan de vermaken van den echten staat te *participeeren*; of het verbergen der zwangerheit het Huwelyk, die oude Ridderorder en halsbant voor allerhande dieren, niet schaakmat maakt; en of 'er tot onderhout van die *extraordinaire* oorlogsonkosten geene *extraordinaire* belasting op de Republyk des huwelyks diende gelegt te worden.

Vorder bewees de Zoon van *Maja* door verscheide voorbeelden de tieranny van die *mode*. Vooreerst hoe de heer *Bontazinus* onlangs eenen Balynrok van zyne overledene Bedgezelinne aan eene Weduwe met vier Dochters vereerde, dewelke uit dien eenen (door behulp van eene Fransche *consultatie*) vier rokken, benevens een kamizooltje voor haar Neefje, *fabriceerde*. Item hoe Hermes, zynde Hofmaler van den Hartog van B..., uit eenen Stacierok van de Hartoginne, niet alleen een' Japanschen rok, eene sprei voor zyn rustbedt, een slaapjakje en drie nachtmutzen, maar zelfs een paar volkome ledekantgordynen, te cyfferen wist: ja dat, noch maar weinige dagen geleden, Juffrou de *Br...* met het stof van *Madame Suikerzoets* trourok (mits noch anderhalve baan overhoudende) eene Koffikamer *compleet* had behangen. *Waarlyk* (herhaalde de Grysaart) *schoon ik de Balynrokken der Sex in rechte vervolg, echter ben ik geen dootvyant van de sieraden der Juffers. Eene Juffer is een Poëtisch dier, dat met bonte*

* Balynrokken.

tabberden, vederen, paerlen, diamanten, ruwe metalen, goude en zilvere stoffen, moet opgepronkt worden. De Lynx, die niet half zoo doordringent van gezicht is als eene Hofjuffer, moet zyn gespikkelde huit voor hare voeten nederleggen; en de Marter, die min glinstert dan hare oogen, zal haar zyn bont tot een Palatyn vereeren; de Papegaai, die niet half zoo lieffelyk snapt als Ida; *de Paau, die niet half zoo trots is als* Jakoba; *en de Zwaan, die niet half zoo blank is als* Maria, *moeten aan de vedermofjes der Dames contributie opbrengen. De Duikers zullen naar 't paerlemoer (zachter dan haar boezem) duiken, en de Bergluiden zullen in d'ingewanden der rotzen naar esmerauden en satiren (min stantvastig dan hare minbeloften) met onvermoeide longen graven: men zal de magazynen der Drogisten van zaatpaerlen, en de verfwinkels van karmynkleuren (zoo ongeblanket als hare liefdeëeden) ontblooten; en by de Confituriers de meloenen en melkotons, tot verkoeling dier Engelen, die koeler zyn dan gekonfyte gember of seldreiwortelen, opzoeken;* Brecour *moet* Eau de Barbade *voor haar lelywit, en de nazaat van* Rozelli Eau de Framboize *voor hare rooskleur bezorgen; met een woort, de geheele natuur zal hare ryke schatkisten tot sieraat, vermaak en voldoening dier volmaakte Schepzelen uitschudden: alle die artykelen worden toegestaan; maar voor die Hoepel- en Balynrokken; voor de gapende en openstaande deur tot.... tot alle temptatie zal d'Oude Hermes noit den grendel van toestemming schuiven*.

De *Ladys*, dewelke, gelyk Kamelioenen op 't gezicht van eene *parterre* veelkleurige bloemen, gestadig hare verf verschoten, scheenen op die laatste *periode* tamelyk *geappaiseert*; en Hermes, ziende dat in het klokkenspel van de schoone Bruinet *l'Heure du Berger* begon te beijeren, *avanceerde* (in spyt van een hant vol kruisjes) zoo ver met de loopgraven van zyn beleg, dat hy d'eer *obtineerde* om de Juffer tot in haar slaapkamer te vergezelschappen (vergeef, o gestrenge *Katoos*, de zwakheit van den Zedenhervormer) en hy had het geluk van met Albions Pinksterbloem den ganschen nacht in eene diergelyke *conversatie* door te brengen, waarvan Jonker van M... zingt:

> *Die hem een beter nacht en schooner bulster gaf*
> *Dan immer Gods Jupyn trok van den hemel af*.

LONDEN. In 't vierkant van den rooden Leeu is een Paleis gehuurt voor den beruchten Jan Law, die 't krediet van 't Zuiden zal repareeren: doch indien die ligtgeloovige Madame de Zuitzee het oor aan Scotenaas Serpent leent, zal zy waarschynelyk op nieus door een' verboden aartappel misleit worden. De eerste Inventeur van eene Muizeval, waarin een stukje gebrade spek tot een lokaas hangt, verstont daar door eene Mythologische waarschouwing van zich te wachten voor de vergulde beloften der Bedriegers. Wanneer Agamemnon met zyne gelaersde Grieken Trooie bezet hielt, was hy niet gerust voor dat die vermaarde Vesting flikkerde als d'ontstoke houtmyt van St. Maarten; en onze Herostratus zal desgelyks niet rusten, ten zy hy door zyne vervloekte myn de Beschermgoden van 't Zuiden tot aan 't gestarnt doet springen, en den herboren Tempel van die Zee-Diana in asch en kolen ziet verzwinden.

Deze Profecy is onlangs door eene onbekende aan Hermes geadresseert, en ontvout in duistere termen 't geheim der dekadentie van de * Havergort.

De Natuur raaskalt door ouderdom, de Schimmen waren en de Bestierders zyn krankzinnig. De Verraders ryden als de Zoonen van Jehu met vergulde wagens en gevleugelde paerden over den uitgeteerden buik van Staatkunde, Krediet en Koopmanschap. Een dubbel hart en eene driedubbele tong is thans 't Orakel van Emperos Vryplaats. De naakte Zwaluwen en ontvederde Koekkoeken galopperen des zomers in goudelakensche vesten als Perzianen, en 's winters in Sabelen en Martersvellen als Muskovische Kneezen, terwyl de Hofkanarivogels en d'Exchange-Goutvinken langs bosch en hagen met de pooten in vergulde strikken hangen. Men zal Albions Zuigelingen in de gloeiende keel van Scotenaas Moloch slingeren, en de schrale Afgoden, dewelke noch onlangs in de moerassen de slakken vergaderden, en aan de voeten der bergen naar † Patatoes groeven, op Winsor-hoogten met Franschen Nardus bewierooken. Doch eindelyk zal de Draak de Ridderorder van zynen geschubden hals zien ryten; hy zal zynen vergulden staciewagen zien verbryzelen; hy zal de Potosiaderen van zyne goude ingewanden zien doorgraven, en in den Treurhalsbant van St. Tyburn als een Perkins Martelaar verstikken.

PARYS. De Abt Breteuil heeft de Kapucynen met gebraden Hoenders, Duiven en Bourgognenwyn geregaleert, dewelke onversaagt op 's Konings gezontheit hebben gepoit, en naderhant in eene Processie, die zoo recht liep als een esquader Zeekrabben, een groote myt van hout en stroo geillumineert.

De order van die hairige Boschgoden is de quintessentie der Bedelaars, 't Collegie van Schyndeugt en d'Akademie van Schuimlepels. Ze zyn de beste Teelders van meloenen in Europa, en de waerdigste Brouwers van Maarts en Octobers Bier op de Katholyken aartbodem. Zy viziteren als Boukonstenaars de Kasteelen der Edelen, en examineren als Hofmeesters de tafels der Vermogende. Zy zweeren by de Lustplaats van Zorgvliet; en

* Oat meal.

† Aartappelen,

van eene armoede, die in schyn bestaat, zyn ze navolgers. Ze zyn jalourscher over de Steenbokskrollen van hunne baarden dan een Zwitzers over zyne knevels, een Spanjaart over zyn kraag, of een Venetiaansch Edelman over zyne Kamerpop. Zy teeren als een Dom Gusman d'Alfrache op de Voorzienigheit; en hunne kloosters zyn doortrokken met den reuk van mirakelen, kemelshair en gebrek van schoon linnen. Ze zyn.... maar in alle geval wat is 'er ons aan gelegen wat ze zyn? derhalven zal Hermes liever eens probeeren of het niet mogelyk is den Lezer door een spreukje van de Kapucynen te vervrolyken.

Anubis, vergezelschapt met een' Voorstander van die gebaarde Anachoreten, bezogt eenmaal hun Konvent naby Abdera, dat door ontelbare cazernen van jonge Klopjes geblocqueert is. De Pater Gardiaan ontfing met een *Bel air de Bigoterie* den Klooster-Meceen en den strammen Hermes, geleidde hen in de gastenkamer, verwelkomde met eene vatbare kruik out bier en een' Nestorskelk de Pelgrims, en prezenteerde hun de portie van den * Refter. Doch de vrient van Anubis repliceerde dat zyne maag te zwak was om een gerookt paterstuk, eene ossentong of welgekruiden metworst te verduwen; ook verzocht hy (indien het doenelyk was) om die bruine Octobertraan in ouden Rynschen, of voor 't minst in nieuwen Franschen Wyn te hersmelten. Top, riep de Baartman, en begon (na alvorens zyn' teug verbetert te hebben) vreezelyk met eene tafelschel te beijeren, op welk muzyk twee paar sterke Lekebroêrs met den gewoonen bedelgroet van *Deo gratias* de kamer insprongen. Gy, Broeder Fust (sprak de Gardiaan tegens den outsten, die een' koralynen neus voerde) moet aanstonts vier bloemkoolen brengen by zuster Vislym, dewelke daarvoor tien drielingen Georgewyn aan u zal transporteren; en aan zusje Kapuin zal broêr Keukenvast zes rammelatzen en twee groote bieten vereeren, met een verzoek, om daar tegens vier gebrade hoenders en twee schoteltjes verkenszult te verruilen. Broeder Oublieop zal zuster Venezoen een half douzyn rietpeeren aanbieden, waarvoor zy aan ons tegens den middag eene snikheete kalfspastei, zwanger van hanenkammen, borsjes en morilles moet zenden; en zuster Eiwit moet broêr Marmelade met eene fles Yersch wywater complimenteeren, waarvoor ik twee mortadellen, twee saucyzen de Boulogne, een affietje kavejaar, en een Sodiaks getal van Rossolis-boutelletjes zal te gemoet zien. Fransch broot is de Bakker Ligtgewigt aan 't klooster verschuldigt voor eene zingende Misse; en pypen en tabak schuilen onder gints ledekant, uit vrees van ergernis. Adieu tot over een grooot half uur; een lief Klopje rekhalst naar my in den Biechtstoel; met drie haaften moet ik daarop eene absolutie spendeeren, en dat gedaan zynde, is 't *gaudeamus*. Dit gezegt hebbende, dekampeerde de Kloostervoogt; en zy bevonden dat alle zyne substantieele en liquide orders tegens het middagmaal waren gehoorzaamt: in 't kort, zy genoten een onschuldig vermaak, 't welk vry schuldiger zou geweest zyn, indien de drie

* De Eetzaal.

bevalligste van die liberale Zusjes ons luchthartig driegespan hadden geaccompagneert.

ROOME. De Ridder van St. Joris heeft zyn afscheit van den Paus genomen, om den zomer te Albano te gaan doorbrengen, zynde deszelfs Zoontje van eene zwakke gesteltenis. Het is apparent dat een Duivejong noit een Arentskuiken zal worden; ook is zwakheit eene erfziekte van die familie; en indien zich geen vreemde beelthouwers met die geut hebben bemoeit, zal de jonge Perkin zoo duurzaam zyn als een Oeveraas. Doch indien dat slaapkruit was uitgeroeit eer het zyn zaat verstrooide, was 't 'er geen hair te erger om geweest, want het is gemakkelyker, volgens Averroes, het ei van een Baziliskus te breeken dan de jonge Serpenten te dooden.

ROOME. De Dominikaners, die doorgaans de Contramineurs der Jezuiten zyn, beginnen aan 't gemytert Hof van St. Pedro in consideratie te komen. Die Order is, volgens Onuphrius, in 't jaar 1205 zoo helder opgerezen als de vlam van ontstoken bedstroo, en Dominiek, geboortig van 't Spaansch Dorp Callagora, heeft die tweekleurige * Damborden uitgekipt. Zyne zwangere Moeder droomde dat zy een Wolf baarde die eene brandende toorts in zyn' muil droeg, waarmeê hy de waerelt ontstak; waarlyk een misterieuze droom, die zoo wel in allen deele is vervult geworden als die van Hekuba omtrent haar' zoon Paris, want die Exters hebben als Inquisiteurs millioenen onschuldigen aan 't vuur opgeoffert; ook hebben zy zich het talent van prediken met zoo veel recht aangematigt als Argus dat van vermakelyk, L... dat van Poëet, en M... dat van Taalkundig. Doch de Augustynen zyn thans d'Overspeelders van St. Dominieks Adriatischen Golf; en spelen geen kleintje den gebraden haan op den vermeesterden kansel. Zoo ziet men veeltyts Uilen en Vlindertjes in April en Mai flikkeren, kort daaraan verdwynen, en omtrent St. Jan van een diergelyk soort opgevolgt worden. De volgende Leeutjesvaerzen geven een volmaakt denkbeelt van die stichtelyke vergadering.

Sanctus Dominicus sit nobis semper amicus,
Cui canimus nostro jugiter praeconia rostro,
De cordis venis, siccatis ante lagenis.
Ergo tuas laudes, si tu non pangere gaudes
Tempore paschali, fac ne potu puteali
Conveniat uti: quod si fit, undique muti
Semper erunt fratres qui nil curant nisi ventres.

Aldus vertaalt.

Dominikus, gy gy vette Vader,
Wees vrient toch van ons allegader,
Wy zingen immers vol en zat,
Uit 's hartzen gront den bak in 't nat.

* De Dominikanen zyn in 't wit en zwart gebakert.

Uw lof derhalven, Bakbeest Pater,
Schenk ons noit bier noch regenwater
Indien je wilt dat wy uw feest
Zoo stomlings vieren als dat Beest
Dat ongewoon is af te wyzen
Zyn bast verkropt met wyn en spyzen.

NAPELS. Donderdag ontfing de Princes Borgeze de vizite van de Dames. Zaturdag ging ze haren aandacht verrichten voor 't mirakuleus beelt van O.L.V. en 'savonts kwam ze met haar Gemaal in d'Opera. Die vorstinne kent de waarde des tydts, en weet dezelve konstig tusschen den hemel en 't vagevuur te verdeelen. 't Schynt dat de devotie der Dames aan de Religie der Indianen, die doorgaans op zingen en springen uitkomt, is geparenteert. Geen ingredient is 'er in den Apotheek der Juffers nootzakelyker dan eene Beêvaart. Eene Beêvaart is heilzamer voor eene ongedurige Dame dan koolwyn voor eene zwakke maag, lepelbladen voor 't scheurbuik, of kreeftenoogen voor 't zuur. Eene maandelyksche Pelgrimasie past beter aan de satyne Sexe dan een zilvere halsbant aan een Moor, eene nieumodesche snuifdoos aan een' Saletreekel, of een nieuwe Galant aan Korinna. En schoon men de hedendaagsche Santinnen van eene schaarsheit in mirakelen beticht, echter verzoekt Hermes dat zy 'er de vruchtbaarheit, waarvan de Dames authentike stukken konnen produceren, van gelieven af te zonderen.

PARYS. Een Marmersteenwerker heeft de konst uitgevonden om allerlei glas, zonder dat het zyn' glans verliest, week en buigzaam te maken. Kon hy de zachtzinnige en voornamelyk de jaloursche Sexe, die niet te onrecht by glas vergeleken wort, zoo buigzaam maken als die doorschynende stoffe, hoe menig eerlyk man, die thans meer lydt dan 't winterkoorn op 't velt of het vlas onder de pooten der Hekelsters, zou, verzelt met zyn Huwelykskruis, zich naar Parys begeven, om van dat wonderwerk te participeren! Hoe menig is 'er (zegt Hermes)

Die thans helaas van huis tot hof
Vervolgt, gelyk de Hugenooten
Min rust dan Damon heeft genoten,
Die van Korinna kreeg den bof;
En die, om buiten 't spits van Grietjes gladde tong
Een dag zes zeven door te brengen,
Zyn Offerhande moet op Idaas Outer plengen,
Die zoo medoogend zyn bedroefde ziel ontfong,
En om zyn groots gemoet voor 't schelden te verstouten.
Hem koestert in hare lieve bouten!

Argus wort wegens zyne uitdrukking van gal en zwadder gepardonneert; doch Hermes interdiceert zyn E: van in 't toekomende zyn' ontheupten Pegazus niet verder te laten draven dan tot de Paleizen van den Zeedyk, de Princessen van den Duivelshoek, of de Amazonen en dwalende Ridders van de Servetsteeg.

No. 58
Rotterdamsche HERMES
Donderdag den 28 *Augusti* 1721.

Voulez-vous du Public meriter les amours?
Sans cesse en ecrivant variêz vos discours.

ZYn Portugeesche Majesteit, een *patent* gegeven hebbende tot het oprechten eener nieuwe *Akademie* in de Stadt Fetubal, is aldaar in d'eerste *conferentie* voorgestelt: *Wie de grootste geweest is*, ALEXANDER, *die de waerelt overwon; of* DIOGENES, *die dezelve verachtte*.

Veeltyts is het de gewoonte der *Casuïsten* om eene stof, waarin zy zoo *geverseert* zyn als een Arabier in de *Navigatie*, te willen behandelen, uitpluizen en afhaspelen. Hier *bedisputeert* men de glorie: en wie, wie toch (vraagt Hermes) is de Redenkonstenaar die ons eene volmaakte aanwyzing van dien hartstogt geven zal, daar alle de *passien* tot noch toe in den *Chaos* van onechte benamingen bedolven leggen?

By voorbeelt: noemt men DAMON den Kwistpenning niet miltdadig? den overdadigen LUCIUS roiaal? den Dronkaart KORIDON vrolyk? en KORILAS den Hoereerder verlieft? Is de trotsche HYLAS niet achtbaar? de wreede TIMON gestreng? de Vloeker KAJUS openhartig? de Snapper ARGUS welsprekent? en de Gaudief CARTOUCHE behendig? Titeleert men den geveinsden PISO niet staatkundig? den Bloodaart FILEMON, die banger voor een' blooten

vochtel is dan een exter voor den reuk van buskruit, voorzichtig? Is de dappere ALEXANDER niet een Waaghals, en de hontsche DIOGENES een Wysgeer?

Volgens *Seneka* is Glorie de hevigste hartstogt, en, indien *Lipsius* geloof verdient, de allernootzakelykste om zware ondernemingen uit te voeren. Groot en klein behaalt door glorie lof en eer. Doch doordien 'er aan een onvermogent schepzel sporten van de glorieladder ontbreken, kruipt het, als een slak, of zoetjes opwaarts (want een Wysgeer vliegt zelden hooger dan een Struisvogel) of het doet zyne *Competiteurs* over zyne schrale hontspooten struikelen, of duwt ze met zyne schurfde ellebogen achterwaarts.

De Wysgeer DIOGENES leefde met zyne glorie gelyk een Nachtlooper met het licht van zynen dievelantaren, die veeltyts met een langer kaers voorzien is dan die van een eerlyk Man, doch dezelve behendiger verbergt. Een Wysgeer is egaal met een' Struikroover, die de hoefyzers van zyn paert 't achterste voren zet, en van die plaats schynt te komen waar hy naar toe rydt. Een Wysgeer slagt de Jagers van de Hiena, die altoos roepen en schreeuwen, om dat Dier te *abuzeeren: Wy zoeken, wy willen u niet*. Een Wysgeer is als een Lynslager, die altoos achterwaarts gaat om in de loopbaan van 't Geluk te *avanceeren.* Hy is als een Veenboerinnetje, dat, moede en afgemat van turf te treden, naar heur' Veenhaan roept om op hare tourbeurt getreden te worden, en kwanswys den Puit niet zien wil voor datze 'er na by is.

De Wysgeeren versmaden de glorie om dat ze, als afgedankte Minnaars, die schoone Godinne niet mogen genieten; en zy verzoeken als *gerefuzeerde Offiçieren* hunne *demissie*, om dat ze de *besolliciteerde digniteiten* niet konnen vermeesteren. Wanneer de Duivel zoo grys begon te worden als de baart van een' ouden Waterhont wert hy een Heremyt. Wanneer *Don Juan* de lucht van 't velthoen verloor, zwoer hy dat de bout te taai was; en toen DIOGEEN zag dat hy de glorie van den grooten ALEXANDER niet kon evenaren, maakte hy zyn nest gelyk een Wynverlaters hont in de holte van een ledig wynvat.

Indien het Hermes geoorloft was om, volgens de Zielsverhuizing van *Pythagoras*, in de gepluimde *machine* van eenig gevogelt te ver-

huizen, verkoos hy liever die van een' Arent dan van een' Kerkuil. Moest zyn keuze vallen op een viervoetig Dier, dan kroop hy liever in de vacht van een' *genereuzen* Leeu dan in die van een Filozoofs Zwyn: en indien hy *delogeeren* moest in eenig bloedeloos diertje, zou hy de *geëmalieerde* wiekjes der Surinaamsche Vlinders den voorrang geven boven de dorre en zwarte Schallebyters. Met een woort, die vergelyking tusschen een' Vorst en een' Wysgeer is zoo buitensporig als of iemant den Oorlogsgodt van 't doorluchtig huis van Savoyen vergeleek by een' Latynschen Schoolmeester; of dat men den grooten *Maro* plaatste nevens *Piet* den Tooneelrymer, en den staatkundigen *Tacitus compareerde* by den Amsterdamschen *Argus*.

Het Tooneel.

Schoon een Tooneelspeelder gelyk een Poortier enkel by overlevering spreekt, en dat hy geen meer eigendom heeft aan die rol die hy opsnyt dan een Papegaai aan eene van buitengeleerde les, echter is het onderscheit tusschen een' Papegaai en Papegaai, en tusschen een *Akteur* en *Akteur* van vele aangelegenheit. Men beloont een' Papegaai, die natuurlyk de woorden der menschen naarbootst, met een wynsopje en kraakamandelen; en een Tooneelspeelder, die bevallig de hartstogten verbeelt, met achting en hantgeklap. Doch indien die vogel zyne les met wiltzang, en een *Akteur* de zyne met eigen vinding borduurt, vervalt de belooning van den eersten en d'achting voor den tweeden. Hermes is benevens de voornaamste Tooneelkundigen aan de bevallige LAVINIA (dewelke door eene beurtwisseling van lieftallige gebaren en eene zuivere uitspraak, naar den eb en vloet der *passien* net veel oordeel *gemenageert*, de aanschouwers verrukte), ten hoogste verplicht. Desgelyks heeft PYRRHUS de gemoederen der liefhebbers door eene uitvoerige vertooning van heldhaftige en tedere hartstogten weten te bewegen, en zich in het Blyspel van den *Logenaar gedistingeert*; en de rol van Vader is in 't zelve stuk door een verdienstig *Akteur* desgelyks *admirabel* uitgevoert. Die van ANTONET, Mevrou KEIZERS THEE, CLARINDE, SPADULAAN en HERBAMUF, zyn in de *Hollantsche zinnelykheit* naar genoegen van den Ouden *geëxecuteert*; ook is de rol van JAN in 't Jufferen gewaat wel behandelt. En indien *Anubis* thans de verdiensten

van sommige Speelders overslaat, verzoekt hy dat ze zulks aan zyn veroudert geheugen, zwak gezicht en hooge jaren gelieven toe te schryven.

Caracter van een *Pedant*.

Een Leermeester der Jeugt is geen *Pedant*; maar een Man, die in de vriendelyke zamenwooning der beide Sexen een Schoolmeesters *air*, eene ronduite stelling, verwaantheit en diergelyke feilen, spruitende uit een Lantleerlingshuis, *introduceert*, is alzoo wis een *Pedant* als *Argus* een Weetniet is. Hy is veeltyts zoo kenbaar aan zyne stem als de Dansmeester van Abdera aan zyne geblankette trony; een Haagsche *Breteur* aan zyn' langen degen, en een *Chevalier d'industrie* aan zyne *geaffecteerde* beleeftheit. Om zyne Scholieren zoo buigzaam te maken als een *Pikeurs* rysje, speelt hy met armen en beenen gelyk de wieken van een' wintmolen. Hy bromt als Doktor *Balouarde*, en maakt zich door krachtelooze dreigementen verschrikkelyk als een tweede *Don Quichot*. Zyne schoolparuik past hem veeltyts gelyk een stormmuts aan een mier, en staat altoos op zy gelyk de gevederde hoet van een jong Vendrig. Hy bloost zonder schaamte, schuimbekt zonder toorn, en brult leeuwen-*accenten* met de tong als een' haas. Hy beveelt zoo *souverein* met een houte plak als een Veltmarschalk met den Staf van *commande*; *disputeert* over de punt van een naalde, en maakt een Mithridaatsch mengelmoes uit Grieks, Latyn en Onduitsch. Doorgaans gespannen op zyn confuis *Mas Anjellos* gouvernement verliest hy zyn oordeel in 't stof der school, en verbaast jongens en zotten. Hy plaatst zyne gelukzaligheit binnen den omtrek van *Latium* en *Athene*, en binnen die grenspalen is de Knorhaan van schoolzwetzery op zyn' eigen mesthoop. In 't kort een *Pedant* is als eene generale Belasting, dewelke de schouders van 't algemeen drukt: en een stoute jongen, die de *passagiers* eene doode kat of een hant vol slyk naar 't hooft werpt, is zoo onverdraaglyk niet als een Schoolgeleerde, die gestadig met zyne geleertheit van jodenlym en spreuken van het Doode Meer komt opborrelen, en met het slyk en modder van Schoolwysheit de posten en deuren van eene aangename *converzatie* loopt besmeeren.

Kouranttraktement.

Te Parys zyn in de voorlede week twee Koopluiden van Ryssel binnen gebragt, dewelke vele pistoletten van een' uitheemschen stempel aan den heer *Gibert* hebben gezonden. Indien de huwelyksmedailles, dewelke door uitheemsche stempels gestempelt worden, buiten de zoete *commercie* wierden verbannen, zouden de *Dames* in dit saaizoen raarder zyn dan blozende Persikken of Bredasche Abrikoozen; want wie weet of zelfs de gaafste op 't oog niet hier of daar een klein wormsteekje onderworpen is. Doch wat zwarigheit? dewyl de beste munt dagelyks door uitheemsche en onechte stempels wort verbastert. Beschou eens het averechtsche slag van de medaille der *Devotie*; is die niet Schynheiligheit? En die van Liefde *ceremonie*? Keer den penning der vier grootste Evangelisten van den Bedelzak, de Kapucynen, Karmelyten, Augustynen en Dominikanen, eens om, en toets die eens op den toetssteen van onderzoek; o uitwendige gestrengheit! hoe zacht is uwe inwendige voering! uw vacht is van buiten kemelshair, en van binnen fluweel. Uiterlyk zyt ge verbleekt door bidden en vasten, en innerlyk verschroeit door gekruide spyze en verhittende wynen. De Navolgers van *St. Franciscus* zweeren by den gordel van dien *Patroon*; de Karmelyten by den *Scapulier*; de Augustynen by den *Ceintuur*, en de Dominikanen by den Rozenkrans. Dat de gordel van d'eerste meer *Dames* vruchtbaar maakt dan het klokkengelui booze geesten afkaatst is waarheit; en dat de *Scapulier* zoo wonderwerkent is tegens de aanvechting als een *passaus* Toverbriefje om schootvry te zyn is niet gelogen; dat de *Ceintuur* van den Afrikaan de *continentie* der Juffers zoo onbevlekt bewaart als een Italiaansche kuisheitsgordel is onwedersprekelyk; en dat de Dominikanen zoo *familiaar* zyn met den Rozenkrans der *Sinjoorinnen* als een valsche Speelder met *geprepareerde* dobbelsteenen leit geen onderzoek: doch hoe die vier dieren aan die vier wonderkruiden geraakt zyn, zal Hermes, die benauder voor de Rechtbank van de *H. Inquisitie* is dan een Dorppaap voor eene *inquartiering* van Dragonders, in vreeze en beven overslaan.

ROOME. De Abt *Romani*, die veel met den onthalsden Abt *Volpini* verkeerde, is in hechtenis gezet, om dat men heeft ontdekt dat hy in verscheide Schimpdichten van dien Abt deel gehadt heeft. Het is een *considerable* misslag dat 'er geen grooter onderscheit wort ge-

maakt tusschen schimp en schimp. By voorbeelt: een zedig *Orateur* stygt op een verheve plaats, en, zonder dat 'er iemant kikken of mikken durft, beschimpt hy in hartroerende termen de feilen van 't algemeen, dat hem jaarlyks voor dien dienst *pensioeneert*. Een Tooneelspeelder beschimpt met *octroi* niet alleen de gebreken in 't generaal, maar ook dikmaals in *'t particulier*; en die Kabouter leeft op den wint van kwaatsprekentheit gelyk een volwassche Steur op de lucht. Een Koffihuis-*politiek* snapt met zoo veel eerbiet van een' Vorst als *Tolant* van den G... dienst, en echter is 'er niemant die hem daar over met de gestrenge *Acia* van eene bezemsteele bamboes *regaleert*. Verwyt een Geneesheer aan zyn' *Confrater* geen dootslagen die het Kruis van St. Andries en den Nachtdas van Tyburn verdienen? Beticht een Advokaat zyn' makker niet met dievestukken, behendiger uitgevoert dan die van *Cartouche?* En scheld d'een Apotheker den anderen niet voor een Vergifmenger? Nu dat riekt zoo wel naar waarheit als naar een Schimpdicht. Doch als de geleerde *Argus* en de trage Hermes hier of daar eenige *periodes*, zoo twyffelachtig als d'echte geboorte van den *Pretendent*, in hunne schriften inlassen, dan schreeut men: *Schaamt zich die saliverende Muiderzwaluw niet? Is d'Oude Hermes met den kop gebruit?* en z.v. *Parbleu*, *Confrater* (zegt Hermes) *desisteeren we van Schimpschriften. Laat Hermes een Traktaatje van Staatkunde, en Argus 'er een over de zoete Quik ontginnen, dan zal men ons niet alleenlyk belagchen, maar zelfs is het waarschynelyk dat de laatste, die met eenige inkdruppelen zoo zwart te schilderen is als de gehoornde makker van St. Michiel, noch zal beklaagt worden*.

De Kardinaal *Borgia* heeft aan zyn H. een' zeer kostelyken gouden kelk, waarvan de voet met diamanten is bezet, vereert. Dus heeft zich die Kelk niet te bedroeven gelyk de Paau wanneer hy neêrwaarts ziet; en die ryke voet past niet kwalyk in den gepaerlden pantoffel van St. Pieters Erfgenaam. Iets van waerde aan den hemel te vereeren, wanneer men zich op aarde schatryk steelt, is eene groote deugt; en die den *Paus* in de rechter- en *Astaroth* in de linkerhant voert, bezit hem hier en hier namaals. Nu zal *Borgia* voor den onbarmhartigen rechterstoel van *Rhadamant* niet pynlyk ondervraagt worden; neen, hy zal langs den Tyber, en niet langs Stix, naar het Ryk der Schaduwen oversteken, en 't bekende spreekwoort, *dat het onmogelyk is Jupyn en Mammon te gelyk te dienen*, leugenachtig maken.

Dus ziet men Croezus langs een diamante lyn
Naar 't starpaleis laveeren,
Wyl Irus moedernaakt, wanhoopent en vol pyn,
Gelyk een Tovenaar met Spoken moet verkeeren.
Wort dan het zongewelf door 't zonmetaal verheert?
Zoo is 't geen wonder dat men 't gout als g..lyk eert.

Te Venetien heeft het mirakuleuze beelt van O.L.V. geschildert door *St. Lukas*, in de Kerk van *St. Markus*, om droogte te verkrygen, drie dagen ten toon gehangen. *St. Lukas* heeft omtrent een half douzyn *conterfeitzels* naar O.L.V. geschildert, die malkander gelyken als kemphanen, en die daarby zoo wel behandelt zyn, als of ze door het *portraiteeren* M..tje, dat zoo bloozent als dukatengout is, gepenseelt waren. Geen beter middel is 'er voor droogte dan het ophangen van H....en indien zy 'er den Aktieh... *St. Law* (die drie magtige Staten met eenen overvloet van sprinkhanen heeft gezegent) by hingen, 't is gewis dat die Republyk of die H.... in 't kort droogte zouden gevoelen.

Doorluchte Law, die, noch door fons noch eenig gelt,
't Krediet en Koopmanschap der Gaulen hebt herstelt;
Die door een Klapgoes watrig kweelen
En Staat en * *Kerk wist te verdeelen;*
Zal dan het magtig Albion,
Vereenigt met † *Karthagoos Zon,*
Scotenâs duister Spook en zyn' geroofden wagen
Uit d'Adriaatsche golf schuimbekkent op zien dagen?
Dat Spook, dat t'allen stond'
Een' Duivel voert in 't hart een Psallem in den mont?
Dat, altoos uitgestreken,
Noit geen finantie noch projekten zal ontbreken?
Dat, eertyts zedig, nu vry bars,
Zag in potozies myn verandren stok en mars?
Dat ..... basta: 't is geen Eeu om 't scandalum te naderen.
Men kent de klok van 't hart door 't ramlen van zyn raderen.

Een Man die dag en nacht *calculeert* om door eene laaggezielde Cyfferkunst zynen Visch te verminderen en zyn gelt te vermeerderen,

* Hebbende zich sterk met de *Constitutie gemeleert.*
† *Delenda est Carthago.* anno 1672.

is doorgaans in andere oeffeningen een vreemdeling. Een diergelyke knaap *rezolveerde* onlangs om met een geleent Paert en eene geborgde Chaize, vergezelschapt van een' vrint, naar de vermaarde Koopstadt der Moutwynen te ryden, doch voor hen beide ter kwader uure: want zy waren nauwelyks aan 't *circuleeren*, of de koppige Hartdraver, die ongewoon was door zulke gewyde handen, die wekelyks de inkomende renten der behoeftigen vergaderden, *gegouverneert* te worden, stelde 't eerst op een loopen, en naderhant zoo vreesselyk op een hollen, dat de Broeder by *provizie* zyn' vrint langs de trappen van den triumfwagen op 't groene zootje neerwaarts wierp; doch gevoelende dat het rollende gebou echter slingerde of het dol was, hoosde hy twee zakjes gelt over boort (wamt hy wist door ondervinding dat de vloek aan den schat verknocht is) doch zyn ligchaam daaraan vastgestrikt zynde, volgde het zelve die zilvermyn zoo *perpendiculair*, dat Paert en Chais, man en dwaas, gezamentlyk in een' nabuurigen sloot buitelden, in dootsgevaar van vuil en beslikt daar uit geret te worden, 't geen echter noch eindelyk geschiedde. De Voerman wert in eene herberg, de reukelooze Bucefaal op den stal, en de Chais naar den Wagenmaker *getransporteert*, om alle drie behoorlyk *gerepareert* te worden. Doch nauwelyks was d'eerstgenoemde voor een vuur geplaatst, en zyn bezeerde looper met Nanteschen balsem gezalft, of men bespeurde een wonderlyk voorspook; namelyk, eene *Slak* kroop uit zyn binnebeurs, en eene *Krab* uit de tas van zyn' rok. Deze zeltzame zaak verschrikte alle de omstaanders; maar een oude Kwakzalver, die by geval een groot Wicchelaar was, verlichtte dat raatzel, met te zegen; *dat een Man, die gestadig de Koopmanschap van zyn' evennaasten onderkruipt, min avanceert dan een trage Slak, en altoos achterwaarts krabbelt als een scheeve Krab*.

Toekomenden Donderdag zal Hermes in eene behoorlyke Afscheits-*audientie* zyne *respective* Lezers bedanken.

Gedrukt voor den Autheur en wort uitgegeven, te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J: Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden de *Janssoons vander Aa* en *H: van Damme*; Delf *R: Boitet*, Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.

No. 59
Rotterdamsche HERMES
Donderdag den 4 *September* 1721.

Tu pias laetis animas reponis
Sedibus: virgaque levem coerces
Aurea turbam, superis Deorum
Gratus, & *imis.*
HORAT. Lib. I.

HErmes, die zonder inleiding begonnen heeft, zal echter zonder afscheit niet vertrekken, des verzoekt hy een iegelyk die nieusgierig is naar de gestalte, imborst en 't voornemen van den Schryver, deze bladeren *Hebraice* te behandelen, want het allerlaatste begrypt titel en inhout.

Vooreerst *adverteert* hy den Lezers dat de titel van Hermes niet slaat op *Hermes Trismegistus*, een Egiptisch Wysgeer, die het allereerst heeft *gedisputeert* over de Majesteit der Goden, den rang der Geesten, en de verandering der Zielen: neen, hy verstaat daardoor geen Filozoof, die als een Profeet toekomende zaken heeft voorzegt, en van sommige voor den waren *Mozes*, of voor 't minst voor deszelfs Leermeester aangezien, en *ter maximus* getiteleert wort: maar hy verbeelt dien *Hermes* of *Merkurius* die den Dommekracht *Argus*, trots op zyne hondert oogen, den kop afknipte, en hem de sneeuwitte Koe *Iö* ontfutzelde. Hoe *galant* dien Brillenkramer van hem

getrakteert is, verblyft hy by *provizie* aan 't oordeel der bescheidene Lezers, en zal zich wegens dat *point* eerstdaags, wanneer hy aan 't Y opdaagt, nader verklaren.

Zyn persoon, die door eenige Kladschilders zoo ellendig *geportraiteert* en met stompe borstels bestreken is, ja meer een' verschopten Lantsdief of den ontwinkelden Winkelier *Argus* dan een Hermes gelykt, heeft hy door 't kristal der waarheit *geëxamineert*, en zal de gestalte, deugden en feilen van dien Pellegrim eens ontleden.

Hermes is van gestalte iets minder dan een Reus en iets meer dan een Dwerg; en indien hy maar tweehondert ponden waaggewigt ophaalt is zulks een proef dat hy niet zwaarder weegt; doch hy ziet liever de gezwintheit van een Fransch Dansmeester dan de logheit van een Chineesch Mandaryn. Zyn hooft staat tusschen twee schouders, en ziet'er vry beter uit dan dat van Kolonel *Forster*, dat boven * *Tempel Bar* pronkt; en van de koleur van zyn aangezicht is 's winters bruin en 's zomers niet blank, doch zyne tronie is tamelyk ront van omtrek, dat (volgens *Porta*) het teeken is van een vrienthoudent Man. Zyn voorhooft beslaat meer plaats in de breette dan in de hoogte, zoo dat hy zelden een ezelsladder gebruikt om naar de derde verdieping van zyne vindingen te klimmen. De oogen zyn van eene meer dan middelmatige grootte, ront, als die van Minervaas Kanarievogel, en zyn genoegzaam in zyne groote jeugt van de *Sexe*, en voornamelyk van eene bejaarde Gouvernante, dewelke stikziende was, *geadmireert*. Zyn neus is 't minste litmaat niet van zyne trony, en trekt meer op dien van *Karel den tweeden* dan dien van *Willem den derden*; ook heeft hy een mont

> *Waaraan een schoone Rozemont*
> *Noch dagelyks meer kusjes jont*
> *Dan Helena, gewoon op 't Grieksche dons te spartelen,*
> *Den schoonen Paris schonk, een Herkules in 's dartelen;*
> *En die, tot lessing van een kittelige koorts,*
> *Vorst Priaams oude vest ontstak door Pyrrhus toorts*.

Zyne armen zyn langk als de vleugels der Koningen, en zyne handen zacht als fluweel voor zyne vrienden, maar hart als porfyrsteen

* *Tempelbar*, eene Kerk te Londen, boven welkers poort men dikmaals de koppen der Verraders ten toon stelt.

voor zyne vyanden. De Zuilen, dewelke *d'Architectuur* van Hermes onderschragen, zyn van de Romeinsche Order, en hy heeft, gelyk een Kasuaris, eene ongemeene kracht in die bouten. Zyne voeten zyn zoo krom niet als die van den rootgehairden Armmeester van Judas *parentagie*; en van zyne hielen moet *Argus* oordeelen, wanneer die genootzaakt zal zyn dezelve, als een voor zyn sterflot bevreesde Turnus, te omhelzen.

d'Imborst van *Anubis* blykt niet duister uit zyne losse Schriften, dewelke natuurlyk met 's Meesters losheit *sympatizeren*. Aan de Hoven woonende was hy een slecht Hoveling, en is thans op 't lant noch slechter Boer. In spyze en drank is hy zoo *moderaat* niet als een *Kurius*, noch zoo overdadig als een *Lukullus*, en zelden zal hy met een' vrient over het drinken van een glas wyns verschil krygen. De waerde van het leven kent hy al te wel om het zonder eene dringende nootzakelykheit te *exponeeren*; en schoon hy als een Wysgeer niet voor de doot schrikt, echter bemint hy als een mensch het leven. Hy haat Snappers en bemint geene Zwygers: de eerste tirannizeren de *converzatie*, en de tweede verraden dezelve. Grooter zucht dan achting bezit hy voor de *Sexe* in 't generaal, want hy is te dikmaals door de rozen en lelyen bedrogen geweest om ze zonder borgtogt te betrouwen. Niet tegenstaande dat vooroordeel bemint hy 't gezelschap der Juffers, en wel inzonderheit van die gene die noch minder weten dan hy, want dan is Hermes 't Vrouwenorakel, en zoo aanzienelyk onder die lieve Klappeien als een *Argus* onder de staatkundige Goijerboeren. Hy bewaart beter 't geheim van zyn' vrient dan zyn eigen; en schoon hy niet al te ligtvaerdig in zyne verkiezing is, echter is hy somtyts met gezelschappen van out yzer in de letteren en verroest koper in wetenschappen geballast. Nu en dan Filozofeert hy in eenzaamheit; doch de ervarentheit toont hem dat zyne jaren die van Nestor niet zouden bereiken indien hy te veel *studie*, te veel *chagryn*, en te veel eenzaamheit overhoop haalde. Door *genereusheit* heeft hy meer gelts weten te verteeren dan door gierigheit te besparen; en als een Duitsch *Kavalier* dikmaals zyne beurs *geincommodeert* om zyne eer te verzekeren. Maar halte! dat d'Oude tot iets anders overga.

Het zy genoeg dat elk een Hermes zal beklagen,
Die als Vorst Markus oude # Boer,
Of diergelyk een Loer,
De ziel eens konings in een' linnenkeel moet dragen.

De voornaamste bekoring die den *Adam* van Abdera heeft aangezet om 't papiere ooft te smaken, sproot vooreerst uit *Argus* brutale onkunde, die langs de kwaataartige eigenschap der aapen Burgers en Edelen aangrimde, en echter, spyt kennis en *politesse*, dagelyks wert *geciteert*. Zoo *citeren* de Franschen *Le Cheval de Bronze*, zonder den grooten *Hendrik den vierden*, wien 't bedrukte Vrankryk beschreit, eens te noemen; en zoo wort de ontheupte schimmel *Argus gementioneert*, terwyl de lieftallige *Doudyns*, die immers schrylings over dat Muiderpaert heen zit, in den Tempel der Stilzwygentheit *logeert*. Ten anderen was *Anubis intentie* dien bedroefden Schryver door de sporen van eene vriendelyke *critique*, of van zyne eerlooze dievery (want steelt hy door die opgesmukte Titelplaat en hoogdravenden Titel, gelyk 'een *gechambreerde* Kwakzalver, het gelt niet uit den buidel der ligtgeloovigen?) te doen *desisteeren* of zyn' styl te verbeteren. Doch nauwelyks was Hermes met zyn' pols over den moersloot van *Argus* uilebort gesprongen; nauwelyks hadden zyne vlugge hielen het Muider-*territoir* aangeraakt, of de wilde Gans was wech, en bewees door die bloode vlucht, dat zy van die spraakzame *familie* niet was die eertyts het Kapitool tegens de *surprize* der Gaulen bewaakte. Hermes, ziende dat zyne onwaerdige tegenparty het spel opgaf, vatte post, en nam de vryheit om den onpartydigen Lezer met gerechten, verscheiden in smaak, te *trakteeren*. De laster en verongelykingen der baldadigen, die te vergeefs gepoogt hebben hem te weerhouden, heeft hy als een Wysgeer veracht. Indien *Bacon* en *Boile* zich ontzet hadden wegens de ongefondeerde berispingen tegens hunne *methode*, deze eeu zou thans die openingen, ter herstelling der wetenschappen, niet bezitten. Indien *Deskartes* de schendtaal niet hadt misacht, de waerelt zou hedendaags noch als Groenlantsvaarders tusschen de Ysbergen van den grooten *Aristoteles* bevrooren leggen; en indien een voornaam Schryver met den bezem van eene *geassureerde* schryfpen de

Zie *Markus Aurelius* beschryving wegens de *Oratie* van den Donausche Boer.

Spoken niet uit de hoeken en winkels van d'inbeelding der stervelingen had wechgeveegt, nauwelyks zouden die in eenen duisteren nacht drie treden konnen voortgaan zonder den geest van eene *Witte Vrou*, 't geraamt van een' *vermoorden Woekeraar*, of 't gespens van een *versch gehangen Dief* te ontmoeten.

Wie voor Autheur scheep komt wort dikmaals een Kajuitsjongen in den geest der Lezers. Maar onder de Schryvers is die Man van zyn dootvonnis verzekert die de vooroordeelen bestrydt (eene diergelyke onderneming is al te helder in de leepe oogen van den Nydt) en indien hy de driften zyner vyanden ontsnapt, is hy zyn heil aan niemant dan aan de alvermogende magt der WAARHEIT, *de Voorstaanster der Verdienstigen, verschuldigt*.

Die stelling vertzaagt de meeste Schryvers, en verplicht hen om, in stê van waarheden die den geest onderwyzen, zotheden, die de ooren streelen, voort te brengen.

> *---- Nous autres Faizeurs de Livres & d'Ecrits,*
> *Sur les bords du permesse aux louanges nouris,*
> *Nous ne Saurions briser nos fers & nos entraves,*
> *Du Lecteur dedaigneux honorables Esclaves*.

Merkuur in Masquerade.

PARYS. De Graaf van *Gordon* en een zeker Jezuit hebben in duël geschaakt, verliezende de laatste de party en *revange*. Hermes durft opentlyk beweeren dat het Schaakspel de grontvest is van het staatkundig gebou der Jezuiten, dewyl zy hunne geloofsgenooten van de wieg af onderwyzen hoe men een' Koning schaakmat zet, hoe men Koninginnen wint, toorens vermeestert, paerden wechneemt, en Soldaten overhaalt. De aanzienelyke Toezienders *sustineerden* dat die Pater geen last Florentynsch zout ingezwolgen, de politieke gronden van den *H. Loyola* niet verstaan, en den schranderen Geheimschryver der Toskanen niet veel doorbladert hadt, andersins zou hy in de weegschaal van de *policie*voor 't minst drie Gordonsche Graven hebben opgewogen. Het allerergst is dat hy de *revange* (waarlyk iets ongemeens in een Jezuiet) verloor, want *Vader Peter* en *pere la Chaize* stonden op dat *point* zoo hecht als Memphische Grafnaalden. De *gerepeteerde* Vloekverwantschappen tegens het leven van *Wil-*

lem den derden, de mislukte landingen van een dolent Ridder, en de *geraffineerde* praktyken der *Torrys*, zyn de Doodemeersappelen die de Duivel op de *revange*-stammen van die twee ingezulte Machiavellisten heeft *geoculeert*.

De vermaarde *Marquies Damis* is uit de Bastille ontslagen. Het schynt dat de oude Bastille in de *devotie van restitutie* vervalt, dat zy als *Charybdis* het ingezwolgen wederom uitbrakt, en uit eene hel van staat in een vagevuur van zuivering is verandert. Wie weet of die mirakuleuze beschryving van den *Hr. Konstantyn de Renneville* zoo wel geene bewegende oorzaak is van die verlossing als eertyts de gebeden van den Kardinaal *Dada* van Koninginne *Mariaas* vruchtbaarheit? Niemant hadt oit vermoet dat de adelyke *Mr. Johan* zoo een voortreffelyk *Medicus* was, voor dat hy in de Kourant kwam opdonderen. Niemant wist dat *Argus* zoo vermakelyk was voor dat hy 't zelf bekende; en niemant begreep dat de Bastille zoo kout als Nova Sembla was, voor dat ze door die koele beschryving tot een' Ysberg stolde. O hoe wonderlyk zyn de Bastillegevallen! ja zoo wonderlyk als die van *Robinson Crusoe*; zoo geloofwaerdig als die van *Pinto*; en zoo wel *gerangeert* als *Tallarts* Armée in 't hartje van de *deroute*. Hy *repeteert* eene en dezelve zaak niet zelden, en *fatigueert* zyne Lezers met geene *Gregorio Letis particulariteiten*; ter *contrarie*; met de welsprekentheit van *Pierrot*, de deftigheit van een *Scharamouche*, en de *graviteit* van *Polichionelle* onderhout hy zyne gasten. Ja een man die eene goede *memorie* bezit kan jaar uit jaar in langs dat journaal de Saletjuffers met de Pynbank, de Theologanten met Romans, en de *Casuïsten* met Liefdegevallen onderhouden.

Men zegt hier te Lande dat de vrede met den Czaar en den Koning van Zweden op 't punt staat van geteekent, en zekere zwarigheit by *inschikking* vereffent te worden. Daar is byna niets of het wort door inschikking vereffent: by voorbeelt, een man, die aan eene Tarantel is vastgeklonken, en dagelyks door het lapje van eene Calabreesche Spinne gestoken wort, vlucht zyn adelyk slot, en valt in de bouten van eene inschikkende Buurjuffer, die aanstonts dat verschil met hem vereffent. Is 'er een man, die, van de wacht komende, een' vreemden Haan by zyne Huishen, en dat noch op zyn' eigen mesthoop, *attrappeert*; fluks wort zyn gekraai door den klank eener wigtige goutbeurs verdooft,

en die zaak ingeschikt. Twee *Galants*, die by Vespers lamp eene Vrou met eenige Arabische nachtvertellingen onderhielden, worden door inschikking in dieven herschept. By inschikking verruilt een geduldig Winkelier zyn huwelykserfpacht voor zes paar kante *manchetten*; en by inschikking wort *Argus gepardonneert* tot.... tot dat Hermes de lafhartige Hekelteef ontmoet.

Een voornaam Heer, die onlangs *gearresteert* is, doet Hermes geheugen, dat 'er voor groote Heeren geene volmaakter Akademie is dan eene gretralyde studeerkamer. De Hertog van Orleans, in de *bataille* van St. Aubin gevangen en in den tooren van Bourges gekerkert zynde, viel als verwoet op de boeken, goot meer raapoly in zyne studeerlamp dan olyfoly over zynen ansjovis, en wert in 't kort een staatkundig Prins. *M. de Montmorency* struikelde in de loopgraven van Therouane, en wert aangeslagen door een Prins van Piemont. Nauwelyks was die Leeu nevens zyn' Kamerdienaar in eene *suffisante* spelonk geplaatst, of hy *kommandeerde* een douzyn Lucifers duodecimoos, of Fransche speelkaarten; doch dat speelziek verzoek wert met *nihil hic* beantwoort, zoo dat hy, die noit een ander boek dan zyn' degen opsloeg, om den tydt te verduuren, de *Studie* op 't lyf viel en de Wetenschappen vermeesterde. De *Marquies de Pescaire* wierp de laagste oogen in het verkeersbort van *la bataille de Ravenne*, en *componeerde* een teder *traktaat* van de huwelyksliefde (een taai en kwastig voorwerp) het welk hy aan zyne schoone huisvrou *Vittoria Kolonna* opdroeg; en de eerste Koninginne van *Henrik den vierden* schreef, in de *Louvre geconfineert* zynde, eene *delikate* verantwoording van hare Kabinet-*exercitie*, dewelke veel overeenkomst had met de Mintriomfen van den *Hr. van C...* of het klevent Tournoi van *Aloïzia Segea*.

GROOTE PAPA HERMES.

Ik ben eene Dame, dewelke als eene Fransche Kleermaakster, subsisteert op een half once stikzyde en een aartig naaldenkokertje. Met dit gereetschap ben ik vervallen onder de handen van een' Wynkooper, die zoo gedisinteresseert is als de Bank van Leening, en die, met my in 't donker een civiel akkoort wegens de leverantie van eenige duistere winkelwaren getroffen hebbende, my diefachtig door een verdicht verraat heeft bedrogen; dat is, in plaats van een dukaat een' stuiver in de hant geduwt, daar ik nochtans zoo genereus was van (contrarie den plicht van onze professie) zyne goutbeurs niet

te plonderen. Nu is 't verzoek om deze gewigtige ontdekking der waerelt gemeen te maken, zoo om te toetzen of 'er noch niet een vonkje medelyden in d'assche van die kanaljeuze ziel verborgen is, als tot een baken voor myne ligtgeloovige Confraterессen.

Uwe bedroefde Dienaresse
DIANE DE LA LUNE.

Ach kuische Diane! die man is ontroostelyk, dat hy u, by gebrek van een' duit, met eenen stuiver moest betalen; ook heeft hy solemneelyk op het altaar van intrest gezworen, dat hy die zeven resteerende bedelaars-medailles aan de eerste zeven Maanprincessen, die hem op de beurs of vest zullen ontmoeten, zal aftrekken.

HERMES.
Uwe schandeleuze, onbeschaamde en abuzive periode wegens de borstplaat heb Ik gelezen, en Ik ordonneer u om dat omstandig verhaal te veranderen, of Ik zal u den gryzen kop afsnyden; en den zelven, in stê van de borstplaat, voor de hofpoort van het zoo genaamde Leeuwenburg vastspykeren; want Ik ben de persoon van uw versiert Duël; en Ik, Ik zal u doen recanteren, of Ik zal u den Oudendyk te naau maken.

N:N:

N:N: dat is, niemant niet. Ha! ha! Jonker. Die groote IK, IK bevallen Hermes maar tamelyk; en hy is van dit moment bereit om u den gryzen kop te laten afknippen, indien.... indien zyne handen onmagtig zyn om die tegens de krachtelooze blixems van een Uilskuiken te verdedigen.
Hermes, die tot noch toe den sleutel van zyn Magazyn, en zyne Barriere tegens het bassen der rekels gedefendeert heeft, is voornemens Argus niets meer te geesselen, te meer, door dien het waereltkundig is dat die Knaap als een Salamander op gif, als een Pokmeester op kwik, en als een Diokletiaan op bloemkool subsisteert, en by gevolg irreparabel wort; maar hy wil hem veel liever eens ter week met eene satyne yzere hantschoen een weinig kittelen.

Gedrukt voor den Autheur, en wort uitgegeven te Rotterdam by *Arnold Willis*; Amsterdam *J: Ratelbant*, *J: Oosterwyk* en *D: Rank*; Haarlem *M: van Lee*; Leiden de *Janssoons vander Aa* en *H: van Damme*; Delf *R: Boitet*, Utrecht *M:L: Charlois*; 's Hartogenbosch *C:W: vander Hoeven*; Bergen op Zoom *Overstraten*; Breda *Evermans*, enz.